

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO NA LATA 2016 - 2023

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy.....	25
1.1 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020	25
1.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Ostrowca Świętokrzyskiego	35
1.3 Program Rewitalizacji Śródmieścia Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.....	39
1.4 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021	44
1.5 Zintegrowana strategia dla obszarów funkcjonalnych miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto nad Kamienną”	49
2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	52
2.1 Diagnoza zjawisk społecznych	52
2.2 Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej	97
2.3 Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej	114
2.4 Diagnoza zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	134
2.5 Diagnoza zjawisk w sferze technicznej	181
3. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji	193
3.1. Stan kryzysowy i obszar zdegradowany	193
3.2. Obszar rewitalizacji.....	227
4. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	272
5. Cele rewitalizacji oraz kierunki działań rewitalizacyjnych	281
6. Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	287
7. Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	315
8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności.....	349
9. Indykatywne ramy finansowe	381
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji.....	416
11. System realizacji programu rewitalizacji oraz monitoring	430
12. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	435
Spis map, wykresów i tabel	436
Załączniki	444
Załącznik nr 1. Raport z badania ilościowego na temat rewitalizacji terenów miejscowości Ostrowiec Świętokrzyski (próba 300)	444

Załącznik nr 2. Raport z badania ilościowego na temat rewitalizacji terenów miejscowości Ostrowiec Świętokrzyski (próba 700)	458
Załącznik nr 3. Formularz konsultacyjny wraz z zestawieniem wszystkich uwag	482
Załącznik nr 4. Formularz karty projektu.....	493
Załącznik nr 5. Mapa obszaru rewitalizacji.....	500
Załącznik nr 6. Wykaz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w Ostrowcu Świętokrzyskim.....	500
Załącznik nr 7. Zbiorcze tabele ocen wskaźników	510
Załącznik nr 8. Komplementarność pomiędzy projektami ujętymi w Programie Rewitalizacji	515

Wstęp

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego.

Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jego otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą.

Po drugie proces rewitalizacji powinien być prowadzony w sferach społecznej, przestrzennej i gospodarczej, tj. być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze miasta, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

1. mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
2. mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej,
3. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
4. podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
5. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;

6. organy władzy publicznej;
7. podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Oznacza to, że sam proces powinien być tak zaplanowany, aby umożliwić czynny udział wybranych grup społecznych i tzw. aktorów rozwoju lokalnego. Udział interesariuszy powinien zostać zaplanowany zarówno na etapie tworzenia programu rewitalizacji, jak również na etapie jego realizacji, w tym ewaluacji. Na etapie tworzenia programu rewitalizacji wskazany jest udział interesariuszy zarówno na etapie diagnozy, jak również planowania poszczególnych celów i działań rewitalizacyjnych.

Program rewitalizacji realizowany na poziomie gminy wpisuje się w szereg założeń krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych:

Dokument	Zapisy spójne z założeniami rewitalizacji
Strategia Rozwoju Kraju 2020	Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego II. 4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej II. 4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna. Cel III.1. Integracja społeczna. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich. Wspieranie rozwoju ośrodków o znaczeniu lokalnym w zakresie działań rewitalizacyjnych, rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, a także poprawy usług użyteczności publicznej i innych funkcji niezbędnych dla inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym.
Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki. Cel 2. Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy. Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców. Cel 4. Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 r.	Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię. Cel 3. Poprawa stanu środowiska.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010- 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie.	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów (konkurencyjność). Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych (spójność). Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie (sprawność).

<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</p>	<p>Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich.</p> <p>Cel 4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.</p>
<p>Narodowy Plan Rewitalizacji</p>	<p>Cel główny: poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.</p>
<p>Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020</p>	<p>Cel 1. Przyspieszenie rozwoju bazy ekonomicznej i wzrost innowacyjności województwa;</p> <p>Cel 2. Rozwój zasobów ludzkich;</p> <p>Cel 3. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody i dóbr kultury;</p> <p>Cel 5. Rozwój systemów infrastruktury technicznej i społecznej.</p>
<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020</p>	<p>Oś priorytetowa 6. Rozwój miast,</p> <p>Cel szczegółowy Wzmocniony rozwój społeczno-gospodarczy, fizyczny i przestrzenny obszarów miejskich, w tym przemysłowych,</p> <p>Priorytet inwestycyjny 9b. wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich</p> <p>Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego wykazuje także przede wszystkim zbieżność takimi priorytetami inwestycyjnymi, jak:</p> <p>Priorytet inwestycyjny 3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości;</p> <p>Priorytet inwestycyjny 4.c. wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym;</p> <p>Priorytet inwestycyjny 4.e. promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu;</p> <p>Priorytet inwestycyjny 6c. zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego;</p> <p>Priorytet inwestycyjny 8i. dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</p> <p>Priorytet inwestycyjny 8iii. praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>Priorytet inwestycyjny 9a. inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych;</p> <p>Priorytet inwestycyjny 9i. aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu</p>

równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie;

Priorytet inwestycyjny 9iv. ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym;

Priorytet inwestycyjny 10.a. inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

Priorytet inwestycyjny 10i. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia;

Priorytet inwestycyjny 10iv. Lepsze dopasowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami;

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski przystępuje do przeprowadzenia rewitalizacji zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 Ministra Rozwoju z 2 sierpnia 2016 roku oraz na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446, z późn. zm.).

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, zostały wydane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217 z późn. zm.).

Cechą istotną programu rewitalizacji jest koncentracja terytorialna sił i środków, jakie zostaną przeznaczone docelowo na rozwiązywanie problemów zdiagnozowanych w przestrzeni miejskiej. Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Taki obszar nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców.

Diagnoza przestrzeni gminy ma wskazać, w jakich jej częściach koncentrują się problemy, w tym w szczególności problemy społeczne oraz jakie znaczenie w rozwoju miasta takie obszary posiadają.

Ostrowiec Świętokrzyski jest znaczącym w skali województwa świętokrzyskiego ośrodkiem przemysłowym, kulturalnym i sportowym, drugim co do wielkości miastem regionu. Zajmuje znaczną powierzchnię. Cechą charakterystyczną miasta jest jego podział na kilka odrębnych, wyróżniających się przestrzennie i funkcjonalnie osiedli.

Działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać problemy w sposób komplementarny, w tym komplementarny przestrzennie. **Tym samym zdecydowano się na etapie diagnozy oraz późniejszej delimitacji negatywnych zjawisk zachować podział miasta na osiedla.** Miasto administracyjnie dzieli się na 20 osiedli: Śródmieście, Kamienna, Ludwików, Hutnicze, Częstocice, Kuźnia, Kolonia Robotnicza, Sienkiewiczowskie, Trójkąt, 25-lecia PRL, Słoneczne, Gutwin, Koszary, Rosochy, Ogrody,

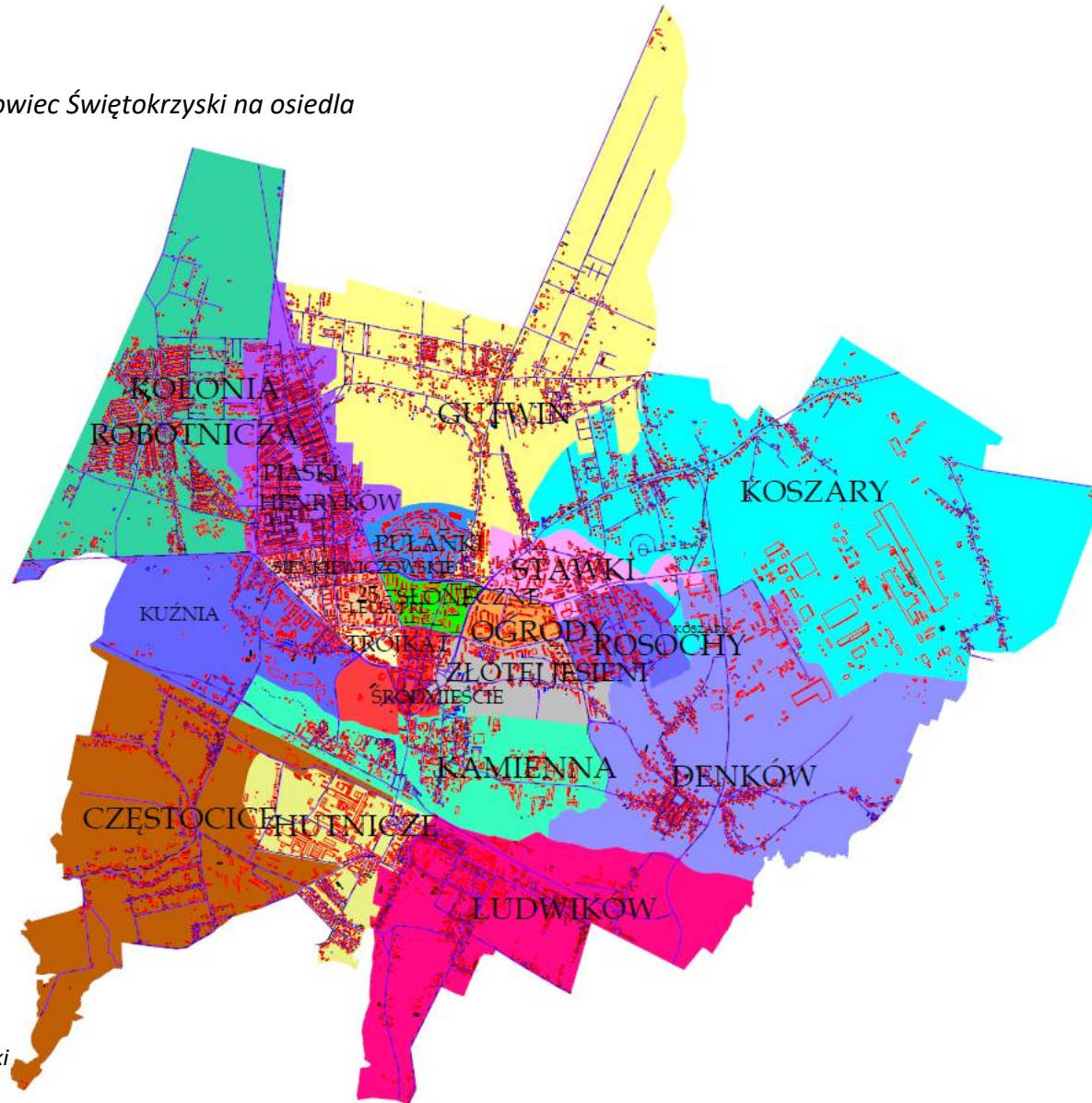
Denków, Pułanki, Stawki, Piaski Henryków i Złotej Jesieni. Każde z nich posiada własny organ samorządowy zwany Samorządową Radą Osiedlową, mający za zadanie wspierać działania Rady Miasta.

Tabela 1. Zestawienie podstawowych danych dot. osiedli miasta Ostrowiec Świętokrzyski

Osiedla	Powierzchnia		Mieszkańcy		Zaludnienie
	ha	%	osoby	%	osoba/ha
Rosochy	75,864	1,63%	6 834	9,88%	90
Pułanki	48,823	1,05%	5 759	8,33%	118
Stawki	73,413	1,58%	5 696	8,24%	78
Ogrody	34,672	0,75%	5 257	7,60%	152
Piaski-Henryków	207,155	4,46%	5 143	7,44%	25
Słoneczne	32,911	0,71%	4 979	7,20%	151
Kolonia Robotnicza	451,196	9,72%	4 260	6,16%	9
25-Lecia PRL	23,297	0,50%	3 657	5,29%	157
Złotej Jesieni	90,436	1,95%	3 388	4,90%	37
Ludwików	385,665	8,31%	3 304	4,78%	9
Gutwin	647,403	13,94%	2 919	4,22%	5
Sienkiewiczowskie	24,983	0,54%	2 685	3,88%	107
Denków	530,837	11,43%	2 345	3,39%	4
Częstocice	457,103	9,85%	2 102	3,04%	5
Hutnicze	144,517	3,11%	2 041	2,95%	14
Śródmieście	54,618	1,18%	1 970	2,85%	36
Kuźnia	221,341	4,77%	1 945	2,81%	9
Koszary	884,049	19,04%	1 821	2,63%	2
Kamienna	238,972	5,15%	1 780	2,57%	7
Trójkąt	15,384	0,33%	1 276	1,84%	83

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Ostrowiec Świętokrzyski

Mapa 1. Podział miasta Ostrowiec Świętokrzyski na osiedla

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

OPISY OSIEDLI

Północno-zachodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego

Osiedle Kolonia Robotnicza

Osiedle Kolonia Robotnicza zlokalizowane jest w zachodniej części miasta. Osiedle obejmuje swym zasięgiem ulice: G. Bacewiczówny, Bieliny, Borowa, Borówkowa, Brzozowa, Bukowa, Cedrowa, Cisowa, Cyprysowa, Chabrowa, F. Chopina, Daleka, Długa, Folwark Piaski, Goździkowa, Grabowa, Graniczna, Gronowa, Grzybowa, Jaśminowa, Jaworowa, Jesionowa, Jodłowa, Kalinowa, Karłowicza, Kasztanowa, Klonowa, Kłosowa, Kolonia Robotnicza, Las Rzeczeki, Lazurowa, Leszczynowa, Lipowa, Makowa, Modrzewiowa, Morwowa, Nowe Piaski, Z. Noskowskiego, M.K. Ogińskiego, Okrężna, Olchowa, Olszynowa, Orzechowa, I. Paderewskiego, Platanowa, Promienna, Przyjemna, Przytulna, Radosna, Relaksowa, L. Różyckiego, Sasankowa, Spokojna, H. Sienkiewicza od nr 108 do nr 162 (numery parzyste), Spacerowa, Szpitalna, K. Szymanowskiego, Wiązowa, H. Wieniawskiego, Źródłana i zajmuje powierzchnię 451,196 ha (9,72% udziału powierzchni ogółem) – 5-te w kolejności osiedle miasta wg zajmowanej powierzchni.

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 4 260 osób co stanowiło 6,16% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Osiedle ma charakter podmiejski i jest zdominowane przez zabudowę jednorodziną, zaś niektóre domki jednorodzinne ujęte są w układzie urbanistycznym w Gminnej Ewidencji Zabytków. Na terenie osiedla znajduje się Park Saletyński, Zespół Opieki Zdrowotnej, Cmentarz Komunalny, obiekt sportowy Orlik 2012.

Osiedle Piaski-Henryków

Osiedla Piaski-Henryków zlokalizowane jest w północno-wschodniej części miasta i w przeważającej części zdominowane jest przez zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

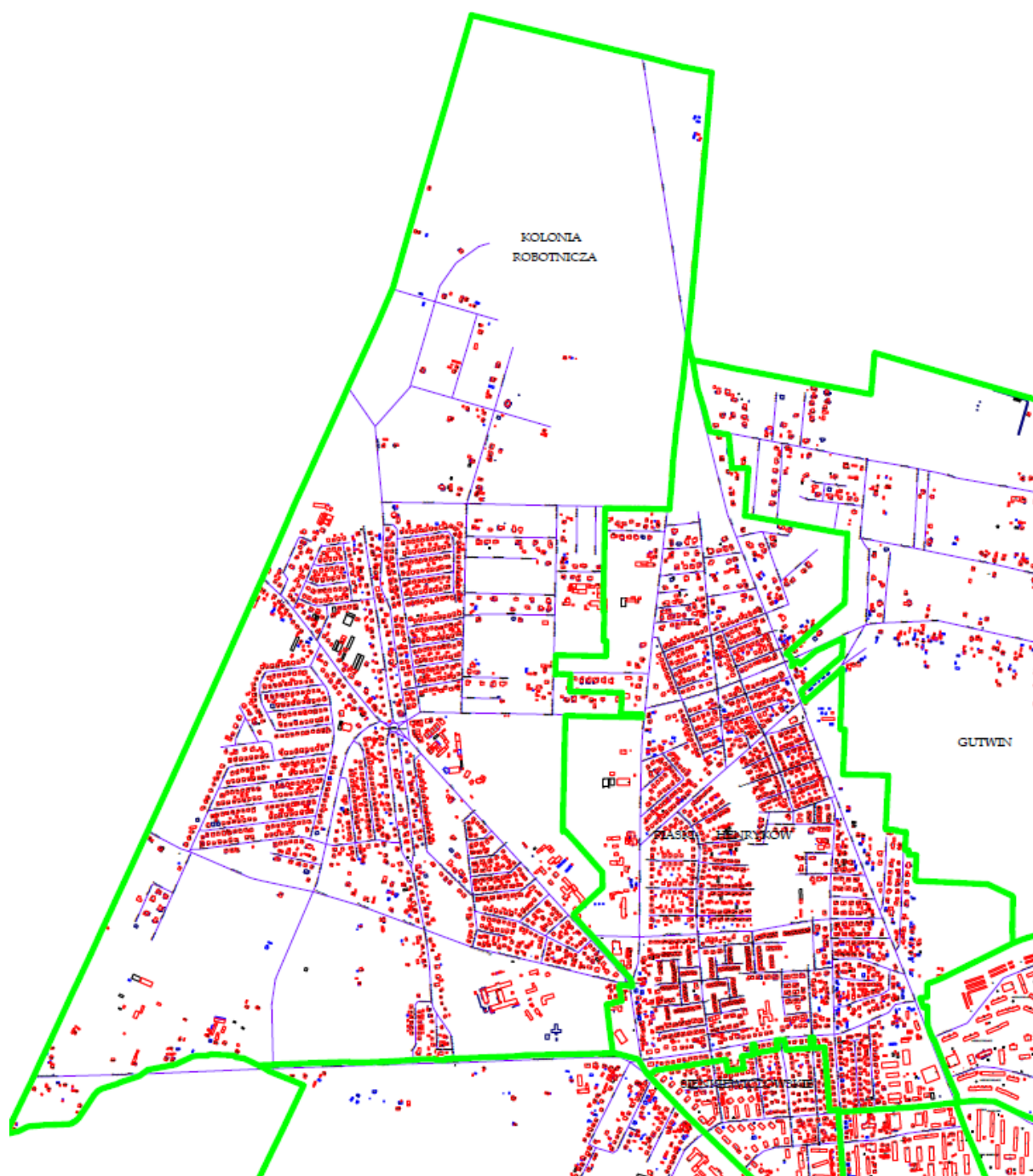
Osiedle obejmuje swym zasięgiem ulice: A. Asnyka, K. K. Baczyńskiego, Borowikowa, Botaniczna, T. Boya-Żeleńskiego, Wł. Broniewskiego, J. Brzechwy, J. Chełmońskiego Chłodna, J. Cybisa, M. Dąbrowskiej, A. Dygasińskiego, J. Fałata, A. Fredry, K.I. Gałczyńskiego, A. Gierymskiego, W. Gombrowicza, Grabowiecka, A. Grottgera, Iglasta, Iłżecka od nr 83 do nr 219 (numery nieparzyste) i od nr 82 do nr 214 (numery parzyste), J. Iwaszkiewiczza, Jesienna, Jeżynowa, J. Kasprowicza, St. Konarskiego, M. Konopnickiej od nr 13 do nr 81 (numery nieparzyste) i od nr 12 do nr 82 (numery parzyste), J. Korczaka, J. Kossaka, I. Krasickiego, Z. Krasińskiego, J. I. Kraszewskiego, L. Kruczkowskiego, Letnia, B. Leśmiana, Łąkowa, Magnoliowa, J. Malczewskiego, Miła, Mokra, G. Morcinka, Z. Nałkowskiej, A. Naruszewicza, C.K. Norwida, S. Okrzei, Wł. Orkana, Osikowa, Piaski, Plenerowa, Podleśna, B. Prusa, H. Rodakowskiego, L. Rudnickiego, L. Rydla, L. Staffa, A. Struga, , Wł. Syrokomli, Temidy, K. Przerwy -Tetmajera, Torfowa, J. Tuwima, Trzeciaków, L. Waryńskiego od nr 37 do nr 55 (numery nieparzyste), W. Wasilewskiej, Wiosenna, St. Witkiewicza, W. Witosa, Wodna, M. Wolskiej, Wspólna od nr 25 do nr 121 (numery nieparzyste) i od nr 48 do nr 108 (numery parzyste), J. Wybickiego, St. Wyspiańskiego od nr 27 do nr 41 (numery nieparzyste) i od nr 30 do nr 46 (numery parzyste), Zacisze, G. Zapolskiej, Zielna, Ziołowa i zajmuje powierzchnię 207,155 ha (4,46% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 5 143 osoby co stanowiło 7,44% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Na terenie osiedla zlokalizowane są m.in.: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1, Przedszkole nr 1 Sióstr Rodziny Maryi, Katolicka Szkoła Podstawowa im. Św. Z, Szczęsnego Felińskiego, Dom Pomocy Społecznej.

Mapa 2. Północno-zachodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedla Kolonia Robotnicza, Piaski-Henryków

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Północna część Ostrowca Świętokrzyskiego

Osiedle Gutwin

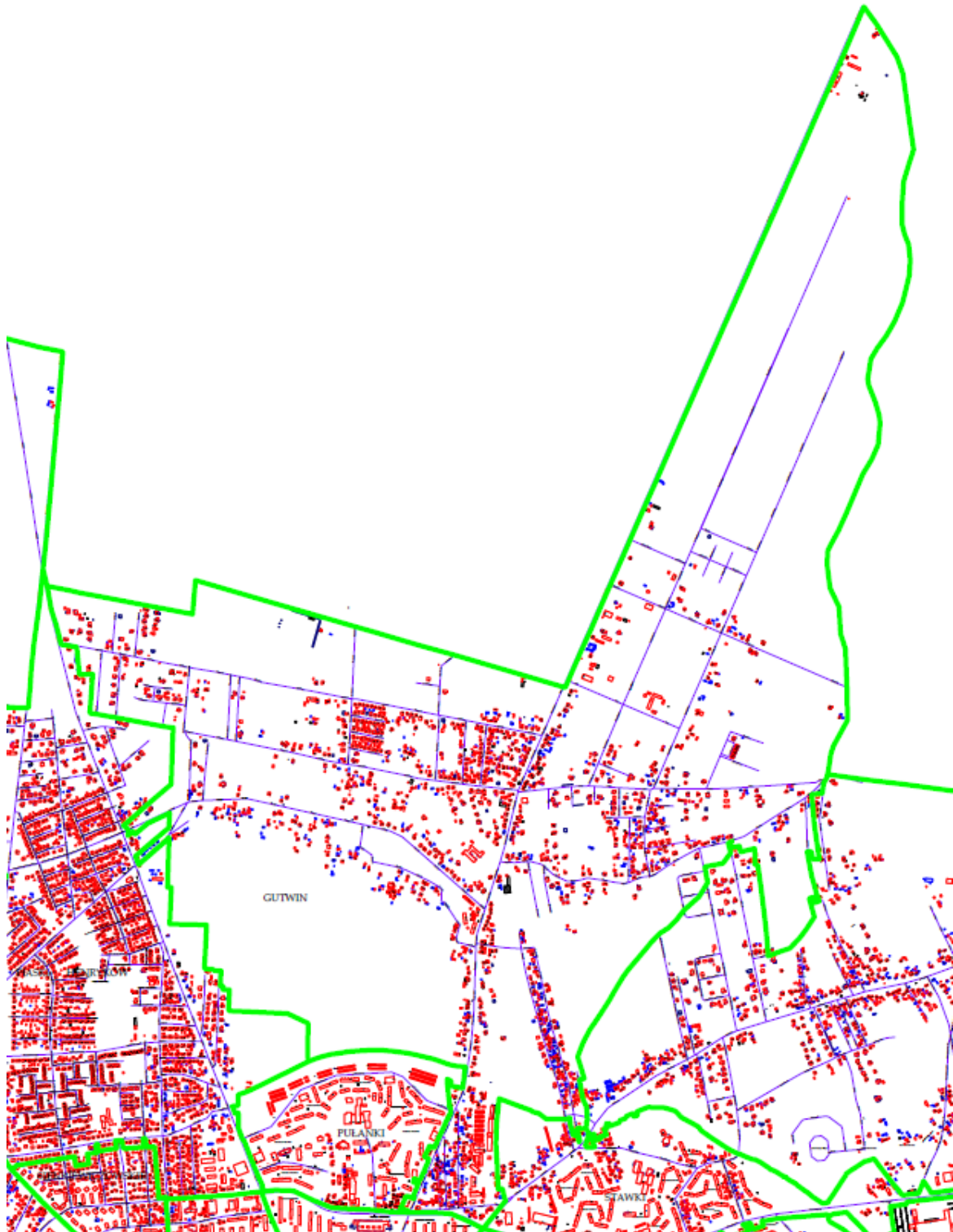
Osiedle Gutwin zlokalizowane jest w północnej części miasta. Osiedle obejmuje swym zasięgiem następujące ulice: Agrestowa, Akacyjowa, Cytrynowa, Dunalka, Fiołkowa, Gajowa, Gościńiec, Jagodowa, Jałowcowa, Jarzębinowa, Kopaniny, Korzenna, Lawendowa, Leśna, Malinowa, Miętowa, Migdałowa, Miodowa, Morelowa, Oliwkowa, Orla, Pomarańczowa, Poziomkowa, Porzeczkowa, Przeskok, Przesmyk, Rozmarynu, Rzeczeki, Siennieńska od nr 91 do nr 205 (numery nieparzyste) i od nr 92 do nr 324 (numery parzyste), Targowa, Tymiankowa, Wrzosowa, Wylot, Wysoka, Zwierzyniecka, Żurawinowa. Zajmuje powierzchnię 647,403 ha (13,94% udziału powierzchni ogółem), będąc 2-gim największym obszarem w mieście.

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 2 919 osób co stanowiło 4,22% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Osiedle ma charakter przestrzeni podmiejskiej, zdominowanej przez jednorodziną zabudowę. Wśród istotnych dla miasta obiektów publicznych należy wymienić Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy Gutwin oraz Publiczną Szkołę Podstawową Nr 10.

Mapa 3. Północna część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedle Gutwin

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Centrum Ostrowca Świętokrzyskiego

Osiedle Sienkiewiczowskie

Osiedle Sienkiewiczowskie zlokalizowane jest w centrum miasta. Jest jednym z mniejszych powierzchniowo obszarów. Granice obszaru wyznaczają ulice: Sienkiewicza, Waryńskiego, Wspólna oraz Polna.

Osiedle obejmuje swym zasięgiem ulice: J. Kochanowskiego, M. Konopnickiej od nr 1 do nr 11 (numery nieparzyste) i od nr 2 do nr 10 (numery parzyste), M. Kopernika od nr 1 do nr 17 (numery nieparzyste) i od nr 4 do nr 8 (numery parzyste), J. Matejki, E. Orzeszkowej, Polna od nr 88 do nr 92 (numery parzyste), Wł. Reymonta, H. Sienkiewicza od nr 64 do nr 96 (numery parzyste), L. Waryńskiego od nr 1 do nr 35 (numery nieparzyste) i od nr 2 do nr 22 (numery parzyste), Wspólna od nr 1 do nr 23 (numery nieparzyste), St. Wyspiańskiego od nr 1 do nr 25 (numery nieparzyste) i od nr 2 do nr 24 (numery parzyste) i zajmuje powierzchnię 24,983 ha (0,54% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 2 685 osób co stanowiło 3,88% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Na Osiedlu przeważa zabudowa mieszkalna wielorodzinna, kilkukondygnacyjna. W północno-wschodniej części obszaru występuje zabudowa jednorodzinna. Na obszarze osiedla zlokalizowane są m.in. Osiedlowy Dom Kultury oraz wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków budynek byłej Szkoły Podstawowej Nr 4, który obecnie został zaadoptowany na Centrum Aktywności Obywatelskiej, Dzienny Dom Pomocy Społecznej i Centrum Wspierania Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych.

Osiedle 25-lecia PRL

Osiedle 25-lecie zlokalizowane jest w centralnej części miasta. Osiedle obejmuje swym zasięgiem następujące ulice: Iłżecka od nr 61 do nr 79 (numery nieparzyste), Mikołaja Kopernika od nr 27 do nr 35 (numery nieparzyste) i od nr 10 do nr 42 (numery parzyste), Polna od nr 42 do nr 82 (numery parzyste), Jana Rostkońskiego, Ludwika Waryńskiego od nr 26 do nr 32 (numery parzyste), Wspólna od nr 2 do nr 44 (numery parzyste) i zajmuje powierzchnię 23,297 ha (0,50% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 3 657 osób, co stanowiło 5,29% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego. Ta część przestrzeni miejskiej charakteryzuje się najwyższą gęstością zaludnienia w gminie, wynoszącą 157 osób/ha. Większość obszaru tworzą wielorodzinne obiekty mieszkalne, zbudowane, jak wskazuje nazwa Osiedla, w latach 70-tych XX wieku.

Do ważniejszych obiektów publicznych należy Liceum Ogólnokształcące nr II im. Joachima Chreptowicza, Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Partyzantów Ziemi Kieleckiej, ZUS, Przedszkole Publiczne Nr 11. W centralnej części osiedla zlokalizowany jest park.

Osiedle Trójkąt

Osiedle Trójkąt jest niewielką przestrzenią miejską, zlokalizowaną w centrum miasta. Osiedle swoim zasięgiem obejmuje część zabudowań przy ulicach: Mickiewicza (nieparzyste numery 9-11 i parzyste 10-20), Polnej (nieparzyste numery 19-39) oraz Sienkiewicza (numery parzyste 6-62) i zajmuje powierzchnię 15,384 ha (0,33% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 1 276 osób co stanowiło 1,84% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Osiedle zdominowane jest przez zabudowę wielorodzinną, kilkukondygnacyjną, zaś na jego terenie znajdują się m.in. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Środowiskowy Dom Samopomocy „Przystań”, Cmentarz Żydowski (wpisany do rejestru zabytków).

Osiedle Pułanki

Osiedle zlokalizowane jest w centralnej części miasta. Zdominowane jest wielorodzinną, wielokondygnacyjną zabudową mieszkaniową (bloki 5 – 12 kondygnacyjne) z okresu PRL.

Osiedle obejmuje swym zasięgiem następujące ulice: Akademicka, Aleja Jana Pawła II od nr 1-83 (numery nieparzyste), Armii Krajowej, T. Jasińskiego, bloki mieszkalne i domy jednorodzinne położone na terenie Osiedla Pułanki, Nowotrzeciaków, Skwer im. Honorowych Dawców Krwi i zajmuje powierzchnię 48,823 ha (1,05% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 5 759 osoby co stanowiło 8,33% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Do istotnych dla miasta obiektów należy zlokalizowana centralnie na obszarze osiedla Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7 i Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, a także Przedszkole Publiczne Nr 16. Na terenie osiedla swoją bazę posiada ponadto Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji (spółka miejska), a w jego północnej części przebiega Struga Denkowska. Charakterystycznym symbolem osiedla jest samolot MiG-17PF.

Osiedle Słoneczne

Osiedle Słoneczne zlokalizowane jest w centrum miasta i jest zdominowane przez zabudowę wielorodzinną, kilkukondygnacyjną, pośród której zlokalizowane są liczne obiekty publiczne, w tym 4 szkoły.

Osiedle obejmuje swym zasięgiem: bloki mieszkalne i domy jednorodzinne położone na terenie Osiedla Słonecznego, ul. Łżecką od ul. Polnej do Al. Jana Pawła II - prawa strona, ul. Polną od ul. Mieczysława Radwana do ul. Łżeckiej – prawa strona, ul. M. Radwana od ul. Polnej do Al. Jana Pawła II - lewa strona, Al. Jana Pawła II od ul. Łżeckiej do ul. M. Radwana – prawa strona i zajmuje powierzchnię 32,911 ha (0,71% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 4 797 osób co stanowiło 7,20% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Na obszarze osiedla znajdują się m.in.: Publiczne Gimnazjum Nr 3, Zespół Szkół Nr 1 im. M. Kopernika, Zespół Szkół Nr 2, Przedszkole Publiczne Nr 7, Przedszkole Publiczne Nr 12, Dziecięcy Dom Kultury, Dom Pomocy Społecznej.

Osiedle Śródmieście

Osiedle Śródmieście zlokalizowane jest w centrum miasta. Osiedle obejmuje swym zasięgiem ulice: Czerwonego Krzyża, Głogowskiego, Górzystą, Łżecką od nr 1 do nr 51 (numery nieparzyste) i od nr 2 do nr 46 (numery parzyste), Kościelną, Młyńską, Nową, Okólną, Piwną, Plac Floriana, Rynek, Polną nr 17 i 17 a (numery nieparzyste), Sienkiewicza od nr 9 do 25 (numery nieparzyste), Siennieńską od nr 1 do 45 (numery nieparzyste) i od nr 2 do 52 (numery parzyste), Starokunowską, Stodolną, Szeroką, Tylną i zajmuje powierzchnię 54,618 ha (1,18% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 1 970 osób co stanowiło 2,85% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Na obszarze tym dominuje zabudowa mieszkalna, wielorodzinna i jednorodzinna z okresu PRL oraz starsza. Obejmuje historyczny układ urbanistyczny centrum miasta z Rynkiem i przylegającymi ulicami oraz licznymi budynkami wpisanymi do Gminnej Ewidencji Zabytków. Część przestrzeni Śródmieścia zajmują tereny zielone Parku Miejskiego im. Marszałka J. Piłsudskiego. W tej części miasta położone są również siedziby Urzędu Miasta, Starostwa Powiatowego, Urzędu Stanu Cywilnego, Państwowej Szkoły Muzycznej, Miejskiego Centrum Kultury oraz Biura Wystaw Artystycznych, zlokalizowany jest także Kościół Parafialny Pw. Św. Michała Archanioła (wpisany do rejestru zabytków).

Osiedle Stawki

Osiedle Stawki zlokalizowane jest w północno-wschodniej części miasta. Dominuje tu zabudowa wielokondygnacyjna i wielorodzinna oraz zlokalizowane w północnej części osiedla domy jednorodzinne.

Osiedle obejmuje swym zasięgiem: bloki mieszkalne i domy jednorodzinne położone na terenie Osiedla Stawki, ul. Bałtowską od nr 57 do nr 113 (numery nieparzyste) i od nr 98 do nr 178 (numery parzyste), ul. Hubalczyków, ul. 11 Listopada, ul. Sikorskiego od nr 7 do nr 17 (numery nieparzyste) i od nr 4 do nr 16 (numery parzyste), ul. Słoneczną od nr 1 do nr 15 (numery nieparzyste), ul. Szmaragdowa i zajmuje powierzchnię 73,413 ha (1,58% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 5 696 osób co stanowiło 8,24% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Na terenie osiedla siedzibę mają m.in.: Zespół Szkół Publicznych Nr 2 (Szkoła Podstawowa Nr 14 oraz Publiczne Gimnazjum Nr 4), Przedszkole Publiczne Nr 21, Osiedlowy Dom Społeczny Malwa.

Osiedle Ogrody

Osiedle zlokalizowane jest w centrum miasta, obejmując swym zasięgiem przede wszystkim bloki mieszkalne wielorodzinne i w małej ilości domy jednorodzinne.

Osiedle obejmuje następujące ulice i budynki: bloki mieszkalne i domy jednorodzinne położone na terenie Osiedla Ogrody, Dr Eugeniusza Dzięwulskiego, Polna od Mieczysława Radwana do Leona Chrzanowskiego - lewa strona, Leona Chrzanowskiego od Polnej do Al. Jana Pawła II - lewa strona, Al. Jana Pawła II od Leona Chrzanowskiego do Mieczysława Radwana - lewa strona, Mieczysława Radwana od Al. Jana Pawła II do Polnej - lewa strona i zajmuje powierzchnię 34,672 ha (0,75% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 5 257 osób co stanowiło 7,60% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Na terenie osiedla siedzibę swoją mają m.in.: Zespół Szkół i Placówek Publicznych Nr 3 (Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 5 z Międzyszkolnym Ośrodkiem Gimnastyki Korekcyjno-Kompensacyjnej), Niepubliczne Przedszkole „Pajacyk”, Przedszkole Publiczne Nr 19, Przedszkole Publiczne Nr 15, targowisko miejskie. W obrębie osiedla znajdują się także: kompleks Orlik 2012, boisko trawiaste przy ul. Dzięwulskiego, na którym odbywa się coroczny turniej piłkarski, skwery i tereny zielone.

Osiedle Złotej Jesieni

Osiedle Złotej Jesieni zlokalizowane jest w centrum miasta. Osiedle obejmuje swym zasięgiem ulice: Leona Chrzanowskiego (odcinek od ul. Polnej do ul. Ostrowieckiej) – prawa strona oraz odcinek od ul.

Wroniej do ul. Ostrowieckiej – lewa strona, Denkowska (cała), Krucza, Osiedle Patronackie, Polna od nr 1 do nr 13 (numery nieparzyste), Mieczysława Radwana - numery: 11, 12, 13, 14 i 15, Szczygła, Adama Wardyńskiego, Wronia i zajmuje powierzchnię 90,436 ha (1,95% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 3 388 osób co stanowiło 4,90% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Na obszarze występuje zabudowa mieszkalna jedno i wielorodzinna, wielokondygnacyjna. Centralną część obszaru zajmuje Cmentarz Ostrowiecki. Na Osiedlu swoją siedzibę mają Komenda Powiatowa Straży Pożarnej, Urząd Skarbowy, Miejska Biblioteka Publiczna.

Osiedle Rosochy

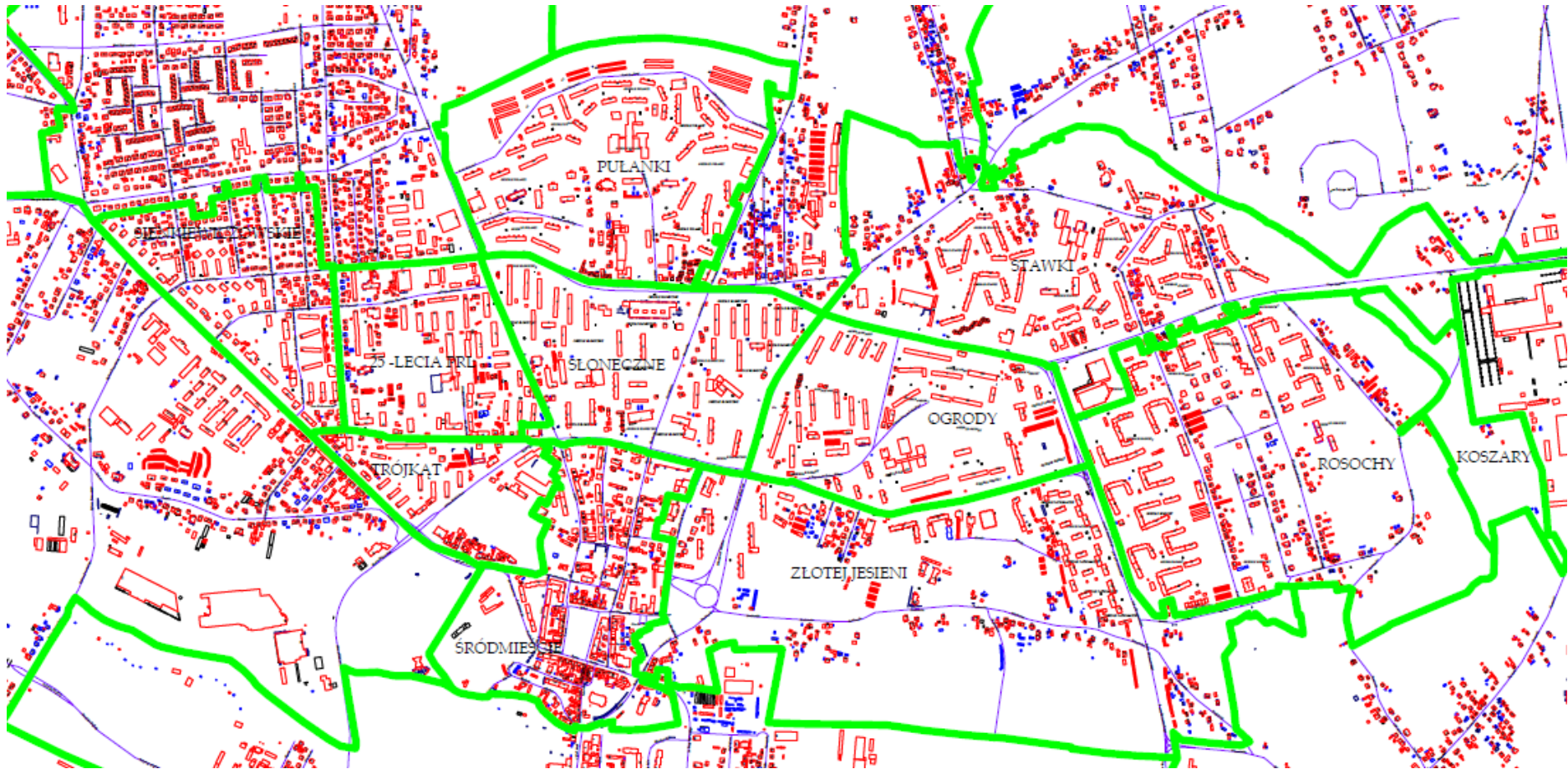
Osiedle Rosochy zlokalizowane jest w północno-wschodniej części miasta. Obszar zdominowany jest przez wielokondygnacyjną i wielorodzinną zabudowę mieszkaniową z domieszką domów jednorodzinnych zlokalizowanych w centralnej i południowej części osiedla. Granice osiedla wyznaczają ulice: 11-go Listopada, Ogrodowa, L. Chrzanowskiego.

Osiedle obejmuje swym zasięgiem ulice: Jutrzenki, bloki mieszkalne i domy jednorodzinne położone na terenie Osiedla Rosochy, Leona Chrzanowskiego od Alei Jana Pawła II do ul. Wroniej – lewa strona, Ogrodowa, Pogodna, Władysława Sikorskiego od nr 63 do nr 87 (numery nieparzyste) i od nr 40 do nr 104 (numery parzyste), Słoneczna od nr 19 do nr 63 (numery nieparzyste) i od nr 10 do nr 28 (numery parzyste), Tęczowa i zajmuje powierzchnię 75,864 ha (1,63% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 6 834 osoby co stanowiło 9,88% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Mapa 4. Centrum Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedla: Sienkiewiczowskie, 25-Lecia PRL, Trójkąt, Pułanki, Słoneczne, Śródmieście, Stawki, Ogrody, Złotej Jesieni, Rosochy

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Południowo-zachodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego

Osiedle Częstocice

Osiedle Częstocice zlokalizowane jest w południowo-zachodniej części miasta. Osiedle obejmuje swym zasięgiem następujące ulice: I. Boenera od nr 1 do nr 5 (numery nieparzyste) i nr 2 (numery parzyste), L. Bugaja, Cicha, Chmielowska, Dąbrówki, Drukarska, Górna, Józefówka, Kanałowa, Kolejowa, Kwiatowa, Mała, Osadowa, Parkowa, Paulinowska, Podgórze, Poprzeczna, Prosta, Sadowa, Szewieńska, Świętokrzyska od nr 29 do nr 89 (numery nieparzyste) i od nr 24 do nr 170a (numery parzyste), Zofiówka, S. Żeromskiego od nr 64 do nr 152 (numery parzyste) i nr 91 i zajmuje powierzchnię 457,103 ha (9,85% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 2 102 osoby co stanowiło 3,04% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Do 1954 roku Częstocice były samodzielną miejscowością, której rozwój związany był m. in. z Cukrownią Częstocice. W 1954 r. wieś została przyłączona do Ostrowca Świętokrzyskiego. Na osiedle składają się przede wszystkim budynki z zabudową jednorodzinną oraz budynki wielorodzinne socjalne i komunalne, których część wpisana jest do Gminnej Ewidencji Zabytków i stanowi zabudowę osiedla fabrycznego z przełomu XIX i XX wieku. Na terenie osiedla znajduje się także były Międzyzakładowy Ośrodek Medycyny Pracy, w którym, po gruntownym remoncie, siedzibę ma Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Oddział Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Kielcach, Straż Miejska, Zakład Usług Miejskich (zakład budżetowy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski) oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Piłkarski Ośrodek Treningowy, Niepubliczna Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Częstocicach, Park w zespole pałacowo-parkowym oraz Muzeum Historyczno-Archeologiczne zlokalizowane w zabytkowym pałacu, wybudowanym w eklektycznym stylu, w latach 1887-1889 dla hrabiego Zygmunta Wielopolskiego.

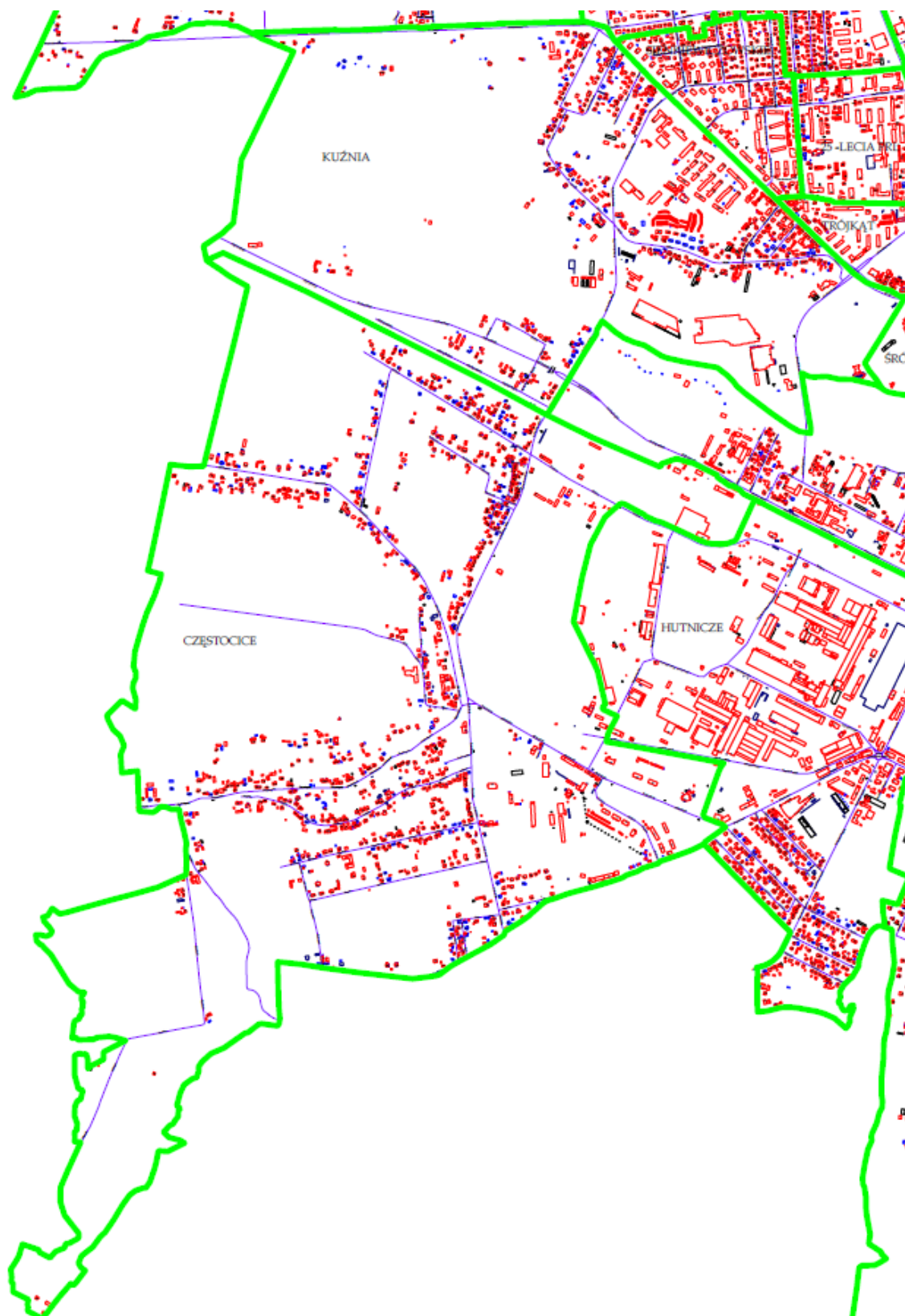
Osiedle Kuźnia

Osiedle Kuźnia zlokalizowane jest w zachodniej części miasta. Obejmuje ulice: S. Czerwińskiego, Dobra, Kuźnia, J. Lelewela, J. Reńskiego, H. Sienkiewicza od nr 49 do nr 131 (numery nieparzyste), Sosnowa, Widok, O. Zagłoby od nr 34 do nr 86 (numery parzyste), St. Żeromskiego od nr 2 do nr 62 (numery parzyste) i nr 3 i 5, Żurawia. Zajmuje powierzchnię 221,342 ha (4,77% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 1 945 osób co stanowiło 2,81% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Dawna osada fabryczna włączona została do granic miasta w 1924 roku. Obszar w części centralnej zdominowany jest przez zabudowę wielorodzinną (bloki 3 kondygnacyjne), natomiast na swoich południowych oraz północnych obrzeżach przez zabudowę jednorodzinną. Na obszarze zlokalizowane są: Liceum Ogólnokształcące Nr III im. W. Broniewskiego, Liceum Ogólnokształcące Nr IV, Pływalnia Rawszczyzna, Galeria Ostrowiec, siedziby spółek miejskich (Miejska Energetyka Ciepła, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Janik, Miejskie Wodociągi i Kanalizacja, Ostrowieckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego), Niepubliczna Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Liceum im. Stanisława Konarskiego, Niepubliczne Przedszkole Smyk, Publiczne Gimnazjum Nr 1, Pałac Tarnowskich (Pałacyk Myśliwski Wielopolskich – wpisany do rejestru zabytków) oraz kilka budynków wielorodzinnych znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Mapa 5. Południowo-zachodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedla Kuźnia, Częstocice

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Południowa część Ostrowca Świętokrzyskiego

Osiedle Kamienna

Osiedle Kamienna zlokalizowane jest w centrum miasta, wzdłuż rzeki Kamienna. Głównym ciągiem komunikacyjnym osiedla jest ulica Kilińskiego, stanowiąca dojazd do licznie zlokalizowanych wokół ciągu komunikacyjnego podmiotów gospodarczych. Osiedle obejmuje następujące ulice: Aleja 3 Maja, Cegielniana, Chmielna, Czysta, F. Focha, Furmańska, Kamienna, J. Kilińskiego, Krótka, M. Kubasińskiej, A. Mickiewicza od nr 23 do nr 27 (numery nieparzyste), Podwale, M. Reja, Składowa, J. Słowackiego, Smolna, Teatralna, Wałowa, Wesola, Wierzbowa, O. Zagłoby od nr 3 do nr 5 (numery nieparzyste) i od nr 14 do 30 (numery parzyste), Żabia i zajmuje powierzchnię 238,972 ha (5,15% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 1 780 osób co stanowiło 2,57% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Przestrzeń osiedla zdominowana jest zabudową mieszkalną wielorodzinną (obiekty 2-3 kondygnacyjne) oraz obiektami o charakterze usługowym i handlowym. Do istotnych obiektów publicznych i prywatnych zlokalizowanych na tym obszarze należą: Liceum Ogólnokształcące nr I im. Stanisława Staszica, Zespół Edukacyjno-Przedszkolny Szkoła z Pasją im. Elżbiety Sołtys, Przedszkole Specjalne „Promyk”, dworzec autobusowy PKS, Urząd Pocztowy, Komenda Powiatowa Policji, Targowiska Miejskie (zakład budżetowy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski), Kino Etiuda, część Parku Miejskiego oraz kilka obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Osiedle Hutnicze

Osiedle Hutnicze zlokalizowane jest w południowej części miasta. Osiedle obejmuje następujące ulice: Aleja Solidarności, I. Boernera od nr 7 do nr 19 (numery nieparzyste) i od nr 4 do nr 10 (numery parzyste), St. Brody, Centralnego Okręgu Przemysłowego, Fabryczna, Hutników, Klimkiewiczowska, T. Kościuszki, Łączna, St. Moniuszki, J. Poniatowskiego od nr 1 do nr 7 (numery nieparzyste) i od nr 2 do nr 10 (numery parzyste), Sandomierska od nr 1 do nr 5 (numery nieparzyste) i od nr 6 do nr 10 (numery parzyste), Sportowa, St. Staszica, Świętokrzyska od nr 1 do nr 25 (numery nieparzyste) i od nr 4 do nr 8 (numery parzyste), R. Traugutta, Trawna, Zamłynie, Zgoda i zajmuje powierzchnię 144,517 ha (3,11% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 2 041 osób co stanowiło 2,95% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Obszar osiedla charakteryzuje się zarówno zabudową jednorodziną jak i wielorodzinną, wpisaną w części do Gminnej Ewidencji Zabytków jako układ urbanistyczny osiedla mieszkalnego przy dawnych zakładach ostrowieckich (ul. Kościuszki, ul. Moniuszki, ul. Poniatowskiego, ul. Sandomierska, ul. Staszica, ul. Świętokrzyska, ul. Traugutta). Na obszarze zlokalizowanych jest kilka istotnych dla miasta obiektów świadczących usługi publiczne, w tym zespół obiektów sportowych KSZO, Sąd Rejonowy, Powiatowy Urząd Pracy oraz Park Fabryczny. W obrębie osiedla zlokalizowany jest ponadto teren poprzemysłowy, częściowy wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków, na którym funkcjonowała Huta Ostrowiec, a obecnie jest miejscem do inicjacji wielu przedsięwzięć gospodarczych.

Osiedle Ludwików

Osiedle Ludwików położone jest w południowej części miasta, wzdłuż drogi krajowej nr 9 (ulice Sandomierska oraz Opatowska).

Osiedle obejmuje następujące ulice: Bławatna, Jasna, Modra, Mostowa od nr 34 do nr 120 (numery parzyste) i od nr 49 do nr 79 (numery nieparzyste), Niska, Opatowska, Partyzantów, J. Poniatowskiego od nr 9 do nr 57 (numery nieparzyste) i od nr 12 do 60 (numery parzyste), Różana, Sandomierska od nr 7 do nr 121 (numery nieparzyste) i od nr 12 do 112 (numery parzyste), Stalowa, Śliska, Wąwozy, Wiejska, Winnica, Zygmuntówka, Żytunia i zajmuje powierzchnię 385,665 ha (8,31% udziału powierzchni ogółem).

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 3 304 osoby co stanowiło 4,78% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Obszar w części południowej zdominowany jest przez zabudowę jednorodzinną, w północnej wielorodzinną (5 kondygnacyjne bloki z okresu PRL) oraz liczne obiekty usługowe. Na terenie osiedla znajduje się Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 im. B. Chrobrego, Publiczne Gimnazjum Nr 5, Centrum Przedsiębiorczości i Aktywizacji Zawodowej (w skład którego wchodzi Inkubator Przedsiębiorczości, Centrum Biurowo - Konferencyjne oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego), treningowe boisko piłkarskie oraz Miejska Oczyszczalnia Ścieków.

Osiedle Denków

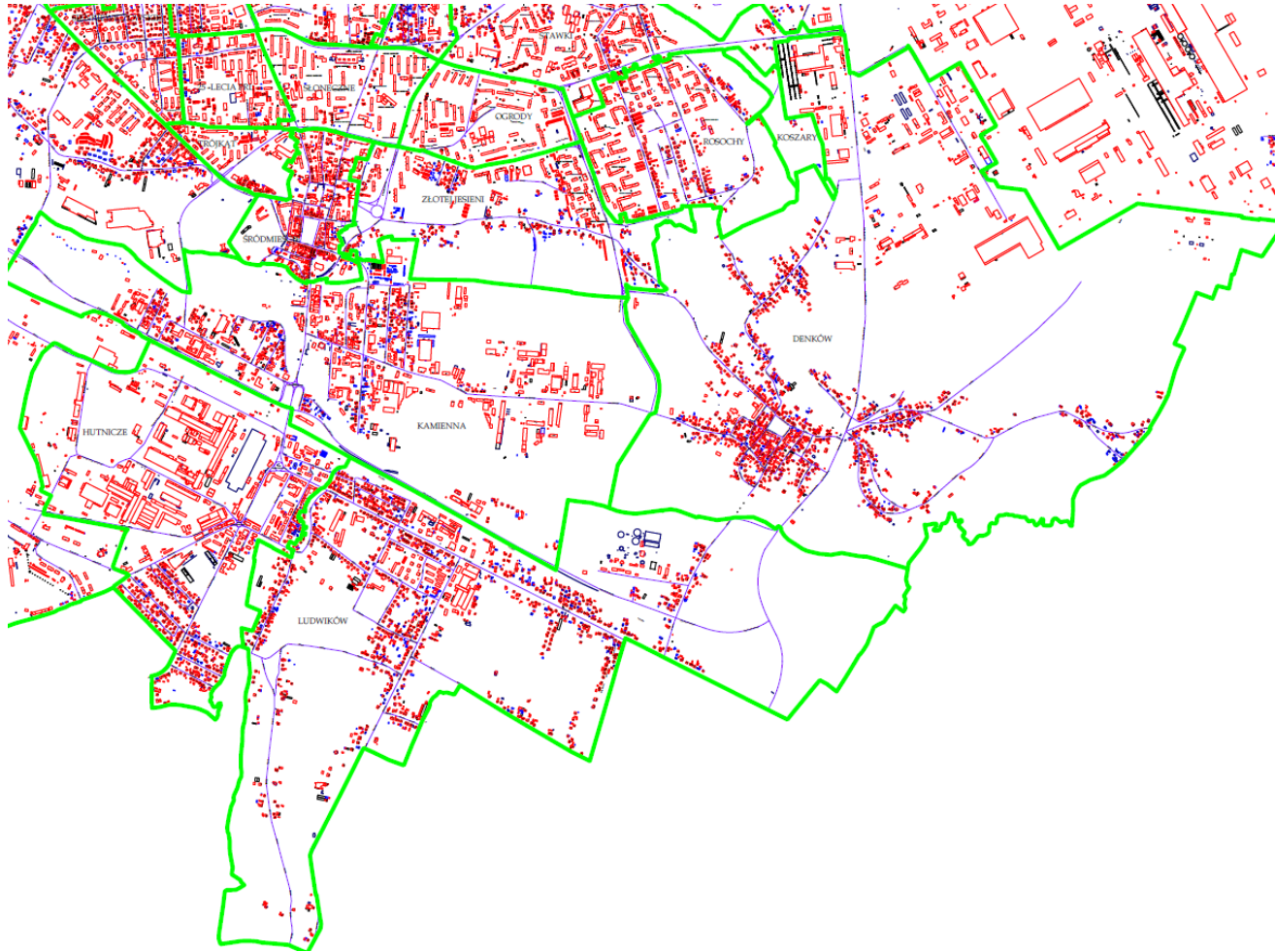
Osiedle Denków zlokalizowane jest we wschodniej części miasta. Osiedle obejmuje następujące ulice: Browarna, Garncarska, Józefa Gulińskiego, Mostowa od nr 1 do nr 39 (numery nieparzyste) i od nr 2 do nr 32 (numery parzyste), Niewiadoma, Ostrowiecka, Podstawie, Rudzka, Rynek Denkowski, Jana Samsonowicza od nr 7 do nr 55 (numery nieparzyste) i od nr 18 do nr 40 (numery parzyste), Spółdzielcza, Tomaszów, Topolowa, Wiśniowa, Wschodnia, Zielona. Osiedle zajmuje powierzchnię 530,837 ha (11,43% udziału powierzchni ogółem), co oznacza jest jednym z większych obszarowo w mieście.

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 2 345 osób, co stanowiło 3,39% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Denków dawniej był samodzielnym miastem. Do Ostrowca włączony został w 1954 roku. Charakteryzuje się zabudową jedno i wielorodzinną o charakterze małomiasteczkowym (głównie budynki 1-2 kondygnacyjne). Do ważniejszych obiektów należy Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. ks. M. Popiela, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 9, liczne budynki mieszkalne znajdujące się w Gminnej Ewidencji Zabytków, zabytki rejestrowe (dzwonnica w Zespole Kościoła Parafialnego Pw. Św. Stanisław Biskupa i Kościół Parafialny), cmentarz parafialny rzymsko-katolicki. Przez osiedle przebiega także Struga Denkowska, zaś układ urbanistyczny Denków (centrum) został odnotowany w Gminnej Ewidencji Zabytków. Przez osiedle przebiega również ul. J. Samsonowicza, która prowadzi do licznych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w północnej części osiedla oraz w pobliżu Huty Celsa Ostrowiec.

Mapa 6. Południowa część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedla: Kamienna, Hutnicze, Ludwików, Denków

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Wschodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego

Osiedle Koszary

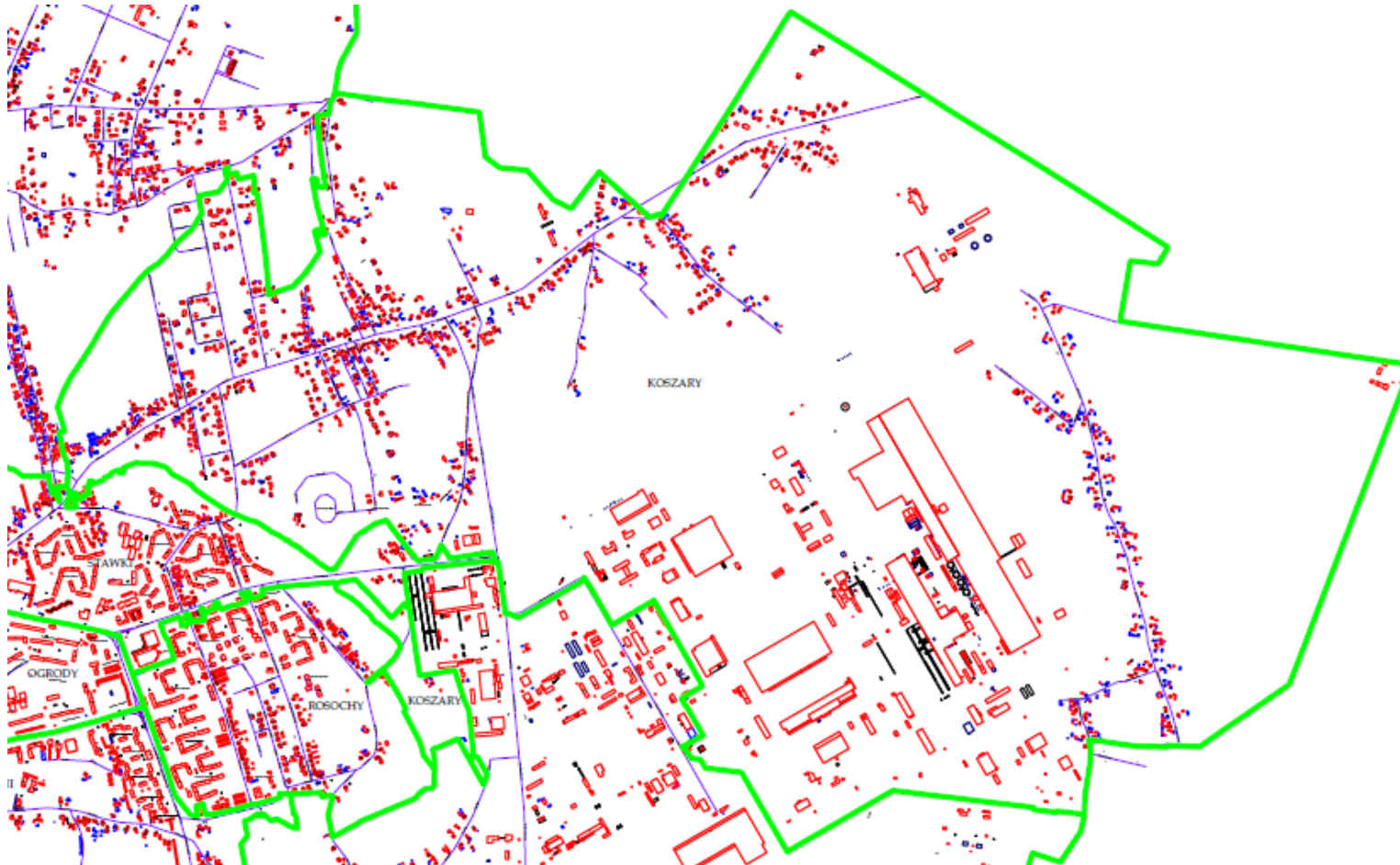
Osiedle zlokalizowane jest w północno-wschodniej części miasta. Głównym ciągiem komunikacyjnym obszaru jest ul. Bałtowska.

Osiedle obejmuje następujące ulice: Bałtowska od nr 117 do nr 395 (numery nieparzyste) i od nr 222 do nr 448 (numery parzyste), Boczna, Bursztynowa, Dębowa, St. Jeżewskiego, Kąty Denkowskie, W. Kochowskiego, Kopalniana, M. Milewskiego, A. Mrozowskiego, Nadkoszary, Niecała, Plac Św. Józefa, Ptasia, Rozległa, Rubinowa, Samsonowicza nr 4, Skośna, Słodowa, Stawki Denkowskie, Sucha, Świerkowa, Szafirowa Świętojańska, Zapłocie, Zbożowa, Złota i zajmuje powierzchnię 884,049 ha (19,04% udziału powierzchni ogółem). Jest to największe obszarowo osiedle miasta.

Według stanu na dzień 23.02.2016 roku Osiedle było zamieszkałe przez 1 821 osób co stanowiło 2,63% udziału ogółu ludności Ostrowca Świętokrzyskiego.

Osiedle ma charakter podmiejski i jest zdominowane przez zabudowę jednorodzinną. Na terenie osiedla zlokalizowana jest Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Dwunastka”, wiele małych i średnich przedsiębiorstw oraz jeden z najważniejszych pracodawców regionu świętokrzyskiego – Huta Celsa Ostrowiec. Ponadto, w pobliżu ul. Bałtowskiej, znajdują się planowane do rewitalizacji tereny poprzemysłowe, które po odpowiednim uzbrojeniu będą dostępne dla MŚP, a przez teren osiedla przebiega Struga Denkowska.

Mapa 7. Wschodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedle: Koszary

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

1. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

1.1 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020

Obowiązujący tekst dokumentu Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020 przyjęty został Uchwałą Nr XXXVI/88/2016 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 16 września 2016 r. w sprawie aktualizacji Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014 – 2020.

Zgodnie z przedstawioną w niej misją gminy Ostrowiec Świętokrzyski jest: *osiągnięcie i utrzymanie przez miasto Ostrowiec Świętokrzyski statusu prężnego ośrodka gospodarczego, regionalnego centrum administracyjnego, edukacyjno-kulturalnego oraz sportowego, z dobrze zorganizowanym społeczeństwem obywatelskim, zapewnienie bezpieczeństwa oraz dobrych warunków do zaspokajania aspiracji życiowych wszystkim korzystającym z jego potencjału rozwojowego przy zachowaniu równowagi i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych*. Natomiast syntetyczna wizja gminy Ostrowiec Świętokrzyski określona została następująco: *Ostrowiec Świętokrzyski nowoczesnym, zróżnicowanym branżowo centrum przemysłowo-usługowym, kulturalnym i sportowym, o wysokim poziomie wykształcenia społeczeństwa i marginalnej skali problemów społecznych, generującym oraz wykorzystującym postęp technologiczny dla swojego rozwoju*. Powyższa misja i wizja zostały w niezmienionej formie przeniesione z poprzedniego dokumentu strategicznego, tożsame pozostały również obszary, w których kontynuowany będzie zrównoważony rozwój Ostrowca Świętokrzyskiego:

- I. Środowisko przyrodnicze i kulturowe
- II. Gospodarka i infrastruktura
- III. Sfera społeczna
- IV. Zarządzanie Gminą.

W trakcie opracowywania *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020* zidentyfikowany został zestaw problemów, które stanowią barierę dla rozwoju miasta. Występują one w sferze środowiska przyrodniczo-kulturowego, sferze gospodarki i infrastruktury, sferze społecznej oraz w obszarze zarządzania gminą.

Najważniejsze problemy w sferze środowiska przyrodniczo-kulturowego:

1. nierozwiązane kwestie: dzikich wysypisk odpadów, nieszczelnych i opróżnianych w sposób niedozwolony szamb, spalania odpadów w piecach i kotłach grzewczych, niskiej emisji, niezgodnego z prawem pozbywania się odpadów przemysłowych.

2. Niedostateczna ochrona zasobów naturalnych i kulturowych miasta/brak kompleksowej polityki ochrony tych zasobów.
3. Ciągłe występowanie szkodzących środowisku zachowań mieszkańców zwłaszcza w starszych grupach wiekowych.
4. Nieupowszechnione proekologiczne mechanizmy postępowania w realizacji zamierzeń publicznych oraz prywatnych.
5. nierozwiązana docelowo kwestia zagospodarowania odpadów komunalnych (RIPOK).

Najważniejsze problemy w sferze gospodarki i infrastruktury:

1. Deficyt miejsc pracy w gospodarce miasta oraz ich zbyt mały przyrost.
2. Zbyt mały udział przemysłu w gospodarce miasta w stosunku do innych działów gospodarki.
3. Mały postęp w dywersyfikacji gospodarki miasta i jej reorientacji na innowacyjną, energooszczędną oraz proekologiczną.
4. Zbyt mało nowych inwestycji gospodarczych skutkujących nowymi, trwałymi miejscami pracy.
5. Brak niezbędnej dla rozwoju gospodarczego miasta rezerwy uzbrojonych terenów inwestycyjnych.
6. Zbyt wolny postęp w zaspokajaniu potrzeb w zakresie budowy, przebudowy i remontów dróg oraz infrastruktury technicznej, w tym sieciowej.
7. Spadek znaczenia dróg nr 9 i 42 oraz linii nr 25 w krajowym planie rozwoju dróg, mały zakres kolejowych przewozów (połączeń) pasażerskich w oparciu o infrastrukturę kolejową w mieście oraz mały udział transportu kolejowego towarów w gospodarce miasta.
8. Energochłonność gospodarki miasta i mały udział odnawialnych źródeł energii (OZE) w jej produkcji.
9. Nieatrakcyjna i нефunkcjonalna przestrzeń, niewykorzystany potencjał rozwojowy oraz zdegradowana zabudowa, infrastruktura techniczna i społeczna niektórych obszarów miasta.

Najważniejsze problemy w sferze społecznej:

1. Wysokie bezrobocie.
2. Ciągły spadek liczby mieszkańców miasta.
3. Poszerzająca się sfera ubóstwa oraz wykluczenia społecznego i cyfrowego.
4. nierozwiązana kwestia niedoboru mieszkań socjalnych.
5. Rosnące wydatki na pomoc społeczną i nieefektywna dystrybucja tej pomocy.
6. Nasilenie zjawisk patologicznych oraz wzrost pewnych rodzajów przestępstw.
7. Degradacja społeczna i gospodarcza oraz niewykorzystany potencjał rozwojowy niektórych obszarów miasta.
8. Mało zróżnicowana oferta kierunków kształcenia zawodowego i słabe praktyczne umiejętności absolwentów szkół zawodowych.
9. Brak profesjonalnego doradztwa zawodowego oraz planowania kariery na określonym etapie edukacji.
10. Mała wiedza młodzieży gimnazjalnej na temat przedsiębiorczości oraz z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK).
11. Mała aktywność fizyczna (ruchowa) oraz powszechność profilaktyki prozdrowotnej wśród mieszkańców miasta.

Najważniejsze problemy w obszarze zarządzania gminą:

1. System zarządzania jakością ISO nieadekwatny do potrzeb administracji miasta.
2. Niska jakość lub brak adekwatnych danych wyjściowych oraz informacji użytecznych w procesie podejmowania decyzji.

3. Brak użytecznego, wskaźnikowego systemu zarządzania gminą.
4. Duże obciążenie budżetu kosztami utrzymania składników majątku komunalnego nieprzynoszących lub przynoszących małe przychody oraz majątku niezagospodarowanego.
5. Nieoptymalny organizacyjnie i kosztowny transport publiczny.
6. Brak zmian organizacyjnych w oświacie zmierzających do jej dostosowania do aktualnych potrzeb i możliwości ich zaspokojenia.
7. Archaiczny model i zasady funkcjonowania oraz niewykorzystane możliwości społecznego i promocyjnego oddziaływania sportu profesjonalnego.
8. Złe warunki lokalowe funkcjonowania instytucji kultury.
9. Słabe efekty promocyjne oraz społeczne działalności placówek oświatowych.
10. Zbyt wysokie koszty zużycia energii, paliw oraz wody i odprowadzania ścieków w budynkach publicznych.
11. Niewykorzystane możliwości poprawy konkurencyjności miasta.
12. Niewystarczające dochody gminy ograniczające możliwości rozwiązywania problemów i rozwoju miasta.

Przewyciężenie powyższych problemów ma nastąpić w wyniku osiągnięcia celów i realizacji działań, jakie zostały zaproponowane w *Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020*:

I. Środowisko naturalne i kulturowe

Cel strategiczny I.1 Poprawa stanu środowiska naturalnego i kulturowego oraz ochrona ich zasobów.

- I.1.1 Ograniczenie negatywnego wpływu człowieka na środowisko naturalne, przeciwdziałanie przyczynom i eliminacja źródeł jego zanieczyszczenia.
 - Działanie A: Podjęcie kroków zmierzających do eliminacji zjawisk: dzikich wysypisk odpadów, nieszczelnych i opróżnianych w sposób niedozwolony szamb, spalania odpadów w domowych piecach i kotłach grzewczych, niskiej emisji, niezgodnego z prawem pozbywania się odpadów przemysłowych.
 - Działanie B: Prowadzenie różnych form edukacji proekologicznej.
- I.1.2 Wzrost częstości uwzględniania interesu środowiska naturalnego w działalności podmiotów publicznych i prywatnych.
 - Działanie C: Upowszechnienie i wdrożenie gdzie to możliwe programów, procedur lub działań proekologicznych w sektorze prywatnym i publicznym.
- I.1.3 Osiągnięcie we wskazanych terminach odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie.
 - Działanie A: Poprawa efektywności funkcjonowania systemu zbierania odpadów w mieście.
 - Działanie B: Wypracowanie przez wspólników międzygminnej spółki ZUO „Janik” oraz jej zarząd docelowej koncepcji funkcjonowania Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych spełniającej wymogi prawne.

- I.1.4 Poprawa stanu zewidencjonowanych obiektów dziedzictwa kulturowego i dbałość o jego utrzymanie oraz włączanie kolejnych obiektów stanowiących wartościową spuściznę kultury społeczeństwa miasta do programowej ochrony zasobów kulturowych.
 - Działanie A: Opracowanie i realizacja programu ochrony zasobów kulturowych miasta.

II. Gospodarka i infrastruktura

Cel strategiczny II.1. Wzrost udziału inwestycji przemysłowych, zwiększenie stopnia zróżnicowania branżowego w gospodarce miasta przy równoczesnej jej orientacji na priorytety określone w Strategii Europa 2020.

- II.1.1 Przyrost liczby inwestycji przemysłowych, zwłaszcza odpowiadających priorytetom Strategii Europa 2020.
 - Działanie A: Przygotowanie niezbędnej rezerwy uzbrojonych terenów inwestycyjnych na potrzeby inwestorów.
 - Działanie B: Prowadzenie aktywnej promocji gospodarczej i kompleksowej obsługi inwestorów.
- II.1.2 Osiągnięcie znaczącego przyrostu liczby trwałych miejsc pracy.
 - Działanie A: Zachęcanie inwestorów (przedsiębiorców) do lokalizowania nowych przedsięwzięć gospodarczych na terenie miasta.
 - Działanie B: Wprowadzenie systemu zachęt dla przedsiębiorców sprzyjających tworzeniu nowych miejsc pracy.
 - Działanie C: Rozwinięcie zróżnicowanego pod względem kierunków kształcenia i gwarantującego wysoką jakość systemu szkolenia zawodowego.
 - Działanie D: Wsparcie samorządu w pozyskiwaniu kadr dla gospodarki rekrutujących się w jak największym stopniu spośród specjalistycznie wykształconych mieszkańców miasta.
 - Działanie E: Prowadzenie CPiAZ, w tym Inkubatora Przedsiębiorczości jako wsparcie rozwoju przedsiębiorczości na terenie miasta.
- II.1.3 Zmniejszenie energochłonności gospodarki miasta oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w jej produkcji i wykorzystaniu na terenie miasta.
 - Działanie A: Promowanie oraz sprzyjanie inicjatywom i technologiom zmierzającym do oszczędzania energii i materiałów oraz produkcji i wykorzystaniu energii ze źródeł odnawialnych na terenie miasta.
 - Działanie B: Identyfikacja możliwości i sprzyjanie rozwojowi kogeneracji energii i wykorzystaniu ciepła traconego w procesach produkcyjnych.
 - Działanie C: Wykorzystanie członkostwa gminy w Świętokrzysko – Podkarpackim Klastrze Energetycznym i kontaktów ze Świętokrzyskim Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o. o. do osiągnięcia korzyści przez sektor publiczny, prywatny

i mieszkańców z zastosowania technologii pozwalających oszczędzać energię i produkować ją z OZE.

- Działanie D: Ustanowienie specjalizacji w zakresie OZE oraz technologii ICT w planowanym przedsięwzięciu pn. „Ostrowiecki Park Przemysłowo – Technologiczny” i rozwinięcie współpracy dla jego rozwoju ze ŚPK, ŚCIITT Sp. z o. o. oraz Politechniką Świętokrzyską.
- II.1.4 Zwiększenie stopnia zróżnicowania branżowego oraz innowacyjności gospodarki miasta przy równoczesnym zachowaniu branż tradycyjnych, poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla przedsiębiorczości, w tym przede wszystkim sektora MŚP oraz powiązanie jej z sektorem B+R.
 - Działanie A: Wykorzystanie wybudowanej infrastruktury ICT dla przyciągnięcia inwestycji opierających się na technologiach ICT oraz do rozwoju e-usług.
 - Działanie B: Tworzenie warunków do powstawania na terenie miasta podmiotów gospodarczych zróżnicowanych branżowo, do rozwoju szeroko rozumianych innowacji oraz do owocnej współpracy sektora przedsiębiorstw z sektorem B+R.
 - Działanie C: Wsparcie dla branż tradycyjnych w sytuacjach kryzysowych i związanych ze szkodzącymi ich interesom nielegalnymi działaniami na rynku.

Cel strategiczny II.2. Zwiększenie dostępności i poprawa stanu infrastruktury służącej zrównoważonemu rozwojowi miasta oraz aktywizacja obszarów zdegradowanych i niezagospodarowanych.

- II.2.1 Zwiększenie odsetka powierzchni miasta objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego – harmonijny rozwój i ład przestrzenny.
 - Działanie A: Planowanie przestrzennego zagospodarowania miasta zapewniające jego zrównoważony, trwały rozwój.
- II.2.2 Utrzymanie co najmniej dotychczasowego poziomu wydatkowania środków finansowych na budowę, przebudowę i remonty dróg oraz infrastruktury technicznej, w tym sieciowej.
 - Działanie A: Realizacja zgodnie z budżetem i WPF pilnych inwestycji drogowych, infrastrukturalnych i kubaturowych oraz sprawne, bieżące remontowanie i utrzymywanie dróg oraz infrastruktury technicznej w należytym stanie.
- II.2.3 Zwiększenie zaangażowania samorządu i objęcie stosowną interwencją publiczną obszarów problemowych, zdegradowanych i niezagospodarowanych na terenie miasta.
 - Działanie A: Rewitalizacja przestrzeni, jej zabudowy oraz infrastruktury technicznej i społecznej na wyodrębnionych obszarach poprzez realizację programu rewitalizacji miasta.
 - Działanie B: Poprawa stanu istniejącej infrastruktury terenów zagospodarowanych poprzez nadanie im nowych funkcji lub ich modyfikację, w szczególności poprzez budowę, przebudowę, modernizację istniejących placów, targowisk, obiektów.
- II.2.4 Efektywne wykorzystanie specyficznych terytorialnie potencjałów rozwojowych miasta oraz współtworzonego z nim Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) obejmującego powiaty:

ostrowiecki, starachowicki i skarżyski wraz z ich miastami – siedzibami i budowa zdolności do przyciągania zewnętrznych zasobów dla kreowania wzrostu oraz zatrudnienia na OSI.

- Działanie A: Stworzenie podstaw do lepszego, w tym bardziej racjonalnego i efektywnego zarządzania polityką rozwoju na Obszarze Strategicznej Interwencji (OSI) oraz koordynacji i efektywności działań publicznych na tym obszarze dla osiągnięcia założonych celów OSI.
- Działanie B: Realizacja projektów gospodarczych i społecznych na terenie miasta przyczyniających się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej – wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w mieście i na całym OSI.

III. Sfera społeczna

Cel strategiczny III.1 Ograniczenie skali niekorzystnych zjawisk społecznych występujących na terenie miasta.

- III.1.1 Zmniejszenie bezrobocia.
 - Działanie A: Tworzenie warunków do powstawania nowych inwestycji i przedsiębiorstw w mieście.
 - Działanie B: Pomoc w miarę możliwości prawnych i finansowych przedsiębiorcom mającym problemy rynkowe skłaniające ich do podjęcia decyzji o zwolnieniach pracowników w celu utrzymania miejsc pracy.
 - Działanie C: Sprzyjanie samozatrudnieniu, przekwalifikowaniu oraz mobilności pro-zatrudnieniowej mieszkańców.
 - Działanie D: Upowszechnienie i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.
- III.1.2 Zahamowanie spadkowego trendu liczby mieszkańców miasta.
 - Działanie A: Odpowiednia polityka prorodzinna.
 - Działanie B: Konsekwentna realizacja przyjętej polityki rozwoju gospodarczego miasta przez władze samorządowe.
 - Działanie C: Dalsza poprawa warunków życia i rozwoju osobowego mieszkańców (poziom i dostępność usług publicznych).
- III.1.3 Ograniczenie zjawisk patologicznych oraz przestępczości trapiących społeczność miasta.
 - Działanie A: Oddziaływanie na poglądy i postawy dzieci, młodzieży oraz dorosłych wobec zjawisk patologicznych oraz przestępczości w placówkach oświatowych, instytucjach pomocy społecznej, poprzez organizacje pozarządowe i środki masowego przekazu, realizacja programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz włączających obszary miasta zagrożone wykluczeniem społecznym.
 - Działanie B: Współpraca samorządu miasta, szkół, placówek oświatowych i organizacji pozarządowych z policją i strażą miejską w zakresie mechanizmów

identyfikacji, prowadzenia profilaktyki i zwalczania zjawisk patologicznych oraz przestępczości.

- Działanie C: Prowadzenie ośrodka profilaktyki uzależnień.
- III.1.4 Poprawa efektywności pomocy społecznej.
 - Działanie A: Racjonalizacja systemu dystrybucji pomocy społecznej.

Cel strategiczny III.2 Poprawa stanu zdrowia, jakości życia, konkurencyjności i adaptacyjności na rynku pracy oraz stopnia integracji społecznej mieszkańców.

- III.2.1 Poprawa warunków życia i sytuacji materialnej mieszkańców zdegradowanych obszarów miasta poprzez ich zaktywizowanie i wykorzystanie potencjału rozwojowego.
 - Działanie A: Opracowanie i realizacja programu rewitalizacji obejmującego problemowe obszary miasta.
- III.2.2 Ograniczenie sfery ubóstwa oraz zjawiska wykluczenia społecznego i cyfrowego w mieście.
 - Działanie A: Objęcie edukacją, pomocą społeczną oraz pomocą w zdobyciu zatrudnienia, w tym socjalnego osób z rodzin ubogich.
 - Działanie B: Realizacja projektów zmierzających do włączenia grup wykluczonych do społeczności uczestniczącej w życiu społeczno-gospodarczym i korzystającej z technologii informacyjno – komunikacyjnych.
 - Działanie C: Wypracowanie i realizacja polityki senioralnej w mieście.
- III.2.3 Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych w mieście w oparciu o wypracowane rozwiązania modelowe.
 - Działanie A: Wdrożenie modelu budownictwa mieszkaniowego, w tym socjalnego zakładającego odpowiedni przyrost mieszkań gwarantujący w określonej perspektywie dostęp do mieszkań rodzinom niebędącym w stanie finansowo podołać wyzwaniu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych.
- III.2.4 Wzrost odsetka dzieci i młodzieży objętej doradztwem w zakresie wyboru ścieżki kariery zawodowej i dalszej edukacji oraz korzystającej z technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK, ang. ICT) i przygotowanej do wejścia na rynek pracy.
 - Działanie A: Zróżnicowanie oferty kierunków kształcenia w szkołach zawodowych oraz podniesienie poziomu umiejętności praktycznych ich absolwentów.
 - Działanie B: Uruchomienie profesjonalnego systemu doradztwa zawodowego oraz planowania kariery w placówkach oświatowych.
 - Działanie C: Poprawa poziomu wiedzy uczniów gimnazjów oraz szkół ponad gimnazjalnych, z zakresu przedsiębiorczości oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), nauk matematyczno-przyrodniczych i języków obcych.
- III.2.5 Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców oraz upowszechnienie stosowania profilaktyki prozdrowotnej.

- Działanie A: Stworzenie warunków sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców oraz profilaktyce prozdrowotnej i propagowanie zdrowego stylu życia.

IV. Zarządzanie Gminą

Cel strategiczny IV.1 Wzrost jakości i efektywności zarządzania w sferze publicznej.

- IV.1.1 Wzrost poziomu zadowolenia mieszkańców z obsługi administracyjnej świadczonej przez Urząd Miasta.
 - Działanie A: Bieżące dostosowywanie systemu zarządzania jakością ISO do aktualnych potrzeb administracji miasta i oczekiwań mieszkańców (interesantów).
- IV.1.2 Wzrost dochodów gminy.
 - Działanie A: Poszerzenie bazy podatkowej (materialnej i niematerialnej).
 - Działanie B: Wzrost udziału zewnętrznych źródeł finansowania zadań gminy.
 - Działanie C: Zwiększenie dochodów z wykorzystania majątku komunalnego.
- IV.1.3 Ograniczenie kosztów świadczenia usług publicznych przy zachowaniu ich odpowiedniego standardu oraz utrzymania istniejących i przyszłych składników majątku komunalnego.
 - Działanie A: Zmniejszenie kosztów funkcjonowania edukacji publicznej podlegającej gminie poprzez wprowadzenie zmian w organizacji sieci placówek oświatowych dostosowujących ją do aktualnych potrzeb i możliwości ich zaspokojenia.
 - Działanie B: Zmniejszenie kosztów funkcjonowania transportu publicznego przy ustalonym standardzie i zakresie świadczenia tych usług poprzez wdrożenie optymalnego organizacyjnie oraz racjonalnego ekonomicznie modelu transportu publicznego.
 - Działanie C: Zmniejszenie zużycia energii, paliw, wody i ścieków oraz eliminacja ich strat w budynkach publicznych poprzez wdrożenie systemu monitorowania zużycia i strat.
- IV.1.4 Sprawne zarządzanie kryzysowe - przeciwdziałanie zagrożeniom czasu wojny oraz czasu pokoju wywołanym przez siły natury i działalność człowieka.
 - Działanie A: Zorganizowanie i utrzymywanie w gotowości sił i środków służących przeciwdziałaniu zagrożeniom, zabezpieczeniu przed nimi ludzi, zwierząt i mienia, a w razie potrzeby ochronie zdrowia i obronie życia ludzi, a także zwierząt oraz likwidacji skutków tych zagrożeń.

Cel strategiczny IV.2 Poprawa konkurencyjności miasta oraz oddziaływania promocyjnego poprzez kulturę, edukację, sport, rekreację i ich bazę materialną.

- IV.2.1 Poprawa konkurencyjności inwestycyjnej i osadniczej miasta.
 - Działanie A: Opracowanie i wdrożenie planu budowy potencjału konkurencyjności miasta.

- Działanie B: Podjęcie formalnej współpracy między samorządowej inicjującej wspólne działania sygnatariuszy w celu doprowadzenia do szybszej poprawy standardu i znaczenia głównych dróg i linii kolejowych, stanowiących połączenia komunikacyjne miasta z metropolitalnymi, regionalnymi i subregionalnymi ośrodkami miejskimi w kraju oraz siecią TENT.
- IV.2.2 Zwiększenie promocyjnych oraz społecznych efektów działalności instytucji kultury, placówek oświatowych, ośrodków sportu, rekreacji i wypoczynku oraz klubów i organizacji sportowych.
 - Działanie A: Zapewnienie właściwych warunków lokalowych instytucjom kultury w celu realizacji ich zadań oraz misji społecznej.
 - Działanie B: Wypracowanie i wdrożenie skutecznego systemu wspierania rozwoju sportu opartego na strategii rozwoju sportu w mieście.
 - Działanie C: Skuteczne wykorzystywanie bazy sportowo – rekreacyjnej dla upowszechnienia kultury fizycznej i realizacji sportowych pasji mieszkańców oraz w celach promocyjnych.
 - Działanie D: Poprawa warunków i wyników działalności placówek oświatowych.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej, w tym w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów społecznych i gospodarczych za szczególnie istotne dla prowadzenia działań rewitalizacyjnych należy uznać działania ujęte w Celu strategicznym II.2. Zwiększenie dostępności i poprawa stanu infrastruktury służącej zrównoważonemu rozwojowi miasta oraz aktywizacja obszarów zdegradowanych i niezagospodarowanych, w tym w szczególności:

- II.2.3 Zwiększenie zaangażowania samorządu i objęcie stosowną interwencją publiczną obszarów problemowych, zdegradowanych i niezagospodarowanych na terenie miasta.
 - Działanie A: Rewitalizacja przestrzeni, jej zabudowy oraz infrastruktury technicznej i społecznej na wyodrębnionych obszarach poprzez realizację programu rewitalizacji miasta.
 - Działanie B: Poprawa stanu istniejącej infrastruktury terenów zagospodarowanych poprzez nadanie im nowych funkcji lub ich modyfikację, w szczególności poprzez budowę, przebudowę, modernizację istniejących placów, targowisk, obiektów.

W odniesieniu do komplementarności przestrzennej i problemowej, wykraczającej poza granice Ostrowca Świętokrzyskiego szczególnego znaczenia nabierają zapisy ujęte w celu operacyjnym:

II.2.4 Efektywne wykorzystanie specyficznych terytorialnie potencjałów rozwojowych miasta oraz współtworzonego z nim Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) obejmującego powiaty: ostrowiecki, starachowicki i skarżyski wraz z ich miastami – siedzibami i budowa zdolności do przyciągania zewnętrznych zasobów dla kreowania wzrostu oraz zatrudnienia na OSI.

- Działanie A: Stworzenie podstaw do lepszego, w tym bardziej racjonalnego i efektywnego zarządzania polityką rozwoju na Obszarze Strategicznej Interwencji (OSI) oraz koordynacji i efektywności działań publicznych na tym obszarze dla osiągnięcia założonych celów OSI.

- Działanie B: Realizacja projektów gospodarczych i społecznych na terenie miasta przyczyniających się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej – wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w mieście i na całym OSI.

Silną komplementarność z celami specyficznymi dla rewitalizacji posiadają ponadto działania ujęte w Celu strategicznym III.1 Ograniczenie skali niekorzystnych zjawisk społecznych występujących na terenie miasta oraz Celu strategicznym II.1. Wzrost udziału inwestycji przemysłowych, zwiększenie stopnia zróżnicowania branżowego w gospodarce miasta przy równoczesnej jej orientacji na priorytety określone w Strategii Europa 2020.

1.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Ostrowca Świętokrzyskiego

Założenia polityki przestrzennej Ostrowca Świętokrzyskiego zostały przedstawione w *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrowiec Świętokrzyski*, uchwalonym Uchwałą Nr XII/245/99 z dnia 29 grudnia 1999 r. wraz ze zmianą Nr 1 uchwaloną Uchwałą Nr XXXVII/28/2013 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 26 marca 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

Studium jest dokumentem określającym w sposób ogólny politykę przestrzenną i lokalne zasady zagospodarowania. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, nie zawiera przepisów powszechnie obowiązujących ani nie może być podstawą do wydania decyzji administracyjnych. Ma ono natomiast charakter ukierunkowujący działania gminy, wiążący przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i służy koordynacji ustaleń MPZP.

W treści dokumentu *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrowiec Świętokrzyski* analizie poddano następujące zagadnienia:

- I. Uwarunkowania zewnętrzne
- II. Uwarunkowania wewnętrzne (w tym: szanse i zagrożenia wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, szanse i zagrożenia środowiska kulturowego, uwarunkowania wynikające ze stanu układu komunikacyjnego, jego walorów, barier i konfliktów, poziom obsługi miasta przez infrastrukturę komunalną – szanse i zagrożenia, uwarunkowania wynikające ze stanu gospodarki, uwarunkowania wynikające z przesłanek demograficznych oraz zasobów mieszkaniowych),
- III. Rekomendacje do strategii rozwoju miasta
- IV. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrowiec Świętokrzyski (w tym: prognoza demograficzna, priorytety i bariery rozwoju wynikające z uwarunkowań: środowiskowych, kulturowych, komunikacyjnych, infrastruktury technicznej, infrastruktury społecznej oraz ze stanu gospodarki),
- V. Polityka przestrzenna miasta
- VI. Polityka przestrzenna dla stref struktury miasta. Miasto zostało podzielone na następujące strefy:
 - Strefa „I” – obszar centrum miasta i obszary wielofunkcyjne ośrodków ponadpodstawowych zespołów zabudowy mieszkalnej oraz wyodrębnienie struktury przestrzeni publicznych;
 - Strefa „II” – uformowanej zabudowy wielorodzinnej, jest to obszar powojennych realizacji blokowych w większości wymagający działań estetyzujących, uzupełnień funkcjonalnych związanych z realizacją usług podstawowych;

- Strefa „III” – zabudowy ekstensywnej, stanowiąca obszar w wysokim stopniu realizowany lub w którym realizacja jest przesądzona z uwagi na układ przestrzennych elementów zrealizowanych w terenie;
 - Strefa „IIIa” – strefa rozwojowa zabudowy ekstensywnej;
- Strefa „IV” – przemysłowa;
 - Strefa „IVa” – rozwojowe tereny przemysłowe;
- Strefa „V” – ciągła strefa terenów otwartych obejmująca aktywne przyrodniczo tereny. Ma na celu stworzenie podstaw dla uzyskania spójnego ekosystemu w obrębie miasta;
- Strefa „VI” – obszar mieszkaniowej zabudowy ekstensywnej i intensywnej usytuowany konfliktowo z sąsiadującymi funkcjami;
- Strefa „VII” – obszar zabudowy typu podmiejskiego z przeważającą funkcją zagrodową i mieszkaniową, dla którego z uwagi na tendencje miastotwórcze nadaje się priorytet tej drugiej;
- Strefa „VIII” – strefa produkcji rolnej (z wyłączeniem użytków zielonych) stanowiąca tereny wyłączone z zabudowy (z wyjątkiem przebiegu sieci infrastrukturalnych);
- Strefa „IX” – system infrastruktury technicznej i komunikacji.

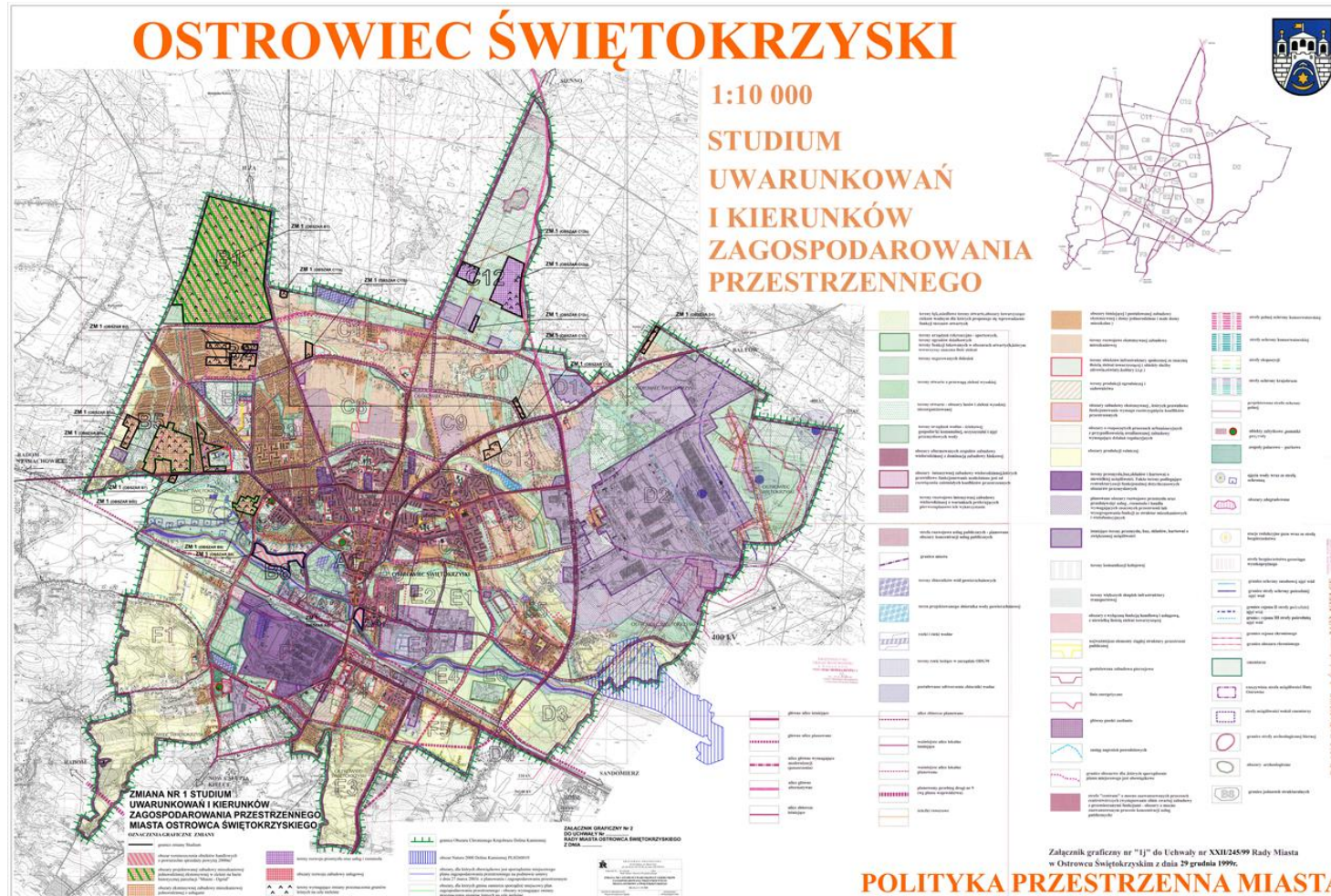
Ze względów praktycznych zasady polityki przestrzennej przedstawione zostały w *Studium* z uwzględnieniem podziału miasta na jednostki strukturalne i zespoły terenów:

- Jednostka „A”:
 - A₁ – Starówka
 - A₂ – PKS
 - A₃ – Targowisko
 - A₄ – Nadleśnictwo
 - A₅ – Wiadukt
- Jednostka „B” – teren ograniczony linią kolejową PKP od południa, ulicami: Polną, Mickiewicza i Iłżecką od wschodu i granicą miasta z pozostałych stron:
 - B₁ – Las Rzeczki
 - B₂ – Folwark Piaski
 - B₃ – Henryków
 - B₄ – os. Sienkiewiczowskie, os. XXV-lecia, os. Trójkąt
 - B₅ – Kolonia Robotnicza
 - B₆ – Cmentarz
 - B₇ – Romanów
 - B₈ – MOSiR
 - B₉ – Kuźnia
- Jednostka „C” – obejmuje obszar pomiędzy ulicami: Iłżecką, Samsonowicza, Denkowską i jej przedłużeniem na wschód i północną granicą miasta:
 - C₁ – Ogrody
 - C₂ – Patronackie
 - C₃ – Rosochy
 - C₄ – Stawki
 - C₅ – Słoneczne
 - C₆ – Pułanki
 - C₇ – Targowa

- C₈ – Pułanki II
 - C₉ – Kopaniny
 - C₁₀ – Agrestowa
 - C₁₁ – Gutwin
 - C₁₂ – Siennieńska
 - C₁₃ – Osiedle Las
- Jednostka „D” – zawarta pomiędzy ulicą Samsonowicza a granicami miasta po stronie wschodniej:
 - D₁ – Koszary
 - D₂ – Huta – Nowy Zakład
 - D₃ – zespół grupujący tereny upraw polowych i tereny użytków rolnych zielonych
 - D₄ – teren zawarty pomiędzy linią kolejową a ulicą Zygmuntońska
 - Jednostka „E” – obszar ograniczony ulicami Samsonowicza, Denkowską i terenami kolejowymi oraz granicą jednostki A:
 - E₁ – Łąki Denkowskie
 - E₂ – Łąki Denkowskie II
 - E₃ – Kilińskiego (OZMO)
 - E₄ – Brezelia
 - E₅ – Denków
 - E₆ – Oczyszczalnia
 - Jednostka „F” – wyznaczona poprzez przebieg linii kolejowej i południową granicę miasta:
 - F₁ – Częstocice
 - F₂ – Zakłady Ostrowieckie (Stara Huta)
 - F₃ – Wąwozy
 - F₄ – Klimkiewiczów
 - F₅ – Zygmuntońska
 - F₆ – Sandomierska

Mapa 8. Mapa polityki przestrzennej miasta Ostrowiec Świętokrzyski

Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, Załącznik nr 2

1.3 Program Rewitalizacji Śródmieścia Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

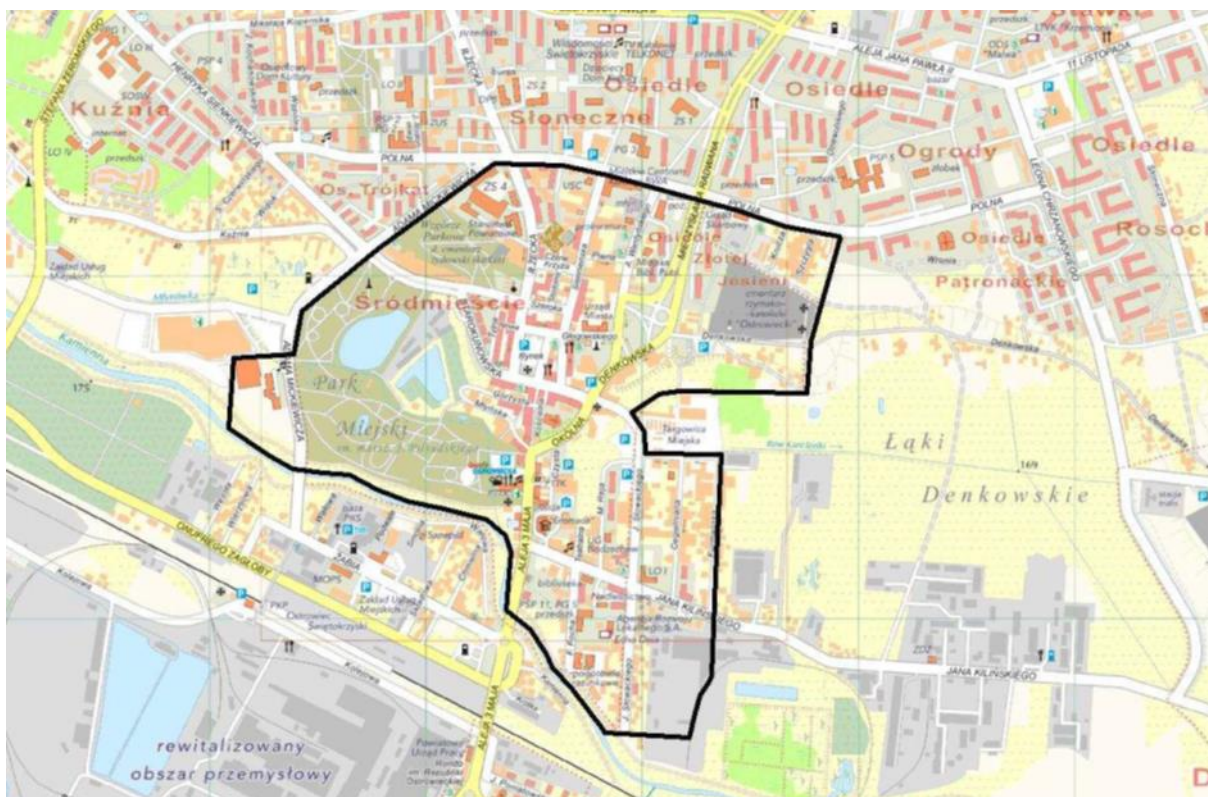
Zadania z zakresu rewitalizacji na obszarze miasta prowadzone były w ramach *Programu Rewitalizacji Śródmieścia Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego*. Program rewitalizacji określa szereg działań przestrzennych, społecznych i gospodarczych mających na celu poprawę estetyki funkcjonalnej przestrzeni publicznej jednej z najstarszych osadniczo części miasta (osiedle Śródmieście) oraz podniesienie standardu życia jej mieszkańców.

Obszar dzielnicy Śródmieście objęty rewitalizacją zawiera się pomiędzy ulicami:

- od północy i północnego zachodu ul. Polną oraz ul. Mickiewicza
- od zachodu ul. Mickiewicza wraz z kompleksem MOSiR
- od południa prawym brzegiem rzeki Kamiennej
- od wschodu ul. Słowackiego, Kilińskiego, do ul. Furmańskiej, skarpą denkowską nad Targowiskiem Miejskim, wschodnim ogrodzeniem cmentarza parafialnego wraz z drogą wzdłuż cmentarza do ul. Polnej.

Wyznaczony do rewitalizacji obszar stanowi osadniczo jeden z najstarszych kwartałów miasta, historycznie znany jako Stare Miasto Ostrowiec. Jego zasadniczymi elementami były i pozostają: Rynek (wraz z „wąską uliczką” i kościołem pw. Św. Michała Archanioła), cmentarz parafialny oraz obszar o największym ubytku zasobów mieszkaniowych, jakim jest teren ograniczony ulicami: Aleja 3 Maja, Kilińskiego, Focha oraz korytem rzeki Kamiennej. Wskazany obszar odegrał bardzo ważną rolę w kształtowaniu i rozwoju miasta, jednak w czasach intensywnego rozwoju przemysłowego i powstania huty, miasto rozprzestrzeniło się na północ od ulicy Polnej (będącej do końca lat 60. nieprzekraczalną granicą terenu miejskiego), a dawne centrum rozwoju stało się obszarem niedoinwestowanym. Realizacja *Programu* ma na celu poprawę estetyki funkcjonalnej przestrzeni publicznej tej jednej z najstarszych osadniczo części miasta, a także podniesienie standardu życia jej mieszkańców.

Mapa 9. Graficzne przedstawienie obszaru rewitalizacji.

Źródło: Program Rewitalizacji Śródmieścia Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

Rewitalizowany obszar charakteryzował się wysokim poziomem ubóstwa i wykluczenia, wysoką stopą bezrobocia długotrwałego, wysokim stopniem przestępczości i wykroczeń oraz niskim wskaźnikiem prowadzenia działalności gospodarczej, a ponadto niekorzystnymi trendami demograficznymi, wysoką liczbą imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców oraz porównywalnie niskim poziomem wartości zasobu mieszkaniowego i niskim poziomem wydajności energetycznej budynków.

W trakcie prac nad dokumentem zidentyfikowano szereg problemów ograniczających rozwój dzielnicy Śródmieście. Należą do nich:

- Brak promocji oraz wykorzystania zasobów kulturowych, przyrodniczych i krajobrazowych
- Niewystarczająca liczba obiektów sportowych, miejsc rekreacji i wypoczynku dla mieszkańców miasta
- Złe warunki komunikacyjne dzielnicy
- Zły stan nawierzchni ulic i chodników
- Braki w infrastrukturze technicznej i jej zły stan
- Niewykorzystanie walorów turystycznych dzielnicy w jej rozwoju gospodarczym
- Uboga oferta handlowo-usługowo-gastronomiczna
- Wysokie bezrobocie wśród mieszkańców oraz występowanie zjawiska wykluczenia społecznego
- Wysoka przestępczość
- Szeroki zakres zjawisk patologicznych w dzielnicy
- Ubóstwo wśród mieszkańców

- Nieestetyczny wygląd budynków mieszkalnych i usługowo-handlowych
- Wyludnianie się dzielnicy (ubytek mieszkań, zły standard mieszkań)
- Ograniczony dostęp do wiedzy i nowoczesnych form kształcenia
- Niski stopień aktywności i integracji społecznej (bierność)
- Starzejące się społeczeństwo dzielnicy.

Wśród powyższych problemów jako problemy główne określono: wysokie bezrobocie, dużą skalę przestępczości oraz patologii społecznych, małą atrakcyjność osadniczo-inwestycyjną oraz problemy komunikacyjne. Przeciwdziałaniu tym problemom miały służyć interwencje realizowane w ramach wyznaczonego celu nadrzędnego i celów szczegółowych:

- Cel nadrzędny: Przywrócenie dzielnicy Śródmieście znaczenia jako centrum życia społeczno-gospodarczego miasta:
 - Cel szczegółowy 1: Zmniejszenie skali bezrobocia.
 - Cel szczegółowy 2: Spadek przestępczości i zmniejszenie skali patologii społecznych.
 - Cel szczegółowy 3: Wzrost atrakcyjności osadniczej i inwestycyjnej dzielnicy.
 - Cel szczegółowy 4: Likwidacja przyczyn stwarzających problemy komunikacyjne.

Działania rewitalizacyjne zostały zaplanowane na lata 2007-2013. Jako priorytetowe działania przestrzenne (techniczno-materialne), gospodarcze i społeczne w odniesieniu do rewitalizowanego obszaru wskazano:

Planowane działania **przestrzenne**:

1. Uzupelnienie funkcji kulturalno-rekreacyjnych w ramach rewitalizacji obszaru Śródmieścia Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.
2. Kompleksowa odbudowa tkanki staromiejskiej w Rynku z zachowaniem dziedzictwa – walorów historycznych.
3. Ulica Kościelna – pamięć i tożsamość.
4. Budowa Ostrowieckiego Browaru Kultury.
5. Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej – rozbudowa części rekreacyjnej pływalni Rawszczyzna.
6. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego ogólnodostępnego dla dzieci i młodzieży przy ZSP nr 1.

Planowane działania **gospodarcze**:

1. Zabezpieczenie działek i lokali użytkowych dla rozwoju przedsiębiorczości (głównie handlu i usług) w dzielnicy.
2. Uchwalenie nowych i zmiany w istniejących MPZP rozszerzające obszary rozwoju przedsiębiorczości.
3. Rozwój turystyki.
 - 3.1. Oznaczenie tablicami informacyjnymi zabytków kultury i przyrody zlokalizowanych na terenie Śródmieścia.

3.2. Urządzenie ścieżek turystyczno-krajobrazowo-edukacyjnych.

3.3. Urządzenie ciągów spacerowo-wypoczynkowych w powiązaniu z istniejącą bazą parkowo-rekreacyjną.

Planowane działania **społeczne**:

1.1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

1.2. Pomoc rzeczowa.

1.3. Pomoc finansowa.

1.4. Pomoc w postaci pracy socjalnej.

1.5. Pomoc w postaci poradnictwa specjalistycznego.

1.6. Szkolenia.

1.7. Realizacja Gminnego Programu Na Rzecz Społeczności Romskiej

- działalność Edukacyjnej Świetlicy Romskiej
- działalność Punktu Porad Prawnych

2.1. Kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych.

2.2. Nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczanie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych.

2.3. Nauka planowania życia i zaspokajanie potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez osiąganie własnych dochodów.

2.4. Uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

3.1. Promocja i organizacja wolontariatu.

4.1. Przygotowanie i prowadzenie warsztatów zawodoznawczych.

4.2. Indywidualne spotkania z doradcami zawodowymi.

5.1. Szkolenia nakierowane na podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

6.1. Kursy i szkolenia.

7.1. Aktywizacja zawodowa i społeczna młodzieży, dorosłych, kobiet, mniejszości narodowych, niepełnosprawnych.

7.2. Szkolenia i doradztwo.

8.1. Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównanie szans tych rodzin i osób.

Program Rewitalizacji Śródmieścia Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego został przyjęty uchwałą Nr XLV/586/2009 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 29 października 2009r. Nie wszystkie ze wskazanych w Programie problemów udało się rozwiązać, aczkolwiek pozwolił on na realizację szeregu działań infrastrukturalnych oraz społecznych, które doprowadziły do m.in.:

- renowacji zbiorników wodnych w Parku Miejskim wraz z budową moło,
- budowy schodów terenowych łączących ul. Starokunowską z ul. Górzystą,
- budowy boiska wielofunkcyjnego w Parku Miejskim,
- budowy zadanej muszli koncertowej z widownią,
- przebudowy ulic :Młyńskiej, Górzystej, Sienkiewicza i Starokunowskiej
- budowy nowych miejsc parkingowych,
- przebudowy nawierzchni, schodów i oświetlenia w Parku Miejskim
- wyposażenia skate parku i placów zabaw
- kompleksowego zagospodarowania Parku Miejskiego zielenią i małą architekturą
- budowy monitoringu, poprawy bezpieczeństwa publicznego i zmniejszenie skali zjawisk patologicznych i przestępczości
- przebudowy systemu oświetlenia na terenie obszaru
- rozpoczęcia prac nad przebudową budynku browaru Saskich i utworzeniem Ostrowieckiego Browaru Kultury
- poprawy funkcjonalności Rynku i włączenia społeczności lokalnej w procesy ożywiające centrum miasta (spotkania, koncerty, kiermasze, itp.)
- częściowej odbudowy tkanki staromiejskiej Rynku
- poprawy funkcjonowania instytucji kultury
- poprawy jakości i zakresu oferowanych usług komercyjnych i handlu
- poprawy estetyki dzielnicy
- wzrostu zainteresowania centrum miasta ze strony turystów oraz mieszkańców
- zmian w MPZP co przełożyło się na rozszerzenie obszarów rozwoju przedsiębiorczości i powstanie nowych placówek handlowo – usługowych

W związku ze skupieniem w/w działań przede wszystkim w południowo-zachodniej części obszaru, co skutkowało wyprowadzeniem go ze stanu zdegradowanego, przywróceniem i nadaniem mu nowych funkcji, w obecnie opracowywanym Programie Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 obszar ten nie został ujęty i zaliczony do obszaru zdegradowanego, który wymaga rewitalizacji.

1.4 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021

Główne założenia lokalnej polityki społecznej zostały określone w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021*, przyjętej Uchwałą Nr LVI/71/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2014 r. Strategia jest podstawowym, wieloletnim dokumentem planistycznym, mającym w założeniu doprowadzić do rozwiązania kluczowych problemów społecznych w gminie z wykorzystaniem potencjału środowiska lokalnego.

Podstawą do opracowania dokumentu było sporządzenie diagnozy najważniejszych potrzeb społecznych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, bez zaspokojenia których społeczeństwo nie może prawidłowo funkcjonować. Należą do nich: ochrona zdrowia, praca, bezpieczeństwo, mieszkalnictwo, edukacja, kultura, pomoc społeczna, profilaktyka uzależnień oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Przeprowadzona diagnoza ujawniła zjawiska społeczne, wymagające szczególnej uwagi przy planowaniu działań z zakresu pomocy społecznej. Zaliczono do nich: ubóstwo, wysoką stopę bezrobocia (w tym wśród kobiet), wysokie saldo migracji wewnętrznych, zwłaszcza wśród ludzi młodych i wykształconych, wzrastającą liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, wysoką liczbę osób z orzeczeniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz niskie wynagrodzenia osób pracujących w porównaniu do mieszkańców z innych województw.

Szczegółowa analiza problemów społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim pozwoliła na wypracowanie głównego celu dla polityki społecznej miasta, któremu podporządkowane powinny być wszelkie działania lokalnych instytucji publicznych i niepublicznych. Misją *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021* jest zmniejszenie i łagodzenie skali problemów społecznych, poprawa warunków życia i integracja mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego. Cel główny będzie realizowany przez następujące cele strategiczne (odnoszące się do zdiagnozowanych obszarów problemowych) i operacyjne (precyzujące kierunki działań):

Cel szczegółowy 1. Zmniejszanie zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji społecznej

- 1.1. Wspieranie osób i rodzin żyjących w ubóstwie z ograniczaniem jego następstw
- 1.2. Zwiększenie efektywności wsparcia dzieci i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- 1.3. Upowszechnianie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób bezdomnych
- 1.5. Stworzenie systemu pomocy i wsparcia w zaspakajaniu potrzeb mieszkaniowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel szczegółowy 2. Integracja społeczna i aktywizacja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych

- 2.1. Kształtowanie wizerunku osób niepełnosprawnych na rynku pracy
- 2.2. Usługi socjalne dla osób niepełnosprawnych
- 2.3. Tworzenie warunków sprzyjających zaradności i samodzielności osób niepełnosprawnych
- 2.4. Zwiększanie systemu wsparcia społecznego dla osób po kryzysie zdrowia psychicznego

Cel szczegółowy 3. Efektywny system polityki społecznej

- 3.1. Systematyczne diagnozowanie problemów społecznych i planowanie ich rozwiązywania
- 3.2. Promowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej
- 3.3. Zmniejszanie negatywnych zjawisk w sferze rodzinnej
- 3.4. Dostosowanie infrastruktury i bazy społecznej do długookresowych trendów demograficznych i aktywizowania osób starszych
- 3.5. Kształtowanie szkoleń zawodowych kadr pomocy społecznej
- 3.6. Aktywizacja lokalnego rynku pracy i reorientacji społeczno-zawodowej

Cel szczegółowy 4. Profilaktyka i zmniejszanie problemów wynikających z uzależnień i nadużywania środków psychoaktywnych

- 4.1. Profilaktyka i ograniczanie skutków uzależnień
- 4.2. Zwiększenie dostępności do leczenia odwykowego i wspieranie osób wychodzących z uzależnień

Cel szczegółowy 5. Budowa kapitału społecznego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych

- 5.1. Promowanie udziału organizacji pozarządowych, społecznych oraz innych podmiotów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w Gminie
- 5.2. Angażowanie sektora niepublicznego w proces niwelowania problemów społecznych
- 5.3. Rozwój sektora ekonomii społecznej¹.

Działania zdefiniowane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021 wykazują szczególną zbieżność z celami specyficznymi dla programów rewitalizacji. W realizację działań ujętych w tym dokumencie zaangażowanych jest szereg instytucji i organizacji z Ostrowca Świętokrzyskiego. Planując działania rewitalizacyjne należy złożyć, że realizacja ustaleń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zawierać będzie kluczowy zestaw działań uzupełniających i komplementarnych do programu rewitalizacji.

Dla lepszego zobrazowania skali i zaangażowania potencjału instytucjonalnego oraz organizacyjnego Ostrowca Świętokrzyskiego poniżej przedstawiono charakterystykę działań realizowanych w ramach niniejszego dokumentu w 2015 roku.

Głównymi adresatami i podmiotami Strategii są mieszkańcy i instytucje Gminy Ostrowiec Św. W realizację zadań ujętych w w/w dokumencie w 2015 r. były zaangażowane miejskie i powiatowe instytucje, a w szczególności:

- Urząd Miasta, a w tym: Wydział Edukacji i Spraw Społecznych (szkoły i placówki oświatowe),
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, od 1.10.2015 r. Dzienny Dom „Senior – WIGOR”,
- Centrum Integracji Społecznej,
- Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o. o.,

¹ Za: *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021*

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychicznych i Uzależnień „ESKULAP”,
- Świętokrzyski Ośrodek Terapii,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Sąd,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,
- media lokalne,

oraz organizacje pozarządowe:

- Fundacja „Pomocna Dłoń”,
- Oddział Regionalny Polskiego Czerwonego Krzyża,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszenie NIGDY WIECEJ na Rzecz Osób Dotkniętych Przemocą,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Bezrobotnych,
- Stowarzyszenie Wspólnota Świętokrzyska.

Realizacja celów strategicznych w 2015 r. przedstawiała się następująco:

Cel 1. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji społecznej

Cel ten ukierunkowany jest na wsparcie rodziny w prawidłowym pełnieniu jej funkcji. Wśród problemów zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny wymienia się m.in.: ubóstwo, bezrobocie, przemoc, przestępczość, co w konsekwencji może prowadzić do zaniedbania obowiązków jej poszczególnych członków. Wymienione problemy dla wielu osób mogą być przyczyną prowadzącą nawet do wykluczenia społecznego.

Zadania w ramach tego celu były realizowane przez podmioty z terenu Gminy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Kształcenia Ustawicznego, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Centrum Integracji Społecznej, Wydział Edukacji i Spraw Społecznych, a w tym szkoły i placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Zakład Usług Miejskich, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim, Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., Fundacja „Pomocna Dłoń”.

Cel 2. Integracja społeczna i aktywizacja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych

Działania różnych podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych skoncentrowane były na aktywizowaniu i integrowaniu osób niepełnosprawnych do udziału w życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym. Stan taki jest powodem do wielu niekorzystnych sytuacji osobistych, rodzinnych i społecznych.

Cel 3. Efektywny system polityki społecznej

Polityka społeczna i jej założenia kierowane są do grup szczególnego ryzyka, wśród których wyróżnia się rodziny i dobro ich dzieci, osoby niepełnosprawne, osoby starsze z ograniczoną samodzielnością w codziennym funkcjonowaniu oraz osób pozostających bez pracy. Dlatego dla podniesienia jakości życia mieszkańców zasadne jest systematyczne diagnozowanie problemów społecznych i na tej podstawie podejmowanie planowych działań tak, by wprowadzać nowe rozwiązania na gruncie pomocy społecznej. Urealnienie efektywności systemu polityki społecznej powinno opierać się również na podnoszeniu kwalifikacji przez kadrę realizującą jego zadania.

Cel 4. Profilaktyka i zmniejszenie problemów wynikających z uzależnień i nadużywania środków psychoaktywnych

Znaczącym zagrożeniem dla funkcjonowania rodziny są problemy wynikające ze zróżnicowanych uzależnień wśród osób dorosłych, a także dzieci, młodzieży i. Złożoność tego problemu społecznego wymaga interdyscyplinarnych rozwiązań wspartych programami we współpracy z instytucjami, placówkami i organizacjami pozarządowymi na terenie miasta. Zadania wynikające z tego celu realizują przede wszystkim; Wydział Edukacji i Spraw Społecznych, szkoły i placówki oświatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychiczych i Uzależnień „ESKULAP”, Świętokrzyski Ośrodek Terapii, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komenda Powiatowa Policji oraz organizacje pozarządowe. Działania w tym zakresie określają dwa programy:

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na 2015 rok (uchwała Nr XI/46/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 19 marca 2015 r. zmieniona uchwałą Nr XI/46/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 19 marca 2015 r.)
- 2) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2017 (uchwała Nr VII/19/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. zmieniona uchwałą Nr XI/47/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 19 marca 2015 r.).

Cel 5. Budowa kapitału społecznego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych

Cel ten podkreśla znaczenie współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego na płaszczyźnie polityki społecznej na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Zaangażowanie mieszkańców, przynależących do różnych organizacji, w rozwiązywanie lokalnych problemów przyczynia się do poprawiania jakości życia społeczności poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych. Rolą natomiast samorządu jest umożliwienie organizacjom pozarządowym składanie indywidualnych ofert na realizowanie niezbędnych zadań publicznych z funduszy gminnych.

Zadania w tym zakresie były realizowane zgodnie z Programem współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego przejętego uchwałą uchwałą Nr LXIV/163/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 6 listopada 2014 r. zmieniającą uchwałę w sprawie Programu współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w latach 2014 – 2015.²

² Za: Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014 – 2021 w 2015 roku

1.5 Zintegrowana strategia dla obszarów funkcjonalnych miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto nad Kamienną”

Zintegrowana strategia dla obszarów funkcjonalnych miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna przyjęta została Uchwałą Nr XXXVI/89/2016 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 16 września 2016 r. w sprawie: uchwalenia Zintegrowanej strategii dla obszarów funkcjonalnych miast tracących funkcje społeczno - gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto nad Kamienną”.

Zintegrowana strategia dla obszarów funkcjonalnych miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto nad Kamienną” jest dokumentem określającym wzajemne powiązania i komplementarne cele, kierunki rozwoju i zasady współpracy samorządów tworzących Obszar Funkcjonalny „Trójmiasto nad Kamienną”.

Strategia ma umożliwić efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów w przestrzeni, charakteryzującej się mocnymi powiązaniem funkcjonalnymi, w szczególności zasobów ludzkich i kapitału społecznego oraz potencjału aktywności gospodarczej.

W odniesieniu do Wytycznych rewitalizacji, analiza zapisów tego dokumentu ma istotne znaczenie dla wykorzystania potencjału otoczenia zewnętrznego i daje możliwość efektywniejszego wkomponowania celów i kierunków rewitalizacji, w politykę rozwoju przestrzeni obszaru funkcjonalnego.

Do najważniejszych potencjałów Obszar Funkcjonalny „Trójmiasto nad Kamienną”:

- Transport i komunikacja: dostępność linii kolejowej nr 8, Dostępność DK 7, wysoka dostępność komunikacyjna Powiatu Skarżyskiego, dostępność portu lotniczego w Radomiu
- Potencjał gospodarczy: Działalność SSE „Starachowice”, skala rozwoju sektora metalowo-odlewniczego, tradycje przemysłowe, wysoki udział ludności z wykształceniem zawodowym, wysoka podaż miejsc pracy w Starachowicach, potencjał rozwojowy Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego, działalność Świętokrzyskiego Klastra Edukacji Zawodowej, działalność Klastra Turystycznego Szwajcaria Bałtowska

Strategia wskazuje również słabe strony obszaru funkcjonalnego, które mogą pogłębiać stany kryzysowe zdiagnozowane na obszarach zdegradowanych i rewitalizacji w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Jako najważniejsze problemy uznano następujące zjawiska:

- W sferze społecznej: ujemny przyrost naturalny i saldo migracji, niski poziom wynagrodzeń – pogłębiająca się dysproporcja względem poziomu krajowego, wysoki poziom bezrobocia, niekorzystna struktura wiekowa mieszkańców,
- W sferze gospodarczej: niska przedsiębiorczość mieszkańców, niski udział ludności w wieku produkcyjnym, niska dostępność szkolnictwa zawodowego, niedopasowanie oferty edukacyjnej szkolnictwa zawodowego do potrzeb pracodawców, niedobór przygotowanych terenów inwestycyjnych,
- W sferze przestrzenno-komunikacyjnej: ograniczona dostępność komunikacyjna Powiatów Starachowickiego i Ostrowieckiego, ograniczona funkcjonalność transportu publicznego – przestarzały tabor autobusowy oraz brak obsługi gmin podmiejskich, ograniczone wykorzystanie linii kolejowej nr 25, ograniczona dostępność usług publicznych – w tym żłobków, przedszkoli, szpitali, niski stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, ograniczona dostępność sieci kanalizacyjnej na terenach podmiejskich,
- W sferze zarządzania: niskie dochody gmin – pogłębiająca się dysproporcja względem poziomu krajowego.

Wśród szans na rozwój obszaru funkcjonalnego dostrzeżono oprócz działań wzmacniających system komunikacyjny, związanych z rozwojem turystycznym oraz większą aktywnością branży zbrojeniowej – także działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych.

Obszar Funkcjonalny Trójmiasto nad Kamienną jest przestrzenią koncentrującą funkcje społeczno-gospodarcze Województwa Świętokrzyskiego.

Powyższe zdanie definiuje oczekiwany przez Twórców Strategii obraz przyszłości (wizja). Działania strategii ukierunkowane będą na wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych obszaru funkcjonalnego, w tym miast oraz przestrzeni rewitalizowanych.

Osiągnięcie stanu docelowego, wskazanego przez wizję, wymusza zdefiniowanie celów strategicznych. W Strategii zdefiniowano cztery cele strategiczne:

- Cel 1 – Rozwiniemy współpracę w ramach OF TnK
- Cel 2 – Pobudzimy rozwój lokalnej gospodarki
- Cel 3 – Dostosujemy kwalifikacje mieszkańców do potrzeb rynku pracy
- Cel 4 – Podniesiemy poziom jakości życia

Wszystkie, ww. cele wykazują dużą spójność z celami, jakim przyświeca rewitalizacja (przyp. wprowadzenie ze stanów kryzysowych obszarów zdegradowanych).

Cel 1 zakłada m.in. wzmocnienie współpracy pomiędzy poszczególnymi samorządami, które skutkować będzie efektywniejszym i szybszym rozwojem infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnej, co z kolei powinno przełożyć się na większą mobilność mieszkańców, aktywność na rynku pracy, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej.

Cel 2 zakłada rozwój lokalnej gospodarki, w tym rozwój przedsiębiorczości, poprawę atrakcyjności do inwestowania oraz lepsze wykorzystanie posiadanego już potencjału, w tym turystycznego. Wzmocnienie gospodarki pozytywnie będzie oddziaływać na problemy takie jak bezrobocie, ubóstwo, które koncentrują się na obszarach rewitalizacji.

Cel 3 zakłada dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do rynku pracy. Cel ten będzie w szczególności dedykowany obszarom rewitalizacji, mając na uwadze koncentrację na tych obszarach problemów takich jak bezrobocie.

Cel 4 jest spójny z nadrzędnymi celami rewitalizacji, które ukierunkowane są na podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Ponadto W celu 4 Podniesimy poziom jakości życia partnerzy porozumienia zawarli Priorytet 4.1 Rewitalizacja przestrzeni społeczno-gospodarczej, który kładzie nacisk na rewitalizację przestrzeni społeczno-gospodarczej z uwagi na koncentrację negatywnych zjawisk gospodarczych, społecznych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub technicznych, co przyczynia się w znaczącym stopniu do obniżania poziomu jakości życia.

Brak interwencji w tym zakresie, według partnerów, będzie powodował wzrost skali istniejącego problemu oraz jego rozprzestrzenianie na inne obszary. W celu zapobiegnięcia tym negatywnym konsekwencjom partnerzy przeprowadzą kompleksową rewitalizację zdegradowanych obszarów miejskich uwzględniającą działania względem terenów zdegradowanych oraz działania przeciwdziałające degradacji nowych terenów w przyszłości za pomocą następujących celów szczegółowych:

4.1.1 Rewitalizacja przestrzeni zdegradowanej

Projekty realizowane w ramach Rewitalizacji przestrzeni zdegradowanej będą wynikać z Programów Rewitalizacji. Realizowane projekty będziemy koncentrować na zdegradowanych obszarach Skarżyska-Kamiennej, Starachowic i Ostrowca Świętokrzyskiego. W ramach działania wsparcie znajdą przedsięwzięcia z zakresu: przebudowy, adaptacji zdegradowanych budynków, obiektów, terenów i przestrzeni w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych. Projekty realizowane w ramach rewitalizacji przestrzeni zdegradowanej dotyczyć będą interwencji w zakresie jakości przestrzeni publicznej. Projekty związane z interwencją w pozostałych aspektach przyczyniających się do degradacji przestrzeni społeczno-gospodarczej, w tym w zakresie gospodarczym, środowiskowym i infrastrukturalnym realizowane będą w ramach działań wynikających z innych priorytetów.

4.1.2 Realizacja inwestycji zapewniających wzrost spójności funkcjonalno-przestrzennej miast

Czynnikami stanowiącym potencjalną przyczynę degradacji terenów miejskich są bariery przestrzenno-funkcjonalne, które nie znajdując się bezpośrednio w obrębie danego obszaru zdegradowanego mogą przyczyniać się do jego degradacji. W celu ograniczenia negatywnych konsekwencji generowanych przez bariery przestrzenno-funkcjonalne w miastach OF TnK, należy dążyć do wzrostu funkcjonalności infrastruktury drogowej poprzez jej modernizację i realizację nowych inwestycji przyczyniających się do poprawy skomunikowania obszarów zdegradowanych lub zagrożonych degradacją w przyszłości.

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

2.1 Diagnoza zjawisk społecznych

LUDNOŚĆ

Ostrowiec Świętokrzyski jest gminą miejską o powierzchni 46,43 km², położoną w północno-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie ostrowieckim. Miasto położone jest nad rzeką Kamienna, do której na tym terenie uchodzą rzeki: Szewnianka, Modła i Struga Denkowska.

Ostrowiec Świętokrzyski jest ośrodkiem o długiej tradycji. Początki stałego osadnictwa w rejonie miasta sięgają okresu neolitu, natomiast pierwsze wzmianki historyczne dotyczące wsi Ostrów i Częstocice (wchodzących obecnie w skład miasta) pochodzą z 1369 i 1374 roku. Za datę powstania miasta przyjmuje się 1597 rok – pod koniec XVI wieku właścicielem wsi Ostrów został Jakub Gawroński herbu Rawa, który zezwolił na wymierzenie i wykarczowanie placów pod budowę domostw na terenie puszczy na lewym brzegu rzeki Kamiennej obok starej kapliczki, a także wyznaczył Rynek. W ten sposób powstał ośrodek, który od 1613 roku posiada prawa miejskie.

Ostrowiec Świętokrzyski jest siedzibą powiatu ostrowieckiego (tworzonego przez gminy Bałtów, Bodzechów, Ćmielów, Kunów, Ostrowiec Świętokrzyski i Waśniów), a jednocześnie drugim co do liczby mieszkańców miastem województwa świętokrzyskiego. Miasto graniczy:

- od północnego-zachodu – z gminą miejsko-wiejską Kunów
- z pozostałych stron miasto otacza gmina wiejska Bodzechów (siedziba Urzędu Gminy Bodzechów znajduje się w Ostrowcu Świętokrzyskim przy ul. Mikołaja Reja 10).

Mapa 10. Położenie Ostrowca Świętokrzyskiego na tle województwa świętokrzyskiego i kraju

Źródło: <http://archiwum.um.ostrowiec.pl/dla-inwestora/lokalizacja.html> (07.07.2016)

Pod względem administracyjnym miasto Ostrowiec Świętokrzyski jest podzielone na 20 jednostek pomocniczych – osiedli:

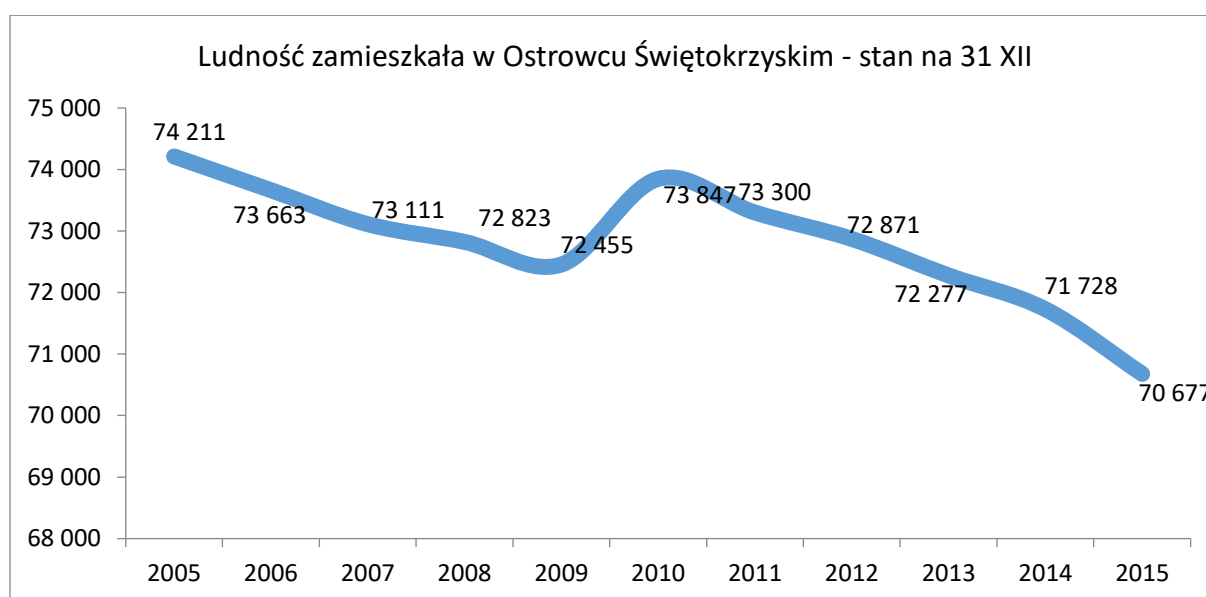
1. 25-Lecia PRL
2. Częstocice
3. Denków
4. Gutwin
5. Hutnicze
6. Kamienna
7. Kolonia Robotnicza
8. Koszary
9. Kuźnia
10. Ludwików
11. Ogrody
12. Piaski-Henryków
13. Pułanki
14. Rosochy
15. Sienkiewiczowskie
16. Słoneczne
17. Śródmieście
18. Stawki
19. Trójkąt
20. Złotej Jesieni

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31.12.2015 roku liczyło 70 677 mieszkańców. Dane statystyczne wskazują na występowanie w mieście zjawiska depopulacji – na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat rysuje się wyraźna tendencja

spadkowa w zakresie liczby ludności. Ogółem w latach 2004-2015 w mieście ubyło 3 534 mieszkańców, co oznacza spadek na poziomie 4,8%.

Natomiast w latach 2010-2015 ilość mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego zmniejszyła się o 4,3%, z 73 847 do 70 677 osób. W analizowanym okresie zjawisko depopulacji dotknęło również innych jednostek administracyjnych. W skali kraju spadek ilości ludności wyniósł 0,2%, w tym w miastach -1,1%. W województwie świętokrzyskim ubytek ludności w latach 2010-2015 wyniósł -2%, w tym -3,1% w miastach. Natomiast ludność powiatu ostrowieckiego w analizowanym okresie zmniejszyła się 3,5%. Niepokojącym może być fakt, że spadek ilości ludności w Ostrowcu Świętokrzyskim postępował szybciej niż w pozostałych analizowanych jednostkach.

Wykres 1. Ludność faktycznie zamieszkała w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2004-2015

Źródło: GUS/BDL

Dane Urzędu Miasta dotyczące liczby mieszkańców wskazują, że w 2015 roku miasto liczyło 69 466 obywateli. Poszczególne osiedla różnią się między sobą, jeśli chodzi o liczbę mieszkańców. Najwięcej osób zamieszkuje na osiedlu Rosochy – niemal co dziesiąty mieszkaniec Ostrowca Świętokrzyskiego jest jednocześnie mieszkańcem osiedla Rosochy (6 900 osób, 9,9%). Kolejne pod względem liczby mieszkańców są osiedla: Pułanki (5 791 osób, 8,3%), Stawki (5 733 osoby, 8,3%), Ogrody (5 296 osób, 7,6%), Piaski-Henryków (5 146 osób, 7,4%) i Słoneczne (5 006 osób, 7,2%). Z kolei najmniejszym – pod względem liczby mieszkańców – jest osiedle Trójkąt, zamieszkiwane przez 1 289 osób, co stanowiło 1,9% ludności miasta.

Tabela 2. Liczba mieszkańców wg osiedli w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku

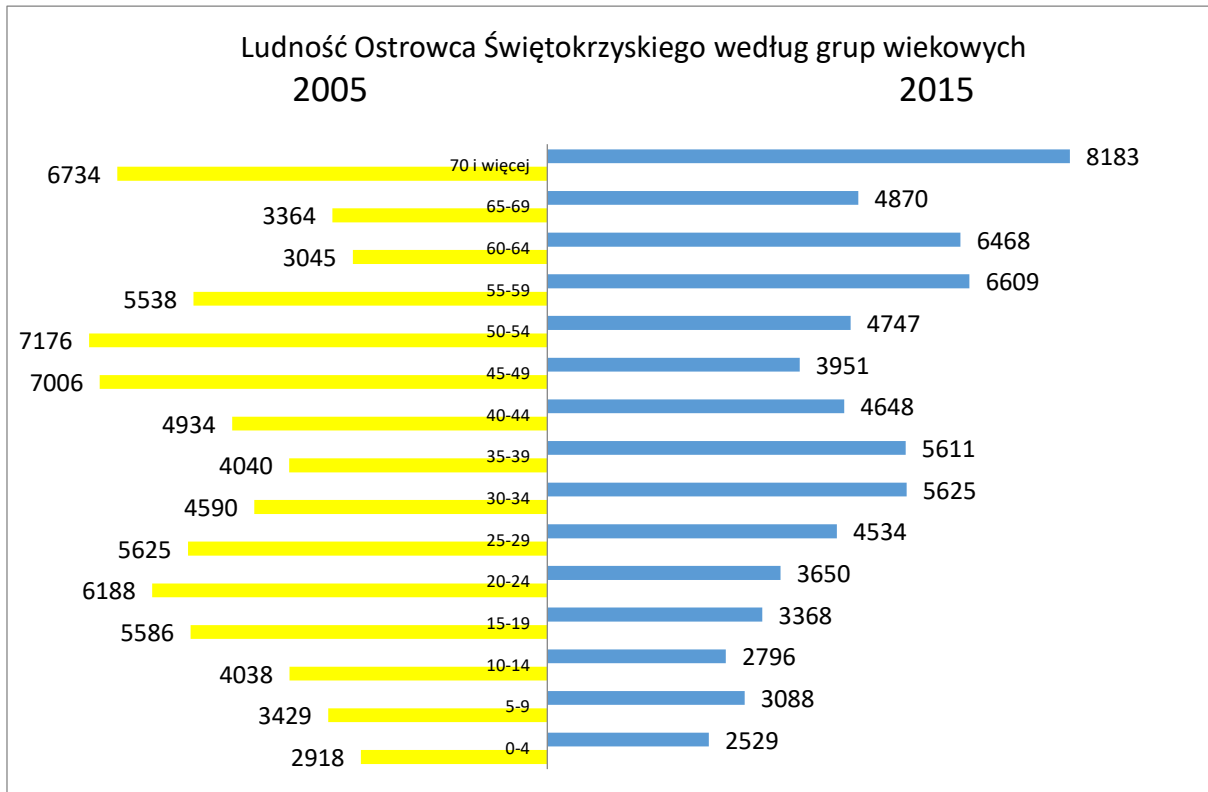
Osiedle	Liczba mieszkańców	% mieszkańców
Miasto	69 466	100,0%
Śródmieście	1 970	2,8%
Kamienna	1 794	2,6%
Ludwików	3 312	4,8%

Hutnicze	2 044	2,9%
Częstocice	2 111	3,0%
Kuźnia	1 948	2,8%
Kolonia Robotnicza	4 259	6,1%
Sienkiewiczowskie	2 698	3,9%
Trójkąt	1 289	1,9%
25-Lecia PRL	3 674	5,3%
Słoneczne	5 006	7,2%
Gutwin	2 925	4,2%
Koszary	1 821	2,6%
Rosochy	6 900	9,9%
Ogrody	5 296	7,6%
Denków	2 350	3,4%
Pułanki	5 791	8,3%
Stawki	5 733	8,3%
Piaski-Henryków	5 146	7,4%
Złotej Jesieni	3 399	4,9%

Źródło: dane gminne

Zmiany struktury wiekowej ludności Ostrowca Świętokrzyskiego w latach 2005-2015 można zaobserwować na wykresie poniżej. Widoczny jest na nim falowy układ piramidy wieku mieszkańców gminy, z wyraźnie zaznaczonymi rocznikami wyżowymi i niżowymi – odpowiada on strukturze wieku ludności w całym kraju. Ponadto zauważalny jest wzrost liczebności starszych grup wiekowych i spadek liczebności najmłodszych grup wiekowych. W 2005 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim zamieszkiwało 6 734 osoby mające 70 i więcej lat, co stanowiło 9,1% ówczesnej liczby ludności. Natomiast w 2015 roku do tej kategorii wiekowej należało 8 183 osób, co stanowiło już 11,6% mieszkańców. Zmniejszyła się ponadto znacznie liczba dzieci. W przypadku grupy wiekowej 0-4 lata liczebność w 2005 roku kształtowała się na poziomie 2 918 osób, natomiast w 2015 roku tylko 2 529 mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego miało nie więcej niż 4 lata (tj. o 13,3% mniej). Można zauważyć, że spadek liczebności dotyczył kategorii wiekowych od 0 do 29 lat, a także od 40 do 54 lat. Natomiast w rocznikach 30-39 lat odnotowano wyraźny wzrost liczebności (o ponad 30%), zaś szczególnie znaczący przyrost odnotowano wśród osób w wieku 55 i więcej lat. Należy zauważyć, że ilość mieszkańców w wieku 60-64 lata na przestrzeni analizowanego okresu podwoiła się.

Wykres 2. Struktura ludności według grup wiekowych w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w 2005 i 2015 roku

Źródło: GUS/BDL

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski cechowało się w 2015 roku **gęstością zaludnienia** na poziomie 1 522 osób na 1 km². Była to wartość wyższa niż średnia gęstość zaludnienia w Polsce (123 osoby/ km²), województwie świętokrzyskim (107 osób/ km²) czy powiecie ostrowieckim (182 osoby/ km²). Także na tle miast tych jednostek Ostrowiec Świętokrzyski jawi się jako obszar o relatywnie wysokiej gęstości zaludnienia. Wskaźnik gęstości zaludnienia dla miast w całym kraju kształtował się bowiem na poziomie 1 064 osób/ km² czyli o 1/3 niższym niż w Ostrowcu Świętokrzyskim. W przypadku miast województwa świętokrzyskiego różnica okazała się jeszcze większa, ponieważ na 1 km² na tych obszarach przypadały tylko 833 osoby, tj. niemal o połowę mniej niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Ponadto należy zwrócić uwagę na zmniejszanie się gęstości zaludnienia na przestrzeni lat, co jest efektem ubytku liczby ludności. Jak wskazano powyżej w 2015 roku na 1 km² powierzchni miasta przypadały 1 522 osoby, podczas gdy w 2010 roku było to o 69 osób więcej (-4,3%), tj. 1 591 osób. Spadek gęstości zaludnienia w analizowanym okresie dotyczył również obszarów miejskich w kraju, województwie i powiecie.

Tabela 3. Ludność na 1 km² w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na 1 km ²					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	123	123	123	123	123	123
POLSKA - MIASTO	1 089	1 084	1 082	1 078	1 074	1 062
ŚWIĘTOKRZYSKIE	110	109	109	108	108	107
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	865	860	855	849	843	833
Powiat ostrowiecki	189	188	187	186	184	182
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	1182	1172	1162	1146
Ostrowiec Świętokrzyski	1591	1579	1569	1557	1545	1522

Źródło: GUS/BDL

Analiza ludności Ostrowca Świętokrzyskiego ze względu na płeć wskazuje na niewielką przewagę kobiet wśród mieszkańców miasta. W 2015 roku wśród mieszkańców miasta znajdowało się 37 308 kobiet, co stanowiło 53% ogółu ludności. Nieznacznie niższy odsetek kobiet w ogóle mieszkańców występował w pozostałych analizowanych jednostkach administracyjnych (51% - 52%), natomiast identyczny udział kobiet wśród mieszkańców stwierdzono na obszarach miejskich kraju, województwa świętokrzyskiego i powiatu ostrowieckiego (53%).

Tabela 4. Odsetek kobiet w ludności faktycznie zamieszkałej w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek kobiet w ludności ogółem faktyczne miejsce zamieszkania stan na 31 XII kobiety					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	52%	52%	52%	52%	52%	52%
POLSKA - MIASTO	53%	53%	53%	53%	53%	53%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	51%	51%	51%	51%	51%	51%
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	52%	52%	52%	52%	52%	53%
Powiat ostrowiecki	52%	52%	52%	52%	52%	52%
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	52%	52%	53%	53%
Ostrowiec Świętokrzyski	52%	52%	52%	53%	53%	53%

Źródło: GUS/BDL

Wyższy odsetek kobiet w ogóle ludności znajduje swoje potwierdzenie w wartościach **współczynnika feminizacji**, tj. liczby kobiet przypadających na 100 mężczyzn. W Ostrowcu Świętokrzyskim wynosił on 112 i był wyższy od średniej krajowej (107), wojewódzkiej (105) i powiatowej (108). Na tle miast większych jednostek administracyjnych sytuacja Ostrowca Świętokrzyskiego w zakresie współczynnika feminizacji jest zbliżona – zarówno w miastach kraju, jak i województwa świętokrzyskiego w 2015 roku na 100 mężczyzn przypadało 111 kobiet. Jednocześnie jednak Ostrowiec Świętokrzyski jest jedyną jednostką administracyjną, w której na przestrzeni lat 2010-2014 nastąpił wzrost wartości współczynnika feminizacji (o 1 osobę).

Tabela 5. Współczynnik feminizacji ogółem w latach 2010-2015

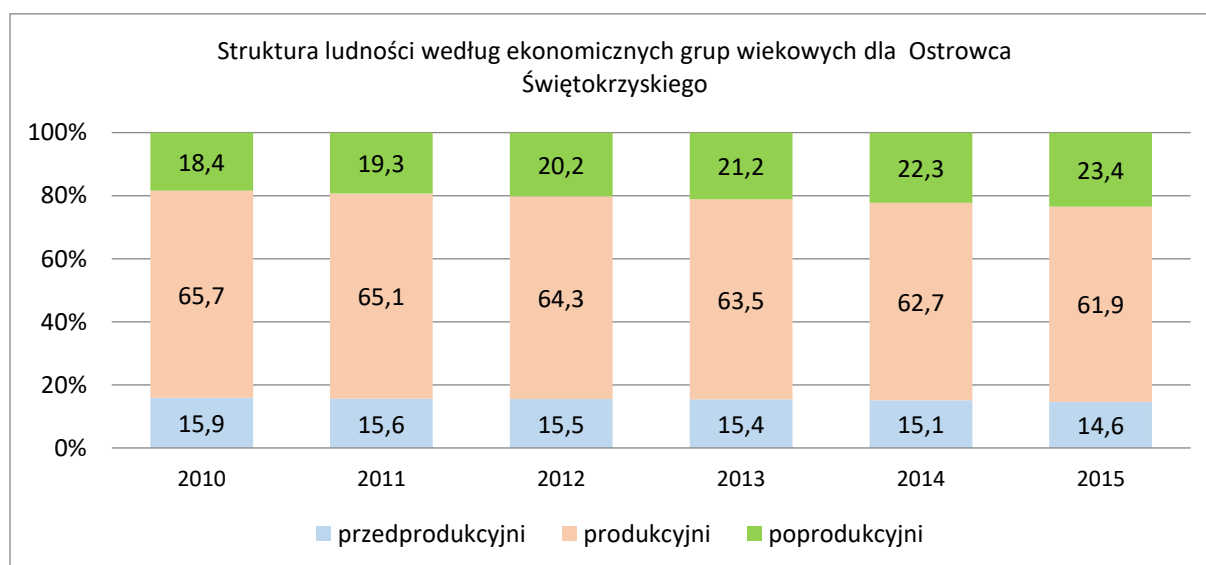
Jednostka terytorialna	współczynnik feminizacji ogółem					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	107	107	107	107	107	107
POLSKA - MIASTO	111	111	111	111	111	111
ŚWIĘTOKRZYSKIE	105	105	105	105	105	105
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	110	110	110	110	110	111
Powiat ostrowiecki	108	108	108	108	108	108
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	110	110	111	111
Ostrowiec Świętokrzyski	110	110	110	111	111	112

Źródło: GUS/BDL

Oprócz wykazanego powyżej ubytku ludności, dane statystyczne wskazują, że miasto Ostrowiec Świętokrzyski doświadcza również zjawiska starzenia się społeczeństwa. Na przestrzeni lat 2010-2015 wystąpiły jednocześnie trzy procesy, warunkujące negatywne zmiany struktury społeczności lokalnej:

- Spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie) – liczba ludności w tym wieku zmniejszyła się z 11 756 do 10 352 osób, co oznacza spadek na poziomie 11,9%. Udział tej grupy w ogóle ludności miasta zmniejszył się natomiast z 15,9% do 14,6%.
- Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-60/65 lat) – liczba ludności w tym wieku zmniejszyła się z 48 519 do 43 772 osób, co oznacza spadek na poziomie 9,8%. Udział tej grupy w ogóle ludności miasta zmniejszył się z 65,7% do 61,9%.
- Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym – liczba ludności w tym wieku zwiększyła się z 13 572 do 16 553 osób, co oznacza wzrost na poziomie 22%. Udział tej grupy w ogóle ludności miasta wzrósł z 18,4% do 23,4%.

Wykres 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Na tle innych jednostek administracyjnych miasto Ostrowiec Świętokrzyski charakteryzowało się bardzo niskim udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle mieszkańców. W 2015 roku wynosił on 14,6%, podczas gdy w skali kraju ukształtował się na poziomie 18%, a w województwie świętokrzyskim – 16,8%. Również na obszarach miejskich tych jednostek notowane były wyższe odsetki dzieci i młodzieży (odpowiednio 16,7% i 15,3%) niż w samym Ostrowcu Świętokrzyskim, choć różnica była mniejsza.

We wszystkich jednostkach administracyjnych w latach 2010-2015 obserwowany był trend spadkowy w zakresie udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności, przy czym proces ten najszybciej postępował w powiecie ostrowieckim. W przypadku kraju odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się w analizowanym okresie z 18,8% do 18% (dynamika spadku liczby dzieci i młodzieży na poziomie -4,3%, w tym -2,3% w miastach), w przypadku województwa świętokrzyskiego – z 18,3% do 16,8% (dynamika -8,2%, w tym -6,1% w miastach), a w przypadku powiatu ostrowieckiego – z 17% do 15,5% (dynamika -8,8%). Natomiast w Ostrowcu Świętokrzyskim odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się w latach 2010-2015 o 8,2%.

Tabela 6. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności					
	2010 %	2011 %	2012 %	2013 %	2014 %	2015 %
POLSKA	18,8	18,5	18,3	18,2	18,0	18,0
POLSKA - MIASTO	17,1	16,9	16,8	16,7	16,7	16,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE	18,3	17,9	17,6	17,3	17,0	16,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	16,3	16,0	15,8	15,6	15,5	15,3
Powiat ostrowiecki	17,0	16,7	16,4	16,2	15,9	15,5
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	15,7	15,5	15,2	14,8
Ostrowiec Świętokrzyski	15,9	15,6	15,5	15,4	15,1	14,6

Źródło: GUS/BDL

Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła w 2015 roku 61,9% mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, co okazało się wartością niższą od średniej krajowej (62,4%), także dla miast (62%). Podobny odsetek ludności w wieku produkcyjnym występował w województwie świętokrzyskim (62,1%), szczególnie w miastach województwa (61,6 %). We wszystkich jednostkach administracyjnych w latach 2010-2015 liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszała się, choć tempo spadku było zróżnicowane: -3,1% w kraju (-5,1% w miastach), -2,4% w województwie (-5,7% w miastach), -3,6 w powiecie ostrowieckim oraz -5,8% w Ostrowcu Świętokrzyskim (była to najwyższa wartość spadku spośród analizowanych jednostek).

Tabela 7. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku produkcyjnym do ogółu ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	64,4	64,2	63,9	63,4	63,0	62,4
POLSKA - MIASTO	65,3	64,8	64,2	63,5	62,8	62,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE	63,6	63,5	63,2	62,9	62,6	62,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	65,3	64,7	63,9	63,2	62,4	61,6
Powiat ostrowiecki	64,3	64,0	63,5	63,0	62,4	62,0
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	64,1	63,4	62,6	62,0
Ostrowiec Świętokrzyski	65,7	65,1	64,3	63,5	62,7	61,9

Źródło: GUS/BDL

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku wskazuje, że miasto Ostrowiec Świętokrzyski jest relatywnie najstarszą jednostką spośród analizowanych. W 2015 roku 23,4% mieszkańców miasta należało do kategorii osób w wieku poprodukcyjnym. Była to wartość wyższa niż średnia krajowa (19,6%), wojewódzka (21%) i powiatowa (22,5%), a najbardziej zbliżona okazała się sytuacja w miastach województwa świętokrzyskiego i powiatu ostrowieckiego, gdzie 23,1% i 23,3% mieszkańców stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym. Należy podkreślić, iż Ostrowiec Świętokrzyski cechował się najwyższym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności, jak również tempo wzrostu liczebności tej kategorii w latach 2010-2015 było najszybsze. W analizowanym okresie odsetek osób starszych w mieście powiększył się o 27,2%, podczas gdy w skali kraju przyrost wyniósł 16,7% (w tym 21% w miastach), w województwie świętokrzyskim – 16% (w tym 24,9% w miastach), a w powiecie ostrowieckim – 21%.

Tabela 8. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku poprodukcyjnym do ogółu ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	16,8	17,3	17,8	18,4	19,0	19,6
POLSKA - MIASTO	17,6	18,3	19,0	19,8	20,6	21,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	18,1	18,7	19,2	19,8	20,4	21,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	18,5	19,4	20,3	21,2	22,1	23,1
Powiat ostrowiecki	18,6	19,3	20,1	20,8	21,6	22,5
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	20,2	21,1	22,2	23,3
Ostrowiec Świętokrzyski	18,4	19,3	20,2	21,2	22,3	23,4

Źródło: GUS/BDL

Ocenę sytuacji demograficznej uzupełniają wskaźniki obciążenia demograficznego. Pierwszy z nich określa liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. W przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego, na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 61,5 osoby w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. Była to wartość przewyższająca średnią krajową (60,1), wojewódzką (61) i powiatową (61,3). Jedynie w miastach województwa świętokrzyskiego wskaźnik ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym okazał się wyższy (62,4) niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Drugi ze wskaźników określa, ile osób w wieku poprodukcyjnym przypada na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. W przypadku tego wskaźnika Ostrowiec Świętokrzyski wyróżnia się negatywnie na tle kraju, województwa oraz powiatu. W 2015 roku na 100 dzieci i młodzieży do lat 17 w mieście przypadało 159,9 osoby w wieku poprodukcyjnym, podczas gdy średnia dla Polski wynosiła 109,1 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym, średnia dla województwa świętokrzyskiego – 125 osób, a średnia dla powiatu ostrowieckiego – 145,1 osoby. Również na obszarach miejskich tych jednostek osiągnęto niższe wartości wskaźnika ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Trzeci ze wskaźników określa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Także w tym przypadku Ostrowiec Świętokrzyski cechuje się relatywnie najtrudniejszą sytuacją na tle innych jednostek administracyjnych. W 2014 roku na 100 mieszkańców miasta w wieku produkcyjnym przypadało 35,5 osób w wieku poprodukcyjnym, natomiast w skali kraju było to 30,2 osoby, w skali województwa – 32,6 osób, a w skali powiatu – 34,7 osoby. Charakterystyczne jest, iż dla obszarów miejskich tych jednostek wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym przyjmował wartości zbliżone do wartości dla Ostrowca Świętokrzyskiego: w miastach całego kraju było to 32,8 osób, w miastach województwa świętokrzyskiego – 35,5 osoby, a w miastach powiatu ostrowieckiego – 35,4 osoby.

Tabela 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 roku

Jednostka terytorialna	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	2015	2015	2015
	osoba	osoba	osoba
POLSKA	60,1	109,1	31,4
POLSKA - MIASTO	61,3	127,6	34,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	61,0	125,0	33,9
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	62,4	150,6	37,5
Powiat ostrowiecki	61,3	145,1	36,3
Powiat ostrowiecki - MIASTO	61,4	157,8	37,6
Ostrowiec Świętokrzyski	61,5	159,9	37,8

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim urodziło się 459 dzieci oraz odnotowano zgon 804 mieszkańców. W latach poprzednich liczba urodzeń sukcesywnie spadała od 594 (2010 rok) do 488 (2014 rok), natomiast liczba zgonów wahała się w przedziale od 751 (2012 rok) do 791 (2013 rok). Rokoczne fluktuacje liczby urodzeń i zgonów w mieście wpływały bezpośrednio na zmiany wartości przyrostu naturalnego. Jednak z uwagi na fakt, iż każdego roku obserwowana była znaczna przewaga liczby zgonów nad liczbą urodzeń, przyrost naturalny w mieście między 2010 a 2015 rokiem stale przyjmował wartości ujemne. W 2015 roku przyrost naturalny w Ostrowcu Świętokrzyskim wynosił -345, co było wartością najniższą w całym analizowanym okresie.

Tabela 10. Ruch naturalny w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	urodzenia żywe					
Ostrowiec Świętokrzyski	594	543	537	499	488	459
zgony						
Ostrowiec Świętokrzyski	760	788	751	791	743	804
przyrost naturalny						
Ostrowiec Świętokrzyski	-166	-245	-214	-292	-255	-345

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku wskaźnik urodzeń żywych na 1000 ludności miasta ukształtował się na poziomie 6,4, tj. poniżej średniej powiatowej (6,7), wojewódzkiej (8,4) i krajowej (9,6). Również w miastach kraju i województwa wskaźnik urodzeń żywych na 1000 mieszkańców był wyższy niż w Ostrowcu Świętokrzyskim (odpowiednio 9,4 i 7,8). Charakterystyczne jest natomiast to, że przez cały analizowany okres między 2010 a 2014 rokiem wskaźnik w mieście przyjmował wartości niższe niż średnia powiatowa i wojewódzka, które jednocześnie znacznie odbiegały od wartości krajowych.

Tabela 11. Urodzenia żywe na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7	9,6
POLSKA - MIASTO	10,3	9,6	9,6	9,2	9,4	9,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	9,7	9,1	9,0	8,4	8,5	8,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	9,2	8,5	8,5	7,6	7,8	7,8
Powiat ostrowiecki	8,4	7,7	7,7	7,2	7,6	6,7
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	7,4	6,7	6,8	6,5
Ostrowiec Świętokrzyski	8,0	7,4	7,3	6,9	6,8	6,4

Źródło: GUS/BDL

W przypadku wskaźnika zgonów na 1000 ludności w Ostrowcu Świętokrzyskim osiągnęto wartości wyższe niż wynosiła średnia krajowa (11,25 wobec 10,27), także na obszarach miejskich (10,43). Natomiast w powiecie ostrowieckim i województwie świętokrzyskim wskaźnik zgonów na 1000 ludności przyjmował wartości wyższe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim i wynosił odpowiednio 12,10 i 11,44.

Tabela 12. Zgony na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	zgony na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	9,83	9,75	9,99	10,06	9,78	10,27
POLSKA - MIASTO	9,71	9,64	9,97	10,09	9,88	10,43
ŚWIĘTOKRZYSKIE	10,90	10,72	10,94	11,17	10,77	11,44
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	9,65	9,67	10,20	10,36	10,12	10,72
Powiat ostrowiecki	11,22	11,25	11,34	11,19	11,15	12,10
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	10,56	10,92	10,35	11,43
Ostrowiec Świętokrzyski	10,26	10,71	10,27	10,91	10,32	11,25

Źródło: GUS/BDL

Na tle analizowanych jednostek administracyjnych zarówno Ostrowiec Świętokrzyski, jak i powiat ostrowiecki, wyróżniały się negatywnie pod względem wskaźnika przyrostu naturalnego na 1000 ludności. W 2015 roku przyrost naturalny na 1000 mieszkańców miasta ukształtował się na poziomie -4,8, zaś w powiecie ostrowieckim -5,4. Trudna sytuacja w zakresie przyrostu naturalnego dotyczyła również województwa świętokrzyskiego, choć w 2015 roku wskaźnik przyjął wartość wyższą (-2,9) niż w powiecie i Ostrowcu Świętokrzyskim. Tymczasem w kraju wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 ludności oscylował wokół 0 (wynosił -0,7), co oznacza, że jednostki administracyjne należące do województwa świętokrzyskiego cechowała trudniejsza sytuacja demograficzna niż miało to miejsce w innych rejonach kraju.

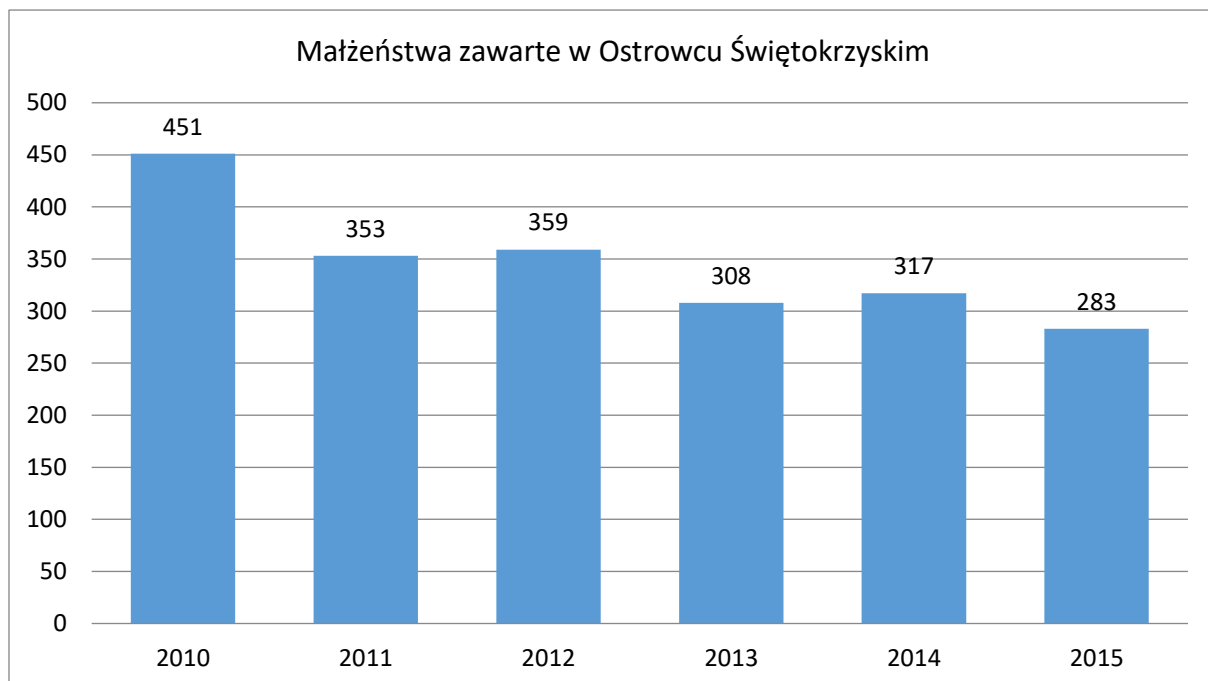
Tabela 13. Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	przyrost naturalny na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0	-0,7
POLSKA - MIASTO	0,6	0,0	-0,4	-0,9	-0,5	-1,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	-1,2	-1,7	-1,9	-2,7	-2,3	-3,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	-0,5	-1,2	-1,7	-2,7	-2,3	-2,9
Powiat ostrowiecki	-2,8	-3,6	-3,6	-4,0	-3,6	-5,4
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	-3,2	-4,2	-3,6	-4,9
Ostrowiec Świętokrzyski	-2,2	-3,3	-2,9	-4,0	-3,5	-4,8

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim zawarto 283 małżeństwa. Była to najniższa liczba, jaką stwierdzono w latach 2010-2015. W analizowanym okresie liczba zawartych małżeństw w Ostrowcu Świętokrzyskim zmniejszyła się o 37,3%.

Wykres 4. Małżeństwa zawarte w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku zawarto 4 małżeństwa. Pod tym względem miasto odbiegało nieco od innych jednostek administracyjnych, gdzie wskaźniki małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców kształtowały się na wyższym poziomie. W 2015 roku w kraju zawarto średnio 4,9 małżeństw na 1000 mieszkańców (w tym 4,8 w miastach), w województwie świętokrzyskim – 4,7 małżeństw (w tym 4,4 w miastach), zaś w powiecie – 4,1 małżeństw.

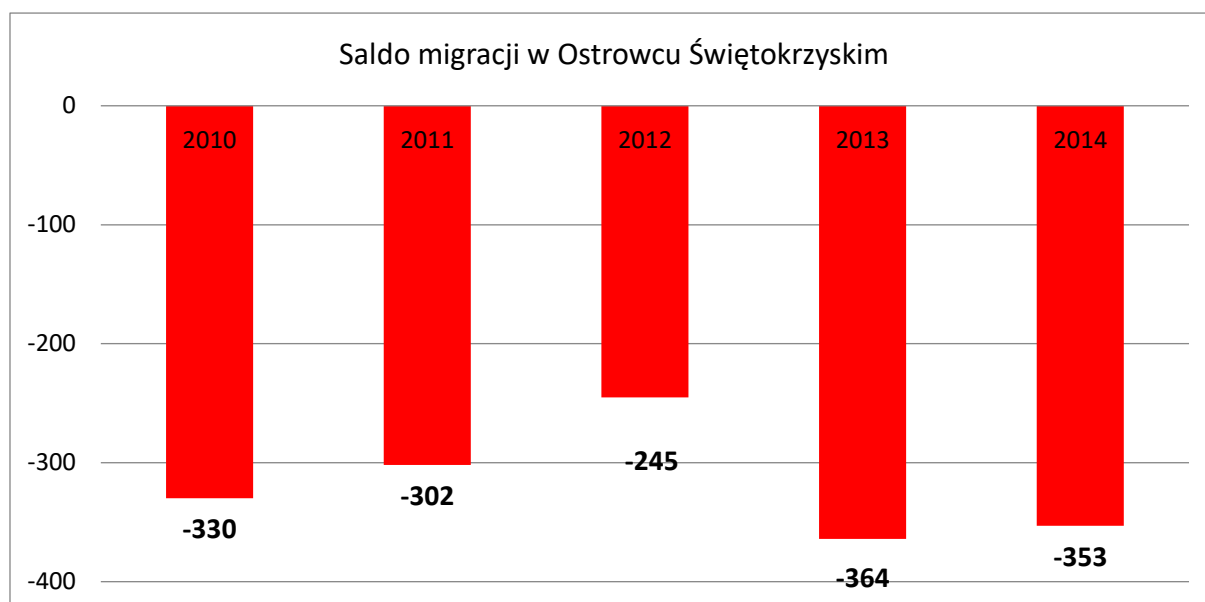
Tabela 14. Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	5,9	5,4	5,3	4,7	4,9	4,9
POLSKA - MIASTO	5,9	5,2	5,1	4,5	4,7	4,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	6,1	5,4	5,3	4,6	4,8	4,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	6,3	5,3	5,1	4,5	4,4	4,4
Powiat ostowiecki	5,9	4,7	4,7	4,0	4,5	4,1
Powiat ostowiecki - MIASTO	-	-	4,9	4,2	4,4	4,1
Ostrowiec Świętokrzyski	6,1	4,8	4,9	4,2	4,4	4,0

Źródło: GUS/BDL

Dane dotyczące migracji, tj. zameldowań i wymeldowań, pozwalają stwierdzić, iż z Ostrowca Świętokrzyskiego więcej osób wyjeżdża niż do niego przyjeżdża. Ujemne saldo migracji występowało przez cały analizowany okres, chociaż w latach 2010-2013 sytuacja systematycznie się polepszała. W 2014 roku saldo migracji było niższe niż w 2013 roku, nadal jednak pozostawało znacznie poniżej 0 (-353).

Wykres 5. Saldo migracji w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2014

Źródło: GUS/BDL

W 2014 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim saldo migracji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosiło -4,9. Choć w porównaniu do poprzedniego roku, sytuacja nieznacznie się poprawiła (-5,0 w 2013 roku), nadal była to wartość relatywnie niska w porównaniu z innymi jednostkami. W przypadku kraju saldo migracji na 1000 osób ukształtowało się w 2014 roku na poziomie -0,4 (w tym -1,8 w miastach), w województwie świętokrzyskim było to -2,0 (w tym -5,0 w miastach), zaś w powiecie ostrowieckim -3,3.

Tabela 15. Saldo migracji na 1000 osób w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	saldo migracji na 1000 osób				
	Ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	-0,1	-0,1	-0,2	-0,5	-0,4
POLSKA - MIASTO	-2,1	-1,9	-1,7	-2,2	-1,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	-2,0	-1,8	-1,7	-2,2	-2,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	-5,5	-4,8	-4,6	-5,2	-5,0
Powiat ostrowiecki	-2,7	-2,3	-2,6	-3,0	-3,3
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	-3,5	-5,1	-5,0
Ostrowiec Świętokrzyski	-4,5	-4,1	-3,4	-5,0	-4,9

Źródło: GUS/BDL

Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w latach 2010-2013 przyjmowało wartości dodatnie, zaś w roku 2014 było minimalnie ujemne. W przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego najlepszy wynik wystąpił w 2013 roku, gdy wskaźnik osiągnął wartość 0,91, tj. maksymalną w analizowanym okresie. W 2014 roku saldo migracji zagranicznych na 1000 mieszkańców miasta wynosiło -0,1 i była to wartość wyższa niż średnia krajowa (-0,41), także dla miast (-0,51). Sytuacja w Ostrowcu

Świętokrzyskim okazała się korzystniejsza niż w województwie (-0,08), lecz mniej korzystna niż w powiecie ostrowieckim (0,04).

Tabela 16. Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w latach 2010-2014

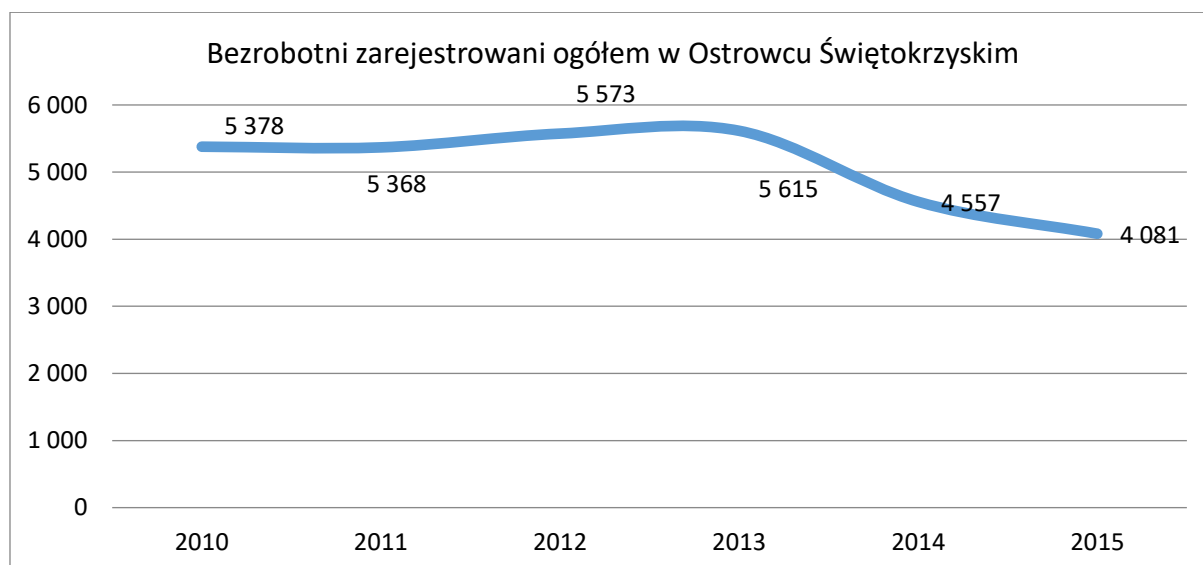
Jednostka terytorialna	saldo migracji zagranicznych na 1000 osób				
	Ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	-0,05	-0,11	-0,17	-0,52	-0,41
POLSKA - MIASTO	-0,09	-0,16	-0,22	-0,60	-0,51
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,02	0,08	0,04	-0,15	-0,08
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	-0,16	0,06	-0,01	-0,30	-0,21
Powiat ostrowiecki	0,13	0,68	0,46	0,17	0,04
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	0,63	0,29	-0,01
Ostrowiec Świętokrzyski	0,15	0,91	0,67	0,33	-0,01

Źródło: GUS/BDL

BEZROBOCIE

W dniu 31.12.2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim pozostawało 4 081 mieszkańców miasta. W porównaniu do 2010 roku liczba bezrobotnych w mieście spadła ogółem o 1 297 osób, tj. o 24,1%. Należy podkreślić, że poprawa sytuacji następuje dopiero od 2014 roku (gdy liczba zarejestrowanych była o 18,8% niższa niż w 2013 roku), w latach poprzednich bezrobotnych w mieście przybywało.

Wykres 6. Bezrobotni ogółem w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Przedstawiony powyżej spadek liczby bezrobotnych w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015 przyczynił się do spadku udziału tej kategorii ludności w ogólnej liczbie osób w wieku

produkcyjnym. W 2010 roku bezrobotni stanowili 11,1% ludności w wieku produkcyjnym, a w kolejnych latach odsetek ten wzrastał, do poziomu 12,2% w 2013 roku. Dopiero w 2014 roku udział bezrobotnych w ogólnej licznie osób w wieku produkcyjnym zmniejszył się do 10,1%, a w kolejnym roku spadł do 9,3%. Była to wartość wyższa od średniej krajowej, wynoszącej 6,5% i średniej wojewódzkiej (8,5%), ale jednocześnie niższa od średniej powiatowej (9,8%). Oznacza to, że w Ostrowcu Świętokrzyskim sytuacja w zakresie udziału bezrobotnych wśród ludności w wieku produkcyjnym była gorsza niż przeciętnie w kraju i województwie, ale lepsza niż w powiecie ostrowieckim.

Tabela 17. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	7,9	8,0	8,7	8,8	7,5	6,5
ŚWIĘTOKRZYSKIE	10,1	10,3	10,8	11,3	9,5	8,5
Powiat ostrowiecki	11,6	11,9	12,5	12,8	10,6	9,8
Ostrowiec Świętokrzyski	11,1	11,3	11,9	12,2	10,1	9,3

Źródło: GUS/BDL

Jak wskazano powyżej, na koniec 2014 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim zanotowano 4 557 osób bezrobotnych, w tym 2 271 kobiet i 2 286 mężczyzn. Dla porównania można wskazać, że na koniec 2012 roku zarejestrowano 5 573 bezrobotnych, wśród nich 2 933 kobiety i 2 640 mężczyzn. W analizowanym okresie ilość osób bezrobotnych zmniejszyła się o 18,2%, ale zmieniła się również struktura osób bezrobotnych ze względu na płeć. W 2012 roku nieznaczną większość (52,6%) stanowiły kobiety, podczas gdy w 2014 roku ich udział spadł do 49,8%.

Podobne zmiany obserwowano wśród osób długotrwale bezrobotnych. Na koniec 2012 roku ich liczba w Ostrowcu Świętokrzyskim wynosiła 2 981, w tym 1 673 kobiety (56,1%) i 1 308 mężczyzn (43,9%). W 2014 roku zarejestrowane było natomiast 2 571 osób długotrwale bezrobotnych, z których 1 400 (54,5%) stanowiły kobiety, zaś 1 171 (45,5%) – mężczyźni. W analizowanym okresie ilość osób długotrwale bezrobotnych spadła o 13,8%, zaś odsetek kobiet wśród osób długotrwale bezrobotnych zmniejszył się o 1,7 punktu procentowego.

W 2015 roku następował dalszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w Ostrowcu Świętokrzyskim. W roku 2015 liczba bezrobotnych w mieście wynosiła 4 082 osób. Ilość osób bezrobotnych na poszczególnych osiedlach miasta znacząco się różniła, najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało na osiedlu Rosochy (404 osoby; 9,9% wszystkich bezrobotnych), następnie Stawki (348 osób; 8,5%), Pułanki (306 osób; 7,5%) i Ogrody (295 osób; 7,2%). Nieco inaczej wyglądał rozkład odsetka bezrobotnych kobiet. Najwyższy udział kobiet wśród osób bezrobotnych zanotowano na osiedlu Koszary (55,9%), 25-lecia PRL (55,3%), Piaski-Henryków (53,3%) oraz Denków (52,9%). Natomiast największa ilość osób długotrwale bezrobotnych zamieszkiwała na osiedlu Rosochy – 225 osób, a w dalszej kolejności Stawki (194 osoby) i Pułanki (179 osób). Warto jednak zauważyć, że najwyższy udział osób długotrwale bezrobotnych wśród zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano na osiedlach: Śródmieście (62,7%), 25-lecia PRL (62,6%), Sienkiewiczowskim (61,5%) oraz Ludwików (61,4%).

Tabela 18. Wybrane kategorie bezrobotnych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku

Osiedle	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiety		Liczba bezrobotnych mężczyźni	Liczba długotrwale bezrobotnych	
		Liczba	%		Liczba	%
Miasto	4 082	1 992	48,8%	2 090	2 301	56,4%
Śródmieście	158	69	43,7%	89	99	62,7%
Kamienna	138	72	52,2%	66	82	59,4%
Ludwików	210	105	50,0%	105	129	61,4%
Hutnicze	154	74	48,1%	80	85	55,2%
Częstocice	146	64	43,8%	82	83	56,8%
Kuźnia	129	61	47,3%	68	74	57,4%
Kolonia Robotnicza	172	73	42,4%	99	97	56,4%
Sienkiewiczowskie	148	75	50,7%	73	91	61,5%
Trójkąt	80	40	50,0%	40	44	55,0%
25-Lecia PRL	206	114	55,3%	92	129	62,6%
Stoneczne	230	118	51,3%	112	131	57,0%
Gutwin	211	99	46,9%	112	109	51,7%
Koszary	127	71	55,9%	56	65	51,2%
Rosochy	404	195	48,3%	209	225	55,7%
Ogrody	295	153	51,9%	142	154	52,2%
Denków	208	110	52,9%	98	110	52,9%
Pułanki	306	137	44,8%	169	179	58,5%
Stawki	348	150	43,1%	198	194	55,7%
Piaski-Henryków	212	113	53,3%	99	111	52,4%
Złotej Jesieni	200	99	49,5%	101	110	55,0%

Źródło: dane gminne

Nie może być zaskoczeniem fakt, że liczba osób bezrobotnych na dużych (tj. najliczniej zamieszkanym) osiedlach Ostrowca Świętokrzyskiego jest wyższa niż na mniejszych. Natomiast porównanie sytuacji na poszczególnych osiedlach pod względem nasilenia zjawiska bezrobocia umożliwiają wskaźniki. Najwyższy wskaźnik ilości bezrobotnych na 1000 mieszkańców odnotowano na osiedlach: Denków (88,51), Śródmieście (80,2), Kamienna (76,9) oraz Hutnicze (75,3). Równocześnie warto zauważyć, że są to wartości zdecydowanie wyższe niż wynosząca 62,4 średnia dla całego miasta. Natomiast sytuacja odwrotna, tj. najmniej bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców występuje na osiedlach: Kolonia Robotnicza (40,39), Piaski-Henryków (41,20) i Stoneczne (45,94). Na tych samych osiedlach stwierdzono również najwyższe i najniższe wartości wskaźnika ilości osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców – wahał się on od 21,57 na osiedlu Piaski-Henryków do 50,25 na osiedlu Śródmieście.

Tabela 19. Wskaźniki dotyczące wybranych kategorii bezrobotnych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku

Osiedle	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych kobiety na 1000 kobiet	Liczba osób długotrwale bezrobotnych mężczyźni na 1000 mężczyzn
Śródmieście	80,20	50,25	29,44	20,81
Kamienna	76,92	45,71	25,08	20,62
Ludwików	63,41	38,95	21,44	17,51
Hutnicze	75,34	41,59	22,50	19,08
Częstocice	69,16	39,32	24,63	14,68
Kuźnia	66,22	37,99	20,02	17,97
Kolonia Robotnicza	40,39	22,78	15,03	7,75
Sienkiewiczowskie	54,86	33,73	14,08	19,64
Trójkąt	62,06	34,13	15,52	18,62
25-Lecia PRL	56,07	35,11	15,79	19,32
Słoneczne	45,94	26,17	14,38	11,79
Gutwin	72,14	37,26	22,91	14,36
Koszary	69,74	35,69	19,22	16,47
Rosochy	58,55	32,61	17,39	15,22
Ogrody	55,70	29,08	15,11	13,97
Denków	88,51	46,81	23,40	23,40
Pułanki	52,84	30,91	18,30	12,61
Stawki	60,70	33,84	20,58	13,26
Piaski-Henryków	41,20	21,57	11,08	10,49
Złotej Jesieni	58,84	32,36	17,36	15,00

Źródło: dane gminne

POMOC SPOŁECZNA

Głównym realizatorem zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy jest **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim**, ul. Świętokrzyska 22. MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim realizuje zadania pomocy społecznej należące do zadań własnych gminy oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, a także zadania wynikające z innych aktów, w tym:

- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentacji
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy o planowaniu rodziny i ochronie płodu ludzkiego,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, itp.

- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- ustawy o systemie oświaty
- ustawy – Prawo energetyczne w zakresie przyznawania odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej zryczałtowanego dodatku energetycznego
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim udziela pomocy w różnych formach, w tym pomocy finansowej (świadczenia pieniężne: zasiłki, składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne), pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych), pomocy w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego.

W strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, oprócz działów administracyjno-księgowych i prawnych, funkcjonują: Dział Pomocy Środowiskowej, Dział Realizacji Świadczeń, Dział Usług Opiekuńczych i Specjalistycznych, Dział Świadczeń Rodzinnych, Dział Świadczeń Socjalnych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób starych i niepełnosprawnych oraz kuchnia ze stołówką. Ponadto MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim powołał zespół ds. rodziny, zespół ds. osób starszych i niepełnosprawnych, zespół ds. osób bezdomnych i opuszczających zakłady karne, zespół ds. pomocy instytucjonalnej oraz zespół ds. asysty rodzinnej³.

Instytucjami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierającymi podmioty pomocy społecznej w realizacji ich zadań w Ostrowcu Świętokrzyskim są również:

- właściwe wydziały Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Infrastruktury Komunalnej, Wydział Spraw Obywatelskich, Wydział Edukacji i Spraw Społecznych), ul. J. Głogowskiego 3/5.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. J. Głogowskiego 3/5.
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Świętokrzyska 22.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Świętokrzyska 22.
- Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim, Aleja 3 Maja 36.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrowcu Świętokrzyskim, os. Pułanki 10. Ośrodek bezpłatnie i anonimowo zapewnia pomoc psychologiczną, prawną, terapeutyczną z zakresu uzależnień i rodzinną. W OIK prowadzone jest poradnictwo specjalistyczne (psycholog dla dorosłych, grupa wsparcia dla ofiar przemocy, psycholog dla dzieci i młodzieży, grupa korekcyjno-edukacyjna dla sprawców przemocy) oraz działania o charakterze samopomocowym (w ramach grupy wsparcia dla kobiet – ofiar przemocy w rodzinie oraz grupy korekcyjno-edukacyjnej dla sprawców przemocy w rodzinie).
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Ostrowcu Świętokrzyskim, os. Pułanki 10 – dzienny ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (typ A). W ŚDS prowadzona jest również grupa wsparcia dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi.

³ Za: http://www.arl.ostrowiec.pl/bip/mops/index.php?dzial=modules/art/show_result_db&id=1 (14.07.2016)

- Środowiskowy Dom Samopomocy „Przystań” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Iłżecka 31 – dzienny ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (typ B i C).
- Dzienny Dom „SENIOR-WIGOR”, ul. Sienkiewicza 70 (prowadzony przez fundację „Pomocna Dłoń”) – adresowany do grupy 30 seniorów (kobiet i mężczyzn), w wieku 60+, nieaktywnych zawodowo, zamieszkujących teren Ostrowca Świętokrzyskiego, którzy wymagają częściowej pomocy w ośrodku dziennego pobytu.
- Centrum Integracji Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, Aleja 3 Maja 73 (prowadzone przez fundację „Pomocna Dłoń”) – głównym celem działania jest aktywizacja lokalnego środowiska społecznego. Oferta placówki skierowana jest w szczególności do osób wykluczonych społecznie (długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, bezdomnych, uzależnionych od alkoholu po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, zwalnianych z zakładów karnych), wobec których realizowany jest program reintegracji zawodowej i społecznej (m.in. aktywizacja zawodowa).
- Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim, Aleja 3 Maja 9.
- Straż Miejska w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Świętokrzyska 22.
- Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Kościuszki 1.
- Prokuratura Rejonowa w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Wardyńskiego 15c.
- Agencja Rozwoju Lokalnego w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Sandomierska 26a.
- Centrum Wspierania Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Sandomierska 26.
- Placówki edukacyjne.
- Placówki służby zdrowia i lecznicze.
- Organizacje pozarządowe.

Główne założenia lokalnej polityki społecznej zostały określone w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021*, przyjętej Uchwałą Nr LVI/71/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2014 r. Strategia jest podstawowym, wieloletnim dokumentem planistycznym, mającym w założeniu doprowadzić do rozwiązania kluczowych problemów społecznych w gminie z wykorzystaniem potencjału środowiska lokalnego.

Podstawą do opracowania dokumentu było sporządzenie diagnozy najważniejszych potrzeb społecznych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego, bez zaspokojenia których społeczeństwo nie może prawidłowo funkcjonować. Należą do nich: ochrona zdrowia, praca, bezpieczeństwo, mieszkalnictwo, edukacja, kultura, pomoc społeczna, profilaktyka uzależnień oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Przeprowadzona diagnoza ujawniła zjawiska społeczne, wymagające szczególnej uwagi przy planowaniu działań z zakresu pomocy społecznej. Zaliczono do nich: ubóstwo, wysoką stopę bezrobocia (w tym wśród kobiet), wysokie saldo migracji wewnętrznych, zwłaszcza wśród ludzi młodych i wykształconych, wzrastającą liczbę osób w wieku poprodukcyjnym, wysoką liczbę osób z orzeczeniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz niskie wynagrodzenia osób pracujących w porównaniu do mieszkańców z innych województw.

Szczegółowa analiza problemów społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim pozwoliła na wypracowanie głównego celu dla polityki społecznej miasta, któremu podporządkowane powinny być wszelkie działania lokalnych instytucji publicznych i niepublicznych. Misją *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021* jest zmniejszenie i łagodzenie skali problemów społecznych, poprawa warunków życia i integracja mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego.

W celu pomocy rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi opracowany został *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2018*, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/37/2016 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 4 kwietnia 2016 r.

Podstawą do opracowania *Programu* jest rozpoznanie lokalnych problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy sytuacji rodzin i kwestii związanych ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem. Adresatami *Programu* są rodziny niepełne, wielodzietne, wychowujące dzieci w wieku 0 – 6 lat, zmagające się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania, przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka (np. dzieci chore, niepełnosprawne, nadpobudliwe, z zaburzeniami zachowania), w sytuacjach kryzysowych, wynikających z problemów rodziców takich jak: konflikty małżonków, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała choroba, małeletnie matki, rodziny, w których występują okresowe trudności opiekuńczo - wychowawcze, rodziny wieloprotblemowe, w których występują nasilone trudności opiekuńczo - wychowawcze, rodziny z ograniczoną władzą rodzicielskich lub zagrożonych faktem ograniczenia oraz rodziny z dzieckiem w pieczy zastępczej.

Głównym założeniem *Programu* jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin poprzez działania mające służyć rozwojowi biologicznej rodziny na każdym etapie jej funkcjonowania, w tym:

- wzmocnienia systemu prawidłowego procesu wychowawczego oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym (wzbogacanie oferty edukacyjnej, wspieranie uczniów wymagających pomocy),
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wsparcia.

Osiągnięcie celu głównego, jakim jest *zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi*, nastąpi w wyniku realizacji założonych celów szczegółowych i zadań:

1. Poprawa jakości opieki i wychowywania dzieci przez rodziców biologicznych

Zadania:

- objęcie rodzin z dysfunkcją opiekuńczo-wychowawczą konsultacjami i specjalistycznym poradnictwem,
- opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych dla rodzin i dzieci,
- kształtowanie u rodziców właściwych postaw i wzorców rodzicielskich,
- zapewnienie rodzinie pomocy rodzin wspierających,
- zapewnienie rodzinie pomocy w formie opieki asystenta rodziny,

- przygotowanie i edukowanie młodych osób do realizowania funkcji rodzicielskich,
- wczesne wsparcie psychologiczne młodych stażem rodziców i nieletnich rodziców.

2. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych

Zadania:

- monitoring funkcjonowania rodzin zagrożonych kryzysem i przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych,
- wsparcie rodzin zagrożonych przez interdyscyplinarne zespoły specjalistów,
- zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego,
- rozwój placówek wsparcia dziennego i wprowadzenie nowych form pracy placówek wsparcia dziennego – pracy podwórkowej,
- objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną,
- prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci,
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- monitorowanie funkcjonowania rodzin i ich członków.

3. Powrót do rodzinnego środowiska dzieci z pieczy zastępczej

Zadania:

- motywowanie rodziców do utrzymywania osobistych kontaktów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej,
- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- organizowanie treningów rodzicielskich,
- motywowanie rodzin do udziału w zajęciach grup wsparcia i grupach samopomocowych,
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin przez aktywne formy integracji społeczno-zawodowej,
- wsparcie rodzin biologicznych przez interdyscyplinarne zespoły specjalistów.

4. Stworzenie warunków podnoszenia kompetencji osób i instytucji działających w obszarze wspierania rodzin

Zadania:

- tworzenie możliwości i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających,
- tworzenie możliwości szkoleń asystentów rodziny,
- udział w konferencjach, szkoleniach i spotkaniach warsztatowych z zakresu systemu wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem,
- współpraca z Sądem, instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie⁴.

Elementem polityki społecznej gminy Ostrowiec Świętokrzyski jest również *Program „Ostrowiecka Rodzina 3+”*, przyjęty Uchwałą Nr LXIII/147/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 2 października 2014 r. *Program* ma na celu:

⁴ Za: *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2018*

- 1) promowanie modelu rodziny wielodzietnej i jej pozytywnego wizerunku,
- 2) umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej,
- 3) zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych,
- 4) poprawę warunków życia rodzin wielodzietnych.

Powyższe cele realizowane są poprzez:

- 1) ułatwienie rodzinom wielodzietnym, na preferencyjnych zasadach, dostępu do dóbr kultury, sportu i rekreacji oraz innych dóbr i usług świadczonych przez gminne jednostki organizacyjne,
- 2) uwzględnienie potrzeb rodzin wielodzietnych w dokumentach strategicznych i programach przyjmowanych przez Gminę.

Do korzystania z preferencji i ulg, w ramach *Programu*, uprawnieni są członkowie rodziny wielodzietnej, którzy legitymują się dokumentem w postaci „Karty Dużej Rodziny” przyznanej przez Prezydenta Miasta lub upoważnioną przez niego osobę na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Korzystanie z uprawnień odbywa się przez okres ważności „Karty Dużej Rodziny”, za okazaniem stosownych dokumentów (dowód tożsamości, legitymacja szkolna, legitymacja studencka).

W ramach *Programu* uprawnione rodziny mają możliwość skorzystania z preferencji i ulg oferowanych przez gminne jednostki organizacyjne, szczególnie w zakresie obniżenia opłat za wstęp do instytucji czy świadczonych przez nie usług. Do realizacji *Programu* mogą przystępować również inne podmioty (w tym prywatne), uzyskując status „Partnera Programu”⁵.

Programem z zakresu lokalnej polityki społecznej jest również *Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2013-2016*, przyjęty Uchwałą Nr XLI/81/2013 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 10 czerwca 2013 r. *Program* jest kierowany do osób bezdomnych, które ze względu na złożoność przyczyn pozostawania w bezdomności, wymagają podjęcia na ich rzecz działań zarówno proponowanych w ramach lokalnych form pomocy jak i szerszych rozwiązań.

Celem głównym *Programu* jest przezwyciężenie zjawiska wykluczenia społecznego osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością oraz pomoc w wyjściu z sytuacji pozostawania w bezdomności lub zagrożenia bezdomnością. Natomiast cele szczegółowe i operacyjne *Programu* obejmują:

1. Zapobieganie powstawania, poszerzania i utrwalania się zjawiska bezdomności:
 - I. Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty mieszkania.
 - II. Działania informacyjno-upowszechniające.
2. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska bezdomności:
 - I. Monitorowanie sytuacji osób bezdomnych na terenie miasta.
 - II. Wspieranie i budowanie zintegrowanego systemu współpracy MOPS z innymi służbami publicznymi i instytucjami na rzecz pomocy bezdomnym.
3. Zapobieganie degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych:

⁵ Za: Program „Ostrowiecka Rodzina 3+”

- I. Zabezpieczenie schronienia osobom tego pozbawionym.
 - II. Pomoc finansowa rzeczowa i usługowa dla osób bezdomnych.
 - III. Zapobieganie degradacji zdrowotnej osób bezdomnych.
 - IV. Oddziaływania specjalistyczne.
4. Stworzenie możliwości aktywnego udziału osób bezdomnych w życiu społeczno-kulturalnym:
- I. Zawieranie Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności.
 - II. Program – Powrót Osób Bezdomnych do Społeczeństwa „Dać Szansę”.
5. Reintegracja osób bezdomnych w środowisku zamieszkania lub w wybranym przez nich miejscu pobytu:
- I. Praca socjalna z osobami bezdomnymi.
 - II. Kierowanie na szkolenia specjalistyczne pracowników zajmujących się problemami bezdomności⁶.

W 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyski udzielono łącznie 4 426 świadczeń socjalnych. Wśród różnego rodzaju świadczeń socjalnych zasiłek rodzinny z dodatkami, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna przyznano 2 053 osobom, zasiłki celowe przyznano 954 osobom, rodzinne zasiłki stałe udzielono 549 osobom, a dożywianiem objęto 618 dzieci oraz 252 osoby dorosłe. Ilość udzielanych świadczeń w podziale na osiedla mocno się różniła. Największej ilości świadczeń socjalnych udzielono mieszkańcom osiedli: Rosochy (298; 6,7%), Śródmieście (290; 6,6%), Pułanki (283; 6,4%) i Słoneczne (271; 6,1%). Najwięcej dzieci objętych dożywianiem zamieszkiwało na osiedlach: Pułanki (50; 8,1%), Hutnicze (48; 5,4%), Śródmieście (47; 6,6%) i Słoneczne (39; 6,1%). Ilość pozostałych udzielonych rodzajów świadczeń socjalnych w podziale na poszczególne osiedla Ostrowca Świętokrzyskiego przedstawia tabela poniżej.

Tabela 20. Wybrane dane dotyczące korzystania z pomocy społecznej wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku

Osiedle	Ilość udzielanych świadczeń socjalnych razem	Liczba osób w rodzinie pobierających zasiłki celowe	Liczba osób w rodzinie pobierających zasiłki stałe	Liczba osób dorosłych objętych dożywianiem	Liczba dzieci objętych dożywianiem	Liczba osób, które otrzymały zasiłek rodzinny z dodatkami, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna
Miasto	4 426	954	549	252	618	2 053
Śródmieście	290	80	43	20	47	100
Kamienna	194	56	20	13	26	79
Ludwików	214	66	26	6	26	90
Hutnicze	238	60	34	10	48	86
Częstocice	260	65	31	12	38	114
Kuźnia	210	52	40	20	20	78
Kolonia Robotnicza	153	22	14	9	17	91

⁶ Za: Gminny Program Wychodzenia z Bezdomności w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2013-2016

Sienkiewiczowskie	192	34	28	14	27	89
Trójkąt	153	35	19	12	30	57
25-Lecia PRL	240	54	33	29	22	102
Słoneczne	271	53	35	16	39	128
Gutwin	211	52	23	9	24	103
Koszary	117	30	17	5	17	48
Rosochy	298	52	35	7	37	167
Ogrody	251	43	28	17	29	134
Denków	231	45	21	13	30	122
Pułanki	283	53	27	12	50	141
Stawki	256	37	36	7	34	142
Piaski-Henryków	202	42	29	15	24	92
Złotej Jesieni	162	23	10	6	33	90

Źródło: dane gminne

Jak wspomniano we wcześniejszej części raportu, do zobiektywizowania natężenia zjawiska w różnych liczebnie populacjach wykorzystywany jest wskaźnik występowania na 1000 mieszkańców. Zastosowanie wskaźnika pozwala na wskazanie osiedli w Ostrowcu Świętokrzyskim, których mieszkańcy najczęściej korzystają ze świadczeń socjalnych. Na tej podstawie można ocenić, że największej ilości świadczeń socjalnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców udzielono na osiedlach: Śródmieście (147,2), Częstocice (123,2), Trójkąt (118,7) i Hutnicze (116,4). Z kolei najrzadziej ze świadczeń socjalnych korzystali mieszkańcy osiedli: Kolonia Robotnicza (35,9), Piaski-Henryków (39,2) i Rosochy (43,2). Równocześnie należy zauważyć, że rozpiętość wartości wskaźnika dla poszczególnych osiedli jest bardzo duża, mieszkańcy osiedla Śródmieście korzystali ze świadczeń społecznych ponad dwukrotnie częściej niż wynosiła średnia dla miasta (63,71) oraz ponad trzykrotnie częściej niż mieszkańcy osiedla Rosochy. To właśnie na osiedlu Śródmieście stwierdzono także najwyższą wartość wskaźnika liczby osób w rodzinie pobierających zasiłki celowe na 1000 mieszkańców (40,61), wskaźnika liczby osób w rodzinie pobierających zasiłki stałe na 1000 mieszkańców (21,83) oraz wskaźnika liczby dzieci objętych dożywianiem na 1000 mieszkańców (23,86).

Tabela 21. Wybrane wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku

Osiedle	Ilość udzielanych świadczeń socjalnych razem na 1000 mieszkańców	Liczba osób w rodzinie pobierających zasiłki celowe na 1000 mieszkańców	Liczba osób w rodzinie pobierających zasiłki stałe na 1000 mieszkańców	Liczba osób dorosłych objętych dożywianiem na 1000 mieszkańców	Liczba dzieci objętych dożywianiem na 1000 mieszkańców	Liczba osób, które otrzymały zasiłek rodzinny z dodatkami, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna na 1000 mieszkańców
Miasto	63,71	13,73	7,90	3,63	8,90	29,55
Śródmieście	147,21	40,61	21,83	10,15	23,86	50,76
Kamienna	108,14	31,22	11,15	7,25	14,49	44,04

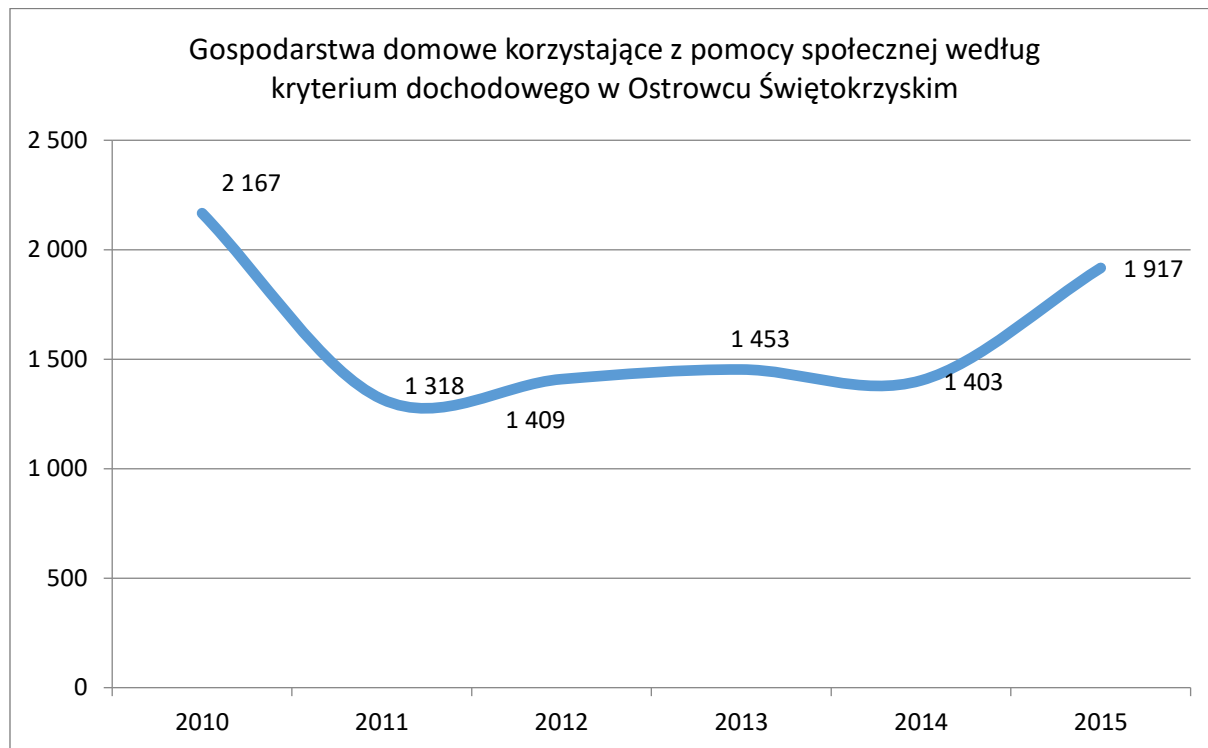
Ludwików	64,61	19,93	7,85	1,81	7,85	27,17
Hutnicze	116,44	29,35	16,63	4,89	23,48	42,07
Częstocice	123,16	30,79	14,68	5,68	18,00	54,00
Kuźnia	107,80	26,69	20,53	10,27	10,27	40,04
Kolonia Robotnicza	35,92	5,17	3,29	2,11	3,99	21,37
Sienkiewiczowskie	71,16	12,60	10,38	5,19	10,01	32,99
Trójkąt	118,70	27,15	14,74	9,31	23,27	44,22
25-Lecia PRL	65,32	14,70	8,98	7,89	5,99	27,76
Słoneczne	54,14	10,59	6,99	3,20	7,79	25,57
Gutwin	72,14	17,78	7,86	3,08	8,21	35,21
Koszary	64,25	16,47	9,34	2,75	9,34	26,36
Rosochy	43,19	7,54	5,07	1,01	5,36	24,20
Ogrody	47,39	8,12	5,29	3,21	5,48	25,30
Denków	98,30	19,15	8,94	5,53	12,77	51,91
Pułanki	48,87	9,15	4,66	2,07	8,63	24,35
Stawki	44,65	6,45	6,28	1,22	5,93	24,77
Piaski-Henryków	39,25	8,16	5,64	2,91	4,66	17,88
Złotej Jesieni	47,66	6,77	2,94	1,77	9,71	26,48

Źródło: dane gminne

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że w 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim z pomocy społecznej korzystało 1 917 gospodarstw domowych, liczących łącznie 4 054 osoby. Zarówno liczba gospodarstw domowych, jak i osób korzystających z pomocy społecznej była niższa niż w 2010 roku, ale jednocześnie znacząco wyższa niż w latach 2011-2014, co jest tendencją negatywną. Ogółem liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim w latach 2010-2015 zmniejszyła się o 11,5%, choć trzeba podkreślić, że w 2015 roku była o 36,6% wyższa niż w 2014 roku. W skali kraju liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2015 zmniejszyła się o 9,7%, a liczba osób – o 18,2%. W skali województwa nastąpił wzrost korzystających z pomocy społecznej: liczba gospodarstw zwiększyła się o 40,2%, a liczba osób – o 23%.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że o ile w skali kraju liczba gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej systematycznie się zmniejszała w latach 2010-2015, to w przypadku województwa świętokrzyskiego, powiatu ostrowieckiego i Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku nastąpił znaczący przyrost korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do lat 2011-2014.

Wykres 7. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Jak wskazano powyżej w 2015 roku z pomocy społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim korzystało 4 054 osoby, co stanowiło 5,7% ludności miasta. Wyższe odsetki korzystających z pomocy społecznej odnotowano w przypadku kraju (7,1%), województwa (9,5%) i powiatu (8,1%); również w miastach województwa świętokrzyskiego (7%) i powiatu ostrowieckiego (6,4%) odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem kształtował się na poziomie wyższym niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Porównanie danych z 2010 i 2015 roku pozwala zauważyć, iż zasięg korzystania z pomocy społecznej w mieście zmniejszył się. W 2010 roku osoby korzystające z pomocy społecznej stanowiły 6,8% mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego (najmniej wśród wszystkich analizowanych jednostek), a w kolejnych latach ich udział podlegał wahaniom, początkowo zmniejszając się do najniższego poziomu w 2011 roku (4,0%). W kolejnych dwóch latach odsetek sukcesywnie rósł, by w 2013 roku osiągnąć wartość 4,8%. Po dwóch latach wzrostu, w 2014 roku udział osób korzystających z pomocy społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim zmniejszył się do wartości 4,4%, a w 2015 roku wzrósł do wskazanych powyżej 5,7%.

Tabela 22. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	8,7%	8,1%	8,1%	8,3%	7,7%	7,1%
POLSKA - MIASTO	-	-	6,2%	6,4%	6,0%	5,6%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	7,6%	6,5%	7,6%	7,7%	6,9%	9,5%
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	-	-	5,2%	5,5%	5,0%	7,0%
Powiat ostrowiecki	8,4%	6,1%	6,9%	7,2%	6,3%	8,1%
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	5,2%	5,5%	5,0%	6,4%
Ostrowiec Świętokrzyski	6,8%	4,0%	4,6%	4,8%	4,4%	5,7%

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski założono łącznie 181 „Niebieskich Kart”, a ich liczba na poszczególnych osiedlach była zróżnicowana. Najwięcej „Niebieskich Kart” zakładanych było mieszkańcom osiedli: Ogrody (19 NK) i Rosochy (16 NK) i 25-lecia PRL (16 NK). Rządziej procedura „Niebieskiej Karty” wszczynana była w stosunku do mieszkańców osiedli: Złotej Jesieni (15 NK), Stawki (14 NK) oraz Częstocice (12 NK). Najmniejszą liczbę „Niebieskich Kart” założono mieszkańcom osiedli: Denków i Śródmieście (po 3 NK) oraz Koszary i Trójkąt (po 4 NK).

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców „Niebieskie Karty” zakładano najczęściej mieszkańcom osiedli: Częstocice (5,68), Kamienna (5,57) i 25-lecia PRL (4,35), zaś najrzadziej: Piaski-Henryków (0,97), Denków (1,28), Słoneczne (1,4), Kolonia Robotnicza (1,41) i Śródmieście (1,52).

Tabela 23. Liczba „Niebieskich Kart” wg osiedli w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku

Osiedle	Liczba „Niebieskich Kart”	Liczba „Niebieskich Kart” na 1000 mieszkańców
Miasto	181	2,61
Śródmieście	3	1,52
Kamienna	10	5,57
Ludwików	8	2,42
Hutnicze	8	3,91
Częstocice	12	5,68
Kuźnia	5	2,57
Kolonia Robotnicza	6	1,41
Sienkiewiczowskie	9	3,34
Trójkąt	4	3,10
25-Lecia PRL	16	4,35
Słoneczne	7	1,40
Gutwin	8	2,74
Koszary	4	2,20
Rosochy	16	2,32

Ogrody	19	3,59
Denków	3	1,28
Pułanki	9	1,55
Stawki	14	2,44
Piaski-Henryków	5	0,97
Złotej Jesieni	15	4,41

Źródło: dane gminne

W celu zwiększenia skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie miasta opracowany został *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021*, przyjęty Uchwałą Nr XXII/137/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 27 listopada 2015 r. Stanowi on kontynuację poprzedniego dokumentu, realizowanego w latach 2011-2014.

Adresatami *Programu* są: ogół społeczeństwa, osoby zagrożone i dotknięte przemocą w rodzinie tj. współmałżonkowie, dzieci, młodzież, osoby starsze i osoby niepełnosprawne, osoby stosujące przemoc w rodzinie, osoby, służby, podmioty zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz świadkowie przemocy w rodzinie.

W *Programie* przewidziano działania profilaktyczne, edukacyjne, pomocowe, wspierające i terapeutyczne, w tym korekcyjno-edukacyjne, a celem głównym jest *zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków jej stosowania*. Natomiast cele szczegółowe obejmują:

- 1) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 4) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Osiągnięcie powyższych celów nastąpi dzięki realizacji wyznaczonych zadań. Zadania *Programu* mają doprowadzić do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy, a także udzielania pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym oraz dotkniętym przemocą poprzez takie działania jak:

- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- zapewnienie pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, a w tym zapewnienie schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej ofiarom przemocy i ich dzieciom lub w całodobowych placówkach udzielających pomocy np. ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie na terenie województwa świętokrzyskiego,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- zintensyfikowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie⁷.

Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego rokrocznie uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski. *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na 2016 rok* został przyjęty *Uchwałą Nr XXV/177/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 29 grudnia 2015 r.* Określa on lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Strategiczne cele programu zostały sformułowane następująco:

1. Rozwijanie profilaktyki alkoholowej poprzez promowanie i wdrażanie programów szkoleniowych skierowanych do rodziców, młodzieży i wychowawców, mających na celu opanowanie konkretnych umiejętności wychowawczych w kontekście zagrożeń związanych z obniżaniem się wieku inicjacji alkoholowej i, w konsekwencji, podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych (używania i nadużywania alkoholu, agresji, przemocy rówieśniczej).
2. Poszerzanie wiedzy młodych i dorosłych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego na temat szkodliwości picia alkoholu oraz dostępnych form pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin, poprzez działania informacyjno-edukacyjne z wykorzystaniem technik multimedialnych.
3. Wspieranie zdrowych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież oraz działań profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny styl życia.
4. Wspieranie idei reintegracji zawodowej i społecznej osób dotkniętych problemem alkoholowym.
5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie programów oraz innych działań podejmowanych przez placówki interwencyjno-pomocowe i profilaktyczno-terapeutyczne na rzecz osób uzależnionych od alkoholu.
6. Wzmożenie kontroli rynku napojów alkoholowych.

Natomiast wśród zadań wyznaczonych do realizacji znalazły się:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz wychowawczej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych skierowanej zwłaszcza do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Współpraca i wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służącej profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

⁷ Za: *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2021*

5. Ograniczanie dostępności alkoholu.
6. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie naruszaniu przepisów ustawy⁸.

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na 2016 rok* pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań w 2016 roku określona została na poziomie 2 095 421,14 zł⁹.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015 – 2017 przyjęty został Uchwałą Nr VII/19/2014 Rady Miast Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 30 grudnia 2014 r. Program określa w szczególności strategiczne cele i zadania gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 poz. 1893 z późn. zm.), a jego opracowanie zostało poprzedzone Diagnozą Lokalnych Zagrożeń Społecznych przeprowadzoną w 2014 roku. Strategiczne cele programu zostały sformułowane następująco:

1. Rozwijanie profilaktyki narkomanii poprzez promowanie i wdrażanie programów szkoleniowych skierowanych do rodziców i wychowawców, mających na celu opanowanie konkretnych umiejętności wychowawczych w kontekście zagrożeń związanych z uzależnieniem od środków odurzających i konsekwencji podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych (używania narkotyków i innych substancji odurzających).
2. Poszerzanie wiedzy młodych i dorosłych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego na temat szkodliwości używania narkotyków oraz dostępnych form pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin w drodze działań informacyjno-edukacyjnych przy wykorzystaniu technik multimedialnych.
3. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież oraz działań profilaktycznych, promujących zdrowy i bezpieczny styl życia.
4. Wspieranie idei reintegracji zawodowej i społecznej osób dotkniętych problemem narkomanii w szczególności poprzez wspieranie działań Centrum Integracji Społecznej.
5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie programów oraz innych działań podejmowanych przez placówki interwencyjno-pomocowe i profilaktyczno-terapeutyczne na rzecz osób uzależnionych od narkotyków.
6. Zapobieganie wzrostowi i rozprzestrzenianiu się problemu narkomanii i używania narkotyków poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą.
7. Ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem narkotyków i uzależnieniem od narkotyków.
8. Zapobieganie zjawisku recydywy i nawrotom narkomanii u osób dotkniętych uzależnieniem.
9. Ograniczenie ryzyka narkomanii wśród młodzieży poprzez poznanie przyczyn sięgania po narkotyki.

⁸ Za: *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na 2016 rok*

⁹ Za: Ramowy plan finansowania zadań określonych w *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok*, Załącznik do Uchwały Nr XXXII/41/2016 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 28 kwietnia 2016 r.

Natomiast wśród zadań wyznaczonych do realizacji znalazły się:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego¹⁰.

Środki finansowe na realizację zadań wynikających z *Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015 – 2017* pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację poszczególnych działań w 2016 roku określona została na poziomie 100 000,00 zł¹¹.

BEZPIECZEŃSTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ

Nad bezpieczeństwem mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego czuwają funkcjonariusze Policji, Straży Miejskiej oraz jednostek Straży Pożarnej.

Straż Miejska jest samorządową umundurowaną formacją, powołaną do ochrony porządku publicznego na terenie gminy, a do jej zadań należy w szczególności:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych,
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym,
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń,
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia,
- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej,

¹⁰ Za: *Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015 – 2017*

¹¹ Za: Ramowy plan finansowania zadań określonych w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok*, Załącznik do Uchwały Nr XXXII/42/2016 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 28 kwietnia 2016 r.

- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych,
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorznięcia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób,
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gmin.

Straż Miejska w Ostrowcu Świętokrzyskim jest jednostką organizacyjną gminy. Siedziba **Komendy Straży Miejskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim** znajduje się przy ul. Świętokrzyskiej 22, piętro 9. Posterunek Straży Miejskiej mieści się przy ul. Głogowskiego 3/5. Do dyspozycji mieszkańców miasta jest również telefon alarmowy 986, pod którym można zgłosić interwencję. W strukturze Straży Miejskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się: Referat działań prewencyjnych (zespół patrolowo-prewencyjny, zespół strażników rewiowych), Referat kierowania i nadzoru oraz Referat administracyjno-organizacyjny. Obszar miasta jest podzielony na 15 rewirów, w których patrole wykonują przypisani strażnicy rewiowi.

Strażnicy miejscy zaangażowani są również w obsługę Centrum Monitoringu Wizyjnego zlokalizowanego w Komendzie Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim. Od 2009 roku na terenie miasta funkcjonuje system monitoringu wizyjnego, składający się obecnie z 70 kamer, znajdujących się na najbardziej ruchliwych skrzyżowaniach i ulicach (10 punktów kamerowych), w centrum miasta w okolicy Rynku i Urzędu Miasta (16 punktów kamerowych) oraz na terenie Parku Miejskiego (44 punkty kamerowe). Obraz z kamer jest obserwowany całodobowo przez operatorów ww. Centrum Monitoringu Wizyjnego, w którym służbę w systemie całodobowym pełni 5 strażników miejskich¹².

W Ostrowcu Świętokrzyskim, przy Al. 3 Maja 9 znajduje się siedziba **Komendy Powiatowej Policji** w Ostrowcu Świętokrzyskim. Komenda Powiatowa Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim jest jednostką organizacyjną Policji, przy pomocy której Komendant Powiatowy Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim realizuje zadania określone w ustawach. W strukturze Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się: Wydział Prewencji, Wydział Ruchu Drogowego, Wydział Kryminalny, Wydział do walki z Przestępczością Przeciwko Mieniu i Przestępczością Nieletnich, Wydział do walki z Przestępczością Gospodarczą, Jednoosobowe Stanowisko do spraw Kontroli, Zespół Kadr i Szkolenia, Zespół Łączności i Informatyki, Pełnomocnik Ochrony Informacji Niejawnych, Zespół Ewidencji Finansów i Zaopatrzenia oraz Zespół Wspomagający i Obsługi Systemów Informacyjnych. Ostrowiec Świętokrzyski podzielony jest na rewiry, w których działalność prowadzi 10 dzielnicowych¹³.

Wśród wybranych kategorii wykroczeń na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego najczęściej rejestrowane były wykroczenia związane z nielegalnym spożywaniem alkoholu. Ich liczba wynosiła 1 383, wykazując znaczne zróżnicowanie terytorialne. Najwięcej przypadków nielegalnego

¹² Za: <http://www.strazmiejska.um.ostrowiec.pl/> (10.07.2016)

¹³ Za: <http://bip.ostrowiecswietokrzyski.kpp.policja.gov.pl/132/> (10.07.2016)

spożywania alkoholu stwierdzono na osiedlu Śródmieście (205; 14,8%), zaś najmniej – na osiedlu Koszary (5; 0,4%).

Znacznie rzadziej w Ostrowcu Świętokrzyskim występowały wykroczenia dotyczące nielegalnego spalania odpadów – odnotowano 106 takich przypadków. Problem nielegalnego spalania odpadów najczęściej rejestrowany był na osiedlach: Denków (13), Gutwin (11) i Piaski-Henryków (10). Na pozostałych osiedlach stwierdzano od 1 (25-lecia PRL, Ogrody) do 9 (Kolonja Robotnicza) przypadków nielegalnego spalania odpadów. Natomiast na osiedlach Pułanki, Słoneczne i Trójkąt nie odnotowano wykroczeń w tym zakresie.

Kolejnym analizowanym problemem było nielegalne prowadzenie działalności gospodarczej. Zdecydowanie najwięcej tego typu przypadków zanotowano na osiedlu Złotej Jesieni (21 wykroczeń, tj. 27,6%), rzadziej na osiedlach: Słoneczne (12; 15,8%) oraz Kolonia Robotnicza (10; 13,2%). Nielegalnego prowadzenia działalności nie stwierdzono natomiast na 8 osiedlach: Ludwików, Hutnicze, Częstocice, Kuźnia, Sienkiewiczowskie, Trójkąt, Koszary i Rosochy.

Problem nielegalnego handlu narkotykami, alkoholem i dopalaczami zdecydowanie najczęściej dotyczył osiedla Śródmieście (28, 70%). Na pozostałych osiedlach miasta zjawisko to było znacznie radsze (po dwa przypadki na osiedlach: Trójkąt, 25-lecia PRL, Słoneczne, Koszary, Rosochy i Ogrody) lub też w ogóle nie występowało (13 osiedli).

Tabela 24. Ilość wykroczeń wybranych kategorii wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku

Osiedle	Ilość wykroczeń w zakresie nielegalnego spożywania alkoholu	Ilość wykroczeń i przestępstw dotyczących nielegalnego handlu narkotykami, alkoholem i dopalaczami	Ilość wykroczeń w zakresie nielegalnie prowadzonej działalności gospodarczej	Ilość wykroczeń dotyczących nielegalnego spalania odpadów
Miasto	1 383	40	76	106
Śródmieście	205	28	7	6
Kamienna	17	0	4	7
Ludwików	47	0	0	7
Hutnicze	122	0	0	7
Częstocice	39	0	0	8
Kuźnia	54	0	0	6
Kolonja Robotnicza	14	0	10	9
Sienkiewiczowskie	75	0	0	2
Trójkąt	68	2	0	0
25-Lecia PRL	133	2	6	1
Słoneczne	139	2	12	0
Gutwin	17	0	1	11
Koszary	5	2	0	7
Rosochy	97	2	0	2
Ogrody	120	2	3	1
Denków	11	0	3	13
Pułanki	73	0	3	0

Stawki	79	0	5	5
Piaski-Henryków	19	0	1	10
Złotej Jesieni	49	0	21	4

Źródło: dane gminne

Wg danych KP Policji w 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim popełniono 1 096 przestępstw, w tym:

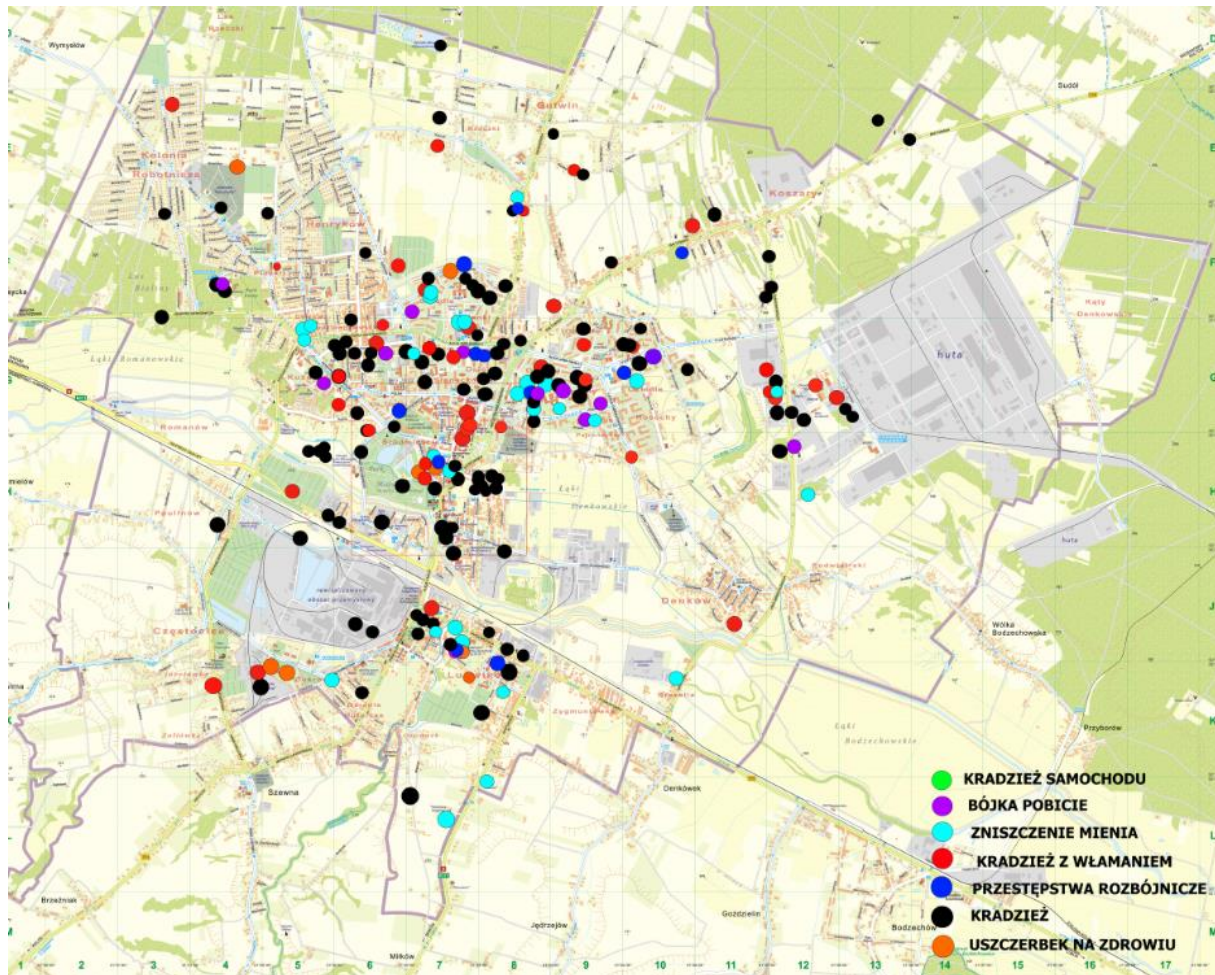
- 235 kradzieży,
- 5 kradzieży samochodu,
- 92 kradzieże z włamaniem,
- 25 przestępstw rozbójniczych,
- 10 bójek lub pobić,
- 51 czynów zniszczenie mienia,
- 22 przestępstwa powodujące uszczerbek na zdrowiu,
- 524 przestępstw gospodarczych,
- 132 zdarzenia związane z przestępczością narkotykową.

Policjanci KP Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku odnotowali ponadto 4 030 wykroczeń, z czego:

- 665 przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu,
- 334 przeciwko urządzeniom użytku publicznego,
- 623 przeciwko obyczajności publicznej,
- 2408 przeciwko Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Na podstawie lokalizacji popełnianych przestępstw w 2015 roku sporządzona została mapa zagrożenia przestępczością. Największą liczbę przestępstw odnotowano w przestrzeni centrum miasta, czyli w miejscach koncentracji zabudowy wielorodzinnej. Zdecydowanie mniej przestępstw popełnianych było na obszarach peryferyjnych miasta, w tym takich osiedli jak Gutwin, Koszary, Denków, Częstocice czy Kolonia Robotnicza.

Mapa 11. Lokalizacja miejsc popełnianych przestępstw w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku

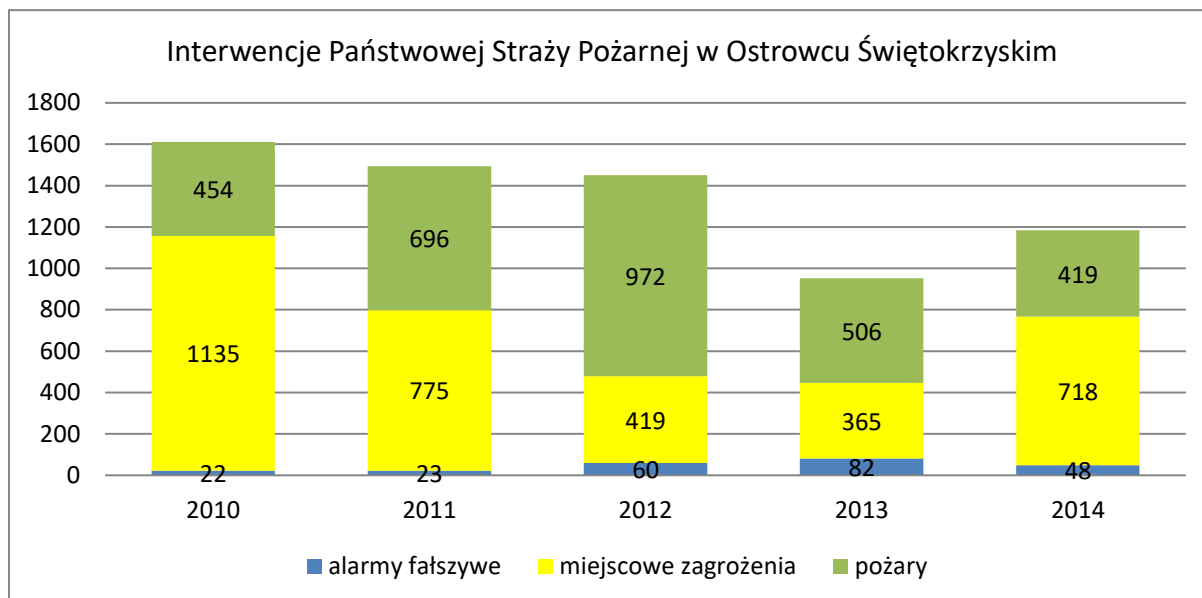
Źródło: KP Policji

Straż pożarna na terenie miasta reprezentują jednostki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim. **KP PSP** w Ostrowcu Świętokrzyskim ma swoją siedzibę przy ul. dr A. Wardyńskiego 32. W jej ramach funkcjonują dwie jednostki ratowniczo-gaśnicze:

- Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 1, ul. dr A. Wardyńskiego 32
- Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 2, ul. Boernera 1

Strażacy z jednostek znajdujących się w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2014 roku podjęli 1 185 interwencji, w tym 718 z powodu miejscowych zagrożeń (60,6%), 419 z powodu pożaru (35,4%), a pozostałe 48 stanowiły alarmy fałszywe (4%). Niemal połowa interwencji podejmowana była na obszarze Ostrowca Świętokrzyskiego (45,65%), reszta zaś w innych gminach powiatu ostrowieckiego: Bodzechowie (18,5%), Kunowie (15%), Waśniowie (9,3%), Ćmielowie (8,7%) oraz Bałtowie (3%).

Wykres 8. Interwencje podejmowane przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim w latach 2010-2014

Źródło: <http://www.old.straz.ostrowiec.pl/>

Ewenementem w skali krajowej jest drużyna pożarnicza funkcjonująca na terenie Zakładu Poprawczego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Drużyna pożarnicza została założona w 1973 roku, a w 2007 roku nastąpiła jej reaktywacja pod nazwą Ochotnicza Straż Pożarna „ZRYW”. Członkami OSP „ZRYW” są pracownicy pedagogiczni i wychowankowie Zakładu Poprawczego¹⁴.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Analiza aktywności społecznej mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego obejmuje dane dotyczące organizacji pozarządowych, udziału w wyborach samorządowych oraz działań w ramach budżetu obywatelskiego.

Dane dotyczące frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych w 2006, 2010 i 2014 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim nie wskazują na wysokie zainteresowanie mieszkańców sferą polityki lokalnej. W 2006 roku w I turze wyborów uczestniczyło 40,1% uprawnionych do głosowania mieszkańców miasta, w 2010 roku frekwencja wyborcza w Ostrowcu Świętokrzyskim okazała się wyższa niż w 2006 roku i wynosiła 41,3%, zaś w kolejnych wyborach samorządowych w 2014 roku minimalnie spadła, do poziomu 40,9%. W II turze frekwencja wyborcza w mieście utrzymywała się na jeszcze niższym poziomie: 31,8% w 2006 roku, 25,6% w 2010 roku i 31,9% w 2014 roku.

W porównaniu z innymi jednostkami, mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego jawią się jako osoby mniej chętnie uczestniczące w wyborach samorządowych – podczas każdego wyborów odsetek uczestniczących w nich mieszkańców miasta był znacząco niższy niż frekwencja w skali kraju, województwa i powiatu.

¹⁴ Za: http://zpostrowiec.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=99:druyna-zryw&catid=35:druyna-poarnicza-zryw&Itemid=101 (10.07.2016)

Tabela 25. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w latach 2006, 2010 i 2014

Jednostka terytorialna	I tura			II tura		
	frekwencja wyborcza			frekwencja wyborcza		
	2006	2010	2014*	2006	2010	2014*
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	45,99	47,32	47,34	39,56	35,31	39,97
ŚWIĘTOKRZYSKIE	50,0	53,59	53,29	43,0	41,24	45,05
Powiat ostrowiecki	43,73	45,82	44,82	33,0	25,63	31,88
Ostrowiec Świętokrzyski	40,1	41,29	40,88	31,76	25,63	31,88

Źródło: PKW

Spośród 58 835 wyborców uprawnionych do głosowania w wyborach samorządowych 10% (5 876 osób) mieszkało na osiedlu Rosochy. Kolejnymi największymi pod względem ilości wyborców osiedlami były kolejno: Pułanki 8,4% (4 923 osoby) i Stawki 8,3% (4 898 osób). Najbardziej zaangażowani w lokalne życie polityczne, czemu dali wyraz uczestnicząc w wyborach samorządowych, okazali się mieszkańcy osiedli: Denków z frekwencją wyborczą na poziomie 47,5%, Koszary – 46,8%, Ludwików – 45,9% oraz Hutnicze – 44,6%. Z kolei najmniej chętnie w wyborach samorządowych uczestniczyli mieszkańcy Częstocic (34,5%), Kamiennej (35,5%) i Śródmieścia (36,9%).

Tabela 26. Frekwencja w wyborach samorządowych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2014 roku

Osiedle	Liczba wyborców	Frekwencja w wyborach samorządowych	Frekwencja %
Miasto	58 835	24103	41,0%
Śródmieście	1 641	605	36,9%
Kamienna	1 464	519	35,5%
Ludwików	2 843	1304	45,9%
Hutnicze	1 736	774	44,6%
Częstocice	1 729	596	34,5%
Kuźnia	1 661	699	42,1%
Kolonia Robotnicza	3 583	1552	43,3%
Sienkiewiczowskie	2 353	1024	43,5%
Trójkąt	1 107	450	40,7%
25-Lecia PRL	3 208	1272	39,7%
Słoneczne	4 325	1770	40,9%
Gutwin	2 327	923	39,7%
Koszary	1 490	697	46,8%
Rosochy	5 876	2181	37,1%
Ogrody	4 528	1743	38,5%
Denków	1 897	901	47,5%
Pułanki	4 923	2027	41,2%
Stawki	4 898	2008	41,0%

Piaski-Henryków	4 407	1961	44,5%
Złotej Jesieni	2 839	1097	38,6%

Źródło: dane gminne

Na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego zarejestrowanych jest ponad 180 **organizacji pozarządowych**. Zdecydowaną większość z nich stanowią stowarzyszenia, znacznie mniej jest fundacji czy jednostek terenowych stowarzyszeń. Obszary działania ostrowieckich NGO są zróżnicowane, obejmują one m.in. obszary kultury fizycznej i sportu, kultury, edukacji, pomocy społecznej, ale liczne są także organizacje skupiające członków określonych grup społecznych, osoby o podobnych interesach, pasjonatów czy hobbystów¹⁵.

Wśród podmiotów NGO zarejestrowanych w Ostrowcu Świętokrzyskim status OPP (organizacji pożytku publicznego), uprawniający do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, posiada czternaście jednostek:

1. Jacht Klub „Ostrowiec”, Osiedle Stawki 18 lok. 39
2. Ostrowiecki Klub „Amazonka”, Osiedle Ogrody 16
3. Ostrowieckie Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt „Animals”, Osiedle Słoneczne 25 lok. 22
4. Stowarzyszenie „Razem” Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Umysłowo, ul. Rzeczeki 18
5. Stowarzyszenie „Troska” na rzecz Domu Pomocy Społecznej ul. Grabowiecka 7 w Ostrowcu Św., ul. Grabowiecka 7
6. Stowarzyszenie Bez Pardonu, ul. 11 Listopada 20
7. Stowarzyszenie „Czternastka”, Osiedle Stawki 35
8. Stowarzyszenie na rzecz Dzieci Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Ostrowcu Św., ul. Trzeciaków 35
9. Stowarzyszenie na rzecz Osób Bezrobotnych w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Sandomierska 26A
10. Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych Ruchowo „Saron” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Świętokrzyska 22
11. Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Opieki Zdrowotnej im. Andrzeja Górnisiewicza, ul. Szymanowskiego 11
12. Stowarzyszenie na rzecz Wychowanków Zespołu Szkół Specjalnych w Ostrowcu Świętokrzyskim „Źródło”, ul. Hżeczka 31
13. Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych i Psychiczenie Chorych „Barka”, Osiedle Słoneczne 49
14. Świętokrzyski Bank Żywności, Aleja 3 Maja 73.

Ostrowiec Świętokrzyski dysponuje cyklicznie uchwalanym *Programem współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego*. Aktualnie obowiązujący *Program* obejmuje lata 2016-2017 i został przyjęty Uchwałą Nr XXII/136/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 27 listopada 2015 r. Przyjęcie *Programu* stanowi deklarację Rady Miast Ostrowca Świętokrzyskiego woli współpracy z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, osobami prawnymi i z jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie aktów prawnych regulujących stosunek państwa do Kościoła Katolickiego, do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego.

¹⁵ Wykaz organizacji pozarządowych w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się w Załączniku nr 6

Głównym celem *Programu współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2017* jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi, a w szczególności:

- 1) stworzenie warunków dla rozwoju inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych,
- 2) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje
- 3) zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- 4) poprawienie jakości życia poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- 5) intensyfikowanie działań na rzecz dzieci i młodzieży,
- 6) umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego występowania z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych prowadzonych przez samorząd,
- 7) stworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców jst, szczególnie w zakresie samopomocy.

Władze samorządowe Ostrowca Świętokrzyskiego są otwarte na współpracę merytoryczną z inicjatorami przedsięwzięć obywatelskich w sferze działalności pożytku publicznego, tj. działalności społecznie użytecznej prowadzonej przez organizacje pozarządowe oraz inne osoby i jednostki określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016r. poz. 239 z późn. zm.), zaś sam *Program* jest skierowany do organizacji, które prowadzą swoją działalność na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego i realizują zadania na rzecz jego mieszkańców.

Organizacje mają możliwość udziału w realizacji zadań publicznych w dziedzinach należących do sfery zadań pożytku publicznego określonych w art. 4 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie mieszczących się w zakresie zadań własnych Gminy. Do priorytetowych zadań w Gminie należą:

- prowadzenie świetlic środowiskowych z elementami socjoterapii – z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym,
- prowadzenie centrum integracji społecznej – z zakresu działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- prowadzenie noclegowni dla bezdomnych mężczyzn – z zakresu pomocy społecznej,
- prowadzenie domu pomocy społecznej – działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.

Współpraca Ostrowca Świętokrzyskiego z podmiotami *Programu* odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności, partnerstwa, efektywności oraz uczciwej konkurencji i jawności, zaś możliwe formy współpracy obejmują działania o charakterze finansowym i pozafinansowym.

Na realizację zadań objętych *Programem współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2017* w 2016 roku przeznaczono środki finansowe w wysokości 1 750 000 zł¹⁶.

Należy dodać, iż Wydział Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta prowadzi **Ostrowiecki Bank Informacji o Organizacjach Pozarządowych**. Zgodnie z zapisami *Programu współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2017* organizacja wyrażająca wolę współpracy z Gminą w prowadzeniu działalności pożytku publicznego, w zakresie odpowiadającym zadaniom publicznym Gminy, powinna zgłosić akces do Ostrowieckiego Banku Informacji, składając w Wydziale Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miasta odpowiednie dokumenty. Wg stanu na 07.07.2016 roku w Ostrowieckim Banku Informacji o Organizacjach Pozarządowych znajdowało się 77 podmiotów¹⁷.

Od 2012 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim funkcjonuje **Centrum Wspierania Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych**, pełniące funkcję inkubatora organizacji pozarządowych. CWIS-E zostało powołane przez Agencję Rozwoju Lokalnego, przy współpracy z Gminą Ostrowiec Świętokrzyski w ramach realizacji *Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2021*. Siedziba CWIS-E znajduje się w Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ul. Sienkiewicza 70, I piętro, pok. 15, a z oferty Centrum można skorzystać od poniedziałku do piątku, w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰.

Misją CWIS-E jest wspieranie procesu budowy społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozwój potencjału już istniejących i wzmacnianie procesu powstawania nowych organizacji pozarządowych oraz inicjatyw społecznych. Zakres oferowanej pomocy obejmuje:

- I. Poradnictwo: porady prawne, porady księgowe, kadrowe, porady z zakresu pozyskiwania środków zewnętrznych, inne porady (m.in. z zakresu marketingu, informatyki),
- II. Szkolenia, seminaria, spotkania informacyjne,
- III. Udostępnianie zaplecza techniczno-lokalowego (stanowiska komputerowe, pomieszczenia szkoleniowe/doradcze)¹⁸.

Wskazany powyżej *Program Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2021* został przyjęty Uchwałą Nr XII/63/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 2 kwietnia 2015 r. Jest on kontynuacją *Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2012 – 2014*. Celem głównym *Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2021* jest rozwój sektora ekonomii społecznej w gminie Ostrowiec Świętokrzyski jako czynnika wzrostu zatrudnienia, spójności społecznej oraz rozwoju kapitału społecznego w latach 2015-2020. Cele szczegółowe obejmują zaś:

- Cel: 1. Stworzenie warunków do funkcjonowania ekonomii społecznej w gminie.
- Cel: 2 Edukacja w zakresie ekonomii społecznej.
- Cel: 3 Promocja ekonomii społecznej¹⁹.

¹⁶ Za: *Program współpracy Gminy Ostrowiec Świętokrzyski z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2017*

¹⁷ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/sfera-spoeczna/organizacje-pozarządowe/238-ostrowiecki-bank-informacji-o-organizacjach-pozarządowych> (07.07.2016)

¹⁸ Za: http://www.arl.ostrowiec.pl/index.php?dzial=modules/art/show_result_db&id=224 (08.07.2016)

W mieście funkcjonuje również Centrum Aktywności Obywatelskiej, które powstało z inicjatywy Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego Jarosława Górczyńskiego, w zaadaptowanym pod potrzeby organizacji pozarządowych budynku po dawnej Szkole Podstawowej nr 4 przy ulicy Henryka Sienkiewicza 70. Dawna „Czwórka” stała się miejscem służącym integracji międzypokoleniowej i aktywizacji bardzo różnych środowisk. Przedstawiciele organizacji mogą liczyć na pomoc merytoryczną ze strony pracowników Agencji Rozwoju Lokalnego w ramach Centrum Wspierania Inicjatyw Społeczno- Ekonomicznych.

CAO wspiera organizacje pozarządowe, podmioty działające w zakresie aktywności obywatelskiej i edukacji, podmioty ekonomii społecznej, grupy nieformalne i inicjatywy obywatelskie działające na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego lub na rzecz jego mieszkańców, podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

W Centrum Aktywności Obywatelskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim przy ul. Sienkiewicza 70 swoją działalność prowadzą następujące organizacje:

- Fundacja Pomocna Dłoń, prowadząca Dzienny Dom "Senior-WIGOR",
- Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o, prowadząca Bar Mleczny Czwórka,
- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Oddział Powiatowy,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Rejonowy,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Bezrobotnych,
- Centrum Wspierania Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych prowadzone przez Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o,
- Polski Związek Niewidomych – Okręg Świętokrzyski w Kielcach,
- Stowarzyszenie "Ostrowiecki Klub Amazonka",
- Polskie Towarzystwo Stomijne POL-ILKO Oddział w Ostrowcu Św.,
- Ostrowieckie Stowarzyszenie Głuchych "Nad Kamienną", Rejonowe Koło Pszczelarskie w Ostrowcu Św.,
- Punkty Konsultacyjne dla osób uzależnionych prowadzone przez Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o. o,
- Centrum Edukacji Zawodowej,
- Stowarzyszenie "Tacy Sami" na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie Bez Pardonu,
- Szkoła muzyczna,
- Stowarzyszenie MIASTO OD NOWA,
- Gabinet Fizjoterapii i Integracji Sensorycznej SIMED Beata Gajewska.

¹⁹ Za: Program Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2015-2020

Ocenę aktywności społecznej mieszkańców miasta Ostrowiec Świętokrzyski na tle mieszkańców innych jednostek administracyjnych umożliwia wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. Na ich podstawie mieszkańców miasta można uznać za najmniej aktywną społeczność. W 2015 roku na 10 tys. ludności Ostrowca Świętokrzyskiego przypadało jedynie 27,6 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Znacznie wyższe okazały się wartości wskaźników dla kraju i województwa: na 10 tys. mieszkańców Polski w 2015 roku przypadało ponad 35 podmiotów trzeciego sektora (w miastach ponad 39 podmiotów), a na 10 tys. mieszkańców województwa świętokrzyskiego – 32,7 jednostek (w miastach 37,5). Jedynie w powiecie ostrowieckim wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców osiągał wartości niższe (26,2) niż w Ostrowcu Świętokrzyskim, choć w tym przypadku różnica nie była tak znaczna.

Niewątpliwie pozytywnym jest natomiast fakt, iż rokrocznie podmiotów III sektora w mieście przybywa, co jest związane z rosnącym wskaźnikiem fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. Tendencja wzrostowa obserwowana była we wszystkich jednostkach administracyjnych, choć tempo zmian było zróżnicowane. W latach 2010-2015 wskaźnik dla Ostrowca Świętokrzyskiego wzrósł o 27,3% (z 21,7 do 27,6), natomiast w kraju nastąpił wzrost o 29,4% (w tym 31,7% w miastach), w województwie świętokrzyskim – o 29,9% (w tym 30,9% w miastach), a w powiecie ostrowieckim – 29,6%.

Tabela 27. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	27,1	28,4	30,0	31,5	33,1	35,1
POLSKA - MIASTO	29,7	31,1	32,9	34,8	36,8	39,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	25,1	26,1	27,7	29,0	30,4	32,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	28,7	29,5	31,2	32,8	34,8	37,5
Powiat ostrowiecki	20,3	21,0	21,7	23,0	24,4	26,2
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	23,5	24,7	26,1	27,9
Ostrowiec Świętokrzyski	21,7	22,5	23,6	24,9	26,2	27,6

Źródło: GUS/BDL

Mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego od 2015 roku mają możliwość bezpośredniego wpływania na inwestycje realizowane w gminie za pośrednictwem **Budżetu Obywatelskiego**. Budżet Obywatelski Ostrowca Świętokrzyskiego to proces konsultacji społecznych z mieszkańcami Ostrowca Świętokrzyskiego mający na celu włączenie mieszkańców w decydowanie o wydatkach finansowanych z części budżetu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na zaproponowane i wybrane przez nich zadania. Środki w ramach budżetu obywatelskiego są corocznie ujęte w budżecie gminy i podzielone na dwa obszary:

- zadania inwestycyjne i remontowe
- zadania z zakresu kultury i sportu

Ze środków budżetu obywatelskiego finansowe są zadania należące do zadań własnych gminy, możliwe do realizacji w trakcie danego roku. Propozycje zadań publicznych w ramach budżetu obywatelskiego zgłaszane są przez mieszkańców miasta, a następnie poddawane weryfikacji.

Pozytywnie zweryfikowane wnioski zostają poddane głosowaniu, w którym może uczestniczyć każdy pełnoletni mieszkaniec Ostrowca Świętokrzyskiego. Następnie w wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych Prezydent Miasta przedkłada Radzie Miasta zadania publiczne rekomendowane przez mieszkańców do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego celem uwzględnienia w budżecie.

W 2015 roku w ramach Budżetu Obywatelskiego wykonano 7 zadań o łącznej wartości 200 023,77 zł. Znajdowały się wśród nich:

- zadania inwestycyjne i remontowe:
 1. Droga dojazdowa do ZSP Nr 2 na osiedlu Stawki w Ostrowcu Świętokrzyskim (koszt 99 630,00 zł),
 2. Modernizacja placu zabaw przy ul. Niskiej w Ostrowcu Św. (koszt 50 500,00 zł)
- zadania z zakresu kultury i sportu:
 1. Dzień Seniora w Ostrowcu Świętokrzyskim (koszt 22 305,36 zł),
 2. Debaty oksfordzkie – szkołą mądrej dyskusji (koszt 1 879,12 zł),
 3. „Kultura dla dzieci” – osiedle 25- lecie PRL i sienkiewiczowskie (koszt 6 299,59 zł),
 4. Wieczorki spotkań muzycznych „Idole naszej młodości” (koszt 4 718,38 zł),
 5. Wystawa prac wybitnych polskich artystów XX wieku oraz cykl wykładów dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku (koszt 14 691,32 zł).

Natomiast w 2016 roku do realizacji rekomendowane zostały następujące zadania w ramach Budżetu Obywatelskiego Ostrowca Świętokrzyskiego:

- zadania inwestycyjne i remontowe:
 1. projekt pn. „Od dzieciaka do starszaka” – modernizacja placu zabaw i budowa siłowni zewnętrznej na boisku szkolnym Publicznej Szkoły Podstawowej nr 9 w dzielnicy Denków oraz przy Szkole Podstawowej w Dzielnicy Koszary o wartości 145 259,00 zł,
 2. projekt pn. „Remont obiektu amfiteatru na ośrodku rekreacyjnym Gutwin” o wartości 4 442,70 zł,
- zadania z zakresu kultury i sportu:
 1. projekt pn. „Ostrowieckie Kino Pod Gwiazdami” o wartości 39 500,00 zł,
 2. projekt pn. „Ludzie niezwykli dla Ostrowca Świętokrzyskiego w rysunkach Tadeusza Kurka” o wartości 8 000,00 zł²⁰.

Jednym z bardzo dobrych wskaźników zaangażowania obywateli w budowanie lokalnej społeczności i chęć kształtowania swojego miejsca zamieszkania stały się w ostatnich latach głosowania w ramach Budżetów Obywatelskich. Frekwencja w głosowaniach dotyczących najbliższego otoczenia i spraw ważnych dla lokalnej społeczności może być swoistą miarą społecznego zaangażowania obywateli

²⁰ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/dla-mieszkanca/budzet-obywatelski/ogloszenia> (10.07.2016)

i stopnia ich identyfikacji i integracji z lokalną społecznością. W przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego najwyższą frekwencję w głosowaniach nad projektami do Budżetu Obywatelskiego odnotowano na osiedlach: Ludwików (11,1%), Stawki (7,2%), Kamienna (6,6%), Koszary (5,6%) i Śródmieście (5,4%). Z kolei najniższa frekwencja w głosowaniach do Budżetu Obywatelskiego wystąpiła na osiedlach: 25-lecia PRL (1,5%), Słoneczne (1,7%), Złotej Jesieni (1,9%) i Ogrody (2,0%). Należy zauważyć, że ogólnie frekwencja w głosowaniu na projekty w ramach Budżetu Obywatelskiego była niska, zdecydowanie niższa niż na przykład w wyborach lokalnych.

Tabela 28. Frekwencja w głosowaniu na wnioski do Budżetu Obywatelskiego wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku

Osiedle	Frekwencja w głosowaniu na wnioski do Budżetu Obywatelskiego
Miasto	3,75%
Śródmieście	5,42%
Kamienna	6,63%
Ludwików	11,15%
Hutnicze	3,69%
Częstocice	3,82%
Kuźnia	2,41%
Kolonia Robotnicza	2,37%
Sienkiewiczowskie	3,06%
Trójkąt	3,70%
25-Lecia PRL	1,50%
Słoneczne	1,66%
Gutwin	2,97%
Koszary	5,57%
Rosochy	3,13%
Ogrody	2,03%
Denków	3,80%
Pułanki	2,11%
Stawki	7,17%
Piaski-Henryków	4,72%
Złotej Jesieni	1,94%

Źródło: dane gminne

2.2 Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej

GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W 2015 roku na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego działalność prowadziło 7 612 podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. Liczba przedsiębiorstw w mieście fluktuowała w latach 2010-2015, choć można zauważyć, że maksimum wystąpiło w 2010 roku (8 356 podmiotów), a minimum w 2015 roku (7 612 podmiotów). W analizowanym okresie liczba podmiotów w rejestrze REGON wzrosła w stosunku do roku poprzedniego jedynie w 2012 roku. Natomiast w latach 2010-2015 liczba podmiotów w rejestrze REGON w Ostrowcu Świętokrzyskim zmniejszyła się o 744 podmioty, czyli 8,9%.

Zasoby podmiotów gospodarczych w mieście tworzone są przede wszystkim przez jednoosobowe działalności gospodarcze oraz firmy mikro, tj. podmioty zatrudniające od 0 do 9 pracowników. Stanowiły one ok. 96% wszystkich funkcjonujących przedsiębiorstw. Znacznie mniejsza jest liczba podmiotów gospodarczych zatrudniających więcej niż 10 pracowników. W kategorii 10-49 pracujących mieściło się 216 podmiotów, w kategorii 50-249 zatrudnionych – 66 podmiotów, a ponadto na terenie miasta działalność prowadziło 11 jednostek zatrudniających od 250 do 999 pracowników oraz 1 podmiot zatrudniający więcej niż 1000 osób.

Jak wskazano powyżej, liczba podmiotów gospodarczych w mieście w 2015 roku była o 8,9% niższa niż w 2010 roku. Szczególnie mocny ubytek dotknął kategorię przedsiębiorców zatrudniających 10-49 osób (-19,7%), a także 50-249 pracowników (-13,2%) oraz 0-9 osób (-8,5%). Liczba zakładów pracy zatrudniających więcej niż 250 osób była w latach 2010-2015 stabilna, a wzrost o dwa przedsiębiorstwa dotyczył kategorii przedsiębiorstw, w których zatrudnienie miało 250-999 pracowników.

Tabela 29. Podmioty gospodarcze według liczby pracowników w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem					
Ostrowiec Świętokrzyski	8 356	7 972	8 017	7 941	7 734	7 612
0-9 pracowników						
Ostrowiec Świętokrzyski	8 001	7 626	7 706	7 630	7 434	7 318
10-49 pracowników						
Ostrowiec Świętokrzyski	269	264	228	228	216	216
50-249 pracowników						
Ostrowiec Świętokrzyski	76	69	70	71	72	66
250-999 pracowników						
Ostrowiec Świętokrzyski	9	12	12	11	11	11
1000 i więcej pracowników						
Ostrowiec Świętokrzyski	1	1	1	1	1	1

Źródło: GUS/BDL

Wśród podmiotów gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim dominują jednostki sektora prywatnego. Prywatne firmy stanowiły w 2014 roku 98,2% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w REGON, a ich liczba wynosiła 7 474, tj. o 9,1% mniej niż w 2010 roku. Natomiast sektor publiczny

w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku tworzyły 122 podmioty, co oznacza, że ich liczba była o 11% niższa niż w 2010 roku.

Tabela 30. Podmioty gospodarcze wg sektora własności w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem					
Ostrowiec Świętokrzyski	8 356	7 972	8 017	7 941	7 734	7 612
sektor publiczny						
Ostrowiec Świętokrzyski	137	139	146	137	131	122
sektor prywatny						
Ostrowiec Świętokrzyski	8 219	7 833	7 871	7 804	7 603	7 474

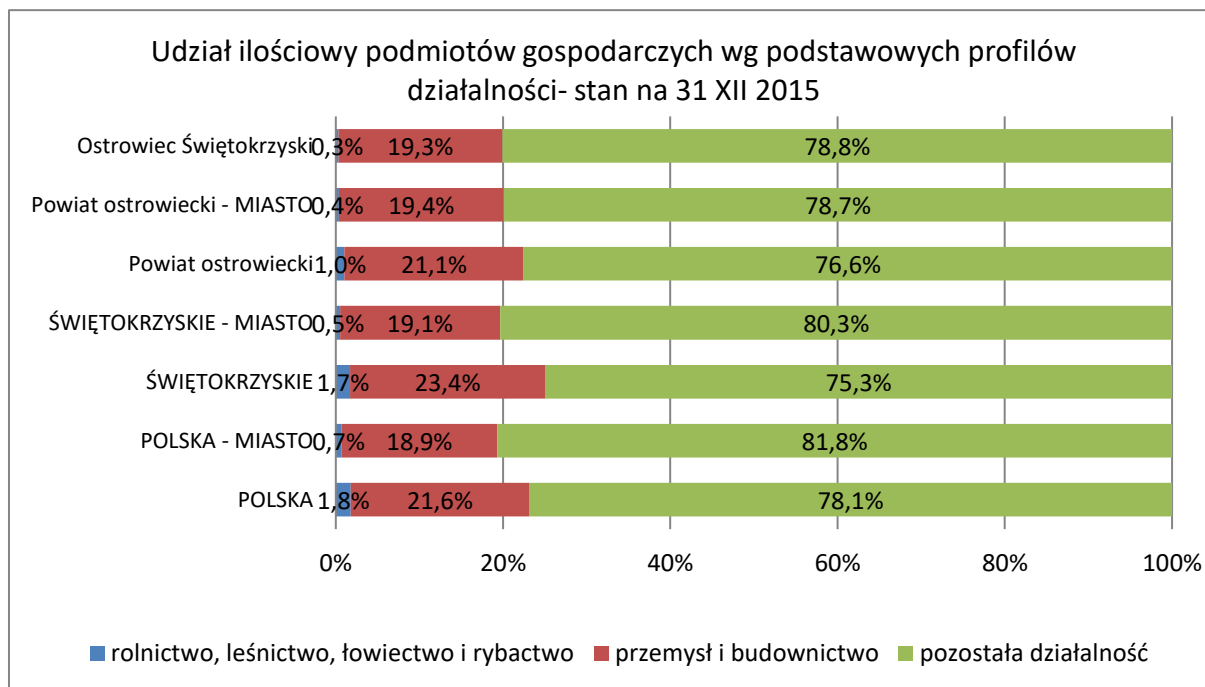
Źródło: GUS/BDL

Struktura podmiotów gospodarczych pod względem podstawowych profili działalności wykazuje podobieństwa we wszystkich jednostkach administracyjnych. Rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem w Ostrowcu Świętokrzyskim zajmowało się w 2014 roku 25 podmiotów, co stanowiło 0,3% ogólnej liczby firm. Nieznacznie wyższe, nie przekraczające 0,7% odsetki dla tego rodzaju działalności stwierdzono na obszarach miejskich powiatu ostrowieckiego, województwa i kraju, również niewysokie były średnie ogólne dla tych jednostek.

Ostrowiec Świętokrzyski cechuje się relatywnie najniższym wśród analizowanych jednostek odsetkiem przedsiębiorstw działających w sferze przemysłu i budownictwa, choć różnica jest minimalna. W 2015 roku w sekcjach B-H działalność prowadziła niemal co piąta ostrowiecka firma (19,3%), podczas gdy średnia dla kraju kształtowała się na poziomie 21,6% (w tym 18,9% w miastach), dla województwa świętokrzyskiego – 23,4% (w tym 19,1% w miastach), a dla powiatu ostrowieckiego – 21,1%.

We wszystkich jednostkach przeważają podmioty prowadzące pozostałą działalność (sekcje G-U PKD 2007), jednak ich udział jest nieznacznie zróżnicowany. W Ostrowcu Świętokrzyskim pozostałą działalność prowadziło 78,8% podmiotów gospodarczych, tj. więcej niż wynosiła średnia krajowa (78,1%), wojewódzka (75,3%), a także powiatowa (76,6%). Natomiast w miastach kraju i województwa odsetek firm z sekcji G-U był wyższy niż w Ostrowcu Świętokrzyskim i wynosił odpowiednio 81,8% i 80,3%.

Wykres 9. Podmioty gospodarcze według podstawowych profili działalności – stan na 31.XII.2015

Źródło: GUS/BDL

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Ostrowcu Świętokrzyskim najliczniej reprezentowane są jednostki działające w sekcji G, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – w 2015 roku handlem hurtowym i detalicznym i naprawą pojazdów zajmowało się 2 616 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 34,4% ogółu przedsiębiorstw. Na kolejnych miejscach pod względem liczebności znalazły się sekcje: F, budownictwo (868 podmiotów, 11,4%), H, transport i gospodarka magazynowa (617 podmiotów, 8,1%) oraz C, przetwórstwo przemysłowe (588 podmiotów, 7,7%), M, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (554 podmioty, 7,3%) i S i T, pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (534 podmiotów, 7%). Z kolei najrzadziej ostrowieckie firmy prowadziły działalność w sekcji B, górnictwo i wydobywanie (8 podmiotów), a także D, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (9 podmiotów), O, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (17 podmiotów) i E, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (18 podmiotów). W Ostrowcu Świętokrzyskim żaden z podmiotów nie prowadził działalności w sekcji U, organizacje i zespoły eksterytorialne.

Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w Ostrowcu Świętokrzyskim w poszczególnych sekcjach PKD podlegała w latach 2010-2015 fluktuacjom, ale możliwe jest wskazanie sekcji z tendencją wzrostową oraz malejącą. Największą dynamiką wzrostu w analizowanym okresie cechowała się sekcja D (o 80%), ale wzrost dotyczył również podmiotów prowadzących działalność w 7 innych sekcjach: J (o 21,5%), P (o 16,3%), B (o 14,3%), Q (o 10,9%), L (o 8,4%), M (o 5,5%) oraz S i T (o 0,4%). Natomiast zmniejszenie liczby przedsiębiorstw w latach 2010-2015 dotknęło zwłaszcza sekcji G (-19%) i H (-16,2%), a także N (-10,9%), K (-10,7%), F (-9,8%), I (-9,3%), O (-5,6%), E (-5,3%), A (-3,8%), R (-1,8%) i C (-1,5%).

Tabela 31. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Sekcje wg PKD 2007	podmioty gospodarcze wg sekcji						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana
Sekcja A	26	27	28	26	26	25	-3,8%
Sekcja B	7	6	7	9	8	8	14,3%
Sekcja C	597	572	582	585	579	588	-1,5%
Sekcja D	5	5	5	7	9	9	80%
Sekcja E	19	19	19	19	20	18	-5,3%
Sekcja F	962	937	942	940	906	868	-9,8%
Sekcja G	3 229	2 969	2 940	2 840	2 712	2 616	-19%
Sekcja H	736	684	662	646	633	617	-16,2%
Sekcja I	237	229	221	226	218	215	-9,3%
Sekcja J	130	141	152	154	147	158	21,5%
Sekcja K	291	273	275	277	266	260	-10,7%
Sekcja L	203	211	215	221	221	220	8,4%
Sekcja M	525	514	537	533	541	554	5,5%
Sekcja N	128	131	121	122	116	114	-10,9%
Sekcja O	18	19	19	19	19	17	-5,6%
Sekcja P	221	229	280	284	261	257	16,3%
Sekcja Q	377	375	389	403	407	418	10,9%
Sekcja R	113	109	106	112	112	111	-1,8%
Sekcje S, T	532	522	517	518	533	534	0,4%
Sekcje U	0	0	0	0	0	0	-
Suma	8 356	7 972	8 017	7 941	7 734	7 612	-8,9%

Źródło: GUS/BDL

Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 wskazuje na ogólne podobieństwo profili działalności przedsiębiorstw ze wszystkich jednostek administracyjnych. Największy jest udział podmiotów z sekcji G. W przypadku tej sekcji najlepiej uwidaczniają się różnice między analizowanymi jednostkami. W 2010 roku przedsiębiorstwa sekcji G stanowiły 28% wszystkich podmiotów w skali kraju, 34% w skali województwa świętokrzyskiego, 38% w skali powiatu ostrowieckiego oraz aż 39% w Ostrowcu Świętokrzyskim. W 2015 roku Ostrowiec Świętokrzyski nadal wyróżniał się na tle kraju i województwa relatywnie większym udziałem podmiotów z sekcji G. Działalność związaną z handlem hurtowym i detalicznym i naprawą pojazdów samochodowych (sekcja G) prowadziło 34% podmiotów zarejestrowanych w mieście i w powiecie ostrowieckim, w województwie odsetek ten wynosił 30%, zaś w kraju był zdecydowanie niższy (25%). Szczególnie na tle kraju Ostrowiec Świętokrzyski charakteryzował się natomiast niższym udziałem podmiotów z sekcji M (7% w mieście, powiecie i województwie oraz 10% w kraju) oraz sekcji L (3% w mieście i 6% w kraju). W przypadku pozostałych sekcji PKD 2007 różnice między gminą a innymi jednostkami nie były znaczące statystycznie.

Tabela 32. Struktura podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 w latach 2010-2015

Sekcje wg PKD 2007	2010				2015			
	struktura sekcji podmiotów gospodarczych				struktura sekcji podmiotów gospodarczych			
	POLSKA	ŚWIĘTO KRZYSKIE	Powiat ostrowiecki	Ostrowiec Świętokrzyski	POLSKA	ŚWIĘTO KRZYSKIE	Powiat ostrowiecki	Ostrowiec Świętokrzyski
Sekcja A	2%	2%	1%	0%	2%	2%	1%	0%
Sekcja B	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Sekcja C	9%	9%	8%	7%	9%	9%	9%	8%
Sekcja D	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Sekcja E	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	0%
Sekcja F	12%	13%	12%	12%	12%	13%	11%	11%
Sekcja G	28%	34%	38%	39%	25%	30%	34%	34%
Sekcja H	7%	7%	8%	9%	6%	7%	8%	8%
Sekcja I	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Sekcja J	2%	2%	1%	2%	3%	2%	2%	2%
Sekcja K	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	3%
Sekcja L	5%	3%	2%	2%	6%	3%	2%	3%
Sekcja M	8%	7%	6%	6%	10%	7%	7%	7%
Sekcja N	2%	2%	1%	2%	3%	2%	2%	1%
Sekcja O	1%	1%	1%	0%	1%	1%	1%	0%
Sekcja P	3%	3%	3%	3%	4%	4%	3%	3%
Sekcja Q	5%	4%	4%	5%	5%	5%	5%	5%
Sekcja R	2%	1%	1%	1%	2%	2%	1%	1%
Sekcje S, T	6%	6%	6%	6%	6%	7%	7%	7%
Sekcja U	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Źródło: GUS/BDL

Analiza wskaźników dotyczących podmiotów gospodarczych wskazuje, że Ostrowiec Świętokrzyski cechuje się podobnym poziomem przedsiębiorczości w porównaniu do pozostałych jednostek administracyjnych. W 2015 roku na 10 tys. mieszkańców miasta przypadało 1 077 podmiotów wpisanych do rejestru REGON i była to wartość przewyższająca średnią wojewódzką (880 przedsiębiorstwa) i powiatową (903 podmioty), ale niższa niż średnia krajowa (1 089 podmiotów). Mniej korzystnie przedstawiała się sytuacja Ostrowca Świętokrzyskiego na tle obszarów miejskich kraju i województwa, gdzie wskaźniki podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności przyjmowały wartości wyższe niż w mieście – odpowiednio 1 318 i 1 210.

Negatywnym zjawiskiem jest tendencja malejąca, jaka charakteryzowała zmiany analizowanego wskaźnika w latach 2010-2015. Mimo niewielkiego wzrostu w latach 2012-2013, w całym analizowanym okresie ilość podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności w Ostrowcu Świętokrzyskim i powiecie ostrowieckim zmniejszyła się, podczas gdy w pozostałych jednostkach jego wartość

w 2015 roku była wyższa niż w 2010 roku. Tempo wzrostu okazało się jednak zróżnicowane. W przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego wartość wskaźnika podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności spadła na przestrzeni lat 2010-2015 o 4,8% (tj. o 55), podczas gdy w skali kraju wzrost wyniósł 7,3% (w tym 6% w miastach), a w skali województwa – 3,8% (w tym 0,6%

w miastach). W powiecie ostrowieckim, podobnie jak w Ostrowcu Świętokrzyskim, zanotowano spadek, ale na poziomie -3,3%.

Tabela 33. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	1 015	1 004	1 032	1 057	1 071	1 089
POLSKA - MIASTO	1 244	1 225	1 257	1 285	1 297	1 318
ŚWIĘTOKRZYSKIE	848	829	848	866	872	880
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	1 203	1 168	1 189	1 206	1 206	1 210
Powiat ostrowiecki	932	904	912	915	903	902
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	1 065	1 064	1 047	1 045
Ostrowiec Świętokrzyski	1 132	1 088	1 100	1 099	1 078	1 077

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2015 roku ukształtował się w Ostrowcu Świętokrzyskim na poziomie 67 i była to wartość najniższa w całym analizowanym okresie. Choć pogorszenie sytuacji nastąpiło we wszystkich jednostkach, można zauważyć, iż w skali kraju rejestrowanych było relatywnie więcej nowych podmiotów niż w województwie świętokrzyskim, powiecie ostrowieckim i Ostrowcu Świętokrzyskim. Wskaźnik dla Polski w 2015 roku wynosił bowiem 94 (w tym 108 w miastach), natomiast w województwie świętokrzyskim był niższy – wynosił 71, a w miastach 87. Wskaźnik jednostek nowo zarejestrowanych na 10 tys. ludności w powiecie ostrowieckim osiągnął najniższą wśród analizowanych jednostek wartość – 62 (w tym 66 w miastach).

Tabela 34. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	104	90	93	95	93	94
POLSKA - MIASTO	122	104	109	110	106	108
ŚWIĘTOKRZYSKIE	82	69	74	75	71	71
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	108	88	92	94	85	87
Powiat ostrowiecki	95	70	72	73	66	62
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	82	78	69	66
Ostrowiec Świętokrzyski	110	75	85	79	70	67

Źródło: GUS/BDL

W przypadku wskaźnika jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku osiągnął on wartość wyższą niż w powiecie, województwie i kraju. Oznacza to, że na terenie miasta likwidowanych było relatywnie więcej przedsiębiorstw niż w większych jednostkach. W 2014 roku na 10 tys. ludności miasta przypadało 79 wykreślonych firm, podczas gdy w skali kraju było to 76 podmiotów, w województwie – 65 jednostek, a w powiecie –

70 jednostek. Wskaźnik podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców podlegał w latach 2010-2015 licznym fluktuacjom, przyjmując wartości niższe i wyższe – wyraźnie widoczne jest jednak maksimum przypadające na 2011 rok, w którym we wszystkich jednostkach nastąpiło najwięcej wykreśleń jednostek z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności. Pozytywnym zjawiskiem jest natomiast poprawa sytuacji w porównaniu do 2014 roku – w 2015 roku wykreślano z rejestru REGON znacznie mniej podmiotów niż w roku poprzednim.

Tabela 35. Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	62	100	65	70	79	76
POLSKA - MIASTO	74	121	77	83	94	88
ŚWIĘTOKRZYSKIE	58	88	55	59	66	65
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	83	122	74	81	88	86
Powiat ostrowiecki	91	102	68	74	81	70
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	75	85	89	77
Ostrowiec Świętokrzyski	113	123	76	86	93	79

Źródło: GUS/BDL

Na podstawie powyższych danych określono saldo jednostek nowych i wykreślonych na 10 tys. ludności. Krytycznym był rok 2011, gdy we wszystkich jednostkach saldo było ujemne: najtrudniejszą sytuację stwierdzono w Ostrowcu Świętokrzyskim (-47), lepiej przedstawiała się ona w powiecie (-32), województwie (-19) i kraju (-10). W 2015 roku saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego wynosiło -12, i był to trzeci najgorszy wynik w analizowanym okresie. Bardzo niepokojącym sygnałem jest fakt, że w latach 2010-2015 saldo nowo rejestrowanych i wykreślanych z systemu REGON jednostek było dodatnie wyłącznie w 2012 roku.

Tabela 36. Saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	43	-10	28	25	14	18
POLSKA - MIASTO	48	-16	32	27	12	20
ŚWIĘTOKRZYSKIE	24	-19	19	16	5	6
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	25	-35	18	13	-4	0
Powiat ostrowiecki	4	-32	4	-1	-15	-8
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	7	-7	-21	-12
Ostrowiec Świętokrzyski	-3	-47	8	-7	-23	-12

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wskazuje na relatywnie wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców miasta na tle mieszkańców

innych jednostek. W 2015 roku na 100 ludności Ostrowca Świętokrzyskiego w wieku produkcyjnym przypadało 13,7 osób prowadzących działalność gospodarczą. W skali kraju, województwa i powiatu wskaźnik przyjmował wartości niższe (12,4, 10,8 i 11,6), jednak w miastach kraju i województwa wskaźniki okazały się wyższe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim (14,4 i 14,3). Analiza wartości wskaźnika osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015 nie wskazuje na rozwój przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim – wskaźnik przyjmował rokrocznie wartości minimalnie wyższe lub niższe, nie wykazując jednorodnej tendencji.

Tabela 37. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	11,9	11,6	11,9	12,1	12,2	12,4
POLSKA - MIASTO	13,9	13,6	13,8	14,1	14,2	14,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	10,6	10,3	10,5	10,7	10,7	10,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	14,3	13,7	13,9	14,2	14,2	14,3
Powiat ostrowiecki	12,1	11,7	11,8	11,8	11,7	11,6
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	13,4	13,5	13,3	13,3
Ostrowiec Świętokrzyski	14,3	13,7	13,9	14,0	13,7	13,7

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski działalność prowadziło 1 671,8 podmiotów gospodarczych zatrudniających 0-9 pracowników w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. Pod tym względem miasto wyróżniało się pozytywnie na tle pozostałych jednostek, gdzie średnie wartości wskaźnika były niższe. Jednak na tle miast kraju i województwa sytuacja miasta była mniej korzystna. W obu tych jednostkach wskaźnik podmiotów gospodarczych zatrudniających 0-9 pracowników na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym osiągnął wartości odpowiednio 2 031,6 i 1 870.

Tabela 38. Podmioty gospodarcze zatrudniające 0-9 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarcze zatrudniające 0 - 9 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	1 495,6	1 485,5	1 542,1	1 593,1	1 625,5	1 668,0
POLSKA - MIASTO	1 808,5	1 795,0	1 867,7	1 932,8	1 973,8	2 031,6
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 265,3	1 238,8	1 279,6	1 314,4	1 330,6	1 352,5
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	1 748,7	1 711,5	1 767,9	1 815,7	1 838,1	1 870,0
Powiat ostrowiecki	1 387,5	1 351,9	1 379,9	1 396,0	1 390,5	1 398,9
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	1 592,8	1 608,7	1 603,5	1 617,7
Ostrowiec Świętokrzyski	1 649,0	1 598,3	1 645,5	1 663,1	1 654,2	1 671,8

Źródło: GUS/BDL

W przypadku podmiotów gospodarczych zatrudniających 10-49 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym sytuacja w Ostrowcu Świętokrzyskim jest korzystniejsza niż w powiecie, ale jednocześnie trudniejsza niż w województwie świętokrzyskim i kraju. W 2015 roku wskaźnik dla miasta ukształtował się na poziomie 49,3 podmiotów, podczas gdy średnia dla kraju wynosiła 61,3 podmiotów, średnia dla województwa świętokrzyskiego – 51,3 podmiotów, a średnia dla powiatu ostrowieckiego – 42,9 podmiotów. Porównanie Ostrowca Świętokrzyskiego z miastami innych obszarów wskazuje na wyraźnie mniej korzystną sytuację w gminie będącej przedmiotem analizy. W miastach kraju na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 75 podmiotów gospodarczych zatrudniających 10-49 pracowników, zaś w miastach województwa świętokrzyskiego – 72,7 podmiotów.

Tabela 39. Podmioty gospodarcze zatrudniające 10-49 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarcze zatrudniające 10 - 49 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	65,1	65,0	59,5	59,5	60,6	61,3
POLSKA - MIASTO	76,8	76,9	71,4	72,1	73,9	75,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE	55,3	55,2	50,5	50,7	50,9	51,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	73,0	73,7	70,2	71,6	72,1	72,7
Powiat ostrowiecki	48,2	47,5	44,2	43,4	42,3	42,9
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	50,2	51,0	49,8	51,1
Ostrowiec Świętokrzyski	55,4	55,3	48,7	49,7	48,1	49,3

Źródło: GUS/BDL

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski charakteryzowało się relatywnie wysokimi wskaźnikami podmiotów gospodarczych zatrudniających 50-249 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. W 2015 roku wynosił on 15,1 i był wyższy niż średnia krajowa (12,2), wojewódzka (10,8) i powiatowa (10,6). Ponownie jednak wyższe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim okazały się wskaźniki podmiotów gospodarczych zatrudniających 50-249 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym na obszarach miejskich kraju (17,0) i województwa (19,4).

Tabela 40. Podmioty gospodarcze zatrudniające 50-249 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarcze zatrudniające 50 - 249 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	12,0	11,9	12,1	12,1	12,2	12,2
POLSKA - MIASTO	16,4	16,3	16,7	16,8	17,0	17,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE	10,4	10,3	10,5	10,6	10,8	10,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	18,2	18,0	18,5	18,9	19,4	19,4
Powiat ostrowiecki	11,9	10,9	10,7	11,0	11,3	10,6
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	14,4	14,9	15,4	14,5

Ostrowiec Świętokrzyski	15,7	14,5	14,9	15,5	16,0	15,1
-------------------------	------	------	------	------	------	------

Źródło: GUS/BDL

Ostatni ze wskaźników dotyczy podmiotów gospodarczych zatrudniających powyżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym. W 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim wynosił on 2,7, tj. minimalnie mniej niż w 2012 roku (2,8), ale jednocześnie więcej niż w latach 2010-2011 i 2013. W powiecie ostrowieckim i województwie świętokrzyskim na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało odpowiednio 2,0 i 1,5 podmiotów gospodarczych zatrudniających powyżej 250 pracowników, zaś najwyższe wartości osiągnięto w miastach kraju (2,8) i województwa świętokrzyskiego (3,0).

Tabela 41. Podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8	1,9
POLSKA - MIASTO	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	2,9	3,0	2,8	2,9	3,0	3,0
Powiat ostrowiecki	1,6	2,0	2,1	1,9	2,0	2,0
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	3,0	2,8	2,9	2,9
Ostrowiec Świętokrzyski	2,1	2,7	2,8	2,6	2,7	2,7

Źródło: GUS/BDL

Gospodarcza aktywność mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego znacząco różni się w zależności od osiedla. Spośród wszystkich 4 252 aktywnych działalności gospodarczych, aż 434, czyli 10,2% zarejestrowanych było na osiedlu Piaski-Henryków. Na drugim miejscu pod tym względem plasuje się osiedle Pułanki i Kolonia Robotnicza (po 296 działalności stanowiących po 7% całości). Trzecim pod względem częstotliwości występowania działalności gospodarczych jest osiedle Rosochy z 279 aktywnymi działalnościami, stanowiącymi 6,6% wszystkich aktywnych działalności w mieście. Natomiast najmniej aktywnych działalności odnotowano na osiedlach: Częstocice (76; 1,8%), Koszary (91; 2,1%) oraz Trójkąt (93; 2,2%). Warto dodać, że największe zagęszczenie działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców występuje na osiedlach: Kamienna (153,3) i Śródmieście (139,6) oraz Piaski-Henryków (84,3) i Kuźnia (78,0). Najniższa ilość aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców została odnotowana na osiedlach: Częstocice (36), Rosoch (40,4) i 25-lecia PRL (47,6).

Najwyższą ilość zawieszonych działalności odnotowano na osiedlach Piaski-Henryków (37), Stawki (26) i Rosochy (22), zaś najmniej na osiedlach: Pułanki (2), Trójkąt i 25-lecia PRL (po 5). Wskaźnik zawieszonych działalności na 1000 mieszkańców przyjmuje najwyższe wartości w przypadku osiedli Kamienna (7,25), Piaski-Henryków (7,2) i Śródmieście (7,1), zaś najniższe: Pułanki (0,35), 25-lecia PRL (1,2) i Złotej Jesieni (2,6). Z kolei najwyższą ilość wykreślonych działalności na 1000 mieszkańców zaobserwowano w dzielnicy Śródmieście (17,3), Kamienna (11,7) i Piaski-Henryków (11,3). W liczbach bezwzględnych najwięcej działalności wykreślono na osiedlach Pułanki (65), Piaski-Henryków (58) i Kolonia Robotnicza (43).

Aktywność gospodarczą mieszkańców poszczególnych osiedli bardzo dobrze charakteryzuje wskaźnik liczby nowo zarejestrowanych działalności na 1000 mieszkańców. Najczęściej nowe działalności gospodarcze zakładali mieszkańcy osiedli: Kamienna (13,4), Śródmieście (8,1) i Kuźnia (7,7), zaś najrzadziej: Sienkiewiczowskiego (2,2), Częstocic (2,8) i Słonecznego (3). Można jednak zauważyć, że, w liczbach bezwzględnych, najwięcej działalności założyli mieszkańcy osiedli: Rosochy – 45, Stawki – 37, Pułanki – 36 oraz Piaski-Henryków – 34.

Tabela 42. Wybrane dane dotyczące działalności gospodarczych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku

Osiedle	Liczba aktywnych działalności gospodarczych	Liczba aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba wykreślonych działalności gospodarczych	Liczba wykreślonych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych	Liczba zarejestrowanych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców
Miasto	4 252	61,21	288	4,14	467	6,72	380	5,47
Śródmieście	275	139,59	14	7,11	34	17,26	16	8,12
Kamienna	275	153,29	13	7,25	21	11,71	25	13,94
Ludwików	243	73,37	15	4,53	26	7,85	17	5,13
Hutnicze	107	52,35	6	2,94	16	7,83	7	3,42
Częstocice	76	36,00	8	3,79	11	5,21	6	2,84
Kuźnia	152	78,03	11	5,65	16	8,21	15	7,70
Kolonia Robotnicza	296	69,50	22	5,17	43	10,10	22	5,17
Sienkiewiczowskie	130	48,18	10	3,71	17	6,30	6	2,22
Trójkąt	93	72,15	5	3,88	10	7,76	9	6,98
25-Lecia PRL	175	47,63	5	1,36	19	5,17	11	2,99
Słoneczne	243	48,54	21	4,19	9	1,80	15	3,00
Gutwin	182	62,22	18	6,15	26	8,89	17	5,81
Koszary	91	49,97	12	6,59	12	6,59	11	6,04
Rosochy	279	40,43	22	3,19	17	2,46	45	6,52
Ogrody	253	47,77	17	3,21	15	2,83	17	3,21
Denków	144	61,28	15	6,38	17	7,23	11	4,68
Pułanki	296	51,11	2	0,35	65	11,22	36	6,22
Stawki	278	48,49	26	4,54	14	2,44	37	6,45
Piaski-Henryków	434	84,34	37	7,19	58	11,27	34	6,61
Złotej Jesieni	230	67,67	9	2,65	21	6,18	23	6,77

Źródło: dane gminne

Liczba osób **pracujących**²¹ na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski wynosiła w 2015 roku 14 658. Od 2010 roku obserwowana jest stała tendencja malejąca liczby osób pracujących, z minimum właśnie w 2015 roku. W całym analizowanym okresie nastąpił znaczący spadek ilości osób pracujących – o 2 384 osoby, czyli 14%.

Wśród pracujących w Ostrowie Świętokrzyskim w 2015 roku nieznaczną przewagę mieli mężczyźni, których liczba wynosiła 7 352, co stanowiło 50,2% ogółu pracujących w mieście. Zarówno w przypadku mężczyzn, jak i kobiet, liczba osób pracujących zmniejszyła się w okresie 2010-2015, jednak należy zaznaczyć, że w przypadku kobiet minimum przypadało na 2012 rok (7 242), a w kolejnych latach następowała poprawa sytuacji. Na uwagę zasługuje również fakt, że o ile liczba pracujących mężczyzn w 2015 roku była aż o 20,2% niższa niż w 2010 roku, to liczba pracujących kobiet w tym samym okresie zmniejszyła się jedynie o 3,8%. W wyniku tych zjawisk, mimo że mężczyźni ciągle stanowili większość pracujących w Ostrowcu Świętokrzyskim, udział kobiet w ogóle pracujących w mieście zwiększył się z 44,6% w 2010 roku do 49,8% w 2015 roku.

Tabela 43. Liczba pracujących w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem					
Ostrowiec Świętokrzyski	17 042	16 750	15 859	15 182	14 891	14 658
mężczyźni						
Ostrowiec Świętokrzyski	9 448	9 135	8 617	7 926	7 552	7 352
kobiety						
Ostrowiec Świętokrzyski	7 594	7 615	7 242	7 256	7 339	7 306

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik pracujących na 1000 ludności pozwala porównać sytuację w mieście oraz innych jednostkach administracyjnych. W 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim na 1000 mieszkańców przypadało 207 osób pracujących. Średnie ogólne dla kraju (232 osób pracujących na 1000 ludności) oraz obszarów miejskich kraju, województwa i powiatu (odpowiednio 313, 311, 216) pozostawały na poziomie wyższym niż w Ostrowcu Świętokrzyskim i na tle tych obszarów sytuacja miasta była mniej korzystna. Niższy niż w przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego wskaźnik pracujących ogółem na 1000 mieszkańców odnotowano natomiast w województwie świętokrzyskim (184) i powiecie ostrowieckim (165). Niepokojący jest fakt, że wskaźnik pracujących ogółem na 1000 mieszkańców dla Ostrowca Świętokrzyskiego rokrocznie przyjmował niższe wartości. W latach 2010-2015 spadek omawianego wskaźnika w mieście wyniósł 10,1%.

²¹ Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.). W 2004 i 2005 r. dla gmin miejsko-wiejskich sporządzane jest jedno sprawozdanie, brak informacji dla części miejskiej i części wiejskiej. Wg faktycznego miejsca pracy (dla lat 1995-2003); wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.) – wyjaśnienie GUS.

Tabela 44. Pracujący na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	pracujący ogółem na 1000 mieszkańców					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	223	224	223	226	230	232
POLSKA - MIASTO	304	304	302	304	310	313
ŚWIĘTOKRZYSKIE	182	181	180	179	182	184
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	312	310	308	305	308	311
Powiat ostrowiecki	172	169	164	163	165	165
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	218	216	216	216
Ostrowiec Świętokrzyski	231	229	218	210	208	207

Źródło: GUS/BDL

Podsumowując kwestie gospodarcze, należy podkreślić fakt, że Ostrowiec Świętokrzyski jest miastem o silnych tradycjach przemysłowych wynikających z położenia w obrębie Staropolskiego Okręgu Przemysłowego i Centralnego Okręgu Przemysłowego. Przemysł od wieków determinował gospodarkę Ostrowca Świętokrzyskiego, strukturę zatrudnienia, potencjał ludzki oraz zawodowy, a samo miasto kojarzone było przede wszystkim z sektorem hutnictwa, żelaza i stali. Obecnie do głównych gałęzi gospodarki Ostrowca Świętokrzyskiego należą: przemysł metalurgiczny (Huta Ostrowiec należąca do hiszpańskiej grupy Celsa), przemysł maszynowy, przemysł metalowy, przemysł budowlany i przemysł odzieżowy. Natomiast wśród sektorów „wysokiej szansy”, tj. tych, w których inwestorzy mają najlepsze warunki do rozwoju w Ostrowcu Świętokrzyskim, stanowiących potencjał inwestycyjny miasta, znalazły się:

- sektor metalurgiczny i elektromaszynowy
- sektor tekstylny
- sektor budowlany
- sektor rolno-spożywczy²².

Dostępna oferta inwestycyjna na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego obejmuje: tereny inwestycyjne, hale produkcyjne oraz pomieszczenia biurowe. Potencjalni inwestorzy mogą skorzystać z różnych form wsparcia. Szczególne znaczenie ma wsparcie ze strony Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim, obejmujące działania organizacyjne i promocyjne, finansowe oraz infrastrukturalne. W 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim wprowadzony został specjalny **program pomocowy dla przedsiębiorców**, którego celem jest wspieranie przedsiębiorców produkcyjnych, realizujących nowe inwestycje i tworzących nowe miejsca pracy w mieście. Dokument został przyjęty Uchwałą Nr XXII/159/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy. W myśl przyjętej uchwały zwolnienie z podatku od nieruchomości, w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, można uzyskać na grunty, budynki i budowle lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej stanowiące inwestycje początkowe, będące w posiadaniu podmiotów spełniających warunki określone w rozporządzeniu, prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski i działających jako mikro, małe bądź średnie przedsiębiorstwa. Zwolnieniu z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały podlegają tylko przedmioty opodatkowania zajęte na działalność o charakterze produkcyjnym, zaś w zależności od wielkości przedsiębiorcy, liczby utworzonych miejsc pracy oraz

²² Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/dla-inwestora/o-gminie/8-sektory> (14.07.2016)

wartości dokonanej inwestycji początkowej, okres zwolnienia z podatku od nieruchomości wynosi od 12 do 36 miesięcy²³.

W ramach regionalnej pomocy publicznej realizowane są również zwolnienia z podatku dochodowego przyznawane w specjalnych strefach ekonomicznych. Przedsiębiorcom prowadzącym działalność na terenie stref przysługuje zwolnienie od podatku dochodowego z tytułu wydatków inwestycyjnych lub dwuletnich kosztów pracy. Natomiast poziom pomocy publicznej jest zależny od wielkości przedsiębiorstwa i w regionie świętokrzyskim wynosi: 55% dla małych przedsiębiorstw, 45% dla średnich przedsiębiorstw i 35% dla dużych przedsiębiorstw. Na terenie miasta znajduje się **Podstrefa Ostrowiec Świętokrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice”**. Obejmuje ona obszar o powierzchni 78,4140 ha, w czterech kompleksach przemysłowych:

- Kompleks nr 1 – o powierzchni 15,5425 ha
- Kompleks nr 2 – o powierzchni 19,8275 ha
- Kompleks nr 3 – o powierzchni 39,9269 ha
- Kompleks nr 4 – o powierzchni 3,1171 ha

Aktualnie w Podstrefie Ostrowiec SSSE na podstawie wydanych zezwoleń działalność prowadzi pięć podmiotów:

- „Dom-Plast” Sp. J. Zbigniew Kopała i Wspólnicy (branża metalowa i tworzyw sztucznych)
- „RENOMET RECYKLING” Sp. z o.o. (branża metalowa i recykling)
- HYDROMA Sp. z o.o. (zaopatrzenie w wodę)
- Aneta Gryla Firma Handlowo-Usługowa CASMIR (branża tekstylna)
- SUBTILLE Sp. z o.o. (branża tekstylna)²⁴.

Szereg działań wspierających inwestorów prowadzi również **Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim**. Działania PUP obejmują:

- wsparcie dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy: refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, jednorazowa refundacja składek na ubezpieczenie społeczne, refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 roku życia, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+, zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy oraz składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych bezrobotnych do 30 roku życia, zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy za zatrudnione osoby powyżej 50 roku życia, wsparcie pracodawców zatrudniających bezrobotne osoby niepełnosprawne, boni zatrudnieniowy, staże o bony stażowe, prace interwencyjne;
- pomoc w poszukiwaniu kandydatów do pracy: pośrednictwo pracy, pomoc w doborze kandydata do pracy, pomoc w rozwoju zawodowym pracowników;
- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji pracowników i kandydatów do pracy: dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego, przygotowanie zawodowe dorosłych, szkolenia i bony szkoleniowe²⁵.

²³ Za: Uchwała Nr XXII/159/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy

²⁴ Za: <http://www.sse.com.pl/przedsiębiorcy/> (14.07.2016)

²⁵ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/dla-inwestora/wsparcie-dla-inwestora/18-wsparcie-urzedu-pracy> (14.07.2016)

Dla rozwoju przedsiębiorczości szczególne znaczenie ma wsparcie instytucji otoczenia biznesu. W Ostrowcu Świętokrzyskim rolę taką spełniają przede wszystkim: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. oraz Centrum Przedsiębiorczości i Aktywizacji Zawodowej.

Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim (ul. Sandomierska 26a) jest podmiotem należącym do Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Jest to spółka prawa handlowego prowadząca działalność non profit. Celem głównym działania ARL są wszelkie przedsięwzięcia zmierzające do ożywiania społeczno-gospodarczego lokalnego rynku, tworzenie sprzyjających warunków do powstawania na nim nowych podmiotów gospodarczych oraz obsługa już istniejących podmiotów gospodarczych, jednostek samorządu terytorialnego i innych organizacji. Działania ARL nakierowane są na aktywizację i wspomaganie lokalnego rynku pracy w następujących aspektach:

- I. Rozwój zasobów ludzkich
- II. Rozwój przedsiębiorczości
- III. Współpraca z organizacjami, jednostkami, przedsiębiorcami, samorządami na rzecz rozwoju lokalnego.
- IV. Rozwój wewnętrznej organizacji ARL, jako wyznacznik dla innych firm XXI wieku (polityka firmy ukierunkowana na rozwój intelektualny kadr nowoczesnej gospodarki).

Oferta Agencji Rozwoju Lokalnego obejmuje:

- wynajem powierzchni dla firm
- usługi ARL (usługi w pozyskiwaniu i rozliczaniu środków na inwestycje, usługi księgowe, usługi dotyczące prowadzenia kadr i płac, usługi prawne, organizacja i współorganizacja szkoleń/kursów/konferencji, usługi cateringowe)
- wynajem sal szkoleniowych (sale konferencyjne, szkoleniowe i komputerowe)
- prowadzenie Biuletynu Informacji Publicznej (do prowadzenia BIP zobowiązane są wszystkie podmioty wykonujące zadania publiczne)
- wynajem powierzchni dla organizacji (Centrum Aktywności Obywatelskiej przy ul. Sienkiewicza 70, pełniące rolę inkubatora organizacji pozarządowych)²⁶.

Natomiast **Centrum Przedsiębiorczości i Aktywizacji Zawodowej** przy ul. Sandomierskiej 26a obejmuje nowoczesny kompleks trzech budynków²⁷:

- **Inkubator Przedsiębiorczości** o powierzchni użytkowej 3,975 m² o charakterze produkcyjno-usługowym. Na dwóch kondygnacjach Inkubatora znajduje się szereg lokali o zróżnicowanej wielkości wyposażonych we wszystkie media włączając Internet: 19 pomieszczeń usługowo-produkcyjnych na parterze o różnej powierzchni (do 365 m²) oraz 20 pomieszczeń biurowo-usługowych zlokalizowanych na piętrze. Inkubowane przedsiębiorstwa mają ułatwiony dostęp do niskooprocentowanych pożyczek i kredytów, pozostają pod opieką wykwalifikowanych konsultantów oraz są uprawnione do uzyskania ulgowych stawek czynszu oraz usług świadczonych przez Inkubator. Przedsiębiorstwa zlokalizowane w inkubatorze mogą liczyć na pomoc w zakresie: wynajmowania powierzchni biurowych i usługowo-produkcyjnych, informacji i doradztwa, usług wspierających biznes (np.: doradztwo ekonomiczne, finansowe, prawne, patentowe, organizacyjne i technologiczne), promocji, pomocy w zakresie poszukiwania partnerów do współpracy, pomocy w pozyskiwaniu środków finansowych oraz tworzenia właściwego klimatu dla podejmowania działalności gospodarczej.

²⁶ Za: <http://www.arl.ostrowiec.pl/> (14.07.2016)

²⁷ Za: <http://www.inkubator.arl.ostrowiec.pl/index.php> (14.07.2016)

- **Centrum Biurowo Konferencyjne** – oferujące najemcom 90 pomieszczeń biurowych o wysokim standardzie. Nowoczesna baza lokalowa Centrum Biurowo Konferencyjne obejmuje sale konferencyjne (dwie sale o powierzchni 120 i 55 m²), pracownie komputerowe (wyposażone w 10 lub 20 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu oraz nowoczesnym oprogramowaniem), sale szkoleniowe (sale o powierzchni 35 m²) oraz sale warsztatowe (sale o powierzchni ok. 20 m²).
- **Ośrodek Aktywizacji Zawodowej** – nowoczesny obiekt składający się z trzech kondygnacji o kubaturze 16 118 m³ i łącznej powierzchni użytkowej 3 390 m². W skład bazy dydaktyczno-lokalowej Ośrodka Aktywizacji Zawodowej wchodzi 24 sale wykładowe w tym: 7 sal dla małych grup, sala konferencyjna (170 m²), 2 pracownie komputerowe, sala wystawiennicza (408 m²) dla przedsiębiorców – organizatorów różnych przedsięwzięć o charakterze wystawienniczym, zajęć sportowych i ćwiczeń z zakresu samoobrony, a także na szkolenia dla firm sektora MŚP mające na celu przygotowanie do skutecznego promowania się na rynkach krajowych i zagranicznych.
 - W ramach Ośrodka Aktywizacji Zawodowej działalność prowadzi **Centrum Kształcenia Ustawicznego**, jedyna w województwie świętokrzyskim bezpłatna szkoła dla dorosłych kształcąca w systemie zaocznym i wieczorowym (Gimnazjum dla Dorosłych, Liceum dla Dorosłych, Szkoła Policealna, Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe, kursy komercyjne).

Interesy przedsiębiorców reprezentuje również **Rada Inicjatyw Gospodarczych przy Prezydencie Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego**. Jest to organ doradczy i konsultacyjny, który ma zajmować się problemami gospodarczymi miasta i poszukiwać dla nich rozwiązań, ale także inicjować nowe pomysły, które przyczynią się do rozwoju gospodarczego Ostrowca Świętokrzyskiego. Radę tworzą właściciele największych firm z terenu Ostrowca Świętokrzyskiego oraz reprezentanci kluczowych organizacji i stowarzyszeń skupiających lokalnych przedsiębiorców²⁸.

Historia inicjatyw gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim związana jest także z historią Cechu, sięgającą ponad 250 lat wstecz. Początki rzemiosła w Ostrowcu Świętokrzyskim datowane są już na rok 1597 i związane są z powstaniem nowego miasta na terenie puszczy ostrowieckiej, w miejscu, gdzie przebiegały szlaki handlowe prowadzące do okolicznych miejscowości. W roku 1762 Księżna Konstancja z Denhoffów Sanguszkowa wydała przywilej, który stał się podstawą dla utworzenia Cechu Rzemiosł Różnych. Rzemieślnicy różnych specjalności wspólnie korzystali z ochrony, jaką ów przywilej zapewniał. Dzięki temu mogli dbać o wysokie standardy wykonania, oraz dbać o należyte kształcenie czeladników.

Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Ostrowcu Świętokrzyskim swoją siedzibę posiada przy ul. Sienkiewicza 63. Cech jest społeczno-zawodową i gospodarczą organizacją, działającą na rzecz utrzymania więzi środowiskowych, podstaw zgodnych z zasadami etyki i godności zawodowej. Reprezentuje interesy rzemieślników wobec organów administracji i sądów. Obecnie zrzesza ponad 100 rzemieślników i przedsiębiorców z terenu miasta. Organizuje działalność socjalną, kulturalną i oświatową dla członków, pracowników Cechu oraz uczniów.

Jedną z podstawowych funkcji Cechu jest wspieranie członków przez udzielanie porad, informacji oraz podejmowanie interwencji. Uczestnictwo w Cechu jest dobrowolne. Jego członkami mogą zostać

²⁸ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/dla-inwestora/przedsiębiorczosc/586-rada-inicjatyw-gospodarczych-przy-prezydencie-miasta> (14.07.2016)

rzemieślnicy oraz przedsiębiorcy prowadzący działalność, również osoba która przepracowała co najmniej 15 lat i zaprzestała prowadzenia działalności.

Podstawowym celem i zakresem działalności Cechu jest:

- prowadzenie działalności gospodarczej i informacyjnej - udzielanie informacji o usługach świadczonych przez członków i ich możliwościach produkcyjnych,
- przedstawianie właściwym organom terenowym administracji państwowej wniosków dotyczących zadań rzemiosła,
- badanie i ocena warunków pracy na terenie działania Cechu,
- udzielanie pomocy i wsparcia w rozwijaniu postępu technicznego i gospodarczego w rzemiośle,
- otaczanie opieką członków pracujących nad usprawnieniem technicznym i wprowadzeniem innowacji do działalności,
- reprezentowanie środowiska rzemieślniczego w organach kolegialnych oraz organizacjach społeczno-zawodowych,
- wspieranie uruchamiania zakładów rzemieślniczych,
- współpraca z władzami oświatowymi w procesie kształcenia uczniów rzemieślniczych w ośrodkach szkolenia zawodowego i na kursach,
- delegowanie przedstawicieli Cechu do organów kolegialnych oraz do organizacji społeczno-zawodowych,
- działanie na rzecz młodzieży szkolnej, propagowanie zawodów rzemieślniczych wśród absolwentów szkół podstawowych, udzielanie informacji dotyczących wykonywania rzemiosła,
- uczestnictwo w zawieraniu umów o naukę zawodu i przyuczenia do zawodu, nadzorowanie przebiegu nauki, mediacje w sporach między mistrzami, a uczniami.²⁹

²⁹ Źródło: <http://www.cehostrowiec.pl/>

2.3 Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej

WARUNKI NATURALNE I ŚRODOWISKO

Budowa geologiczna i geomorfologia

Pod względem geologicznym Ostrowiec Świętokrzyski położony jest w północno-wschodniej części obrzeżenia mezozoicznego Gór Świętokrzyskich. Na tym terenie występują utwory jury, trzeciorzędu i czwartorzędu. Utwory jury reprezentowane są przez piaskowce, mułowce i iłowce, utwory trzeciorzędu przez piaski żelaziste i mułki, a utwory czwartorzędu przez osady akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej (gliny i grunty piaszczysto-żwirowe) oraz akumulacji rzecznej (piaski, żwiry, torfy, namuły).

Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym miasto położone jest w obrębie makroregionu Wyżyny Kieleckiej, będącej trzeciorzędowym wypiętrzeniem tektonicznym. Północna i centralna część miasta znajduje się w obrębie mezoregionu Przedgórze Łżeckiego zbudowanego ze skał okresu jurajskiego, które tworzą niewysokie monoklinalne wzniesienia o rozciągłości z północnego-zachodu na południowy-wschód. Na obszarach piaszczystych położonych w północnej części Ostrowca Św. występują fragmenty Puszczy Łżeckiej. W obrębie mezoregionu Przedgórze Łżeckiego można wyróżnić dwie wyraźne jednostki geomorfologiczne:

- wysoczyznę polodowcową zbudowaną z piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz glin zwałowych zalegających kilkunastometrową warstwą na skałach jurajskich; lokalnie na obszarach piaszczystych występują pokrywy piasków eolicznych oraz niewielkie wydmy; powierzchnia wysoczyzny układa się na rzędnych 190-220 m n.p.m.;
- dolinę rzeki Kamiennej wypełnioną osadami aluwialnymi (torfy, namuły, mady, piaski i żwiry rzeczne) o miąższości od kilku do kilkunastu metrów, zalegających na osadach jury dolnej; powierzchnia doliny układa się na rzędnych 168 – 175 m n.p.m.

Natomiast południowy skraj gminy zajmuje Wyżyna Sandomierska zbudowana z pokrywy lessowej o miąższości kilkunastu metrów zalegającej na skałach dolno-jurajskich i triasowych. Powierzchnia wysoczyzny lessowej rozcięta jest przez doliny rzek Modły i Kamionki (Szewnianki) oraz uchodzącymi do nich systemami wąwozów. Powierzchnia wysoczyzny układa się na rzędnych 210 – 222 m n.p.m.³⁰.

Obszar miasta Ostrowca Świętokrzyskiego jest ubogi w surowce naturalne. Na terenie miasta znajduje się kilka złóż surowców mineralnych, ale eksploatowane jest jedynie złożo Stara Dębowa Wola:

- Złożo Stara Dębowa Wola – o powierzchni 5,546 ha:
 - kruszywa naturalne – złożo skreślone z bilansu zasobów
 - kamienie drogowe i budowlane (wapień) – złożo zagospodarowane i eksploatowane. W 2015 roku wydobycie wyniosło 37 tys. t
- Złożo Dębowa Wola (kruszywa naturalne: piasek ze żwirem) – o powierzchni 5,32 ha, złożo rozpoznane szczegółowo,

³⁰ Cyt. za: *Program ochrony środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2008-2011*

- Złoże Gutwin (kruszywa naturalne) – o powierzchni 2,67 ha, złoże skreślone z bilansu zasobów,
- Złoże Koszary (piaski formierskie) – o powierzchni 0,81 ha, złoże skreślone z bilansu zasobów,
- Złoże Ostrowiec Świętokrzyski (kruszywa naturalne) – o powierzchni 0,59 ha, złoże skreślone z bilansu zasobów³¹.

Gleby³²

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się w obrębie dwóch regionów glebowo-rolniczych (wg IUNG Puławy, 1980):

- południowy fragment miasta obejmujący Wyżynę Sandomierską położony jest w obrębie regionu waśniowskiego, charakteryzującego się występowaniem gleb kompleksów pszennych, które stanowią gleby brunatne właściwe wykształcone z lessów i utworów lessopodobnych zaliczonych głównie do klas bonitacyjnych II – III.
- pozostała część miasta obejmująca Przedgórze Łżeczkie znajduje się w obrębie regionu starachowicko-ostrowieckiego, gdzie wyróżnia się 3 obszary:
 - obszar doliny rzeki Kamiennej, gdzie przeważają gleby napływowe typu mady stanowiące kompleks pszeny w II klasie bonitacyjnej oraz kompleks użytków bardzo dobrych i dobrych, ponadto w północnej części doliny przylegającej do zbocza wysoczyzny występują gleby hydrogeniczne: mułowo-torfowe, torfowomułowe, gleby torfowisk niskich i gleby murszowate zaliczone do klas bonitacyjnych III i IV;
 - na obszarze wysoczyzny występują gleby brunatne kwaśne oraz gleby bielcowe zaliczone do klas bonitacyjnych IV, V i VI;
 - obszar doliny Strugi Denkowskiej, gdzie występują gleby semihydrogeniczne – czarne ziemie wylugowane, gleby murszowate i mułowo-torfowe.

Według podziału na klasy bonitacyjne gleb, na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego dominują gleby klas słabych i najsłabszych (V i VI), które łącznie stanowią 29,1% gruntów sklasyfikowanych: klasa V – 15,7%, klasa VI – 13,4%. Gleby klas średnich (III – IV) stanowią ok. 14,7%. Gleby dobre klas II stanowią zaledwie 6,3% powierzchni gruntów, a gleby bardzo dobre klasy I na terenie miasta nie występują.

Wody podziemne³³

Wody podziemne w rejonie Ostrowca Świętokrzyskiego występują we wszystkich piętrach geologicznych. W obrębie miasta ze względu na zasobność wód podziemnych można wyróżnić 2 strefy:

- w północno-wschodniej części miasta – strefa obejmująca Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 420 Wierzbica – Ostrowiec Świętokrzyski z wodami poziomu środkowo i górno-jurajskiego posiadającego dokumentację hydrogeologiczną. Środkowo i górno-jurajski poziom wodonośny zbudowany jest z piaskowców i wapieni, występują w nim

³¹ Za: <http://igs.pgi.gov.pl/zloza.asp> (15.07.2016)

³² Cyt. za: *Program ochrony środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2008-2011*

³³ Cyt. za: *Program ochrony środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2008-2011*

wody porowo-szczelinowe i szczelinowe. Wydajności studni wierconych wynoszą rzędu kilkudziesięciu m³/h; wydajność pojedynczych studni dochodzi do 200 m³/h,

- w centralnej i południowej części miasta – strefa użytkowych zbiorników wód podziemnych (UZWP) związanych z dolno-jurajskimi piaskowcami, w których występują wody porowo-szczelinowe oraz czwartorzędowymi piaskami i żwirami rzecznyymi w dolinie rzeki Kamiennej, w których występują wody porowe, obejmuje pozostałą część miasta. Wydajność studni wierconych ujmujących wody poziomego czwartorzędowego wynosi od kilku do kilkunastu m³. Wydajność studni ujmujących wody poziomego dolno-jurajskiego wynosi od kilku do 100 m³/h.

Ostrowiec Świętokrzyski jest położony na terenie zasobnym w wody podziemne, jak wskazano powyżej znajduje się na obszarze zbiornika wód podziemnych GZWP nr 420 Wierzbica-Ostrowiec. Według obowiązującego w latach 2016-2021 podziału kraju na jednolite części wód podziemnych obszar miasta należy do JCWPd nr 102. Natomiast według podziału JCWPd obowiązującego do 2015 roku gmina Ostrowiec Świętokrzyski położona była w obrębie jednostki nr 101.

W 2015 roku na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego (JCWPd nr 101) zlokalizowany był jeden punkt pomiarowo-kontrolny w ramach badania monitoringowego wód podziemnych w województwie świętokrzyskim prowadzonego w sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego (2327 Ostrowiec Św.).

Wody podziemne w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku uzyskały klasę III, co oznacza, że są to wody zadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka. W granicach stężeń III klasy jakości znalazły się wskaźniki Mn (manganu) i Ca (wapń), zaś w granicach stężeń IV klasy jakości – Fe (żelazo)³⁴.

Wody powierzchniowe³⁵

Ostrowiec Świętokrzyski jest położony w dorzeczu Wisły, w obrębie zlewni II rzędu rzeki Kamiennej, lewobrzeżnego dopływu Wisły. Długość rzeki Kamiennej w granicach administracyjnych miasta wynosi 6,965 km.

Główny układ sieci rzecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim tworzą rzeka Kamienna i jej dopływy: Struga Denkowska, Modła i Kamionka (Szewnianka). Zlewnia rzeki Kamiennej charakteryzuje się asymetrycznością sieci rzecznej. Obszar lewobrzeżny jest słabo rozwinięty – Kamienna jest zasilana przez Strugę Denkowską odwadniającą południowe zbocza Przedgórze Iłżeckiego. Natomiast prawobrzeżna część zlewni rzeki Kamiennej posiada dobrze rozwiniętą sieć rzeczną reprezentowaną przez Modłę i Kamionkę (Szewniankę). Do układu wodnego należy zaliczyć również Kanał Młynówka i Rów Kanclerski płynące w dolinie rzeki Kamiennej, system rowów melioracyjnych, kanał hutniczy zasilający teren starej huty oraz kanał odprowadzający wody z oczyszczalni znajdującej się na terenie „CELSY” Huty Ostrowiec S.A.

Natomiast wody stojące w obrębie Ostrowca Świętokrzyskiego reprezentowane są przez następujące zbiorniki:

³⁴ Za: Wyniki pomiarów jakości wód podziemnych w województwie świętokrzyskim w roku 2015, http://kielce.pios.gov.pl/monitoring_wodpodwyn.htm (15.07.2016)

³⁵ Cyt. za: Program ochrony środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2008-2011

- 3 zbiorniki stawowe w dzielnicy Gutwin o powierzchni 6,76 ha zasilane wodami Strugi Denkowskiej,
- zbiornik małej retencji „Gutwin” o powierzchni 5,1 ha,
- 2 stawy w Parku Miejskim o powierzchni 2,55 ha zasilane przez Młynówkę,
- staw przemysłowy Cukrowni „Częstocice” o powierzchni 3,9 ha zasilany przez kanał hutniczy z rzeki Kamiennej,
- 2 stawy Zakładów Ostrowieckich o powierzchni 9 ha zasilane przez kanał hutniczy z rzeki Kamiennej,
- staw hodowlany przy ul. Starokunowskiej o powierzchni 1,5 ha zasilany przez Młynówkę,
- zbiornik przeciwpożarowy przy ul. Tomaszów o powierzchni 0,25 ha zasilany przez Strugę Denkowską,
- zbiornik przeciwpożarowy TABEX OZMO o powierzchni 0,375 ha zasilany przez wody gruntowe,
- staw hodowlany ul. Kuźnia o powierzchni 0,1 ha zasilany przez Młynówkę,
- staw przy ul. Opatowskiej o powierzchni 0,1 ha zasilany przez wody gruntowe.

Badania wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych realizowane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach.

W 2015 roku na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego znajdował się 1 punkt sieci monitoringu wód powierzchniowych, zlokalizowany przy ujściu rzeki Szewnianki do rzeki Kamiennej (PLRW20006234929). Natomiast stan rzeki Kamiennej jest monitorowany na punktach zlokalizowanych poza granicami Ostrowca Świętokrzyskiego w Chmielowie (powyżej miasta) i Kraskowie (poniżej miasta). Wyniki pomiaru na rzece Szewnianka w punkcie PL01S1001_1507 w 2015 roku przedstawiały się następująco:

- III klasa elementów biologicznych (stan/potencjał umiarkowany)
- II klasa elementów hydromorfologicznych (stan/potencjał dobry)
- II klasa elementów fizykochemicznych (stan/potencjał dobry)
- Umiarkowany stan/potencjał ekologiczny
- Dobry stan chemiczny
- Stan ogólny: zły³⁶.

Klimat³⁷

Wg klasyfikacji Romera Ostrowiec Świętokrzyski znajduje się w strefie klimatu Wyżyn Środkowych. Cechami charakterystycznymi takiego klimatu są:

- średnia temperatura roczna powietrza ok. 7,3⁰C
- najcieplejszy miesiąc – lipiec 17,3⁰C
- najzimniejszy miesiąc – styczeń 3,5⁰C
- długość okresu wegetacyjnego 213 dni
- maksimum sumy opadów dobowych powyżej 60 mm
- przeważające wiatry z sektora zachodniego (42%).

³⁶ Za: Wyniki pomiarów jakości wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w roku 2015, http://kielce.pios.gov.pl/monitoring_wodpowwyn.htm (15.07.2016)

³⁷ Cyt. za: Program ochrony środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2008-2011

Powietrze

Ocena jakości powietrza na terenie województwa świętokrzyskiego prowadzona jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach w oparciu o kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Pod względem stref, dla których dokonuje się oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim, Ostrowiec Świętokrzyski należy do strefy świętokrzyskiej, o kodzie PL2602.

W odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia strefa świętokrzyska wykazała w 2015 roku następujące klasy:

- klasa A: SO₂, NO₂, CO, benzen, ozon (wg poziomu docelowego), Pb, As, Cd, Ni, (dla klasy A poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza);
- klasa C: pył PM₁₀, benzo(a)piren (dla klasy C poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza POP);
- klasa C1: pył PM_{2,5} (dla klasy C1 poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną dla fazy II ustanowioną dla pyłu PM_{2,5});
- klasa D2: ozon (wg poziomu celu długoterminowego; dla klasy D2 poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego; należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020).

Natomiast w odniesieniu do kryterium ochrony roślin:

- Klasa A: SO₂, NO_x, ozon (wg poziomu docelowego)
- Klasa D2: ozon (wg poziomu celu długoterminowego)

Strefa świętokrzyska została zakwalifikowana do opracowania programów ochrony powietrza ze względu na przekroczenia wartości dopuszczalnych pyłu PM₁₀ i B(a)P (kryterium ochrony zdrowia). Również teren Ostrowca Świętokrzyskiego był obszarem przekroczeń dobowych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ względem poziomu dopuszczalnego oraz przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu³⁸.

Poprawie jakości powietrza w Ostrowcu Świętokrzyskim będzie służyła m.in. realizacja zadań wynikających z *Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski*. PGN jest dokumentem strategicznym wyznaczającym główne cele, kierunki działań oraz plany i harmonogram ich realizacji w zakresie podnoszenia efektywności energetycznej, zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, w tym również gazów cieplarnianych. Realizacja powyższych założeń przyczyni się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, a także do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców. PGN realizuje cele jakimi są: rozwój niskoemisyjnych źródeł energii, poprawa efektywności energetycznej, poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych, promocja nowych wzorców konsumpcji, poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego i indywidualnego w zakresie ograniczenia emisji spalin.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski umożliwia objęcie swym działaniem poniższych obszarów wyodrębnionych jako sektory/działy gospodarki:

³⁸ Za: Ocena jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2015, <http://kielce.pios.gov.pl/monitoring,oceny.htm> (15.07.2016)

- energetyka,
- budownictwo,
- transport,
- rolnictwo i rybactwo,
- leśnictwo,
- przemysł,
- handel i usługi,
- gospodarstwa domowe,
- odpady,
- edukacja/dialog społeczny,
- administracja publiczna.

W powyższych sektorach zidentyfikowano następujące obszary problemowe:

- dominacja indywidualnego systemu grzewczego,
- niekorzystne warunki klimatyczne dla rozwoju energetyki wiatrowej,
- bardzo niski udział instalacji OZE w produkcji energii,
- wysokie stężenie pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5,
- niska świadomość mieszkańców dotycząca ochrony powietrza, związana w szczególności z problematyką niskoemisyjną.

Jako główne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza zidentyfikowane zostały: budynki użyteczności publicznej, mieszkalnictwo, transport oraz przemysł, usługi i handel.

Długoterminowa strategia gminy uwzględnia zapisy określone w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcję zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej, a także poprawę jakości powietrza zgodnie z Programem ochrony powietrza dla stref województwa świętokrzyskiego, w których stwierdzone zostały ponadnormatywne poziomy substancji w powietrzu.

Natomiast wychodząc poza cele na rok 2020, polityka władz Gminy Ostrowiec Świętokrzyski powinna być ukierunkowana na osiągnięcie w dłuższej perspektywie (rok 2024 i kolejne lata) następujących celów:

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz zużycia energii finalnej,
- maksymalnej termomodernizacji sektora mieszkaniowego,
- maksymalnego wykorzystania technicznego potencjału energii odnawialnej na terenie gminy.

Cele strategiczne i operacyjne wskazane w PGN obejmują:

1. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Ostrowiec Świętokrzyski:
 - 1.1. Przeciwdziałanie niskiej emisji.
 - 1.2. Modernizacja gminnej floty samochodowej i autobusowej.
 - 1.3. Modernizacja infrastruktury transportowej.
 - 1.4. Budowa nowych odcinków sieci ciepłej wraz z przyłączami i węzłami ciepłowniczymi w celu likwidacji istniejących lokalnych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym.
 - 1.5. Przeciwdziałanie niskiej emisji w publicznym transporcie zbiorowym.

2. Zmniejszenie zapotrzebowania na energię u odbiorcy końcowego:
 - 2.1. Termomodernizacja budynków.
 - 2.2. Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami.
 - 2.3. Promocja i wdrażanie energooszczędnych systemów, instalacji, oświetlenia i technologii.
 - 2.4. Promocja i wdrażanie idei budownictwa energooszczędnego i pasywnego.
 - 2.5. Przebudowa istniejących systemów ciepłowniczych celem zmniejszenia straty na przesyle.
3. Maksymalizacja wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w zaspokajaniu zapotrzebowania na energię:
 - 3.1. Promowanie instalacji OZE.
 - 3.2. Wykonywanie instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej.
4. Dążenie do wzrostu gospodarczego i zaspokajania potrzeb społeczeństwa, tj. rozwoju gospodarczo-społecznego gminy z poszanowaniem dla środowiska i bez znacznego wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną i finalną:
 - 4.1. Stworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej, w tym usług turystycznych i agroturystyki propagujących ekologiczne rozwiązania, ochrony zdrowia i opieki medycznej oraz przemysłu nieuciążliwego dla środowiska.
 - 4.2. Promowanie proekologicznych zachowań konsumenckich.
5. Budowanie społeczeństwa obywatelskiego przyjaznego środowisku:
 - 5.1. Zwiększenie świadomości wśród mieszkańców dotyczącej ich wpływu na lokalną gospodarkę ekoenergetyczną oraz jakość powietrza.
 - 5.2. Organizacja szkoleń, wydarzeń i akcji edukacyjnych o tematyce związanej z ochroną powietrza.
 - 5.3. Wsparcie dla organizacji pozarządowych i instytucji realizujące projekty na rzecz poprawy jakości powietrza, walki z globalnym ociepleniem itp.³⁹.

Hałas komunikacyjny

Hałas jest jednym z czynników zanieczyszczających środowisko. Do oceny akustycznej stosuje się poziom równoważny dźwięku (L_{Aeq}), tj. uśredniony poziom dźwięku w funkcji czasu, mierzony w decybelach. Dopuszczalny poziom hałasu uzależniony jest od źródła hałasu, pory dnia i przeznaczenia terenu. Na terenach zabudowy zagrodowej, terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego dopuszczalny poziom hałasu wzdłuż dróg wynosi 65dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej, a w przypadku pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasów – 55 dB w porze dziennej i 45 dB w porze nocnej. Natomiast na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poziom hałasu wzdłuż dróg nie może przekraczać 61 dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej, a w pozostałych przypadkach – 50 dB w porze dziennej i 40 dB w porze nocnej⁴⁰.

Pomiary monitoringowe hałasu drogowego wykonywane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, w ramach wojewódzkiego programu PMŚ na lata 2012-2015. Ostatnie

³⁹ Za: *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski oraz Uchwała Nr XXXIII/71/2016 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski”*.

⁴⁰ Za: *Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112.

badanie klimatu akustycznego na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego w ramach ww. programu realizowane było w 2013 roku. Punkt pomiarowy znajdował się na ul. Sienkiewicza, na wysokości 4 m i w odległości 10 m od krawędzi jezdni. Pomiary wykonane w dniach 3-4.10.2013 pozwoliły stwierdzić przekroczenia dopuszczalnej wartości hałasu, zarówno dla pory dnia (od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰), jak i nocy (od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰):

- $L_{Aeq D}$ (równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia) – wynik pomiaru hałasu wynosił 65,1 dB przy normie wynoszącej 61 db, co oznacza przekroczenie poziomu dopuszczalnego o 4,1 dB;
- $L_{Aeq N}$ (równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy) – wynik pomiaru hałasu wynosił 58,3 dB przy normie wynoszącej 56 db, co oznacza przekroczenie poziomu dopuszczalnego o 2,3 dB⁴¹.

Promieniowanie elektromagnetyczne

W rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.), pola elektromagnetyczne są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Głównym źródłem pól elektromagnetycznych występujących w środowisku są elektromagnetyczne linie wysokiego napięcia i instalacje radiokomunikacyjne, takie jak: stacje bazowe radiokomunikacji (w tym telefonii komórkowej) i stacje nadające programy radiowe i telewizyjne.

Badanie poziomu pól elektromagnetycznych prowadzone jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach. W 2015 roku badanie PEM realizowane było w 45 punktach na terenie województwa świętokrzyskiego, w tym 5 zlokalizowanych w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- Park Częstocice, ul. Świętokrzyska – średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń PEM: 0,15 V/m (wartość poniżej progu oznaczalności sondy),
- Os. Złota Jesień, ul. Polna 11b – średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń PEM: 0,33 V/m
- Os. Rosochy 85 – średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń PEM: 0,15 V/m (wartość poniżej progu oznaczalności sondy),
- Os. Sienkiewiczowskie, ul. Trzeciaków/Wyspiańskiego – średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń PEM: 0,15 V/m (wartość poniżej progu oznaczalności sondy),
- Gutwin, ul. Akacyjowa 9a – średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń PEM: 0,15 V/m (wartość poniżej progu oznaczalności sondy).

Na podstawie powyższych wyników pomiarów promieniowania elektromagnetycznego można stwierdzić, iż normy środowiskowe dla PEM zostały dotrzymane – w żadnym z punktów w Ostrowcu Świętokrzyskim (podobnie jak w innych punktach województwa) nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości poziomu pól elektromagnetycznych, tj. 7 V/m⁴².

Odpady

Od 1 lipca 2013 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim, podobnie jak w całej Polsce wprowadzono nowy system gospodarki odpadami komunalnymi. Na jego podstawie gminy przejęły obowiązki właścicieli

⁴¹ Za: Wyniki pomiarów hałasu drogowego w województwie świętokrzyskim w 2013 roku, http://kielce.pios.gov.pl/monitoring_halas.htm (15.07.2016)

⁴² Za: Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w województwie świętokrzyskim w 2015 roku, http://kielce.pios.gov.pl/monitoring_promwyn.htm (15.07.2016)

nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, natomiast właściciele nieruchomości wnoszą na rzecz gminy opłaty związane z gospodarowaniem tymi odpadami.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXI/361/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania *Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego 2012-2018* miasto Ostrowiec Świętokrzyski należy do Regionu 2. Region 2 obejmuje również gminy Łągów, Waśniów, Bodzechów, Ćmielów, Bałtów, Tartów, Kunów, Brody, Pawłów, Starachowice, Wąchock i Mirzec.

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odebrane od właścicieli nieruchomości w Ostrowcu Świętokrzyskim przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) prowadzonej przez Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o.o., ul. Borowska 1, Kunów (biuro spółki: ul. Sienkiewicza 91, Ostrowiec Świętokrzyski).

W RIPOK zarządzanym przez ZUO „Janik” zagospodarowywane są głównie odpady komunalne zmieszane, odpady inne niż komunalne pochodzące z prac budowlanych i remontowych oraz odpady pochodzące z przeróbki mechanicznej odpadów. Do zakładu w Janiku przyjmowane są również odpady od klientów indywidualnych – osób fizycznych. Zakład prowadzi odzysk odpadów tj.: opakowania, metale, szkło, tworzywa sztuczne i makulatura z przeznaczeniem do recyklingu oraz frakcji mineralnej na potrzeby technologiczne składowiska. Zakład przyjmuje również odpady niebezpieczne, takie jak: baterie, akumulatory, lampy fluorescencyjne, żarówki rtęciowe, płyny hamulcowe i chłodnicze, oleje itp., które czasowo przechowywane są w specjalnie przygotowanych do tego pojemnikach i boksach. Po zebraniu wielkości transportowych odpady te wysyłane są do zakładów zajmujących się ich recyklingiem lub utylizacją⁴³. W 2015 roku Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „Janik” Sp. z o.o. zrealizował dwie duże inwestycje z zakresu gospodarki odpadami: wybudowana została nowa kwatera składowiska o powierzchni 2,8 ha oraz hala technologiczna instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych o powierzchni ok. 1000 m². Dokonane inwestycje umożliwią ZUO „Janik” w perspektywie wielu lat utrzymanie statusu RIPOK⁴⁴.

Na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego bezpośrednio z nieruchomości odbierane są:

- odpady zmieszane
- odpady zbierane selektywnie:
 - tworzywa sztuczne
 - metale
 - papier
 - szkło
 - odpady zielone
 - odpady wielkogabarytowe
 - elektrośmieci.

W związku z wprowadzeniem nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego utworzony został Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych „KLAMOT”. PSZOK, prowadzony przez firmę Remondis Sp. z o.o., Oddział w Ostrowcu Świętokrzyskim, znajduje się na ul. J. Gulińskiego 13a i jest czynny od poniedziałku do piątku

⁴³ Za: <http://www.zuojanik.pl/index.html> (15.07.2016)

⁴⁴ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/dla-mieszkanca/aktualnosci/585-inwestycja-miejska-z-zakresu-gospodarki-odpadami> (15.07.2016)

w godzinach 10⁰⁰-18⁰⁰, a w soboty w godzinach 10⁰⁰-14⁰⁰. W „KLAMOCIE” nieodpłatnie przyjmowane są wszystkie odpady selektywnie zbierane, w tym:

- 1) papier i tekturę, opakowania z papieru i tektury;
- 2) tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych;
- 3) metale, opakowania z metali;
- 4) szkło, opakowania ze szkła;
- 5) tekstylia, opakowania z tekstyliów;
- 6) zużyte opony;
- 7) lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć;
- 8) przeterminowane leki;
- 9) zużyte baterie i akumulatory,
- 10) filtry olejowe, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi;
- 11) oleje i tłuszcze;
- 12) farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice;
- 13) detergenty;
- 14) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 15) drewno;
- 16) budowlane i rozbiórkowe z remontów;
- 17) zielone oraz odpady kuchenne pochodzenia roślinnego ulegające biodegradacji;
- 18) wielkogabarytowe;
- 19) inne odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych⁴⁵.

Ponadto na terenie miasta prowadzone są punkty odbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, punkty zbiórki zużytych baterii oraz punkty zbiórki przeterminowanych leków, a także cyklicznie organizowana jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych.

W 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim stwierdzono łącznie 271 dzikich wysypisk śmieci. Problem nielegalnych wysypisk najczęściej występował na osiedlu Śródmieście, gdzie zarejestrowano 65 punktów nielegalnego składowania odpadów. Kolejnymi osiedlami pod względem liczby występujących nielegalnych wysypisk odpadów okazały się: Słoneczne (25 wysypisk), Rosochy (19 wysypisk), Stawki (18 wysypisk) i Ogrody (17 wysypisk). Z kolei najmniejszą ilość nielegalnych wysypisk stwierdzono na osiedlach: Ludwików i Trójkąt (po 3) oraz Koszary (4). Warto zauważyć, że żadne z osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego nie było wolne od problemu dzikich wysypisk śmieci.

Tabela 45. Ilość dzikich wysypisk śmieci stwierdzonych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku

Osiedle	Ilość dzikich wysypisk śmieci
Miasto	271
Śródmieście	65
Kamienna	9
Ludwików	3
Hutnicze	13

⁴⁵ Za: <http://www.eko.um.ostrowiec.pl/index.php?ekoostrowiec=odpady&obiekt=31> (15.07.2016)

Częstocice	7
Kuźnia	5
Kolonia Robotnicza	7
Sienkiewiczowskie	7
Trójkąt	3
25-Lecia PRL	14
Słoneczne	25
Gutwin	9
Koszary	4
Rosochy	19
Ogrody	17
Denków	9
Pułanki	15
Stawki	18
Piaski-Henryków	9
Złotej Jesieni	13

Źródło: dane gminne

Należy podkreślić również aktywność władz samorządowych miasta w zakresie edukacji ekologicznej mieszkańców. W dniu 29 maja 2015 roku podpisana została Umowa Dotacji nr 71/15 pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach a Gminą Ostrowiec Świętokrzyski na realizację zadania *EKO OSTROWIEC Kampania edukacyjno-informacyjna dotycząca zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z odpadami – edycja 2015*. Celem kampanii jest rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i ograniczenie ich powstawania poprzez podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców gminy nt. zapobiegania powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz wykształcenie nawyków selektywnego zbierania poszczególnych rodzajów odpadów. W ramach kampanii zaplanowano: przeprowadzenie 35 edycji trzygodzinnych warsztatów edukacyjnych dla 525 dzieci i młodzieży uczącej się w ostrowieckich publicznych szkołach podstawowych i gimnazjach pn. „Daj się przerobić”, organizację ośmiu pikników edukacyjnych pn. „Dorośli i dzieci segregują śmieci” na terenie największych, ostrowieckich osiedli mieszkaniowych, przy współpracy z przedszkolami publicznymi, organizację trzech konkursów tematycznych: dla uczniów szkół podstawowych klas I – III – konkurs plastyczny, dla uczniów szkół podstawowych klas IV – VI konkurs „Drugie życie produktów – wykonanie dzieła sztuki z odzyskanych surowców”, a dla uczniów szkół gimnazjalnych konkurs „Drugie życie produktów – wykonanie przedmiotu użytkowego z odzyskanych surowców”, produkcję animowanego spotu edukacyjnego promującego właściwe postępowanie z odpadami, emisję artykułów w Miejskim Informatorze Samorządowym mających na celu podniesienie poziomu wiedzy wśród mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego na temat zapobiegania powstawania odpadów oraz dostarczenie informacji jak właściwie z nimi postępować oraz druk 5000 sztuk broszur informacyjnych pt. „Śmieci od A do Z”; dotyczących systemu gospodarki odpadami komunalnym w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski.

Podobna kampania realizowana była w 2014 roku w ramach projektu *EKO OSTROWIEC Kampania edukacyjno-informacyjna dotycząca zapobiegania powstawaniu odpadów i właściwego postępowania z odpadami – edycja 2014*, dofinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach⁴⁶.

⁴⁶ Za: <http://eko.um.ostrowiec.pl/index.php?ekoostrowiec=glowna&obiekt=140> (15.07.2016)

Zasoby przyrodnicze⁴⁷

Lasy zajmują ok. 11% powierzchni Ostrowca Świętokrzyskiego. Rozkład zalesienia nie jest jednak równomierny. Przeważająca część lasów występuje w północnej i północno-wschodniej części miasta, co jest związane z występowaniem słabych jakościowo gleb. Największe kompleksy leśne łączą się z lasami Puszczy Łżeckiej w rejonie:

- Lasu Rzeczeki, Kolonii Robotniczej (Lasu Bieliny) i Kuźni,
- Gutwina, w rejonie ul. Bałtowskiej przechodząc w stronę Strugi Denkowskiej,
- Kątów Denkowskich.

W drzewostanie ostrowieckich lasów dominuje sosna (95%). Kolejnymi pod względem liczebności gatunkami jest brzoza (3,2%) i olsza (1,6%). Przeważającym typem siedliska jest bór mieszany z domieszką brzozy. Znaczący udział posiada bór mieszany świeży z domieszką dębu, grabu i lipy. Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują młodniki i drągowiny sosnowe. Natomiast w południowej części miasta, na lessowych glebach w kierunku Bodzechowa zachowały się resztki lasu lipowo-grabowego (grąd wysoki) z rzadkimi i chronionymi gatunkami. Na lessowych stokach w południowej części miasta spotkać można liczne stanowiska roślin stepowych i kserotermicznych. Z kolei w dolinie rzeki Kamiennej dominującym zbiorowiskiem są wilgotne łąki z udziałem olchy, łąki szuwały trzcinowe i turzycowe.

W południowej części miasta roślinność reprezentują przeważnie ogródki działkowe. Terenem rolniczym towarzyszą zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne oraz zespoły roślinności segetalnej. Zabudowie mieszkaniowej towarzyszy roślinność ozdobna, zabudowie gospodarczej roślinność ruderalna i wydepczynowa.

Największymi zasobami faunistycznymi na terenie miasta charakteryzują się lasy i zadrzewienia, stanowiące miejsce bytowania licznych gatunków płazów, ptaków i ssaków. Spotkać tu można nietoperze, ryjówki, łasice, jeże, sarny, dziki. Pojawiają się również kruki, trzciniaki, remizy, potrzosy, a pospolicie występują trznadłe, zięby, jeżyki czy sierpówki.

Zasoby przyrodnicze miasta tworzą również tereny zieleni urządzonej, reprezentowane przez liczne parki, skwery, zieleń uliczną, zieleń osiedlową, zieleń towarzyszącą zabudowie indywidualnej, placówkom oświatowym i użyteczności publicznej, zieleń cmentarzy czy ogródki działkowe. Wśród parków wymienić należy: Park Miejski im. Marszałka J. Piłsudskiego, Park Fabryczny, Park Pałacowy w Częstocicach, Park Saletyński i Wzgórze Parkowe Kirkut, zaś wśród innych terenów o charakterze parkowym: park przy Cukrowni Częstocice, park na osiedlu Pułanki, park Wyspiańskiego, park na osiedlu XXV-lecia, park na osiedlu Ogrody, Las Bieliny czy park w zespole układu fabrycznego Zakładów Wyrobów Ogniotrwałych w rejonie ul. Opatowskiej i Sandomierskiej.

Wśród istniejących w Polsce **form ochrony przyrody** na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego zastosowano ochronę w formie obszaru Natura 2000 oraz pomników przyrody. Jako pomniki przyrody zostały ustanowione:

⁴⁷ Cyt. za: *Program ochrony środowiska dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2008-2011*

- Dęby usytuowane w Parku Miejskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Pomniki przyrody ustanowione uchwałą nr XIX/118/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 28 września 2015 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody:
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o nazwie „Dąb Wolności” o obwodzie pnia 314 cm
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o nazwie „Adam” o obwodzie pnia 302 cm
- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) usytuowany na terenie Wzgórza Parkowego Kirkut, o obwodzie pnia 4,30 m. Pomnik przyrody ustanowiony na podstawie § 1 pkt1 zarządzenia Nr 3/89 Wojewody Kieleckiego z dnia 26 stycznia 1989 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.
- Lipa drobnolistna „Maria” (*Tilia cordata Mill.*) usytuowana na terenie zespołu pałacowego w Częstocicach przy ul. Świętokrzyskiej 37, o obwodzie pnia 392 cm. Pomnik przyrody ustanowiony Uchwałą nr XXXII/431/2008 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 22 grudnia 2008 roku w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, a uchwałą nr LII/12/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 27 lutego 2014 r. pomnik przyrody nazwany został imieniem „Maria”.
- „Kasztany nad Kamienną” – grupa drzew o gatunku kasztanowiec zwyczajny o obwodach pni: 213 cm, 226 cm, 210 cm, 245 cm 230 cm, 202 cm, 212 cm, 267 cm, 240 cm, 155 cm, usytuowanych na terenie pasa drogowego Alei 3-go Maja. Pomnik przyrody ustanowiony Uchwałą nr XXVI/98/2012 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 24 września 2012 roku w sprawie ustanowienia pomnika przyrody.
- Głaz narzutowy – głaz o wysokości 1,65 cm, szerokości 1,15 cm i grubości 1,00 m, usytuowany na terenie III Liceum Ogólnokształcącego przy ul. Henryka Sienkiewicza 67. Pomnik przyrody ustanowiony na podstawie §1 pkt 3 rozporządzenia nr 205/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 29 maja 2001 r.⁴⁸.

Niewielkie, północno-wschodnie obszary Ostrowca Świętokrzyskiego objęte są ochroną w ramach ustanowionego obszaru Natura 2000, **Dolina Kamiennej** (PLH260019). *Dolina Kamiennej* to specjalny obszar ochrony siedlisk o powierzchni 2 585,3 ha, położony w obrębie 5 jednostek administracyjnych: Solca nad Wisłą, Lipska, Bałtowa, Ćmielowa i Ostrowca Świętokrzyskiego.

Obszar *Dolina Kamiennej* znajduje się w obrębie mezoregionu Przedgórze Łżeczkie. Ostoję stanowi rozległa dolina Kamiennej, która jest klasyczną równiną denudacyjną, której wysokości absolutne rzadko przekraczają 200 m. Od Ćmielowa Kamienna wykorzystuje zagłębienie uskoku i płynie w kierunku północnym. Na tym odcinku tworzy ona dwa malownicze przetomy, jeden w Podgrodziu, a drugi w Bałtowie. Dla tego fragmentu charakterystyczne są strome lessowe lub wapienne krawędzie urozmaicone przez liczne odsłonięcia skał wapiennych, wąwozy, jaskinie lub jary. Obszar zbudowany jest ze skał wapiennych stanowiących obrzeże mezozoiczne Gór Świętokrzyskich, z utworów środkowej i górnej jury oraz skał kredowych, cechuje się znacznymi wyniosłościami, schodzącymi stromymi krawędziami w dolinę rzeki. Dolina rzeki jest rozległa, podlega zalewom. Obfituje w starorzecza i zastoiska. W dolinie dominują rozległe ekstensywnie użytkowane łąki o zmiennym uwilgotnieniu, a także łągi, zarośla wierzbowe, trafiają się także torfowiska niskie. Krawędzie i zbocza doliny zajęte są przez dobrze wykształcone murawy kserotermiczne. Obszar dodatkowo urozmaicają wydmy i liczne leje krasowe. Od północnego przetomu Kamienna skręca w kierunku północnym i uchodzi do Wisły.

⁴⁸ Za: <http://www.eko.um.ostrowiec.pl/index.php?ekoostrowiec=srodowisko&obiekt=8> (15.07.2016)

Na obszarze *Dolina Kamiennej* stwierdzono występowanie ważnych dla Europy:

- typów siedlisk przyrodniczych (z Zał. I Dyr. Siedliskowej), w tym siedliska priorytetowe(*): brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z *Littorelletea*, *Isoëto-Nanojuncetea*, starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculion fluitantis*, formacje z jałowcem pospolitym *Juniperus communis* na wrzosowiskach lub nawapiennych murawach, murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*)*, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), jaskinie nieudostępnione do zwiedzania, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)*, łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), ciepłolubne dąbrowy (*Quercetalia pubescenti-petraeae*)*
- gatunków zwierząt (z Zał. II Dyr. Siedliskowej i z Zał. I Dyr. Ptasiej), w tym gatunki priorytetowe(*): ptaki: czapla biała, trzmielojad, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, kobczyk, derkacz, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, lerka, jarzębatka, gąsiorek; ssaki: mopek, bóbr europejski, wydra; płazy: traszka grzebieniasta, kumak nizinny; ryba: boleń; bezkręgowce: poczwarówka zwężona, poczwarówka jajowata, trzepla zielona, modraszek telejus, czerwończyk nieparek, pachnica dębowa*
- gatunków roślin (z Zał. II Dyr. Siedliskowej), w tym gatunki priorytetowe(*): obuwik pospolity⁴⁹.

UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWE: WYBRANE WSKAŹNIKI

Gmina miejska Ostrowiec Świętokrzyski należy do mniejszych jednostek w województwie świętokrzyskim. Miasto rozciąga się na obszarze o powierzchni 4 643 ha (46,43 km²), co stanowi 7,5% powierzchni powiatu i 0,4% powierzchni województwa świętokrzyskiego.

Podobnie jak w innych miastach, osiedla w Ostrowcu Świętokrzyskim różnią się zarówno pod względem zamieszkującej je populacji, jak i zajmowanego terenu. Największym pod względem powierzchni jest osiedle Koszary zajmujące obszar 884,09 ha, co stanowi 19% powierzchni miasta. Drugim pod względem wielkości zajmowanego obszaru osiedlem Ostrowca Świętokrzyskiego jest Gutwin o powierzchni 647,4 ha (niemal 14%). Trzecim osiedlem pod względem powierzchni są Częstocice – 451,2 ha i 9,7% powierzchni miasta. Do najmniejszych osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego należą Trójkąt, 25-lecia PRL, Sienkiewiczowskie i Słoneczne – udział w powierzchni miasta każdego z trzech pierwszych osiedli jest nie większy niż pół procent, natomiast w przypadku osiedla Słoneczne zajmuje ono około 0,7% powierzchni miasta.

⁴⁹ Cyt. za: <http://obszary.natura2000.org.pl/index.php?s=obszar&id=653> (15.07.2016)

Tabela 46. Powierzchnia wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego

Osiedle	Powierzchnia w ha	% powierzchni miasta
Miasto	4642,64	100,0%
Śródmieście	54,6183	1,2%
Kamienna	238,9718	5,1%
Ludwików	385,6652	8,3%
Hutnicze	144,5171	3,1%
Częstocice	457,1027	9,8%
Kuźnia	221,3414	4,8%
Kolonia Robotnicza	451,1964	9,7%
Sienkiewiczowskie	24,9828	0,5%
Trójkąt	15,3836	0,3%
25-Lecia PRL	23,2972	0,5%
Słoneczne	32,9114	0,7%
Gutwin	647,4033	13,9%
Koszary	884,0491	19,0%
Rosochy	75,8640	1,6%
Ogrody	34,6721	0,7%
Denków	530,8371	11,4%
Pułanki	48,8234	1,1%
Stawki	73,4130	1,6%
Piaski-Henryków	207,1546	4,5%
Złotej Jesieni	90,4355	1,9%

Źródło: dane gminne

Grunty zabudowane i zurbanizowane w 2014 roku zajmowały w Ostrowcu Świętokrzyskim obszar o powierzchni 2 202 ha, stanowiąc 47,4% ogólnej powierzchni miasta. Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w mieście był znacznie wyższy niż wynosiła ogólna średnia krajowa (5,2%), wojewódzka (4,6%) czy powiatowa (6,7%), również gdy porówna się sytuację na obszarach miejskich, szczególnie kraju (27,8%), czy województwa (24,0%). Należy dodać, iż w porównaniu do 2012 roku powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie zwiększyła się o 70 ha, co oznacza wzrost na poziomie 3,3%.

Tabela 47. Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem - udział w powierzchni ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	5,0%	5,0%	5,1%	5,2%	5,2%
POLSKA - MIASTO					27,8%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	4,4%	4,5%	4,5%	4,6%	4,6%
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO					24,0%

Powiat ostrowiecki	6,1%	6,7%	6,7%
Powiat ostrowiecki - MIASTO	36,5%	37,5%	37,7%
Ostrowiec Świętokrzyski	45,9%	47,3%	47,4%

Źródło: GUS/BDL

Tereny mieszkaniowe w mieście Ostrowiec Świętokrzyski zajmowały w 2014 roku obszar o powierzchni 699 ha, tj. o 7 ha więcej niż w 2013 roku. W wyniku tego zjawiska udział terenów mieszkaniowych w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych w mieście minimalnie się zwiększył, z 30,1% w 2012 roku do 31,7% w 2014 roku. Była to wartość wyraźnie wyższa niż w kraju (19,3%), województwie (16,3%), a nawet w powiecie (26,0%). Wyrazne podobieństwo uwidacznia się przy porównaniu sytuacji w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz na obszarach miejskich kraju i województwa. Zarówno w miastach całego kraju, jak i w miastach województwa świętokrzyskiego tereny mieszkaniowe zajmowały bowiem 30,7% powierzchni.

Ostrowiec Świętokrzyski, podobnie jak pozostałe analizowane jednostki na przestrzeni lat 2012-2014 cechuje się rosnącą powierzchnią terenów mieszkaniowych oraz zwiększającym się udziałem tych terenów w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych. Również w pozostałych jednostkach (kraju, województwie i powiecie) zarówno powierzchnia terenów mieszkaniowych, jak i ich udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych, rokrocznie wzrastały.

Tabela 48. Odsetek terenów mieszkaniowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów mieszkaniowych				
	2010 %	2011 %	2012 %	2013 %	2014 %
POLSKA	18,0%	18,3%	18,7%	19,0%	19,3%
POLSKA - MIASTO					30,7%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	14,6%	15,2%	15,3%	16,2%	16,3%
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO					30,7%
Powiat ostrowiecki			20,6%	26,0%	26,0%
Powiat ostrowiecki - MIASTO			29,8%	31,3%	31,4%
Ostrowiec Świętokrzyski			30,1%	31,7%	31,7%

Źródło: GUS/BDL

Tym, co wyróżnia Ostrowiec Świętokrzyski na tle innych jednostek jest udział terenów przemysłowych w powierzchni ogółem. W 2014 roku powierzchnia obszarów przemysłowych w mieście wynosiła 440 ha, o 14,9% więcej niż w 2012 roku. Tym samym udział tej kategorii gruntów zwiększył się w analizowanym okresie z 18,0% do 20,0%.

Za sprawą przedstawionego powyżej wzrostu powierzchni terenów przemysłowych oraz ich udziału w powierzchni miasta, Ostrowiec Świętokrzyski nadal charakteryzował się znacznie wyższym odsetkiem takich terenów w porównaniu z pozostałymi jednostkami. W skali kraju tereny przemysłowe stanowiły 7,1% powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych (13,5% w miastach), w skali województwa świętokrzyskiego – 7,0% (14,2% w miastach), a w skali powiatu – 13,9%.

Tabela 49. Odsetek terenów przemysłowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów przemysłowych				
	2010 %	2011 %	2012 %	2013 %	2014 %
POLSKA	7,2%	7,2%	7,2%	7,2%	7,1%
POLSKA - MIASTO					13,5%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	7,2%	7,0%	7,0%	7,0%	7,0%
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO					14,2%
Powiat ostrowiecki			13,7%	13,9%	13,9%
Powiat ostrowiecki - MIASTO			17,0%	18,6%	18,6%
Ostrowiec Świętokrzyski			18,0%	19,9%	20,0%

Źródło: GUS/BDL

W przypadku udziału terenów rekreacji i wypoczynku w powierzchni ogółem sytuacja w Ostrowcu Świętokrzyskim nie odbiegała od sytuacji w pozostałych jednostkach. Tereny rekreacji i wypoczynku w mieście w 2014 roku zlokalizowane były na obszarze 84 ha (o 3 ha mniej niż w roku poprzednim), co stanowiło 3,8% całkowitej powierzchni miasta. Była to wartość niższa niż wynosiła średnia krajowa (4%), ale wyższa niż średnia wojewódzka 2,9% i powiatowa (3,4%). Należy jednak zwrócić uwagę, że ponownie wyższy odsetek stwierdzono na obszarach miejskich. W 2014 roku tereny rekreacji i wypoczynku zajmowały 6,1% powierzchni polskich miast, zaś w województwie świętokrzyskim udział ten wzrastał do 7,7%. Bardzo niepokojącym zjawiskiem jest odnotowane zmniejszanie się obszaru terenów rekreacji i wypoczynku w Ostrowcu Świętokrzyskim. W latach 2012 – 2014 powierzchnia terenów rekreacji i wypoczynku spadła w mieście o 12 ha, czyli o 12,5%.

Tabela 50. Odsetek terenów rekreacji i wypoczynku – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

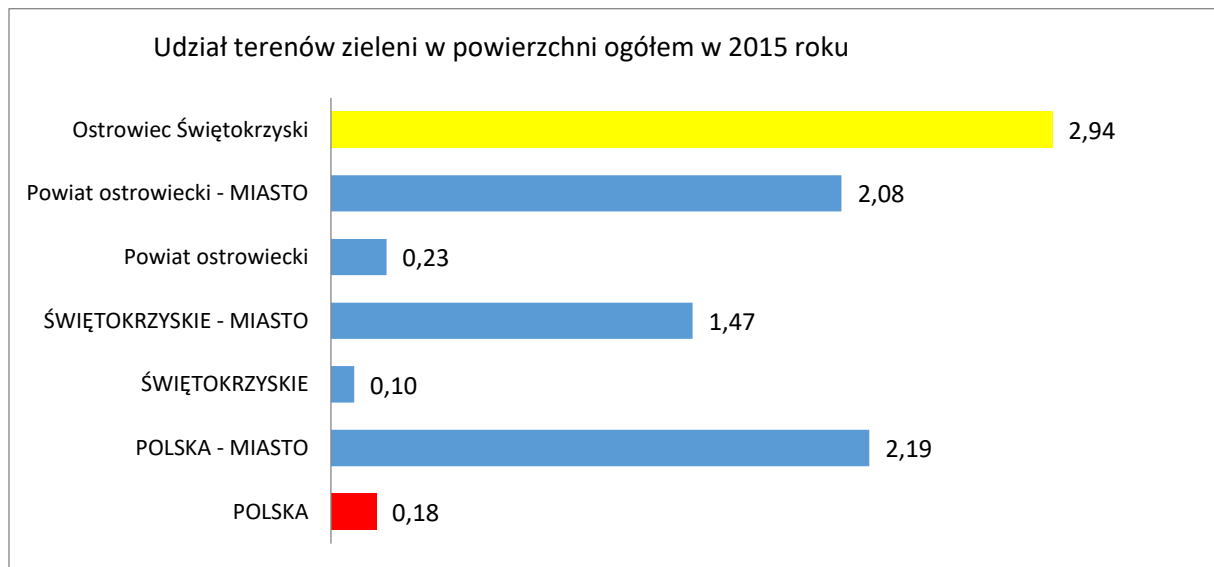
Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów rekreacji i wypoczynku				
	2010 %	2011 %	2012 %	2013 %	2014 %
POLSKA	4,2%	4,2%	4,1%	4,0%	4,0%
POLSKA - MIASTO					6,1%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	3,0%	3,0%	2,9%	2,9%	2,9%
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO					4,9%
Powiat ostrowiecki			3,7%	3,4%	3,4%
Powiat ostrowiecki - MIASTO			4,5%	4,0%	3,8%
Ostrowiec Świętokrzyski			4,5%	4,0%	3,8%

Źródło: GUS/BDL

Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej zajmowały w 2015 roku 135,15 ha powierzchni Ostrowca Świętokrzyskiego, a w porównaniu do 2010 roku powierzchnia ww. terenów zieleni w mieście zwiększyła się o 22,6 ha. Tym samym udział parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni miasta ogółem wzrósł z 2,43% do 2,94%. Pod tym względem Ostrowiec Świętokrzyski pozytywnie wyróżniał się na tle kraju, województwa i powiatu, gdzie tereny zieleni miały mniejszy udział w powierzchni ogółem.

Podobnie przedstawiała się sytuacja w przypadku obszarów miejskich analizowanych jednostek. W miastach kraju i województwa świętokrzyskiego udział terenów parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem wynosił odpowiednio 2,19% i 1,47%, co oznacza, że były to wartości niższe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Wykres 10. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem w 2015 roku

Źródło: GUS/BDL

Tereny zielone zajmowały w 2014 roku 198,65 ha powierzchni Ostrowca Świętokrzyskiego. Znajdowało się wśród nich 30,2 ha parków, 72,45 ha zieleni osiedlowej, 21,8 ha cmentarzy, 33,8 ha zieleńców i 41,98 ha zieleni ulicznej. Na tle pozostałych jednostek administracyjnych miasto wyróżniało się relatywnie wyższymi udziałami poszczególnych terenów zielonych w powierzchni ogółem. Parki stanowiły 0,65% powierzchni miasta (0,08% w kraju i 0,03% w skali województwa), zielen osiedlowa – 1,56% (0,08% w kraju, 0,05% w skali województwa), cmentarze – 0,47% (0,06% w kraju i w województwie), zieleńce – 0,73% (0,03% w kraju i 0,01% w skali województwa), a zielen uliczna – 0,9% (0,05% w kraju i 0,2% w województwie).

Podobnie przedstawiała się sytuacja Ostrowca Świętokrzyskiego w porównaniu z obszarami miejskimi kraju czy województwa. W miastach Polski i województwa świętokrzyskiego udział poszczególnych rodzajów terenów zielonych w powierzchni ogółem był niższy niż w gminie. Wyższe udziały terenów zielonych w powierzchni Ostrowca Świętokrzyskiego w porównaniu do miast kraju i województwa dotyczyły zieleńców, zieleni ulicznej, zieleni osiedlowej i cmentarzy. Jedynie w przypadku parków ich udział w powierzchni miast kraju (0,83%) ukształtował się na poziomie wyższym niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

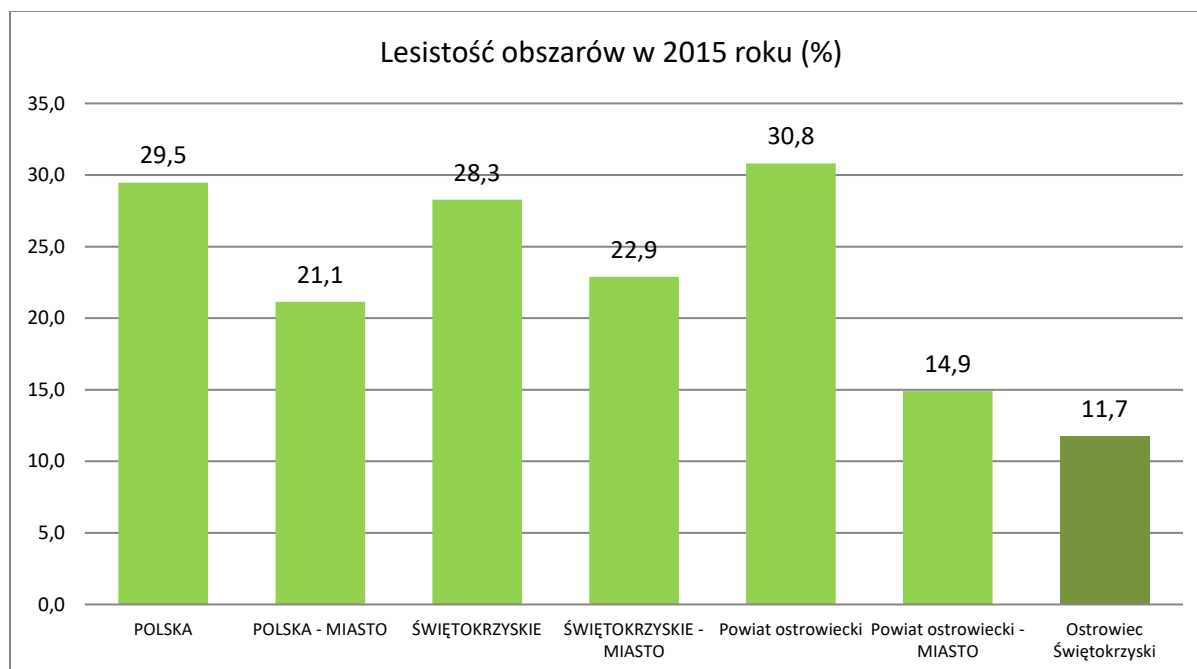
Tabela 51. Tereny zielone – udział w powierzchni ogółem wg stanu na 31.12.2015 roku

Jednostka terytorialna	tereny zielone wg stanu na 31.12.2015				
	udział do powierzchni ogółem				
	parki	zieleńce	zieleń uliczna	zieleń osiedlowa	cmentarze
	%	%	%	%	%
POLSKA	0,08%	0,03%	0,05%	0,08%	0,06%
POLSKA - MIASTO	0,83%	0,35%	0,63%	1,02%	0,38%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,03%	0,01%	0,02%	0,05%	0,06%
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	0,43%	0,14%	0,39%	0,90%	0,31%
Powiat ostrowiecki	0,05%	0,06%	0,07%	0,12%	0,08%
Powiat ostrowiecki - MIASTO	0,45%	0,52%	0,63%	1,11%	0,39%
Ostrowiec Świętokrzyski	0,65%	0,73%	0,90%	1,56%	0,47%

Źródło: GUS/BDL

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski na tle pozostałych jednostek administracyjnych wyróżnia się raczej niskim poziomem lesistości. Lasy zajmują nieco ponad $\frac{1}{10}$ powierzchni miasta (11,7%), podczas gdy lesistość kraju wynosiła 29,5%, lesistość województwa świętokrzyskiego – 28,3%, zaś lesistość powiatu ostrowieckiego – 30,8%. Również średnie dla obszarów miejskich kraju i województwa świętokrzyskiego pozostawały na poziomie zdecydowanie wyższym niż w Ostrowcu Świętokrzyskim i wynosiły odpowiednio: 21,1% i 22,9%.

Wykres 11. Lesistość obszarów w 2015 roku

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku na 1 mieszkańca miasta Ostrowiec Świętokrzyski przypadało niemal 194 kg odpadów zmieszanych. Oznacza to, że 1 mieszkaniec miasta produkował stosunkowo mniej odpadów niż przeciętny mieszkaniec kraju (216,5 kg), ale więcej niż średnio mieszkaniec województwa (122,4 kg)

i powiatu (152,4 kg). W miastach województwa świętokrzyskiego uzyskano wskaźnik na poziomie 193,4 kg odpadów na 1 mieszkańca, zaś statystycznie najwięcej odpadów zmieszanych wytwarzali mieszkańcy miast w skali kraju – 265,2 kg na 1 osobę.

W latach 2010-2014 wskaźnik odpadów zmieszanych na 1 mieszkańca przyjmował coraz niższe wartości, przy czym tempo spadku w Ostrowcu Świętokrzyskim należało do najwyższych. W 2014 roku wartość wskaźnika dla miasta była o 18,8% niższa niż w 2010 roku, a przeciętny mieszkaniec wytworzył o 43,9 kg odpadów mniej. W 2015 roku ilość wytworzonych odpadów nieznacznie wzrosła (do 193,8 kg na 1 osobę), ale ogółem w latach 2010-2015 nastąpił spadek o 17%. W pozostałych jednostkach dynamika zmian wskaźnika odpadów zmieszanych na 1 mieszkańca w tym okresie wynosiła: -12,4% w powiecie ostrowieckim, -15,3% w województwie świętokrzyskim (w tym -18,3% na obszarach miejskich) i -9,2% w skali kraju (w tym -16,3% na obszarach miejskich).

Tabela 52. Odpady zmieszane na 1 mieszkańca w kg w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odpady zmieszane na 1 mieszkańca					
	2010 kg	2011 kg	2012 kg	2013 kg	2014 kg	2015 kg
POLSKA	238,3	229,5	222,5	212,9	215,2	216,5
POLSKA - MIASTO	316,9	302,3	291,5	272,9	266,3	265,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	144,5	140,5	131,2	111,7	116,5	122,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	236,6	229,1	215,7	186,4	185,1	193,4
Powiat ostrowiecki	173,9	169,2	162,7	147,9	148,3	152,4
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	214,7	190,9	186,9	191,4
Ostrowiec Świętokrzyski	233,4	232,7	225,0	197,9	189,5	193,8

Źródło: GUS/BDL

2.4 Diagnoza zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

INFRASTRUKTURA OPIEKI ZDROWOTNEJ

Opiekę zdrowotną dla mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego zabezpieczają placówki medyczne oraz apteki. Na terenie miasta świadczone są usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej (w tym rehabilitacyjnej i psychiatrycznej), a także leczenie szpitalne. Podmiotami leczniczymi świadczącymi usługi z zakresu ochrony zdrowia w Ostrowcu Świętokrzyskim są⁵⁰:

- Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Szymanowskiego 11:
 - Szpital, ul. Szymanowskiego 11: Oddział Wewnętrzny I, Oddział Wewnętrzny II, Oddział Kardiologiczny, Oddział Neurologiczny z Pododdziałem Udarowym, Oddział Pediatrii, Oddział Neonatologii, Oddział Pulmonologii, Oddział Rehabilitacyjny, Oddział Chirurgiczny, Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Oddział Ginekologiczno-Położniczy, Oddział Urologiczny, Oddział Okulistyczny, Oddział Otolaryngologiczny, Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddział Udarowy, Oddział Rehabilitacji Neurologicznej, Szpitalny Oddział Ratunkowy, Blok Operacyjny
 - Pracownie: Endoskopii, Serologii Biorcy, Elektroradiologii, Diagnostyki Laboratoryjnej, Tomografii Komputerowej, Prób Wysiłkowych, Stacja Dializ, USG, Mammografii, Rezonansu Magnetycznego
 - Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, ul. Szymanowskiego 11
 - Ośrodek Rehabilitacji Diennej, ul. Szymanowskiego 11
 - Zakład Usług Ambulatoryjnych, ul. Szymanowskiego 11: Poradnia Profilaktyki Chorób Piersi, Poradnia Wad Postawy, Dział Fizjoterapii
- G.V.M.CARINT Sp. z o.o.: Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Świętokrzyskim, Zespół Poradni Specjalistycznych w Ostrowcu Świętokrzyskim:
 - ul. Szymanowskiego 11: Oddział Kardiologii, Oddział Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego ze Stanowiskiem Intensywnej Terapii, Pracownia Diagnostyki Nieinwazyjnej i Kontroli Stymulatorów, Pracownia Radiologii Zabiegowej, Pracownia Elektrofizjologii, Pracownia Hemodynamiki, Pracownia Urządzeń Wszczepialnych Serca
 - ul. Szymanowskiego 13: Oddział Kardiologii II, Oddział Kardiochirurgii, Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddział Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego II ze Stanowiskiem Intensywnej Terapii, Poradnia Kardiologiczna, Poradnia wad serca, Poradnia nadciśnienia tętniczego, Izba Przyjęć, Dział Farmacji, Blok Operacyjny, Pracownia Radiologii Zabiegowej II, Pracownia Urządzeń Wszczepialnych Serca II, Pracownia Hemodynamiki II, Pracownia Elektrofizjologii II

⁵⁰ Za: <https://rpwdl.csioz.gov.pl/RPM/Search>, <https://zip.nfz.gov.pl/GSL/> (stan na 12.07.2016)

- Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach, ul. św. Leonarda 10; Oddział Ostrowiec Świętokrzyski, ul. Ferdynanda Focha 5: zespoły ratownictwa medycznego podstawowe, zespoły ratownictwa medycznego specjalistyczne, ambulatorium ogólne, zespoły transportu sanitarnego
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Kielcach, Ambulatorium Terenowe w Ostrowcu Świętokrzyskim, Al. 3 Maja: Gabinet lekarza I kontaktu
- Przychodnia „Medyk Plus”, os. Rosochy 47/3: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Lekarza POZ Dla Dzieci, Gabinet Pielęgniarki POZ, Gabinet Położnej POZ, Punkt Szczepień, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy
- Przychodnia Pediatriczno-Internistyczna „ZDROWIE”, ul. Grabowiecka 3de:
 - ul. Grabowiecka 3de: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Dla Dzieci Lekarza POZ, Gabinet Pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinet Położnej POZ, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy, Punkt Szczepień,
 - ul. Henryka Sienkiewicza 84: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Dla Dzieci Lekarza POZ, Gabinet Pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „OMEGA” w Ostrowcu Świętokrzyskim, os. Ogrody 10a/2: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia dla Dzieci, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Gabinet Położnej Środowiskowej-Rodzinnej, Punkt Szczepień, Gabinet Zabiegowy, Poradnia Medycyny Pracy, Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa
- „NOWY MEDYK” Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarza Rodzinnego Lek. Med. Wiesław Nowak, ul. Długa 7: Poradnia lekarza POZ
- Ośrodek Leczniczo-Profilaktyczny „Promed” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Polna 15:
 - ul. Polna 15: Poradnie Lekarza POZ, Poradnie Lekarza Rodzinnego, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Poradnia Medycyny Pracy, Zespół Transportu Sanitarnego, Gabinet Zabiegowy
 - ul. Jana Samsonowicza 2: Ambulatorium Ogólne
 - ul. Jana Kilińskiego 9: Poradnie Lekarza Rodzinnego, Poradnie Lekarza POZ, Poradnia Medycyny Pracy, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Pracownia Diagnostyczna, Gabinet Zabiegowy, Punkt Szczepień
- Przychodnia NOVOMED Sp. j., ul. Mikołaja Kopernika 14: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Dla Dzieci Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinet Pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinet Położnej Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „CENTYL” w Ostrowcu Św., ul. Sandomierska 2: Gabinety Medycyny Szkolnej (os. Słoneczne 33, os. Słoneczne 48, ul. Sandomierska 2, os. Słoneczne 37, ul. Rzeczeki 18, ul. Stefana Żeromskiego 5, ul. Iżęcka 31, ul. Henryka Sienkiewicza 67)

- Niepubliczny Zakład Pielęgniarstwa Środowiskowego „SZKOLMED” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Jana Rostkońskiego 1: Gabinet Profilaktyki Zdrowotnej i Pomocy Przedlekarskiej (ul. Trzeciaków 35, ul. Niska 9, ul. Akademicka 30, ul. Niewiadoma 19, ul. Ferdynanda Focha 3, ul. Henryka Sienkiewicza 69, ul. Polna 56, ul. Jana Kilińskiego 19, ul. Jana Rostkońskiego, ul. Józefa Gulińskiego 8, os. Ogrody 20, ul. Henryka Sienkiewicza 67, ul. Bałtowska 336a, ul. Sandomierska 26a)
- Poradnia Internistyczno-Pediatryczna „Lekarz”, ul. 11 Listopada 3f:
 - Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Dla Dzieci, Gabinet Zabiegowy, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Gabinet Medycyny Szkolnej, Punkt Szczepień Dla Dzieci
 - Poradnia Diabetologiczna, Poradnia Medycyny Pracy
- Przychodnia Medycyny Rodzinnej „PULS”, os. Słoneczne 10: Gabinet Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinet Pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinet Położnej Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Poradnia Medycyny Pracy, Gabinety Diagnostyczno-Zabiegowe, Poradnia Dla Dzieci, Poradnia Chorób Metabolicznych, Punkt Szczepień, Poradnia Laryngologiczna
- EKO-ŻYCIE, Zakład Opieki Specjalistycznej, ul. Targowa 21: Poradnia POZ dla Dzieci, Poradnia POZ, Poradnia Nefrologiczna, Poradnia Nefrologiczna dla Dzieci, Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „OPIEKUN”: ul. Juliusza Słowackiego 58: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Gabinety Diagnostyczno-Zabiegowe, Punkt Szczepień, Pracownia USG, Poradnia Medycyny Pracy, Poradnia Stomatologiczna, Pielęgniarska Opieka Długoterminowa, Poradnia Położniczo-Ginekologiczna, Poradnia Chirurgiczna, Poradnia Neurologiczna, Poradnia Neurologiczna Dla Dzieci, Gabinet Położnej Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Szkoła Rodzenia, Pracownia RTG, Poradnia dermatologiczna, Zespół fizjoterapii domowej, Ośrodek Rehabilitacji Diennej, Hospicjum Domowe Dla Dorosłych, Poradnia Ortopedyczna, Ośrodek Rehabilitacji Kardiologicznej, Poradnia Rehabilitacyjna, Poradnia Psychologiczna, Poradnia Chirurgii Stomatologicznej
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „RODZINA” Sp. z o.o. – Przychodnia, os. Słoneczne 43:
 - ul. Klimkiewiczowska 1: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Dla Dzieci, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Gabinet Zabiegowy, Punkt szczepień,
 - os. Ogrody 29: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Dla Dzieci, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Poradnia Medycyny Pracy, Poradnia Neonatologiczna, Poradnia Laktacyjna, Poradnia Ginekologiczno-Położnicza, Poradnia Profilaktyki Chorób Piersi, Poradnia Ginekologiczna Dla Dziewcząt, Gabinet Zabiegowy, Punkt szczepień, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy
 - os. Słoneczne 43: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Dla Dzieci, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Gabinet Położnej Środowiskowej-Rodzinnej, Poradnia Medycyny Pracy, Poradnia Medycyny Paliatywnej, Poradnia Profilaktyki Chorób Piersi, Hospicjum Domowe, Szkoła Rodzenia, Poradnia Ginekologiczno-Położnicza, Poradnia Ginekologiczna Dla Dziewcząt, Gabinet Zabiegowy, Punkt Szczepień,

Pielęgniarska Domowa Opieka Długoterminowa, Zespół Transportu Sanitarnego,
Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy

- ul. Focha 1: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Dla Dzieci, Poradnia Medycyny Pracy, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Gabinet Zabiegowy, Punkt Szczepień
- Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej GOMED - OSTROWIEC Sp. z o.o., Spółka komandytowa, ul. Polna 9f:
 - Przychodnia Medycyny Rodzinnej, ul. Rynek Denkowski 10a: Poradnia Lekarza POZ, Gabinet Pielęgniarki Środowiskowej-Rodzinnej, Punkt Szczepień, Gabinet Zabiegowy
 - Przychodnia, ul. Polna 9f: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Pielęgniarki POZ, Poradnia Reumatologiczna, Poradnia Alergologiczna, Poradnia Alergologiczna dla Dzieci, Poradnia Dermatologiczna, Poradnia Medycyny Paliatywnej, Poradnia Medycyny Pracy, Hospicjum Domowe, Hospicjum Domowe dla Dzieci, Gabinety Diagnostyczno-Zabiegowe, Pracownia USG, Punkt Szczepień, Zespół Transportu Sanitarnego,
- Przychodnia „Medyk” R. Nicieja, E. Nicieja Sp. j., Al. Jana Pawła II 7a: Poradnia Lekarza POZ, Poradnia Pielęgniarki POZ, Punkt Szczepień, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy, Poradnia Endokrynologiczna
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Gemelli”, ul. Iłżecka 31a: Poradnia Ginekologiczno-Położnicza
- Zespół Poradni Specjalistycznych „Krasnal” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Mikołaja Kopernika 29: Poradnia Urologiczna, Poradnia Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Dla Dzieci, Poradnia Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu, Poradnia Chirurgii Ogólnej, Poradnia Diabetologiczna, Poradnia Logopedyczna, Poradnia Alergologiczna Dla Dzieci, Poradnia Alergologiczna, Pracownia Fizjoterapii, Gabinety zabiegowe, Pracownia RTG
- Ostrowieckie Centrum Medyczne S.C., ul. Iłżecka 31a: Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc, Zespół Domowego Leczenia Tlenem, Poradnia Leczenia Bólu
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DERMATOLOGIA”, os. Słoneczne 10: Poradnia Dermatologiczna, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy
- Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ESKULAP”, ul. Juliusza Słowackiego 23: Poradnia Neurologiczna, Poradnia Kardiologiczna
- „FUTURA-MED.”, ul. Henryka Sienkiewicza 65: Poradnia Kardiologiczna, Poradnia Okulistyczna, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ORTOPEDZI”, Al. Jana Pawła II 33: Poradnia Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Poradnia Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej Dla Dzieci, Poradnia Wad Postawy, Poradnia Preluksacyjna, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MALTANKA”, ul. Marii Dąbrowskiej 48, Zakład Opieki Specjalistycznej nr 1, ul. Polna 84/3: Poradnia Neurologiczna, Poradnia Endokrynologiczna, Poradnia Chirurgii Onkologicznej, Poradnia Leczenia Bólu, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy, Pracownia Elektroencefalografii i Biofeedbacku, Pracownia Endoskopii, Poradnia Rehabilitacyjna
- „Ars-Med” Klimas i wspólnicy Sp. j., ul. Juliusza Słowackiego 23:

- ul. Juliusza Słowackiego 23: Poradnia Kardiologiczna, Poradnia Gastroenterologiczna, Poradnia Chirurgii Ogólnej, Poradnia Otolaryngologiczna, Poradnia Chirurgii Naczyniowej, Poradnia Proktologiczna, Poradnia Stomatologiczna, Poradnia Medycyny Sportowej, Poradnia Leczenia Nadciśnienia Tętniczego, Poradnia Chorób Metabolicznych, Poradnia Chorób Naczyń, Pracownia Endoskopii, Pracownia PH-metrii Przewodu Pokarmowego, Pracownia Prób Wysiłkowych, Pracownia Kontroli Rozruszników, Gabinety Diagnostyczno-Zabiegowe
- ul. Mikołaja Kopernika 14: Poradnia Gastroenterologiczna
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VERTIMED” Małgorzata Nowak, os. Rosochy 47: Poradnia Otolaryngologiczna, Poradnia Neurologiczna, Punkt Zaopatrzenia w Środki Wspomagania Słuchu
- Poradnia Urologiczna, ul. Polna 15
 - ul. Ludwika Waryńskiego 53: Poradnia Urologiczna, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DIABETOLOG” Poradnia Diabetologiczna Zdzisława Mazanek, ul. Karola Szymanowskiego 13: Poradnia Diabetologiczna
- VISUS II – Sp. z o.o., Przychodnia – Ostrowiec Św., ul. Śliska 16: Poradnia Okulistyczna, Poradnia Leczenia Jaskry, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy
- Ośrodek Leczenia Zaburzeń Psychiczych i Uzależnień „Eskulap”, ul. Henryka Sienkiewicza 80: Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Psychologiczna, Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Poradnia Leczenia Uzależnień, Zespół Leczenia Środowiskowego (Domowego)
- Świętokrzyski Ośrodek Terapii, os. Ogrody 10a/3u: Zakład Opieki Psychiatrycznej: Poradnia zdrowia psychicznego, Poradnia psychologiczna, Poradnia leczenia uzależnień, Zespół Leczenia Środowiskowego
- Świętokrzyskie Centrum Zdrowia Psychicznego, ul. Rynek Denkowski 10: Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Gabinet Rehabilitacji „REHA-MED.”, ul. Rzeczeki 56a: Zakład Rehabilitacyjny
- „MARKMED” Rehabilitacja Ruchowa, ul. Iłżecka 31a: Pracownia Fizjoterapii, Pracownia Fizykoterapii, Pracownia Kinezyterapii, Pracownia Hydroterapii, Pracownia Krioterapii, Pracownia Masażu Leczniczego
- Rehabilitacja Funkcjonalna „REHAVITAE” S.C., ul. Denkowska 45a: Dział Kinezyterapii, Dział Fizykoterapii, Dział Masażu Leczniczego, Dział Krioterapii Ciekłym Azotem, Gabinet Diagnostyczno-Zabiegowy w Zakresie Ortopedii i Traumatologii Narządów Ruchu
- Jolanta Krzyżanowska Usługi Medyczne, ul. Jana Samsonowicza 2: Ambulatorium, Pomoc Doraźna, Transport sanitarny
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Laboratorium Medyczne „LABOMED”, os. Ogrody 29: Pracownia Diagnostyki Laboratoryjnej

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Laboratorium Analiz Medycznych „ANAMED” Anna Zięba, ul. Juliusza Słowackiego 25c
 - ul. Henryka Sienkiewicza 62a: Punkt Pobrań Krwi
 - os. Pułanki 11: Punkt Pobrań Krwi
 - ul. Juliusza Słowackiego 25c: Laboratorium Analiz Medycznych
- Medyczne Laboratorium Diagnostyczne „MEDA” Marianna Bębenek, ul. Jana Kilińskiego 9/18: Pracownia Diagnostyki Laboratoryjnej
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „DENTIS” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Targowa 13: Poradnia Stomatologiczna
- Diagnoza i Terapia Logopedyczna - Pierzchała Agnieszka - Ostrowiec Świętokrzyski, Al. Jana Pawła II 33.
- Akcja Katolicka Diecezji Sandomierskiej, Parafialny Oddział Akcji Katolickiej Przy Parafii Świętego Michała w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Okólna 19
 - ul. Jana Rosłońskiego 10/2: Poradnia rehabilitacyjna
 - ul. Ferdynanda Focha 5: Dział Fizjoterapii, Ośrodek Rehabilitacji Diennej, Hospicjum Domowe, Rehabilitacja dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku/oddziale dziennym, Hospicjum stacjonarne Św. Ojca Pio, Zakład Opiekuńczo Lecznicy, Poradnia Medycyny Paliatywnej, Dział farmacji
 - Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Ferdynanda Focha 5 (hospicjum)
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Usługi Rentgenowskie Henryk Gruszka, Al. Jana Pawła II 33: Pracownia Rentgenodiagnostyki Medycznej, Pracownia Rezonansu Magnetycznego, Pracownia Tomografii Komputerowej.

Usługi z zakresu opieki zdrowotnej dla mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego świadczone są również w ramach indywidualnych i grupowych praktyk pielęgniarek i położnych, a ofertę opieki medycznej na terenie miasta uzupełniają jednostki prowadzące leczenie w warunkach domowych (opieka długoterminowa, hospicyjna i paliatywna), a także lekarze i lekarze dentyści w ramach indywidualnych praktyk specjalistycznych.

W 2015 roku na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego znajdowała się 1 przychodnia podległa samorządowi terytorialnemu. Na 1 przychodnię przypadało zatem 70 677 mieszkańców miasta, co oznacza, że sytuacja w gminie w zakresie dostępu do przychodni podległych samorządowi była gorsza niż w pozostałych jednostkach. W skali kraju na 1 tego typu przychodnię przypadało ponad 15,9 tys. osób, w skali województwa – 8,1 tys. osób, zaś w powiecie, więcej, bo niemal 37,5 tys. osób. Jedynie w miastach powiatu ostrowieckiego wskaźnik liczby mieszkańców na 1 przychodnię podległą samorządowi przyjął wartość wyższą niż w Ostrowcu Świętokrzyskim i wyniósł ok. 76,8 tys. osób.

W latach 2010-2015 w gminie obserwowany był spadek (o 4,3%) wartości wskaźnika mieszkańców na 1 przychodnię podległą samorządowi. Jako że sieć przychodni podlegających władzom samorządowym w Ostrowcu Świętokrzyskim nie zmieniła się w analizowanym okresie, spadek wartości wskaźnika wywołany został jedynie spadkiem liczby mieszkańców miasta.

Tabela 53. Liczba mieszkańców na 1 przychodnię w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	liczba mieszkańców na 1 przychodnię					
	2010 ob.	2011 ob.	2012 ob.	2013 ob.	2014 ob.	2015 ob.
POLSKA	14 842,0	14 765,7	15 315,3	15 802,8	15 906,8	15 968,9
POLSKA - MIASTO	15 705,2	15 611,4	15 578,3	15 995,8	16 044,5	16 110,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	7 371,0	7 100,6	7 494,1	7 733,2	7 894,9	8 163,5
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	9 982,0	9 135,0	9 228,0	9 623,6	10 068,6	10 392,9
Powiat ostrowiecki	19 418,8	19 305,5	38 384,7	38 139,3	37 892,7	37 472,3
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	79 202,0	78 532,0	77 904,0	76 805,0
Ostrowiec Świętokrzyski	73 847,0	73 300,0	72 871,0	72 277,0	71 728,0	70 677,0

Źródło: GUS/BDL

W placówkach medycznych zlokalizowanych na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego udzielono w 2015 roku łącznie 411 196 porad lekarskich. Liczba udzielanych porad lekarskich podlegała w latach 2010-2014 stałemu spadkowi (ogółem o 16%), dopiero w 2015 roku nastąpił wzrost. Mimo tego w 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim udzielono o 7,3% porad lekarskich mniej niż w 2010 roku.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców miasta w 2015 roku udzielono 5 818 porad lekarskich, tj. więcej niż miało to miejsce w Polsce (4 294 porady), województwie świętokrzyskim (4 295 porad) oraz powiecie ostrowieckim (4 909 porad). Wskaźnik porad lekarskich na 1000 mieszkańców miasta okazał się również wyższy niż średnia dla obszarów miejskich kraju (5 395 porad). Jedynie w przeliczeniu na 1000 ludności miast województwa (5 917 porad) i powiatu (5 989 porad) udzielono więcej porad lekarskich niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Tabela 54. Porady lekarskie na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	porady lekarskie na 1000 mieszkańców ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	-	-	-	-	-	-
POLSKA - MIASTO	3 951	4 073	4 005	4 104	4 151	4 294
ŚWIĘTOKRZYSKIE	4 865	5 024	4 989	5 117	5 202	5 395
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	4 036	4 132	3 996	4 087	4 127	4 295
Powiat ostrowiecki	5 251	5 487	5 330	5 478	5 623	5 917
Powiat ostrowiecki - MIASTO	5 172	5 025	4 745	4 640	4 445	4 909
Ostrowiec Świętokrzyski	-	-	5 843	5 644	5 345	5 989
Ostrowiec Świętokrzyski	6 004	6 089	5 632	5 513	5 194	5 818

Źródło: GUS/BDL

Sieć placówek **aptecznych** na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego tworzą apteki ogólnodostępne oraz działy farmacji szpitalnej:

- apteki ogólnodostępne:
 - Apteka „Bliska Sercu”, ul. Karola Szymanowskiego 13
 - Apteka „Rodzinna”, os. Słoneczne 14

- Apteka „Świętokrzyska”, al. Jana Pawła II 63B
 - Apteka „Codzienna”, ul. Ludwika Waryńskiego 32
 - Apteka „Prima”, ul. Starokunowska 1/7
 - Apteka „Słoneczna”, ul. 11 Listopada 7
 - Apteka „Cef@rm 36,6”, ul. Sienkiewicza 59c
 - Apteka „Codzienna”, os. Ogrody 5a
 - Apteka „Nowa Farmacja”, ul. Iłżecka 22
 - Apteka „Dbam o Zdrowie”, os. Ogrody 37
 - Apteka „Na Piaskach”, ul. Piaski 28
 - Apteka „Pod Hutą”, ul. Świętokrzyska 1
 - Apteka „Dbam o Zdrowie”, ul. Mickiewicza 30
 - Apteka „Paracelsus”, os. Ogrody 37
 - Apteka „Dbam o Zdrowie”, ul. 11 Listopada 6
 - Apteka „CEF@RM 36,6”, os. Słoneczne 14
 - Apteka „Pod Łysicą”, ul. Kilińskiego 1
 - Apteka „NOVA”, os. Stawki 44
 - Apteka COSMOFARM, ul. Sandomierska 6
 - Apteka „NOVA”, ul. Krucza 2
 - Apteka „Nowa Farmacja”, ul. Siennieńska 4
 - Apteka, ul. Mikołaja Kopernika 14
 - Apteka, os. Rosochy 47
 - Apteka, ul. Sienkiewicza 84
 - Apteka, ul. Jana Pawła II 7b
 - Apteka, Rynek Denkowski 10a
 - Apteka, ul. Grabowiecka 3a
 - Apteka, ul. Kopernika 29
 - Apteka, ul. Polna 84
- działy farmacji szpitalnej:
 - Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II prowadzony przez Akcję Katolicką Diecezji Sandomierskiej, ul. Ferdynanda Focha 5
 - Dział farmacji szpitalnej G.V.M. CARINT Sp. z o.o., ul. Karola Szymanowskiego 13
 - Zespół Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Karola Szymanowskiego 11⁵¹.

W 2015 roku na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego działalność prowadziło 28 aptek ogólnodostępnych. W porównaniu do 2010 roku sieć aptek zmniejszyła się w mieście o 4 jednostki (-12,5%). Tendencja spadkowa o nieco większej dynamice charakteryzowała również powiat ostrowiecki (-14%), natomiast w kraju i województwie w latach 2010-2015 obserwowany był stały rozwój sieci aptek i punktów aptecznych. W kraju nastąpił wzrost o 12,7% (w tym 12,8% w miastach), zaś w województwie świętokrzyskim – o 3,9% (w tym 6,2% w miastach).

Zmniejszenie liczby placówek aptecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim spowodowało wzrost wartości wskaźnika ludności przypadającej na 1 aptekę ogólnodostępną. W 2010 roku na 1 aptekę w mieście przypadało 2 308 mieszkańców, zaś w 2015 roku były to 2 524 osoby. Wyższe wartości wskaźnika stwierdzane były w skali kraju (2 738), województwa (2 614) i powiatu (3 038), choć w porównaniu

⁵¹ Za: <http://ra.rejestrymedyczne.csioz.gov.pl/layouts/15/RA/glowna.aspx> (stan na 04.07.2016)

z obszarami miejskimi tych jednostek sytuacja Ostrowca Świętokrzyskiego okazała się mniej korzystna.

Tabela 55. Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	3 093	2 988	2 915	2 850	2 799	2 738
POLSKA - MIASTO	2 471	2 373	2 315	2 267	2 227	2 167
ŚWIĘTOKRZYSKIE	2 770	2 624	2 693	2 704	2 637	2 614
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	1 892	1 765	1 771	1 786	1 751	1 727
Powiat ostrowiecki	2 710	2 574	2 678	2 934	2 915	3 038
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	2 084	2 454	2 435	2 400
Ostrowiec Świętokrzyski	2 308	2 094	2 143	2 492	2 473	2 524

Źródło: GUS/BDL

INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA

Infrastrukturę edukacyjną na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego tworzą: placówki przedszkolne, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne oraz szkoły wyższe. W zależności od jednostki organem prowadzącym jest gmina Ostrowiec Świętokrzyski, powiat ostrowiecki lub osoby prywatne.

Opieka instytucjonalna nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego realizowana jest dwóch placówkach niepublicznych:

1. Niepubliczny Żłobek „Pajacyk”, ul. Ogrody 16
2. Prywatny Żłobek „Zielony Krokodyl”, ul. Polna 50

Ostrowiec Świętokrzyski na tle innych jednostek, również miejskich, charakteryzuje się przeciętnym odsetkiem dzieci objętych opieką w żłobkach. W 2015 roku dotyczyła ona 7,2% dzieci w wieku do 3 lat mieszkających w mieście. Niższe odsetki dzieci objętych opieką w żłobkach odnotowano zarówno w powiecie (4,3%), jak i województwie (4,3%) oraz kraju (6,8%), ale w miastach kraju do żłobków uczęszczało 10,7% dzieci w wieku do 3 lat, zaś w miastach województwa odsetek ten wynosił 9,4%.

Analiza danych dotyczących opieki żłobkowej w latach 2010-2015 wskazuje na rozwój infrastruktury i wzrost zainteresowania instytucjonalnymi formami opieki nad dziećmi do lat 3. Obrazuje to rosnący systematycznie odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach. Zjawisko to występowało we wszystkich jednostkach, niezależnie również od typu obszaru.

Tabela 56. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	2,6	3,0	3,8	4,8	5,9	6,8
POLSKA - MIASTO	4,5	5,1	6,4	7,8	9,5	10,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1,3	1,8	2,6	3,4	3,9	4,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	3,1	4,1	5,8	7,6	8,5	9,4
Powiat ostrowiecki	2,6	3,0	3,9	4,2	3,6	4,3
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	5,8	6,4	5,6	6,7
Ostrowiec Świętokrzyski	4,3	4,9	6,3	6,8	6,1	7,2

Źródło: GUS/BDL

Wychowanie **przedszkolne** w Ostrowcu Świętokrzyskim realizowane jest głównie w przedszkolach publicznych, których liczba wynosi 8. Ponadto na terenie miasta działalność prowadzi sześć jednostek niepublicznych, w tym jedna specjalna. Ogółem opieką przedszkolną świadczy 14 placówek:

1. Przedszkole Publiczne nr 5, ul. Jasna 4
2. Przedszkole Publiczne nr 7, os. Słoneczne 28
3. Przedszkole Publiczne nr 11 im. Marii Kownackiej, ul. Wspólna 20
4. Przedszkole Publiczne nr 12 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Konopnickiej, os. Słoneczne 5
5. Przedszkole Publiczne nr 15 im. Janiny Porazińskiej, os. Ogrody 27
6. Przedszkole Publiczne nr 16 „Kolorowa Akademia”, os. Pułanki 6
7. Przedszkole Publiczne nr 19 im. Jana Brzechwy, os. Ogrody 20
8. Publiczne Przedszkole nr 21, os. Stawki 43
9. Niepubliczne Przedszkole „Dwunastka”, ul. Bałtowska 336a
10. Niepubliczne Przedszkole „Pajacyk”, os. Ogrody 16
11. Niepubliczne Przedszkole „Smyk” ul. Sienkiewicza 65
12. Niepubliczne Przedszkole „Zielony Krokodyl”, ul. Polna 50
13. Przedszkole nr 1 Sióstr Rodziny Maryi w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Grabowiecka 15
14. Zespół Edukacyjno-Przedszkolny Szkoła z Pasją im. Elżbiety Sołtys w Ostrowcu Świętokrzyskim – Niepubliczne Przedszkole, ul. Ferdynanda Focha 3

W 2015 roku odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w Ostrowcu Świętokrzyskim wynosił 86,1%, tj. najwięcej w analizowanym okresie. Sytuacja w gminie okazała się równie korzystna jak w kraju, województwie czy powiecie, gdzie odsetki dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym wynosiły odpowiednio 84,2%, 80,6% i 79,5%. Natomiast w miastach kraju i województwa świętokrzyskiego odsetki te wzrastały do 98,1% i 102,2%, tj. wartości wyższych niż w Ostrowcu Świętokrzyskim. Warto zauważyć, iż dostęp do placówek wychowania przedszkolnego systematycznie się poprawia, gdyż coraz więcej dzieci w wieku 3-5 lat korzysta z oferty placówek przedszkolnych. Zjawisko to występuje we wszystkich jednostkach administracyjnych.

Tabela 57. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	62,6	69,2	69,7	74,1	79,4	84,2
POLSKA - MIASTO	78,8	84,0	83,7	87,6	92,9	98,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	57,5	63,7	64,3	71,0	76,4	80,6
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	79,7	83,6	83,0	87,8	94,6	102,2
Powiat ostrowiecki	55,1	59,7	62,5	65,7	72,8	79,5
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	68,6	71,6	81,0	89,7
Ostrowiec Świętokrzyski	61,7	64,4	65,2	68,2	77,7	86,1

Źródło: GUS/BDL

Na 1 miejsce w placówkach wychowania przedszkolnego w Ostrowcu Świętokrzyskim przypadają w 2015 roku 1,19 dzieci w wieku 3-5 lat, co oznacza, że miejsc było mniej niż dzieci w tym wieku. Średnia dla miasta okazała się wartością wyższą od średniej krajowej (1,12 dzieci na 1 miejsce), a równocześnie niższą od średniej wojewódzkiej (1,32 dzieci na 1 miejsce) i powiatowej (1,33 dzieci na 1 miejsce). W porównaniu do terenów miejskich wskaźnik dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w Ostrowcu Świętokrzyskim okazał się wyższy niż w miastach w Polsce (0,87), województwie (0,88) i powiecie ostrowieckim (1,12).

Analizowany wskaźnik w latach 2010-2015 wykazywał się pewnymi fluktuacjami, przyjmując wartości nieznacznie niższe lub wyższe, jednak we wszystkich jednostkach w 2015 roku na 1 miejsce w placówce przedszkolnej przypadają mniej dzieci niż w 2010 roku.

Tabela 58. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	1,35	1,34	1,31	1,24	1,17	1,12
POLSKA - MIASTO	1,01	1,01	1,00	0,95	0,91	0,87
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1,60	1,64	1,62	1,43	1,36	1,32
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	1,02	1,02	1,02	0,98	0,93	0,88
Powiat ostrowiecki	1,74	1,78	1,70	1,56	1,54	1,33
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	1,39	1,33	1,30	1,12
Ostrowiec Świętokrzyski	1,51	1,52	1,50	1,44	1,38	1,19

Źródło: GUS/BDL

Edukacja na etapie **szkoły podstawowej** w Ostrowcu Świętokrzyskim realizowana jest w 16 placówkach. Połowa z nich (osiem jednostek) to szkoły publiczne, dla których organem

prowadzącym jest gmina Ostrowiec Świętokrzyski. Ponadto działalność prowadzi także pięć niepublicznych szkół podstawowych oraz trzy placówki przeznaczone dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

Placówki publiczne:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Trzeciaków 35
2. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Bolesława Chrobrego, ul. Niska 9
3. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Partyzantów Ziemi Kieleckiej, ul. Polna 56
4. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Stefana Żeromskiego, os. Ogrody 20 (w Zespole Szkół i Placówek Publicznych nr 3)
5. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Henryka Sienkiewicza, ul. Akademicka 20
6. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 9 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, ul. Niewiadoma 19
7. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 10, ul. Rzeczeki 18
8. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 14 im. Orłów Lwowskich w Ostrowcu Świętokrzyskim, os. Stawki 35 (w Zespole Szkół Publicznych nr 2)

Placówki niepubliczne:

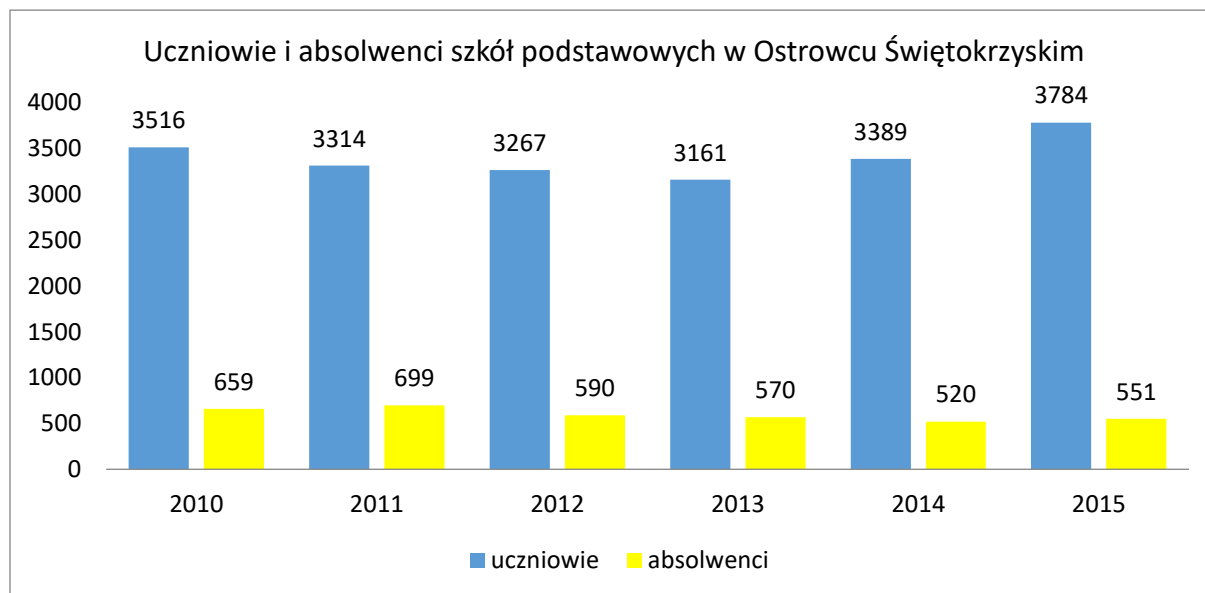
1. Katolicka Publiczna Szkoła Podstawowa w Ostrowcu Świętokrzyskim im. św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, ul. Grabowiecka 15
2. Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Stanisława Konarskiego, ul. Sienkiewicza 65
3. Niepubliczna Szkoła Podstawowa „Dwunastka”, ul. Bałtowska 336a
4. Szkoła Podstawowa w Częstocicach, ul. Górna 3
5. Zespół Edukacyjno-Przedszkolny Szkoła z Pasją im. Elżbiety Sołtys w Ostrowcu Świętokrzyskim – Niepubliczna Szkoła Podstawowa, ul. Ferdynanda Focha 3

Placówki specjalne:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna nr 1, ul. Józefa Gulińskiego 8 (w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym)
2. Szkoła Podstawowa Specjalna nr 2, ul. Iłżecka 31 (w Zespole Szkół Specjalnych)
3. Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna nr 21, ul. Sienkiewicza 67 (w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Nr 1).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego do **szkół podstawowych** na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski w 2015 roku uczęszczało łącznie 3 784 uczniów, zaś ukończyło je 551 absolwentów. W latach 2010-2015 liczba uczniów ostrowieckich szkół podstawowych fluktuowała. Początkowo liczba uczniów zmniejszała się, do minimalnego poziomu 3 161 osób w 2013 roku, by następnie wzrosnąć do 3 784 osób w 2015 roku. Ostatecznie w całym analizowanym okresie liczba uczniów zwiększyła się o 268 osób, czyli o 7,6%. Od 2011 do 2014 roku obserwowany był również systematyczny spadek liczby absolwentów edukacji na etapie podstawowym – maksymalnie, 699 absolwentów, zaobserwowano w 2011 roku, zaś minimalnie, 520 absolwentów, w 2014 roku. Natomiast w 2015 roku ostrowieckie szkoły podstawowe ukończyło 551 absolwentów.

Wykres 12. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Na jeden oddział w szkole podstawowej w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku przypadło 20,7 uczniów, co było wartością najniższą w analizowanym okresie. Mniej liczne niż w Ostrowcu Świętokrzyskim okazały się klasy w szkołach podstawowych w skali kraju (18,7 osób), województwa (17,0 osób) i powiatu (18,4 osób). Relatywnie większe liczbowo klasy występują na obszarach miejskich wszystkich jednostek – w miastach kraju na 1 oddział przypadło 21,4 uczniów, a w miastach województwa – 21,5 uczniów. Na tle tych obszarów miasto Ostrowiec Świętokrzyski wyróżniało się relatywnie mniejszymi klasami w szkołach podstawowych.

Tabela 59. Uczniowie szkoły podstawowej (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie szkoły podstawowe (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	18,3	18,4	18,5	18,5	18,5	18,7
POLSKA - MIASTO	21,7	21,7	21,8	21,8	21,5	21,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	16,8	16,9	16,9	16,7	16,9	17,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	22,0	22,0	22,1	22,1	21,9	21,5
Powiat ostrowiecki	18,7	19,0	18,6	18,3	18,5	18,4
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	21,8	21,2	21,3	20,8
Ostrowiec Świętokrzyski	23,3	22,5	21,9	21,2	21,2	20,7

Źródło: GUS/BDL

Edukacja gimnazjalna w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadzona jest w 15 placówkach, w tym czterech niepublicznych, trzech specjalnych i dwóch dla osób dorosłych:

Placówki publiczne:

1. Publiczne Gimnazjum nr 1, ul. Sienkiewicza 69
2. Publiczne Gimnazjum nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim, os. Słoneczne 37
3. Publiczne Gimnazjum nr 4 im. Orłąt Lwowskich w Ostrowcu Świętokrzyskim, os. Stawki 35 (w Zespole Szkół Publicznych nr 2)
4. Publiczne Gimnazjum nr 5, ul. Sandomierska 26A
5. Gimnazjum nr 6, ul. Długa 10 (w Zakładzie Poprawczym w Ostrowie Świętokrzyskim, prowadzona przez Ministra ds. sprawiedliwości)
6. Gimnazjum Mistrzostwa Sportowego, ul. Żeromskiego 5 (w Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego)

Placówki niepubliczne:

1. Gimnazjum w Częstocicach, ul. Górna 3
2. Katolickie Gimnazjum im. ks. Marcina Popiela, ul. Niewiadoma 19
3. Niepubliczne Gimnazjum im. Stanisława Konarskiego, ul. Sienkiewicza 65
4. Zespół Edukacyjno-Przedszkolny Szkoła z Pasją im. Elżbiety Sołtys w Ostrowcu Świętokrzyskim – Niepubliczne Gimnazjum, ul. Ferdynanda Focha 3

Placówki specjalne:

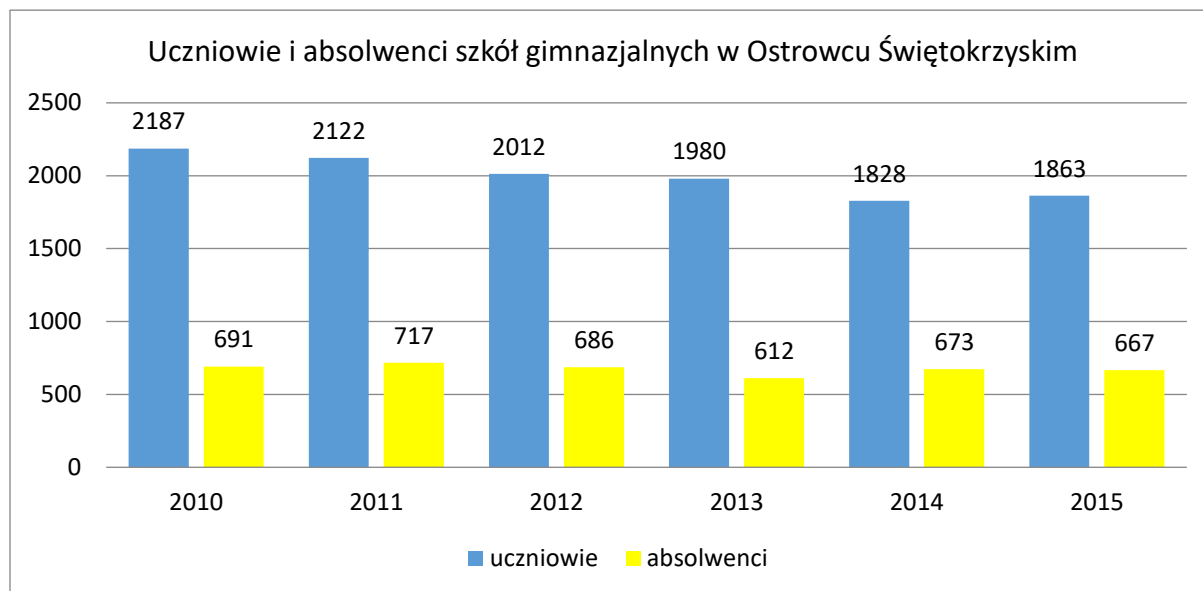
1. Publiczne Gimnazjum Specjalne nr 1, ul. Józefa Gulińskiego 8 (w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym)
2. Publiczne Gimnazjum Specjalne nr 2, ul. Sienkiewicza 67 (w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii)
3. Publiczne Gimnazjum Specjalne nr 3, ul. Łżecka 31 (w Zespole Szkół Specjalnych)

Placówki dla dorosłych:

1. Gimnazjum dla Dorosłych „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Okólna 6B
2. Gimnazjum dla Dorosłych, ul. Sandomierska 26A (*prowadzona przez gminę*)

W 2015 roku do ostrowieckich szkół **gimnazjalnych** uczęszczało 1 863 uczniów, zaś edukację na tym poziomie ukończyło 667 osób. W latach 2010-2014 liczba uczniów i absolwentów gimnazjów (mimo drobnych wahań w przypadku absolwentów) stale się zmniejszała. W przypadku uczniów spadek wyniósł 16,4%, zaś liczba absolwentów w 2014 roku była o 2,6% niższa niż w 2010 roku. Warto zauważyć, że w 2015 roku liczba uczniów gimnazjów zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim – wzrost wyniósł 35 osób, tj. 1,9%. Ogółem w latach 2010-2015 liczba uczniów gimnazjów w Ostrowcu Świętokrzyskim zmniejszyła się o 14,8%, zaś liczba absolwentów – o 3,5%.

Wykres 13. Uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Gimnazja w Ostrowcu Świętokrzyskim cechują się relatywnie najmniejszą liczebnością klas w porównaniu z pozostałymi terenami miejskimi analizowanych jednostek. W 2015 roku na jeden oddział gimnazjalny w Ostrowcu Świętokrzyskim przypadało 21,8 uczniów, a w powiecie było to 21,9 uczniów. W przypadku kraju i województwa przeciętna klasa w gimnazjum liczyła po 22 uczniów, zaś w miastach jej liczebność wzrastała do 23,2 i 23,5 osób. Spadek liczby uczniów szkół gimnazjalnych w latach 2010-2015 spowodował zmniejszenie liczby uczniów w klasach – we wszystkich jednostkach w 2015 roku klasy były mniej liczne niż w 2010 roku.

Tabela 60. Uczniowie gimnazjum (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie gimnazjum (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	22,5	22,4	22,4	22,3	22,1	22,0
POLSKA - MIASTO	23,6	23,5	23,5	23,5	23,3	23,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	22,9	22,8	22,6	22,5	22,3	22,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	24,4	24,2	24,0	24,0	23,8	23,5
Powiat ostrowiecki	25,0	24,7	24,5	23,8	22,6	21,9
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	24,6	23,6	22,4	21,6
Ostrowiec Świętokrzyski	26,0	25,3	24,8	24,1	22,9	21,8

Źródło: GUS/BDL

W Ostrowcu Świętokrzyskim dostępna jest szeroka oferta edukacji na etapie ponadgimnazjalnym. Obejmuje ona zasadnicze szkoły zawodowe, licea ogólnokształcące, technika oraz szkoły policealne, przeznaczone zarówno dla młodzieży, jak i osób dorosłych.

Młodzież chcąc kontynuować naukę w **liceum ogólnokształcącym** w Ostrowcu Świętokrzyskim może to uczynić w jednej z sześciu placówek, w tym jednej niepublicznej. Ponadto w mieście funkcjonuje 6 liceów dla osób dorosłych, w tym trzy dla dorosłych:

Placówki dla młodzieży:

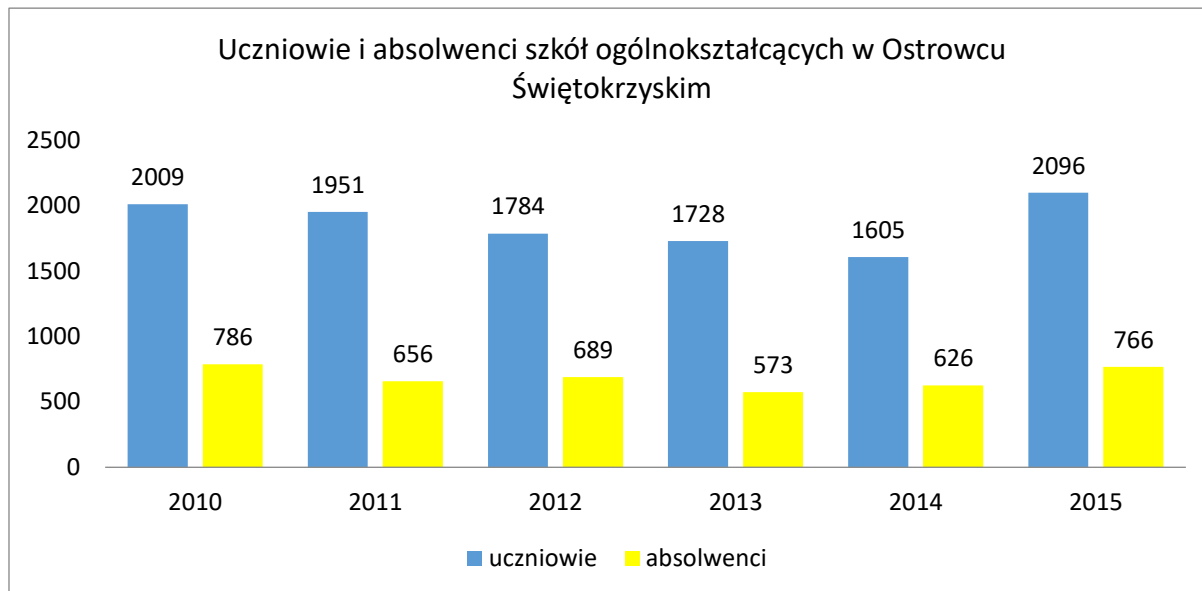
1. Liceum Ogólnokształcące Nr I im. Stanisława Staszica, ul. Kilińskiego 19
2. Liceum Ogólnokształcące Nr II im. Joachima Chreptowicza, ul. Jana Rostkońskiego 1
3. Liceum Ogólnokształcące Nr III im. Władysława Broniewskiego, ul. Henryka Sienkiewicza 67A
4. Liceum Ogólnokształcące Nr IV im. Cypriana Kamila Norwida, ul. Żeromskiego 5
5. Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego, ul. Żeromskiego 5
6. Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. ks. Marcina Popiela, ul. Niewiadoma 19 (niepubliczne)

Placówki dla dorosłych:

1. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ul. Sandomierska 26A
2. Liceum Ogólnokształcące Nr II Dla Dorosłych, ul. Adama Mickiewicza 1
3. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych, ul. Kilińskiego 19
4. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Okólna 6B (niepubliczne)
5. Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Centrum Edukacji Zawodowej, ul. H Henryka Sienkiewicza 67A (niepubliczne)
6. Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, ul. Kilińskiego 49 (niepubliczne).

W latach 2010-2014 o jedną piątą zmniejszyła się liczba uczniów uczęszczających do liceów ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim. W 2010 roku naukę w placówkach tego rodzaju kontynuowało 2 009 osób, zaś w 2014 roku – 1 605 osób (-20,1%). Z kolei w 2015 roku liczba uczniów liceów wzrosła do poziomu 2 96 osób, tj. najwięcej w całym analizowanym okresie. Natomiast liczba absolwentów w latach 2010-2015 fluktuowała. Minimum osiągnięto w 2013 roku (573 absolwentów), zaś maksimum w 2010 roku (786 absolwentów). Podobnie jak w przypadku uczniów liceów ogólnokształcących, liczba absolwentów w 2015 roku znacząco wzrosła w porównaniu z 2014 rokiem.

Wykres 14. Uczniowie i absolwenci liceów ogólnokształcących w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Liczebność oddziałów w liceach ogólnokształcących w Ostrowcu Świętokrzyskim kształtowała się na poziomie zbliżonym do średniej dla innych jednostek. W 2015 roku 1 oddział licealny w mieście liczył przeciętnie 28,3 uczniów (o 0,4 osoby mniej niż w 2010 roku), tożsamą wartość uzyskano dla powiatu ostrowieckiego i województwa świętokrzyskiego, zaś w skali kraju, w tym na obszarach miejskich, było to niemal 27 uczniów. Nieznacznie liczniejsze okazały się klasy licealne w miastach województwa świętokrzyskiego, gdzie do jednego oddziału uczęszczało przeciętnie 28,3 osoby.

Tabela 61. Uczniowie szkół ogólnokształcących dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie szkół ogólnokształcących dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	27,6	27,4	27,3	27,2	27,0	26,8
POLSKA - MIASTO	27,8	27,6	27,5	27,4	27,2	27,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE	29,2	28,8	28,4	28,4	28,3	28,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	29,4	29,0	28,7	28,6	28,5	28,3
Powiat ostrowiecki	28,6	27,7	27,6	27,4	28,2	28,3
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	27,6	27,4	28,2	28,3
Ostrowiec Świętokrzyski	28,7	27,9	27,9	27,4	28,2	28,3

Źródło: GUS/BDL

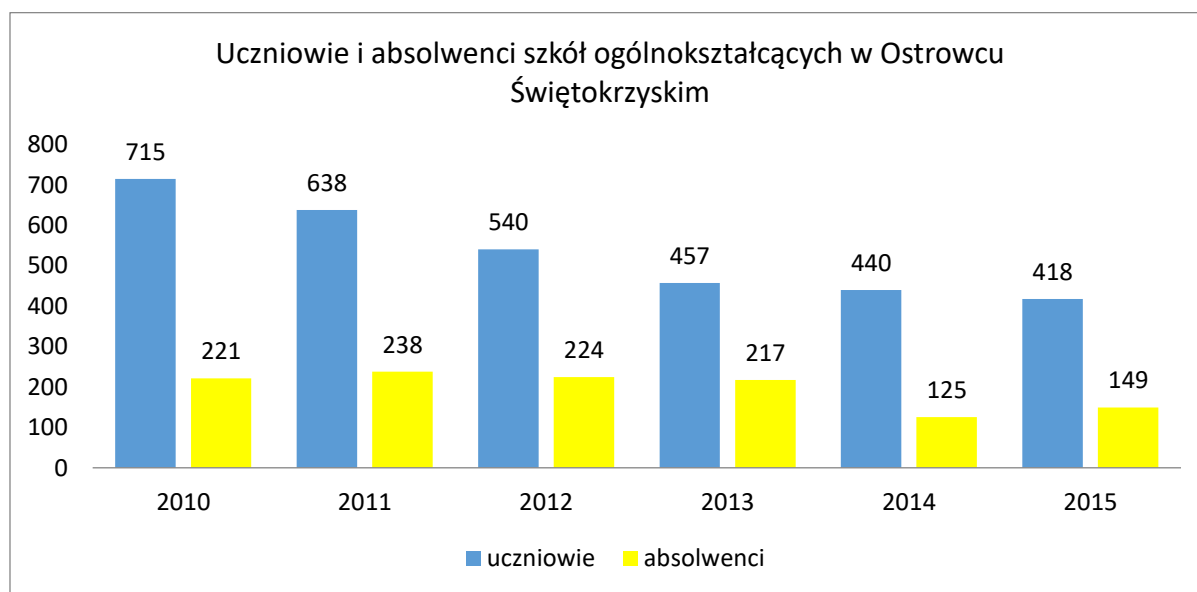
W Ostrowcu Świętokrzyskim kształcenie na poziomie **zasadniczym zawodowym** dla młodzieży realizuje siedem placówek, w tym dwie dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi:

1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 1, os. Słoneczne 33 (w Zespole Szkół Nr 1)
2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 2, os. Słoneczne 45 (w Zespole Szkół Nr 2)

3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3, ul. Sandomierska 2 (w Zespole Szkół Nr 3)
4. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 4, ul. Adama Mickiewicza 1 (w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim)
5. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 5, ul. Długa 10 (w Zakładzie Poprawczym w Ostrowcu Świętokrzyskim, prowadzona przez Ministra ds. sprawiedliwości)
6. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna, ul. Józefa Gulińskiego 8 (w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym)
7. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 2, ul. Sienkiewicza 67 (w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii).

Do zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez specjalnych) na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku uczęszczało 418 uczniów. Była to najniższa liczba w analizowanym okresie: w porównaniu do 2010 roku naukę w zasadniczych szkołach zawodowych w Ostrowcu Świętokrzyskim pobierało o 41,5% osób mniej. W latach 2010-2015 zmniejszyła się również znacznie liczba absolwentów zasadniczych szkół zawodowych w mieście – w 2015 roku ZSZ ukończyło 149 uczniów, podczas gdy w 2010 roku – 221 osób. Oznacza to spadek liczby absolwentów zasadniczych szkół zawodowych o 32,6% w latach 2010-2015.

Wykres 15. Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez specjalnych) w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Oddziały w zasadniczych szkołach zawodowych w Ostrowcu Świętokrzyskim były najliczniejsze w porównaniu z większymi jednostkami administracyjnymi. W 2015 roku przeciętna klasa w zasadniczej szkole zawodowej dla młodzieży (bez specjalnych) w Ostrowcu Świętokrzyskim liczyła 26 uczniów, podczas gdy w kraju było to 21 uczniów, a w województwie świętokrzyskim – 17 uczniów. Identyczne wartości uzyskiwano w miastach kraju i województwa, co oznacza, że klasy na tych obszarach były mniej liczne niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Tabela 62. Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	24	23	23	22	22	21
POLSKA - MIASTO	25	24	23	22	22	21
ŚWIĘTOKRZYSKIE	21	21	20	19	18	17
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	21	21	20	19	18	17
Powiat ostrowiecki	27	26	26	25	26	26
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	26	25	26	26
Ostrowiec Świętokrzyski	28	27	27	25	26	26

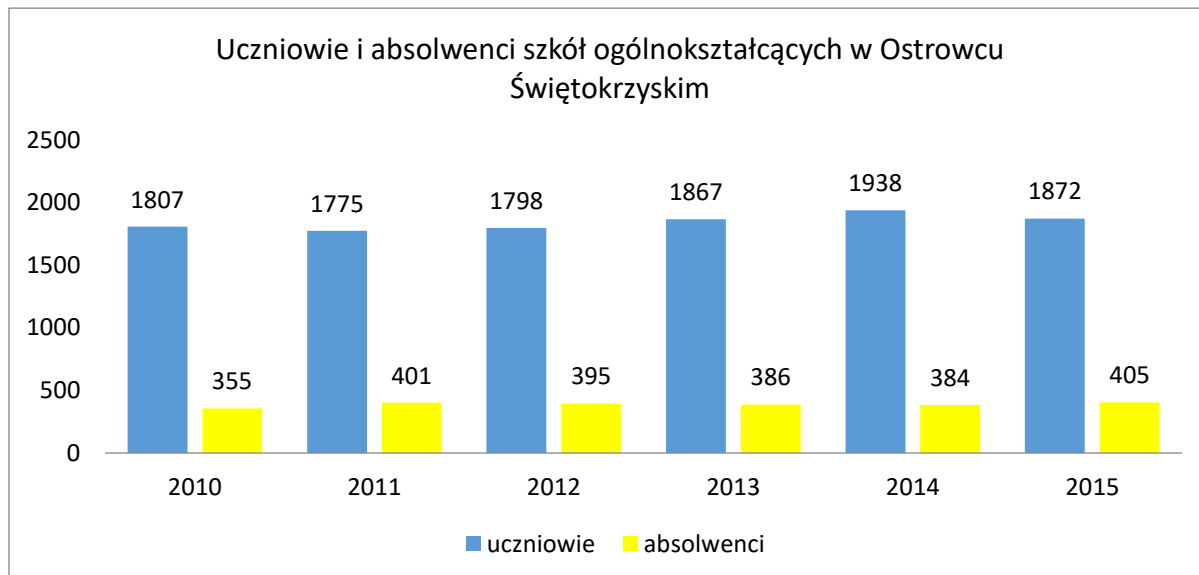
Źródło: GUS/BDL

Kształcenie zawodowe na poziomie szkoły średniej dla młodzieży realizowane jest w Ostrowcu Świętokrzyskim w ośmiu **technikach**, w tym jednym niepublicznym oraz trzech uzupełniających dla dorosłych:

1. Technikum Nr 1, os. Słoneczne 33 (w Zespole Szkół nr 1)
2. Technikum Nr 2, os. Słoneczne 45 (w Zespole Szkół nr 2)
3. Technikum Nr 3, ul. Sandomierska 2 (w Zespole Szkół nr 3)
4. Technikum Nr 4, ul. Adama Mickiewicza 1 (w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego)
5. Niepubliczne Technikum w Ostrowcu Świętokrzyskim Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, ul. Kilińskiego 49
6. Technikum Uzupełniające dla Dorosłych Nr 1, os. Słoneczne 33 (w Zespole Szkół nr 1)
7. Technikum Uzupełniające dla Dorosłych Nr 3, ul. Adama Mickiewicza 1 (w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego)
8. Niepubliczne Technikum Uzupełniające dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, ul. Kilińskiego 49.

Technikum to jedyny typ szkoły, w której w latach 2010-2015 liczba uczniów i absolwentów okazała się dość stabilna. W 2015 roku do techników w Ostrowcu Świętokrzyskim uczęszczały 1 872 osoby, tj. o 65 uczniów mniej niż w 2010 roku. Wzrost ilości uczniów w tym okresie wyniósł 3,6%. Z kolei liczba absolwentów fluktuowała. W 2010 roku technika ukończyło 355 absolwentów, zaś w 2015 roku – 405 osób. W całym analizowanym okresie liczba absolwentów kończących technika w Ostrowcu Świętokrzyskim zwiększyła się o 14,1%.

Wykres 16. Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez specjalnych) w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Oddziały w technikach w Ostrowcu Świętokrzyskim charakteryzowały się wyższą liczebnością w stosunku do większych jednostek. W kraju i województwie do 1 klasy technikum uczęszczało przeciętnie 24 uczniów, zaś w Ostrowcu Świętokrzyskim było to 28 uczniów. Taki sam poziom liczebności klas stwierdzono w powiecie ostrowieckim (w tym również na terenach miejskich). Warto dodać, że w Ostrowcu Świętokrzyskim, podobnie jak w Polsce i powiecie ostrowieckim liczba uczniów przypadających na 1 oddział w technikum w 2015 roku była wyższa niż w 2010 roku.

Tabela 63. Uczniowie techników dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie techników dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	24	24	24	24	24	24
POLSKA - MIASTO	25	24	25	25	25	24
ŚWIĘTOKRZYSKIE	24	23	24	24	24	24
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	24	23	24	24	24	24
Powiat ostrowiecki	25	25	26	27	28	28
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	27	27	28	28
Ostrowiec Świętokrzyski	25	25	27	27	28	28

Źródło: GUS/BDL

Ponadto na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego zarejestrowano działalność dziewięciu **szkół policealnych**, w tym dwóch dla młodzieży i siedmiu dla osób dorosłych:

Placówki dla młodzieży:

1. Niepubliczna Szkoła Policealna dla Młodzieży Centrum Edukacji Zawodowej, ul. H. Sienkiewicza 67A
2. Niepubliczna Szkoła Policealna w Ostrowcu Świętokrzyskim Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, ul. Kilińskiego 49

Placówki dla dorosłych:

1. Niepubliczna Szkoła Policealna dla Dorosłych Centrum Edukacji Zawodowej, ul. Henryka Sienkiewicza 67A
2. Niepubliczna Szkoła Policealna dla Dorosłych Zakładu Doskonalenia w Kielcach, ul. Kilińskiego 49
3. Policealne Studium Zawodowe Centrum Kształcenia Zawodowego Ekspert, ul. Sandomierska 2
4. Policealna Szkoła Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Okólna 6b
5. Policealna Szkoła Medyczna „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Okólna 6b
6. Policealna Szkoła Zawodowa „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Okólna 6b
7. Szkoła Policealna dla Dorosłych, ul. Sandomierska 26A (placówka prowadzona przez gminę)

W Ostrowcu Świętokrzyskim funkcjonują również dwie jednostki oferujące kształcenie na poziomie wyższym:

1. Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Akademicka 12. Oferta uczelni obejmuje naukę na dwóch wydziałach:
 - Wydział Nauk Społecznych i Technicznych:
 - Bezpieczeństwo narodowe (studia licencjackie)
 - Ekonomia (studia licencjackie, studia magisterskie)
 - Geodezja i kartografia (studia inżynierskie)
 - Politologia (punkt rekrutacyjny UP)
 - Wydział Pedagogiki i Nauk o Zdrowiu:
 - Pedagogika (studia licencjackie, studia magisterskie)
 - Pielęgniarstwo (studia licencjackie, studia magisterskie)
 - Zdrowie publiczne (studia licencjackie)
 - Wychowanie fizyczne (studia licencjackie)

WSBiP w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadzi również szereg studiów podyplomowych dla absolwentów szkół wyższych oraz kursy i szkolenia (językowe, medyczne, pedagogiczne, rozwoju osobistego)⁵².

2. Wyższa Szkoła Handlowa im. Bolesława Markowskiego w Kielcach Wydział Zamiejscowy w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Słowackiego 19. Oferta uczelni obejmuje studia I stopnia na kierunku logistyka⁵³.

Sieć placówek **oświatowych** znajdujących się na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego uzupełniają:

- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, ul. Hłżecka 31 (w Zespole Szkół Specjalnych)
- Szkoły muzyczne:
 - Państwowa Szkoła Muzyczna I-go stopnia, ul. Hłżecka 47 (organ prowadzący: Minister ds. kultury i dziedzictwa narodowego)

⁵² Za: <http://www.wsbipl.edu.pl/index.php> (04.07.2016)

⁵³ Za: <http://ostrowiec.wsh-kielce.edu.pl/> (04.07.2016)

- Niepubliczna Szkoła Muzyczna I st. im. F. Chopina, ul. Śliska 31 (organ prowadzący: osoba prywatna)
- Niepubliczna Szkoła Muzyczna II st. im. F. Chopina, ul. Śliska 31 (organ prowadzący: osoba prywatna)
- Niepubliczna Szkoła Muzyczna II st. Świętokrzyska Szkoła Muzyki Rozrywkowej i Jazzu im. Miry Kubasińskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim (organ prowadzący: Opatowskie Towarzystwo Artystyczne)
- Ognisko pracy pozaszkolnej, ul. J. Kilińskiego 12a (organ prowadzący: powiat)
- Pozaszkolna placówka specjalistyczna:
 - Międzyszkolny Ośrodek Gimnastyki Korekcyjno-Kompensacyjnej, os. Ogrody 20 (organ prowadzący: gmina)
- Centrum Kształcenia Ustawicznego, ul. Sandomierska 27a (organ prowadzący: gmina)
- Ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego:
 - Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego MAZ-MET Zakład Transportu i Sprzętu Ośrodek Szkolenia Kierowców i Operatorów, ul. Sandomierska 26A (organ prowadzący: osoba prywatna)
 - Studium Kształcenia Zawodowego i Języków Obcych s.c., Aleja Jana Pawła II 63B (organ prowadzący: osoba prywatna)
- Poradnie psychologiczno-pedagogiczne:
 - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Żeromskiego 5 (organ prowadzący: powiat)
 - Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna KROPKA, ul. Sandomierska 26a (organ prowadzący: osoba prywatna)
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, ul. Józefa Gulińskiego 8 (organ prowadzący: powiat)
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, ul. Henryka Sienkiewicza 67 (organ prowadzący: powiat)
- Placówki doskonalenia nauczycieli:
 - Centrum Edukacji i Doskonalenia Kadr „Lider”, ul. Podstawie 20 (organ prowadzący: osoba prywatna)
 - Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, ul. Słowackiego 19 (organ prowadzących: osoba prywatna)
- Bursa Szkolna, os. Słoneczne 48 (organ prowadzący: powiat)
- Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka filia w Ostrowcu Świętokrzyskim, os. Ogrody 26 (organ prowadzący: samorząd województwa)
- Niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i praktycznego:

- Centrum Biznesu i Promocji Kadr Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, os. Słoneczne 14
- Centrum Kształcenia Zawodowego w Ostrowcu Świętokrzyskim Zakład Doskonalenia Zawodowego W Kielcach, ul. Kilińskiego 49
- Ośrodek Szkolenia Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, ul. Sandomierska 40
- Ośrodek Szkoleniowy Centrum Nauki i Biznesu „Żak” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Okólna 6b.

INFRASTRUKTURA CZASU WOLNEGO (KULTURA, SPORT, REKREACJA)

Głównym organizatorem życia kulturalnego na terenie gminy jest samorządowa instytucja kultury, **Miejskie Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim**, z siedzibą przy ul. Siennieńskiej 54. Swoją działalność MCK prowadzi w następujących obiektach:

- Gmach dawnego Browaru Saskich przy ul. Polnej, w którym mieści się m.in. Punkt Informacji Kulturalnej, Galeria „Uwaga Schody!”, kameralna sala widowiskowa i pracownie artystyczne,
- Budynek dawnego Zakładowego Domu Kultury Huty Ostrowiec przy Alei 3 Maja 6, w którym mieści się kino „Etiuda”, Galeria Fotografii Miejskiego Centrum Kultury, Klub „Perspektywy” oraz sale prób dla orkiestry dętej, zespołów muzycznych, tanecznych i wokalnych,
- Amfiteatr w Parku Miejskim im. Józefa Piłsudskiego, z widownią na 1000 miejsc, w którym organizowane są plenerowe imprezy artystyczne oraz seanse kina letniego.

Przy MCK w Ostrowcu Świętokrzyskim funkcjonują:

- kluby: Klub Szachowy „Hetman”, Fotoklub „Galeria” MCK, Klub Literacki „Aspekt”
- sekcje: sekcja tkaniny artystycznej, sekcja breakdance, sekcja teatralna i recytatorska (grupa wokально-recytatorska „Agrafka”), sekcja muzyczna (MusicArt), sekcja BMX, grupa modelarska „Bunkier”, sekcja dziedzictwa kulturowego
- zespoły: chór „Coro Cantorum” (chór nauczycielski), Chór Dziecięcy „Wiolinki”, chór „Ad Libitum” (chór seniorów),
- Grupa Wokalna Astra, Zespół Wokalny Canto Amici, Zespół Muzyczny „Tremolo”, Zespół Teatralny „Peretki”, Orkiestra Dęta MCK, Młodzieżowa Orkiestra Dęta.

Oprócz zajęć stałych MCK organizuje liczne wydarzenia kulturalne, imprezy, spektakle teatralne, operowe, operetkowe i kabaretowe, koncerty, wystawy, konkursy, przeglądy i turnieje, spotkania autorskie, a także imprezy lokalne i cykliczne. Do najważniejszych wydarzeń artystycznych należy zaliczyć: Festiwal im. Miry Kubasińskiej „Wielki Ogień”, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski „Interpretacje Współczesności”, Ogólnopolski Turniej Tańca Break Dance „So Fresh, So Clean”, Ostrowiec Skate Party, Dni Muzyki oraz Dni Ziemi. Rokrocznie organizowane są również takie imprezy jak: m.in. Dni Ostrowca, Europejskie Dni Dziedzictwa, Zaduszki Jazzowe, Ostrowieckie Prezentacje Teatralne, Ostrowieckie Spotkania Filmowe, Ostrowieckie Spotkania Turystyczne, Weekend Melomana, Senioralia, Przegląd Pieśni Patriotycznych i Legionowych czy Spotkanie Opłatkowe i Noc Sylwestrowa na Rynku⁵⁴.

⁵⁴ Za: <http://mck.ostrowiec.pl/> (10.07.2016)

Wśród pozostałych instytucji prowadzących działalność w obszarze kultury na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego wymienić należy:

- Biuro Wystaw Artystycznych w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Siennieńska 54 – BWA jest jedną z największych galerii sztuki w województwie świętokrzyskim. Jednostka organizuje wystawy prac artystów, Międzynarodowy Jesienny Salon Sztuki (przegląd sztuki współczesnej), ale także prowadzi edukację artystyczną dzieci, uczniów i dorosłych, warsztaty, zajęcia plastyczne czy wykłady z historii sztuki (gminna instytucja kultury)
- Dziecięcy Dom Kultury, os. Słoneczne 15 (placówka Ostrowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej),
- Osiedlowy Dom Kultury, ul. Wspólna 5 – oferta ODK obejmuje: Klub Aktywnych (dla dorosłych), zajęcia taneczno-ruchowe (dla dzieci), klub plastyczny (dla dzieci), szkoła szachowa (dla dzieci i dorosłych), klub tenisa stołowego (dla dzieci, młodzieży i dorosłych), Klub Seniora (placówka Ostrowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej),
- Świetlica Osiedlowa „Pułaneczka”, ul. Kochanowskiego 5 – w świetlicy organizowane są spotkania Klubu Seniora, Klubu Malucha, klubu plastycznego „Pędzelek” (placówka Ostrowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej),
- Osiedlowy Dom Społeczny „Malwa”, os. Stawki 45 – w ODS „Malwa” funkcjonuje 1 Środowiskowa Gromada Zuchowa „Słoneczna Gromada”, 8 Środowiskowa Drużyna Harcerska „Burza”, Klub „Maluszek”, Klub Seniora „Malwa”, koło plastyczne, teatrzyk „Gwiazdeczka”, sekcja wokalna (placówka Spółdzielni Mieszkaniowej „Krzemionki”),
- Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Świętokrzyska 37 – mające swoją siedzibę w XIX-wiecznym Pałacu Wielopolskich. W zbiorach muzeum znajdują się eksponaty związane z historią Ostrowca Świętokrzyskiego, a także szczególnie cenna kolekcja fajansów i porcelany ćmielowskiej z XIX i XX wieku,
- Muzeum Archeologiczne i Rezerwat „Krzemionki”. Oddział Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim, Sudół 135 a – znajdujące się ok. 9 km od Ostrowca Świętokrzyskiego. Dla turystów dostępne są dwie podziemne trasy prehistorycznej kopalni krzemienia pasiastego o długości ponad 400 m, a także rekonstrukcje szybu, obozowiska przyszybowego i wioski neolitycznej,
- Pracownia otwarta „Kontrola Jakości”, Aleja Solidarności 9 – galeria i miejsce wydarzeń kulturalnych organizowanych przez Stowarzyszenie Nie z Tej Bajki, usytuowane w sercu dawnej Huty Ostrowiec,
- Galeria Muzeum Niewinności, ul. Górzysta 12b – prezentująca prace ostrowieckich artystów.

Jak wskazano powyżej na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski działalność prowadzą cztery **domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice**. Oznacza to, że na 1 placówkę kulturalną w mieście przypadało w 2014 roku 17 669 osób. Była to druga najwyższa wartość wśród porównywanych jednostek terytorialnych: w tym samym roku w powiecie ostrowieckim na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę przypadało 18 736 mieszkańców, w województwie świętokrzyskim – 9 312 mieszkańców, zaś w całym kraju – 9 444 mieszkańców. Wyższe wartości, choć nadal niższe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim, dotyczyły obszarów miejskich kraju (niemal 15,5 tys. osób na 1 placówkę kultury) oraz województwa (ponad 10,5 tys. osób).

Tabela 64. Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę				
	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	10 393	9 957	9 868	9 574	9 444
POLSKA - MIASTO	15 887	15 694	15 704	15 592	15 475
ŚWIĘTOKRZYSKIE	11 212	10 443	9 986	9 357	9 312
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	11 067	11 003	10 919	11 056	10 589
Powiat ostrowiecki	19 306	19 192	19 070	18 946	18 736
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	15 840	15 706	15 581	15 361
Ostrowiec Świętokrzyski	18 325	18 218	18 069	17 932	17 669

Źródło: GUS/BDL

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, iż w 2015 roku na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego działalność prowadziło 10 grup artystycznych. W latach poprzednich, 2011-2012, liczba zespołów artystycznych była stała i wynosiła 21, natomiast w roku 2013 było to już jedynie 12 zespołów. W 2014 roku nastąpił spadek do wskazanych powyżej 10 grup artystycznych, tj. poziomowi o ponad połowę niższego niż w roku 2010.

Zmiany liczby działających grup artystycznych w mieście warunkowały zmiany wartości wskaźnika grup artystycznych na 10 tys. mieszkańców. W latach 2010-2011 na 10 tys. ludności miasta przypadało 2,9 grupy artystycznej, w 2013 roku wartość ta spadła do poziomu, 1,7 zespołów, zaś w 2014 i 2015 roku zmniejszyła się do 1,4 grup artystycznych na 10 tys. mieszkańców. Na tle kraju i województwa Ostrowiec Świętokrzyski charakteryzował się relatywnie trudniejszą sytuacją w zakresie wskaźnika grup artystycznych na 10 tys. ludności, w wyżej wymienionych jednostkach wskaźnik przyjmował wartości znacznie wyższe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Tabela 65. Grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców				
	2011 szt.	2012 szt.	2013 szt.	2014 szt.	2015 szt.
POLSKA	3,7	4,0	4,0	4,1	4,4
POLSKA - MIASTO	3,8	4,1	4,1	4,1	4,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	3,7	4,1	4,1	4,1	4,5
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	5,7	6,3	6,4	6,3	6,7
Powiat ostrowiecki	3,0	3,0	2,7	2,7	2,2
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	3,4	3,1	3,0	2,1
Ostrowiec Świętokrzyski	2,9	2,9	1,7	1,4	1,4

Źródło: GUS/BDL

Liczba imprez artystycznych odbywających się na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego w latach 2011-2015 wykazywała tendencję malejącą. W tym okresie ich liczba w mieście zmniejszyła się o ponad połowę, z 313 imprez artystycznych w 2011 roku do 142 imprez w 2015 roku (spadek o 54,6%).

W związku ze znaczącym spadkiem liczby imprez artystycznych, jakie odbywały się w Ostrowcu Świętokrzyskim, zmalał również wskaźnik imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców. W 2010 roku na 10 tys. ludności miasta przypadało niecałe 43 imprezy artystyczne, podczas gdy w 2015 roku było to jedynie 20 imprez. Pod tym względem Ostrowiec Świętokrzyski wyróżniał się negatywnie na tle pozostałych jednostek terytorialnych. Wskaźnik imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców kraju wynosił w 2014 roku 56,6 (w tym 62,3 w miastach), a na 10 tys. mieszkańców województwa – 57,6 (w tym 67,4 w miastach). Jedynie w powiecie ostrowieckim wskaźnik przyjmował wartości niższe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim i wynosił 13,9 imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców.

Tabela 66. Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców				
	2011 szt.	2012 szt.	2013 szt.	2014 szt.	2015 szt.
POLSKA	48,2	50,6	53,5	57,5	56,6
POLSKA - MIASTO	53,4	55,9	57,6	62,3	62,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	59,5	65,0	69,6	65,5	57,6
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	89,6	85,9	83,2	82,1	67,4
Powiat ostrowiecki	30,0	25,2	25,7	23,5	13,9
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	34,8	35,4	32,3	18,9
Ostrowiec Świętokrzyski	42,7	34,7	32,4	29,8	20,1

Źródło: GUS/BDL

Nad rozwojem czytelnictwa na terenie miasta czuwa samorządowa instytucja kultury, **Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim** (ul. Wardyńskiego 26) służąca rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych oraz upowszechnianiu wiedzy i rozwojowi kultury. Do podstawowych zadań Biblioteki należy: gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów dotyczących regionu, udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie dokumentów na zewnątrz oraz prowadzenie systemu wypożyczeń międzybibliotecznych, organizowanie i prowadzenie działalności informacyjnej, popularyzacja książki i czytelnictwa.

Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadzi swoją działalność poprzez Czytelnię Główną i 7 filii:

- Czytelnia Główna, ul. Wardyńskiego 26
- Filia nr 1, ul. Sienkiewicza 65/15 (wypożyczalnia dla dorosłych i młodzieży, czytelnia ogólna, stanowiska komputerowe)
- Filia nr 2, Osiedle Stawki 45 (wypożyczalnia dla dorosłych, dzieci i młodzieży, stanowiska komputerowe)
- Filia nr 5, ul. Sienkiewicza 65/15 (wypożyczalnia dla dzieci)
- Filia nr 6, ul. Kilińskiego 12 (wypożyczalnia dla dzieci, czytelnia ogólna, stanowiska komputerowe)
- Filia nr 7, ul. Niewiadoma 19 (wypożyczalnia dla dorosłych, młodzieży i dzieci, stanowiska komputerowe)
- Filia nr 10, ul. Wardyńskiego 26 (wypożyczalnia dla dorosłych, młodzieży i dzieci)
- Filia nr 11, ul. Kilińskiego 12 (wypożyczalnia dla dorosłych i młodzieży).

Oprócz działalności związanej z udostępnianiem zbiorów bibliotecznych, Miejska Biblioteka Publiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim organizuje lekcje biblioteczne, liczne imprezy, spotkania, konkursy, spektakle, spotkania autorskie czy zajęcia dla dzieci i młodzieży, także w okresie ferii zimowych i wakacji letnich⁵⁵.

Na tle pozostałych jednostek Ostrowiec Świętokrzyski wyróżnia się najwyższą wartością wskaźnika liczby ludności przypadającej na 1 placówkę biblioteczną. W 2015 roku było to 10 097 mieszkańców, tj. znacznie powyżej średniej krajowej (4 113 osób), wojewódzkiej (4 442 osoby) i powiatowej (5 621 osób), także dla obszarów miejskich kraju (6 725 osób) i województwa świętokrzyskiego (8 134 osoby).

W latach 2010-2015 wskaźnik ludności na 1 placówkę biblioteczną w mieście przyjmował coraz niższe wartości, co wynikało z ubytku ludności zamieszkującej w Ostrowcu Świętokrzyskim. Ogółem zmniejszył się on z 10 550 osób w 2010 roku do 10 097 osób w 2015 roku, co oznacza spadek na poziomie 4,3%. W przypadku kraju liczba osób przypadających na 1 bibliotekę zlokalizowaną na tych terenach w 2015 roku była wyższa niż w 2010 roku, choć w miastach, podobnie jak w Ostrowcu Świętokrzyskim, stwierdzono tendencję malejącą (-3,9% w miastach kraju). Natomiast w miastach województwa świętokrzyskiego liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną pozostała praktycznie stała w całym analizowanym okresie.

Tabela 67. Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	3 940	3 990	4 072	4 103	4 100	4 113
POLSKA - MIASTO	7 000	7 061	7 139	6 801	6 733	6 725
ŚWIĘTOKRZYSKIE	4 205	4 246	4 455	4 466	4 511	4 442
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	8 154	8 106	8 058	7 778	8 172	8 134
Powiat ostrowiecki	5 296	5 265	5 758	5 721	5 684	5 621
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	8 800	8 726	8 656	8 534
Ostrowiec Świętokrzyski	10 550	10 471	10 410	10 325	10 247	10 097

Źródło: GUS/BDL

Biblioteki publiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim dysponują relatywnie najmniejszym księgozbiorem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W 2015 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadało jedynie 3 195 woluminów, tj. znacznie mniej niż w kraju (3 380 woluminów), województwie (3 401 woluminów) i powiecie (3 614 woluminów). Również w miastach tych jednostek wskaźnik księgozbioru bibliotek na 1000 ludności przyjmował wartości wyższe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim: 3 392 woluminy na 1000 mieszkańców miast całego kraju i 3 792 woluminy na 1000 mieszkańców miast województwa świętokrzyskiego.

⁵⁵ Za: <http://www.biblioteka.ostrowiec.pl/> (10.07.2016)

Tabela 68. Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności					
	2010 wol.	2011 wol.	2012 wol.	2013 wol.	2014 wol.	2015 wol.
POLSKA	3 458	3 439	3 416	3 402	3 398	3 380
POLSKA - MIASTO	3 385	3 379	3 378	3 378	3 396	3 392
ŚWIĘTOKRZYSKIE	3 465	3 479	3 411	3 418	3 395	3 401
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	3 657	3 704	3 738	3 763	3 745	3 792
Powiat ostrowiecki	3 324	3 455	3 358	3 431	3 500	3 614
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	3 277	3 366	3 443	3 573
Ostrowiec Świętokrzyski	2 756	2 826	2 901	2 983	3 072	3 195

Źródło: GUS/BDL

Wśród mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego znajduje się również relatywnie najmniej czytelników bibliotek publicznych. Wskaźnik czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców miasta wykazywał się w latach 2010-2015 stałym wzrostem, wahając się od 108 w 2010 roku do 118 w 2014 i 2015 roku. Mimo zanotowanego 9,3% wzrostu, przez cały analizowany okres miasto cechowało się niższym poziomem czytelnictwa w porównaniu z innymi jednostkami. W 2015 roku na 1000 mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego przypadało 118 czytelników bibliotek publicznych. W powiecie ostrowieckim wskaźnik wzrastał do 119 osób, w województwie świętokrzyskim – do 131 osób, zaś w skali kraju – do 162 osób. Szczególnie wyraźna jest różnica między Ostrowcem Świętokrzyskim a miastami kraju i województwa. Wśród 1000 mieszkańców miast całego kraju w 2014 roku znajdowało się 200 czytelników bibliotek (o 82 więcej niż w gminie), natomiast wśród 1000 ludności miast województwa świętokrzyskiego – 179 czytelników (o 62 więcej niż w gminie).

Tabela 69. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	169	168	168	167	164	162
POLSKA - MIASTO	207	206	207	207	202	200
ŚWIĘTOKRZYSKIE	137	140	141	140	133	131
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	192	197	200	198	185	179
Powiat ostrowiecki	115	118	118	118	119	119
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	130	130	132	131
Ostrowiec Świętokrzyski	108	110	116	116	118	118

Źródło: GUS/BDL

Oprócz relatywnie najmniejszej liczby czytelników bibliotek publicznych w Ostrowcu Świętokrzyskim, osoby te wypożyczają mniej książek niż czytelnicy z innych jednostek. W roku 2015 przeciętny czytelnik w mieście wypożyczał rocznie 18,9 woluminu, podczas gdy w województwie świętokrzyskim na 1 czytelnika przypadało 20,4 wypożyczone woluminy (w tym 21 w miastach), a w powiecie ostrowieckim – 20 woluminów. jedynie w skali kraju stwierdzono mniejszą liczbę wypożyczeń niż w Ostrowcu Świętokrzyskim. Na 1 czytelnika bibliotek w Polsce przypadało 18 woluminów, zaś na 1 czytelnika w miastach – jedynie 17,8 woluminu.

Tabela 70. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach					
	2010 wol.	2011 wol.	2012 wol.	2013 wol.	2014 wol.	2015 wol.
POLSKA	18,4	18,6	18,9	18,5	18,3	18,0
POLSKA - MIASTO	18,0	18,2	18,6	18,2	18,0	17,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	19,1	19,5	21,8	19,6	20,3	20,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	18,5	19,1	23,0	19,7	20,9	21,0
Powiat ostrowiecki	20,2	20,9	19,4	21,3	19,6	20,0
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	19,4	21,3	19,6	20,5
Ostrowiec Świętokrzyski	19,3	19,6	18,8	19,9	19,3	18,9

Źródło: GUS/BDL

Infrastrukturą sportową, stanowiącą własność gminy, zarządza jednostka organizacyjna gminy, **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ostrowcu Świętokrzyskim**, ul. Świętokrzyska 11. Działalność MOSiR-u koncentruje się na organizowaniu i wspieraniu sportu masowego i rekreacji poprzez: upowszechnienie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, zarządzanie terenami, obiektami i urządzeniami sportowymi, organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych, utrzymanie, budowę nowych oraz rozbudowę istniejących obiektów i urządzeń kultury fizycznej, współpracę w dziedzinie kultury fizycznej z innymi jednostkami i organizacjami, udostępnianie obiektów sportowych klubom sportowym działającym na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego, udostępnianie obiektów sportowych mieszkańcom Ostrowca Świętokrzyskiego, udostępnianie basenu uczniom ostrowieckich szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich oraz prowadzenie powszechnej nauki pływania dla uczniów II klas szkół podstawowych z terenu Ostrowca Świętokrzyskiego.

Wśród obiektów o charakterze sportowo-rekreacyjnym zarządzanych przez MOSiR w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdują się⁵⁶:

- Zespół Obiektów Sportowych KSZO:
 - Miejski Stadion Sportowy „KSZO” – dzięki realizowanym od 1997 roku modernizacjom stadion spełnia wymagania UEFA. Wszystkie miejsca dla publiczności (7 430 miejsc siedzących) znajdują się pod zadaszeniem, został zainstalowany monitoring i sztuczne oświetlenie o mocy maksymalnej 1500 luksów pozwalające na realizację transmisji telewizyjnych. Na co dzień stadion służy drużynie KSZO Ostrowiec, ale jest również miejscem treningów młodych piłkarzy z klubu MKS „KSZO-JUNIOR” czy organizacji zawodów ogólnopolskich, mistrzostw Polski w piłce nożnej w różnych kategoriach wiekowych, a nawet meczy reprezentacji kraju w piłce nożnej.
 - Hala Sportowo-Widowiskowa „KSZO” – oddany do użytku w 2011 roku nowoczesny obiekt o powierzchni 10 445,7 m² i kubaturze 75 300 m³. Hala ma 5 poziomów i znajdują się w niej: sala z widownią, pomieszczenia administracyjne wraz z salą konferencyjną, część hotelowa, sklepy, pomieszczenia komentatorów oraz operatorów światła i dźwięku. Maksymalna ilość widzów w hali podczas koncertu

⁵⁶ Za: <http://www.mosir.ostrowiec.pl/> (11.07.2016)

wynosi 3 794 osób, w trakcie spektaklu – 2 836 osób, a w czasie imprez sportowych mecze koszykówki może oglądać 3 094 widzów, mecze siatkówki – 2 670 osób, a piłki ręcznej – 2 526 osób.

- Pływalnia „Rawszczyzna” z Działem Odnowy Biologicznej i Rehabilitacji:
 - Pływalnia „Rawszczyzna” – wielofunkcyjny, dziesięciotorowy basen o wymiarach 5 123 x 2 500 cm, głębokości 200-230 cm i z przesuwym pomostem o szerokości 120 cm. Pomost przesuwny umożliwia dostosowanie niecki do zawodów pływackich na dystansach 25m i 50m oraz wyznaczania pola gry w piłkę wodną. Pływalnia posiada widownię na 1 480 osób, spełnia wymagania FINA 2000 stawiane obiektom ubiegającym się o organizację międzynarodowych zawodów pływackich. W części rekreacyjnej pływalni znajduje się: basen do nauki pływania o wymiarach 1 250 x 840 cm i głębokości 100-135 cm, basen rekreacyjny o powierzchni 118,5 m² i głębokości 60-120 cm, sztuczna rzeka, gejzery denne i bicze wodne, zjeżdżalnia płaszczyznowa o długości 13 m i zjeżdżalnia rurowa o długości 78 m oraz wanna z masażem powietrzem i wodą dla 7 osób (jacuzzi).
 - Dział Odnowy Biologicznej i Rehabilitacji – oferujący zabiegi hydroterapii, kinezyterapii, fizykoterapii, krioterapii miejscowej i ogólnoustrojowej oraz światłoterapii, a także możliwość korzystania z siłowni, sauny czy zajęć fitness, aerobiku i aquaerobiku.
- Piłkarski Ośrodek Treningowy – nowoczesny obiekt oddany do użytku w 2007 roku obejmujący dwa boiska trawiaste (o wymiarach 105m x 65 m) i boisko ze sztuczną nawierzchnią (o wymiarach 105m x 68m), a także oświetlenie (moc oświetlenia 220 luksów) oraz pełne zaplecze socjalne i sanitarne: cztery szatnie z natryskami, pomieszczenia sędziowskie i trenerskie, trybuny na 288 miejsc siedzących oraz parking na 40 samochodów i 3 autokary.

W skład Piłkarskiego Ośrodka Treningowego wchodzi również boisko wielofunkcyjne w Parku Miejskim im. Józefa Piłsudskiego oraz wielofunkcyjny teren rekreacyjny zlokalizowany przy ul. Mickiewicza.
- Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin” – usytuowany na peryferiach miasta i obrzeżach Puszczy Iłżeckiej, określany jako „zielone płuca Ostrowca Świętokrzyskiego”. Infrastrukturę ośrodka tworzą: duży staw ze strzeżonymi kąpieliskami, plażą, brodzikiem dla małych dzieci oraz wypożyczalnią sprzętu wodnego (rowery wodne i kajaki), boisko do plażowej piłki siatkowej, plac zabaw, miejsca do grillowania, obiekty gastronomiczne oraz park linowy z dwoma napowietrznymi trasami.
- Kompleksy Boisk Sportowych „ORLIK 2012”: na Osiedlu Ogrody oraz na ul. Chopina (Osiedle Kolonia Robotnicza). W skład kompleksów sportowo-rekreacyjnych „ORLIK 2012” wchodzi dwa boiska sportowe (boisko piłkarskie o wymiarach 30m x 62m (pole gry 26m x 56m), ogrodzone oraz wyposażone w piłkochwyty, boisko wielofunkcyjne do koszykówki i piłki siatkowej o wymiarach 19,1m x 32,1m, ogrodzone i z wyposażeniem montowanym w sposób trwały z podłożem), budynek sanitaro-szatniowy (magazyn sprzętu gospodarczo-sportowego, szatnie, zespół higieniczno-sanitarny, pomieszczenie gospodarza obiektu i trenera środowiskowego) oraz oświetlenie kompleksu dla boiska piłkarskiego i boiska wielofunkcyjnego.

Infrastrukturę sportowo-rekreacyjną na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego uzupełniają tereny zieleni miejskiej (parki) oraz otwarte strefy rekreacji. Wśród terenów zieleni miejskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim, służących zarówno jako miejsca rekreacji i wypoczynku, jak i uprawiania sportów czy organizacji imprez, należy wymienić⁵⁷:

- Park Miejski im. Marszałka J. Piłsudskiego – popularne miejsce spacerów i spotkań mieszkańców miasta, a także imprez kulturalnych. Park jest położony w środkowej części miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, pomiędzy ulicami A. Mickiewicza, H. Sienkiewicza, Starokunowską i Aleją 3-go Maja. Południową granicę stanowi rzeka Kamienna. Historia Parku sięga 1919 roku, gdy Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego podjęła decyzję o utworzeniu na należącym do miasta terenie pomiędzy rzekami Kamienną a Młynówką parku miejskiego. Prawo dzierżawy terenu parku uzyskał ogrodnik Feliks Ortyński. W 1932 roku w Parku odsłonięto pomnik Józefa Piłsudskiego, a sam park zyskał imię Marszałka. Pomnik został rozebrany w 1949 roku, po czym w 1993 roku – odtworzony i usytuowany na nowym miejscu. W 2011 roku zakończyła się realizacja projektu „Uzupełnienie funkcji kulturalno-rekreacyjnych w ramach rewitalizacji obszaru Śródmieścia Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego- zagospodarowanie Parku Miejskiego”, w ramach którego w parku powstał amfiteatr, molo, nowe alejki, plac zabaw i fontanna. Obecnie teren parku to obszar ponad 22 ha z dwoma stawami, 1,5 ha kwitnących rabat bylinowych, nowoczesnym placem zabaw, skateparkiem, miasteczkiem ruchu, siłowniami plenerowymi, boiskiem do gry z syntetyczną nawierzchnią i oświetleniem, ścieżkami rowerowymi i licznymi alejkami. W Parku rosną także dwa dęby szypułkowe, „Dąb Wolności” i „Adam”, będące pomnikami przyrody.
- Park Fabryczny – został założony na początku lat 20-tych XX wieku, na terenie dawnej osady fabrycznej Klimkiewiczów. Oficjalnie otwarcie parku nastąpiło wiosną 1923 roku. Park położony jest między ulicami R. Traugutta od zachodu oraz T. Kościuszki od wschodu, zabudową ul. S. Staszica od południa oraz kompleksem budynków technikum Mechaniczno-Hutniczego od północy. Park założony został w formie regularnego prostokąta o powierzchni 1,77 ha, w dwóch poziomach: północnym wyższym i południowym nieckowatym (rezultat sztucznego podniesienia terenu). Teren parku jest ogrodzony, a główne wejścia znajdują się od ul. R. Traugutta oraz T. Kościuszki: są to dwie ozdobne metalowe bramy usytuowane w połowie długości parku. Układ alejek parkowych jest nieregularny. Drzewostan na terenie Parku Fabrycznego pochodzi z celowych nasadzeń gatunków wiązów, lip, klonów i kasztanowców. W roku 2007 park uzupełniono nowymi ciągami pieszymi i placem zabaw dla dzieci.
- Park Pałacowy – zespół pałacowo-parkowy został założony w XVIII wieku wokół nieistniejącego dworu. Park o powierzchni około 4,8 ha, usytuowany jest pomiędzy ulicami Świętokrzyską (od strony północnej), Szewieńską (od strony zachodniej) oraz ul. Parkową (od strony południowej i wschodniej). Po wybudowaniu obecnego pałacu kompozycję parku podporządkowano układowi asymetrycznemu. W części „dolnej” urządzony był staw zasilany wodą ze studni artezyjskiej, która działa do dnia dzisiejszego. Główna brama (park był ogrodzony) znajdowała się w narożu północno zachodnim, przy zbiegu ulic Świętokrzyskiej, Szewieńskiej i S. Żeromskiego. Aleja dojazdowa prowadziła wokół stawu i od wschodu dochodziła do portyku podjazdowego. Po II wojnie światowej dolna część parku została całkowicie zniszczona, na tym terenie wybudowano 4 baraki mieszkalne. Część „górną” otaczająca pałac zachowała parkowy starodrzew. Po 1965 roku kierownictwo Muzeum

⁵⁷ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/sport-i-rekreacja/aktywnie-w-miescie-i-okolicach/436-zielone-miasto> (15.07.2016)

zagospodarowało część dolną budując osiową aleję od ul. Świętokrzyskiej wprost do portyku pałacu. W znacznej części odbudowano drzewostan na terenie całego parku. „Górna” część parku należy do Muzeum Historyczno-Archeologicznego, natomiast „dolna” część jest własnością Gminy Ostrowiec Świętokrzyski. Zespół pałacowo-parkowy został wpisany do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego i podlega ochronie prawej. Na terenie parku rośnie pomnik przyrody: lipa drobnolistna „Maria”.

- Park Saletyński – został utworzony w 2007 roku. Park jest usytuowany pomiędzy Zespołem Opieki Zdrowotnej, ul. K. Szymanowskiego, H. Sienkiewicza oraz terenem parafii pw. Najświętszej Marii Panny Saletyńskiej. Obejmuje teren o powierzchni ponad 4 ha o charakterze leśnym z alejką przebiegającą przez środek.
- Wzgórze Parkowe Kirkut – cmentarz „Kirkut” położony był na wyniosłym bastionie północnej wysoczyzny, w trójkącie ulic H. Sienkiewicza, A. Mickiewicza i Iłżeckiej. Pierwsze wzmianki o nim pojawiały się w 1657 roku, czynny był od 1734 roku. W 1900 roku kirkut otoczono parkanem. Podczas II wojny światowej cmentarz został zdewastowany przez hitlerowców, a zniszczone macewy wykorzystano jako materiał budowlany. W 1957 roku na terenie cmentarza urządzono park im. 15-lecia PRL. Z terenu cmentarza usunięto resztę macew i utworzono lapidarium na powierzchni 0,10 ha. Lapidarium ogrodzono i uporządkowano. Na terenie wzgórza parkowego rośnie pomnik przyrody – dąb szypułkowy.

Otwarte strefy rekreacji powstały w ramach realizacji projektu „Otwarte strefy rekreacji dziecięcej przy placówkach oświatowych gwarancją zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży miasta Ostrowiec Świętokrzyski”. Otwarte strefy rekreacji to wielofunkcyjne boiska z nawierzchnią z trawy syntetycznej, ogrodzone, oświetlone i monitorowane. Na wyposażenie boisk składają się: bramki do piłki ręcznej i nożnej, słupki do siatkówki i tenisa, stojaki do piłki koszykowej, stanowiska sędziowskie, sprzęt sportowy i piłkochwyty. Boiska wykorzystywane są do prowadzenia lekcji wychowania fizycznego, zajęć pozalekcyjnych oraz organizowania imprez sportowo-rekreacyjnych, a korzystanie z nich jest bezpłatne. Boiska znajdują się przy:

- Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1, ul. Trzeciaków 35
- Publicznej Szkole Podstawowej Nr 3, ul. Niska 9
- Publicznej Szkole Podstawowej Nr 5 (ZSP Nr 3), os. Ogrody 20
- Publicznej Szkole Podstawowej Nr 7, ul. Akademicka 20
- Publicznym Gimnazjum Nr 3, os. Słoneczne 37⁵⁸.

Dla najmłodszych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego dostępne są ponadto liczne place zabaw, zlokalizowane w różnych częściach miasta, zarówno w parkach, jak i na osiedlach:

- Plac zabaw w Parku Miejskim
- Plac zabaw w Parku Fabrycznym
- Plac zabaw w Parku Pałacowym
- Plac zabaw przy ul. Niskiej
- Plac zabaw przy ul. L. Staffa
- Plac zabaw przy ul. W. Syrokomli
- Plac zabaw przy ul. S. Wyspiańskiego
- Plac zabaw przy ul. Zielonej

⁵⁸ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/sport-i-rekreacja/sportowe-miasto/427-objekty-sportowe#otwarte-strefy-rekreacji> (11.07.2016)

- Plac zabaw w Rynku Denkowskim
- Plac zabaw przy ul. W. Sikorskiego
- Plac zabaw w osiedlu Ogrody
- Plac zabaw w osiedlu Ogrody tzw. „bazarek”
- Plac zabaw przy ul. Jodłowej
- Plac zabaw przy ul. Jaworowej
- Plac zabaw przy ul. F. Chopina
- Plac zabaw przy ul. M. Kopernika
- Plac zabaw w osiedlu Kuźnia⁵⁹.

W 2014 roku na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego działalność prowadziło 11 **klubów sportowych**, liczących 757 członków i 1 056 osób ćwiczących. Liczba klubów sportowych w mieście zwiększyła się w latach 2010-2014 o 3 podmioty (o 37,5%), co przełożyło się również na wzrost liczby członków i osób ćwiczących. W 2014 roku liczba członków klubów sportowych w mieście była o 66% wyższa niż w 2010 roku, a liczba ćwiczących w klubach sportowych – o 8,3% wyższa.

Tabela 71. Kluby sportowe, członkowie oraz ćwiczący w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2012	2014
	kluby sportowe		
Ostrowiec Świętokrzyski	8	10	11
członkowie klubów sportowych			
Ostrowiec Świętokrzyski	456	596	757
ćwiczący ogółem w klubach sportowych			
Ostrowiec Świętokrzyski	975	1 028	1 056

Źródło: GUS/BDL

Mimo rozwoju liczbowego klubów sportowych w Ostrowcu Świętokrzyskim, w okresie 2010-2014 miasto wyróżniało się na tle pozostałych jednostek relatywnie niskimi wartościami wskaźnika klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców. W 2014 roku wynosił on dla miasta 1,5, podczas gdy średnia krajowa kształtowała się na poziomie 3,6 klubów sportowych, średnia wojewódzka – 2,7 klubów sportowych, a średnia powiatowa – 1,6 klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców. Pozytywnym jest fakt, że średnia ilość klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w Ostrowcu Świętokrzyskim rosła całym analizowanym okresie.

Tabela 72. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców		
	2010 szt.	2012 szt.	2014 szt.
POLSKA	3,4	3,7	3,6
POLSKA - MIASTO	3,1	3,3	3,3

⁵⁹ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/sport-i-rekreacja/aktywnie-w-miescie-i-okolicach/436-zielone-miasto#place-zabaw> (15.07.2016)

ŚWIĘTOKRZYSKIE	2,9	2,9	2,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	3,1	3,2	3,1
Powiat ostrowiecki	1,2	1,4	1,6
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	1,6	1,9
Ostrowiec Świętokrzyski	1,1	1,4	1,5

Źródło: GUS/BDL

Podobna sytuacja dotyczyła wskaźnika członków klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców. W latach 2010-2014 jego wartość dla miasta Ostrowiec Świętokrzyski rosła, ale przez cały okres pozostawała poniżej średniej dla innych jednostek (poza powiatem ostrowieckim). W 2014 roku na 10 tys. mieszkańców gminy przypadało 106 członków klubów sportowych, podczas gdy w kraju było to 245 osób, w województwie 160 osób, zaś w powiecie – 91 osoby. W miastach kraju i województwa świętokrzyskiego wskaźnik wzrastał do poziomu 273 i 231 osób, tj. wartości znacznie przewyższających średnią dla Ostrowca Świętokrzyskiego.

Tabela 73. Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców		
	2010 osoba	2012 osoba	2014 osoba
POLSKA	232	239	245
POLSKA - MIASTO	251	262	273
ŚWIĘTOKRZYSKIE	164	155	160
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	204	202	231
Powiat ostrowiecki	71	71	91
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	90	126
Ostrowiec Świętokrzyski	62	82	106

Źródło: GUS/BDL

Również w przypadku wskaźnika ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców wartości osiągnięte w Ostrowcu Świętokrzyskim są niższe niż w pozostałych jednostkach. Na 10 tys. mieszkańców miasta w 2014 roku przypadało 147 osób ćwiczących w klubach sportowych. Choć była to wartość najwyższa w całym analizowanym okresie, nadal pozostawała na poziomie niższym niż wynosiła średnia krajowa (239 osób ćwiczących na 10 tys. mieszkańców) i wojewódzka (163 osoby ćwiczące na 10 tys. mieszkańców), chociaż wyższym niż średnia powiatowa (123 osób ćwiczących na 10 tys. mieszkańców). Ponownie wyższe wskaźniki ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. ludności osiągnięte były w miastach, co pogłębia różnice między Ostrowcem Świętokrzyskim a obszarami miejskimi kraju (269 ćwiczących) i województwa świętokrzyskiego (241 osoby).

Tabela 74. Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców		
	2010 osoba	2012 osoba	2014 osoba
POLSKA	223	235	239
POLSKA - MIASTO	244	259	269

ŚWIĘTOKRZYSKIE	181	167	163
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	236	225	241
Powiat ostrowiecki	121	113	123
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	153	174
Ostrowiec Świętokrzyski	132	141	147

Źródło: GUS/BDL

INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA

Infrastruktura noclegowa na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski nie jest bardzo rozbudowana. Dane statystyki publicznej wskazują, że w 2015 roku w mieście dostępnych było 5 całorocznych obiektów noclegowych, a liczba całorocznych miejsc noclegowych kształtowała się na poziomie 597. Z noclegów w mieście w 2015 roku skorzystało 15 908 turystów, którym udzielono łącznie 29 186 noclegów.

Brak rozbudowanej infrastruktury noclegowej w gminie sprawia, że Ostrowiec Świętokrzyski wyróżnia się negatywnie na tle pozostałych jednostek, jeśli chodzi o obiekty noclegowe według stanu na 31 VII w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W 2015 roku wskaźnik dla gminy wynosił 0,071 i był niższy niż w latach 2011-2013 (0,08), ale wyższy niż w 2014 roku (0,056). Tymczasem średnia liczba obiektów noclegowych na 1000 mieszkańców pozostałych jednostek systematycznie wzrastała. W skali kraju nastąpił wzrost wskaźnika z 0,14 do 0,18 (o 28,9%), w skali województwa z 0,11 do 0,16 (o 53,4%), zaś w skali powiatu – z 0,08 do 0,09 (o 15,2%).

Tabela 75. Obiekty noclegowe na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	obiekty noclegowe wg stanu na 31 VII - razem na 1000 mieszkańców					
	2010 obiekt	2011 obiekt	2012 obiekt	2013 obiekt	2014 obiekt	2015 obiekt
POLSKA	0,14	0,14	0,17	0,17	0,176	0,178
POLSKA - MIASTO	0,16	0,15	0,18	0,18	0,183	0,183
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,11	0,11	0,14	0,14	0,156	0,164
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	0,15	0,14	0,16	0,16	0,170	0,171
Powiat ostrowiecki	0,08	0,09	0,10	0,09	0,079	0,089
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	0,09	0,09	0,064	0,078
Ostrowiec Świętokrzyski	0,07	0,08	0,08	0,08	0,056	0,071

Źródło: GUS/BDL

Również wskaźnik miejsc noclegowych całorocznych na 1000 mieszkańców pozwala stwierdzić znacznie mniej korzystną sytuację w Ostrowcu Świętokrzyskim. W 2015 roku na 1000 mieszkańców miasta przypadało 8,4 całorocznego miejsca noclegowego. W przypadku powiatu ostrowieckiego wartość wskaźnika była jeszcze niższa i wynosiła 7,5, zaś lepiej przedstawiała się sytuacja województwa świętokrzyskiego (10,6 miejsc na 1000 mieszkańców). Relatywnie najwyższe wskaźniki całorocznych miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców stwierdzono w całym kraju – w 2015 roku wynosił on 12,7, w miastach wzrastając do poziomu 14,8 miejsc noclegowych na 1000 ludności. Należy dodać, iż we wszystkich jednostkach analizowany wskaźnik w 2015 roku przyjął wartość wyższą niż w 2010 roku.

Tabela 76. Miejsca noclegowe na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	miejsca noclegowe całoroczne - wg stanu na 31 VII na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	10,6	10,7	11,8	12,1	12,4	12,7
POLSKA - MIASTO	12,6	12,8	13,9	14,1	14,6	14,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	7,5	7,9	8,5	9,2	9,9	10,6
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	10,9	11,0	11,4	12,2	12,9	13,5
Powiat ostrowiecki	6,5	7,3	7,6	6,9	6,7	7,5
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	8,1	8,4	7,0	8,2
Ostrowiec Świętokrzyski	7,4	8,2	8,4	8,6	7,2	8,4

Źródło: GUS/BDL

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski charakteryzuje niemal najniższy poziom wskaźnika turystów w okresie I-XII w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W 2015 roku wynosił on 225, podczas gdy na 1000 mieszkańców kraju przypadało 701 turystów (w miastach wskaźnik wzrastał do poziomu 902 turystów), a na 1000 mieszkańców województwa świętokrzyskiego – 412 turystów (w miastach 612). Jedynie w powiecie ostrowieckim wskaźnik turystów na 1000 mieszkańców przyjmował wartości niższe niż w samym Ostrowcu Świętokrzyskim i w 2015 roku wynosił 215.

Warto podkreślić, że o ile w kraju i województwie z każdym rokiem wskaźnik przyjmował coraz wyższe wartości, to w powiecie i Ostrowcu Świętokrzyskim obserwowane były jego fluktuacje. Choć zarówno w przypadku powiatu ostrowieckiego, jak i Ostrowca Świętokrzyskiego wskaźnik turystów na 1000 mieszkańców okazał się wyższy niż w 2010 roku, jednak był to wzrost znacznie mniej dynamiczny niż w pozostałych jednostkach.

Tabela 77. Turyści w okresie I-XII na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	turyści (korzystający) w okresie I-XII na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	531	557	587	608	652	701
POLSKA - MIASTO	678	712	748	781	839	902
ŚWIĘTOKRZYSKIE	317	340	346	354	378	412
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	486	501	506	510	548	612
Powiat ostrowiecki	173	198	198	199	184	215
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	213	214	191	208
Ostrowiec Świętokrzyski	188	225	230	232	206	225

Źródło: GUS/BDL

Turyści odwiedzający Ostrowiec Świętokrzyski nie korzystają ze zbyt wielu noclegów. W 2015 roku na 1000 mieszkańców miasta turystom udzielono 413 noclegów – identyczna wartość wystąpiła jedynie w 2011 roku, w pozostałych latach wskaźnik przyjmował niższe wartości. Minimum wystąpiło w 2010 roku, gdy na 1000 mieszkańców miasta udzielono 317 noclegów.

W województwie świętokrzyskim w 2015 roku na 1000 mieszkańców przypadło tymczasem 1 167 udzielonych noclegów (w miastach wskaźnik wzrastał do poziomu 1 741 noclegów), zaś na 1000 mieszkańców całego kraju – aż 1 853 noclegi (w miastach 2 275). Dane te wskazują na znaczny dystans, jaki dzieli Ostrowiec Świętokrzyski od pozostałych jednostek jeśli chodzi o infrastrukturę turystyczną i jej wykorzystanie.

Tabela 78. Noclegi udzielone w okresie I-XII na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	udzielone noclegi w okresie I-XII na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	1 448	1 483	1 609	1 635	1 730	1 853
POLSKA - MIASTO	1 738	1 798	1 947	2 006	2 127	2 275
ŚWIĘTOKRZYSKIE	941	977	1 058	1 058	1 112	1 167
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	1 469	1 527	1 553	1 537	1 623	1 741
Powiat ostrowiecki	346	374	361	353	331	378
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	374	374	344	384
Ostrowiec Świętokrzyski	317	413	400	402	367	413

Źródło: GUS/BDL

Oprócz zabytków, których spectrum rozciąga się od obiektów sakralnych poprzez miejsca walk i tragedii minionych epok, aż po industrialną zabudowę i unikalną urbanistykę „Starej Huty”, składających do uprawiania w Ostrowcu Świętokrzyskim typowej *turystyki miejskiej*, miasto może być doskonałym miejscem do uprawiania *turystyki aktywnej*. Sprzyjają temu otaczające miasto kompleksy leśne Puszczy Iłżeckiej, dominujące w krajobrazie lesiste kopuły pasma Jeleniowskiego i Łysogórskiego Gór Świętokrzyskich oraz przełomowa dolina rzeki Kamienna. W niewielkiej odległości od Ostrowca Świętokrzyskiego znajdują się wyjątkowe i unikalne atrakcje, takie jak: neolityczna kopalnia krzemienia pasiastego w Krzemionkach czy kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy w Bałtowie, obejmujący m.in. Park Jurajski, zwierzyńiec i stok narciarski.

Mieszkańcy i turyści mają do swojej dyspozycji malownicze szlaki rowerowe prowadzące przez Ostrowiec Świętokrzyski i wokół miasta⁶⁰:

- *Szlak im. Mieczysława Radwana* (szlak czerwony) o przebiegu: Ostrowiec Świętokrzyski (Denkowski Rynek) – ul. Topolowa – Struga Denkowska – ul. Ogrodowa – ul. W. Sikorskiego – ul. Świerkowa – ul. Bałtowska – ul. Zbożowa – ul. Gajowa – ul. Malinowa – ul. Siennieńska – Gutwin – ul. Miodowa – Las Rzeczki – ul. Kasztanowa – Kolonia Robotnicza – ul. H. Sienkiewicza – ul. Dobra – Kuźnia – Paulinów – Częstocice – Szewna – Zarzeczce – os. Widok – Ostrówek – ul. Winnica – ul. Opatowska – Denkówki – ul. Mostowa – Rynek Denkowski;
- *Szlak im. Witolda Gombrowicza* (szlak zielony) o przebiegu: Ostrowiec Świętokrzyski (Rynek Denkowski) – Ostrowiec Świętokrzyski (Rynek Ostrowiecki) – Częstocice – Mychów – Chocimów – Doły Biskupie „Witulini” – Krynki (kościół) – Brody Iłżeckie (PKP) – Bór Kunowski – Kaplica – Nowa Dębowa Wola – Wólka Bałtowska – Bałtów – Pętkowice – leś. „Potoczek” – Tarłów – Cegielnia – Czachów – Lasocin – Czyżów Szlachecki – Sobótka –

⁶⁰ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/kultura-i-turystyka/niezbednik/423-jak-sie-poruszac-po-miescie#szlaki-rowerowe> (15.07.2016)

Przybysławice – Mikułowice – Wojciechowice – Drygulec – Ćmielów (Rynek) – Małoszyce – Grocholice – Bodzechów – Ostrowiec Świętokrzyski (Rynek Denkowski)

- *Transwojewódzki Szlak Rowerowy* (szlak niebieski) o przebiegu: Żarnów – Końskie – Stąporków – Bliżyn – Rejów – Skarżysko Kamienna – Wąchock – Starachowice – Brody – Kałków – „Wióry” – Doły Biskupie – Nietulisko Duże – Kunów – Chmielów – Ostrowiec Świętokrzyski – Sudół – Magonie – Ruda Kościelna – Ćmielów – Małoszyce – Podole – Lipowa – Opatów – Iwaniska – Ujazd – Klimontów – Szymanowice – Sulistawice – Koprzywnica – Skotniki – Sandomierz. Elementem *Transwojewódzkiego Szlaku Rowerowego* jest niebieski szlak *Śladami Zabytków Techniki – Dolina Kamiennej*.

Wśród najciekawszych miejsc i obiektów znajdujących się na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego, zasługujących na szczególną uwagę, wymienić można⁶¹:

- Kolegiata Św. Michała Archanioła – pochodząca z 1672 roku, przebudowana w latach 1924-38 wg projektu Stefana Szyllera w stylu neobarokowym. Pozostałością pierwotnego kościoła są części murów prezbiterium i nawy głównej. Na placu kościelnym znajdują się pomniki powstańców styczniowych, żołnierzy Armii Krajowej, bł. ks. Jerzego Popiełuszki i obelisk Związku Strzeleckiego, a przed kościołem usytuowano pomnik św. Jana Pawła II.
- Zespół pałacowy w Częstocicach (park i pałac) przy ul. Świętokrzyskiej 37 – wybudowany w latach 1887-1899 wg projektu Leonardo Marconiego dla hr. Zygmunta Wielopolskiego i jego żony Marii z Laskich Wielopolskiej. Obecnie jest to siedziba Muzeum Historyczno-Archeologicznego.
- Dworek w Częstocicach przy ul. Świętokrzyskiej 40 – dawna leśniczówka z przeł. XVIII i XIX wieku.
- Pałacyk Mikusińskich przy ul. Kuźnia 54 – dworek myśliwski z końca XIX w. zbudowany przez hr. Z. Wielopolskiego. Było to miejsce rozpoczęcia i kończenia polowań. W 1929 roku pałacyk został zakupiony przez Józefa Mikusińskiego, nadleśniczego lasów ostrowieckich (pełnomocnika Wielopolskich). Obecnie obiekt funkcjonuje jako hotel (Pałac Tarnowskich).
- Zespół kościoła parafialnego pw. św. Stanisława Biskupa w Denkowie – pochodzący z pocz. XVIII w. kościół murowany jednonawowy, dzwonnica z 1806 roku oraz mur kościelny.
- Kirkut – cmentarz żydowski założony w 1734 roku. W części cmentarza utworzono lapidarium, w którym zgromadzono macewy pochodzące głównie z okresu międzywojennego, choć najstarsze datowane są na poł. XIX wieku.
- Kaplica cmentarna rodziny Pietrzykowskich na parafialnym cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Denkowskiej.
- Figura św. Floriana – usytuowana na Placu Św. Floriana, pochodząca z 1776 roku figura ufundowana przez Franciszka i Reginę Szymańskich.
- Dworek Żakowskich przy ul. Siennieńskiej 14.
- Dworek Stanisława Leona Saskiego przy ul. Siennieńskiej 47 – obecnie mieści się w nim Urząd Stanu Cywilnego.
- Kamienica dr Jana Głogowskiego przy ul. Głogowskiego 5 – pochodząca z końca XIX w. Obecnie znajduje się w nim siedziba Urzędu Miasta.
- Zajazd Pocztowy przy ul. Szerokiej 3 – murowany parterowy budynek z sienią przejazdową z końca XVIII wieku. Zajazd uważany jest za najstarszy budynek w mieście.

⁶¹ Cyt. za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/kultura-i-turystyka/miasto-moje-a-w-nim/587-warto-zobaczyc#parki> (15.07.2016)

- Browar i Młyn Stanisława Saskiego przy ul. Siennieńskiej, Polnej i Wardyńskiego – neorenesansowy młyn pochodzący z 1908 roku działał jeszcze w latach 90. XX wieku. Browar jest obecnie siedzibą Miejskiego Centrum Kultury i Biura Wystaw Artystycznych.
- Willa Morawieckich przy ul. Wardyńskiego 28 – willa pochodząca z 1914 roku została zaprojektowana przez inż. Władysława Hermanna. Od 1988 roku znajduje się w nim siedziba Miejskiej Biblioteki Publicznej.
- Bank Pfeffera przy Alei 3 Maja 7 – jest to budynek z końca XIX wieku zbudowany w stylu eklektycznym wg projektu Stefana Szyllera. Obecnie znajduje się w nim siedziba Komendy Powiatowej Policji.
- Gmach Poczty Polskiej przy Alei 3 Maja 12 – budynek z lat 1925-27, zaprojektowany przez inż. Witolda Minkiewicza. Przez wiele lat najbardziej reprezentacyjny gmach miasta.
- Budynek Kasy Chorych przy ul. Focha 5 – pochodzący z 1931 roku budynek obecnie jest siedzibą Domu Ulgi w Cierpieniu im. św. Jana Pawła II.
- Pałacyk Bolesława Rylla przy ul. Czystej 13 – wybudowany w 1910 roku.
- Hotel Fabryczny przy ul. Sandomierskiej 4 – pochodzący z 1899 roku obiekt wybudowany w stylu mauretańskim.
- Kościół pw. Najświętszego Serca Jezusowego – modrzewiowy kościół z 1932 roku, wybudowany w stylu zakopiańskim wg projektu inż. Tadeusza Rekiwrowicza.
- Kino „Etiuda” przy Alei 3 Maja 6 – budynek z poł. XX wieku, budowany od 1937 roku pierwotnie jako Dom Robotniczy częściowo ze składek pracowników ostrowieckiej huty, potem do 1998 roku w budynku znajdował się Zakładowy Dom Kultury Huty Ostrowiec.
- Kamienica przy Alei 3 Maja 4 – kamienica z sienią przejazdową pośrodku. Z lewej strony do 2014 roku mieściła się najstarsza w mieście apteka. W okresie międzywojennym własność Stanisława Paklezego.
- Budynek po szkole powszechnej przy ul. Sienkiewicza 70 – budynek pochodzący z lat dwudziestych XX wieku.
- Gmach szkoły przy ul. Sienkiewicza 67 – budynek pochodzący z 1929 roku. Było to dawne seminarium nauczycielskie, a obecnie mieści LO nr 3 im. W. Broniewskiego.
- Fińskie domki przy ul. Kuźnia 32-38 – drewniane parterowe domy z poddaszem przywiezione w 1953 roku z Ziemi Zachodnich i tu zmontowane jako domy wielorodzinne.
- Elewator zbożowy przy ul. Sandomierskiej – powstał w latach 30. XX wieku. Był wówczas największym tego typu obiektem na terenie Polski.
- Układ urbanistyczny Śródmieścia – najstarsza część miasta, północna pierzeja Rynku tzw. Górna Połąć z zachowanymi budynkami pochodzącymi z trzeciej ćwierci XIX w. z sieniami przejazdowymi.
- Denków – układ urbanistyczny dawnego miasta z końca XVI wieku: rynek z przyległymi ulicami; figura św. Floriana z 1803 roku, budynek dawnego zajazdu (Rynek 9), murowana kaplica św. Jana Nepomucena (ul. Spółdzielcza 20), cmentarz parafialny założony w 1798 roku z klasycystyczną kaplicą Kotkowskich z pierwszej połowy XIX wieku (spoczywają w niej m.in. dziadkowie Witolda Gombrowicza).
- Kolonia Robotnicza – układ urbanistyczny osady domków jednorodzinnych z przełomu lat 20. i 30. XX wieku, przeznaczonych dla pracowników Zakładów Ostrowieckich. W ceremonii przekazania jej do użytku uczestniczył prezydent RP Ignacy Mościcki.
- Układ urbanistyczny Klimkiewiczowa – układ dawnej osady przy zakładzie hutniczym zaprojektowanej i zbudowanej przez Antoniego Klimkiewicza w latach 1837-1839; przyłączonej do Ostrowca w 1924 roku. Osada obejmuje budynki mieszkalne – tzw. „dworki” przy ulicy Moniuszki z przełomu XIX i XX wieku oraz przyfabryczne budynki mieszkalne przy ul. Traugutta, Świętokrzyskiej i Staszica z końca XIX wieku i z pocz. XX wieku.

- Układ urbanistyczny osady „Cukrownia” w dzielnicy Częstocice – zespół budynków administracyjno-mieszkalnych w tym: pałac administratora cukrowni z końca XIX wieku, urzędnicze budynki mieszkalne przy ul. Świętokrzyskiej i robotnicze budynki mieszkalne przy ul. Osadowej z pocz. XX wieku.
- Parki:
 - Park Miejski im. J. Piłsudskiego przy Alei 3 Maja – pochodzący z początku XX wieku i wybudowany wg projektu Franciszka Szaniora. Obecnie wewnątrz parku znajduje się m.in. skatepark, boisko wielofunkcyjne, miasteczko ruchu, ścieżki rowerowe, wrotkowe i deskorolkowe, plac zabaw, siłownia, amfiteatr z widownią na tysiąc osób, staw z molo.
 - Park Fabryczny z 1923 roku przy ul. Traugutta
 - Park Saletyński przy kościele NMP Saletyńskiej (osiedle Piaski)
 - Park XXV-lecia z 1970 roku na osiedlu XXV-lecia
 - Park na Kirkucie z najstarszym w mieście 300-letnim dębem szypułkowym, któremu czytelnicy „Gazety Ostrowieckiej” uczestniczący w plebiscycie nadali imię „Jędrus”.

Warto dodać, iż turyści zwiedzający Ostrowiec Świętokrzyski wszelkie informacje na temat atrakcji miasta i pomoc mogą uzyskać w jednym z trzech punktów:

- Punkt Informacji Turystycznej, ul. Siennieńska 54
- PTTK Oddział Świętokrzyski im. St. Jeżewskiego, Aleja 3 Maja 5
- PTTK Oddział im. M. Radwana, Aleja 3 Maja 8.

Z inicjatywy Punktu Informacji Turystycznej ustanowiono nadawaną od 2011 roku Ostrowiecką Odznakę Turystyczno-Krajoznawczą, która ma na celu popularyzację walorów krajoznawczych obszaru objętego odznaką.

Ostrowiecka Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza jest odznaką regionalną, ustanowioną przez PTTK Oddział im. Stanisława Jeżewskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim, PTTK Oddział im. Mieczysława Radwana w Ostrowcu Świętokrzyskim Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Oddział w Ostrowcu Świętokrzyskim, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ostrowieckiej i Miejskie Centrum Kultury w Ostrowcu Świętokrzyskim. Odznaka posiada trzy stopnie: brązowy, srebrny i złoty, a ubiegać się o nią może każdy, kto w określonym czasie zwiedzi odpowiednią liczbę obiektów znajdujących się na obszarze stanowiącym kanon Ostrowieckiej Odznaki Turystyczno-Krajoznawczej⁶².

ZABYTKI I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski cechuje się występowaniem zabytków, zarówno wpisanych do rejestru zabytków, jak i obiektów o charakterze zabytkowym, nieujętych w oficjalnych rejestrach. Ochroną prawną na podstawie wpisu do rejestru *zabytków nieruchomości* objęte zostały następujące obiekty usytuowane na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego:

- kościół par. pw. św. Michała Archanioła, ul. Okólna, (XVII), 1924-38, nr rej.: A.304 z 4.06.2009
- kaplica cmentarna rodziny Pietrzykowskich, na cmentarzu parafialnym, ul. Denkowska, 1880, nr rej.: A.272 z 16.07.2009

⁶² Za: http://ostrowiec.travel/pl/informacje_o_regionie/ostrowiecka_odznaka_turystyczno-krajoznawcza/ (15.07.2016)

- cmentarz żydowski, nr rej.: A.612 z 23.04.1991
- zespół pałacyku myśliwskiego Wielopolskich, ul. Kuźnia 54, 1898-1903, nr rej.: A.613/1-3 z 21.08.1997:
 - pałacyk myśliwski, ob. szpital
 - kapliczka
 - park
- zespół pałacowy, ob. muzeum, ul. Świętokrzyska 37, 1880-85, nr rej.: A.614 z 16.09.1975:
 - pałac
 - park
- dwór, ul. Świętokrzyska 40 (d. 2), XIX, nr rej.: A.615 z 3.10.1988
- kościół parafialny pw. św. Stanisława, 1700, XIX, 1904, nr rej.: A.616/1-2 z 18.03.1957 i z 15.04.1967
- dzwonnica, mur/drewn., 1806, nr rej.: j.w.⁶³.

Natomiast do *zabytków ruchomych* znajdujących się na terenie miasta zalicza się: elementy wyposażenia kościoła parafialnego pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika, typograf z 1904 roku zainstalowany w Przedsiębiorstwie Usługowo-Produkcyjno-Handlowym „Drukarnia”, 4 maszyny stanowiące wyposażenie budynków kuźni i odlewni oraz 2 klatki walcownicze wraz z łącznikiem napędu – fragment walcarek w Walcowni Małej należące do dawnego Obszaru Przemysłowego Zakłady Ostrowieckie S.A. Ponadto na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego znajdują się 54 zewidencjonowane *stanowiska archeologiczne*, datowane od epoki pradziejów do epoki nowożytnej.

Ogółem, w *Gminnej Ewidencji Zabytków w mieście Ostrowiec Świętokrzyski*, obejmującej zabytki nieruchome wpisane do rejestru, inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków, stanowiska archeologiczne, historyczne układy urbanistyczne miasta oraz inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta miasta w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem zabytków, ujęto 195 obiektów oraz 54 stanowiska archeologiczne. Znajdują się wśród nich obiekty sakralne, cmentarze i parki, ale również liczne budynki mieszkalne i użyteczności publicznej czy obiekty infrastruktury technicznej (w tym obiekty dawnych Zakładów Ostrowieckich, d. Klimkiewiczowskie) oraz układy urbanistyczne:

- Układ urbanistyczny Śródmieście (centrum),
- Układ urbanistyczny osiedla mieszkalnego przy dawnych Zakładach Ostrowieckich (ul. Kościuszki, ul. Moniuszki, ul. Poniatowskiego, ul. Sandomierska, ul. Staszica, ul. Świętokrzyska, ul. Traugutta),
- Układ urbanistyczny Kolonia Robotnicza – osiedle domków jednorodzinnych (ul. Kolonia Robotnicza),
- Układ urbanistyczny Denków (centrum).

Zadania gminy z zakresu ochrony dóbr kultury określa *Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2015-2018*, przyjęty Uchwałą Nr XIX/117/2015 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 28 września 2015 r. Przedmiotem *Programu* jest problematyka

⁶³ Za: http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/ (11.07.2016)

ochrony dziedzictwa kulturowego miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, a celem – określenie głównych zadań i kierunków działań na rzecz ochrony i opieki nad zabytkami. *Program* ma służyć ochronie i wykorzystaniu lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego w różnych dziedzinach życia społecznego. Prace przeprowadzone w związku z opracowaniem *Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2015-2018* pozwoliły sformułować dwa priorytety, do których realizacji wyznaczono kierunki działań (wraz zadaniami):

Priorytet I: Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego, jako element rozwoju gospodarczo-społecznego miasta Ostrowca Świętokrzyskiego:

1. Podjęcie działań mających na celu podniesienie atrakcyjności krajobrazu kulturowego miasta na potrzeby edukacyjne, społeczne i turystyczne.
2. Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.
3. Rozszerzenie zasobów prawnych form ochrony zabytków miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.
4. Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania.
5. Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Priorytet II: Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości kulturowej mieszkańców miasta Ostrowca Świętokrzyskiego:

1. Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym miasta.
2. Edukacja i popularyzowanie wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym miasta⁶⁴.

SYSTEM DROGOWY I KOLEJOWY, KOMUNIKACJA

Ostrowiec Świętokrzyski charakteryzuje się dobrym systemem komunikacyjnym, obejmującym drogi i linie kolejowe. Sieć **drogowa** w mieście obejmuje:

- Drogi krajowe (pod zarządem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad) – 5,857 km:
 - DK nr 9 (stanowiąca część trasy europejskiej E371) o przebiegu: Radom – Iłża – Ostrowiec Świętokrzyski – Opatów – Lipnik – Klimontów – Łoniów – Nagnajów – Kolbuszowa – Głogów Małopolski – Rzeszów (węzeł „Rzeszów Północ”). W Ostrowcu Świętokrzyskim DK nr 9 prowadzi przez ul. Opatowską, Sandomierską i Onufrego Zagłoby.
- Drogi wojewódzkie (pod zarządem Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Kielcach) – 8,301 km:
 - DW nr 751 o przebiegu Suchedniów – Bodzentyn – Nowa Słupia – Ostrowiec Świętokrzyski. W Ostrowcu Świętokrzyskim DW nr 751 prowadzi przez ul. Romualda Traugutta oraz Rondo 25-lecia PRL NSZZ „Solidarność”.
 - DW nr 754 o przebiegu Ostrowiec Świętokrzyski – Pętkowice – Solec n. Wisłą. W Ostrowcu Świętokrzyskim DW nr 754 prowadzi przez ul. Mieczysława Radwana, Denkowską, Bałtowską oraz Aleję 3 Maja.

⁶⁴ Za: *Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2015-2018*

- DW nr 755 o przebiegu Ostrowiec Świętokrzyski – Ożarów (DK 79) – (DK 74) – Zawichost – rz. Wisła – Kosin (DW 854). W Ostrowcu Świętokrzyskim DW nr 755 prowadzi przez ul. Zygmuntówka.
- Drogi powiatowe (pod zarządem Wydziału Dróg Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim) – 39,345 km
- Drogi gminne – 113,91 km
- Drogi wewnętrzne

Ostrowiec Świętokrzyski posiada własną autobusową komunikację zbiorową. Organizatorem usług transportu publicznego na terenie miasta jest **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Gminy Ostrowiec Świętokrzyski**, Aleja Jana Pawła II 45. Sieć komunikacyjna obsługiwana przez MPK Sp. z o.o. obejmuje 12 linii podstawowych, których trasy przebiegają w granicach administracyjnych miasta Ostrowca Świętokrzyskiego⁶⁵:

- Linia 0, Trasa: Ogrodowa > Sikorskiego > 11-go Listopada > Al. Jana Pawła II > Radwana > Polna > Iłżecka > Rynek > Al. 3-go Maja > Żabia > Mickiewicza > Sienkiewicza > Waryńskiego > Al. Jana Pawła II > 11-go Listopada > Sikorskiego > Ogrodowa
- Linia 1, Trasa: Kolonia Robotnicza Działki > Długa > Szymanowskiego > Dąbrowskiej > Piaski > Sienkiewicza > Mickiewicza > Iłżecka > Jana Pawła II > Chrzanowskiego > Polna > Iłżecka > Rynek > Al. 3-go Maja > Rondo im. Rep. Ostrowieckiej > Świętokrzyska/Pętla > Żeromskiego/Paulinów
- Linia 2, Trasa: Prusa > Konopnickiej > Waryńskiego > Iłżecka > Rynek > Al. 3-Go Maja > Sandomierska > Zygmuntówka
- Linia 3, Trasa: Ogrodowa > Sikorskiego > 11 Listopada > Chrzanowskiego > Polna > Iłżecka > Waryńskiego > Sienkiewicza > Mickiewicza > Zagłoby > Żeromskiego > Zagłoby > Żabia > Al.3-go Maja > Okólna > Denkowska > Radwana > Chrzanowskiego > 11-go Listopada > Sikorskiego > Ogrodowa
- Linia 4, Trasa: Zajezdnia MPK > Jana Pawła II > Siennieńska > Armii Krajowej > Iłżecka > Kraszewskiego > Graniczna > Długa > Dąbrowskiej > Piaski > Sienkiewicza > Żeromskiego > Świętokrzyska > Traugutta > Al. 3-go Maja > Okólna > Radwana > Polna > Chrzanowskiego > 11 Listopada > Samsonowicza > Gulińskiego/Huta Celsa
- Linia 5, Trasa: Ogrodowa > Sikorskiego > Hubalczyków > Bałtowska > Jana Pawła II > Iłżecka > Rynek > Al. 3-go Maja > Rondo im. Rep. Ostrowieckiej > Świętokrzyska/Pętla
- Linia 6, Trasa: Kolonia Robotnicza > Długa > Dąbrowskiej > Piaski > Sienkiewicza > Starokunowska > Al. 3-go Maja > Rondo im. Rep. Ostrowieckiej > Trugutta > Zakanale > Świętokrzyska/Pętla
- Linia 7, Trasa: Prusa > Iłżecka > Armii Krajowej > Siennieńska > Al. Jana Pawła II > Chrzanowskiego > Polna > Iłżecka > Rynek > Kilińskiego > Podstawie > Denków Rynek > Rudzka

⁶⁵ Za: <http://mpkostrowiec.com.pl/index.php?page=passenger&case=maps> (11.07.2016)

- Linia 8, Trasa: Miodowa > Siennieńska > Al. Jana Pawła II > Iłżecka > Polna > Sienkiewicza > Mickiewicza > Żabia > Al. 3-go Maja > Okólna > Denkowska > Radwana > Polna > Iłżecka > Al. Jana Pawła II > Siennieńska > Miodowa
- Linia 9, Trasa: Szymanowskiego/Szpital > Długa > Dąbrowskiej > Piaski > Sienkiewicza > Mickiewicza > Żabia > Al. 3-go Maja > Okólna > Radwana > Polna > Chrzanowskiego > Jana Pawła II > Bałtowska > Kąty Denkowskie
- Linia 10, Trasa: Kolonia Robotnicza Działki > Długa > Dąbrowskiej > Piaski > Sienkiewicza > Mickiewicza > Iłżecka > Jana Pawła II > 11 Listopada > Samsonowicza > Gulińskiego/Huta Celsa
- Linia 11, Trasa: Szymanowskiego/Pętla > Dąbrowskiej > Piaski > Sienkiewicza > Mickiewicza > Iłżecka > Armii Krajowej > Siennieńska > Jana Pawła II > Chrzanowskiego > Ostrowiecka > Samsonowicza > Al. 25-lecia PRL Wolności > Mostowa > Samsonowicza > Rudzka.

Przewozy autokarowe w ruchu lokalnym i regionalnym z i do Ostrowca Świętokrzyskiego prowadzi przede wszystkim PKS w Ostrowcu Świętokrzyskim S.A., ale przez miasto prowadzą również linie innych przewoźników. Aktualnie z Dworca Autobusowego w Ostrowcu Świętokrzyskim (ul. Żabia 40) realizowane są połączenia w kierunku m.in.:

- innych miejscowości w powiecie ostrowieckim – m.in. Bałtów, Bodzechów, Boksycka, Ćmielów, Miłków, Momina, Mychów, Mychów – Kolonia, Nowa Dębowa Wola, Okół, Sarnówek Duży, Stara Dębowa Wola, Szewna, Szwarzowice, Waśniów, Wojciechowice,
- innych miejscowości w województwie świętokrzyskim – m.in. Gęsice, Iwaniska, Jeleniów, Kielce, Klimontów, Łągów, Małoszyce, Nowa Słupia, Opatów, Ożarów, Podole, Sadowie, Sandomierz, Skarżysko-Kamienna, Starachowice, Stara Łągowica, Staszów, Sulejów, Tartów, Wola Jachowa,
- miejscowości poza województwem świętokrzyskim – m.in. Bydgoszcz, Chełm, Częstochowa, Elbląg, Grójec, Gdańsk, Gdynia, Hrubieszów, Iłża, Jastrzębia Góra, Kalisz, Katowice, Kołobrzeg, Końskie, Kraków, Kraśnik, Lipsko, Lublin, Łeba, Łódź, Malbork, Opole, Piotrków Trybunalski, Płock, Polańczyk, Poznań, Przemyśl, Radom, Rzecznów, Rzeszów, Rymanów-Zdrój, Sanok, Siemno, Słupsk, Sokołów Małopolski, Sosnowiec, Solec nad Wisłą, Stalowa Wola, Toruń, Tarnobrzeg, Ustrzyki Dolne, Warszawa, Władysławowo, Włocławek, Wrocław, Zakopane⁶⁶.

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski wyróżnia się na tle pozostałych jednostek administracyjnych bardzo wysokimi wartościami wskaźników ścieżek rowerowych na 10 tys. km² i na 10 tys. ludności. W 2015 roku w przeliczeniu na 10 tys. m² miasta przypadało 7 947,4 km ścieżek rowerowych, tj. kilkudziesięciokrotnie więcej niż wynosiła średnia krajowa (345,3 km) czy wojewódzka (184,6 km) i kilkunastokrotnie więcej niż wynosiła średnia powiatowa (630,7 km). Również wskaźnik ścieżek rowerowych na 10 tys. ludności najwyższą wartość osiągał w Ostrowcu Świętokrzyskim, choć w tym przypadku różnica nie była znaczna. Na 10 tys. mieszkańców miasta w 2015 roku przypadało 5,2 km ścieżek rowerowych, podczas gdy w powiecie było to 3,5 km, w kraju – 2,8 km, a w województwie – 1,7 km.

⁶⁶ Za: <http://www.e-podroznik.pl/public/timeTableSearcherResults.do?stopId=46434> (11.07.2016)

Tabela 79. Ścieżki rowerowe na 10 tys. km² i na 10 tys. ludności w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	ścieżki rowerowe na 10 tys. km ²				
	2011 km	2012 km	2013 km	2014 km	2015 km
POLSKA	184,9	222,4	247,1	298,9	345,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	83,3	90,2	117,5	138,2	184,6
Powiat ostrowiecki	479,7	528,4	499,2	567,3	630,7
Ostrowiec Świętokrzyski	5 434,8	6 087,0	6 260,9	7 173,9	7 947,4
Jednostka terytorialna	ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności				
	2011	2012	2013	2014	2015
POLSKA	1,5	1,8	2,0	2,4	2,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,8	0,8	1,1	1,3	1,7
Powiat ostrowiecki	2,6	2,8	2,7	3,1	3,5
Ostrowiec Świętokrzyski	3,4	3,8	4,0	4,6	5,2

Źródło: GUS/BDL

Transport **kolejowy** w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadzony jest w oparciu o linię kolejową nr 25 łącząca Łódź Kaliską z Dębicą. W 2015 roku zakończyły się prace realizowane w ramach zadania inwestycyjnego „Modernizacja linii kolejowej nr 25 na odcinku Skarżysko-Kamienna – Ocice”, podczas których wyremontowany został m.in. odcinek Skarżysko-Kamienna – Ostrowiec Świętokrzyski.

Infrastrukturę przystankową w Ostrowcu Świętokrzyskim tworzy zlokalizowany w centralnej części miasta Dworzec Kolejowy (ul. Kolejowa 10). Natomiast przewoźnikiem realizującym połączenia kolejowe z i do Ostrowca Świętokrzyskiego są Przewozy Regionalne. Aktualnie Ostrowiec Świętokrzyski posiada bezpośrednie połączenie kolejowe z:

- Krakowem
- Kielcami
- Skarżysko-Kamienną
- Sandomierzem (kursy w soboty i niedziele)⁶⁷.

Organizatorem gminnych przewozów pasażerskich w gminie Ostrowiec Świętokrzyski jest Prezydent Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, zaś operatorem gminnych przewozów pasażerskich wykonywanych na obszarze miasta jest MPK Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim. Gmina dysponuje *Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024*, przyjętym Uchwałą Nr LII/6/2014 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 27 lutego 2014 r.

Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego określa w szczególności: sieć komunikacyjną, na której planowane jest wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej, ocenę i prognozy potrzeb przewozowych, przewidywane finansowanie usług przewozowych, preferencje dotyczące wyboru rodzaju środków transportu, zasady organizacji rynku przewozów, pożądany standard usług przewozowych w przewozach o charakterze użyteczności publicznej, z uwzględnieniem zagadnień ochrony środowiska naturalnego, dostępu osób niepełnosprawnych i o ograniczonej zdolności ruchowej oraz dostępności podróży do

⁶⁷ Za: <http://rozklad-pkp.pl/pl/sq> (11.07.2016)

infrastruktury przystankowej, przewidywany sposób organizowania systemu informacji dla pasażera oraz kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego.

W trakcie prac nad *Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024* zidentyfikowano cztery grupy problemów, których rozwiązanie będzie sprzyjało rozwojowi transportu publicznego:

- 1) „orientacja na klienta” – transport publiczny bez barier, bezpieczeństwo i wygoda pasażerów,
- 2) „priorytety dla transportu publicznego” – pierwszeństwo w ruchu drogowym dla autobusów,
- 3) „ekologia” – zmniejszenie uciążliwości transportu publicznego dla środowiska,
- 4) „integracja transportu publicznego”, „integracja różnych rodzajów transportu” – zbudowanie zintegrowanego systemu taryfowego.

Determinantami określającymi kierunki rozwoju transportu publicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim są:

- prognozy popytu tego transportu, uwzględniające uwarunkowania demograficzne, społeczne i gospodarcze, źródła ruchu;
- uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta;
- przewidywane kierunki zmian i rozwoju w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta, szczegółowo opisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- założenia rozwoju systemu komunikacyjnego;
- zasady dostępu do infrastruktury komunikacyjnej;
- uwarunkowania wynikające z ochrony środowiska naturalnego.

Do głównych uwarunkowań rozwoju sieci transportu publicznego do 2020 roku należą:

- rozważenie możliwości wprowadzenia systemu „Parkuj i Jedź” (P&R) na obrzeżach miasta albo w rejonie Dworca Kolejowego i Autobusowego;
- budowa węzłów przesiadkowych, przede wszystkim budowa Zintegrowanego Węzła Przesiadkowego w rejonie Dworca Kolejowego i Autobusowego (w porozumieniu z władzami samorządowymi powiatu oraz prywatnymi właścicielami tych obiektów);
- skomunikowanie komunikacji miejskiej z komunikacją dalekobieżną – głównie połączenia autobusowe przewoźników prywatnych oraz połączenia kolejowe (skoordynowanie rozkładów jazdy komunikacji miejskiej z transportem regionalnym kolejowym i autobusowym);
- nadanie priorytetu komunikacji miejskiej na głównych skrzyżowaniach;
- ułatwienie dostępności komunikacji miejskiej osobom niepełnosprawnym poprzez usuwanie barier architektonicznych oraz wprowadzenie niskopodłogowych autobusów;
- odnowa taboru i wprowadzenie niskoemisyjnych pojazdów.

Zgodnie z przyjętymi w *Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024* założeniami w ciągu pierwszych pięciu lat od jego wdrażania nastąpi zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności transportu publicznego, co spowoduje zahamowanie tendencji spadkowej ilości osób korzystających. Dostrzega się tutaj konieczność zakupu nowych autobusów, dzięki czemu podniesie się jakość i komfort podróży. Natomiast skomunikowanie komunikacji miejskiej z komunikacją dalekobieżną pozwoli skrócić czas dotarcia do celu oraz podniesie jakość podróży. Dzięki temu po 2017 roku przewidywany jest lekki wzrost podróży komunikacją miejską.

Natomiast kształtowanie oferty publicznego transportu zbiorowego w Ostrowcu Świętokrzyskim do 2024 roku będzie się odbywało w zgodzie z poniższymi zasadami:

- regularne prowadzenie badań marketingowych, w szczególności dotyczących wielkości popytu, przekrojowej struktury popytu, rentowności kursów wykonywanych poza granice miasta;
- prowadzenie badań marketingowych dotyczących wielkości popytu w okresie wakacyjnym;
- do 2017 r. przeprowadzone zostaną kompleksowe badania potrzeb przewozowych, popytu oraz preferencji i zachowań komunikacyjnych mieszkańców, których wyniki stanowiąc będą wytyczne dla kształtowania oferty przewozowej i określania wymogów technicznych w stosunku do taboru operatora;
- rozkłady jazdy, w tym ustalanie przebiegu tras, częstotliwości kursowania i alokacji pojazdów, będą konstruowane w dostosowaniu do wyników badań potrzeb przewozowych, popytu, preferencji i zachowań komunikacyjnych mieszkańców oraz badań rentowności poszczególnych linii komunikacyjnych;
- realizowane inwestycje taborowe i infrastrukturalne będą uwzględniać potrzeby osób niepełnosprawnych⁶⁸.

⁶⁸ Za: *Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2014-2024*

2.5 Diagnoza zjawisk w sferze technicznej

SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Usługi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków dla mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego świadczy spółka **Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.**, ul. Sienkiewicza 91. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego jest ujęcie głębinowe „Kąty Denkowskie”, znajdujące się w odległości ok. 6 km na wschód od centrum miasta. MWiK Sp. z o.o. eksploatuje ujęcie wody z jedenastu studni głębinowych, przy czym otwory studzienne zlokalizowane są w różnych odległościach i głębokościach (110-150 m) o ustabilizowanym poziomie wodonośnym (36-38 m). Maksymalny pobór wody ze studni, na podstawie decyzji Wojewody, ustalono na 1 617m³/h, ale rzeczywisty średni pobór wody wynosi około 500m³/h. Oprócz wskazanych jedenastu studni głębinowych MWiK Sp. z o.o. posiada również:

- dwa zbiorniki wyrównawcze o pojemności 500 m³
- chlorownię
- pompownię wody drugiego stopnia
- dwa zbiorniki magazynowe wody o łącznej pojemności 2000 m³

Woda dostarczana mieszkańcom Ostrowca Świętokrzyskiego z eksploatowanego ujęcia „Kąty Denkowskie” nie wymaga uzdatniania. Jest to woda o bardzo dobrej jakości, spełniająca, a nawet znacznie przekraczająca, wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pod względem fizykochemicznym i bakteriologicznym⁶⁹.

Długość rozdzielczej czynnej sieci wodociągowej na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego wynosiła w 2015 roku 230,3 km. Od 2010 roku zwiększyła się o 9,7 km, tj. o 4,4%. Wzrosła również liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – z 7 108 w 2010 roku do 7 507 w 2015 roku, tj. o 5,6%. Ogółem z sieci wodociągowej w Ostrowcu Świętokrzyskim korzystało w 2015 roku 69 768 osób, co było wartością o 2,6% niższą niż w 2010 roku. Znacząco zmniejszyła się natomiast na przestrzeni lat 2010-2015 wielkość wody dostarczanej ostrowieckim gospodarstwom domowym. W 2010 roku doprowadzono 2 260,5 dam³ wody, zaś w 2015 roku – 2 057,9 dam³. Oznacza to spadek na poziomie 8,9%.

Tabela 80. Charakterystyka sieci wodociągowej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)						
Ostrowiec Świętokrzyski	220,6	223,9	226,4	227,7	228,3	230,3
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania						
Ostrowiec Świętokrzyski	7 108	7 230	7 304	7 369	7 428	7 507
woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam³)						
Ostrowiec Świętokrzyski	2 260,5	2 186,4	2 149,3	2 076,5	2 024,3	2 057,9
ludność korzystająca z sieci wodociągowej						
Ostrowiec Świętokrzyski	71 654	71 138	70 742	70 183	70 795	69 768

Źródło: GUS/BDL

⁶⁹ Za: http://www.wodociagi.ostrowiec.net.pl/wodociagi.php?wodociagi=onas_wiecej&id=60 (12.07.2016)

Miasto Ostrowiec Świętokrzyski jest obszarem niemal w pełni zwodociągowanym – w 2015 roku z sieci wodociągowej korzystało 98,7% mieszkańców miasta. W pozostałych analizowanych jednostkach administracyjnych dostęp do sieci wodociągowej również był powszechny, chociaż przez cały okres między 2010 a 2015 rokiem pozostawał na poziomie niższym niż w Ostrowcu Świętokrzyskim. W 2015 roku z wodociągów korzystało 91,8% mieszkańców kraju (96,5% w miastach), 91,1% mieszkańców województwa świętokrzyskiego (96,1% w miastach) i 95,1% mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Tabela 81. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	87,4	87,6	87,9	88,0	91,6	91,8
POLSKA - MIASTO	95,3	95,4	95,4	95,5	96,4	96,5
ŚWIĘTOKRZYSKIE	83,9	84,3	84,6	84,8	91,1	91,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	95,0	95,0	95,0	95,1	96,2	96,1
Powiat ostrowiecki	90,6	90,7	90,9	91,0	95,1	95,1
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	96,4	96,5	98,0	98,0
Ostrowiec Świętokrzyski	97,0	97,1	97,1	97,1	98,7	98,7

Źródło: GUS/BDL

W Ostrowcu Świętokrzyskim funkcjonuje rozdzielczy system **kanalizacji**, a stan sieci kanalizacyjnej oceniany jest jako dobry. Sieć kanalizacyjną na terenie gminy tworzyło w 2015 roku 195,8 km czynnej sieci kanalizacyjnej i 6 565 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Inwestycje wykonane w latach 2010-2015 sprawiły, że długość czynnej sieci kanalizacyjnej w Ostrowcu Świętokrzyskim wzrosła o 27,2%, zaś liczba przyłączy kanalizacyjnych o 28,5%. W tym samym okresie liczba ludności korzystającej w Ostrowcu Świętokrzyskim z sieci kanalizacyjnej zmniejszyła się nieznacznie, z 64 587 do 63 448 osób, tj. o 1,8%.

Tabela 82. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)					
Ostrowiec Świętokrzyski	153,9	158,4	182,2	188,7	190,8	195,8
	przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania					
Ostrowiec Świętokrzyski	5 110	5 207	5 609	6 348	6 324	6 565
	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej					
Ostrowiec Świętokrzyski	64 587	64 222	64 292	64 632	64 141	63 448

Źródło: GUS/BDL

Dostęp do sieci kanalizacyjnej, w porównaniu z siecią wodociągową, okazał się w Ostrowcu Świętokrzyskim mniej powszechny. Mimo tej różnicy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji w mieście utrzymywał się na wysokim poziomie – w 2015 roku sieć kanalizacyjna dostępna była dla 89,8% mieszkańców miasta. Tak samo wysoki odsetek korzystających z sieci kanalizacyjnej

stwierdzono jedynie w miastach całego kraju (89,3%). Natomiast średnie ogólne dla kraju (69,7%) i województwa (57,9%) pozostawały na poziomie ponad 20% niższym niż w miastach.

Tabela 83. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	62,0	63,5	64,3	65,1	68,7	69,7
POLSKA - MIASTO	86,1	86,7	87,0	87,4	89,3	89,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	47,4	50,0	51,5	52,5	56,1	57,9
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	83,9	84,2	84,6	85,0	86,6	87,0
Powiat ostrowiecki	58,7	59,4	62,1	63,0	64,5	68,4
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	85,1	86,2	86,6	87,3
Ostrowiec Świętokrzyski	87,5	87,6	88,2	89,4	89,4	89,8

Źródło: GUS/BDL

Na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego znajduje się jedna **oczyszczalnia ścieków**, zlokalizowana na ul. Mostowej 72. Jest to oczyszczalnia typu mechaniczno-biologicznego o podwyższonym stopniu usuwania biogenów. Projektowana przepustowość oczyszczalni wynosi 42 000 m³/d, zaś oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Kamienna. Oczyszczalnia ścieków stanowi jeden z wydziałów spółki Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W 2015 roku z oczyszczalni ścieków korzystało 68 644 mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego. Była to liczba o 6,2% wyższa niż w 2010 roku, gdy zbiorowy odbiór ścieków obejmował 64 657 mieszkańców miasta. Fluktuowała natomiast wielkość ścieków odprowadzanych z terenu miasta – w latach 2010-2014 systematycznie się ona zmniejszała (spadek na poziomie -9,7%), natomiast w 2015 roku wzrosła do 2 735 dam³, tj. poziomu najwyższego w analizowanym okresie.

Tabela 84. Oczyszczalnie ścieków w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ścieki odprowadzone (dam ³)					
Ostrowiec Świętokrzyski	2 719	2 621	2 562	2 475	2 456	2 725
ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków						
Ostrowiec Świętokrzyski	64 657	64 973	66 581	67 320	68 644	68 644

Źródło: GUS/BDL

Zdecydowana większość mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego korzysta z oczyszczalni ścieków. Odsetek ludności gminy posiadającej dostęp do oczyszczalni ścieków wynosił w 2015 roku 97% i był wyższy niż średnia dla kraju (73%), województwa (62%) i powiatu (73%), także dla obszarów miejskich tych jednostek. W miastach kraju i województwa świętokrzyskiego z oczyszczalni ścieków korzystało 95% ludności. Należy zwrócić również uwagę na fakt, że zarówno w przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego, jak i kraju, województwa czy powiatu udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków systematycznie się zwiększał w latach 2010-2015.

Tabela 85. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	65%	66%	69%	70%	71%	73%
POLSKA - MIASTO	88%	88%	92%	93%	94%	95%
ŚWIĘTOKRZYSKIE	49%	51%	54%	56%	58%	62%
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	86%	87%	89%	92%	94%	95%
Powiat ostrowiecki	59%	60%	65%	66%	69%	73%
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	89%	90%	93%	94%
Ostrowiec Świętokrzyski	88%	89%	91%	93%	96%	97%

Źródło: GUS/BDL

SYSTEM CIEPŁOWNICZY⁷⁰

Usługi z zakresu dostarczania ciepła mieszkańcom Ostrowca Świętokrzyskiego realizuje **Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.**, ul. Sienkiewicza 91.

Do MEC Sp. z o.o. należą dwa źródła ciepła o łącznej mocy zainstalowanej 155,9 MW, w których wytwarzane jest ciepło na potrzeby miejskiego systemu ciepłowniczego w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- Ciepłownia przy ul. Samsonowicza 2 – o łącznej mocy zainstalowanej 131,9 MW, wyposażona w jeden kocioł parowy typu OR10 (opalany węglem kamiennym), trzy kotły wodne typu WR25 (opalane węglem kamiennym) oraz jeden kocioł wodny typu WR25 (opalany węglem kamiennym lub zamiennie lekkim olejem opałowym),
- Kotłownia przy Alei Solidarności – o łącznej mocy zainstalowanej 24,0 MW, wyposażona w dwa kotły wodne typu Alstom CFSES 12MW (opalane gazem ziemnymi zamiennie olejem opałowym).

Energia ciepła wytworzona w ciepłowni przy ul. Samsonowicza za pośrednictwem sieci cieplnej dwuprzewodowej przesyłana jest do węzłów wymiennikowych. Sieć cieplna należy do MEC Sp. z o.o., a jej ogólna długość wynosi 109 143 m, w tym 96 580 m sieci preizolowanej (88,5%). W miejskiej sieci ciepłowniczej rozmieszczonych jest 1799 węzłów zasilanych ciepłem z sieci MEC o łącznej mocy zamówionej 126,17 MW. Rozbudowany układ sieci umożliwia doprowadzenie ciepła do niemal wszystkich części Ostrowca Świętokrzyskiego.

Najwięcej obiektów przyłączonych do miejskiej sieci ciepłowniczej (68-100%) znajduje się na osiedlach: Śródmieście, Kamienna, Sienkiewiczowskie, Trójkąt, 25-lecia PRL, Słoneczne, Rosochy, Ogrody, Pułanki i Złotej Jesieni. Niższy odsetek obiektów podłączonych do sieci ciepłowniczej (na poziomie 34-67%) występuje na osiedlach: Hutnicze, Kuźnia, Stawki i Piaski-Henryków, natomiast na osiedlach: Ludwików, Częstocice, Kolonia Robotnicza, Gutwin, Koszary i Denków mniej niż 34% obiektów jest przyłączonych do sieci ciepłowniczej.

⁷⁰ Za: <http://www.mecostrowiec.pl/o-spolce/dzialalnosc/> (12.07.2016)

SYSTEM GAZOWNICZY

Na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego funkcjonują dwa systemy sieci doprowadzających gaz do odbiorców: średnioprężny (30%) i niskoprężny (70%), natomiast główny układ rozdzielczy zasilający miasto stanowią:

- gazociąg wysokoprężny 0 300 CN, 4,0 MPa relacji Sandomierz – Ostrowiec (kończący się przy ulicy Kolejowej), z którego zasilana jest stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia SR1 ul. Częstocice – ul. Świętokrzyska,
- gazociąg wysokoprężny 0 350 relacji Opatów – Lubienia, zasilający dwie stacje redukcyjno-pomiarowe I stopnia: SR2 ul. Zyguntówka i SR3 ul. Kilińskiego.

Ww. stacjach redukcyjno-pomiarowych następuje redukcja ciśnienia gazu z wysokiego na średnie. Gaz pod średnim ciśnieniem rozprowadzany jest do stacji redukcyjno-pomiarowych II stopnia (ul. Kilińskiego, ul. Zyguntówka, ul. Bałtowska, os. Pułanki – Iłżecka/Trzeciaków, os. Rosochy – Ogrodowa/Denków, ul. Grabowiecka – Chełmońskiego, ul. Długa) oraz bezpośrednio do odbiorców indywidualnych. W północnej części miasta znajduje się sieć gazu niskoprężnego dla tych terenów. Alternatywą dla gazu niskiego ciśnienia jest gaz średnioprężny⁷¹.

Sieć **gazową** na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski w 2015 roku tworzyło ponad 154 km czynnej sieci ogółem, w tym niemal 13 km sieci przesyłowej i 141,1 km sieci rozdzielczej. Długość sieci gazowej w mieście zwiększała się w latach 2010-2015, ostatecznie w 2015 roku była o 5,7% dłuższa niż

w 2010 roku. Zmiany te wywołane zostały zmianami długości czynnej sieci zarówno przesyłowej, jak i rozdzielczej – sieć przesyłowa w 2015 roku była o 0,3% dłuższa niż w 2010 roku, zaś sieć rozdzielcza o 6,2% dłuższa niż w 2010 roku. W latach 2010-2015 zwiększała się w mieście również liczba czynnych przyłączy gazowych do budynków – w 2010 roku było ich 7 233, zaś w 2014 roku – 7 474, co oznacza wzrost na poziomie 3,3%.

Tabela 86. Charakterystyka sieci gazowej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
długość czynnej sieci ogółem (m)						
Ostrowiec Świętokrzyski	145 822	147 257	148 063	149 205	150 224	154 116
długość czynnej sieci przesyłowej (m)						
Ostrowiec Świętokrzyski	12 893	12 893	12 936	12 936	12 936	12 936
długość czynnej sieci rozdzielczej (m)						
Ostrowiec Świętokrzyski	132 929	134 364	135 127	136 269	137 288	141 180
czynne przyłącza do budynków (mieszkalnych i niemieskalnych)						
Ostrowiec Świętokrzyski	7 233	7 294	7 332	7 392	7 426	7 474

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku gazu dostarczany był do 20 454 ostrowieckich gospodarstw domowych. Wśród nich znajdowało się 2 729, tj. 13,3%, odbiorców ogrzewających gazem mieszkania. Zużycie gazu w mieście ukształtowało się w 2015 roku na poziomie 5 522,9 tys. m³, z czego 2 566,6 tys. m³ (46,5%)

⁷¹ Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/dla-inwestora/o-gminie/10-potencjal-inwestycyjny> (14.07.2016)

przeznaczono na ogrzewanie mieszkań. W latach 2010-2015 w Ostrowcu Świętokrzyskim stwierdzono znaczny wzrost liczby odbiorców ogrzewających mieszkania gazem (o 105%), choć zużycie gazu zmniejszyło się w tym okresie o 24,8%, zaś zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań – o 26,6%. Nieznacznie zmieniała się również struktura zużycia gazu w mieście – w 2010 roku gaz przeznaczony na ogrzewanie mieszkań stanowił 47,6% gazu zużytego w tym roku w gminie, zaś w 2015 roku odsetek ten spadł do wskazanych powyżej 46,5%.

Tabela 87. Korzystanie z sieci gazowej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	odbiorcy gazu (gosp.)					
Ostrowiec Świętokrzyski	21 507	21 530	21 556	21 571	21 636	20 454
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem						
Ostrowiec Świętokrzyski	1 331	2 703	2 685	2 699	2 711	2 729
zużycie gazu (w tys. m³)						
Ostrowiec Świętokrzyski	7 345,10	6 706,90	6 542,6	6 414,8	5 907,6	5 522,9
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań (w tys. m³)						
Ostrowiec Świętokrzyski	3 497,8	2 924,2	2 867,6	2 907,6	2 545,6	2 566,6
ludność korzystająca z sieci gazowej						
Ostrowiec Świętokrzyski	58 788	58 210	58 242	57 645	57 082	56 265

Źródło: GUS/BDL

Na tle pozostałych jednostek administracyjnych Ostrowiec Świętokrzyski wyróżnia się wysokim odsetkiem ludności korzystającej z sieci gazowej. W 2015 roku dostęp do gazu z sieci posiadało 79,6% mieszkańców miasta, podczas gdy średnia krajowa wynosiła 52,1%, wojewódzka – 36,7%, zaś powiatowa – 58,9%. Również na obszarach miejskich tych jednostek odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej kształtował się na poziomie niższym niż w Ostrowcu Świętokrzyskim. W miastach kraju dostęp do gazu sieciowego posiadało 71,6% mieszkańców, natomiast w miastach województwa świętokrzyskiego – 68,8% ludności.

Tabela 88. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	52,5	52,5	52,4	52,4	52,2	52,1
POLSKA - MIASTO	72,9	72,7	72,4	72,3	71,7	71,6
ŚWIĘTOKRZYSKIE	36,5	36,5	36,5	36,6	36,5	36,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	68,9	68,8	68,8	69,0	68,6	68,8
Powiat ostrowiecki	58,9	58,8	59,3	59,1	59,0	58,9
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	78,6	78,4	78,2	78,3
Ostrowiec Świętokrzyski	79,6	79,4	79,9	79,8	79,6	79,6

Źródło: GUS/BDL

SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

Układ elektroenergetyczny Ostrowca Świętokrzyskiego obejmuje następujące elementy:

- Stacja systemowa DBEE – zlokalizowany w okolicach Celsa Huta Ostrowiec Sp. z o.o. centralny punkt zasilania Ostrowca Świętokrzyskiego. Stacja została zbudowana na napięciu 400/220/110 kV. Wykonana linia 220 kV Rożki - Niziny nie została zasilona docelowym napięciem 220 kV, lecz podano napięcie 15 kV. Napięcie 400 kV jest doprowadzane z Połańca i Koźienic.
- Stacje transformatorowo-rozdzielcze:
 - Stacja transformatorowo-rozdzielcza GPZ-1 P17EE o napięciu pracy 110/15 kV – zlokalizowana w południowej części miasta, w pobliżu Starego Zakładu. Stacja stanowi źródło zasilania dla odbiorców przemysłowych w południowej części miasta, a zainstalowano w niej dwa transformatory 110/15 kV o mocy 25 MW i 16 MW.
 - Stacja transformatorowo-rozdzielcza GPZ-2 C36EE o napięciu roboczym 110/15 kV – zlokalizowana w północnej części miasta, wyposażona w dwa transformatory o mocy 16 MW każdy. Stacja zasilą przede wszystkim tereny mieszkaniowe i rekreacyjne.
 - Stacja transformatorowo-rozdzielcza GPZ-3 E11 EE o napięciu pracy 110/15 kV – zlokalizowana we wschodniej części miasta. Zainstalowano w niej pierwotnie dwa transformatory o mocy 16 MW każdy. GPZ-3 to stacja najnowsza, której sieć kablowa i linia napowietrzna 15 kV nie są rozbudowane w stopniu wynikającym z mocy zainstalowanej w tej stacji.
- Linie wysokiego napięcia:
 - linia napowietrzna 400 kV relacji Koźienice – Stacja Systemowa
 - linia napowietrzna 400 kV relacji Połańc – Stacja Systemowa
 - linia napowietrzna 110 kV relacji Stacja Systemowa – GPZ-1 z odejściem do Starachowic
 - linia napowietrzna 110 kV relacji Stacja Systemowa – Starachowice
 - linia napowietrzna 220 kV relacji Rożki – Niziny z odgałęzieniem do Stacji Systemowej. Ze względu na likwidację stacji Niziny zasilono napięciem 15 kV
 - linia napowietrzna 110 kV relacji Stacja Systemowa Sandomierz
 - linia napowietrzna 2 x 110 kV relacji Stacja Systemowa – Cementownia Ożarów
 - linia napowietrzna 110 kV relacji Stacja Systemowa – Ożarów Miasto
 - linia napowietrzna 110 kV relacji Stacja Systemowa – Opatów
 - linie napowietrzne 110 kV łączące GPZ-2, GPZ-3 ze Stacją Systemową
- Energetyczna sieć rozdzielcza:
 - linie napowietrzne – są to przede wszystkim magistrale wychodzące z trzech Głównych Punktów Zasilania oraz odcinki powiązane z ciągami kablowymi.
 - linie kablowe 15 kV – sieć miejska pracuje na napięciu 15 kV i stanowią ją w większości (ponad 90%) linie kablowe. Przeważającą część stanowią kable o izolacji papierowo-olejowej, choć 20% kabli posiada izolację z polietylenu termoplastycznego.

- stacje transformatorowe – na terenie miasta znajduje się 176 stacji transformatorowych 15/0,4 kV, w tym 150 stacji wnetrzowych i 26 napowietrznych⁷².

Na operatora systemu elektroenergetycznego na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego na okres od dnia 1 lutego 2012 roku do dnia 20 października 2020 roku wyznaczona została **Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o.** MEC posiada koncesję na dystrybucję energii elektrycznej udzieloną 12 października 2012 roku na potrzeby odbiorców zlokalizowanych na terenie Obszaru Przemysłowego „Stary Zakład” znajdującego się w mieście Ostrowiec Świętokrzyski, sieciami 6kV, oraz 0,4/0,230 kV oraz koncesję na obrót energią elektryczną udzieloną decyzją z dnia 12 października 2006 roku.

Podpisaną Generalną Umowę Dystrybucji z Miejską Energetyką Ciepłą Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim posiada pięciu sprzedawców: Polski Prąd S.A., Energia dla firm Sp. z o.o., ENEA S.A., DUON Marketing nad Trading S.A. oraz GASPOL S.A.⁷³.

W 2015 roku liczba odbiorców energii elektrycznej na niskim napięciu w gospodarstwach domowych w Ostrowcu Świętokrzyskim wynosiła 28 991, zaś zużycie energii – 37 160 MWh. W obu przypadkach na przestrzeni lat 2010-2015 nastąpił spadek. Liczba odbiorców energii zmniejszyła się o 1,4%, zaś użycie energii elektrycznej na niskim napięciu o 8%.

Przeciętny mieszkaniec Ostrowca Świętokrzyskiego zużył w 2015 roku 849,2 kWh energii elektrycznej. W porównaniu do 2010 roku średnie zużycie zwiększyło się w mieście o ponad połowę (o 55,8%). Przez większość analizowanego okresu (tj. do 2014 roku) wskaźnik zużycia energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca gminy przyjmował wartości niższe niż w kraju, województwie i powiecie. Znaczny wzrost zużycia, jaki nastąpił w 2015 roku (o 63,8% liczony rok do roku) spowodował, że mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego zużywali przeciętnie więcej energii elektrycznej niż ludność w powiecie ostrowieckim i województwie świętokrzyskim. W 2015 roku przeciętny mieszkaniec polskich miast zużył bowiem 1 060,3 kWh energii elektrycznej, mieszkaniec miast województwa świętokrzyskiego – 659,1 kWh, zaś mieszkaniec miast powiatu ostrowieckiego – 707,9 kWh.

Tabela 89. Zużycie energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca miast w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	zużycie energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca					
	2010 kWh	2011 kWh	2012 kWh	2013 kWh	2014 kWh	2015 kWh
POLSKA - MIASTO	785,4	773,7	768,6	761,4	735,0	1 060,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	624,1	621,4	619,1	623,7	612,0	659,1
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	539,7	546,5	521,5	707,9
Ostrowiec Świętokrzyski	544,9	537,3	537,1	544,0	518,5	849,2

Źródło: GUS/BDL

STAN ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

W 2015 roku na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego znajdowały się 8 344 budynki mieszkalne, a zasoby mieszkaniowe w mieście tworzyło 27 412 mieszkań, składających się z 98 712 izb o łącznej powierzchni 1 704 429 m². Analiza danych dotyczących liczebności zasobów mieszkaniowych w latach

⁷² Za: <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/dla-inwestora/o-gminie/10-potencjal-inwestycyjny> (14.07.2016)

⁷³ Za: <http://www.mecostrowiec.pl/energia-elektryczna/informacje-ogolne/> (12.07.2016)

2010-2015 wskazuje, że miasto rozwija się w tym zakresie. We wskazanym okresie liczba budynków mieszkalnych w Ostrowcu Świętokrzyskim zwiększyła się o 3,1%, natomiast wzrost liczby mieszkań wyniósł 1,7%, a izb 2,2%. Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań w mieście zwiększyła się z kolei o 3,5%.

Tabela 90. Budynki mieszkalne i zasoby mieszkaniowe w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	budynki mieszkalne					
Ostrowiec Świętokrzyski	8 094	8 118	8 178	8 243	8 292	8 344
mieszkania						
Ostrowiec Świętokrzyski	26 963	27 070	27 156	27 302	27 363	27 412
izby						
Ostrowiec Świętokrzyski	96 586	97 084	97 509	98 113	98 438	98 712
powierzchnia użytkowa (m²)						
Ostrowiec Świętokrzyski	1 647 654	1 660 708	1 671 971	1 687 053	1 696 401	1 704 429

Źródło: GUS/BDL

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2015 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się 387,8 mieszkania, co było wartością przewyższającą średnią krajową (367,3 mieszkania na 1000 ludności), wojewódzką (349,2 mieszkania) i powiatową (363,9 mieszkania). Jednak w miastach województwa świętokrzyskiego na 1000 ludności przypadało relatywnie więcej mieszkań (396,7) niż w Ostrowcu Świętokrzyskim, podobna sytuacja dotyczyła miast całego kraju (410,8 mieszkań na 1000 mieszkańców).

Sytuacja w zakresie mieszkalnictwa stopniowo się poprawia we wszystkich jednostkach, czego wyrazem są rosnące wskaźniki mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców. W przypadku kraju wzrost wskaźnika wyniósł 5,1% (w tym 5,8% w miastach), w przypadku województwa – 5,3% (w tym 6,8% w miastach), w przypadku powiatu – 5,5%, zaś w przypadku Ostrowca Świętokrzyskiego – 6,2%.

Tabela 91. Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	mieszkania na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	349,6	352,6	356,1	359,9	363,4	367,3
POLSKA - MIASTO	388,1	391,9	396,5	401,4	405,9	410,8
ŚWIĘTOKRZYSKIE	331,7	334,9	338,0	341,4	345,2	349,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	371,6	376,4	381,1	385,9	391,7	396,7
Powiat ostrowiecki	344,9	348,3	351,5	355,6	358,8	363,9
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	369,7	374,8	378,6	384,8
Ostrowiec Świętokrzyski	365,1	369,3	372,7	377,7	381,5	387,8

Źródło: GUS/BDL

W Ostrowcu Świętokrzyskim znajdują się statystycznie najmniejsze mieszkania. W 2015 roku przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w mieście kształtowała się na poziomie 62,2 m², podczas gdy w skali kraju było to 73,6 m², w województwie – 74,1 m², zaś w powiecie – 67,7 m².

Również w miastach kraju i województwa świętokrzyskiego przeciętne mieszkanie jest większe niż w Ostrowcu Świętokrzyskim, choć w tym przypadku różnica nie jest znaczna. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w miastach całego kraju wynosiła 64,4 m², a w miastach województwa świętokrzyskiego i powiatu ostrowieckiego – 62,6 m². Warto również dodać, iż przeciętne mieszkania są coraz większe – ich powierzchnia, niezależnie od lokalizacji, wzrasta z każdym rokiem. Dynamika wzrostu nie była jednak duża i wahała się od 1,3% (w miastach województwa i Polski) do 2% (w powiecie ostrowieckim).

Tabela 92. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania					
	2010 m ²	2011 m ²	2012 m ²	2013 m ²	2014 m ²	2015 m ²
POLSKA	72,3	72,6	72,8	73,1	73,4	73,6
POLSKA - MIASTO	63,6	63,8	63,9	64,1	64,2	64,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	73,0	73,2	73,4	73,7	73,9	74,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	61,8	62,0	62,1	62,3	62,4	62,6
Powiat ostrowiecki	66,4	66,7	66,9	67,2	67,4	67,7
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	62,0	62,2	62,4	62,6
Ostrowiec Świętokrzyski	61,1	61,3	61,6	61,8	62,0	62,2

Źródło: GUS/BDL

Podobnie rokrocznie zwiększa się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę, a relatywnie najmniej powierzchni w mieszkaniach mają do swojej dyspozycji mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego. W 2015 roku na 1 osobę przypadało 24,1 m² powierzchni mieszkania, tj. mniej niż wynosiła średnia dla kraju (27 m²), województwa (25,9 m²) i powiatu (24,6 m²), także w miastach całego kraju (26,4 m²) i województwa świętokrzyskiego (24,8 m²).

Tabela 93. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę					
	2010 m ²	2011 m ²	2012 m ²	2013 m ²	2014 m ²	2015 m ²
POLSKA	25,3	25,6	25,9	26,3	26,7	27,0
POLSKA - MIASTO	24,7	25,0	25,4	25,7	26,1	26,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	24,2	24,5	24,8	25,1	25,5	25,9
ŚWIĘTOKRZYSKIE - MIASTO	23,0	23,3	23,7	24,1	24,5	24,8
Powiat ostrowiecki	22,9	23,2	23,5	23,9	24,2	24,6
Powiat ostrowiecki - MIASTO	-	-	22,9	23,3	23,6	24,1
Ostrowiec Świętokrzyski	22,3	22,7	22,9	23,3	23,7	24,1

Źródło: GUS/BDL

Na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego działalność prowadzi sześć instytucji zarządzających mieszkaniami spółdzielczymi i komunalnymi:

1. Ostrowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa, ul. J. Kochanowskiego 5: ADM 1 – Osiedle Sienkiewiczowskie, Osiedle XXV-lecia, ADM 2 – Osiedle Słoneczne, ADM 3 – Osiedle Pułanki⁷⁴.
2. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Krzemionki”, os. Stawki 47 – posiadająca swoje nieruchomości na Osiedlu Stawki, Osiedlu Patronackim, przy ulicach: Radwana, Rynek i Siennieńskiej oraz na Osiedlu Rosochy i Osiedlu Ogrody⁷⁵.
3. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Hutnik”, os. Ogrody 7a – administrująca budynkami na Osiedlu Hutniczym i Ludwików oraz Osiedlu Ogrody⁷⁶.
4. Ostrowieckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, ul. Sienkiewicza 65/10A. Podstawowym przedmiotem działalności spółki jest budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu i zarządzanie własnymi powierzonymi zasobami lokalowymi. Spółka zarządza 88 wspólnotami mieszkaniowymi, prowadzi działalność inwestycyjną oraz termomodernizacje istniejących budynków. Od 2010 roku OTBS Sp. z o.o. oddała do użytku 126 mieszkań i 60 garaży, w budynkach zlokalizowanych przy ul. Władysława Sikorskiego 49 i 51 oraz Pogodnej⁷⁷.
5. Zakład Usług Miejskich, ul. Żabia 23 (jednostka organizacyjna Gminy Ostrowiec Świętokrzyski). Przedmiotem działania ZUM jest wykonywanie zadań własnych Gminy Ostrowiec Świętokrzyski w zakresie: gospodarki mieszkaniowej i gospodarowania lokalami użytkowymi, dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego, zieleni gminnej i zadrzewień oraz utrzymanie terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych⁷⁸.
6. ZAN Twój Dom Sp. z o.o., posiadająca siedzibę na os. Słoneczne 14.

Działania władz miasta w zakresie gospodarowania komunalnym zasobem mieszkaniowym określone zostały w *Programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2013-2018*, przyjętym Uchwałą Nr XXXIII/151/2012 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 20 grudnia 2012 r. Celem przygotowania *Programu* była z jednej strony realizacja ustawowego obowiązku, ale z drugiej – wyznaczenie kierunków poprawy skuteczności i efektywności gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski, włączając w szczególności wskazanie możliwości poprawy stanu technicznego zasobu, z uwzględnieniem możliwości finansowych gminy oraz poprawy, jakości świadczonych usług na rzecz mieszkańców w zakresie gospodarowania komunalnym zasobem mieszkaniowym.

Mieszkaniowy zasób Gminy Ostrowiec Świętokrzyski tworzą lokale mieszkalne i socjalne położone w budynkach stanowiących w całości własność gminy oraz lokale położone w budynkach stanowiących współwłasność Gminy i innych podmiotów oraz lokale wynajmowane przez Gminę od innych podmiotów. Analiza bieżącej sytuacji mieszkaniowej w mieście będąca częścią *Programu* wskazała na konieczność podjęcia pilnych działań zmierzających do jej poprawy. Do najpilniejszych zadań należy podejmowanie remontów zasobu mieszkaniowego, jak i inwestycji w zakresie budownictwa komunalnego jak i przede wszystkim, budownictwa socjalnego. W celu zrationalizowania gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy oraz obniżenia kosztów utrzymania zasobu mieszkaniowego prowadzony jest proces zbywania lokali wchodzących w skład gminnego zasobu mieszkaniowego (sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców

⁷⁴ Za: <http://osm.ostrowiec.pl/index.php> (14.07.2016)

⁷⁵ Za: <http://www.smkrzemionki.pl/> (14.07.2016)

⁷⁶ Za: <http://www.spoldzielniahutnik.pl/index.php> (14.07.2016)

⁷⁷ Za: <http://otbs.ostrowiec.pl/> (14.07.2016)

⁷⁸ Za: <http://www.zum.ostrowiec.pl/> (14.07.2016)

w budynkach, w których już istnieją wspólnoty mieszkaniowe), zaś w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej oraz zapewnienia lokali socjalnych, zamiennych i pomieszczeń tymczasowych, a także zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych gospodarstw o niskich dochodach, zgodnie z przyjętą wcześniej polityką mieszkaniową zwalniane lokale komunalne o obniżonym standardzie przeznaczone są na lokale socjalne, a ponadto gmina współpracuje w tym zakresie ze Ostrowiecką Spółdzielnią Mieszkaniową, wynajmując lokale socjalne.

Wśród innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Ostrowiec Świętokrzyski wskazano następujące:

- Aktywna windykacja należności czynszowych i nadzór nad terminowością regulowania należności czynszowych.
- Otwarta polityka zamian wzajemnych oraz z urzędu mieszkań w celu odzyskiwania lokali socjalnych o obniżonym standardzie oraz dostosowania lokali do możliwości finansowych najemców.
- Sukcesywne podnoszenie wysokości czynszów do granicznej wartości odtworzeniowej budynku.
- Aktywna współpraca ze Spółdzielniami Mieszkaniowymi na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.
- Wprowadzenie w gminnym zasobie lokalowym osobnej kategorii pierwszeństwa przydziału lokali. Lokale byłyby przydzielane w pierwszej kolejności osobom, które zobowiążą się do ich samodzielnego wyremontowania.
- Opracowanie „programu małych ulepszeń”, którego celem będzie wspieranie działań najemców lokali w budynkach w 100% stanowiących własność Gminy, mających na celu wykonywanie prac remontowych części wspólnych budynków (np. malowanie klatek schodowych). Program zakładałby współfinansowanie prac przez najemców⁷⁹.

⁷⁹ Za: *Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2013-2018*

3. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

3.1. Stan kryzysowy i obszar zdegradowany

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- *gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub*
- *środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub*
- *przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub*
- *technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.*

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych polegała na szerokim przeanalizowaniu sytuacji społeczno-gospodarczej w oparciu o możliwe i dostępne dane źródłowe.

Istotnym elementem diagnozy było obiektywne stwierdzenie czy za pomocą dostępnych danych można uznać, czy dane zjawisko ma charakter zjawiska problemowego (stanu kryzysowego). Temu właśnie służyła analiza porównawcza, tj. odniesienie skali zjawisk do występujących na innych poziomach statystycznych (zobiektywizowanie czy coś jest realnie problemem (załącznik: Zbiorcze tabele ocen wskaźników). Takie podejście rzutuje na całą logikę dokumentu. Program rewitalizacji ma, bowiem pomóc rozwiązywać **KLUCZOWE PROBLEMY**, w sposób **NAJEFEKTYWNIJSZY**.

Szczegółowa diagnoza, a także badania z mieszkańcami pozwoliły na określenie stanów kryzysowych:

Problemy społeczne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- **Depopulacja** – systematyczne zmniejszanie się liczby ludności miasta, wskutek ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji, natężenie tego zjawiska jest wyraźnie

wyższe od średniej notowanej dla miast w kraju oraz województwie. Ogółem w latach 2004-2014 w mieście ubyło 2 770 mieszkańców, co oznacza spadek na poziomie 3,7%,

- Niekorzystna struktura wieku – zmniejszanie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym i równoczesne powiększenie się liczebności ludności w wieku poprodukcyjnym oraz nadmierne obciążenie demograficzne społeczeństwa miasta. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się w latach 2014/2010 z 13 572 do 15 961 osób, co oznacza wzrost na poziomie 17,6%. Udział tej grupy w ogóle ludności miasta wzrósł z 18,4% do 22,3%,
- Wysoki poziom bezrobocia. W roku 2015 liczba bezrobotnych w mieście wynosiła 4 082 osób. Liczba osób bezrobotnych na poszczególnych osiedlach miasta znacząco się różniła, najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało na osiedlu Rosochy (404 osoby; 9,9% wszystkich bezrobotnych), następnie Stawki (348 osób; 8,5%), Pułanki (306 osób; 7,5%) i Ogrody (295 osób; 7,2%),
- Problem ubóstwa i niezamożności mieszkańców miasta. W 2014 roku z pomocy społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim korzystało 3 185 osób, co stanowiło 4,4% ludności miasta. Największej liczby świadczeń socjalnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców udzielono na osiedlach: Śródmieście (147,2), Częstocice (123,2), Trójkąt (118,7) i Hutnicze (116,4),
- Występowanie zjawisk patologicznych na terenie miasta. W 2015 roku na terenie miasta Ostrowiec Świętokrzyski założonych było łącznie 181 „Niebieskich Kart”, a ich liczba na poszczególnych osiedlach była zróżnicowana. Najwięcej „Niebieskich Kart” było na osiedlach: Ogrody (19 NK) i Rosochy (16 NK) i 25-lecia PRL (16 NK),
- Mało zróżnicowana, nieodpowiadająca bieżącym potrzebom rynku pracy oferta kierunków kształcenia, niska jakość kształcenia zawodowego oraz niskie praktyczne umiejętności absolwentów,
- Brak systemu identyfikacji u uczniów indywidualnych zainteresowań, predyspozycji i zdolności do określonego rodzaju kariery oraz rozwijania ich podczas procesu edukacji,
- Brak profesjonalnego doradztwa zawodowego i planowania kariery na określonych etapach edukacji,
- Niska aktywność społeczna i obywatelska. Ocenę aktywności społecznej mieszkańców miasta Ostrowiec Świętokrzyski na tle mieszkańców innych jednostek administracyjnych umożliwia wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. W 2014 roku na 10 tys. ludności Ostrowca Świętokrzyskiego przypadało jedynie 26,2 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Problemy gospodarcze występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorców – zwiększająca się liczba jednostek wykreślanych z rejestru REGON oraz ujemne saldo nowych i wykreślanych jednostek,
- Niska przedsiębiorczość ludności w wieku produkcyjnym – zmniejszająca się liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, malejąca skłonność mieszkańców do podejmowania własnej działalności gospodarczej oraz mała trwałość i progres tej przedsiębiorczości,

- Niska aktywność zawodowa – systematyczne zmniejszanie się liczby osób pracujących wobec zmniejszającego się bezrobocia rejestrowanego,
- Niedostatek miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do potrzeb mieszkańców oraz brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa,
- Wąski sektor produkcyjny i nadal małe zróżnicowanie branżowe w tym sektorze – dominacja branż tradycyjnych, bardziej wrażliwych na wahania koniunktury gospodarczej,
- Mała innowacyjność gospodarki miasta,
- Mała ekspansywność rynkowa i konkurencyjność firm lokalnych ograniczająca ich rozwój i niezapewniająca stabilizacji,
- Zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych skutkujących nowymi miejscami pracy,
- Niewykorzystane atuty inwestycyjne miasta oraz brak planu budowy potencjału konkurencyjności,
- Niekorzystne z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju poszczególnych obszarów miasta rozmieszczenie geograficzne skupisk handlu detalicznego poza sieciowego i usług.

Problemy środowiskowe występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- Uciążliwe sąsiedztwo terenów przemysłowych,
- Przekroczenie norm środowiskowych hałasu,
- Problem niskiej emisji powodowany przez indywidualne źródła ciepła oraz transport,
- nierozwiązane dotąd kwestie: dzikich wysypisk odpadów, nieuszczelnionych i opróżnianych w sposób niedozwolony szamb, spalania odpadów w piecach i kotłach grzewczych, niezgodnego z prawem pozbywania się odpadów przemysłowych,
- Niedostateczna ochrona zasobów naturalnych miasta,
- Nadal niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców zwłaszcza w starszych grupach wiekowych i jej negatywne skutki dla środowiska,
- Brak wdrożonych systemów proekologicznych (zarządzania, wdrażania odnawialnych źródeł energii, zarządzania energią, paliwami oraz wodą i ściekami, budownictwa mieszkaniowego i komunalnego oraz przemysłowego, etc.).

Problemy przestrzenno-funkcjonalne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- Niski udział terenów rekreacji i wypoczynku – ujemna zmiana udziału terenów rekreacji i wypoczynku w powierzchni terenów zabudowanych i zurbanizowanych,

- Niski odsetek dzieci objętych opieką żłobkową i przedszkolną – niski poziom edukacyjny społeczeństwa i utrudnienia dla możliwości podjęcia pracy zawodowej przez rodzica,
- Nerozwiedzana kwestia niedoboru mieszkań socjalnych,
- Brak działań zmierzających do dostosowania systemu oświaty do aktualnych potrzeb i możliwości ich zaspokojenia,
- Niska aktywność kulturalna i sportowa – coraz niższy poziom aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach i życiu kulturalnym oraz sportowym (aktywny wypoczynek),
- Brak kompleksowej polityki ochrony zasobów kulturowych – niedostateczna ochrona zasobów kulturowych, w tym występowanie obszarów koncentracji zabudowy o dużym potencjale kulturowym (obiekty zabytkowe), znajdujących się w złym stanie technicznym,
- Niska estetyka wybranych części miasta, charakteryzująca się niezagospodarowanymi terenami publicznymi, niską estetyką obiektów mieszkalnych oraz ich otoczenia,
- Spadek znaczenia dróg krajowych nr 9 i 42 oraz linii kolejowej nr 25, jako szlaków transportowych i spadek przewozów kolejowych pasażerskich oraz towarowych,
- Niedostosowanie rozwiązań komunikacyjnych do potrzeb efektywnej i zrównoważonej komunikacji publicznej (brak integracji różnych form komunikacji oraz brak miejsc/centrów przesiadkowych).

Problemy techniczne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- Wymagający dalszej rozbudowy szkieletowy układ drogowy miasta (drogi zbiorcze),
- Nadal duże potrzeby w zakresie budowy, przebudowy i remontów dróg lokalnych,
- Potrzeba dalszej rozbudowy sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz ciepłowniczej,
- Potrzeba dalszej rozbudowy infrastruktury teleinformatycznej,
- Słabe tempo modernizacji i rozbudowy sieci elektroenergetycznej oraz mały udział odnawialnych źródeł energii w jej produkcji,
- Popytowo-własnościowe przeszkody w rozbudowie sieci gazowniczej,
- Zły stan techniczny obiektów budowlanych, w tym niska efektywność energetyczna tych obiektów.

KONCENTRACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W celu jednoznacznego wskazania, na jakim obszarze gminy występuje największa koncentracja negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym przypisano odpowiadające im

wskaźniki. Punktem odniesienia terytorialnego był podział miasta na osiedla. Uznanie danego zjawiska za problemowe, w przypadku danych statystycznych opisujących zjawiska w sferze społecznej, następowało w przypadku stwierdzenia wartości wskaźnika (zarówno natężenia i skali) powyżej średniej dla gminy. Zdefiniowanie istnienia problemu w sferach gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej następowało, w przypadku części danych (np. dot. sfery gospodarczej), także w odniesieniu do średniej gminnej lub obiektywnego stwierdzenia występowania lub braku występowania danego zjawiska.

Procedura wyznaczania obszarów zdegradowanych opierała się na następujących założeniach:

Krok 1. Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe, zachować podział miasta na osiedla. Taki podział odpowiada istotnym związkom przestrzenno-funkcjonalnym miasta. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzennie i funkcjonalnie, a podział miasta na 20 jednostek (osiedli) oddaje tę specyfikę (ułatwiając tym samym dokonywanie późniejszych wskazań obszarów do rewitalizacji).

Krok 2. W celu ustalenia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, wybrane wskaźniki opisujące stany kryzysowe w sferze społecznej (ze względu na skalę jak również natężenie zjawiska) zostały poddane transformacji liniowej w przedziale 0-1. Następnie wyniki te zostały zsumowane i ponownie poddane transformacji liniowej. Uzyskano w ten sposób sumaryczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w poszczególnych osiedlach.

Normalizacja wskaźników przeprowadzona została w oparciu o wzór:

$$W = \frac{x - \min}{\max - \min}$$

gdzie:

- W – wystandaryzowana wartość wskaźnika
- X – wyjściowa wartość wskaźnika
- Min – minimalna wartość wskaźnika
- Max – maksymalna wartość wskaźnika

Cząstkowy wskaźnik wystandaryzowany – wynik liczbowy związany z normalizacją pierwotnej danej statystycznej za pomocą liniowej transformacji danych typu min-max. W efekcie normalizacji wartości wszystkich wskaźników początkowych sprowadzone zostają do przedziału od 0 do 1, gdzie wartość 0 została przypisana jest danej o najmniejszej wartości, a wartość 1 została przypisana danej o największej wartości.

Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych, ujętych w postaci wskaźników wystandaryzowanych cząstkowych.

Krok 3. Ustalono, że obszar zdegradowany w Ostrowcu Świętokrzyskim powinien obejmować osiedla, dla których syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany negatywnych zjawisk społecznych osiągnął wartość powyżej 0,5.

Krok 4. Poszczególne obszary o największej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych poddane zostały analizie współwystępowania negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Poniżej zaprezentowano zestawienie wybranych problemów społecznych oraz wskaźników je oceniających.

Tabela 94. Wskaźniki użyte do oceny współwystępowania i natężenia negatywnych zjawisk społecznych.

Lp.	Negatywne zjawisko	Wskaźnik pomiaru	Źródło
Sfera społeczna			
1.	Ubóstwo	<ul style="list-style-type: none"> Liczba udzielonych świadczeń socjalnych na 1000 mieszkańców w 2015 r. (natężenie zjawiska) Liczba osób, którym przyznano świadczenia socjalne w 2015 r. (skala zjawiska) 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim
2.	Bezrobocie długotrwałe	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób długotrwałe bezrobotnych na 1000 mieszkańców w 2015 r. (natężenie zjawiska) Liczba osób długotrwałe bezrobotnych w 2015 r. (skala zjawiska) 	Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim
3.	Niski poziom edukacji	<ul style="list-style-type: none"> Średnia z egzaminów szóstych klas w szkołach podstawowych w 2015 r. Średnia egzaminów trzecich klas w gimnazjach w 2015r. 	Urząd Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim
4.	Przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> Liczba niebieskich kart na 100 mieszkańców w 2015 r. (natężenie zjawiska) Liczba niebieskich kart w 2015 r. (skala zjawiska) 	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim
5.	Niska aktywność obywatelska	<ul style="list-style-type: none"> Frekwencja w głosowaniu do budżetu obywatelskiego w 2015 r. (natężenie) Niebiorący udziału w głosowaniu do budżetu obywatelskiego w 2015 r. (skala) 	Urząd Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim

Źródło: opracowanie własne

Ubóstwo

Istotnym wskaźnikiem opisującym poziom ubóstwa jest liczba udzielonych świadczeń socjalnych. W celu wskazania koncentracji problemu ubóstwa wzięto pod uwagę zarówno natężenie problemu, mierzone liczbą udzielonych świadczeń socjalnych na 1000 mieszkańców, jak również skalę problemu, tj. liczbę osób zamieszkałych na obszarze danego osiedla, którym udzielono pomocy społecznej. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu ubóstwa

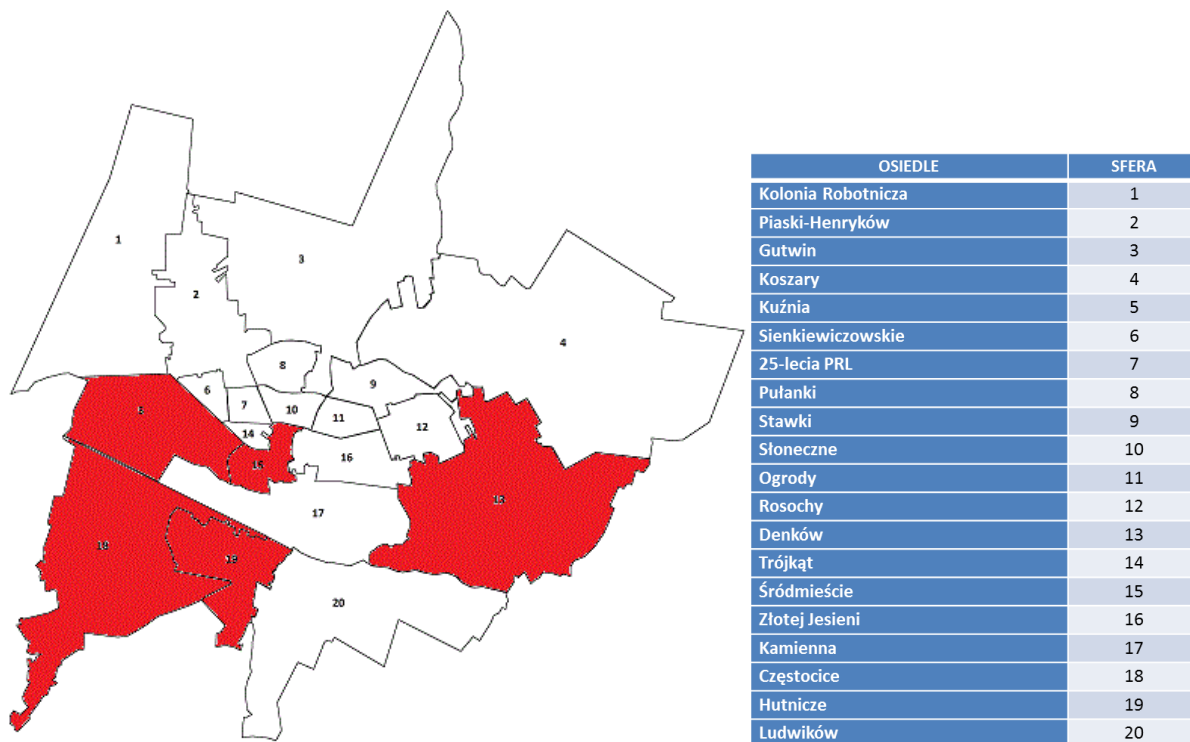
w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano na osiedlu Śródmieście (1,0), Częstocice (0,78), Hutnicze (0,68), Denków (0,56) oraz Kuźnia (0,55). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu ubóstwa, przekroczyła 0,5.

Tabela 95. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu ubóstwa w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Liczba udzielanych świadczeń socjalnych na 1000 mieszkańców RAZEM w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (liczba osób pobierających zasiłki społeczne 2015)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
15	Śródmieście	147,21	1,00	290	0,96	1,96	1,00	1
19	Hutnicze	116,44	0,72	238	0,67	1,39	0,68	1
18	Częstocice	123,16	0,78	260	0,79	1,57	0,78	1
5	Kuźnia	107,80	0,65	210	0,51	1,16	0,55	1
13	Denków	98,30	0,56	231	0,63	1,19	0,56	1
1	Kolonia Robotnicza	35,92	0,00	153	0,20	0,20	0,00	0
6	Sienkiewiczowskie	71,16	0,32	192	0,41	0,73	0,30	0
7	25-Lecia PRL	65,32	0,26	240	0,68	0,94	0,42	0
10	Słoneczne	54,14	0,16	271	0,85	1,01	0,46	0
3	Gutwin	72,14	0,33	211	0,52	0,84	0,37	0
12	Rosochy	43,19	0,07	298	1,00	1,07	0,49	0
11	Ogrody	47,39	0,10	251	0,74	0,84	0,37	0
8	Pułanki	48,87	0,12	283	0,92	1,03	0,48	0
9	Stawki	44,65	0,08	256	0,77	0,85	0,37	0
2	Piaski-Henryków	39,25	0,03	202	0,47	0,50	0,17	0
16	Złotej Jesieni	47,66	0,11	162	0,25	0,35	0,09	0
17	Kamienna	108,14	0,65	194	0,43	1,07	0,50	0
20	Ludwików	64,61	0,26	214	0,54	0,79	0,34	0
14	Trójkał	118,70	0,74	153	0,20	0,94	0,42	0
4	Koszary	64,25	0,25	117	0,00	0,25	0,03	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 1. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – ubóstwo

Źródło: opracowanie własne

Bezrobocie długotrwałe

Długotrwałe bezrobotnym jest osoba pozostająca bez pracy przez co najmniej 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat. W celu wskazania koncentracji problemu długotrwałego bezrobocia wzięto pod uwagę natężenie problemu, mierzone liczbą osób długotrwałe bezrobotnych na 1000 mieszkańców, jak również skalę problemu, tj. liczbę osób długotrwałe bezrobotnych, zamieszkałych na obszarze danego osiedla. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu bezrobocia długotrwałego w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano na osiedlu Rosochy (1,0), Śródmieście (0,92), Stawki (0,88), Denków (0,87), Ludwików (0,71), Pułanki (0,70), Kamienna (0,68), 25-lecia PRL (0,58), Hutnicze (0,56), Gutwin (0,54), Ogrody (0,51). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu długotrwałego bezrobocia, przekroczyła 0,5.

Tabela 96. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu długotrwałego bezrobocia w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

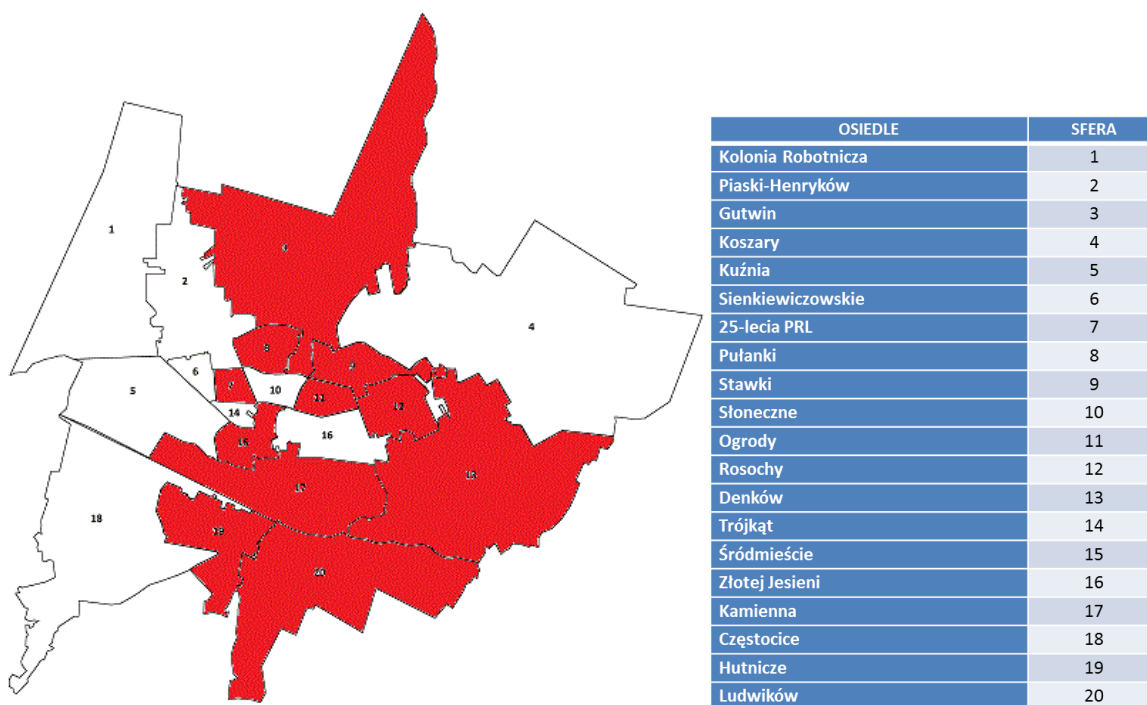
Strefy	OSIEDLA	Liczba osób długotrwałe bezrobotnych na 1000 mieszkańców w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (liczba długotrwałe bezrobotnych 2015)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
15	Śródmieście	50,25	1,00	99	0,30	1,30	0,92	1
19	Hutnicze	41,59	0,70	85	0,23	0,92	0,56	1
13	Denków	46,81	0,88	110	0,36	1,24	0,87	1

7	25-Lecia PRL	35,11	0,47	129	0,47	0,94	0,58	1
3	Gutwin	37,26	0,55	109	0,36	0,91	0,54	1
12	Rosochy	32,61	0,38	225	1,00	1,38	1,00	1
11	Ogrody	29,08	0,26	154	0,61	0,87	0,51	1
8	Pułanki	30,91	0,33	179	0,75	1,07	0,70	1
9	Stawki	33,84	0,43	194	0,83	1,26	0,88	1
17	Kamienna	45,71	0,84	82	0,21	1,05	0,68	1
20	Ludwików	38,95	0,61	129	0,47	1,08	0,71	1
18	Częstocice	39,32	0,62	83	0,22	0,83	0,48	0
5	Kuźnia	37,99	0,57	74	0,17	0,74	0,38	0
1	Kolonia Robotnicza	22,78	0,04	97	0,29	0,33	0,00	0
6	Sienkiewiczowskie	33,73	0,42	91	0,26	0,68	0,33	0
10	Słoneczne	26,17	0,16	131	0,48	0,64	0,29	0
2	Piaski-Henryków	21,57	0,00	111	0,37	0,37	0,03	0
16	Złotej Jesieni	32,36	0,38	110	0,36	0,74	0,39	0
14	Trójkąt	34,13	0,44	44	0,00	0,44	0,10	0
4	Koszary	35,69	0,49	65	0,12	0,61	0,26	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 2. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – długotrwałe bezrobocie

Źródło: opracowanie własne

Niski poziom edukacji

Poziom edukacji w Ostrowcu Świętokrzyskim określony został na podstawie wyników egzaminów szóstych klas w szkołach podstawowych oraz wyników egzaminów gimnazjalnych. W obu przypadkach do wyliczenia wskaźnika wystandaryzowanego opisującego koncentrację niskiego poziomu edukacji w przestrzeni miasta wykorzystano średnie wyników ww. egzaminów z roku szkolnego 2014/2015.

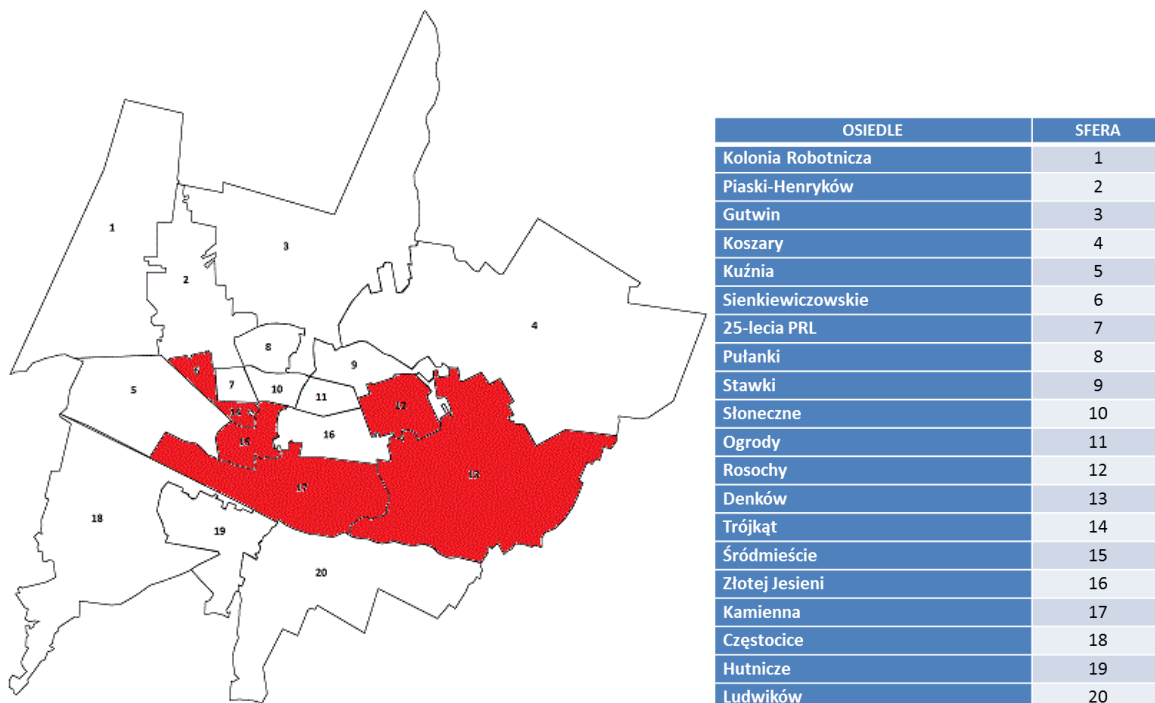
Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu niskiego poziomu edukacji na poziomie szkoły podstawowej odnotowano na osiedlu Trójkąt (1,0), Denków (0,93), Śródmieście (0,78), Rosochy (0,71), Kamienna (0,65), Sienkiewiczowskie (0,57). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu niskiego poziomu edukacji na poziomie szkoły podstawowej, przekroczyła 0,5.

Tabela 97. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu niskiego poziomu edukacji na poziomie szkoły podstawowej w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Średnia z egzaminów szóstych klas w szkole podstawowej w procentach w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (średnia wyniku egzaminu szkoła podstawowa)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
15	Śródmieście	61,60	0,78	61,60	0,78	1,56	0,78	1
13	Denków	58,58	0,93	58,58	0,93	1,86	0,93	1
12	Rosochy	63,03	0,71	63,03	0,71	1,41	0,71	1
17	Kamienna	64,08	0,65	64,08	0,65	1,31	0,65	1
6	Sienkiewiczowskie	65,79	0,57	65,79	0,57	1,13	0,57	1
14	Trójkąt	57,23	1,00	57,23	1,00	2,00	1,00	1
19	Hutnicze	76,25	0,04	76,25	0,04	0,08	0,04	0
7	25-Lecia PRL	67,29	0,49	67,29	0,49	0,98	0,49	0
3	Gutwin	68,32	0,44	68,32	0,44	0,88	0,44	0
11	Ogrody	68,94	0,41	68,94	0,41	0,82	0,41	0
8	Pułanki	73,38	0,18	73,38	0,18	0,37	0,18	0
9	Stawki	68,62	0,42	68,62	0,42	0,85	0,42	0
20	Ludwików	77,00	0,00	77,00	0,00	0,00	0,00	0
18	Częstocice	70,50	0,33	70,50	0,33	0,66	0,33	0
5	Kuźnia	71,17	0,30	71,17	0,30	0,59	0,30	0
1	Kolonia Robotnicza	74,53	0,13	74,53	0,13	0,25	0,13	0
10	Słoneczne	67,30	0,49	67,30	0,49	0,98	0,49	0
2	Piaski-Henryków	69,67	0,37	69,67	0,37	0,74	0,37	0
16	Złotej Jesieni	70,55	0,33	70,55	0,33	0,65	0,33	0
4	Koszary	73,95	0,15	73,95	0,15	0,31	0,15	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 3. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – niski poziom edukacji na poziomie szkoły podstawowej

Źródło: opracowanie własne

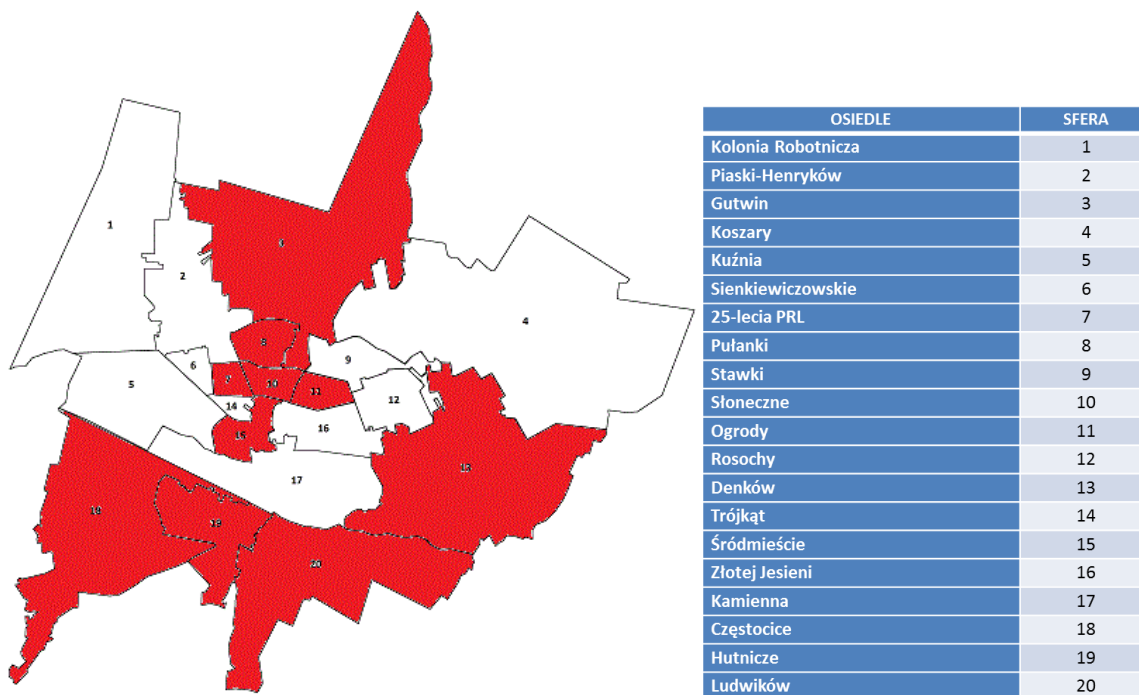
Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu niskiego poziomu edukacji na poziomie szkoły gimnazjalnej odnotowano na osiedlu Denków (1,0), Hutnicze (0,86), Śródmieście (0,80), Ogrody (0,76), Częstocice (0,75), Gutwin (0,63), Ludwików (0,59), Pułanki (0,55), Słoneczne (0,53), 25-lecia PRL (0,51). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu niskiego poziomu edukacji na poziomie szkoły podstawowej, przekroczyła 0,5.

Tabela 98. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu niskiego poziomu edukacji na poziomie gimnazjum w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Średnia z egzaminów klas trzecich gimnazjum w procentach w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (średnia wyniku egzaminu gimnazjum)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
15	Śródmieście	49,50	0,80	49,50	0,80	1,60	0,80	1
13	Denków	46,32	1,00	46,32	1,00	2,00	1,00	1
19	Hutnicze	48,64	0,86	48,64	0,86	1,71	0,86	1
7	25-Lecia PRL	54,19	0,51	54,19	0,51	1,02	0,51	1
3	Gutwin	52,20	0,63	52,20	0,63	1,27	0,63	1
11	Ogrody	50,19	0,76	50,19	0,76	1,52	0,76	1
8	Pułanki	53,55	0,55	53,55	0,55	1,10	0,55	1
20	Ludwików	52,95	0,59	52,95	0,59	1,18	0,59	1
18	Częstocice	50,33	0,75	50,33	0,75	1,50	0,75	1
10	Słoneczne	53,88	0,53	53,88	0,53	1,06	0,53	1
12	Rosochy	61,02	0,09	61,02	0,09	0,17	0,09	0
17	Kamienna	55,37	0,44	55,37	0,44	0,87	0,44	0
6	Sienkiewiczowskie	58,78	0,23	58,78	0,23	0,45	0,23	0
14	Trójkąt	55,33	0,44	55,33	0,44	0,88	0,44	0
9	Stawki	61,83	0,04	61,83	0,04	0,07	0,04	0
5	Kuźnia	62,40	0,00	62,40	0,00	0,00	0,00	0
1	Kolonia Robotnicza	61,13	0,08	61,13	0,08	0,16	0,08	0
2	Piaski-Henryków	60,73	0,10	60,73	0,10	0,21	0,10	0
16	Złotej Jesieni	59,74	0,17	59,74	0,17	0,33	0,17	0
4	Koszary	61,30	0,07	61,30	0,07	0,14	0,07	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 4. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – niski poziom edukacji na poziomie gimnazjum

Źródło: opracowanie własne

Przemoc w rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „niebieskiej karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. Procedura wszczynana jest w sytuacji, gdy dany podmiot w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych powziął podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

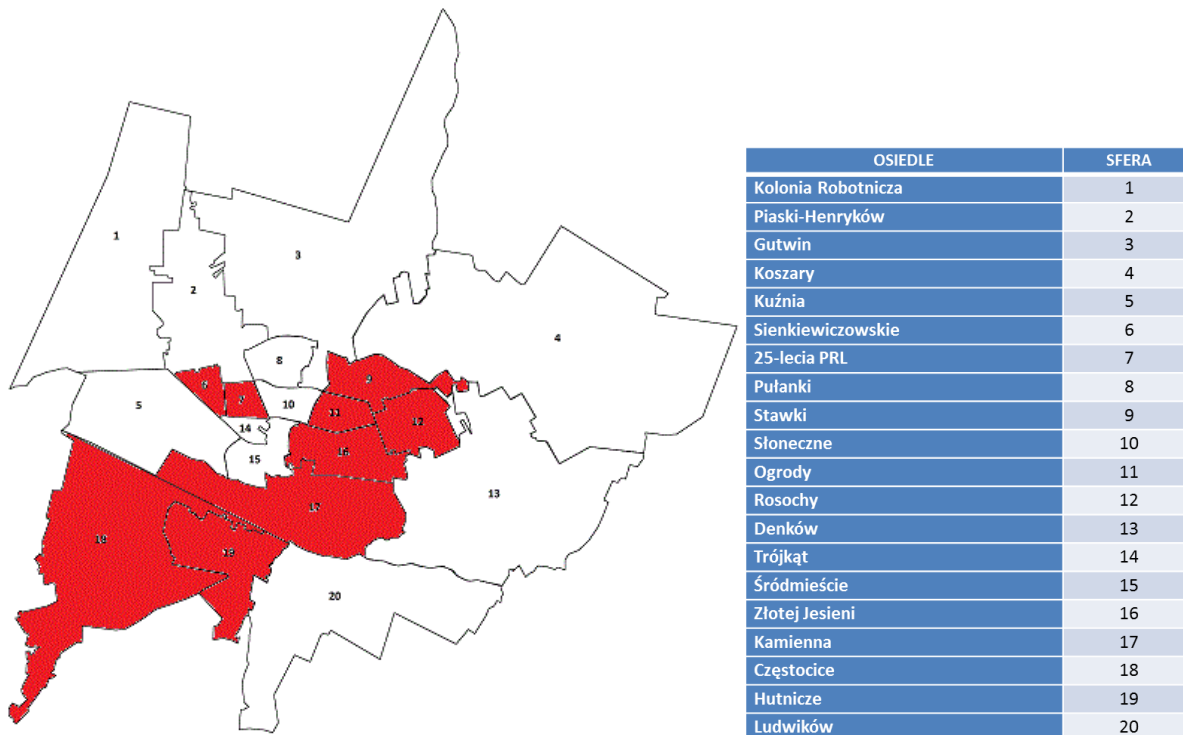
W celu wskazania koncentracji problemu przemocy w rodzinie wzięto pod uwagę natężenie problemu, mierzone liczbą niebieskich kart na 1000 mieszkańców, jak również skalę problemu, tj. liczbę wystawionych niebieskich kart, przypadających na obszar danego osiedla. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu przemocy w rodzinie odnotowano na osiedlu Częstocice (1,0), Ogrody (1,0), 25-lecia PRL (0,98), Złotej Jesieni (0,95), Kamienna (0,9), Rosochy (0,69), Hutnicze (0,58), Sienkiewiczowskie (0,54). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu długotrwałego bezrobocia, przekroczyła 0,5.

Tabela 99. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu przemocy w rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Liczba niebieskich kart na 1000 mieszkańców w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (liczba wystawionych NIEBIESKICH KART)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
19	Hutnicze	3,91	0,62	8	0,31	0,94	0,58	1
7	25-Lecia PRL	4,35	0,72	16	0,81	1,53	0,98	1
11	Ogrody	3,59	0,56	19	1,00	1,56	1,00	1
18	Częstocice	5,68	1,00	12	0,56	1,56	1,00	1
12	Rosochy	2,32	0,29	16	0,81	1,10	0,69	1
17	Kamienna	5,57	0,98	10	0,44	1,41	0,90	1
6	Sienkiewiczowskie	3,34	0,50	9	0,38	0,88	0,54	1
9	Stawki	2,44	0,31	14	0,69	1,00	0,62	1
16	Złotej Jesieni	4,41	0,73	15	0,75	1,48	0,95	1
15	Śródmieście	1,52	0,12	3	0,00	0,12	0,03	0
13	Denków	1,28	0,06	3	0,00	0,06	0,00	0
3	Gutwin	2,74	0,37	8	0,31	0,69	0,42	0
8	Pułanki	1,55	0,12	9	0,38	0,50	0,29	0
20	Ludwików	2,42	0,31	8	0,31	0,62	0,37	0
10	Słoneczne	1,40	0,09	7	0,25	0,34	0,18	0
14	Trójkąt	3,10	0,45	4	0,06	0,51	0,30	0
5	Kuźnia	2,57	0,34	5	0,13	0,46	0,27	0
1	Kolonia Robotnicza	1,41	0,09	6	0,19	0,28	0,14	0
2	Piaski-Henryków	0,97	0,00	5	0,13	0,13	0,04	0
4	Koszary	2,20	0,26	4	0,06	0,32	0,17	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 5. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – przemoc w rodzinie

Źródło: opracowanie własne

Niska aktywność obywatelska

Budżet obywatelski jest jednym z narzędzi włączenia mieszkańców w proces podejmowania decyzji odnośnie inwestycji i zadań finansowanych z budżetu gminy. Jest on doskonałym narzędziem do kreowania aktywności obywatelskiej.

Budżet Obywatelski Ostrowca Świętokrzyskiego to proces konsultacji społecznych z mieszkańcami mający na celu włączenie ich w decydowanie o wydatkach finansowanych z części budżetu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na zaproponowane i wybrane przez nich zadania.

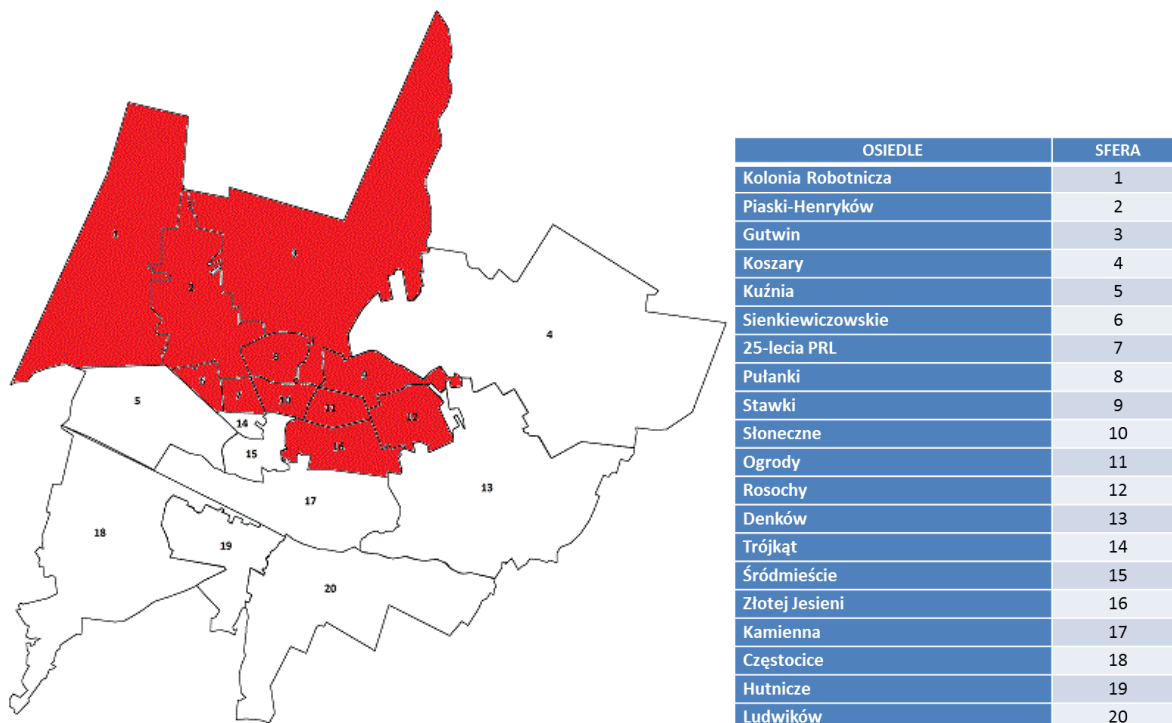
W celu wskazania koncentracji problemu niskiej aktywności obywatelskiej wzięto pod uwagę natężenie problemu, mierzone frekwencją w głosowaniu na wnioski do budżetu obywatelskiego w 2015 roku, jak również skalę problemu, tj. liczbę osób, zamieszkałych na obszarze danego osiedla, które nie brały udziału w głosowaniu. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu niskiej aktywności obywatelskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano na osiedlu Rosochy (1,0), Pułanki (0,95), Ogrody (0,90), Słoneczne (0,89), 25-lecia PRL (0,75), Kolonia Robotnicza (0,74), Piaski-Henryków (0,68), Złotej Jesieni (0,67), Stawki (0,56), Sienkiewiczowskie (0,52), Gutwin (0,52). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu niskiej aktywności obywatelskiej, przekroczyła 0,5.

Tabela 100. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu niskiej aktywności obywatelskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Frekwencja w głosowaniu na wnioski do "Budżetu Obywatelskiego" w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (niebiorący udziału w głosowaniu)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
1	Kolonia Robotnicza	2,37	0,91	3 498	0,53	1,43	0,74	1
6	Sienkiewiczowskie	3,06	0,84	2 281	0,26	1,10	0,52	1
7	25-Lecia PRL	1,50	1,00	3 160	0,45	1,45	0,75	1
10	Słoneczne	1,66	0,98	4 253	0,69	1,67	0,89	1
3	Gutwin	2,97	0,85	2 258	0,26	1,11	0,52	1
12	Rosochy	3,13	0,83	5 692	1,00	1,83	1,00	1
11	Ogrody	2,03	0,94	4 436	0,73	1,67	0,90	1
8	Pułanki	2,11	0,94	4 819	0,81	1,75	0,95	1
9	Stawki	7,17	0,41	4 547	0,75	1,17	0,56	1
2	Piaski-Henryków	4,72	0,67	4 199	0,68	1,34	0,68	1
16	Złotej Jesieni	1,94	0,95	2 784	0,37	1,33	0,67	1
15	Śródmieście	5,42	0,59	1 552	0,11	0,70	0,25	0
17	Kamienna	6,63	0,47	1 367	0,07	0,53	0,14	0
20	Ludwików	11,15	0,00	2 526	0,32	0,32	0,00	0
19	Hutnicze	3,69	0,77	1 672	0,13	0,90	0,39	0
18	Częstocice	3,82	0,76	1 663	0,13	0,89	0,38	0
5	Kuźnia	2,41	0,91	1 621	0,12	1,03	0,47	0
14	Trójkąt	3,70	0,77	1 066	0,00	0,77	0,30	0
4	Koszary	5,57	0,58	1 407	0,07	0,65	0,22	0
13	Denków	3,80	0,76	1 825	0,16	0,93	0,40	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 6. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – niska aktywność obywatelska

Źródło: opracowanie własne

Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych

Ponowna standaryzacja liniowa w przedziale 0-1 sumy wskaźników ukazujących koncentrację wybranych problemów społecznych w mieście (ubóstwo, bezrobocie długotrwałe, niski poziom edukacji na poziomie szkoły podstawowej oraz gimnazjum, przemoc w rodzinie, niska aktywność obywatelska) wskazała obszary koncentracji tych problemów łącznie. Dzięki standaryzacji każdego ze wskaźników z osobna możliwa była ocena współwystępowania tych problemów. Uznano w tym przypadku, że koncentracja wybranego problemu w mieście występuje wtedy, kiedy wartość wystandaryzowanego wskaźnika go opisującego przekracza 0,5 w skali 0-1.

Ponowna standaryzacja liniowa w przedziale 0-1 sumy wskaźników ukazujących koncentrację wybranych problemów społecznych w mieście wykazała, że szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych występuje na obszarze osiedla Śródmieście (1,0), Rosochy (0,97), Denków (0,96), Ogrody (0,90), 25-lecia PRL (0,80), Hutnicze (0,76). Na tym obszarze zdiagnozowano koncentrację czterech spośród sześciu badanych problemów społecznych w niniejszej analizie. Ponadto za obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych należy uznać pozostałe osiedla, dla których wartość syntetycznego wskaźnika wystandaryzowanego przekroczyła 0,5. Są to osiedla Częstocice (0,72), Kamienna (0,64), Pułanki (0,63), Stawki (0,59). Na tym obszarze zdiagnozowano występowanie trzech spośród sześciu badanych problemów – na poziomie powyżej 0,5 wartości wskaźnika wystandaryzowanego dla każdego z problemów.

Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany

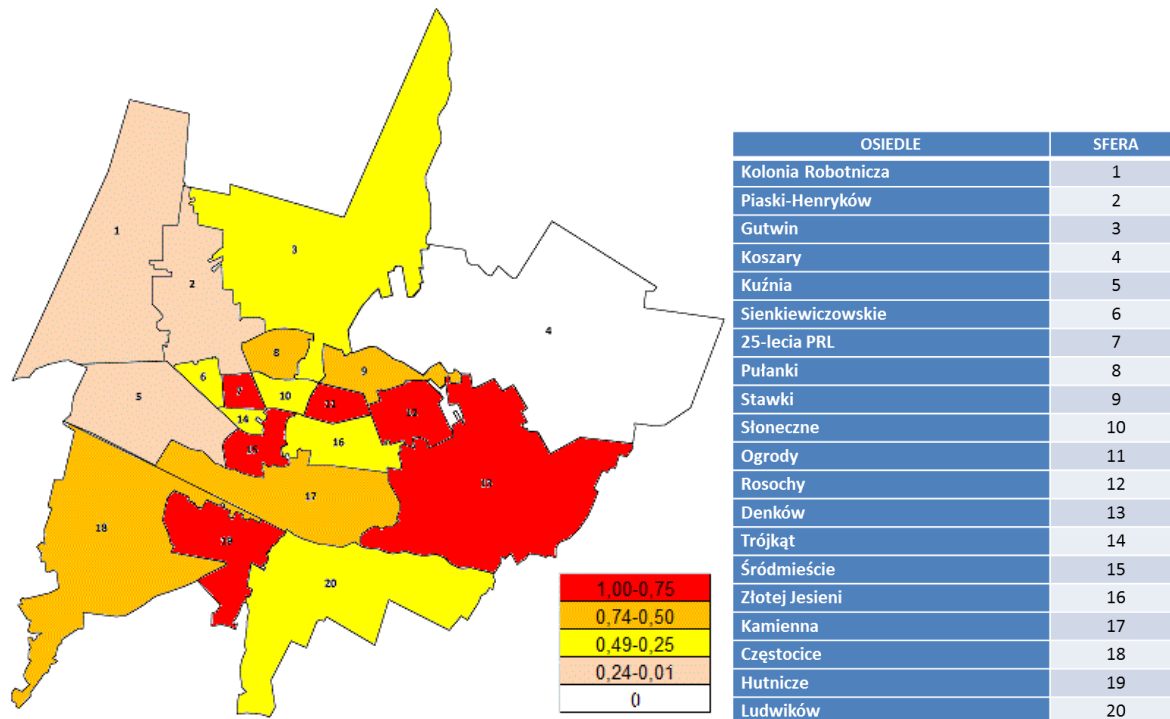
Tabela 101. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim ukazana za pomocą standaryzacji liniowej w przedziale 0-1

Strefy	OSIEDLA	Liczba problemów wg danych z 2015 roku	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany
15	Śródmieście	4	1,00
12	Rosochy	4	0,97
13	Denków	4	0,96
11	Ogrody	4	0,90
7	25-Lecia PRL	4	0,80
19	Hutnicze	4	0,76
18	Częstocice	3	0,72
17	Kamienna	3	0,64
8	Pułanki	3	0,63
9	Stawki	3	0,59
3	Gutwin	3	0,49
6	Sienkiewiczowskie	3	0,46
16	Złotej Jesieni	2	0,46
10	Słoneczne	2	0,41
20	Ludwików	2	0,37
14	Trójkąt	1	0,29
1	Kolonia Robotnicza	1	0,21
2	Piaski-Henryków	1	0,19
5	Kuźnia	1	0,16
4	Koszary	0	0,00

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 7. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – ukazana za pomocą transformacji liniowej w przedziale 0-1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 102. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim ukazana za pomocą standaryzacji liniowej w przedziale 0-1, wraz z danymi ukazującymi natężenie wybranych zjawisk społecznych (wg danych wyjściowych z 2015 roku)

Strefy	OSIEDLA	Frekwencja w głosowaniu na wnioski do "Budżetu Obywatelskiego"	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)	Liczba udzielanych świadczeń socjalnych na 1000 mieszkańców RAZEM	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)	Średnia z egzaminów szóstych klas w szkole podstawowej w procentach	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)	Średnia z egzaminów klas trzecich gimnazjum w procentach	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)	Liczba niebieskich kart na 1000 mieszkańców	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)	Występowanie PROBLEMÓW łącznie (max - 6 pkt.)	STANDARYZACJA problemów łącznie (max - 1 pkt.)
15	Śródmieście	5,42	0	147,21	1	50,25	1	61,60	1	49,50	1	1,52	0	4	1,00
12	Rosochy	3,13	1	43,19	0	32,61	1	63,03	1	61,02	0	2,32	1	4	0,97
13	Denków	3,80	0	98,30	1	46,81	1	58,58	1	46,32	1	1,28	0	4	0,96
11	Ogrody	2,03	1	47,39	0	29,08	1	68,94	0	50,19	1	3,59	1	4	0,90
7	25-Lecia PRL	1,50	1	65,32	0	35,11	1	67,29	0	54,19	1	4,35	1	4	0,80
19	Hutnicze	3,69	0	116,44	1	41,59	1	76,25	0	48,64	1	3,91	1	4	0,76
18	Częstocice	3,82	0	123,16	1	39,32	0	70,50	0	50,33	1	5,68	1	3	0,72
17	Kamienna	6,63	0	108,14	0	45,71	1	64,08	1	55,37	0	5,57	1	3	0,64
8	Pułanki	2,11	1	48,87	0	30,91	1	73,38	0	53,55	1	1,55	0	3	0,63
9	Stawki	7,17	1	44,65	0	33,84	1	68,62	0	61,83	0	2,44	1	3	0,59
3	Gutwin	2,97	1	72,14	0	37,26	1	68,32	0	52,20	1	2,74	0	3	0,49
6	Sienkiewiczowskie	3,06	1	71,16	0	33,73	0	65,79	1	58,78	0	3,34	1	3	0,46
16	Złotej Jesieni	1,94	1	47,66	0	32,36	0	70,55	0	59,74	0	4,41	1	2	0,46
10	Słoneczne	1,66	1	54,14	0	26,17	0	67,30	0	53,88	1	1,40	0	2	0,41
20	Ludwików	11,15	0	64,61	0	38,95	1	77,00	0	52,95	1	2,42	0	2	0,37
14	Trójka	3,70	0	118,70	0	34,13	0	57,23	1	55,33	0	3,10	0	1	0,29
1	Kolonia Robotnicza	2,37	1	35,92	0	22,78	0	74,53	0	61,13	0	1,41	0	1	0,21
2	Piaski-Henryków	4,72	1	39,25	0	21,57	0	69,67	0	60,73	0	0,97	0	1	0,19
5	Kuźnia	2,41	0	107,80	1	37,99	0	71,17	0	62,40	0	2,57	0	1	0,16
4	Koszary	5,57	0	64,25	0	35,69	0	73,95	0	61,30	0	2,20	0	0	0,00

Poszczególne obszary o największej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych poddane zostały analizie współwystępowania z wybranymi negatywnymi zjawiskami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi oraz technicznymi.⁸⁰

Niska przedsiębiorczość⁸¹

Liczba aktywnych indywidualnych działalności gospodarczych informuje o poziomie przedsiębiorczości społeczności danego obszaru. W celu wskazania koncentracji problemu niskiej aktywności przedsiębiorczości wzięto pod uwagę natężenie problemu, mierzone liczbą aktywnych jednoosobowych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2015 roku jak również skalę problemu, tj. liczbę aktywnych jednoosobowych działalności gospodarczych na obszarze danego osiedla w 2015 roku. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu niskiej przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano na osiedlu Częstocice (1,0), Koszary (0,90), Hutnicze (0,85), Sienkiewiczowskie (0,84), Trójkąt (0,77), 25-lecia PRL (0,76), Denków (0,74), Gutwin (0,67), Słoneczne (0,63), Kuźnia (0,63), Ogrody (0,62), Rosochy (0,61), Stawki (0,57), Złotej Jesieni (0,55), Pułanki (0,52). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu niskiej przedsiębiorczości, przekroczyła 0,5.

Tabela 103. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu niskiej przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Liczba aktywnych indywidualnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (liczba aktywnych dz. gosp.)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
12	Rosochy	40,43	0,96	279	0,43	1,40	0,61	1
13	Denków	61,28	0,78	144	0,81	1,59	0,74	1
11	Ogrody	47,77	0,90	253	0,51	1,41	0,62	1
7	25-lecia PRL	47,63	0,90	175	0,72	1,62	0,76	1
19	Hutnicze	52,35	0,86	107	0,91	1,77	0,85	1
18	Częstocice	36,00	1,00	76	1,00	2,00	1,00	1
8	Pułanki	51,11	0,87	296	0,39	1,26	0,52	1
9	Stawki	48,49	0,89	278	0,44	1,33	0,57	1
3	Gutwin	62,22	0,78	182	0,70	1,48	0,67	1
6	Sienkiewiczowskie	48,18	0,90	130	0,85	1,75	0,84	1
16	Złotej Jesieni	67,67	0,73	230	0,57	1,30	0,55	1
10	Słoneczne	48,54	0,89	243	0,53	1,43	0,63	1
14	Trójkąt	72,15	0,69	93	0,95	1,64	0,77	1
5	Kuźnia	78,03	0,64	152	0,79	1,43	0,63	1

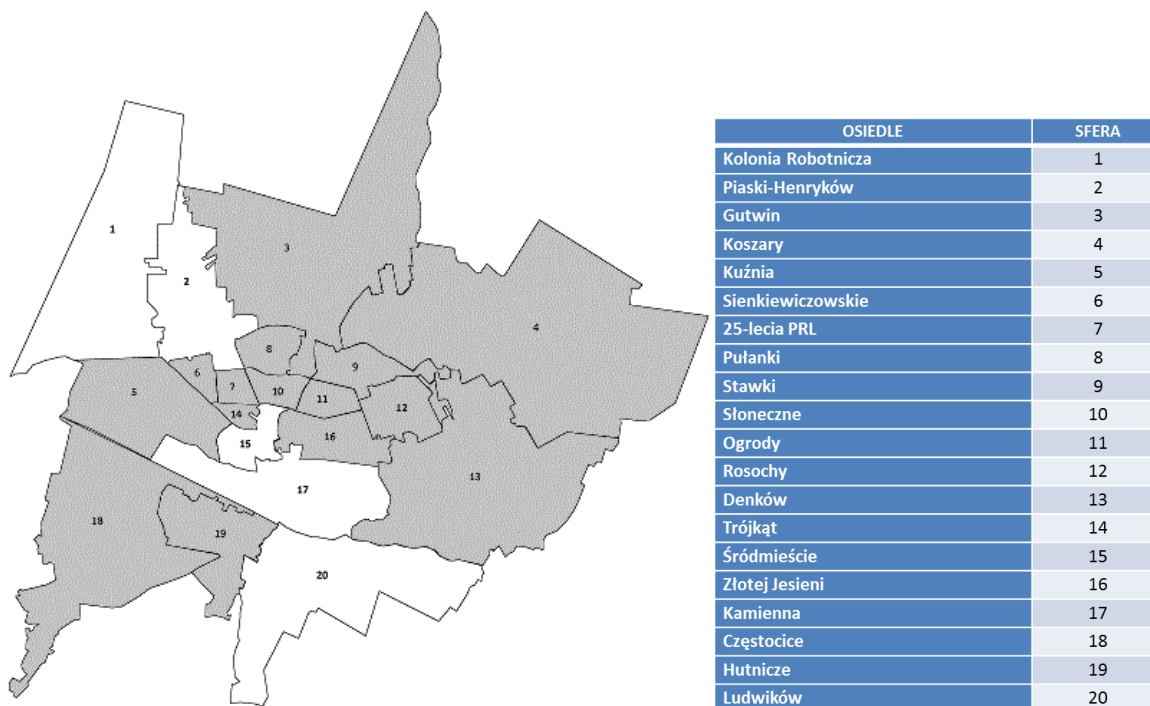
⁸⁰ Uwaga: w analizie „współwystępowania problemów” wybrano wskaźniki, które umożliwiły obiektywne porównanie ich występowania na całym obszarze miasta, w podziale na poszczególne osiedla. Ocena problemów o charakterze przestrzenno-funkcyjnym i technicznym przeprowadzona została szczegółowo w dalszej części dokumentu, m. in. poprzez wizję w terenie (materiał zdjęciowy), jak też w trakcie warsztatów i konsultacji społecznych.

⁸¹ Uwaga: w delimitacji wykorzystano dostępne na etapie tworzenia dokumentu dane dot. indywidualnych działalności gospodarczych jednoosobowych.

4	Koszary	49,97	0,88	91	0,96	1,84	0,90	1
15	Śródmieście	139,59	0,12	275	0,44	0,56	0,08	0
17	Kamienna	153,29	0,00	275	0,44	0,44	0,00	0
20	Ludwików	73,37	0,68	243	0,53	1,21	0,50	0
1	Kolonia Robotnicza	69,50	0,71	296	0,39	1,10	0,42	0
2	Piaski-Henryków	84,34	0,59	434	0,00	0,59	0,09	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 8. Koncentracja negatywnych zjawisk gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim – niska przedsiębiorczość

Źródło: opracowanie własne

Wykreślone działalności gospodarcze

Wykreślone działalności gospodarcze informują o słabości i niskim poziomie konkurencyjności gospodarki. W celu wskazania koncentracji problemu wykreślonych działalności gospodarczej wzięto pod uwagę natężenie problemu, mierzone liczbą wykreśleń działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2015 roku (w odniesieniu do indywidualnych działalności gospodarczych), jak również skalę problemu, tj. liczbę wykreśleń działalności gospodarczych na obszarze danego osiedla w 2015 roku. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu wykreśleń działalności gospodarczej w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano na osiedlu Pułanki (1,0), Śródmieście (0,90), Kamienna (0,53), Kolonia Robotnicza (0,71), Piaski Henryków (0,92). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu wykreśleń aktywności gospodarczej, przekroczyła 0,5.

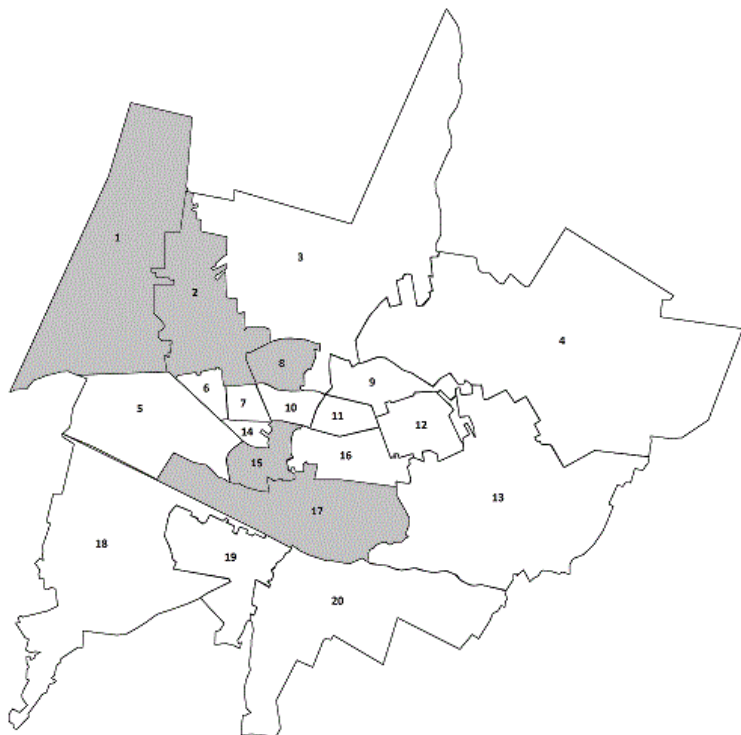
Tabela 104. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu wykreślonych działalności gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Liczba wykreślonych indywidualnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (liczba wykreślonych dz. gosp.)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
8	Pułanki	11,22	0,61	65	1,00	1,61	1,00	1
15	Śródmieście	17,26	1,00	34	0,45	1,45	0,90	1
17	Kamienna	11,71	0,64	21	0,21	0,86	0,53	1
1	Kolonia Robotnicza	10,10	0,54	43	0,61	1,14	0,71	1
2	Piaski-Henryków	11,27	0,61	58	0,88	1,49	0,92	1
12	Rosochy	2,46	0,04	17	0,14	0,19	0,12	0
13	Denków	7,23	0,35	17	0,14	0,49	0,31	0
11	Ogrody	2,83	0,07	15	0,11	0,17	0,11	0
7	25-Lecia PRL	5,17	0,22	19	0,18	0,40	0,25	0
19	Hutnicze	7,83	0,39	16	0,13	0,52	0,32	0
18	Częstocice	5,21	0,22	11	0,04	0,26	0,16	0
9	Stawki	2,44	0,04	14	0,09	0,13	0,08	0
3	Gutwin	8,89	0,46	26	0,30	0,76	0,47	0
6	Sienkiewiczowskie	6,30	0,29	17	0,14	0,43	0,27	0
16	Złotej Jesieni	6,18	0,28	21	0,21	0,50	0,31	0
10	Słoneczne	1,80	0,00	9	0,00	0,00	0,00	0
14	Trójkąt	7,76	0,39	10	0,02	0,40	0,25	0
5	Kuźnia	8,21	0,41	16	0,13	0,54	0,34	0
4	Koszary	6,59	0,31	12	0,05	0,36	0,23	0
20	Ludwików	7,85	0,39	26	0,30	0,70	0,43	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 9. Koncentracja negatywnych zjawisk gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim – wykreślone działalności gospodarcze

OSIEDLE	SFERA
Kolonia Robotnicza	1
Piaski-Henryków	2
Gutwin	3
Koszary	4
Kuźnia	5
Sienkiewiczowskie	6
25-lecia PRL	7
Pułanki	8
Stawki	9
Słoneczne	10
Ogrody	11
Rosochy	12
Denków	13
Trójkąt	14
Śródmieście	15
Złotej Jesieni	16
Kamienna	17
Częstocice	18
Hutnicze	19
Ludwików	20

Źródło: opracowanie własne

Zanieczyszczenie powietrza

Problem zanieczyszczenia powietrza dotyka większości polskich miast. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza w polskich miastach są pyły zawieszane. Pył zawieszony to mieszanina drobnych cząstek o różnych rozmiarach i o różnym składzie chemicznym. Cząstki o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM10) mogą wnikać do płuc, co powoduje poważne problemy zdrowotne, w szczególności u osób starszych oraz dzieci.

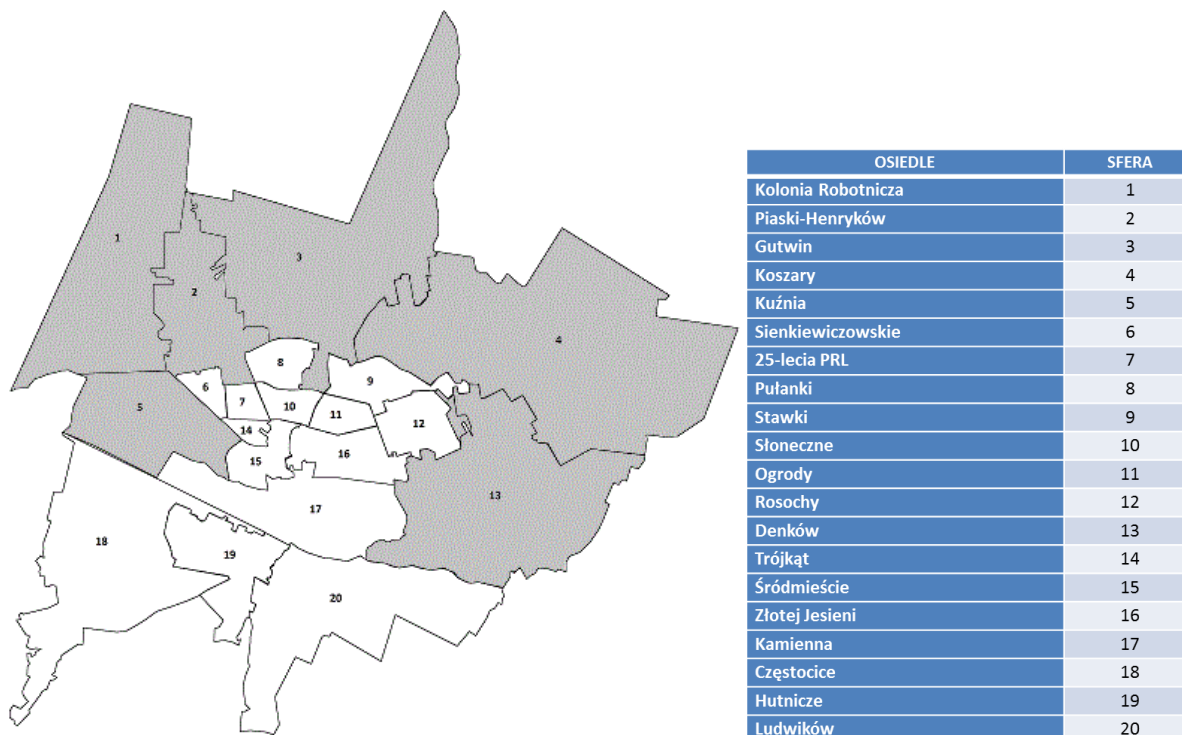
W celu wskazania koncentracji problemu zanieczyszczenia powietrza wzięto pod uwagę natężenie problemu, mierzone przekroczeniem poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszanego PM10, jak również skalę problemu, tj. liczbę osób danego osiedla w 2015 roku, których ten problem dotyczy. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu zanieczyszczenia powietrza w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano na osiedlu Piaski-Henryków (1,0), Kolonia Robotnicza (0,91), Gutwin (0,78), Denków (0,73), Kuźnia (0,69), Koszary (0,68). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu zanieczyszczenia powietrza, przekroczyła 0,5.

Tabela 105. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu zanieczyszczenia powietrza w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszanego PM10 w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (liczba ludności zagrożona)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
1	Kolonia Robotnicza	Tak	1	4 259	0,83	1,83	0,91	1
2	Piaski-Henryków	Tak	1	5 146	1,00	2,00	1,00	1
13	Denków	Tak	1	2 350	0,46	1,46	0,73	1
3	Gutwin	Tak	1	2 925	0,57	1,57	0,78	1
5	Kuźnia	Tak	1	1 948	0,38	1,38	0,69	1
4	Koszary	Tak	1	1 821	0,35	1,35	0,68	1
8	Pułanki		0			0,00	0,00	0
15	Śródmieście		0			0,00	0,00	0
17	Kamienna		0			0,00	0,00	0
12	Rosochy		0			0,00	0,00	0
11	Ogrody		0			0,00	0,00	0
7	25-Lecia PRL		0			0,00	0,00	0
19	Hutnicze		0			0,00	0,00	0
18	Częstocice		0			0,00	0,00	0
9	Stawki		0			0,00	0,00	0
6	Sienkiewiczowskie		0			0,00	0,00	0
16	Złotej Jesieni		0			0,00	0,00	0
10	Słoneczne		0			0,00	0,00	0
14	Trójkąt		0			0,00	0,00	0
20	Ludwików		0			0,00	0,00	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 10. Koncentracja negatywnych zjawisk środowiskowych w Ostrowcu Świętokrzyskim – zanieczyszczenie powietrza

Źródło: opracowanie własne

Spalanie śmieci

Spalanie śmieci negatywnie wpływa na jakość powietrza atmosferycznego w mieście. Szczególnie niebezpieczne dla zdrowia jest spalanie tworzyw sztucznych.

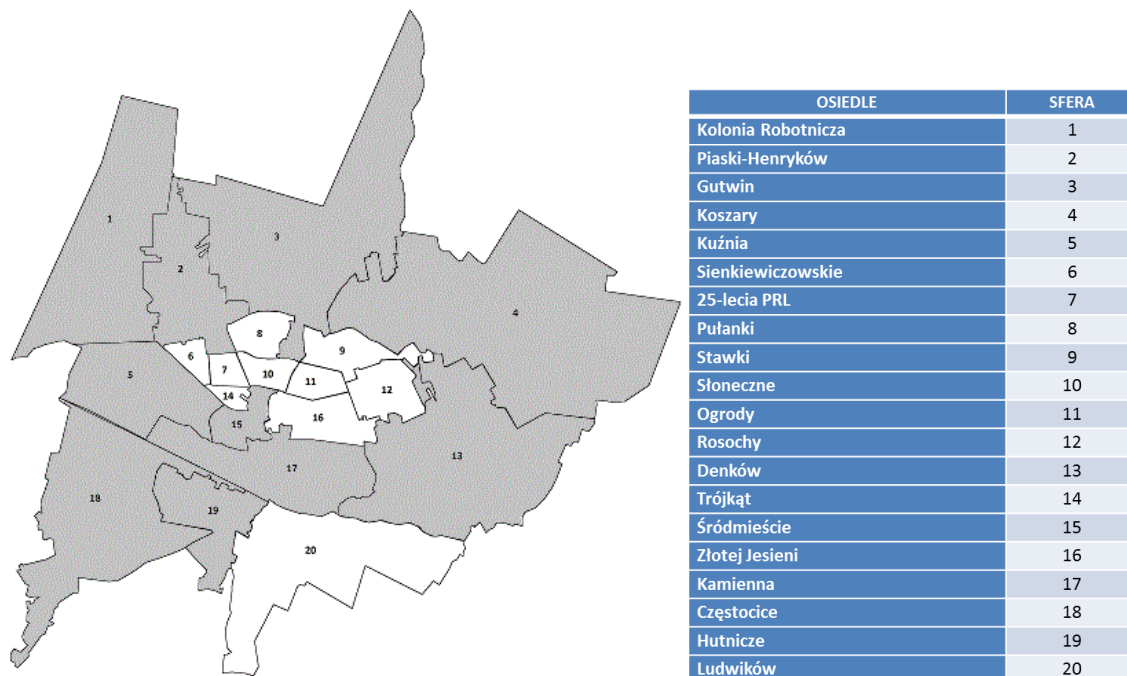
W celu wskazania koncentracji problemu spalania śmieci wzięto pod uwagę natężenie problemu, mierzone liczbą wykroczeń nielegalnego spalania śmieci na 1000 mieszkańców, jak również skalę problemu, tj. liczbę wykroczeń nielegalnego spalania śmieci w 2015 roku. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu spalania śmieci w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano na osiedlu Denków (1,0), Gutwin (0,76), Częstocice (0,65), Koszary (0,62), Kamienna (0,62), Hutnicze (0,58), Piaski-Henryków (0,56), Kolonia Robotnicza (0,54), Kuźnia (0,51), Śródmieście (0,51). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu spalania śmieci, przekroczyła 0,5.

Tabela 106. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu spalania śmieci w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Ilość wykroczeń dot. nielegalnego spalania odpadów na 1000 mieszkańców w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (ilość wykroczeń)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
1	Kolonia Robotnicza	2,11	0,38	9	0,69	1,07	0,54	1
2	Piaski-Henryków	1,94	0,35	10	0,77	1,12	0,56	1
13	Denków	5,53	1,00	13	1,00	2,00	1,00	1
3	Gutwin	3,76	0,68	11	0,85	1,53	0,76	1
5	Kuźnia	3,08	0,56	6	0,46	1,02	0,51	1
4	Koszary	3,84	0,69	7	0,54	1,23	0,62	1
15	Śródmieście	3,05	0,55	6	0,46	1,01	0,51	1
17	Kamienna	3,90	0,71	7	0,54	1,24	0,62	1
19	Hutnicze	3,42	0,62	7	0,54	1,16	0,58	1
18	Częstocice	3,79	0,69	8	0,62	1,30	0,65	1
8	Pułanki	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
12	Rosochy	0,29	0,05	2	0,15	0,21	0,10	0
11	Ogrody	0,19	0,03	1	0,08	0,11	0,06	0
7	25-Lecia PRL	0,27	0,05	1	0,08	0,13	0,06	0
9	Stawki	0,87	0,16	5	0,38	0,54	0,27	0
6	Sienkiewiczowskie	0,74	0,13	2	0,15	0,29	0,14	0
16	Złotej Jesieni	1,18	0,21	4	0,31	0,52	0,26	0
10	Słoneczne	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
14	Trójkąt	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
20	Ludwików	2,11	0,38	7	0,54	0,92	0,46	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 11. Koncentracja negatywnych zjawisk środowiskowych w Ostrowcu Świętokrzyskim – spalanie śmieci

Źródło: opracowanie własne

Zły stan techniczny budynków

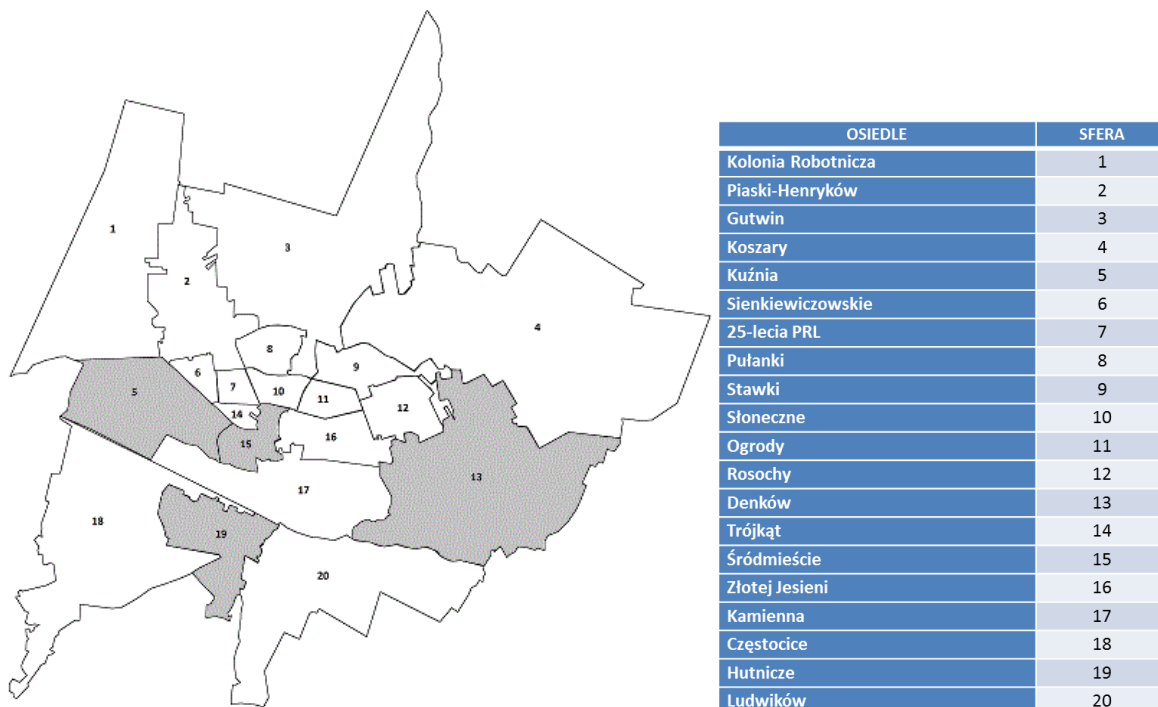
W celu wskazania koncentracji problemu złego stanu technicznego budynków wzięto pod uwagę natężenie problemu, mierzone stanem technicznym budynków (wartość określona w punktach) na 1000 mieszkańców, jak również skalę problemu, tj. liczbę budynków będących w złym stanie technicznym na obszarze poszczególnych osiedli w 2015 roku. Najwyższą wartość wystandaryzowanego wskaźnika opisującego koncentrację problemu złego stanu technicznego budynków w Ostrowcu Świętokrzyskim odnotowano na osiedlu Śródmieście (1,0), Kuźnia (0,91), Denków (0,67), Hutnicze (0,62). Na obszarze tych osiedli wartość wystandaryzowanego wskaźnika, opisującego koncentrację problemu złego stanu technicznego budynków, przekroczyła j 0,5.

Tabela 107. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu złego stanu technicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1

Strefy	OSIEDLA	Stan techniczny budynków (wartość wyrażona w punktach, mierzona w skali 1-5 gdzie 1- zły (0-17) 2 - nieodpowiedni (18-25) na 1000 mieszkańców w 2015 roku	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Koncentracja problemu (liczba budynków)	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i koncentracji	STANDARYZACJA problemu (0-1)	PROBLEM (1- wartość powyżej 0,5; 0 - poniżej 0,5)
13	Denków	3,40	0,61	8	0,73	1,34	0,67	1
5	Kuźnia	5,13	0,92	10	0,91	1,83	0,91	1
15	Śródmieście	5,58	1,00	11	1,00	2,00	1,00	1
19	Hutnicze	3,42	0,61	7	0,64	1,25	0,62	1
1	Kolonia Robotnicza	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
2	Piaski-Henryków	0,19	0,03	1	0,09	0,13	0,06	0
3	Gutwin	1,03	0,18	3	0,27	0,46	0,23	0
4	Koszary	0,55	0,10	1	0,09	0,19	0,09	0
17	Kamienna	2,23	0,40	4	0,36	0,76	0,38	0
18	Częstocice	1,89	0,34	4	0,36	0,70	0,35	0
8	Pułanki	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
12	Rosochy	0,14	0,03	1	0,09	0,12	0,06	0
11	Ogrody	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
7	25-Lecia PRL	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
9	Stawki	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
6	Sienkiewiczowskie	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
16	Złotej Jesieni	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
10	Słoneczne	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
14	Trójka	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0
20	Ludwików	0,30	0,05	1	0,09	0,14	0,07	0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 12. Koncentracja negatywnych zjawisk środowiskowych w Ostrowcu Świętokrzyskim – zły stan techniczny budynków

Źródło: opracowanie własne

Występowanie negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych oraz technicznych

Ponowna standaryzacja liniowa w przedziale 0-1 sumy wskaźników ukazujących koncentrację wybranych problemów gospodarczych, środowiskowych oraz technicznych w mieście (niska aktywność gospodarcza, wykreślenia działalności gospodarczych, zanieczyszczenie powietrza, spalanie śmieci, zły stan techniczny budynków) wskazała obszary występowania tych problemów łącznie. Dzięki standaryzacji każdego ze wskaźników z osobna możliwa była ocena współwystępowania tych problemów.

Ponowna standaryzacja liniowa w przedziale 0-1 sumy wskaźników ukazujących występowanie wybranych problemów gospodarczych, środowiskowych oraz technicznych w mieście wykazała, że szczególna koncentracja badanych problemów występuje na obszarze osiedli Denków (1,0), Kuźnia (0,88). Na tym obszarze zdiagnozowano występowanie czterech spośród pięciu badanych problemów w niniejszej analizie. Trzy problemy spośród pięciu analizowanych zdiagnozowano na osiedlach Piaski Henryków (0,79), Śródmieście (0,77), Gutwin (0,71), Koszary (0,70), Kolonia Robotnicza (0,69), Hutnicze (0,66).

Tabela 108. Koncentracja negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych oraz technicznych w Ostrowcu Świętokrzyskim ukazana za pomocą standaryzacji liniowej w przedziale 0-1

Strefy	OSIEDLA	Liczba problemów w 2015 roku	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany
13	Denków	4	1,00
5	Kuźnia	4	0,88
2	Piaski-Henryków	3	0,79
15	Śródmieście	3	0,77
3	Gutwin	3	0,71
4	Koszary	3	0,70
1	Kolonia Robotnicza	3	0,69
19	Hutnicze	3	0,66
18	Częstocice	2	0,53
8	Pułanki	2	0,49
17	Kamienna	2	0,37
6	Sienkiewiczowskie	1	0,27
14	Trójkąt	1	0,25
7	25-Lecia PRL	1	0,24
10	Słoneczne	1	0,20
11	Ogrody	1	0,20
12	Rosochy	1	0,19
9	Stawki	1	0,18
16	Złotej Jesieni	1	0,18
20	Ludwików	0	0,00

Źródło: opracowanie własne

OBSZAR ZDEGRADOWANY W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Analiza potencjalnych zjawisk kryzysowych, która została przeprowadzona za pomocą analizy wskaźnikowej, wykazała, że obszarami, na których koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, ze względu na skalę i natężenie, są osiedla **Śródmieście, Rosochy, Denków, Ogrody, 25-lecia PRL, Hutnicze, Częstocice, Kamienna, Pułanki, Stawki.**

Na ww. obszarach występują ponadto, w różnej skali i natężeniu, negatywne zjawiska w sferach gospodarczej, środowiskowej oraz technicznej, jak również w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji mówią, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy.

W celu jednoznacznego wskazania na jakim obszarze miasta występuje **największe natężenie negatywnych zjawisk**, poszczególnym zjawiskom problemowym przypisano odpowiadające im wskaźniki. Punktem odniesienia terytorialnego był podział miasta na osiedla. Uznanie danego zjawiska za problemowe, w przypadku danych statystycznych opisujących zjawiska w sferze społecznej, następowało w przypadku stwierdzenia wartości wskaźnika (natężenia i skali) powyżej średniej dla gminy. Zdefiniowanie istnienia problemu w sferach gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej następowało, w przypadku części danych (np. dot. sfery gospodarczej), także w odniesieniu do średniej gminnej lub obiektywnego stwierdzenia występowania lub braku występowania danego zjawiska.

Tak przeprowadzona analiza wykazała, że obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, jest również miejscem występowania negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Tym samym za obszar zdegradowany w Ostrowcu Świętokrzyskim należy uznać osiedla: **Śródmieście, Rosochy, Denków, Ogrody, 25-lecia PRL, Hutnicze, Częstocice, Kamienna, Pułanki, Stawki.**

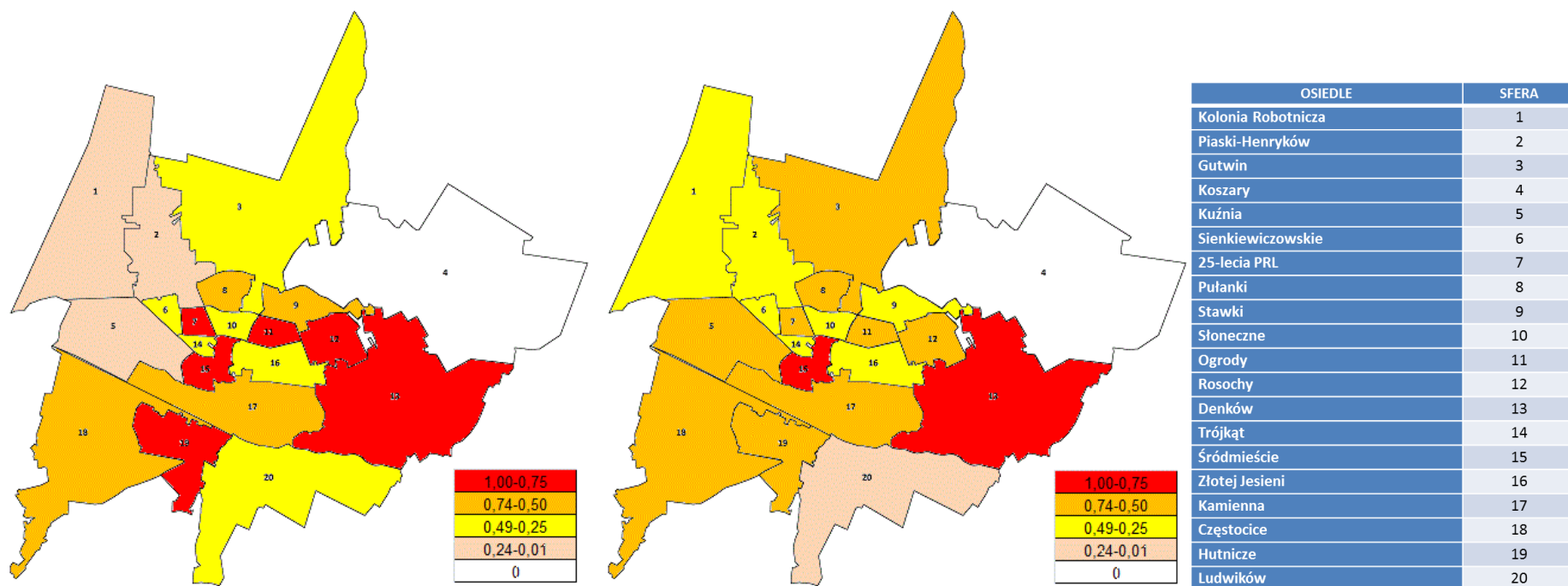
Obszar zdegradowany w Ostrowcu Świętokrzyskim zamieszkały jest przez 54,22% mieszkańców miasta.

Tabela 109. Współwystępowanie i koncentracja problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych oraz technicznych w Ostrowcu Świętokrzyskim w podziale na osiedla

Strefy	OSIEDLE	SFERA SPOŁECZNA	SFERA SPOŁECZNA	POZOSTAŁE SFERY	POZOSTAŁE SFERY
		Występowanie PROBLEMÓW (max - 6 pkt.)	STANDARYZACJA problemów (max - 1 pkt.)	Występowanie PROBLEMÓW łącznie (max - 5 pkt.)	STANDARYZACJA problemów łącznie (max - 1 pkt.)
15	Śródmieście	4	1,00	3	0,77
12	Rosochy	4	0,97	1	0,19
13	Denków	4	0,96	4	1,00
11	Ogrody	4	0,90	1	0,20
7	25-Lecia PRL	4	0,80	1	0,24
19	Hutnicze	4	0,76	3	0,66
18	Częstocice	3	0,72	2	0,53
17	Kamienna	3	0,64	2	0,37
8	Pułanki	3	0,63	2	0,49
9	Stawki	3	0,59	1	0,18
3	Gutwin	3	0,49	3	0,71
6	Sienkiewiczowskie	3	0,46	1	0,27
16	Złotej Jesieni	2	0,46	1	0,18
10	Słoneczne	2	0,41	1	0,20
20	Ludwików	2	0,37	0	0,00
14	Trójkąt	1	0,29	1	0,25
1	Kolonia Robotnicza	1	0,21	3	0,69
2	Piaski-Henryków	1	0,19	3	0,79
5	Kuźnia	1	0,16	4	0,88
4	Koszary	0	0,00	3	0,70

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 13. Współwystępowanie oraz koncentracja negatywnych zjawisk społecznych (mapa z lewej) oraz gospodarczych, środowiskowych, technicznych (mapa z prawej) w Ostrowcu Świętokrzyskim w podziale na osiedla – ukazana za pomocą transformacji liniowej w przedziale 0-1

Źródło: opracowanie własne

3.2. Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący **całość lub część obszaru zdegradowanego**, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, zamierza się prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji

- nie może obejmować terenów większych niż **20% powierzchni** gminy,
- oraz zamieszkanym przez więcej niż **30% mieszkańców**.

Po przeprowadzeniu analiz prowadzących do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, niezbędne jest wyznaczenie (w ramach tego obszaru) **obszaru rewitalizacji**. Obszar rewitalizacji jest obszarem, na którym prowadzona będzie rewitalizacja.

Określenie, która część obszaru zdegradowanego stanowić będzie obszar rewitalizacji następuje w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich jest stwierdzenie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z innymi problemami. Do wniosku tego można dojść za pomocą metod badawczych służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (porównanie wartości mierników, ich koncentracji terytorialnej).

Drugą z przesłanek jest uznanie, że obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. To bardzo szeroka przesłanka, która pozwala gminie na zachowanie marginesu uznaniowości we wskazaniu, która część obszaru zdegradowanego poddana ma zostać rewitalizacji. Znaczenie dla rozwoju gminy oceniać można na różne sposoby, przede wszystkim istotność danego obszaru powinna jednak wynikać

z gminnych dokumentów strategicznych, być w nich wskazana jako obszar szczególnej troski władz publicznych, obszar na którym skupiać się będzie życie społeczno-gospodarcze w gminie. Do oceny istotności obszaru można posłużyć się przykładowo analizami urbanistycznymi, które wskażą obszar wpisujący się w zasady ogólne planowania przestrzennego, takie jak np. zasada miasta zwarte, zasada niskoemisyjności.⁸²

Wyznaczenie obszarów rewitalizacji związane było ze szczegółową analizą wskaźników opisujących stany kryzysowe w obrębie poszczególnych osiedli uznanych za zdegradowane. Poszczególne wskaźniki przypisane były do konkretnej lokalizacji w mieście na poziomie ulicy lub dla części danych do adresu. Umożliwiło to bardzo szczegółową analizę rozmieszczenia poszczególnych problemów w mieście. Kształtując granice obszarów rewitalizacji starano się zagregować w obrębie obszarów zdegradowanych podobszary o największej koncentracji danych zjawisk oraz ująć miejsca, które mają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Starano się przy tym zachować spójność terytorialną poszczególnych podobszarów. Po wytyczeniu obszarów o szczególnych natężeniu negatywnych zjawisk oraz istotnych dla rozwoju lokalnego w obrębie poszczególnych osiedli, uznanych za zdegradowane, postanowiono połączyć ze sobą podobszary rewitalizacji, które „ciążyły” do siebie, tj. posiadały wspólne granice lub istniały między nimi naturalne związki przestrzenno-funkcjonalne.

Bazując na wynikach analizy danych zastanych, wskaźnikach opisujących poziom rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego, a także na wynikach badań z mieszkańcami, biorąc pod uwagę

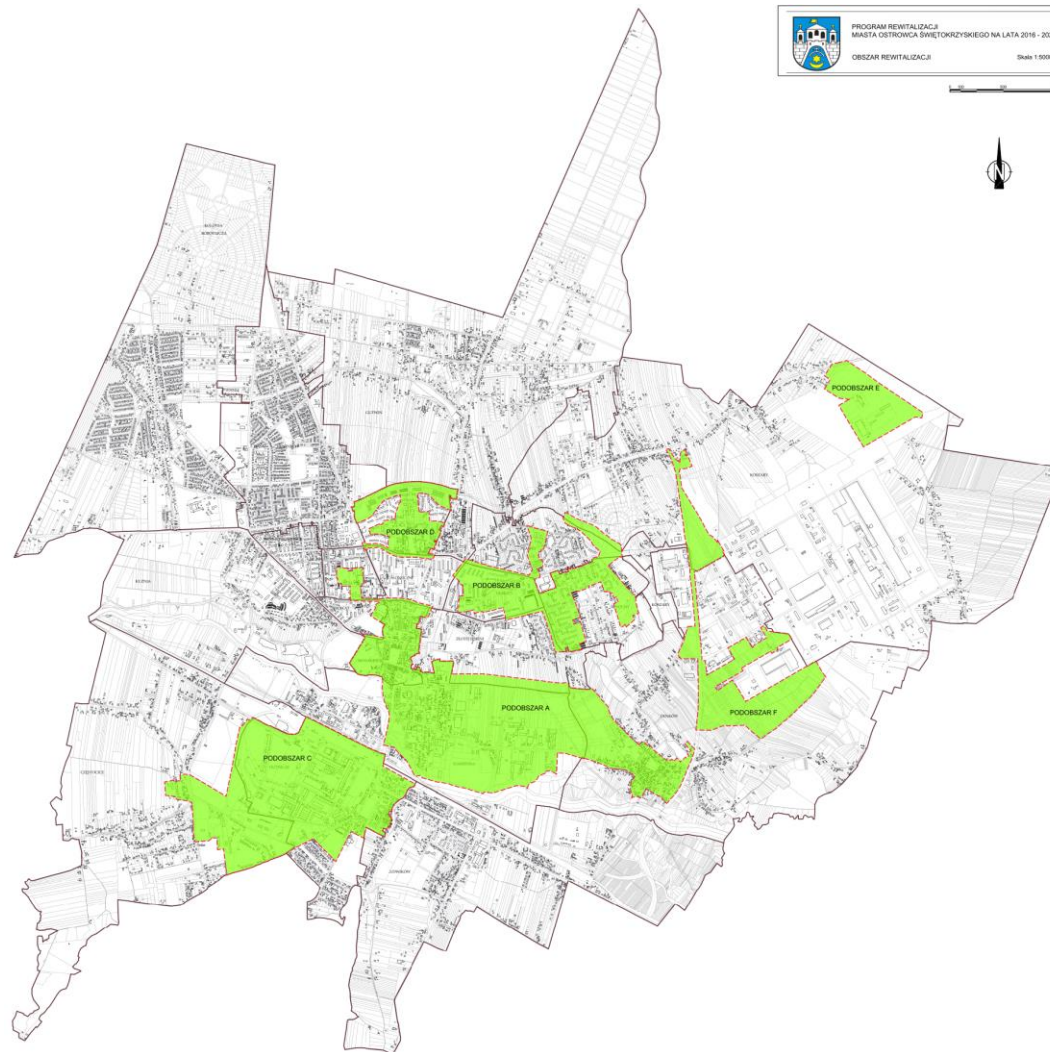
⁸² Źródło: Ustawa o rewitalizacji - praktyczny komentarz, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa Departament Polityki Przestrzennej, Warszawa 2016

znaczenie wybranych obszarów dla rozwoju gminy, zdecydowano się wskazać do rewitalizacji w Ostrowcu Świętokrzyskim obszary zamieszkałe przez 20 751 osób (29,87% mieszkańców miasta), o powierzchni 664,730 ha (14,32% powierzchni miasta), podzielone na 6 podobszarów, nieposiadających ze sobą granic.

Dla każdego z podobszarów rewitalizacji, zaprezentowane zostały wartości wskaźników, którymi opisano część problemów występujących na obszarze miasta. Możliwe to było dzięki sporządzonej bazie danych, w której poszczególne zjawiska przypisane były do konkretnej lokalizacji (ulica, adres) w mieście. W przypadku negatywnych zjawisk społecznych, poszczególne wartości wskaźników zaprezentowano za pomocą wartości wystandaryzowanych, tj. ukazano w ten sam sposób, jak przy ocenie koncentracji zjawisk społecznych na etapie wyznaczania obszarów zdegradowanych. Oznacza to, że poszczególne wartości wskaźników w sferze społecznej dla danego podobszaru rewitalizacji poddane zostały standaryzacji w przedziale 0-1 w odniesieniu do skali danego zjawiska (wartości bezwzględne, np. liczba osób długotrwale bezrobotnych) oraz w odniesieniu do jego natężenia (np. liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców). Wartość 1 oznacza największą koncentrację danego zjawiska w przestrzeni miejskiej, wartość 0 zaś najmniejszą. Należy przy tym zaznaczyć, że zachowano punkt odniesienia, który wyznaczyły wyniki standaryzacji koncentracji problemów na etapie wyznaczania obszarów zdegradowanych.

W przypadku problemów z pozostałych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, wartości poszczególnych wskaźników zaprezentowano w postaci danych wyjściowych i porównano je do wartości referencyjnej, tj. wartości średniej dla gminy.

Mapa 12. Obszar rewitalizacji w Ostrowcu Świętokrzyskim

Źródło: opracowanie własne

Podobszar A

Obszar wskazany do rewitalizacji ze względu na szczególną koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z problemami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi oraz technicznymi. Obszar posiadający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Liczba mieszkańców – 5940 osób (stan na 23.02.2016), 8,59% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 252,0 ha, 5,43% udziału ogółem

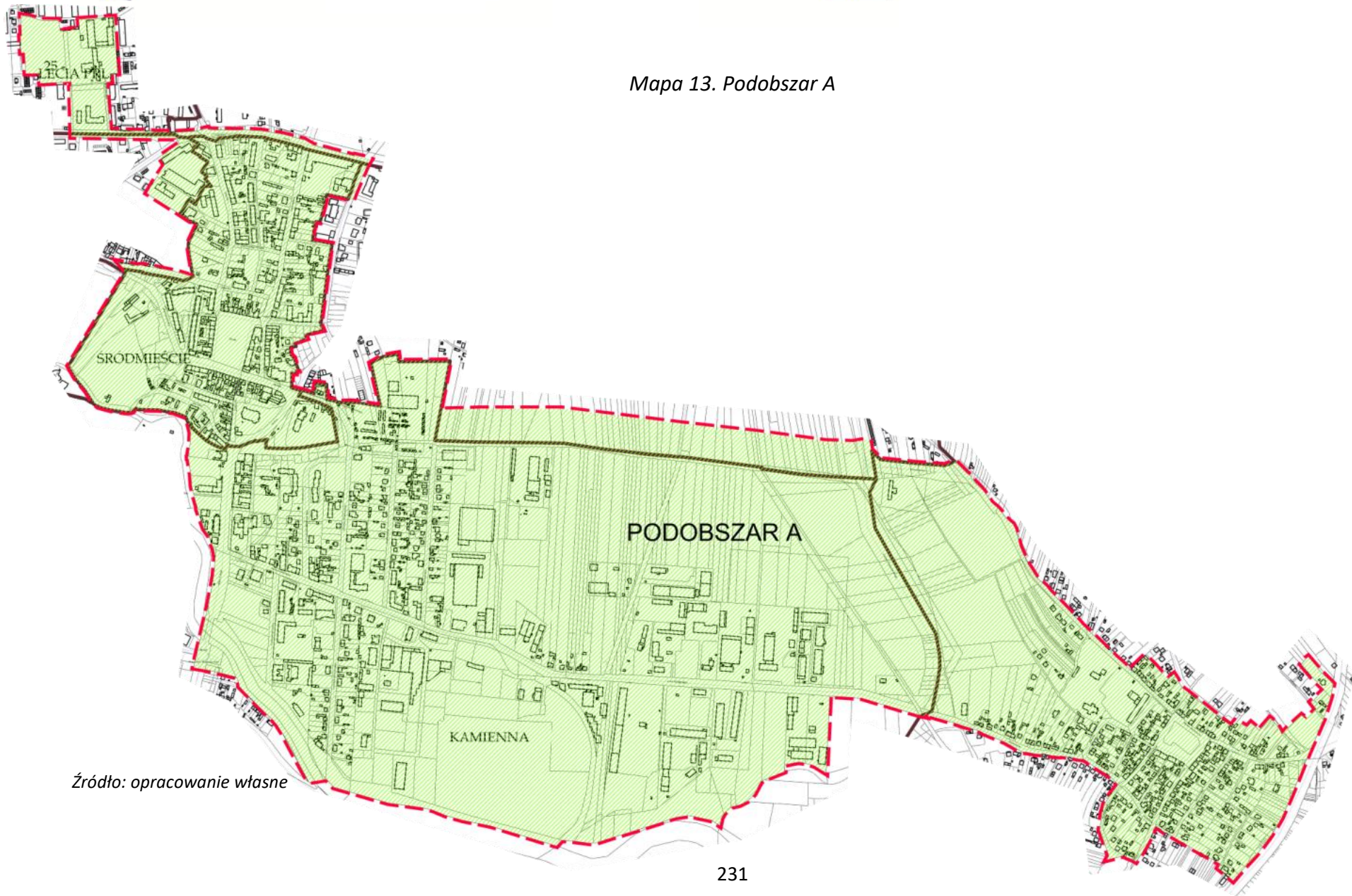
Lokalizacja (ulice): Park w osiedlu XXV-lecia, Mikołaja Kopernika, Jana Rosłońskiego, Polna, Adama Mickiewicza, Polna-Iłżecka, Stodolna, Siennieńska, Adama Wardyńskiego, Jana Głogowskiego, Nowa, Plac Świętego Floriana, Piwna, Czerwonego Krzyża, Henryka Sienkiewicza, Starokunowska, Tylna, Szeroka, Górzysta, Młyńska, Kościelna, Rynek, Aleja 3-go Maja, Okólna, Denkowska, Mikołaja Reja, Juliusza Słowackiego, Czysta, Miry Kubasińskiej, Jana Kilińskiego, Rów Kanclerski, Ferdynanda Focha, Teatralna, Cegielniana, Furmańska, Leona Chrzanowskiego, Podstawie, Ostrowiecka, Szkolna, Spółdzielcza, Niewiadoma, Tomaszów, Mostowa, Wiśniowa, Jana Samsonowicza, Rudzka, Garncarska, Browarna, Rynek Denkowski, Topolowa, Zielona.

Znaczenie dla rozwoju lokalnego:

Obszar obejmuje historyczne centrum miasta z Rynkiem i przylegającymi ulicami. Znajdują się tutaj cenne obiekty zabytkowe oraz układy urbanistyczne. Na terenie Śródmieścia ulokowana jest siedziba władz miasta i powiatu oraz szereg istotnych dla miasta placówek usługowych oraz instytucji lokalnych i ponadlokalnych, w tym instytucji kultury. Obszar pełni funkcję usługową dla mieszkańców całego miasta oraz jego otoczenia. Jest miejscem reprezentacyjnym skupiającym szereg usług i działalności gospodarczych na rzecz mieszkańców miasta. Na obszarze znajdują się m.in.: Kino Etiuda, dawny browar Saskich zaadoptowany przez Miejskie Centrum Kultury i Biuro Wystaw Artystycznych, Państwowa Szkoła Muzyczna, Środowiskowy Dom Samopomocy „Przystań”, Park w osiedlu 25-lecia PRL, galeria fotografii, urząd pocztowy, Komenda Powiatowa Policji, Targowisko Miejskie, Hotel Accademia, zabytkowy Kościół Pw. Św. Michała Archanioła, Cmentarz Żydowski, Liceum Ogólnokształcące im J. Chreptowicza, Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4, Zespół Edukacyjno-Przedszkolny Szkoła z Pasją im. Elżbiety Sołtys, Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jan Pawła II. Obszar stanowi zaplecze sektora MSP świadczącego swe usługi na targowisku miejskim oraz wzdłuż ulicy Kilińskiego. W skład obszaru wchodzi część najstarszego osiedla miasta (dawniej samodzielne miasto) – Denkowa wraz z usytuowaną w tym rejonie placówką oświatową oraz zabytkowym kościołem św. Stanisława Biskupa i kaplicą rodziny Kotkowskich.

Mapa 13. Podobszar A

Źródło: opracowanie własne

NEGATYWNE ZJAWISKA SPOŁECZNE

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Suma wartości wystandaryzowanych ⁸³
Frekwencja w głosowaniu na wnioski do "Budżetu Obywatelskiego"	UM	Liczba osób uprawnionych niebiorących udziału w głosowaniu 7904	0,57
Liczba udzielanych świadczeń socjalnych na 1000 mieszkańców (2015)	MOPS, UM	Liczba osób pobierających świadczenia socjalne w 2015 roku wyniosła 955	1,00
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców (2015)	PUP, UM	Liczba osób długotrwale bezrobotnych 2015 wyniosła 420	1,00
Średnia z egzaminów szóstych klas w szkole podstawowej w procentach	UM	Średnia liczba punktów wyniosła 61,6	0,78
Średnia z egzaminów klas trzecich gimnazjum w procentach	UM	Średnia liczba punktów wyniosła 49,5	0,94
Liczba Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców	MOPS, UM	Liczba wystawionych Niebieskich Kart wyniosła 32	0,56
OCENA ŁĄCZNA			0,81

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UM Ostrowiec Świętokrzyski

NEGATYWNE ZJAWISKA GOSPODARCZE, ŚRODOWISKOWE, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE ORAZ TECHNICZNE

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Wartość referencyjna ⁸⁴	Wartość obszaru ⁸⁵
Problemy gospodarcze				
Liczba aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	UM	Liczba aktywnych dz. gosp. w 2015 wyniosła 869	61,21	88,78
Liczba wykreślonych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykreślonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 91	6,72	9,30
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych i zawieszonych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych i zawieszonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 6	0,72	0,61

⁸³ Koncentracja problemu: wskaźnik wystandaryzowany powyżej 0,5, uwzględniający natężenie oraz skalę zjawiska, w zależności od charakteru zjawiska

⁸⁴ Wartość referencyjna – wartość średnia dla gminy

⁸⁵ Koncentracja problemu: wskaźnik powyżej wartości referencyjnej

Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych i wykreślonych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych i wykreślonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 6	0,48	0,61
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych dz. gosp. w 2015 wyniosła 63	5,47	6,44
Liczba wykroczeń w zakresie nielegalnie prowadzonej działalności gospodarczej na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykroczeń wyniosła 20	1,09	2,04
Problemy środowiskowe				
Liczba dzikich wysypisk śmieci na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykroczeń wyniosła 97	3,90	9,91
Liczba wykroczeń dot. nielegalnego spalania odpadów na 1000 mieszkańców (2015)	SM	Liczba wykroczeń wyniosła 27	1,53	2,76
Problemy przestrzenno-funkcjonalne				
Zabytki WKZ na 1000 mieszkańców	UM	Występowanie zabytków - tak	0,09	0,20
Zabytki GEZ na 1000 mieszkańców	UM	Występowanie zabytków - tak	0,32	0,92
Liczba niezagospodarowanych lub nie w pełni zagospodarowanych przestrzeni publicznych lub takich, którym należy nadać nowe funkcje lub je przywrócić w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba przestrzeni wyniosła 7	0,29	0,72
Liczba obiektów/placów sportowych, rekreacyjnych w nieodpowiednim stanie technicznym w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba obiektów wyniosła 3	0,17	0,31
Liczba obiektów kulturalnych w nieodpowiednim stanie technicznym w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba obiektów wyniosła 2	0,07	0,20
Problemy techniczne				
Stan techniczny budynków (wartość wyrażona w punktach, mierzona w skali 1-5 gdzie 1- zły (0-17), 2 -nieodpowiedni (18-25) na 1000 mieszkańców	UM	Liczba budynków wyniosła 46	0,73	4,70
Zdegradowane gminne obiekty budowlane (remont kapitalny) o przeznaczeniu mieszkalnym o pow. większej niż 150 m ² na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zdegradowanych obiektów wyniosła 10	0,39	1,02

Zdegradowane (nieodpowiedni stan techniczny) obiekty (w tym gminne) o przeznaczeniu innym niż funkcja mieszkaniowa (kulturalna, sportowa, społeczna, edukacyjna, gospodarcza) (0 - do 1 obiektów, 1 - 2-3 obiekty; 2 - powyżej 4 obiektów) na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zdegradowanych obiektów wyniosła 4	0,16	0,41
--	----	---	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 1. Rynek w Ostrowcu Św.

Źródło: opracowanie własne

Fot. 2. Kościół pw. Św. Michała Archanioła

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 3. Budynek Kina Etiuda

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 4. Zabytkowy Budynek Komendy Powiatowej Policji

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 5. Browar Saskich w Ostrowcu Świętokrzyskim

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 6. Budynek Państwowej Szkoły Muzycznej

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 7. Budynek Urzędu Miasta

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 8. Targowisko miejskie przy ul. Słowackiego

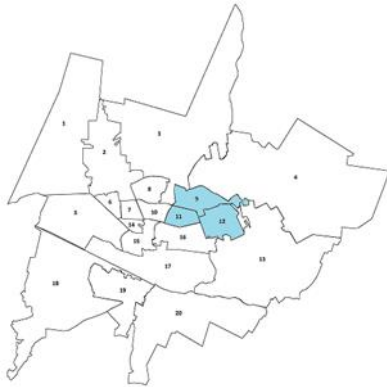
Źródło: opracowanie własne

Fot. 9. Kościół pw.. Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika na osiedlu Denków

Źródło: opracowanie własne

Podobszar B

Obszar wskazany do rewitalizacji ze względu na szczególną koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z problemami gospodarczymi. Obszar posiadający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Liczba mieszkańców – 9867 osób (stan na 23.02.2016), 14,27% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 77,51 ha, 1,67% udziału ogółem

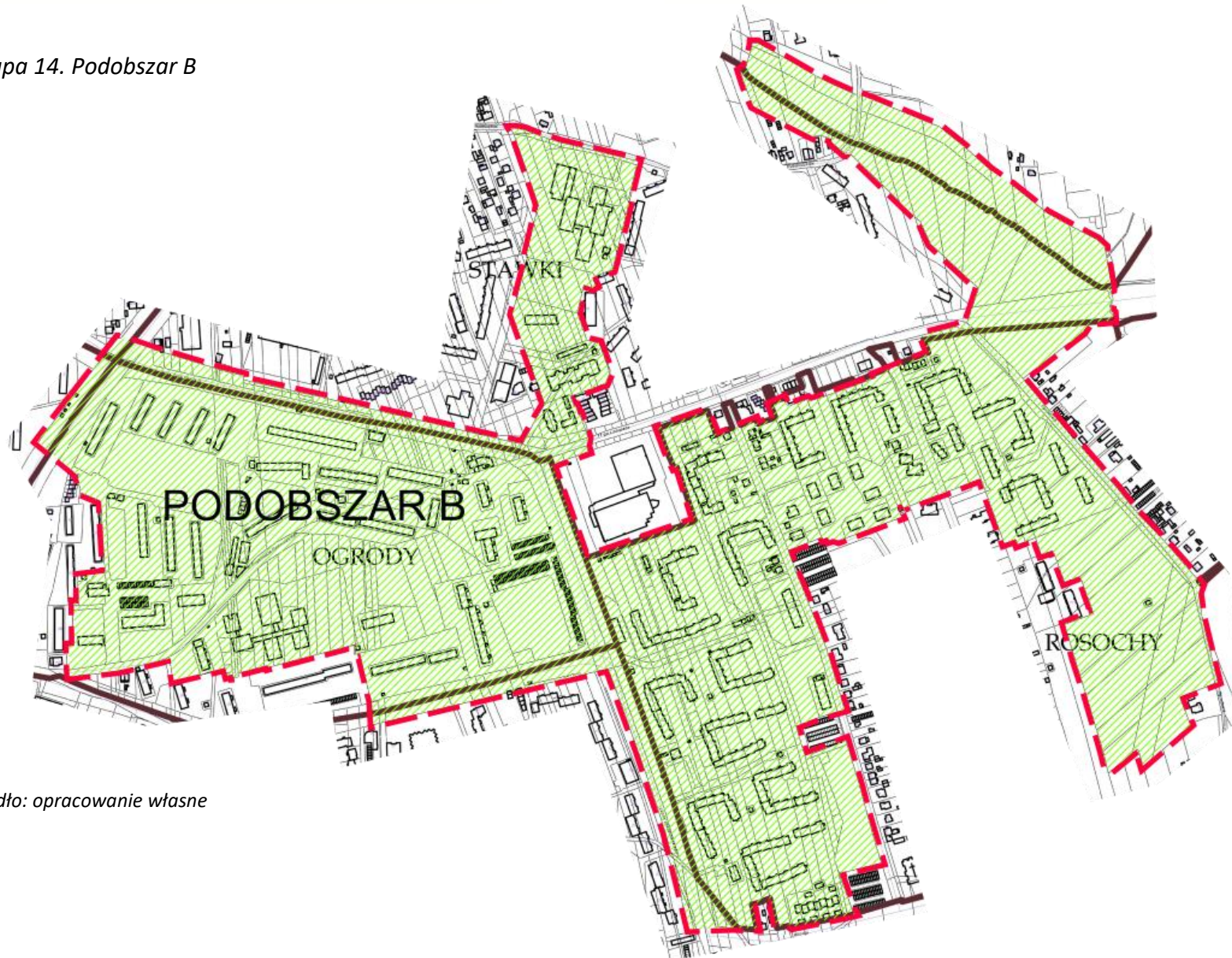
Lokalizacja (ulice): Eugeniusza Dziewulskiego, Polna, Mieczysława Radwana, Mieczysława Radwana – Aleja Jana Pawła II, Aleja Jana Pawła II – Leona Chrzanowskiego, budynki na os. Ogrody, Leona Chrzanowskiego, Hubalczyków, 11-go Listopada, Słoneczna, Ogrodowa, Władysława Sikorskiego, budynki na os. Rosochy, Szmaragdowa, Struga, Denkowska.

Znaczenie dla rozwoju lokalnego:

Obszar charakteryzuje się dużą koncentracją ludności i obejmuje zasięgiem głównie osiedla domów wielorodzinnych, powstałych w latach 70 i 80-tych XX-wieku. Usytuowany jest na nim zespół szkół publicznych z halą sportową i boiskiem, przedszkola oraz żłobek. Zaplecze sportowo-rekreacyjne obszaru stanowią również boisko Orlik oraz boisko przy ul. Dziewulskiego. Na obszarze znajdują się liczne tereny zielone, z wyróżniającym się skwerem z placem zabaw usytuowanym na osiedlu Ogrody. Przy Al. Jana Pawła II zlokalizowane jest targowisko rolno-spożywcze. W jego sąsiedztwie znajdują się apteki oraz podmioty finansowe. Ponadto na osiedlu Stawki znajduje się teren Strugi Denkowskiej stanowiący przestrzeń rekreacyjno - wypoczynkową, Osiedlowy Dom Społeczny "Malwa" oraz Zespół Szkół Publicznych Nr 3 (w tym Publiczna szkoła Podstawowa i Międzyszkolny Ośrodek Gimnastyki Korekcyjno-Kompensacyjnej) oraz Zespół Szkół Publicznych nr 2.

Mapa 14. Podobszar B

Źródło: opracowanie własne

NEGATYWNE ZJAWISKA SPOŁECZNE

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Suma wartości wystandaryzowanych
Frekwencja w głosowaniu na wnioski do "Budżetu Obywatelskiego"	UM	Liczba osób uprawnionych niebiorących udziału w głosowaniu 14675	1,00
Liczba udzielanych świadczeń socjalnych na 1000 mieszkańców (2015)	MOPS, UM	Liczba osób pobierających świadczenia socjalne w 2015 roku wyniosła 805	0,43
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców (2015)	PUP, UM	Liczba osób długotrwale bezrobotnych 2015 wyniosła 573	0,79
Średnia z egzaminów szóstych klas w szkole podstawowej w procentach	UM	Średnia liczba punktów wyniosła 63,03	0,71
Średnia z egzaminów klas trzecich gimnazjum w procentach	UM	Średnia liczba punktów wyniosła 61,01	0,10
Liczba Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców	MOPS, UM	Liczba wystawionych Niebieskich Kart wyniosła 49	1
OCENA ŁĄCZNA			0,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UM Ostrowiec Świętokrzyski

NEGATYWNE ZJAWISKA GOSPODARCZE, ŚRODOWISKOWE, PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNE ORAZ TECHNICZNE

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Wartość referencyjna	Wartość obszaru
Problemy gospodarcze				
Liczba aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	UM	Liczba aktywnych dz. gosp. w 2015 wyniosła 810	61,21	45,18
Liczba wykreślonych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykreślonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 46	6,72	2,57
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych i zawieszonych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych i zawieszonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 11	0,72	0,61
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych i wykreślonych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych i wykreślonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 5	0,48	0,28
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych dz. gosp. w 2015 wyniosła 99	5,47	5,52
Liczba wykroczeń w zakresie nielegalnie prowadzonej działalności gospodarczej na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykroczeń wyniosła 8	1,09	0,45
Problemy środowiskowe				
Liczba dzikich wysypisk śmieci na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykroczeń wyniosła 54	3,90	3,01

Liczba wykroczeń dot. nielegalnego spalania odpadów na 1000 mieszkańców (2015)	SM	Liczba wykroczeń wyniosła 8	1,53	0,45
Problemy przestrzenno-funkcjonalne				
Zabytki WKZ na 1000 mieszkańców	UM	Występowanie zabytków - nie	0,09	0,00
Zabytki GEZ na 1000 mieszkańców	UM	Występowanie zabytków - nie	0,32	0,00
Liczba niezagospodarowanych lub nie w pełni zagospodarowanych przestrzeni publicznych lub takich, którym należy nadać nowe funkcje lub je przywrócić w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba przestrzeni wyniosła 1	0,29	0,06
Liczba obiektów/placów sportowych, rekreacyjnych w nieodpowiednim stanie technicznym w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba obiektów wyniosła 3	0,17	0,17
Liczba obiektów kulturalnych w nieodpowiednim stanie technicznym w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba obiektów wyniosła 1	0,07	0,06
Problemy techniczne				
Stan techniczny budynków (wartość wyrażona w punktach, mierzona w skali 1-5 gdzie 1- zły (0-17), 2 -nieodpowiedni (18-25) na 1000 mieszkańców	UM	Liczba budynków wyniosła 2	0,73	0,11
Zdegradowane gminne obiekty budowlane (remont kapitalny) o przeznaczeniu mieszkalnym o pow. większej niż 150 m2 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zdegradowanych obiektów wyniosła 1	0,39	0,06
Zdegradowane (nieodpowiedni stan techniczny) obiekty (w tym gminne) o przeznaczeniu innym niż funkcja mieszkaniowa (kulturalna, sportowa, społeczna, edukacyjna, gospodarcza) (0 - do 1 obiektów, 1 - 2-3 obiekty; 2 - powyżej 4 obiektów) na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zdegradowanych obiektów wyniosła 0	0,16	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 10. Infrastruktura społeczna na Osiedlu Ogrody

Źródło: opracowanie własne

Fot. 11. Zabudowa Wielorodzinna Osiedla Ogrody

Źródło: opracowanie własne

Fot. 12. Estetyka otoczenia Osiedlowego Domu Społecznego Malwa

Źródło: opracowanie własne

Fot. 13. Miejsce handlu na Osiedlu Ogrody

Źródło: opracowanie własne

Fot. 14. Przedszkole nr 15 na Osiedlu Ogrody

Źródło: opracowanie własne

Fot. 15. Zespół Szkół nr 2 na Osiedlu Stawki

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 16. Przestrzeń pomiędzy blokami na Osiedlu Ogrody

Źródło: opracowanie własne

Podobszar C

Obszar wskazany do rewitalizacji ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z problemami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi oraz technicznymi. Obszar posiadający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Liczba mieszkańców – 2220 osób (stan na 23.02.2016), 3,21% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 186,0 ha, 4,01% udziału ogółem

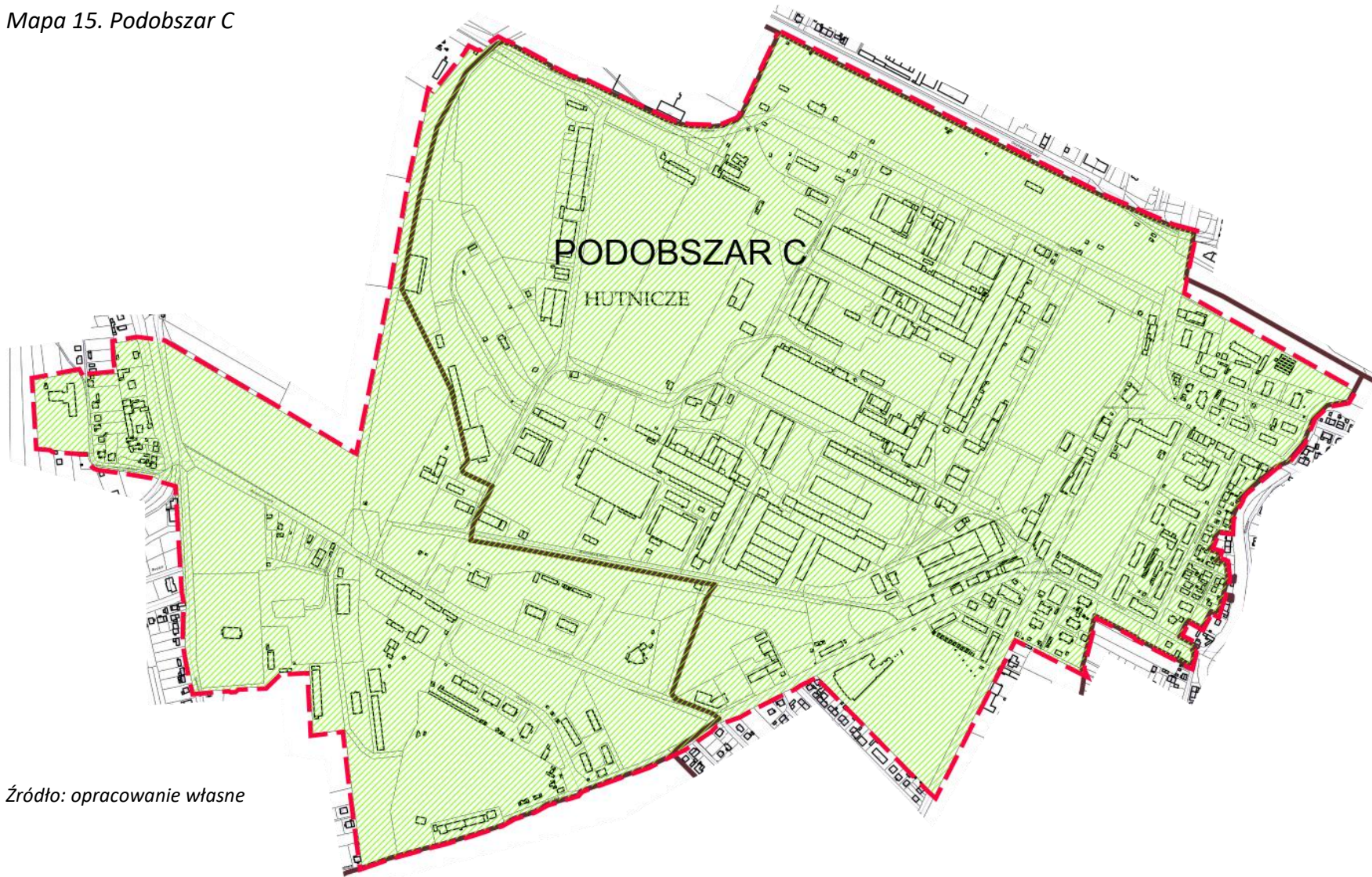
Lokalizacja (ulice): Stanisława Brody, Kolejowa, Ignacego Boernera, Aleja Solidarności, Centralnego Okręgu Przemysłowego, Sandomierska, Józefa Poniatowskiego, Strzelecka, Tadeusza Kościuszki, Klimkiewiczowska, Aleja 3-go Maja, Fabryczna, Stanisława Staszica, Park Fabryczny, Stanisława Moniuszki, Traugutta, Świętokrzyska, Drukarska, Osadowa, Parkowa, Szewieńska, Górna, Stefana Żeromskiego, Chmielowska, Park Częstocice.

Znaczenie dla rozwoju lokalnego:

W latach 1827-1839 powstał tu zakład hutniczy, który dał początek Hucie Ostrowiec. Po upadku huty tereny przemysłowe popadły w ruinę. W latach siedemdziesiątych XX wieku huta została przeniesiona do nowego, nowoczesnego zakładu zlokalizowanego na obrzeżach miasta. Na terenie tego obszaru funkcjonował także duży zakład przemysłowy cukrownia „Częstocice”, który również został zamknięty. Sukcesywnie, tereny ponownie zagospodarowane wracają do swojej świetności. Obecnie na terenie siedzibę mają liczne przedsiębiorstwa z kapitałem polskim i zagranicznym, które odgrywają istotną rolę miejskiego pracodawcy. Na zagospodarowanie oczekuje teren przemysłowy po dawnej cukrowni. Na obszarze swoją siedzibę mają liczne instytucje publiczne, tj. Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, Zespół Szkół Nr 3, oddział terenowy WORD, dawny dworzec kolejowy. Na obszarze zlokalizowana jest hala widowiskowo-sportowa, boisko sportowe, parku hutniczy i park w Częstocicach oraz dawne osiedle robotnicze przy cukrowni oraz zakładach ostrowieckich. Ofertę kulturalną uzupełnia zlokalizowany na obszarze zabytkowy Pałac Wielopolskich, zabytkowe obiekty Zakładów Ostrowieckich oraz układ urbanistyczny osiedla mieszkalnego przy dawnych zakładach ostrowieckich a także planowane do uruchomienia w przyszłości Centrum Tradycji Hutnictwa.

Mapa 15. Podobszar C

Źródło: opracowanie własne

NEGATYWNE ZJAWISKA SPOŁECZNE

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Suma wartości wystandaryzowanych
Frekwencja w głosowaniu na wnioski do "Budżetu Obywatelskiego"	UM	Liczba osób uprawnionych niebiorących udziału w głosowaniu 3335	0,49
Liczba udzielanych świadczeń socjalnych na 1000 mieszkańców (2015)	MOPS, UM	Liczba osób pobierających świadczenia socjalne w 2015 roku wyniosła 498	0,58
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców (2015)	PUP, UM	Liczba długotrwale bezrobotnych 2015 wyniosła 168	0,51
Średnia z egzaminów szóstych klas w szkole podstawowej w procentach	UM	Średnia liczba punktów wyniosła 73,07	0,04
Średnia z egzaminów klas trzecich gimnazjum w procentach	UM	Średnia liczba punktów wyniosła 49,57	1,00
Liczba niebieskich kart na 1000 mieszkańców	MOPS, UM	Liczba wystawionych Niebieskich Kart wyniosła 20	0,87
OCENA ŁĄCZNA			0,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UM Ostrowiec Świętokrzyski

NEGATYWNE ZJAWISKA GOSPODARCZE, ŚRODOWISKOWE, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE ORAZ TECHNICZNE

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Wartość referencyjna	Wartość obszaru
Problemy gospodarcze				
Liczba aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	UM	Liczba aktywnych dz. gosp. w 2015 wyniosła 259	61,21	41,33
Liczba wykreślonych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykreślonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 38	6,72	6,06
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych i zawieszonych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych i zawieszonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 3	0,72	0,49
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych i wykreślonych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych i wykreślonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 9	0,48	1,44
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych dz. gosp. w 2015 wyniosła 19	5,47	3,03
Liczba wykroczeń w zakresie nielegalnie prowadzonej działalności gospodarczej na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykroczeń wyniosła 0	1,09	0,00
Problemy środowiskowe				

Liczba dzikich wysypisk śmieci na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykroczeń wyniosła 27	3,90	4,31
Liczba wykroczeń dot. nielegalnego spalania odpadów na 1000 mieszkańców (2015)	SM	Liczba wykroczeń wyniosła 23	1,53	3,67
Problemy przestrzenno-funkcjonalne				
Zabytki WKZ na 1000 mieszkańców	UM	Występowanie zabytków - tak	0,09	0,32
Zabytki GEZ na 1000 mieszkańców	UM	Występowanie zabytków - tak	0,32	1,49
Liczba niezagospodarowanych lub nie w pełni zagospodarowanych przestrzeni publicznych lub takich, którym należy nadać nowe funkcje lub je przywrócić w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba przestrzeni wynosi 7	0,29	1,12
Liczba obiektów/placów sportowych, rekreacyjnych w nieodpowiednim stanie technicznym w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba obiektów wynosi 2	0,17	0,32
Liczba obiektów kulturalnych w nieodpowiednim stanie technicznym w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba obiektów wynosi 2	0,07	0,46
Problemy techniczne				
Stan techniczny budynków (wartość wyrażona w punktach, mierzona w skali 1-5 gdzie 1- zły (0-17) 2 -nieodpowiedni (18-25) na 1000 mieszkańców	UM	Liczba budynków wyniosła 11	0,73	1,67
Zdegradowane gminne obiekty budowlane (remont kapitalny) o przeznaczeniu mieszkalnym o pow. większej niż 150 m ² na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zdegradowanych obiektów wyniosła 20	0,39	3,19
Zdegradowane (nieodpowiedni stan techniczny) obiekty (w tym gminne) o przeznaczeniu innym niż funkcja mieszkaniowa (kulturalna, sportowa, społeczna, edukacyjna, gospodarcza) (0 - do 1 obiektów, 1 - 2-3 obiekty; 2 - powyżej 4 obiektów) na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zdegradowanych obiektów wyniosła 4	0,16	0,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 17. Hala MOSiR przy ul. Świętokrzyskiej

Źródło: opracowanie własne

Fot. 18. Budynek MOPS przy ul. Świętokrzyskiej

Źródło: opracowanie własne

Fot. 19. Muzeum Historyczno – Archeologiczne

Źródło: opracowanie własne

Fot. 20. Obiekt dworca kolejowego

Źródło: opracowanie własne

Fot. 21. Obiekt dawnych Zakładów Ostrowieckich

Źródło: opracowanie własne

Fot. 22. Obiekt dawnych Zakładów Ostrowieckich

Źródło: opracowanie własne

Fot. 23. Obiekty cukrowni Częstocice

Źródło: opracowanie własne

Fot. 24. Nowe zakłady przemysłowe przy ul. Solidarności

Źródło: opracowanie własne

Fot. 25. Zabudowa przemysłowa przy ul. Osadowej

Źródło: opracowanie własne

Fot. 26. Park Fabryczny

Źródło: opracowanie własne

Fot. 27. Park w Częstocicach

Źródło: opracowanie własne

Fot. 28. Budynek mieszkalny przy ul. Osadowej 6 (dawne osiedle robotnicze przy cukrowni)

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 29. Budynek mieszkalny przy ul. Osadowej 7 (dawne osiedle robotnicze przy cukrowni)

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 30. Byłe Laboratorium zakładów ostrowieckich i szpital dla pracowników, planowany budynek Centrum Tradycji Hutnictwa

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 31. Hala dawnej walcowni dużej wraz z zespołem urządzeń ciągu technologicznego w Zakładach Ostrowieckich

Źródło: UM Ostrowiec Świętokrzyski

Podobszar D

Obszar wskazany do rewitalizacji ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z problemami gospodarczymi oraz technicznymi. Obszar posiadający istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Liczba mieszkańców – 2724 osoby (stan na 23.02.2016), 3,94% udziału ogółem

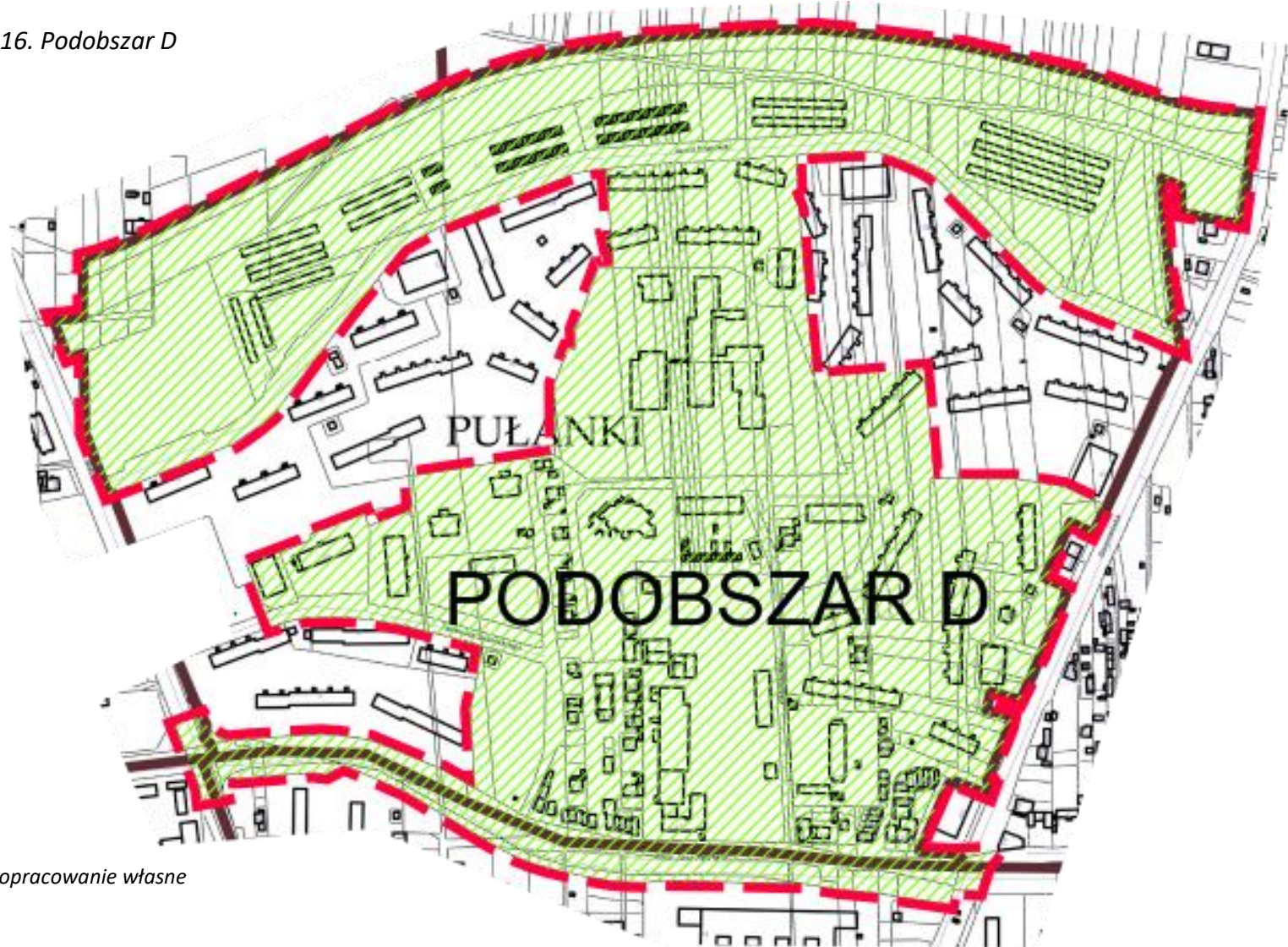
Powierzchnia obszaru – 36,08 ha, 0,78% udziału ogółem

Lokalizacja (ulice): Aleja Jana Pawła II, Aleja Jana Pawła II – Iłżecka, Aleja Jana Pawła II – Siennieńska, Tadeusza Jasińskiego, Skwer im. Honorowych Dawców Krwi, budynki na os. Pułanki, Akademicka, Armii Krajowej, Nowotrzeciaków, Struga Denkowska

Znaczenie dla rozwoju lokalnego:

Na osiedlu znajduje się siedziba Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości – głównego w powiecie ośrodka akademickiego. W jego sąsiedztwie zlokalizowana jest szkoła podstawowa, przedszkole i obiekt sakralny. Wzdłuż al. Jana Pawła II usytuowane są liczne podmioty gospodarcze prowadzące głównie działalność handlową. Na osiedlu znajduje się baza Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego świadczącego usługi przewozowe na terenie miasta i okolic oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Ponadto przy ul. Nowotrzeciaków zlokalizowane są liczne tereny zielone, stanowiące przestrzeń rekreacyjno-wypoczynkową.

Mapa 16. Podobszar D

Źródło: opracowanie własne

NEGATYWNE ZJAWISKA SPOŁECZNE

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Suma wartości wystandaryzowanych
Frekwencja w głosowaniu na wnioski do "Budżetu Obywatelskiego"	UM	Liczba osób uprawnionych niebiorących udziału w głosowaniu 4819	0,95
Ilość udzielanych świadczeń socjalnych na 1000 mieszkańców (2015)	OPS, UM	Liczba osób pobierających świadczenia socjalne w 2015 roku wyniosła 283	0,48
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców (2015)	PUP, UM	Liczba osób długotrwale bezrobotnych 2015 wyniosła 179	0,70
Średnia z egzaminów szóstych klas w szkole podstawowej w procentach	UM	Średnia liczba punktów wyniosła 73,38	0,18
Średnia z egzaminów klas trzecich gimnazjum w procentach	UM	Średnia liczba punktów wyniosła 53,55	0,55
Liczba niebieskich kart na 1000 mieszkańców	OPS, UM	Liczba wystawionych Niebieskich Kart wyniosła 9	0,29
OCENA ŁĄCZNA			0,53

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UM Ostrowiec Świętokrzyski

NEGATYWNE ZJAWISKA GOSPODARCZE, ŚRODOWISKOWE, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE ORAZ TECHNICZNE

Miernik	Źródło danych	Koncentracja problemu	Wartość referencyjna	Wartość obszaru
Problemy gospodarcze				
Liczba aktywnych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	UM	Liczba aktywnych dz. gosp. w 2015 wyniosła 296	61,21	51,11
Liczba wykreślonych działalności gospodarczych na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykreślonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 65	6,72	11,22
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych i zawieszonych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych i zawieszonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 2	0,72	0,35
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych i wykreślonych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych i wykreślonych dz. gosp. w 2015 wyniosła 1	0,48	0,17
Liczba działalności gospodarczych zarejestrowanych w 2015 na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zarejestrowanych dz. gosp. w 2015 wyniosła 36 podmiotów	5,47	6,22
Liczba wykroczeń w zakresie nielegalnie prowadzonej działalności gospodarczej na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykroczeń wyniosła 3	1,09	0,52
Problemy środowiskowe				
Liczba dzikich wysypisk śmieci na 1000 mieszkańców	UM	Liczba wykroczeń wyniosła 15 przypadków	3,90	2,59

Liczba wykroczeń dot. nielegalnego spalania odpadów na 1000 mieszkańców (2015)	SM	Liczba wykroczeń wyniosła 0 przypadków	1,53	0,00
Problemy przestrzenno-funkcjonalne				
Zabytki WKZ na 1000 mieszkańców	UM	Występowanie zabytków - nie	0,09	0,00
Zabytki GEZ na 1000 mieszkańców	UM	Występowanie zabytków - nie	0,32	0,00
Liczba niezagospodarowanych lub nie w pełni zagospodarowanych przestrzeni publicznych lub takich, którym należy nadać nowe funkcje lub je przywrócić w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba przestrzeni wynosi 1	0,29	0,17
Liczba obiektów/placów sportowych, rekreacyjnych w nieodpowiednim stanie technicznym w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba obiektów wynosi 0	0,17	0,00
Liczba obiektów kulturalnych w nieodpowiednim stanie technicznym w danym osiedlu na 1000 mieszkańców	UM	Liczba obiektów wynosi 0	0,07	0,00
Problemy techniczne				
Stan techniczny budynków (wartość wyrażona w punktach, mierzona w skali 1-5 gdzie 1- zły (0-17) 2 -nieodpowiedni (18-25) na 1000 mieszkańców	UM	Liczba budynków wyniosła 0 obiektów	0,73	0,00
Zdegradowane gminne obiekty budowlane (remont kapitalny) o przeznaczeniu mieszkalnym o pow. większej niż 150 m ² na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zdegradowanych obiektów wyniosła 1	0,39	0,17
Zdegradowane (nieodpowiedni stan techniczny) obiekty (w tym gminne) o przeznaczeniu innym niż funkcja mieszkaniowa (kulturalna, sportowa, społeczna, edukacyjna, gospodarcza) (0 - do 1 obiektów, 1 - 2-3 obiekty; 2 - powyżej 4 obiektów) na 1000 mieszkańców	UM	Liczba zdegradowanych obiektów wyniosła 1	0,16	0,17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez UM Ostrowiec Świętokrzyski

Fot. 32. Zabudowa wielomieszkaniowa na Osiedlu Pułanki

Źródło: opracowanie własne

Fot. 33. Zabudowa usługowa przy Al. Jana Pawła II

Źródło: opracowanie własne

Fot. 34. Baza MPK na Osiedlu Pułanki

Źródło: opracowanie własne

Fot. 35. Budynek Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości

Źródło: opracowanie własne

Podobszar E

Obszar wskazany do rewitalizacji ze względu na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Liczba mieszkańców – 0 osób (stan na 23.02.2016), 0,00% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 34,45 ha, 0,74% udziału ogółem

Lokalizacja: teren przemysłowy zlokalizowany na obszarze osiedla Koszary

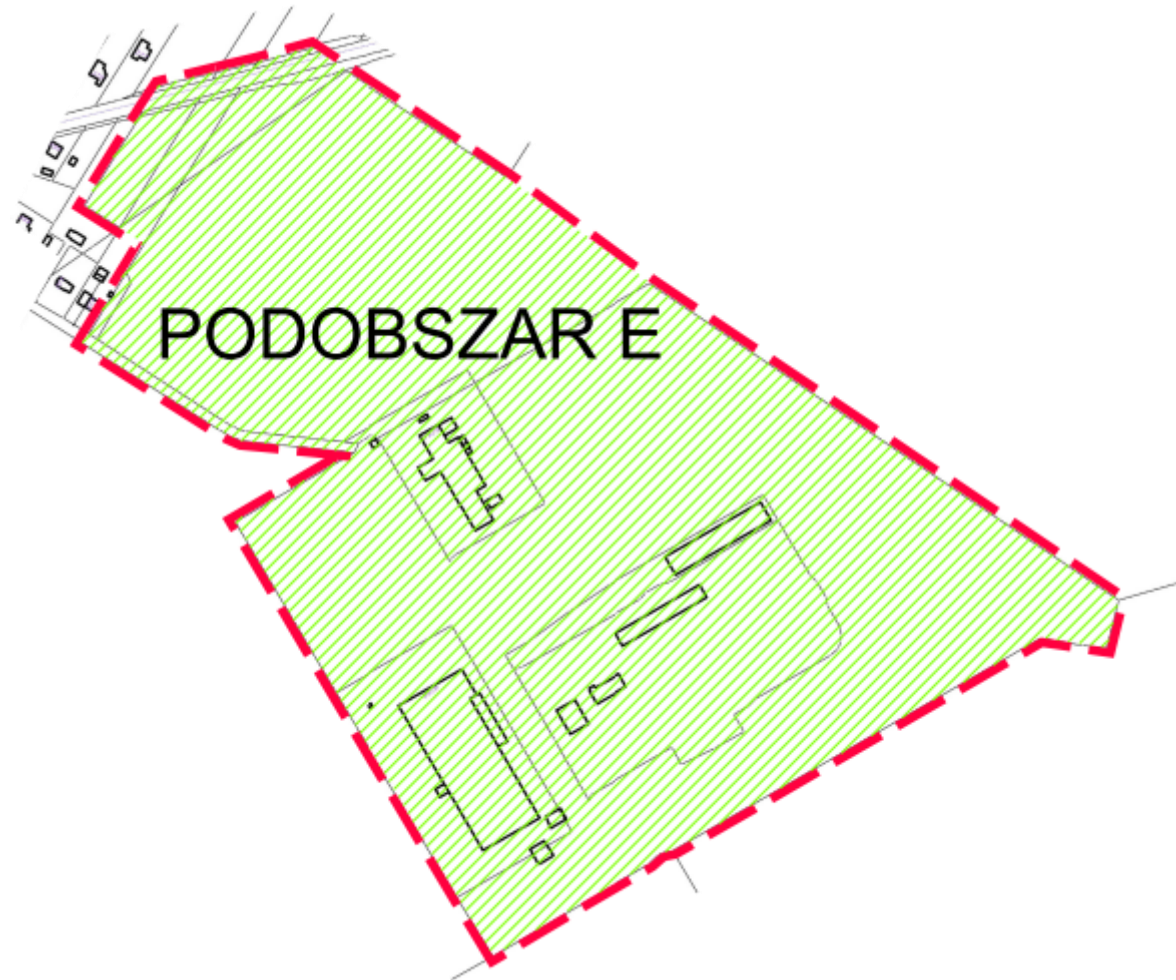
Znaczenie dla rozwoju lokalnego:

Obszar został wyznaczony do rewitalizacji w odpowiedzi na istotne znaczenie dla rozwiązywania problemów społecznych oraz gospodarczych występujących w mieście, w tym w szczególności następujących problemów:

- Wysoki poziom bezrobocia,
- Niska aktywność zawodowa – systematyczne zmniejszanie się liczby osób pracujących wobec zmniejszającego się bezrobocia rejestrowanego,
- Niedostatek miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do potrzeb mieszkańców,
- Brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa,
- Wąski sektor produkcyjny i nadal małe zróżnicowanie branżowe w tym sektorze – dominacja branż tradycyjnych, bardziej wrażliwych na wahania koniunktury gospodarczej,
- Mała innowacyjność gospodarki miasta,
- Zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych skutkujących nowymi miejscami pracy,
- Niewykorzystane atuty inwestycyjne miasta oraz brak planu budowy potencjału konkurencyjności.

Mapa 17. Podobszar E

Źródło: opracowanie własne

Fot. 36. Tereny inwestycyjne przy ul. Bałtowskiej

Źródło: UM Ostrowiec Św.

Fot. 37. Tereny inwestycyjne przy ul. Bałtowskiej

Źródło: UM Ostrowiec Św.

Podobszar F

Obszar wskazany do rewitalizacji ze względu na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Liczba mieszkańców – 0 osób (stan na 23.02.2016), 0,00% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 78,69 ha, 1,69% udziału ogółem

Lokalizacja: ul. Samsonowicza (obiekt szkolny przy skrzyżowaniu Bałtowska-Samsonowicza - Niepubliczna Szkoła Dwunastka), tereny przy ul Samsonowicza-Gulińskiego, Samsonowicza od Bałtowskiej do Zielonej, planowane tereny inwestycyjne Samsonowicza-Rudzka (wg MPZP), w tym działki, które stanowią będą poszerzenie terenów inwestycyjnych Gminy, obręb 23, nr 13/2, 7/2, 2/3, 8, 11/1, 10, 9, 3, 36/1, 36/2, 38, 39, 40, 41, 42, 43.

Znaczenie dla rozwoju lokalnego:

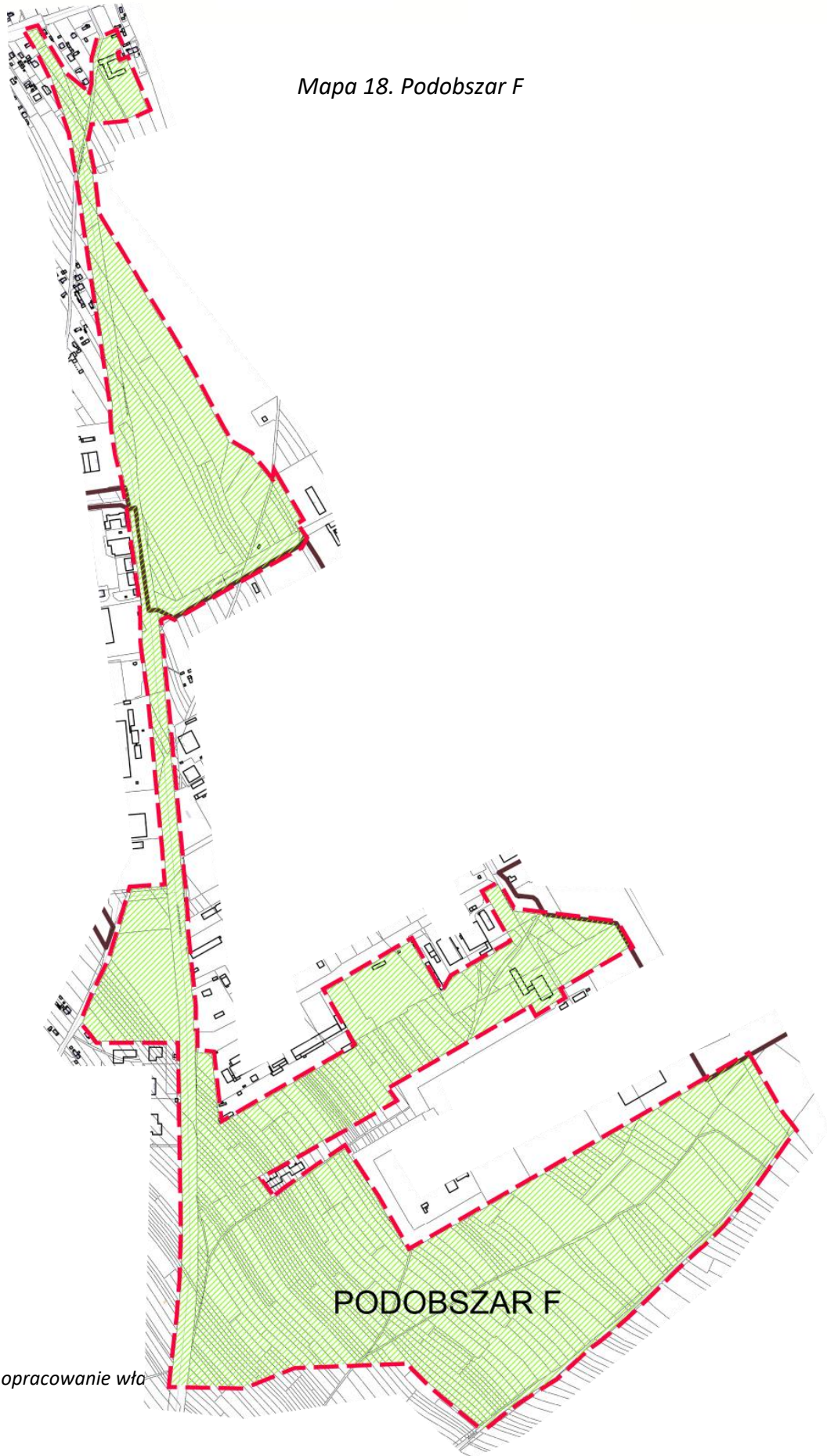
Obszar został wyznaczony do rewitalizacji w odpowiedzi na istotne znaczenie dla rozwiązywania problemów społecznych oraz gospodarczych występujących w mieście, w tym w szczególności następujących problemów:

- Wysoki poziom bezrobocia,
- Niska aktywność zawodowa – systematyczne zmniejszanie się liczby osób pracujących wobec zmniejszającego się bezrobocia rejestrowanego,
- Niedostatek miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do potrzeb mieszkańców,
- Brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa,
- Wąski sektor produkcyjny i nadal małe zróżnicowanie branżowe w tym sektorze – dominacja branż tradycyjnych, bardziej wrażliwych na wahania koniunktury gospodarczej,
- Mała innowacyjność gospodarki miasta,
- Zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych skutkujących nowymi miejscami pracy,
- Niewykorzystane atuty inwestycyjne miasta oraz brak planu budowy potencjału konkurencyjności.

Ponadto na obszarze zlokalizowana jest Szkoła Podstawowa "Dwunastka".

Mapa 18. Podobszar F

Źródło: opracowanie w/w

Fot. 38. Ulica Samsonowicza w okolicy skrzyżowania z ul. Tomaszów

Źródło: opracowanie własne

Fot. 39. Północna część ul. Samsonowicza

Źródło: opracowanie własne

Fot. 40. Tereny inwestycyjne przy ul. Samsonowicza

Źródło: UM Ostrowiec Św.

4. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja przemian na **obszarze rewitalizacji** (czyli wizja tego obszaru po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych) **POWINNA BYĆ SPÓJNA** z wizją rozwoju całego obszaru, w skład którego wchodzi obszar rewitalizacji.

Spójność wizji obszarów wskazanych do rewitalizacji, analizowana była w odniesieniu do **STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI NA LATA 2014-2020**. Wizja gminy Ostrowiec Świętokrzyski zdefiniowana w wyżej wymienionej strategii brzmi:

„Ostrowiec Świętokrzyski nowoczesnym, zróżnicowanym branżowo centrum przemysłowo – usługowym, kulturalnym i sportowym, o wysokim poziomie wykształcenia społeczeństwa i marginalnej skali problemów społecznych, generującym oraz wykorzystującym postęp technologiczny dla swojego rozwoju.”

Wizja rozwoju miasta skupia się na czterech filarach:

- Społecznym: wysoki poziom wykształcenia społeczeństwa i marginalna skala problemów społecznych,
- Gospodarczym: nowoczesne, zróżnicowane branżowo centrum przemysłowo – usługowe,
- Funkcjonalnym: centrum kulturalne i sportowe,
- Technologicznym: postęp technologiczny.

Mając na uwadze nadrzędne cele rozwoju miasta oraz potencjał poszczególnych podobszarów rewitalizacji wypracowano **pożądany obraz przyszłości OBSZARU REWITALIZACJI**, który osiągnięty zostanie w wyniku realizacji działań rewitalizacyjnych.

WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

OBSZAR REWITALIZACJI W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM STYMULUJE ROZWÓJ GOSPODARCZY I SPOŁECZNY MIASTA ORAZ JEGO OTOCZENIA FUNKcjONALNEGO. CHARAKTERYZUJE SIĘ ZMNIJSZONĄ SKALĄ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, DZIĘKI WYKORZYSTANIU ENDOGENNYCH POTENCJAŁÓW ROZWOJU ORAZ KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH W RAMACH STRATEGII ROZWOJU MIASTA ORAZ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, JAK RÓWNIEŻ POLITYK SEKTOROWYCH, W TYM ZINTEGROWANEJ STRATEGII DLA OBSZARÓW FUNKcjONALNYCH MIAST TRACĄCYCH FUNKCJE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE – OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI, STARACHOWICE, SKARŻYSKO-KAMIENNA W RAMACH POROZUMIENIA „TRÓJMIASTO NAD KAMIENĄ”.

W Ostrowcu Świętokrzyskim wskazano do rewitalizacji łącznie sześć podobszarów. Mając na uwadze znaczne oddalenie terytorialne poszczególnych podobszarów od siebie, ich odrębną charakterystykę i funkcję w przestrzeni miasta oraz różnorodność problemów zdiagnozowanych na

tych podobszarach – zdecydowano, że dla każdego z podobszarów wypracowany zostanie indywidualny plan operacyjny rewitalizacji, w tym wizja oraz zestaw celów i kierunków rewitalizacji.

Definiowanie wizji przeprowadzone zostało w formie uzgodnień z liderami poszczególnych podobszarów rewitalizacji, w trakcie warsztatów.

Łącznie odbyły się cztery sesje warsztatowe, po jednym spotkaniu na każdym z podobszarów rewitalizacji (dwa wskazane podobszary to tereny niezamieszkałe).

Definiowanie wizji poprzedzone było dyskusją nt. problemów i potencjałów rozwojowych poszczególnych miejsc wskazanych do rewitalizacji. Ponadto istotny wkład w definiowanie problemów wniosły także konsultacje społeczne, które również odbyły się na każdym z obszarów wskazanych do rewitalizacji. Konsultacje społeczne obejmowały również badania ilościowe z mieszkańcami.

Oczekiwany obraz przyszłości poszczególnych podobszarów uzyskał następujące brzmienie:

PODOBSZAR A. CENTRUM ŻYCIA SPOŁECZNO-KULTURALNEGO ORAZ GOSPODARCZEGO MIASTA

PODOBSZAR B. OBSZAR AKTYWNY SPOŁECZNIE I GOSPODARCZO

PODOBSZAR C. OBSZAR AKTYWNYCH I PRZEDSIĘBIORCZYCH MIESZKAŃCÓW WYKORZYSTUJĄCY DO ROZWOJU SWOJE POTENCJAŁY

PODOBSZAR D. AKTYWNA SPOŁECZNIE PRZESTRZEŃ MIASTA O WYSOKICH WALORACH ESTETYCZNYCH I FUNKCJONALNYCH

PODOBSZAR E ORAZ F. AKTYWNA GOSPODARCZO PRZESTRZEŃ MIASTA O WYSOKICH WALORACH ESTETYCZNYCH I FUNKCJONALNYCH

Wskazane do rewitalizacji podobszary zostały poddane ANALIZIE SWOT, która stanowiła istotny krok w kierunku definiowania celów i kierunków działań rewitalizacyjnych.

Analiza SWOT obejmuje analizę:

- Mocnych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych, mających pozytywny charakter z punktu widzenia przyszłego rozwoju obszaru rewitalizacji.
- Słabych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych o negatywnym charakterze dla rozwoju obszaru rewitalizacji.
- Szans, tj. uwarunkowań zewnętrznych o charakterze pozytywnym dla dalszego rozwoju obszaru rewitalizacji.
- Zagrożeń, tj. uwarunkowań zewnętrznych mających negatywny wpływ na dalszy rozwój obszaru rewitalizacji.

PODOBSZAR A

Liczba mieszkańców – 5940 osób (stan na 23.02.2016), 8,59% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 252,0 ha, 5,43% udziału ogółem

Wizja podobszaru rewitalizacji:

CENTRUM ŻYCIA SPOŁECZNO-KULTURALNEGO ORAZ GOSPODARCZEGO MIASTA

Obszar rewitalizacji to centrum oraz wschodnia część miasta charakteryzująca się koncentracją różnych funkcji miastotwórczych: przemysłowych, usługowych, handlowych, kulturalnych, edukacyjnych i administracyjnych. Działania rewitalizacyjne ukierunkowane zostaną m.in. na zwiększenie aktywności społecznej oraz rozwój oferty kulturalnej. Priorytetem projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie także zwiększenie aktywności gospodarczej, poprzez wykorzystanie istniejących na tym obszarze terenów przemysłowych i handlowych. Działania rewitalizacyjne obejmować będą także wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i edukacyjnej, poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, poprawę stanu środowiska i zwiększenia bezpieczeństwa publicznego.

Mocne strony obszaru rewitalizacji	Słabe strony obszaru rewitalizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Centralne położenie w przestrzeni miasta. 2. Walory przestrzenne, estetyczne. 3. Znaczny potencjał turystyczno-rekreacyjny, w szczególności w oparciu o dziedzictwo kulturowe. 4. Wzrastająca aktywność społeczności lokalnej i determinacja mieszkańców i władarzy do poprawy warunków życia. 5. Tradycje handlowo - usługowe w tym rejonie miasta. 6. Obecność małej i średniej przedsiębiorczości. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak niezbędnych rozwiązań komunikacyjnych odciążających ul. J. Kilińskiego. 2. Problemy rozwoju gospodarczego, wpływające na wysoki poziom bezrobocia. 3. Problem uzależnień od alkoholu. 4. Niska estetyka przestrzeni publicznej. 5. Zdegradowana zabudowa. 6. Wyludnianie się centrum w godzinach popołudniowych i wieczornych.
Szanse dla obszaru rewitalizacji	Zagrożenia dla obszaru rewitalizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych i kulturowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększająca się liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

<ol style="list-style-type: none"> 2. Realizacja zajęć z zakresu aktywizacji społecznej, sportowych, edukacyjnych (np. w CAO) jako szansa na przezwyciężenie problemów. 3. Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych terenów przy ul. Bałtowskiej i Samsonowicza. 4. Pozytywny klimat społeczny do zmian. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Degradacja środowiska spowodowana wzrostem ruchu samochodowego, niską emisją, złym stanem technicznym budynków. 3. Zubożenie społeczeństwa. 4. Trwała migracja ludności obszaru. 5. Dalsze zmniejszenie atrakcyjności handlu. 6. Ograniczenie możliwości czegoś poprzez nietrafione inwestycje uniemożliwiające pozytywne przemiany. 7. Ruch ciężkich pojazdów przez centrum miasta.
--	--

PODOBSZAR B

Liczba mieszkańców – 9867 osób (stan na 23.02.2016), 14,27% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 77,51 ha, 1,67% udziału ogółem

Wizja podobszaru rewitalizacji:

OBSZAR AKTYWNY SPOŁECZNIE I GOSPODARCZO

Obszar rewitalizacji stanowi centrum miasta, sąsiadując z miejscami, w których koncentruje się szereg usług publicznych. Jest to największy pod względem liczby mieszkańców podobszar rewitalizacji. Na tym obszarze koncentruje się przede wszystkim szereg problemów społecznych. Działania rewitalizacyjne realizowane na rzecz tego obszaru koncentrować się będą na zwiększaniu aktywności społecznej i gospodarczej obszaru, m. in. poprzez działania realizowane na podobszarach A, E, F. Działaniami uzupełniającymi będą projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, których celem będzie zwiększenie aktywności zawodowej oraz wspierające rozwój przedsiębiorczości mieszkańców. Działania rewitalizacyjne polegać będą również na wspieraniu aktywności społecznej mieszkańców, dążąc do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców w ofercie czasu wolnego, wydarzeniach kulturalnych oraz przedsięwzięciach edukacyjnych. Rewitalizacja będzie także prowadzona poprzez zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji, poprawę bezpieczeństwa publicznego, rozwój ofert edukacyjnych oraz poprawę stanu środowiska i zwiększenia bezpieczeństwa publicznego.

Mocne strony obszaru rewitalizacji	Słabe strony obszaru rewitalizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bliskość centrum miasta oraz dogodny położenie komunikacyjne. 2. Obszar „młody” pod względem architektonicznym. 3. Dostęp do istniejącej infrastruktury społecznej i publicznej, w tym placów zabaw, świetlic, szkół, przedszkoli, miejsc do odpoczynku i rekreacji. 4. Zapotrzebowanie społeczne na nową przestrzeń publiczną. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niedostateczna liczba miejsc pracy, brak dużych zakładów pracy. 2. Brak działań mających na celu zagospodarowanie czasu młodzieży i osób starszych. 3. Społeczność niezintegrowana i nieangażująca się w życie miasta, czy obszaru. 4. Niedostateczna liczba miejsc parkingowych oraz zły stan dróg i chodników. 5. Zjawisko alkoholizmu. 6. Duża liczba obiektów mieszkalnych wymagających termomodernizacji.
Szanse dla obszaru rewitalizacji	Zagrożenia dla obszaru rewitalizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szersze otwarcie placówek publicznych dla mieszkańców, które służyłyby jako miejsca integracji i aktywizacji. 2. Realizacja zajęć z zakresu aktywizacji społecznej, sportowych, edukacyjnych (np. w CAO) jako szansa na przezwyciężenie problemów 3. Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych terenów przy ul. Bałtowskiej i Samsonowicza. 4. Duże skupisko jednostek edukacyjnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Starzenie się obszaru – zwiększanie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkujących obszar. 2. Brak środków na poprawę stanu technicznego obiektów mieszkalnych oraz przestrzeni publicznych. 3. Największy procent ubóstwa i bezrobocia. 4. Niska motywacja osób bezrobotnych, trwałe bezrobocie. 5. Spadek liczby podmiotów gospodarczych. 6. Wzrost potrzeb socjalnych.

PODOBSZAR C

C

Liczba mieszkańców – 2220 osób (stan na 23.02.2016), 3,21% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 186,0 ha, 4,01% udziału ogółem

Wizja obszaru rewitalizacji:

OBSZAR AKTYWNYCH I PRZEDSIĘBIORCZYCH MIESZKAŃCÓW WYKORZYSTUJĄCYCH DO ROZWOJU SWOJE POTENCJAŁY

Na obszarze rewitalizacji koncentruje się szereg działalności gospodarczych oraz funkcja rekreacyjno-sportowa (obiekty KSZO). Potencjał obszaru związany jest także z obiektami zabytkowymi. Działania rewitalizacyjne ukierunkowane będą na wykorzystanie lub wzmocnienie tego potencjału, w szczególności w sferze gospodarczej (tereny pod inwestycje, obiekty dziedzictwa kulturowego) i mieszkaniowej, jak również poprawiającej bezpieczeństwo publiczne. Z uwagi na siedzibę głównych instytucji społecznych w mieście obszar będzie oddziaływał także na mieszkańców położonych na innych podobszarach procesu rewitalizacji. Aktywność mieszkańców wzmocnienia będzie poprzez przedsięwzięcia poprawiające estetykę oraz funkcjonalność przestrzeni (tworzenie miejsc do wypoczynku, integracji społecznej), a poprawa stanu środowiska będzie realizowana poprzez zwiększanie efektywności energetycznej budynków wielorodzinnych.

Mocne strony obszaru rewitalizacji	Słabe strony obszaru rewitalizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duża powierzchnia do zagospodarowania pod zakłady produkcyjne. 2. Tereny parkowe. 3. Duża liczba zabytkowych budynków. 4. Nowoczesna infrastruktura rekreacyjno-sportowa. 5. Muzeum w Częstocicach. 6. Osiedla wchodzące w skład obszaru rewitalizacji cechuje spokój. 7. Dobra dostępność połączeń komunikacyjnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy MOPS (głównie: ubóstwo, bezrobocie). 2. Zły stan techniczny budynków mieszkalnych – stare budownictwo. 3. Niski poziom estetyki obszaru oraz niedostateczna dbałość o czystość obszaru. 4. Brak dostępu do sieci gazowniczej i ciepłowniczej na części obszaru. 5. Duża liczba budynków pokrytych azbestem. 6. Utrudniony dojazd do centrum miasta. 7. Brak ścieżek rowerowych oraz niedostatek terenów do rekreacji.
Szanse dla obszaru rewitalizacji	Zagrożenia dla obszaru rewitalizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewitalizacja terenów zieleni, terenów przemysłowych i budynków kultury. 2. Odnowa budynków mieszkalnych jako szansa poprawy estetyki obszaru i poprawy komfortu życia. 3. Powstanie świetlicy – miejsca spotkań dla młodzieży i seniorów. 4. Realizacja zajęć z zakresu aktywizacji społecznej, sportowych, edukacyjnych (np. w CAO) jako szansa na przezwyciężenie problemów 5. Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych terenów przy ul. Bałtowskiej i Samsonowicza. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stagnacja społeczno-gospodarcza obszaru. 2. Dalsze wyludnianie się obszaru. 3. Postępujący proces starzenia się społeczeństwa – obszar jako osiedle osób starszych. 4. Teren zalewowy – istotne zagrożenie powodziowe. 5. Wzrost potrzeb socjalnych. 6. Niska motywacja osób bezrobotnych, trwałe bezrobocie.

PODOBSZAR D

Liczba mieszkańców – 2724 osoby (stan na 23.02.2016), 3,94% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 36,08 ha, 0,78% udziału ogółem

Wizja obszaru rewitalizacji:

AKTYWNA SPOŁECZNIE PRZESTRZEŃ MIASTA O WYSOKICH WALORACH ESTETYCZNYCH I FUNKCJONALNYCH

Wskazany do rewitalizacji obszar położony jest w północnej części miasta, z dala od terenów przemysłowych. Działania rewitalizacyjne w tym obszarze ukierunkowane zostaną na zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców oraz na poprawę walorów estetycznych i funkcjonalnych przestrzeni. Działania rewitalizacyjne realizowane na rzecz tego obszaru koncentrować się będą na zwiększaniu aktywności gospodarczej mieszkańców, m. in. poprzez działania realizowane na podobszarach A, E, F. Działaniami uzupełniającymi będą projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, których celem będzie zwiększenie aktywności zawodowej, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, rozwój oferty edukacyjnej, poprawa stanu środowiska, zwiększenie bezpieczeństwa publicznego czy zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych.

Mocne strony obszaru rewitalizacji	Słabe strony obszaru rewitalizacji
<ol style="list-style-type: none"> Położenie osiedla z dala od ośrodków przemysłowych – spokojna część miasta. Bliskość centrum miasta. Duża ilość terenów zielonych w porównaniu z innymi osiedlami. Obecność instytucji edukacyjnych na terenie obszaru.. Coroczna organizacja festynów dla mieszkańców na terenie obszaru 	<ol style="list-style-type: none"> Bezrobocie, niskie płace, bieda. Brak miejsc sportu i rekreacji (poza boiskiem szkolnym). Brak miejsc spotkań młodzieży w godzinach wieczornych. Bardzo mała liczba mieszkańców angażujących się w życie obszaru. Słaba oferta zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców. Mała liczba miejsc parkingowych. Niski poziom wskaźnika przedsiębiorczości.
Szanse dla obszaru rewitalizacji	Zagrożenia dla obszaru rewitalizacji
<ol style="list-style-type: none"> Organizacja inicjatyw lokalnych angażujących mieszkańców. Rozwój świetlicy osiedlowej – większa liczba zajęć dla młodzieży. 	<ol style="list-style-type: none"> Starzenie się społeczności osiedla – duża liczba osób starszych zamieszkujących obszar. Mała aktywność osób młodych, które nie angażują się w życie osiedla – zagrożenie

<ol style="list-style-type: none"> 3. Bliskość zalewu i ośrodka Gutwin jako terenu rekreacji mieszkańców. 4. Realizacja zajęć z zakresu aktywizacji społecznej, sportowych, edukacyjnych (np. w CAO) jako szansa na przezwycięzenie problemów 5. Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych terenów przy ul. Bałtowskiej i Samsonowicza. 	<p>stagnacji społecznej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Niska motywacja osób bezrobotnych, trwale bezrobocie. 4. Spadek liczby podmiotów gospodarczych. 5. Wzrost potrzeb socjalnych
--	--

PODOBSZAR E

Liczba mieszkańców – 0 osób (stan na 23.02.2016), 0,00% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 34,45 ha, 0,74% udziału ogółem

Wizja podobszaru rewitalizacji:

AKTYWNA GOSPODARCZO PRZESTRZEŃ MIASTA O WYSOKICH WALORACH ESTETYCZNYCH I FUNKCJONALNYCH

Działania rewitalizacyjne polegać będą na zwiększeniu aktywności gospodarczej oraz poprawie estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni, mając na uwadze ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym miasta. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych na tym obszarze dedykowana będzie mieszkańcom podobszarów rewitalizacji A, B, C, D i skupiać się będzie na budowie dróg dojazdowych oraz odpowiednim przygotowaniu i uzbrojeniu terenów przemysłowych dla małych i średnich przedsiębiorstw.

PODOBSZAR F

Liczba mieszkańców – 0 osób (stan na 23.02.2016), 0,00% udziału ogółem

Powierzchnia obszaru – 78,69 ha, 1,69% udziału ogółem

Wizja podobszaru rewitalizacji:

AKTYWNA GOSPODARCZO PRZESTRZEŃ MIASTA O WYSOKICH WALORACH ESTETYCZNYCH I FUNKCJONALNYCH

Podobnie jak w przypadku podobszaru E, działania rewitalizacyjne polegać będą przede wszystkim na zwiększeniu aktywności gospodarczej dzięki poprawie estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych. Ponadto realizowane będą projekty z zakresu modernizacji niezbędnych połączeń komunikacyjnych, mając na uwadze ich znaczącą rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym miasta. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne skupią się także na rozwoju edukacji, a realizacja projektów rewitalizacyjnych na tym obszarze dedykowana będzie także mieszkańcom podobszarów rewitalizacji A, B, C, D.

5. Cele rewitalizacji oraz kierunki działań rewitalizacyjnych

W oparciu o przeprowadzone analizy sytuacji społeczno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej miasta Ostrowiec Świętokrzyski, które przedstawiono w poprzednich rozdziałach, a także przy uwzględnieniu zapisów dokumentów strategicznych sporządzonych na wyższych szczeblach (krajowym i wojewódzkim) sformułowane zostały cele rewitalizacji miasta Ostrowiec Świętokrzyski. Zgodnie z logiką główne cele rewitalizacji odnoszą się do zidentyfikowanych obszarów problemowych, wyznaczonych na podstawie analiz oraz konsultacji społecznych.

Program Rewitalizacji zbudowany został w oparciu o hierarchiczną strukturę celów, w tym celów głównych oraz podlegających im kierunków działań rewitalizacyjnych a następnie projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych podstawowych i pozostałych. Cele główne nawiązują bezpośrednio do wizji obszaru rewitalizacji, stanowiąc jej rozwinięcie. Hierarchiczna struktura celów porządkuje sposób działań związanych z rewitalizacją, wskazując poszczególnym kierunkom działań ich nadrzędny cel.

W trakcie prac warsztatowych z mieszkańcami obszarów rewitalizacji z miasta Ostrowca Świętokrzyskiego wypracowany został schemat celów głównych oraz kierunków działań rewitalizacyjnych wraz z głównymi obszarami, w których powinny mieścić się przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe i pozostałe. Zostały one scharakteryzowane w kolejnej części opracowania na podstawie uzyskanych kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które każdy interesariusz rewitalizacji mógł złożyć w okresie od 10.08.2016r. do 09.09.2016r.

Cele rewitalizacji w Ostrowcu Świętokrzyskim spójne są z celami Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020, tym samym wykazują się komplementarnością problemową, okresową oraz przestrzenną – gdyż wynikają z potrzeb oraz potencjałów zdefiniowanych w najważniejszym dokumencie strategicznym miasta, stanowiąc jego integralną część operacyjną. Komplementarność do działań przewidzianych do rewitalizacji wykazują również działania ujęte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021.

Tabela 110. Cele rewitalizacji oraz ich spójność z polityką rozwoju miasta zdefiniowaną w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020 oraz ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021

Cele rewitalizacji	Spójność celów rewitalizacji z polityką rozwoju miasta
1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski I.1.4 Poprawa stanu zewidencjonowanych obiektów dziedzictwa kulturowego i dbałość o jego utrzymanie oraz włączanie kolejnych obiektów stanowiących wartościową spuściznę kultury społeczeństwa miasta do programowej ochrony zasobów kulturowych.

	<p>Cel strategiczny II.2. Zwiększenie dostępności i poprawa stanu infrastruktury służącej zrównoważonemu rozwojowi miasta oraz aktywizacja obszarów zdegradowanych i niezagospodarowanych.</p> <p>II.2.3 Zwiększenie zaangażowania samorządu i objęcie stosowną interwencją publiczną obszarów problemowych, zdegradowanych i niezagospodarowanych na terenie miasta.</p>
<p>2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej</p>	<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski</p> <p>II.1.1 Przyrost liczby inwestycji przemysłowych, zwłaszcza odpowiadających priorytetom Strategii Europa 2020.</p> <p>II.1.2 Osiągnięcie znaczącego przyrostu liczby trwałych miejsc pracy.</p> <p>II.1.4 Zwiększenie stopnia zróżnicowania branżowego oraz innowacyjności gospodarki miasta przy równoczesnym zachowaniu branż tradycyjnych, poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla przedsiębiorczości, w tym przede wszystkim sektora MŚP oraz powiązanie jej z sektorem B+R.</p> <p>II.2.4 Efektywne wykorzystanie specyficznych terytorialnie potencjałów rozwojowych miasta oraz współtworzonego z nim Obszaru Strategicznej Interwencji (OSI) obejmującego powiaty: ostrowiecki, starachowicki i skarżyski wraz z ich miastami – siedzibami i budowa zdolności do przyciągania zewnętrznych zasobów dla kreowania wzrostu oraz zatrudnienia na OSI.</p> <p>III.1.1 Zmniejszenie bezrobocia.</p> <p>III.1.2 Zahamowanie spadkowego trendu liczby mieszkańców miasta.</p> <p>III.1.3 Ograniczenie zjawisk patologicznych oraz przestępczości trapiących społeczność miasta.</p> <p>III.1.4 Poprawa efektywności pomocy społecznej.</p> <p>III.2.1 Poprawa warunków życia i sytuacji materialnej mieszkańców zdegradowanych obszarów miasta poprzez ich zaktywizowanie i wykorzystanie potencjału rozwojowego.</p> <p>III.2.2 Ograniczenie sfery ubóstwa oraz zjawiska wykluczenia społecznego i cyfrowego w mieście.</p> <p>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021</p> <p>Cel szczegółowy 1. Zmniejszanie zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji społecznej</p>

	<p>Cel szczegółowy 2. Integracja społeczna i aktywizacja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych</p> <p>Cel szczegółowy 3. Efektywny system polityki społecznej</p> <p>Cel szczegółowy 4. Profilaktyka i zmniejszanie problemów wynikających z uzależnień i nadużywania środków psychoaktywnych</p> <p>Cel szczegółowy 5. Budowa kapitału społecznego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych</p>
<p>3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej</p>	<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski</p> <p>III.2.3 Zwiększenie liczby mieszkań socjalnych w mieście w oparciu o wypracowane rozwiązania modelowe.</p> <p>III.2.4 Wzrost odsetka dzieci i młodzieży objętej doradztwem w zakresie wyboru ścieżki kariery zawodowej i dalszej edukacji oraz korzystającej z technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK, ang. ICT) i przygotowanej do wejścia na rynek pracy.</p> <p>III.2.5 Wzrost aktywności fizycznej mieszkańców oraz upowszechnienie stosowania profilaktyki prozdrowotnej.</p>
<p>4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych</p>	<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski</p> <p>I.1.1 Ograniczenie negatywnego wpływu człowieka na środowisko naturalne, przeciwdziałanie przyczynom i eliminacja źródeł jego zanieczyszczenia.</p> <p>II.1.3 Zmniejszenie energochłonności gospodarki miasta oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii (OZE) w jej produkcji i wykorzystaniu na terenie miasta.</p>

Poniżej przedstawiono rozwinięcie celów rewitalizacji o kierunki działań rewitalizacyjnych – w odniesieniu do poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Kierunki działań rewitalizacyjnych nawiązują bezpośrednio do potencjałów oraz funkcji poszczególnych podobszarów.

Tabela 111. Schemat celów głównych oraz kierunków działań rewitalizacyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim

CELE GŁÓWNE	KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH	OBSZAR					
		A	B	C	D	E	F
1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych	X	X	X		X	X
	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych	X		X	X	X	X
	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej	X	X	X	X		X
	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia	X	X	X	X		
	1.5 Kreowanie pozytywnego wizerunku obszarów rewitalizowanych	X	X	X	X	X	X
	1.6 Poprawa bezpieczeństwa publicznego	X	X	X	X		
	1.7 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych			X	X		

	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności	X	X	X	X		
2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	X	X	X	X	X	X
	2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	X	X	X	X	X	X
	2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości	X	X	X	X		
	2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne	X	X	X	X		
	2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	X	X	X	X		
3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej	X	X	X	X		X
	3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców	X	X	X	X		
	3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	X	X	X	X		
	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	X	X	X	X		X

4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	4.1 Wdrażanie nowych technologii proekologicznych	X	X	X		X	
	4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	X	X	X	X		
	4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	X	X	X	X		
	4.4 Ograniczenie niskiej emisji	X	X	X	X	X	X

6. Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmuje zdefiniowane na etapie tworzenia Programu rewitalizacji projekty i zadania, złożone i zweryfikowane podczas naboru kart, charakteryzujące się różnym stopniem zaawansowania planów realizacji. Są to ponadto projekty, które co do zasady zlokalizowane są na obszarze rewitalizacji oraz wykazują silną zbieżność z celami i kierunkami działań rewitalizacji.

Ponadto lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawiera projekty, które wykazują zbieżność z zakresem wsparcia przewidzianym dla Działania 6.5. Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich (PI 9b) i w zakresie projektów infrastrukturalnych w większości nie mogły by być realizowane w ramach innych PI. Celem szczegółowym tego działania jest *Wzmocniony rozwój społeczno-gospodarczy, fizyczny i przestrzenny obszarów miejskich, w tym poprzemysłowych*.

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji muszą być realizowane jako kompleksowe i zintegrowane projekty dotyczące wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru. Kompleksowość działań rewitalizacyjnych wyraża się w integrowaniu działań w ramach różnych PI. Interwencja PI 9b związana będzie przede wszystkim z rozwiązywaniem problemów społecznych na rewitalizowanym obszarze poprzez przedsięwzięcia infrastrukturalne o mniejszej skali, uzupełniające inwestycje niezbędne dla rewitalizacji danego obszaru realizowane w ramach innych CT (PI 3a, PI 4a, PI 4c, PI 6c, PI8i, PI8iii, PI9a, PI9i, PI9iv, PI10a, PI10i, PI10iv).

Typy projektów, które będą wspierane w ramach regionalnej puli środków, dedykowanej rewitalizacji dotyczyć będą:

Rewitalizacji zmarginalizowanych obszarów miast, miejscowości lub części miejscowości będących centrami gmin w zakresie:

- przebudowy, adaptacji zdegradowanych budynków, obiektów, terenów i przestrzeni w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych.

Wsparcie będzie udzielane projektom przyczyniającym się do wzrostu estetyki przestrzeni publicznej w zakresie m.in.: infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, drogowej, kulturalnej, edukacyjnej, turystycznej, rekreacyjnej, zaopatrzenia w energię elektryczną oraz systemów monitorowania bezpieczeństwa w miejscach publicznych.

Maksymalną liczbę punktów będą mogły otrzymać projekty w pełni odpowiadające na faktyczne problemy społeczne, oddziałujące w sferach zdefiniowanych w zatwierdzonych przez Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, tj. w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W szczególności pod uwagę brane będzie nadawanie obszarom/obiektom nowych funkcji gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych, które niosą za sobą trwałą i realną zmianę skutkującą wyprowadzeniem obszaru rewitalizowanego ze stanu kryzysowego.

Przy dokonywaniu oceny pod uwagę będą brane również takie aspekty jak: kompleksowość zagospodarowania terenu, uwzględnienie wszystkich niezbędnych do wykonania prac na danym obszarze lub obiekcie, wpływ na urozmaicenie oferty regionu.

Tabela 112. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Główne cele rewitalizacji	Opis problemu, zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki produktu
1	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa drogi łączącej ul. Furmańską z ul. Chrzanowskiego wraz z drogami bocznymi	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Braki w zakresie infrastruktury drogowej i technicznej, problemy komunikacyjne związane z bardzo dużym natężeniem ruchu w rejonie targowiska miejskiego i ul. Jana Kilińskiego.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Budowa alternatywnego dojazdu do Targowiska Miejskiego od ulic Chrzanowskiego, Denkowskiej oraz Kilińskiego o łącznej długości 1,975 km, w skład, której wchodzić będzie budowa jezdni, chodników, ścieżki rowerowej, kanalizacji deszczowej, oświetlenia, miejsc parkingowych, przepustów</p>	Obszar A: ul. Furmańska – ul. Chrzanowskiego	5 000 000	2016-2019	<p>Budowa arterii drogowej udrożni zakorkowane uliczki okalające plac targowy, które nie są przystosowane do takiego natężenia ruchu w dni targowe oraz pozwoli na łatwiejszy i szybszy dostęp do terenów, na których odbywa się handel oraz dowóz towaru.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zmodernizowanych / wybudowanych ciągów komunikacyjnych – 1 szt.</p>
2	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa ul. bocznej od ul. Kilińskiego	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Braki w zakresie infrastruktury drogowej i technicznej, problemy komunikacyjne związane z bardzo dużym natężeniem ruchu w rejonie targowiska miejskiego i ul. Jana Kilińskiego</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Budowa dojazdu do Targowiska Miejskiego oraz drogi między ul. Furmańska a ul. Chrzanowskiego od ulic Chrzanowskiego, o łącznej długości 0,5km, w skład, której wchodzić będzie budowa jezdni, chodników, kanalizacji deszczowej, oświetlenia, miejsc parkingowych, przepustów.</p>	Obszar A: ul. J. Kilińskiego	1 600 000	2016-2018	<p>Budowa drogi pozwoli na połączenie z ul. Kilińskiego z planowaną drogą między ul. Furmańską a ul. Chrzanowskiego i umożliwi dojazd do zlokalizowanych w tym rejonie przedsiębiorstw.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zmodernizowanych / wybudowanych ciągów komunikacyjnych – 1 szt.</p>

3	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Przebudowa ulicy Siennieńskiej od ul. Okólnej do ul. Polnej wraz z ulicami bocznymi	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Braki w infrastrukturze komunikacyjnej, zły stan infrastruktury technicznej, nieodpowiedni stan przestrzeni publicznej w centrum miasta.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Przebudowa dróg o długości ok. 1,5 km wraz z zagospodarowaniem terenu, małą architekturą, oświetleniem.</p>	Obszar A: ul. Siennieńska	4 500 000	2017-2021	<p>Przebudowa i modernizacja drogi umożliwi poprawę dojazdu do obiektów użyteczności publicznej oraz budynków kultury jak również zwiększy estetykę przestrzeni publicznej centrum miasta</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zmodernizowanych / wybudowanych ciągów komunikacyjnych – 1 szt.</p>
4	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Remont kładki pieszej przy ul. F. Focha i kładki pieszej nad torami kolejowymi	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Zły stan techniczny kładki. Zniszczone schody betonowe oraz korozja konstrukcji, co zwiększa prawdopodobieństwo uszkodzeń obiektu. Zły stan techniczny kładki. Zniszczone schody betonowe oraz korozja konstrukcji, co uniemożliwia bezpieczne przejście na d torami. Brak legalnego przejścia pomiędzy terenami przemysłowymi i pokolejowymi a dworcem PKS i drogą do centrum miasta.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt przewiduje remont kładki pieszej nad rzeką Kamienną w postaci wykonania dywanika z nawierzchni asfaltowej, odnowienia konstrukcji stalowych, remont schodów , wykonanie zabezpieczenia antykorozyjnego, wykonanie izolacji fundamentów, montaż balustrady mostowej. Projekt przewiduje remont kładki pieszej nad torami kolejowymi pomiędzy ul. Kolejową a ul. O.</p>	Obszar A, C: ul. F. Focha ul. Kolejowa - ul. O. Zagłoby	2 400 000	2017-2020	<p>Poprawa dostępności pieszej terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie ul. Focha. Skrócenie czasu dojazdu do zakładów pracy zlokalizowanych przy ul Focha oraz ul. Kilińskiego. Poprawa dostępności pieszej terenów przemysłowych . Skrócenie czasu dojazdu do zakładów pracy zlokalizowanych na terenach przemysłowych od centrum miasta. Likwidacja nieprzepisowego przechodzenia przez tory kolejowe.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych obiektów komunikacyjnych – 2 szt.</p>

				Zagłoby, która łączy tereny przemysłowe i pokolejowe z drogą do centrum miasta i dworcem PKS w postaci wykonania dywanika z nawierzchni asfaltowej, odnowienia konstrukcji stalowych, remontu schodów na perony i parking zlokalizowany przy byłym dworcu PKP, wykonanie zabezpieczenia antykorozyjnego, wykonanie izolacji fundamentów, montaż balustrady mostowej.				
5	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Budowa parkingu na ok. 58 miejsc postojowych wraz z odwodnieniem, oświetleniem, drogą manewrową oraz poszerzeniem drogi dojazdowej w rejonie budynków nr: 35-37 i 41-44 na os. Rosochy w Ostrowcu Św. oraz remont parkingu, chodników i schodów zewnętrznych przy budynku nr 5 na os. Ogrody w Ostrowcu Św.	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	Problem: Zły stan nawierzchni dróg oraz brak nowych miejsc parkingowych. Zakres realizowanych zadań: - odwodnienie terenu - poszerzenie drogi do wymaganych rozmiarów - budowa miejsc parkingowych, - remont chodników, - budowa parkingu.	Os. Ogrody nr 5 os. Rosochy nr: 35, 36, 37, 41, 42, 43, 44,	460 000	2016-2023	Projekt przyczyni się do zaspokojenia mieszkańców w miejsca parkingowe, poprawy bezpieczeństwa ruchu pieszego i kołowego, stworzenia warunków do większej aktywności gospodarczej na tym terenie, poprawy stanu technicznego infrastruktury drogowej, ochrony terenów zielonych, zwiększenia estetyki otoczenia, Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni – 2 szt. Liczba zmodernizowanych / wybudowanych ciągów komunikacyjnych – 1 szt.
6	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Przebudowa ulicy Stanisława Brody	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	Problem: Braki w infrastrukturze komunikacyjnej, zły stan infrastruktury technicznej. Zakres realizowanych zadań: przebudowa ulicy o długości ok. 1,1 km wraz z orurowaniem cieku, parkingami, chodnikami i dojazdem do renowizowanych budynków przy ul. Świętokrzyskiej	Obszar C: ul. S. Brody	2 500 000	2017-2021	Przebudowa i modernizacja drogi umożliwi poprawę dojazdu do terenów przemysłowych oraz budynków mieszkalnych, które będą renowizowane na obszarze C Wskaźniki produktu: Liczba zmodernizowanych / wybudowanych ciągów komunikacyjnych – 1 szt.
7	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa otwarcia komunikacyjnego terenów inwestycyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki	Problem: Braki w infrastrukturze komunikacyjnej, brak dostępu do terenów inwestycyjnych.	Obszar E: ul. Bałtowska	1 181 980	2016-2018	Budowa planowanej drogi umożliwi dojazd inwestorom do terenów inwestycyjnych, zaś pracownikom do zakładów pracy zlokalizowanych na uzbrojonych działkach w okolicy ul. Bałtowskiej.

			przestrzeni publicznej	Zakres realizowanych zadań: Budowa otwarcia komunikacyjnego od strony ul. Bałtowskiej o długości ok.300 m do terenów inwestycyjnych wraz z zagospodarowaniem, oświetleniem, chodnikami, kanalizacją deszczową.				Wskaźniki produktu: Liczba zmodernizowanych / wybudowanych ciągów komunikacyjnych – 1 szt.
8	Powiat Ostrowiecki	Rozbudowa i przebudowa ulicy Samsonowicza w Ostrowcu Św. – II etap	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Bardzo duże natężenie ruchem pojazdów ponadnormatywnych. Braki w infrastrukturze komunikacyjnej. Problemy z dojazdem do terenów przemysłowych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Poprawa warunków komunikacyjnych oraz bezpieczeństwa ruchu zostaną osiągnięte poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zastosowanie nowej nawierzchni; - zmianę geometrii jezdni; - przebudowę oświetlenia ulicznego; - budowę ścieżki rowerowej; - budowę kanalizacji deszczowej; - budowę azyli na przejściach dla pieszych 	Obszar F: Ul. Samsonowicza	13 800 000	2017-2020	<p>Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, zmniejszenie poziomu hałasu i emisji zanieczyszczeń. Poprawa dostępności komunikacyjnej przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej terenów stanowiących otoczenie projektu. Rozbudowa kanalizacji deszczowej wyeliminuje zagrożenia związane z zanieczyszczeniem gleby.</p> <p>Produkty: Liczba zmodernizowanych / wybudowanych ciągów komunikacyjnych – 1 szt.</p>
9	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie części dziedzina browaru na potrzeby aktywizacji mieszkańców i rad osiedlowych	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Niezagospodarowana przestrzeń publiczna; zły stan technicznych budynków gospodarczych i użytkowych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Utworzenie terenów zielonych z małą architekturą, chodnikami, oświetleniem, terenem do wystaw plenerowych oraz modernizacją dwóch budynków i przystosowaniem ich na potrzeby aktywizacji mieszkańców osiedli oraz spotkania rad osiedlowych.</p>	Obszar A: ul. Stenierska 54	2 200 000	2016-2020	<p>Aktywizacja mieszkańców osiedli zdegradowanych i innych, poprawa estetyki i ładu przestrzeni publicznej.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1szt.</p>

10	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie terenu oraz modernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Osadowej, Świętokrzyskiej i Parkowej	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Zły stan techniczny obiektów mieszkalnych wielorodzinnych oraz terenów okalających, braki w infrastrukturze technicznej.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Modernizacja i odnowienie budynków wielorodzinnych (socjalnych i komunalnych), zaliczonych do ewidencji zabytków gminnych zlokalizowanych przy ul. Osadowej, Świętokrzyskiej oraz Parkowej o powierzchni zabudowy ok. 3.564 m² i powierzchni użytkowej 4.325 m² – termomodernizacja i modernizacja elewacji, remont instalacji wewnętrznych, remont dachu, urządzenia zorientowane na efektywne wykorzystanie energii wraz z zagospodarowaniem terenu (parkingi, oświetlenie, place zabaw, odwodnienie) oraz przystosowaniem infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych;</p>	Obszar C: ul. Osadowa, ul. Świętokrzyska, ul. Parkowa	8 021 756	2016-2020	<p>Poprawa warunków mieszkaniowych ludzi mniej zamożnych i powiększenie zasobu mieszkań socjalnych, zintegrowanie społeczności lokalnej wokół zbudowanej/zmodernizowanej infrastruktury, zmniejszanie ubóstwa, aktywizacja mieszkańców.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych obiektów mieszkalnych – 7 szt. Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 3 szt.</p>
----	-------------------------------	---	---	--	--	-----------	-----------	--

11	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Rozbudowa monitoringu miasta wraz z przeniesieniem centrum monitoringu	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Ograniczony poziom bezpieczeństwa publicznego, niska wydajność miejskiego systemu monitoringu z uwagi na braki lokalowe i techniczne.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Uzupełnienie istniejącego systemu monitorowania bezpieczeństwa w miejscach publicznych i jego rozbudowanie o 5 punktów kamerowych wraz z zakupem niezbędnych licencji, sprzętu i oprogramowania oraz przeniesieniem centrum monitoringu do siedziby Straży Miejskiej, zlokalizowanej w dzielnicy Częstocice.</p>	Obszar A, B, C, D: ul. Świętokrzyska 22, Jana Pawła II - Radwana, Jana Pawła II - Stennierska, Jana Pawła II - Iłżecka, rondo Republiki Ostrowieckiej, Żabia – Aleja 3-go Maja	1 203 224	2013-2018	<p>Konieczność monitorowania miejsc publicznych (skrzyżowań, centrum miasta, parków, ruchliwych ulic, innych zagrożonych miejsc) to jedna z podstawowych form ograniczania wykroczeń na terenie miasta. Doprowadzi to do poprawy bezpieczeństwa publicznego, zwiększenia współpracy z KPP, zwiększenia skuteczności i funkcjonalności monitoringu wizyjnego i działań Straży Miejskiej</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba obszarów, na których zwiększono bezpieczeństwo – 4 szt.</p>
12	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa zadaszenia części placu targowego wraz z zagospodarowaniem	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Zły stan infrastruktury targowiska miejskiego, marginalizacja targowiska jako miejsca o znaczącej roli w formowaniu polityki gospodarczej i handlowej miasta.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Przebudowa przestrzeni publicznej i budowa, w miejsce starych zniszczonych magazynów oraz na otwartej przestrzeni, zadaszonej wiaty handlowo-usługowej wraz z utwardzeniem, odwodnieniem i oświetleniem części placu targowego</p>	Obszar A: ul. J. Słowackiego	4 473 510	2016-2019	<p>Wspieranie rozwoju infrastruktury gospodarczej, stworzenie warunków do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości, co powinno przełożyć się na zwiększenie szans zatrudnienia, ułatwienia w dostępie do infrastruktury handlowej, poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej, przywrócenie roli Targowiska Miejskiego jako centralnego punktu handlowego odnowienie bazy handlowej oraz poszerzenie zakresu jej funkcjonowania.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1 szt.</p>

				oraz stworzeniem miejsc parkingowych.				Liczba przygotowanych przestrzeni dla podmiotów gospodarczych – 1 szt.
13	Krajowa Spółka Cukrowa S.A. w Toruniu, ul. Kraszewskiego 40, 87-100 Toruń	Rewitalizacja, adaptacja i modernizacja terenów byłej Cukrowni „Częstocice” w celu nadania im nowej funkcji użytkowej i kulturalnej – Utworzenie Parku Przemysłowego z Izbą Pamięci Cukrownictwa.	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - deficyt miejsc pracy w gospodarce miasta oraz ich zbyt mały przyrost - nieatrakcyjna i niefunkcjonalna przestrzeń, zdegradowana zabudowa oraz infrastruktura techniczna i społeczna niektórych obszarów miasta - degradacja społeczna i gospodarcza oraz niewykorzystany potencjał rozwojowy niektórych obszarów miasta <p>Zakres realizowanych zadań: Przedmiotem realizacji projektu jest przygotowanie zabudowanej powierzchni inwestycyjnej (magazynowo-produkcyjno-biurowej), na terenach poprzemysłowych. Działania w ramach realizacji przedmiotowego projektu obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kompleksową przebudowę (modernizację) budynku zabytkowego po cukrowni; - częściową przebudowę (modernizację) pozostałych budynków; - budowę systemu dróg, parkingów, chodników itp.; - budowę sieci oświetlenia terenu wokół i wewnątrz obiektu; - przebudowę i remont istniejącego uzbrojenia terenu. 	Obszar C: ul. Świętokrzyska 27	5 000 000	2017-2020	<p>Spodziewane efekty uruchomienia Parku Przemysłowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie warunków do rozwoju nowoczesnego środowiska biznesowego, - pobudzenie aktywności społeczno-gospodarczej mieszkańców, - zagospodarowanie posiadanych obszarów rozwojowych, - podwyższenie jakości infrastruktury technicznej służącej przedsiębiorczości, - rozwój i aktywizacja lokalnych instytucji otoczenia biznesu, - zwiększenie ilości/powierzchni zmodernizowanych obiektów poprzemysłowych, - zmniejszenie bezrobocia. <p>Ponadto połączenie inwestycji w Park Przemysłowy z utworzeniem w budynku byłej cukrowni oraz Centrum Edukacyjno-Szkoleniowego umożliwi prowadzenie dodatkowej działalności gospodarczej związanej z organizacją szkoleń dla podmiotów zewnętrznych, która przyczyni się do zwiększenia efektywności ekonomicznej i trwałości projektu.</p> <p>Izba Pamięci Cukrownictwa działająca przy Centrum Edukacyjno-Szkoleniowym przyczyni się do wzbogacenia oferty kulturalno – oświatowej gminy Ostrowiec Św. oraz aktywizacji społeczności lokalnej w ramach organizowanych samodzielnie lub wspólnie z samorządem wydarzeń kulturalnych. Dodatkowo ekspozycja muzealna dotycząca przemysłu cukrowniczego wpłynie na zwiększenie potencjału turystycznego i kulturowego gminy, będąc uzupełnieniem popularnego szlaku muzeów: Częstocice, Krzemionki, Ćmielów.</p>

								Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1 szt. Liczba zrewitalizowanych obiektów przemysłowych – 1 szt.
14	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Modernizacja budynku wraz z zagospodarowaniem otoczenia Centrum Aktywności Obywatelskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Projekt jest odpowiedzią na problemy zdiagnozowane na obszarach objętych rewitalizacją: -brak miejsca, w którym realizowana byłaby aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców oraz spotkania dla ich dzieci, realizowane byłyby zajęcia edukacyjne i integracyjne; brak ośrodka skupiającego ww. funkcje, - potrzeba zapewnienia odpowiednich warunków dla organizacji pozarządowych działających w wymagającym rewitalizacji budynku byłej szkoły podstawowej nr 4, - niska aktywność społeczna i obywatelska na obszarze objętym rewitalizacją - niska aktywność kulturalna - coraz niższy poziom aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach i życiu kulturalnym - zły stan techniczny budynku, który jest dodatkowo niedostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p>	Projekt poza obszarem ⁸⁶	2 000 000	2018-2020	<p>Rewitalizacja budynku Centrum Aktywności Obywatelskiej umożliwi skupienie, w jednym budynku, który spełnia ważne funkcje społeczne, inicjatyw społecznych i edukacyjnych dzięki zapewnieniu przestrzeni do ich realizacji, oferując wsparcie dla mieszkańców obszarów rewitalizowanych (osoby bezrobotne, aktywni członkowie społeczności lokalnych, seniorzy, młodzież i inni). W CAO odbywać się będą różnego rodzaju szkolenia i warsztaty, których celem będzie aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców terenów zdegradowanych, co przyczyni się do likwidacji istotnych problemów społecznych i gosp. na obszarze rewitalizowanym.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej, poddanych rewitalizacji – 1 szt. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – 1 szt.</p>

⁸⁶ Projekt poza obszarem rewitalizacji. Projekt ma istotny wpływ na obszar rewitalizacji, gdyż modernizacja budynku (w którym realizowane są działania edukacyjne, integracyjne oraz będącym siedzibą wielu organizacji pozarządowych i instytucji pomocowych kierujących wsparcie do mieszkańców obszarów rewitalizowanych) wraz z zagospodarowaniem otoczenia przyczyni się do osiągnięcia celów przypisanych poszczególnym obszarom rewitalizacji. Projekt jest komplementarny z innymi projektami zgłaszanymi do Programu Rewitalizacji, których realizacja została zaplanowana na terenie Centrum Aktywności Obywatelskiej: ul. Sienkiewicza 70

				Projekt zakłada kompleksowy remont i adaptację budynku byłej Szkoły Podstawowej nr 4. na potrzeby Centrum Aktywności Obywatelskiej: remont/przebudowę sal szkoleniowych, biur, toalet, ciągów komunikacyjnych oraz dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo (zakup i montaż platformy schodowej), dostosowanie do potrzeb osób niedosłyszących (zakup i instalacja pętli indukcyjnych w salach szkoleniowych), zakup nowoczesnego sprzętu multimedialnego na potrzeby wyposażenia sal. Planuje się również modernizację terenu przyległego i budowę parkingu i posadzenie zieleni na obszarach rewitalizowanych				
15	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych na osiedlu Stawki	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Niezagospodarowana przestrzeń publiczna, poprawa stanu środowiska.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Budowa terenów rekreacyjno-sportowych i wypoczynkowych w pobliżu zbiornika retencyjnego Stawki II (plac zabaw, siłownia plenerowa, tereny zielone, mała architektura, ścieżki pieszne i rowerowe, miejsca wypoczynku, parkingi, tereny pod imprezy okolicznościowe)</p>	Obszar B: ul. Świerkowa	1 700 000	2019-2023	<p>Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej dla mieszkańców miasta, zwiększenie aktywności obywatelskiej na terenach rewitalizowanych</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1 szt.</p>
16	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa strefy rekreacji i wypoczynku	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Brak miejsc ogólnodostępnych i zagospodarowanych do uprawiania sportu, wypoczynku i rekreacji.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Budowa strefy rekreacji składającej się z placu zabaw, siłowni zewnętrznej, boiska wielofunkcyjnego</p>	Obszar C: pomiędzy ul. Świętokrzyską a ul. Osadową	1 040 070	2016-2019	Zaspokojenie potrzeb ludności poprzez wyposażenie gminy w odpowiedniej jakości infrastrukturę użyteczności publicznej, poprawa estetyki przestrzeni publicznej, poprawa stanu infrastruktury sportowo – rekreacyjnej, promocja aktywnego i zdrowego trybu życia, zwiększenie integracji mieszkańców obszaru; poprawa spójności społecznej dzięki umożliwieniu mieszkańcom

								zdegradowanych obszarów lepszego dostępu do usług rekreacyjnych
								Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1 szt.
17	Powiat Ostrowiecki	Rozbudowa infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie warunków do efektywnego wdrażania procesu edukacyjnego w powiecie Ostrowieckim; - zapewnienie uczniom Zespołu Szkół nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim odpowiednich warunków do przeprowadzania zajęć wychowania fizycznego; - zlikwidowanie zagrożeń dla zdrowia młodzieży, spowodowane odbywaniem zajęć z zakresu kultury fizycznej w niewłaściwych warunkach; - zapewnienie mieszkańcom powiatu różnych form spędzania wolnego czasu; <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt będzie polegał na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowie boiska wielofunkcyjnego do gry w piłkę ręczną, siatkówkę i tenisa; - budowie hali sportowej; - zagospodarowaniu terenu, tj. budowie dróg wewnętrznych i parkingów oraz urządzeniu terenów zielonych 	Obszar C: ul. Sandomierska 2	7 788 000,00	2018-2023	<p>Poprawa infrastruktury sportowej wpłynie znacząco na poprawę integracji społeczności lokalnej oraz zwiększenie aktywności fizycznej młodzieży szkolnej. Młodzież ucząca się w Zespole Szkół Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim uczestniczy w wielu międzyszkolnych zawodach i turniejach sportowych. Obecne warunki do odbywania zajęć i treningów nie pozwalają uczniom tej szkoły na równi konkurować w zmaganiach z uczniami innych szkół.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury sportowej – 2 szt.</p>
18	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Centrum Kultury	Modernizacja obiektów kultury – przebudowa budynku Kina Etiuda	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej,	<p>Problem:</p> <p>Zły stan infrastruktury obiektów kultury, brak możliwości korzystania z części obiektu przez osoby niepełnosprawne.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p>	Obszar A: Aleja 3-go Maja 6	9 594 000	2015-2019	<p>Poprawa warunków funkcjonowania instytucji kultury; poprawa spójności społecznej dzięki umożliwieniu mieszkańcom zdegradowanych obszarów lepszego dostępu do usług kulturalnych, umożliwienie pełnego dostępu usług kulturalnych osobom niepełnosprawnym, tworzenie warunków do</p>

			rekreacyjno-sportowej	Modernizacja budynku Kina Etiuda znajdującego się w Gminnej Ewidencji Zabytków, roboty ogólnobudowlane całego budynku wraz z dostosowaniem obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych, wymiana instalacji sanitarnych, elektrycznych, wykonanie klimatyzacji i wentylacji mechanicznej sali kina, remont, dachu, zakup wyposażenia, itp.				rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, rozszerzenie możliwości pożytecznego spędzania czasu, głównie przez dzieci i młodzież Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych obiektów kultury – 1 szt.
19	Powiat Ostrowiecki / Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim	Renowacja i modernizacja Pałacu Wielopolskich w ramach projektu „Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich”.	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	Problem: Realizacja projektu w ogromnym stopniu przyczyni się do lepszego wykorzystania istniejących zasobów kulturowych i potencjału ludzkiego środowiska kulturowego. Dziedzictwo kulturowe Ostrowca, działalność kulturalna i turystyczna bazująca na tym dziedzictwie będą stanowić ważny czynnik konkurencyjności Powiatu Ostrowieckiego oraz województwa świętokrzyskiego. Rezultaty osiągnięte dzięki realizacji projektu znacznie podniosą rangę Ostrowca Św., jako jednego z ośrodków życia kulturalnego i turystycznego w województwie. Projekt łączy elementy dziedzictwa ze współczesną działalnością kulturalną. Realizacja projektu jest kontynuacją długofalowego procesu tworzenia z miasta obszaru atrakcyjnego, pozwalającego mieszkańcom czerpać zyski z wartości kulturowych. Realizacja projektu w ogromnym stopniu przyczyni się do lepszego wykorzystania istniejących zasobów kulturowych i potencjału ludzkiego środowiska kulturowego. Dziedzictwo kulturowe Ostrowca, działalność kulturalna i turystyczna bazująca na	Obszar C: ul. Świętokrzyska 37	3 000 000	2020 - 2023	Rewitalizacja Pałacu Wielopolskich wraz z otoczeniem (Parkiem, który jest jednocześnie ważnym stanowiskiem archeologicznym), wpłynie zdecydowanie na zwiększenie potencjału miejsca, a tym samym na wzrost zainteresowania zabytkiem przez lokalną społeczność. Przyczyni się do zwiększenia jej świadomego uczestnictwa w kulturze oraz pozwoli na: -wzrost atrakcyjności turystycznej miasta poprzez udostępnienie zabytków dotychczas nieudostępnionych, znajdujących się w otoczeniu innych zabytków i stworzenie w ten sposób nowego produktu w ofercie turystycznej miasta; - poprawę estetyki i atrakcyjności zubożałej części miasta poprzez odpowiednie wyeksponowanie obiektów w krajobrazie w oparciu o walory turystyczne, historyczne oraz odpowiednie zagospodarowanie terenu wokół obiektu. Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych obiektów kultury – 1 szt.

				<p>tym dziedzictwie będą stanowić ważny czynnik konkurencyjności Powiatu Ostrowieckiego oraz województwa świętokrzyskiego. Rezultaty osiągnięte dzięki realizacji projektu znacznie podniosą rangę Ostrowca Św., jako jednego z ośrodków życia kulturalnego i turystycznego w województwie. Projekt łączy elementy dziedzictwa ze współczesną działalnością kulturalną. Realizacja projektu jest kontynuacją długofalowego procesu tworzenia z miasta obszaru atrakcyjnego, pozwalającego mieszkańcom czerpać zyski z wartości kulturowych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: W ramach prac dot. Pałacu Wielopolskich, planuje się wykonanie prac polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ociepleniu ścian zewnętrznych poniżej terenu, - wymianie pokrycia dachowego wraz z renowacją istniejącej wieżby dachowej, - renowacji istniejącego parkietu w poszczególnych salach ekspozycyjnych, - wykonaniu instalacji odgromowej, - prace budowlane, konserwatorskie, sztukatorskie i instalacyjne w korpusie głównym pałacu, - modernizacji przestarzałej kotłowni koksowej i zastąpienie jej przyjazną środowisku kotłownią z miejskiego węzła ciepłego oraz modernizację instalacji c.o. w pałacu, - zamontowaniu instalacji włamania, napadu i kontroli dostępu w korpusie głównym i bocznych skrzydłach pałacu, galerii obrazów na obu kondygnacjach, - instalacji telewizji przemysłowej 			
--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>CCTV w korpusie głównym i bocznych skrzydłach pałacu, oraz na zewnątrz budynku (zabezpieczenie terenu parkowego)</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacji opaski z kostki kamiennej wokół budynku oraz jej uzupełnienie - przebudowie istniejących ciągów pieszych oraz drogi dojazdowej do pałacu wraz z uporządkowaniem zagospodarowania zieleni na terenie zespołu pałacowego. 				
20	Ostrowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Rewitalizacja parku w Osiedlu XXV-lecia	<p>3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej</p>	<p>Problem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nasilenie zjawisk patologicznych - mała aktywność fizyczna wśród mieszkańców miasta - niska aktywność społeczna i obywatelska - niski udział terenów rekreacji i wypoczynku - niska aktywność kulturalna i sportowa - niska estetyka wybranych części miasta <p>Zakres realizowanych zadań: Rewitalizacja parku osiedlowego polegająca na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - remoncie boiska z na boisko wielofunkcyjne/ korty tenisowe, - remoncie fontanny i zagospodarowaniu terenu wokół niej, - remoncie alejek spacerowych i terenów zielonych - montażu urządzeń zabawowych oraz sztucznej nawierzchni na placach zabaw w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób korzystających, - powiększeniu siłowni zewnętrznej o nowe urządzenia do ćwiczeń, - zwiększeniu ilości miejsc do (ławki, 	Obszar A: Park w Osiedlu XXV-lecia:	1 000 000	2017-2023	<p>Rewitalizacja parku wpłynie korzystnie na poprawę atrakcyjności parku osiedlowego, na integrację społeczną mieszkańców, pozwoli na wspólny, rodzinny wypoczynek i zabawę umożliwi rozwój i aktywne spędzanie czasu w gronie rówieśników. Utworzenie większej ilości miejsc przeznaczonych do rekreacji i wypoczynku wpłynie pozytywnie na relacje społeczne i rodzinne, spowoduje wzrost aktywności obywatelskiej, ograniczy patologie, przemoc i przestępstwa. Urządzenia zabawowe, fitness oraz remont boiska spowodują wzrost aktywności fizycznej i ruchowej a co za tym idzie poprawę samopoczucia i zdrowia mieszkańców.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1 szt.</p>

				kosze itp.)				
21	Towarzystwo Przyjaciół Denkowa Parafia Rzymsko Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim; Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ostrowieckiej	Budowa ścieżki rekreacyjno- edukacyjnej	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Na obszarze A koncentrują się problemy społeczne, takie jak ubóstwo, bezrobocie. Problemem jest również niska aktywność społeczna. Przestrzeń Denkowa wymaga także przeprowadzenia działań poprawiających estetykę oraz lepsze wykorzystanie posiadanych walorów kulturowych, w szczególności w kontekście budowania kapitału społecznego tej części miasta, kształtowania tożsamości oraz poczucia dumy, z przynależności do wspólnoty lokalnej.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - wytyczenie, oznaczenie i urządzenie ścieżki edukacyjnej - urządzenie miejsc parkingowych - odnowienie zabytkowych figurek, krzyży i kapliczek - remont zabytkowej dzwonnicy wraz z opracowaniem stałej ekspozycji pn. „Z dziejów Denkowa i Parafii Denkowskiej” - zagospodarowanie terenu przy ul. Mostowej przy kładce pieszej - modernizację chodników oraz zieleńców - przebudowę/budowę nawierzchni ulic - ustawienie tablic informacyjno-edukacyjnych - wkomponowanie przy projektowanej ścieżce edukacyjnej</p>	Obszar A: ul. Szkołna 23, Rynek Denkowski, ul. Topolową, Struga Denkowska, plac zabaw „Pod Wiatrakami, ul. Samsonowicza, rzeka Kamienna, ul. Mostowa, ul. Spółdzielczą, ul. Podstawie, ul. Chrzanowskiego, ul. Ostrowiecka, Kościół Parafialny	1 7000 000	2017-2023	<p>Planowane efekty projektu: - zapewnienie warunków do spędzania wolnego czasu, - zapewnienie mieszkańcom w tym młodemu pokoleniu atrakcyjnej formy edukacji ekologicznej, - zapewnienie mieszkańcom godziwych warunków wypoczynku na łonie przyrody, - profilaktyka chorób cywilizacyjnych - integracja międzypokoleniowa, - stworzenie warunków do kultywowania tradycji lokalnych oraz historii i dziedzictwa kulturowego Pośrednio realizacja projektu przyczyni się do: - zwiększenie roli rekreacji i edukacji przyczyni się pośrednio do ograniczenia patologii społecznych, - zwiększenie atrakcyjności turystycznej.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1 kpl. Liczba ścieżek edukacyjnych – 1 kpl.</p>

				trwałych elementów zieleni				
22	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie terenów zielonych, sportowo-rekreacyjnych i centrów osiedli	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Nie w pełni zagospodarowana przestrzeń publiczna</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Rewitalizacja centrów osiedli poprzez renowację boiska przy ul. Dziewulskiego, przebudowę kortów tenisowych, zagospodarowanie obszarów małą architekturą, budowę placów zabaw, wyposażenia w urządzenia terenów rekreacyjno-sportowych, budowę parkingów, doposażenie placów zabaw, budowę oświetlenia boisk i placów zabaw, budowę punktów monitorowania bezpieczeństwa publicznego.</p>	Obszar A, B, C, D: ul. E. Dziewulskiego, ul. Słoneczna, Rynek Denkowski, ul. Zielona, tereny/ budynki użyteczności publicznej	1 4000 000	2017-2023	<p>Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej dla mieszkańców miasta, zwiększenie aktywności obywatelskiej na terenach rewitalizowanych, poprawa infrastruktury rekreacyjnej, sportowej; poprawa bezpieczeństwa publicznego</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni i obiektów publicznych – 6 szt.</p>
23	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Budowa placu zabaw w rejonie budynków nr 31 - 34 na os. Rosochy oraz budowa siłowni zewnętrznej pomiędzy budynkami nr 25 - 27 na os. Rosochy, a ul. Słoneczną w Ostrowcu Św.	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Brak w infrastrukturze technicznej w zakresie miejsc umożliwiających społeczności lokalnej, w szczególności młodym małżeństwom oraz rodzinom z małymi dziećmi, spędzania wolnego czasu; niski poziom aktywności fizycznej mieszkańców</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Budowa placu zabaw: dostawa i montaż urządzeń zabawowych, - wykonanie ogrodzenia placu zabaw, zagospodarowanie terenu, budowa siłowni zewnętrznej, zagospodarowanie terenu</p>	Obszar B: os. Rosochy 31, 32, 33, 34, 25, 26, 27	152 000	2016-2023	<p>Projekt przyczyni się do zaspokojenia potrzeb mieszkańców w dostęp do placów zabaw, zwiększenia bezpieczeństwa najmłodszych mieszkańców obszaru, rozwoju fizycznego dzieci, zagospodarowania czasu wolnego dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, poprawy estetyki otoczenia.</p> <p>Projekt przyczyni się do zwiększenia oferty w dostęp do urządzeń sportowo – rekreacyjnych, integracji społecznej mieszkańców, rozwoju kultury fizycznej osób zarówno w wieku produkcyjnym jak i poprodukcyjnym, poprawy funkcjonalności terenów spółdzielni, zwiększenia estetyki otoczenia, poprawy warunków zamieszkania</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni – 2 szt.</p>

24	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie parku Fabrycznego oraz parku w Częstocicach	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Nie w pełni zagospodarowana przestrzeń publiczna.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Zagospodarowanie parków poprzez małą architekturę, zieleni, urządzenia sportowo-rekreacyjne.</p>	Obszar C: ul. R. Traugutta - ul. T. Kościuszki, ul. Świętokrzyska	2 000 000	2017-2023	<p>Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej dla mieszkańców miasta, zwiększenie aktywności obywatelskiej na terenach rewitalizowanych</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 2 szt.</p>
25	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Ogród Zdrowia na Osiedlu Ogrody	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Przedmiotem inwestycji jest wykonanie zagospodarowania terenu i utworzenie obszaru o znaczeniu prozdrowotnym i edukacyjnym, jako miejsca ogólnodostępnego do wypoczynku i warsztatów hortiterapii.</p> <p>Problem: Użytkownikami ogrodu będą osoby z terenu osiedla i miasta zarówno zdrowe jak i osoby z różnymi problemami zdrowotnymi, mające trudności z funkcjonowaniem w społeczeństwie, uzależnione od substancji psychoaktywnych czy zagrożone wykluczeniem społecznym. Otoczenie ogrodu jest dla osób objętych leczeniem czynnikiem zarówno relaksującym jak i motywującym do ćwiczeń, pracy i inicjatywy w podejmowaniu działań. W trakcie terapii odnotowuje się liczne korzyści terapeutyczne i społeczne wśród nich zwiększoną samoocenę i wiarę w siebie, poczucie przydatności, rozwój społecznych i zawodowych umiejętności i poprawę samopoczucia.</p>	Obszar B Centrum osiedla Ogrody	1 600 000	2017-2019	<p>Stworzenie wielofunkcyjnej przestrzeni osiedlowej skierowanej do zróżnicowanej grupy użytkowników. Wykorzystanie terapeutycznego oddziaływania ogrodu i roślin na poprawę zdrowia psychicznego i fizycznego, stymulacja multiorganiczna ogrodem jako wspomaganie terapii osób uzależnionych od alkoholu, aktywizacja i integracja społeczna osób uzależnionych poprzez włączanie ich w proces twórczy przeobrażania przestrzeni osiedlowej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni – 1 szt.</p>

				<p>Zakres realizowanych zadań: Ogród podzielony zostanie na 5 stref zmysłów służących terapii i edukacji. Zakres zadań obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie ciągów komunikacyjnych, placów, nawierzchni sensorycznych - zagospodarowanie placu zabaw - zagospodarowanie siłowni zewnętrznej - zagospodarowanie zielonej klasy - montaż elementów małej architektury i elementów wyposażenia tj. pergola, ławki, kosze stojaki na rowery - nasadzenia roślin - założenie trawników - roboty przygotowawcze, rozbiórkowe i budowlane. 				
26	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim	Rozwój wysokiej jakości usług społecznych	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Niewystarczający poziom dostępności usług społecznych wśród mieszkańców obszarów rewitalizowanych oraz pozostałych części miasta</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Ułatwianie dostępu i podnoszenie jakości usług społecznych, poprzez</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Profilaktykę społeczną skierowaną do dzieci i rodzin w ramach działalności placówek wsparcia dziennego, świetlic środowiskowych. 2. Wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny, tj. działania asystenta rodziny, grupy wsparcia, interwencja kryzysowa, warsztaty i poradnictwo dla rodzin, w tym m.in. specjalistyczne, terapeutyczne i prawne (poradnictwo prawne i obywatelskie świadczone w oparciu o 	Obszar A, B, C, D. Pozostałe tereny Gminy	2 000 000	2017-2020	<p>Zwiększenie poziomu świadczonych usług oraz poprawa ich jakości. Zwiększenie poziomu usamodzielniania się osób wykluczonych społecznie, a tym samym zmniejszenie poziomu wydatków na działania z zakresu pomocy społecznej.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu – 50</p>

				<p>zdiagnozowane, indywidualne potrzeby uczestników może być realizowane tylko jako integralna część kompleksowego projektu).</p> <p>3. Wsparcie procesu usamodzielniania się i integracji ze środowiskiem, w tym poprzez specjalistyczne poradnictwo, usługi świadczone w ramach mieszkalnictwa wspomaganego – chronionego, treningowego i wspieranego (np.: pobyt czasowy z uwzględnieniem usług w formie treningów, nauki samodzielności, poradnictwa, pracy socjalnej, zmierzające do całkowitego usamodzielnienia).</p> <p>4. Wsparcie usług opieki nad osobami niesamodzielnymi, w tym starszymi, niepełnosprawnymi</p> <p>5. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób związanych ze świadczeniem usług społecznych, w tym osób sprawujących pieczę zastępczą.</p>				
27	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Rozwój i wsparcie przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie Targowisk Miejskich	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Niedostateczne wsparcie podmiotów gospodarczych skutkujące szybkim zamykaniem lub zawieszaniem prowadzenia własnej działalności gospodarczej.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Działania w ramach projektu prowadzić będą do zapewnienia organizacji parasolowej, wspierającej przedsiębiorców. Działania będą związane także z podnoszeniem kwalifikacji kadr Agencji Rozwoju Lokalnego jako instytucji otoczenia biznesu, tak, by zapewnić ostrowieckim przedsiębiorcom dostęp</p>	Obszar A. Pozostały obszar Gminy.	1 000 000	2017-2023	<p>Głównym efektem realizacji projektu będzie zapewnienie organizacji parasolowej wspierającej przedsiębiorców prowadzących działalność w ramach Targowisk Miejskich. Promocja przedsiębiorczości podejmowanej i prowadzonej na obszarze rewitalizowanym. Wzrost liczby osób odwiedzających Targowiska Miejskie. Rozwój przedsiębiorstw działających na obszarze rewitalizowanym. Wsparcie nowych podmiotów gospodarczych zakładanych na obszarze rewitalizowanym.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób/podmiotów objętych wsparciem – 30 / 10</p>

				<p>do fachowych usług i konsultantów posiadających aktualną wiedzę z zakresu nowoczesnego wsparcia przedsiębiorczości.</p> <p>Ponadto odbiorcą projektu będą przedsiębiorcy prowadzący działalność handlową na terenie Targowisk Miejskich. Obejmuje działania takie jak: preferencyjne ceny usług dla biznesu, tj. prowadzenia księgowości, obsługi prawnej, pozyskiwania środków na rozwój działalności gospodarczej, a także bezpłatne usługi w zakresie marketingu i doradztwa dla przedsiębiorców, coaching, mentoring, organizacja izby gospodarczej, rzecznictwo interesów przedsiębiorców, promocja oferty handlowej przedsiębiorców, podnoszenie standardów obsługi klienta, szkolenia w zakresie sprzedaży, merchandising, budowa marki i inne działania</p> <p>świadomościowe, których celem jest zwiększenie liczby osób robiących zakupy na terenie Targowisk Miejskich, a tym samym wsparcie rozwoju przedsiębiorstw działających w ramach Targowisk.</p>				
28	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem:</p> <p>Projekt jest zgodny z celem rewitalizacyjnym w zakresie rynku pracy jakim jest reintegracja zawodowa osób wykluczonych z rynku pracy i wspieranie samozatrudnienia oraz tworzenia i rozwoju działalności gospodarczych generujących nowe miejsca pracy w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz docelowo przyczyni się do wzrostu poziomu zatrudnienia wielkości mikro i małych</p>	70 Obszar A, B, C, D, E, F. Obszar Centrum Aktywności Obywatelskiej, ul. Sienkiewicza	1 000 000	2017-2023	<p>Zwiększenie poziomu przedsiębiorczości na terenach rewitalizowanych oraz innych obszarach miasta.. Poprawa funkcjonowania istniejących MŚP oraz wzrost ilości nowych MŚP na terenie miasta.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba przedsiębiorstw, które skorzystają ze wsparcia – 40 Liczba osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej – 25</p>

				<p>firm.</p> <p>Zaproponowane działania odpowiadają na zdiagnozowane problemy gospodarcze w Ostrowcu Świętokrzyskim:</p> <p>1/ Niska przedsiębiorczość ludności w wieku produkcyjnym – zmniejszająca się liczba osób prowadzących działalność gospodarczą, malejąca skłonność mieszkańców do podejmowania własnej działalności gospodarczej oraz mała trwałość i progres tej przedsiębiorczości;</p> <p>2/ Niska aktywność zawodowa – systematyczne zmniejszanie się liczby osób pracujących wobec zmniejszającego się bezrobocia rejestrowanego;</p> <p>3/ Zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych skutkujących nowymi miejscami pracy.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt polegający na wsparciu ukierunkowanym w szczególności na osoby znajdujące się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, przede wszystkim będą to osoby które mają trudności z wejściem czy też powrotem na rynek pracy, osoby pracujące i wsparcie firm w początkowym okresie działalności. W ramach projektu będą realizowane następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej na obszarach rewitalizowanych, - wsparcie przedsiębiorczości akademickiej, w tym w formie innowacyjnej przedsiębiorczości 				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

				<p>akademickiej na obszarach rewitalizowanych</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie firm w początkowym okresie działalności na obszarach rewitalizowanych poprzez zastosowanie m.in. następujących instrumentów: coaching, diagnoza kompetencji zawodowych w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, doradztwo, szkolenia, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, wsparcie pomostowe, ochrony własności intelektualnej i przemysłowej, kursy i szkolenia w zakresie tworzenia nowoczesnych modeli biznesowych budowy i rozwoju firm, poradnictwo w zakresie prowadzenia bieżącej działalności gospodarczej m.in. poprzez porady prawne, podatkowe, marketingowe, itp. 				
29	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Gminne Centrum Informacji w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem:</p> <p>Ostrowiec to miasto, w którym zaszły poważne zmiany w sferze ekonomii i gospodarki, mające negatywne skutki na sferę społeczną miasta. Otwarcie rynku pracy w krajach UE połączone z bezrobociem i zahamowaniem rozwoju ekonomicznego miasta przyniosły wzrost bezrobocia oraz zjawisko emigracji zarobkowej mieszkańców. Nastąpiły dwa zjawiska rzutujące na obraz miasta: spadek liczby stałych mieszkańców miasta o blisko 3 tys. osób oraz przyspieszenie zjawiska „starzenia się” społeczeństwa</p> <p>Skutki tych zjawisk to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyraźny spadek liczby aktywnych zawodowo mieszkańców przy wysokim odsetku bezrobotnych połączony z pogorszeniem się poziomu kwalifikacji 	Obszar A, B, C, D. Obszar Centrum Aktywności Obywatelskiej, ul. Sienkiewicza 70	210 000	2017-2023	<p>Najważniejsze efekty realizacji działania to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost poziomu kwalifikacji zawodowych i umiejętności istotnych dla zapotrzebowania współczesnego rynku pracy 2. Zwiększenie potencjału ekonomicznego miasta poprzez tworzenie nowych miejsc pracy oraz powstawanie kolejnych firm – szczególnie z sektora MŚP 3. Wzrost aktywności młodych ludzi wraz z zahamowaniem ich migracji z miasta. 4. Wzmocnienie kapitału społecznego miasta poprzez zaktywizowanie środowisk seniorskich i działalność na rzecz współpracy międzypokoleniowej <p>Trwałym efektem będzie też polepszenie współpracy pomiędzy instytucjami rynku pracy, samorządem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi, co w przyszłości będzie skutkowało podejmowaniem kolejnych wspólnych działań</p>

				<p>zawodowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - utrzymująca się rozbieżność pomiędzy oferowanymi kierunkami kształcenia a zapotrzebowaniem pracodawców - spadek poziomu przedsiębiorczości mieszkańców - nasilające się zjawisko odpływu młodych zdolnych i aktywnych osób do regionów atrakcyjniejszych ekonomicznie - wzrost problemów społecznych związany ze zwiększającym się odsetkiem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - zwiększenie się odsetka seniorów w stosunku do osób w wieku produkcyjnym, <p>Z drugiej strony pojawiło się też pozytywne zjawisko – szczególnie wśród seniorów i osób w wieku 45 + chęci wykorzystania swojej aktywności i zagospodarowania swojego czasu wolnego.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt przewiduje pomoc i koordynację działań mających na celu rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, edukacyjnej wśród mieszkańców miasta zamieszkujących obszary rewitalizacji. Wśród działań przewidywane są:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia aktywizacji zawodowej, przedsiębiorczości i rynku pracy: szkolenia z obszaru umiejętności osobistych pracownika, z zakresu umiejętności informatycznych, warsztaty z przedsiębiorczości, warsztaty tematyczne. 2. Wsparcie osób poszukujących pracy 			<p>na rzecz rozwoju społeczności lokalnej oraz samego miasta. Przyczyni się do wzrostu aktywności głównie wśród ludzi młodych, pozwoli wykorzystać ich energię i aktywność, wzmocni też wizerunek Ostrowca Świętokrzyskiego jako miasta przyjaznego, otwartego na nowe inicjatywy, stwarzającego dogodne warunki do pracy i rozwoju osobistego i społecznego.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestniczących w projekcie – 100</p>
--	--	--	--	---	--	--	--

				poprzez indywidualne doradztwo zawodowe, pomoc w procesie aplikowania do pracy – w szczególności dla osób nie posiadających dostępu do komputera i internetu, a także dla osób potrzebujących pomocy w trakcie aplikowania do pracy za granicą. Działania te byłyby skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób bezrobotnych poszukujących zatrudnienia, zwłaszcza osób młodych – absolwentów szkół średnich, zawodowych oraz uczelni wyższych.				
30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Brak motywacji życiowej, nieumiejętność radzenia sobie, wycofanie społeczne, rodzi postawę roszczeniową i niską aktywność społeczno-zawodową.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: 1. Kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczno – zawodowa wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej, obejmująca następujące działania: a) narzędzia oraz formy aktywnej integracji i pracy socjalnej, w szczególności: kontrakty socjalne (praca socjalna, prace społecznie użyteczne, usługi aktywnej integracji, działania o charakterze środowiskowym), programy aktywności lokalnej (zastosowanie w ramach projektu: środowiskowej pracy socjalnej realizowanej przez pracownika socjalnego lub inną osobę,</p>	Obszar A, B, C, D. Pozostałe tereny Gminy	2 000 000	2017-2020	<p>Poprawa sytuacji życiowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zwiększenie możliwości integracji i pracy socjalnej wśród osób wykluczonych społecznie. Umożliwienie zmiany kwalifikacji zawodowych, a tym samym zwiększenie szansy na znalezienie pracy.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 100 Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 20</p>

				<p>usług aktywnej integracji, prac społecznie użytecznych, działań o charakterze środowiskowym)</p> <p>b) kursy, szkolenia i inne zajęcia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji zawodowych;</p> <p>c) aktywizację zawodową poprzez staże, subsydiowane zatrudnienie, zatrudnienie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami oraz działania wspierające, w tym poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy, trener pracy;</p> <p>d) terapię oraz poradnictwo indywidualne i grupowe wspierające umiejętności społeczne i zawodowe umożliwiające powrót do życia społecznego, w tym aktywizację zawodową i powrót na rynek pracy;</p> <p>e) wsparcie środowiskowe na rzecz integracji zawodowej i społecznej (m.in. działania związane z animacją lokalną, streetworkingiem, coachingiem, treningiem pracy) z uwzględnieniem wolontariatu.</p>				
31	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Centrum Aktywności Obywatelskiej	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: CWISE odpowiada na potrzeby organizacji pozarządowych i członków grup nieformalnych, aktywnych obywateli, zamieszkujących na obszarze rewitalizowanym lub tych, którzy realizując inicjatywy społeczne na obszarze rewitalizowanym chcą spowodować zmianę w swoim najbliższym otoczeniu. Wiele organizacji boryka się z problemami. Nie stać ich na korzystanie z odpłatnych porad specjalistów, co stanowi ogromną</p>	Obszar A, B, C, D, E, F. Obszar Centrum Aktywności Obywatelskiej, ul. Stenklewicza 70	840 000	2017-2023	<p>Zwiększenie poziomu aktywności obywatelskiej mieszkańców, organizacji pozarządowych. Wzrost inicjatyw społecznych na terenach rewitalizowanych oraz innych obszarach miasta.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestniczących w projekcie – 100</p>

				<p>barierę ich rozwoju, a także realizacji inicjatyw społecznych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Odbiorcami projektu są organizacje pozarządowe działające na obszarze objętym rewitalizacją w Ostrowcu Św., a także takie, które chcą rozpocząć swoją działalność na tym obszarze lub na terenie miasta; przedstawiciele grup nieformalnych, aktywni obywatele społeczności, którzy chcą realizować projekty i inicjatywy społeczne. Wsparcie będzie udzielane bez względu na wiek – będą z niego korzystać zarówno przedstawiciele młodzieży, jak i seniorzy realizujący inicjatywy na tych obszarach. Wsparcie w ramach projektu udzielane będzie bezpłatnie i obejmować będzie następujący zakres usług: - poradnictwo - szkolenia, seminaria, spotkania informacyjne, - udostępnianie zaplecza techniczno-lokalowego</p>				
32	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących obszar rewitalizowany	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Cel projektu oraz działania wynikają ze zdiagnozowanych potrzeb grupy docelowej – osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które pozostają bez zatrudnienia.. Potrzeby grupy docelowej określone zostały dodatkowo w drodze wywiadów z pracownikami socjalnymi prowadzonych wśród klientów pom. społ. Zaplanowano wsparcie dla osób pozostających bez zatrudnienia, korzystających z pomocy społecznej dla których uzyskanie kwalifikacji</p>	Obszar A, B, C, D, E, F. Obszar Centrum Aktywności Obywatelskiej, ul. Sienkiewicza 70	5 000 000	2017 - 2023	<p>Aktywizacja i integracja społeczności lokalnych, zamieszkujących obszary rewitalizowane. Poprawa sytuacji osób bezrobotnych i ich włączenie społeczne, a także wzmocnienie kompetencji społecznych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje – 100 Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu projektu – 20</p>

				<p>zawodowych, poradnictwo, pośrednictwo pracy i staż mogą być wystarczające do podjęcia przez nie zatrudnienia.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: W projekcie realizowane będą zindywidualizowane i kompleksowe działania prowadzące do poprawy poziomu aktywności zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Wsparcie osób w ramach projektu będzie odbywało się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej z osób. Zastosowane zostaną instrumenty i narzędzia aktywnej integracji na rzecz osób doświadczających wykluczenia społecznego w wymiarze zawodowym i społecznym, zmierzające do eliminacji barier w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i prowadzących do zmniejszenia ryzyka zjawiska wykluczenia. Działania w ramach projektu ukierunkowane będą na potrzeby osób w trudnej sytuacji na rynku pracy, doświadczające wykluczenia wielokrotnego.</p>				Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem – 150
--	--	--	--	--	--	--	--	--

7. Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W trakcie prac nad przygotowaniem programu rewitalizacji, poprzez aktywne włączenie szeregu interesariuszy udało się zdefiniować znaczną liczbę projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmuje projekty i zadania, które wpisują się w cele i kierunki rewitalizacji zdefiniowane w niniejszym dokumencie. Zasadnicza różnica pomiędzy projektami ujętymi na liście podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych związana jest z priorytetami rewitalizacyjnymi, które zdefiniowane zostały w Regionalnym Programie Rewitalizacji Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020. Tym samym projekty ujęte na liście „podstawowej” spójne są z zakresem wsparcia przewidzianym dla Interwencji PI 9b, który związany będzie przede wszystkim z rozwiązywaniem problemów społecznych, gospodarczych, technicznych i przestrzenno-funkcjonalnych na rewitalizowanym obszarze poprzez przedsięwzięcia infrastrukturalne o mniejszej skali.

W tym układzie lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawiera uzupełniające inwestycje niezbędne dla rewitalizacji danego obszaru, które mogą być realizowane w ramach innych źródeł wsparcia, w tym w ramach różnych PI RPOWŚ na lata 2014-2020, POLiŚ oraz innych Programów Operacyjnych.

Do listy pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaliczyć można wszelkiego rodzaju działania i aktywności Interesariuszy, w tym Gminy, które kreować będą pozytywny wizerunek obszarów rewitalizowanych. Każdy ze wskazanych podobszarów charakteryzuje się bowiem zestawem specyficznych czynników i elementów, które dzięki ich umiejętnemu wykorzystaniu pozwolą zniwelować newralgiczne problemy społeczne występujące na danym obszarze. Istotne jest promowanie, zarówno samych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak też pozytywnych przemian zachodzących na tych obszarach, będących wynikiem komplementarnych i przemyślanych działań. Kreowanie pozytywnego wizerunku obszarów rewitalizowanych pozwoli szybciej i efektywniej wykorzystać efekt pozytywnych zmian. Istotne będzie włączenie szeregu dalszych Interesariuszy, którzy włączą się w proces rewitalizacji, w szczególności gospodarczej i społecznej.

Tabela 113. Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Podmiot zgłaszający	Tytuł projektu	Główne cele rewitalizacji	Opis problemu, zakres realizowanych zadań	Lokalizacja	Planowane nakłady (zł)	Termin realizacji	Planowany efekt rewitalizacji, kluczowe wskaźniki produktu
1	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Utworzenie i udostępnienie terenów inwestycyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim -etap I	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Braki w zakresie terenów inwestycyjnych możliwych do zaoferowania potencjalnym inwestorom.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - opracowanie dokumentacji projektowej - badania geotechniczne i dokumentacja techniczna dotycząca rekultywacji/remediacji, prac rozbiórkowych, wycinki drzew, budowy dróg, uzbrojenie w infrastrukturę techniczną - roboty budowlane – rekultywacja/remediacja gruntów, prace rozbiórkowe, wycinka drzew, budowa dróg, oświetlenia, kanalizacji deszczowej, uzbrojenie w infrastrukturę techniczną - promocja projektu – wykonanie tablicy informacyjnej/promocyjnej, udział w konferencjach/targach/forach branżowych; realizacja spotu radiowego; reklama w prasie, wykonanie filmu i folderu promocyjnego - inne – opracowanie studium wykonalności, przygotowanie terenów do sprzedaży (scalenie, podziały, operaty, ogłoszenia)</p>	Obszar E: ul. Batowska	11 021 869	2015-2018	<p>Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę techniczną dla potencjalnych inwestorów z sektora MŚP.</p> <p>Wskaźniki produktu: Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych – 11,80 ha</p>

2	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Utworzenie i udostępnienie terenów inwestycyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim -etap II	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Obszar F: zagospodarowanie zgodnie z planem przestrzennym; brak terenów inwestycyjnych / uporządkowanie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - opracowanie dokumentacji projektowej - roboty budowlane – budowa dróg, oświetlenia, kanalizacji deszczowej, uzbrojenie w infrastrukturę techniczną (w szczególności: sieć wodociągowa, kanalizacyjna, energetyczna, gazowa, innych sieci specjalistycznych) - przygotowanie terenów do sprzedaży (scalenie, podziały, operaty, ogłoszenia)</p>	Obszar F: ul. Samsonowicza	10 000 000	2020-2023	<p>Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w niezbędną infrastrukturę techniczną dla potencjalnych inwestorów z sektora MŚP</p> <p>Wskaźniki produktu: Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych – 40 ha</p>
3	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa ulicy Nowotrzeciaków wraz z zagospodarowaniem Strugi Denkowskiej	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Braki w infrastrukturze komunikacyjnej, zły stan infrastruktury technicznej. Niezagospodarowana i nieuregulowana przestrzeń Strugi Denkowskiej.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Budowa drogi o długości ok. 1,1 km wraz z zagospodarowaniem terenu, małą architekturą, oświetleniem, urządzeniem miejsc parkingowych. Budowa ścieżek rowerowych oraz miejsc wypoczynku, wkomponowanie przy projektowanej ścieżce trwałych elementów zieleni.</p>	Obszar D: ul. Iłżecka - ul. Siennieńska	6 500 000	2020-2023	<p>Budowa drogi pozwoli na połączenie ul. Iłżeckiej z ul. Siennieńską i stanowić będzie alternatywną drogę w stosunku do ul. Jana Pawła i ul. Rzeczeki. Wybudowany ciąg komunikacyjny oraz uregulowany stan Strugi Denkowskiej wraz ze ścieżką rowerową oraz miejscami parkingowymi i wypoczynkowymi pozwolą na zagospodarowanie terenów znajdujących się powyżej obszaru, dzięki czemu możliwy będzie ich rozwój w zakresie budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne. Ponadto, z uwagi na regulację strugi, dojdzie do poprawy stanu środowiska.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p>

				Regulacja i usprawnienie przepływu wód Strugi Denkowskiej.				Liczba zmodernizowanych / wybudowanych ciągów komunikacyjnych – 1 szt.
4	„Fundacja Pomocna Dłoń”	„Ostrowiec pięknieje”	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: W obrębie północno – wschodniej części osiedla Ogrody istnieje duży obszar, porastający trawą z wyznaczonymi, często w sposób naturalny (żywiolowy) ścieżkami, które trudno jest nazwać alejkami, nawet na obszarze skweru znajdującego się pomiędzy kortem tenisowym, a wieżowcem nr 15. Trawa w tym rejonie często pozostaje niewykoszona aż do uschnięcia. Robi to złe wrażenie zarówno w odbiorze samych mieszkańców.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: „Fundacja Pomocna Dłoń” prowadząc Centrum Integracji Społecznej, a także działalność gospodarczą, posiada odpowiednie doświadczenie w pracach związanych z zakładaniem zieleńców, rabat kwiatowych i doposażania tych miejsc elementami małej architektury. Jest w stanie również prowadzić zabiegi polegające na stałym utrzymaniu obszarów zieleni, ich konserwacji i wprowadzania zmian odświeżających. Na wskazanym obszarze pragnie zaaranżować i założyć w kilku wybranych miejscach wyodrębnione placyki zieleni. Placyki owe, o wielkości ok. 100m2 do 200 m2 stanowiłyby</p>	<p>Obszar B: Obszar skweru położonego na wschód od Szkoły Podstawowej nr 5, i dalej trawniki w rejonie bloków nr 11 i 13 na osiedlu Ogrody.</p>	150 000	2017-2018	<p>Poprawa estetyki miasta, promocja wizualna, nauka kultury współżycia mieszkańców i troski o otoczenie, w którym się żyje, stworzenie miłego miejsca odpoczynku. Dodatkowo możliwość zatrudnienia przy pracach uczestników Centrum Integracji Społecznej i tym samym udzielenie wsparcia tym mieszkańcom naszego miasta, którzy znajdują się w najtrudniejszej sytuacji życiowej i ekonomicznej.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni – 1 szt.</p>

				samoistne enklawy piękna. Każdy z nich miałby swoje cechy wyróżniające w zakresie zastosowanych gatunków kwiatów i zieleni, wyposażony w ławki do odpoczynku i podziwiania efektu pracy jego twórców, urządzenia do zabaw dla dzieci itp. Po stworzeniu opisanych miejsc, planuje się finansowanie ich utrzymania poprzez umowy sponsoringu przez różne instytucje zlokalizowane w naszym mieście, jako swoisty i bardzo sympatyczny sposób reklamy.				
5	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami socjalnymi przy ul. Parkowej	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Niedostateczna ilość lokali socjalnych na terenie miasta</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Budowa budynku z 18 lokalami socjalnymi z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz instalacjami wraz z zagospodarowaniem terenu (parkingi, drogi dojazdowe, place zabaw, oświetlenie, mała architektura, zieleń)</p>	Obszar C: ul Parkowa	2 877 252	2015-2020	<p>Zwiększenie ilości mieszkań socjalnych na terenie miasta. Poprawa warunków mieszkaniowych osób z trudną sytuacją materialną oraz życiową.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba wybudowanych mieszkań socjalnych – 18 szt.</p>
6	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Modernizacja budynku Ośrodka Interwencji Kryzysowej na potrzeby adaptacji obiektu na mieszkania socjalne / wspomagane / chronione	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Niewystarczająca integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczonych. Niezaspokojony popyt na mieszkania socjalne / chronione / wspomagane.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Wykonanie robót budowlanych w zakresie przebudowy, remontu i wyposażenia części</p>	Obszar D: os. Pułanki 10	2 500 000	2018-2021	<p>Dzięki realizacji przedsięwzięcia nastąpi integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczonych poprzez realizację usług świadczonych w mieszkaniach socjalnych / wspomaganych / chronionych, wspieranych w ramach „miękkich” działań. wizerunku obszarów rewitalizowanych.</p> <p>Wskaźniki produktu:</p>

				zdegradowanego budynku Ośrodka Interwencji Kryzysowej w celu adaptacji na mieszkania socjalne lub wspomagane lub chronione przeznaczone dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.				Liczba wyremontowanych / przebudowanych zdegradowanych budynków – 1 szt.
7	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa hali targowej przy ul. J. Słowackiego, przeznaczonej na cele promocji lokalnych produktów wraz z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>Problem: Obszar A: zły stan infrastruktury targowiska miejskiego; niekorzystne warunki dystrybucji produktów rolno-spożywczych / budowa hali targowej wraz z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - prace rozbiórkowe, tj. rozbiórka istniejących pawilonów handlowych - budowa hali targowej z instalacją wod.-kan, co, energii elektrycznej, instalacją kanalizacji deszczowej, instalacją fotowoltaiczną, - zagospodarowanie terenu (m.in. utwardzenie terenu, budowa miejsc parkingowych, wykonanie zjazdów publicznych, ogrodzenie terenu, nasadzenia)</p>	Obszar A: ul. Słowackiego	2 025 306	2016-2017	<p>Realizacja projektu korzystnie wpłynie na rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz poprawi warunki do sprzedaży bezpośredniej. Przyczyni się do tworzenia więzi handlowych, w których odbiorca w prosty sposób może kontrolować pochodzenie towaru. Bliskość rynku zbytu dla producentów artykułów rolno-spożywczych oraz ich bezpośrednia konkurencja wymusi poprawę jakości oferowanych przez nich produktów.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1 szt. Liczba przygotowanych przestrzeni dla podmiotów gospodarczych – 1 szt.</p>
8	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Ostrowiecka Młodzież – Kreatywna Młodzież	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Ostrowieckie dzieci i młodzież posiadają małą wiedzę na temat przedsiębiorczości, nie są wystarczająco aktywni społecznie. W ofercie skierowanej do dzieci i młodzieży brakuje profesjonalnego doradztwa zawodowego i planowania kariery.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - indywidualne doradztwo zawodowe</p>	Obszar A, B, C, D: Obszar Centrum Aktywności Obywatelskiej, ul. Stenklewicza 70 Gminne placówki oświatowe	250 000	2017-2023	<p>Rozbudzenie wśród uczestników zainteresowania samorozwojem i przedsiębiorczością. Wzmocnienie więzi młodzieży ostrowieckiej z miejscem ich pochodzenia. Wyłonienie Liderów Młodzieżowych, którzy mają wpływ na środowisko rówieśnicze, by swoim przykładem wprowadzali trwałe zmiany w relacjach i budowali komunikację szacunku, inicjowali ciekawe rozwiązania w zakresie spędzania czasu wolnego oraz</p>

				- warsztatowe zajęcia grupowe - młodzieżowych saloniki dyskusyjne				życie wolne od uzależnień. Wskaźniki produktu: Liczba uczniów korzystających z doradztw i warsztatów – 200
9	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	Świetlica środowiskowa przy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	Problem: - brak pomieszczeń umożliwiających spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież - brak warunków lokalowych do organizacji zajęć edukacyjnych, sportowych i wychowawczych - wysoki poziom zwiększający się poziom negatywnych zjawisk społecznych Zakres realizowanych zadań: - adaptacja i odnowienie budynku w zakresie niezbędnym do funkcjonowania świetlicy środowiskowej. - zakup niezbędnego wyposażenia	Obszar A: ul. Szkolna 23	120 000	2017 - 2023	Funkcjonowanie świetlicy środowiskowej wpłynie znacząco na poprawę oferty wychowawczo-edukacyjnej, przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom w szczególności przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu i narkotyków, przeciwdziałanie przemocy dotyczącej dzieci i młodzież, a także poprawę integracji ze społecznością lokalną. Wskaźniki produktu: Liczba nowo uruchomionych świetlic środowiskowych – 1 szt. Liczba osób korzystających ze świetlicy środowiskowej – 20
10	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi na rzecz prowadzonej Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom”	Wyrównajmy „pas startowy”- przygotowanie wychowanków Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Ostrowcu Świętokrzyskim do integracji ze środowiskiem i usamodzielnienia się..	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	Problem: Dla wychowanków systemu pieczy zastępczej, w tym placówek opiekuńczo-wychowawczych, osiągnięcie pełnoletności związane jest z koniecznością usamodzielnienia się. Dla wielu spośród tych młodych ludzi moment ten jest trudny i dramatyczny, bo nierozdzielnie związany z wejściem w samodzielne życie bez wsparcia rodziny, a niejednokrotnie obarczony również koniecznością wzięcia na siebie odpowiedzialności za nieporadnego życiowo rodzica lub członka rodziny biologicznej, z którym utrzymuje kontakt. Jednocześnie ze względu na trudne	ul. Szkolna 19	100 000	2017	Realizacja projektu usprawni proces integracji naszych wychowanków ze społeczeństwem, a tym samym kształtowania kompetencji społecznych, oraz będzie wsparciem procesu usamodzielniania się wychowanków osiągających pełnoletność. Program uczy radzić sobie z trudnymi emocjami, wskazuje pozytywne formy spędzania wolnego czasu, wyposaży w konkretne umiejętności, a przez to zapobiega wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestniczących w projekcie – 30

				<p> przeżycia nasi wychowankowie mają trudności z nawiązaniem trwałych, wartościowych więzi społecznych. Tym samym ilość osób chętnych do udzielenia im pomocy i społecznego wsparcia jest ograniczona. Zapewnienie warunków materialnych wychowankom nie wystarczy do zakończenia procesu usamodzielniania się sukcesem. Również w przypadku zapewnienia potrzeb bytowych wychowanków usamodzielniających się procesowi temu towarzyszy poczucie lęku, odrzucenia i osamotnienia. Tym samym konieczne jest podejmowanie działań obejmujących całościowo proces usamodzielniania się, na co stara się odpowiedzieć niniejszy projekt. </p> <p> Zakres realizowanych zadań: Cel projektu zostanie zrealizowany poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie kompetencji społecznych umożliwiających prawidłową integrację ze środowiskiem poprzez realizację warsztatów psychoedukacyjnych, indywidualnych spotkań z psychologiem - organizację działań integracyjnych z biologicznymi rodzinami wychowanków placówki - indywidualne i grupowe wychowanków oraz ich rodzin, - organizację Dnia Rodziny. - rozwijanie zdolności i zainteresowań wychowanków placówki poprzez udział w zajęciach </p>			
--	--	--	--	---	--	--	--

				plastycznych i teatralnych umożliwiających integrację ze środowiskiem, udział w zimowym i wakacyjnym obozie socjoterapeutycznym, organizację wycieczki edukacyjnej, kurs prawa jazdy dla najstarszych wychowanków, korepetycje przedmiotowe - podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników placówki poprzez realizację warsztatów umiejętności wychowawczych, indywidualnych i grupowych spotkań z psychologiem				
11	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi	Przebudowa budynków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” Zgromadzenia Sióstr franciszkanek Rodziny Maryi	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Niepubliczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasz Dom” Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi istnieje od 2008 r. jest przeznaczona dla 30 dzieci. zgodnie z obowiązującą ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje konieczność reorganizacji placówki i utworzenie w miejsce jednej dużej - dwóch lub trzech mniejszych. Umowa ze starostwem powiatowym na prowadzenie placówki kończy się w połowie 2017 r. i nowa może być podpisana tylko pod warunkiem spełnienia standardów zawartych w ustawie. Aby osiągnąć ten cel, konieczny jest remont budynku, aby utworzyć dwie lub trzy odrębne placówki po 14 dzieci. W innym wypadku placówka przestanie istnieć.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Przebudowa placówki jest</p>	Obszar A: ul. Szkolna 19, ul. Szkolna 17, ul. Szkolna 19 a, ul. Szkolna 19b	3 500 000	2017-2018	<p>Przeprowadzony remont pozwoli na dalsze istnienie placówki i stworzenie rodzinnych, sprzyjających rozwojowi dzieci i młodzieży placówek opiekuńczo-wychowawczych, gdzie w warunkach zbliżonych do rodzinnych, dzieci będą miały nie tylko opiekę, ale będą przygotowywać się do samodzielności i podjęcia odpowiedzialności za swoje życie. Dalsze istnienie pozwoli na zapewnienie opieki i wychowania dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej oraz pozbawionych opieki rodzicielskiej pochodzących z miasta i powiatu ostrowieckiego.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych budynków – 1 szt.</p>

				zaplansowana w etapach, aby nie przerywać jej funkcjonowania. Pierwszy etap to remont dotychczasowej części biurowej i kilku pomieszczeń istniejącego wcześniej specjalnego ośrodka wychowawczego – budynki 17 i 19 b. Ma tu powstać placówka opiekuńczo-wychowawcza dla 14 dzieci. Drugi etap to remont budynku nr 19 i przystosowanie go do potrzeb małej, bardziej rodzinnej placówki oraz przygotowanie pomieszczeń dla specjalistów. Trzeci etap to remont budynku po specjalnym ośrodku wychowawczym – ul. Szkolna 19a i przystosowanie go na potrzeby placówki opiekuńczo-wychowawczej z miejscami dla niepełnosprawnych dzieci. Kolejnym etapem będzie termomodernizacja budynku, doposażenie placu zabaw i wykonanie nowego ogrodzenia.				
12	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prowadzenie zajęć integracyjno-profilaktycznych w świetlicy środowiskowej przy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Niewystarczający poziom opieki pedagogicznej dla dzieci młodzieży, poszerzające się negatywne zjawiska uzależnień i przemocy, niski poziom integracji.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - prowadzenie zajęć integracyjno-profilaktycznych poprzez umożliwianie dzieciom i młodzieży wszechstronnego rozwoju z udziałem wykwalifikowanych instruktorów w takich dziedzinach aktywności jak: sport, kultura i sztuka, edukacja i rekreacja co przyczyni się do kształtowania</p>	Obszar A: ul. Szkolna 23	200 000	2018 - 2023	<p>Prowadzenie w świetlicy środowiskowej zajęć integracyjno-profilaktycznych wpłynie znacząco na poprawę oferty wychowawczo-edukacyjnej, przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom w szczególności przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu i narkotyków, przeciwdziałanie przemocy dotyczącej dzieci i młodzieży, a także poprawę integracji ze społecznością lokalną.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestniczących w projekcie – 30</p>

				<p>pożądanych zachowań społecznych i cech osobowości</p> <ul style="list-style-type: none"> - planuje się ćwiczenia grup sportowych pod kierunkiem instruktorów (np. zajęcia kulturystyczne, szachy, tenis stołowy) - przygotowanie do rywalizacji młodzieży w zawodach o zasięgu gminnym, powiatowym oraz regionalnym i ponadregionalnym. - w zakresie kultury i sztuki planuje się rozwój talentów w zakresie: malarstwa, rzeźby, ceramiki, grafiki komputerowej i fotografii - projekcja wartościowych filmów posiadających walor wychowawczo-educacyjny - planuje się organizację wycieczek krajoznawczych i rajdów pieszych oraz rowerowych - przewiduje się również prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży wymagającej wsparcia w tym zakresie 				
13	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prowadzenie Punktów Konsultacyjnych ds. Uzależnień w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem:</p> <p>Ostrowiec Świętokrzyski to miasto, w którym w ciągu ostatnich kilkunastu lat zaszły poważne zmiany w sferze ekonomii i gospodarki, mające negatywne skutki na sferę społeczną miasta. Spadek pozycji ekonomicznej miasta pociągnął za sobą degradację części obszaru gminy. Jednym z ubocznych skutków tej degradacji jest wzrost liczby osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, a także upowszechnienie się tych zjawisk wśród młodzieży szkolnej.</p>	Obszar A, B, C, D, E. Obszar Centrum Aktywności Obywatelskiej, ul. Sienkiewicza 70	581 000	2017-2023	<p>Podstawowym efektem realizacji działania będzie wzrost świadomości mieszkańców w zakresie nałogów, zagrożeń jakie niesie ze sobą stosowanie używek (alkohol, narkotyki, „dopalacze”) oraz uzależnienie od hazardu czy cyber uzależnienia we wszelkiej formie. Wartością dodaną będzie również zdiagnozowanie osób uzależnionych przejawiających chęć zerwania z nałogiem i podjęcie pracy z nimi celem wyjścia z niego.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestniczących w projekcie</p>

				<p>Zakres realizowanych zadań: Punkt konsultacyjny ds. uzależnień to miejsce, w którym specjalista dokonuje wstępnej diagnozy problemu, zbiera wywiad dotyczący stopnia zaawansowania uzależnienia, edukuje, udziela informacji, motywuje do podjęcia leczenia. Działanie prowadzone będzie dwutorowo:</p> <p>1. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych, eksperymentujących z narkotykami i ich rodzin, prowadzony w budynku Centrum Edukacji Obywatelskiej</p> <p>2. Punkty konsultacyjne prowadzone w gminnych placówkach oświatowych publicznych</p> <p>Zadania punktów konsultacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, - udzielanie osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych, psychologicznych i profilaktycznych w sprawach uzależnień, - wspomaganie osób używających ryzykownie i szkodliwie w podjęciu decyzji w sprawie zmiany, - motywowanie osób współuzależnionych do ewentualnego podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego, - gromadzenie aktualnych informacji 				- 100
--	--	--	--	--	--	--	--	-------

				o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla rodziny, - współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień, w szczególności lekarzami psychiatrrii;				
14	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	"Aktywni na rynku pracy"	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Ostrowcu Św. pochodzący z rodzin u których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, nie wykazują motywacji do osiągnięcia wysokich wyników w kształceniu zawodowym, co przejawia się brakiem umiejętności techniczno-informatycznych i skutkuje niedostatecznym przygotowaniem do wymagań rynku pracy. Problem potęguje brak bezpośredniego kontaktu z pracodawcą w toku edukacji szkolnej. Uczniowie z powodu trudnych warunków materialnych, nie posiadają w domu komputerów lub nie mają dostępu do Internetu.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - 96-godzinny Kurs programowania i obsługi obrabiarek CNC - zakup dwóch programów: do nauki programowania obrabiarek CNC i nauki komputerowego wspomaganie wytwarzania - 150-godzinne staże zawodowe na lokalnym rynku pracy - indywidualne doradztwo zawodowe</p>	Obszar A: ul. A. Mickiewicza 1	565 720	2017-2019	<p>Uzyskanie niezbędnych kompetencji techniczno-informatycznych i osiągnięcie przez uczniów samodzielności i kreatywności zawodowej oraz wzbudzenie ich aktywności a w efekcie poprawie ich sytuacji społeczno-ekonomicznej. I służących wzrostowi ich kwalifikacji zawodowych jako przyszłych pracowników</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób biorących udział w projekcie – 40</p>

				<ul style="list-style-type: none"> - stypendia stażowe - materiały szkoleniowo-piśmiennicze, - szkolenia bhp, - zakup odzieży ochronnej, - materiały szkoleniowo-piśmiennicze, - catering, obsługa projektu, zakupy biurowe 				
15	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	"Aktywni bezrobotni!"	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem: Potrzeba realizacji projektu wynika z faktu wysokiego bezrobocia na terenie województwa świętokrzyskiego, które na koniec kwietnia 2014 roku osiągnęło poziom 15,8%. Z diagnozy przeprowadzonej wśród pracodawców na rynku lokalnym wywnioskować można, iż bezrobotni kobiety i mężczyźni postrzegani są jako mało przedsiębiorczy, a ich kwalifikacje i umiejętności zawodowe często nie spełniają oczekiwań pracodawców, wymagających znajomości najnowszych technik i metod świadczonych usług. Przyczynami wysokiego bezrobocia jest także niechęć pracodawców do zatrudniania osób bez doświadczenia zawodowego (41,1%). Kolejny zidentyfikowany problem to niska mobilność zawodowa i edukacyjna, spowodowana niedostosowaniem kwalifikacji do potrzeb rynku pracy oraz wynikające z tego faktu obniżenie motywacji do podnoszenia lub nabywania nowych umiejętności zawodowych.</p>	Obszar A: ul. A. Mickiewicza 1	574 970	2017-2019	<p>Dostosowanie kompetencji zawodowych, podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz wyrównanie szans bezrobotnych osób z terenu województwa świętokrzyskiego (zwłaszcza na terenach rewitalizowanych) do aktywnego funkcjonowania na rynku pracy.</p> <p>Zwiększenie motywacji do podnoszenia lub nabywania nowych umiejętności zawodowych. Kursy przyczynią się również do wyposażenia grupy bezrobotnych objętych wsparciem w adekwatne do potrzeb rynku pracy kompetencje zawodowe, umożliwią zdobycie niezbędnego doświadczenia oraz zwiększą ich mobilność na rynku pracy, dzięki czemu będą mieli większe szanse na znalezienie pracy, która zapewni im godziwe środki utrzymania</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób biorących udział w projekcie – 40</p>

				<p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 96-godzinny Kurs programowania i obsługi obrabiarek CNC - 96-godzinny Kurs wizażu i stylizacji paznokci - kursy na prawo jazdy kategorii: B, B+E, A2, C - zakup dwóch programów: do nauki programowania obrabiarek CNC i nauki komputerowego wspomaganie wytwarzania, - zakup materiałów, środków i sprzętu do makijażu oraz stylizacji paznokci, - szkolenia bhp, - zakup odzieży ochronnej, - materiały szkoleniowo-piśmiennicze, - catering, obsługa projektu, zakupy biurowe 				
16	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aktywni seniorzy-aktywna społeczność	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>Problem:</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na problem braku oferty spędzania czasu wolnego dla seniorów, dostosowanej do ich potrzeb, zainteresowań, a także sytuacji finansowej. Osoby starsze przejawiają chęć wykorzystania swojej wiedzy, doświadczenia, zainteresowań, tymczasem brakuje oferty zajęć, która pozwoliłaby im ten potencjał wykorzystać. Osoby starsze mogą być przykładem zainteresowania sprawami swojej społeczności. Seniorzy borykają się z problemem niedostosowania do zmieniającego się świata, który w dużej mierze opiera się na</p>	<p>Obszar A, B, C, D Obszar Centrum Aktywności Obywatelskiej, ul. Sienkiewicza 70 Centrum Przedsiębiorczości i Aktywizacji Zawodowej</p>	400 000	2017-2020	<p>Zwiększenia aktywności osób starszych oraz możliwości rozwoju ich postaw obywatelskich i przedsiębiorczych.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestniczących w projekcie – 100</p>

				<p>nowoczesnych środkach przekazu informacji. Ponieważ seniorzy, aby efektywnie uczyć się wymagają specjalnego podejścia, uwzględniającego ich potrzeby, niezbędne jest przygotowanie zajęć odpowiadających na ich potrzeby i oczekiwania.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Odbiorcą projektu są osoby starsze zamieszkujące w Ostrowcu Św.. Projekt obejmował będzie zajęcia komputerowe, plastyczne, gimnastyczne w zakresie zdrowego stylu życia i żywienia, naukę radzenia sobie ze stresem i animacji czasu wolnego, a także warsztaty dla liderów z zakresu samoorganizacji i prowadzenia grup seniorskich. Zakłada się realizację kolejnych edycji projektu w poszczególnych latach realizacji projektu.</p>				
17	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Poprawa społeczno - gospodarczego wykorzystania Osiedlowego Domu Społecznego „Malwa” w Ostrowcu Św.	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Niski poziom przedsiębiorczości na obszarze</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - promowanie przedsiębiorczości i aktywności społecznej poprzez organizację różnego rodzaju szkoleń - utworzenie nowych miejsc pracy - promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego</p>	Obszar B os. Stawki 45	284 400 zł	2016-2023	<p>Projekt przyczyni się do ułatwienia dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług kulturalnych i gospodarczych, poszerzenia wiedzy mieszkańców na temat możliwości prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie drobnej produkcji i usług.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestniczących w spotkaniach – 50 osób</p>

18	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Przebudowa budynków dawnego browaru przy ul. Siennieńskiej 54 w Ostrowcu Świętokrzyskim na potrzeby instytucji kultury - Miejskiej Biblioteki Publicznej, Miejskiego Centrum Kultury oraz Biura Wystaw Artystycznych	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Zły stan techniczny obiektów kultury, niezagospodarowana przestrzeń publiczna</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - rozbiorczy części suszarni, magazynu, słodowni, warzelni, magazynu zbożowego, - rewitalizacja zespołu obiektów polegająca na przebudowie i adaptacji do nowych funkcji budynku, - wykonanie fragmentów dobudowanych do budynku, - prace termomodernizacyjne, - nawierzchnie utwardzone i ciągi pieszo-jezdne, - parkingi, zieleń, - sieci zewnętrzne, - wyposażenie, mała architektura (ławki, kosze na śmieci, oświetlenie, stacja trafo, itp.).</p>	Obszar A: ul. Siennieńska 54	21 125 250	2015-2018	<p>Wzrost zainteresowania ofertą kulturalną miasta zarówno wśród mieszkańców, jak i turystów oraz w efekcie wzrost natężenia ruchu turystycznego w mieście. Pozytywne oddziaływanie społeczno-gospodarcze projektu będzie związane również z poprawą i ugruntowaniem wizerunku Ostrowca Świętokrzyskiego jako miasta, w którym prężnie i w zgodzie z tradycjami historycznymi miasta rozwija się kultura. Korzyścią długofalową będzie również niewątpliwie poprawa warunków życia mieszkańców dzięki zapewnionemu dostępowi do najwyższej jakości oferty kulturalnej. Planowana infrastruktura stworzy warunki do nieograniczonej twórczości artystycznej, rozwijania zainteresowań i talentów oraz maksymalnego zaspokajania szerokich potrzeb kulturalnych wspólnoty lokalnej poprzez zaoferowanie w jednym miejscu całościowych, obszernych i złożonych usług kulturalnych. Projekt umożliwi sprawne zapewnienie współfunkcjonowania Biblioteki, Biura Wystaw Artystycznych oraz Miejskiego Centrum Kultury w obrębie fragmentu jednego kwartału zabudowy miejskiej, przy wykorzystaniu istniejących zabudowań, rozbudowę/odbudowę budynków wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego (parkingi, zieleń) i wyeksponowaniu walorów architektoniczno-historycznych obiektowych zabytków architektury przemysłowej</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych obiektów</p>
----	-------------------------------	--	---	--	---------------------------------	------------	-----------	--

								kultury – 1 szt.
19	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Centrum Kultury	Centrum Tradycji Hutnictwa	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Obszar, na którym ma być realizowane przedsięwzięcie, to były tereny starego zakładu Huty Ostrowiec. Budynek, w którym zostanie zlokalizowane Centrum, są obecnie nieużytkowane. Elewacje zewnętrzne budynków znajdują się w bardzo złym stanie ogólnym. Stan techniczny wnętrza określa się jako zły. Lokale wymagają natychmiastowego remontu w celu ocalenia ich przed degradacją. Budynek są w środku poważnie uszkodzone i zdewastowane.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - prace budowlane i konserwatorskie - prace instalacyjne (branża elektryczna, wod. - kan. c. o., wentylacja i klimatyzacja) - zakup sprzętu, eksponatów i wyposażenia - digitalizacja zbiorów.</p>	Obszar C: ul. Świętokrzyska 6 i 6A	10 983 900	2018-2020	<p>Powstanie multimedialnego Centrum Tradycji Hutnictwa stworzy możliwości do poszerzenia oferty kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej regionu o szlaki kultury przemysłowej czy też architektury przemysłowej. Miejsce stanie się w tym kontekście centrum wiedzy o tej części regionu. Będzie gromadziło pamiątki, materiały i archiwalia świadczące o wspólnym dziedzictwie kulturowym, jakim jest kilkusetletnia tradycja przemysłowa regionu. Wpłynie to na rozwój kultury i turystyki w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego regionu. Zaletą utworzenia centrum będzie także poszerzenie i poprawa edukacji przede wszystkim wśród młodzieży. Nastąpi podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców regionu na temat ich przeszłości oraz wzrost integracji lokalnych środowisk kulturotwórczych.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych obiektów kultury – 1 szt.</p>
20	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Ostrowcu Świętokrzyskim	„Rozbudowa Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia o salę koncertową wraz z instalacjami wod.-kan., gazu, c.o., wentylacji mechanicznej, klimatyzacji, energii elektrycznej, techniczną i	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Głównym powodem jest konieczność poprawienia warunków lokalowych i podniesienie standardów kształcenia muzycznego.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt dotyczy rozbudowy, przebudowy i remontu nie</p>	Obszar A: ul. Iłżecka 47	15 629 918,81	2018	<p>Poprawa warunków lokalowych i podniesienie kształcenia muzycznego. Dzięki przeprowadzonym działaniom zwiększy się oferta kulturalna regionu. W konsekwencji rezultaty projektu wpłyną na wzrost atrakcyjności miasta.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych obiektów kultury – 1 szt.</p>

		niskoprądową – na działkach nr ew. 48/9, 49/2, 50 (obręb 36, arkusz 1) położonych przy ul. Hłżeckiej w Ostrowcu Św.”		zabytkowej infrastruktury na cele działalności kulturalnej. Beneficjentem projektu będzie Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia prowadzona i nadzorowana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zakres inwestycji będzie obejmował rozbudowę budynku o budowę Sali koncertowej wraz z zapleczem i wyposażeniem.				
21	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa ścieżek rowerowych	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Brak spójnego systemu uporządkowanych ścieżek rowerowych na terenie miasta. Niski udział ścieżek rowerowych w ogólnej długości dróg na terenie miasta. Niedostosowanie infrastruktury technicznej do wzrastającego ruchu rowerowego Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura drogowa i parkingowa</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Budowa ścieżek rowerowych na terenach rewitalizowanych o długości ok. 6 km wraz z małą architekturą oraz stacjami umożliwiającymi naprawę rowerów.</p>	Obszar A, B, C, D, E, F	3 000 000	2017-2023	<p>Zwiększenie odstępności terenów rewitalizowanych dla mieszkańców korzystających z rowerów, poprawa stanu środowiska, popularyzacja aktywnego trybu życia. Poprawa stanu środowiska. Zapewnianie odpowiedniej i bezpiecznej infrastruktury na poziomie obszarów. Edukacja rowerowa i wspieranie bezpieczeństwa rowerzystów Poprawa zdrowia i sprawności fizycznej rowerzystów</p> <p>Wskaźniki produktu: Długość wybudowanych/zmodernizowanych ścieżek rowerowych – 6 km</p>
22	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / MOSiR Ostrowiec Św.	Remont i doposażenie Miejskiego Stadionu Sportowego KSZO	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: W wyniku realizacji przedsięwzięcia rozwiązany ma być problem: - złego stanu technicznego powłok malarskich trybun stadionu, - złego stanu siedzisk dla kibiców - złego stanu ogrodzenia od strony ul. Zgoda - przestarzałego i wyeksploatowanego systemu</p>	Obszar C: ul. Świętokrzyska 11	1 980 000	2017-2023	<p>Wykonanie prac remontowych stadionu wpłynie na komfort i bezpieczeństwo mieszkańców uczestniczących w imprezach organizowanych na Miejskim Stadionie Piłkarskim (mecze piłkarskie, koncerty, turnieje i inne).</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych obiektów infrastruktury sportowej – 1 szt.</p>

				<p>nawadniania boisk</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestarzałego i częściowo niesprawnego systemu nagłośnienia stadionu - braku piłko chwytów za bramkami <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - malowanie konstrukcji stalowej trybun stadionu - wymiana siedzisk dla kibiców - budowa nowego ogrodzenia od strony ul. Zgoda - wykonanie instalacji nawadniającej płytę boiska - montaż nowego systemu nagłośnienia stadionu - montaż piłko chwytów za bramkami 				
23	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego Stawki II	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Niezagospodarowana przestrzeń publiczna; zły stan Strugi Denkowskiej, brak miejsc do aktywnego wypoczynku i rekreacji.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego o pojemności 49tys.m3 - odbudowa koryta Strugi Denkowskiej - budowa przepustu z piętrzeniem - formowania podwyższenia zbiornika - budowa kanału deszczowego, przerzutowego, rowów izolacyjnych - budowa przystani kajakowej - odmulenie przepustów, mnich spustowych - budowa ciągów spacerowych oraz ścieżek rowerowych, oświetlenia, 	Obszar B: os. Stawki	5 600 000	2020-2023	<p>Poprawa jakości wód, poprawa krajobrazu, poprawa istniejącego zadrzewienia, poprawa mikroklimatu, stosunków wodnych. Zwiększenie powierzchni terenu rekreacyjno-wypoczynkowego.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych – 1 szt. Liczba utworzonych zbiorników retencyjno-rekreacyjnych – 1 szt.</p>

24	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa placów zabaw przy gminnych placówkach oświatowych	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Przestarzała infrastruktura zabawowa. Zły stan techniczny urządzeń zabawowych. Nie w pełni zagospodarowana przestrzeń publiczna.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt obejmuje budowę 3 ogólnodostępnych placów zabaw przy gminnych przedszkolach, przystosowanych dla różnych grup wiekowych i składających się m.in.: z nawierzchni sztucznej amortyzującej upadek wraz z różnymi elementami zabawowymi (np. karuzele, zjeżdżalnie, słuchawki, zestawy sprawnościowe, urządzenia interaktywne, itp).</p>	Obszar B, D: os. Pułanki 6, os. Ogrody 27, os. Stawki 43	500 000	2018-2023	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa zabawy najmłodszych. Projekt przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa najmłodszych mieszkańców obszaru, rozwoju fizycznego dzieci, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, poprawy estetyki otoczenia oraz pozwoli na wspólny, rodzinny wypoczynek oraz umożliwi rozwój i aktywne spędzanie czasu w gronie rówieśników.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zrewitalizowanych przestrzeni przy obiektach publicznych – 3 szt.</p>
25	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4	Działamy-matematykę odkrywamy	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Trudne warunki rodzinne i materialne uniemożliwiające korzystanie z dodatkowych zajęć, możliwość rozwijania umiejętności i zainteresowań, zdobycie odpowiednich kwalifikacji. Słabe wyniki egzaminów szóstoklasistów. Brak możliwości wyrównania poziomu umiejętności podczas standardowych zajęć lekcyjnych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: W ramach projektu będą prowadzone zajęcia innowacyjnymi metodami, w szczególności metodą eksperymentu: - zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze z matematyki dla uczniów posiadających braki</p>	Obszar A: ul. Polna 56	360 920	2016-2017	<p>Zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie matematyki oraz umiejętności uczenia się i kompetencji społecznych. Poszerzenie kompetencji nauczycieli w zakresie kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw, wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu oraz podniesienie umiejętności pracy innowacyjnymi metodami nauczania a szczególności metodą eksperymentu w nauczaniu matematyki.</p> <p>Wskaźniki produktu: Ilość osób uczestniczących w projekcie – 182</p>

				<p>edukacyjne z zakresu matematyki, - dodatkowe zajęcia rozwijające uzdolnienia i zainteresowania z zakresu matematyki, - zajęcia psychologiczne zwiększające kompetencje uczenia się i kompetencje społeczne. Ponadto uczniowie otrzymają poczęstunek oraz materiały piśmiennicze. Dodatkowo zostanie utworzona jedna pracownia międzyszkolna oraz zostaną doposażone pracownie przedmiotowe w pomoce dydaktyczne do nauczania matematyki metodą eksperymentu</p>				
26	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 9	Lepsza edukacja - lepsza przyszłość	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Trudne warunki rodzinne i materialne uniemożliwiające korzystanie z dodatkowych zajęć, możliwość rozwijania umiejętności i zainteresowań, zdobycie odpowiednich kwalifikacji. Słabe wyniki egzaminów szóstoklasistów. Brak możliwości wyrównania poziomu umiejętności podczas standardowych zajęć lekcyjnych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - zwiększenie kompetencji matematycznych, - poprawa porozumiewania się w języku obcym, również u uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, - utworzenie kół zainteresowań - zajęcia z zakresu umiejętności uczenia się i technik szybkiego zapamiętywania z wykorzystaniem zakupionej w ramach projektu bazy dydaktycznej,</p>	Obszar A: ul. Niewiadoma 19	265 410	2016-2018	<p>Zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie matematyki oraz języków obcych. Poszerzenie kompetencji nauczycieli w zakresie kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw, wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu.</p> <p>Wskaźniki produktu: Ilość osób uczestniczących w projekcie – 132</p>

				<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki edukacyjne - uczniowski projekt edukacyjny - zwiększenie kompetencji zawodowych u nauczycieli 				
27	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Nowoczesna Szkoła – modernizacja i wyposażenie w pomoce dydaktyczne publicznych szkół podstawowych w Ostrowcu Świętokrzyskim wraz z modernizacją infrastruktury sportowej	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zły stan techniczny przyszkolnych obiektów sportowych - braki w wyposażeniu w nowoczesne pomoce dydaktyczne - przestarzały stan części infrastruktury placówek oświatowych <p>Zakres realizowanych zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja dwóch boisk wielofunkcyjnych przy PSP nr 4 i ZSP nr 2 wraz z zagospodarowaniem terenu - wyposażenie placówek w nowoczesne pomoce dydaktyczne - modernizacja PSP nr 3 i ZSP nr 2 (szatnie, korytarze, łazienki, sale gminastyczne) 	Obszar A, B, D: os. Ogrody 20, os. Stawki 33, ul. Tzeciaków 35, ul. Niewiadoma 19, ul. Niska 9, ul. Polna 56, ul. Rzecki 18, ul. Akademicka 20	4 257 186	2016-2018	<p>Dzięki zakupowi pomocy dydaktycznych w postaci sprzętu komputerowego multimedialnego możliwe będzie przeprowadzanie zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, dzięki czemu zwiększą się kompetencje cyfrowe uczniów i nauczycieli. Korzystanie ze zmodernizowanej infrastruktury sportowej stworzy warunki dla prawidłowego rozwoju psychofizycznego, pozwoli także na rozwijanie zainteresowań i uzdolnień sportowych dzieci. Ponadto wyremontowana infrastruktura pozwoli na zwiększenie komfortu prowadzenia zajęć lekcyjnych, a wybudowane boiska na wzrost aktywności ruchowej dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba placówek oświatowych biorących udział w projekcie – 8 szt.</p>
28	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Zespół Szkół i Placówek Publicznych Nr 3	„One Two Three – eksperymentujemy z matematyką i językiem angielskim - program rozwijania kompetencji kluczowych uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Ostrowcu Świętokrzyskim	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem:</p> <p>Trudne warunki rodzinne i materialne uniemożliwiające korzystanie z dodatkowych zajęć, możliwość rozwijania umiejętności i zainteresowań, zdobycie odpowiednich kwalifikacji. Słabe wyniki egzaminów szóstoklasistów. Brak możliwości wyrównania poziomu umiejętności podczas standardowych zajęć lekcyjnych.</p>	Obszar B: os. Ogrody 20	180 700	2016-2018	<p>Zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie matematyki oraz języków obcych. Poszerzenie kompetencji nauczycieli w zakresie kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw, wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu.</p> <p>Wskaźniki produktu: Ilość osób uczestniczących w projekcie – 186</p>

				<p>Zakres realizowanych zadań: Główne działania w projekcie: - dodatkowe zajęcia matematyczne, językowe, doradztwo edukacyjno-zawodowe - spartakiada umiejętności matematycznych i językowych - wycieczka do CN Kopernik i British Council - program wspomagania nauczycieli, - doposażenie międzyszkolnej pracowni matematycznej w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK, co zapewni warunki do nauczania opartego na metodzie eksperymentu.</p>				
29	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 14	Podniesienie jakości kształcenia w PSP nr 14 poprzez indywidualizację procesu nauczania uczniów oraz zwiększenie kompetencji zawodowych nauczycieli	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Trudne warunki rodzinne i materialne uniemożliwiające korzystanie z dodatkowych zajęć, możliwość rozwijania umiejętności i zainteresowań, zdobycie odpowiednich kwalifikacji. Słabe wyniki egzaminów szóstoklasistów. Brak możliwości wyrównania poziomu umiejętności podczas standardowych zajęć lekcyjnych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły poprzez: zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zespoły dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia socjoterapeutyczne, konsultacje psychologiczne, warsztaty z zakresu</p>	Obszar B: Os. Stawki 35	400 000	2017-2019	<p>Zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie matematyki oraz języków obcych. Poszerzenie kompetencji nauczycieli w zakresie kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw, wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu.</p> <p>Wskaźniki produktu: Ilość osób uczestniczących w projekcie – 100</p>

				<p>sposobów efektywnego uczenia się i technik, szybkiego zapamiętywania dla uczniów na II etapie edukacyjnym</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, kursy i szkolenia doskonalące - doposażenie szkoły w niezbędne pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów 				
30	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole „Pajacyk” s.c.	Stworzenie warunków do lepszego rozwoju dzieci uczęszczających do Niepublicznego Żłobka i Przedszkola „Pajacyk”	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem:</p> <p>Każde dziecko, już od wczesnych lat wykazuje talenty w określonych dziedzinach, których nierozpoznanie może wywołać nieodpowiednie przystosowanie się zawodowe i społeczne w dorosłym życiu. Brak dostatecznych środków finansowych i rzeczowych, którymi dysponują rodzice sprawia, że w niewystarczającym stopniu podejmują staranie do zapoznawania dzieci z różnymi rodzajami aktywności, naukowej, kulturalnej, sportowej, artystycznej i innej specjalistycznej. W niedostatecznym stopniu dzieci poddawane są również programom profilaktycznym i opiece psychologicznej, logopedycznej, stomatologicznej, rehabilitacyjnej. Pomimo tego że placówka</p>	Obszar B: os. Ogrody 16	500 000	2016 - 2020	<p>Projekt rozwiąże problem z niedostatecznym indywidualnym obserwowaniem rozwoju dziecka i dopasowywaniem oferty do jego potrzeb. Dzięki czemu możliwe będzie wychowywanie dzieci szczęśliwych, świadomych swoich umiejętności i talentów, wrażliwych społecznie i dobrze przygotowanych do kontynuacji nauki w szkołach podstawowych. Odciąży również rodziców z konieczności samodzielnego poszukiwania indywidualnych umiejętności i zainteresowań dzieci.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestniczących w projekcie – 25</p>

				<p>podjmuje szereg zajęć i terapii dodatkowych, wciąż nie wyczerpuje to faktycznych potrzeb dzieci.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt przewiduje zwiększenie intensywności i różnorodności oferty zajęć dodatkowych, np. zajęć gimnastycznych, relaksacyjnych, muzycznych, tanecznych, logopedycznych, terapeutycznych, pracy z psychologiem, teatralnych, wycieczek w ciekawe miejsca, plastycznych, naukowych, językowych itp.</p> <p>Zaprojektowania, przystosowania i wyposażenia pomieszczeń na których przebywają dzieci w pomoce dydaktyczne, naukowe, meble, meblościanki, zabawki rozwijające funkcje poznawcze, społeczne i rozwijające talenty, tablice lub ekrany multimedialne, kącki relaksacyjne, sprzęt gimnastyczny itp.</p> <p>Zaprojektowanie i wykonanie ogrodu połączonego z edukacyjno – relaksacyjnym placem zabaw</p> <p>Organizacja wspólnych imprez, festynów i pikników rodzinnych dla dzieci i ich opiekunów oraz dziadków i babci, które sprzyjać będą integracji środowiska i budowaniu pozytywnych relacji z otoczeniem</p>				
31	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole „Pajacyk” s.c.	Rozbudowa i adaptacja budynku oraz przebudowa placu zabaw i ogrodu Niepublicznego Żłobka i Przedszkola „Pajacyk	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-	<p>Problem: Problemem jest wciąż niewystarczająca, z racji zwiększających się standardów i potrzeb, oferta zaplecza lokalowego, w przeliczeniu na</p>	Obszar B: os. Ogrody 16	1 000 000	2016 – 2020	Realizacja projektu, poprzez uatrakcyjnienie i rozszerzenie oferty, dla dzieci do lat 6, ich rodziców i dziadków, wpłynie na lepszy rozwój emocjonalny, sportowy i psychofizyczny dzieci. Sala gimnastyczna, która spełni również

			<p>sportowej</p>	<p>miejsca przedszkolne i żłobkowe oraz jakościowa dotycząca wywiązywania z misji dbania o sprawność psychoruchową dzieci (sala gimnastyczna) Problem dotyczy również braku odpowiednio dużej sali, która służyłaby dzieciom i ich rodzicom do występów artystycznych. Kolejnym problemem jest niedostosowanie funkcjonalności budynku, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz, do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wraz z rozwojem żłobka i przedszkola zwiększyła się, a docelowo zwiększy się jeszcze bardziej, liczba dzieci stale uczęszczających do placówki, stąd też powiększenia wymagają pomieszczenia gospodarcze, kuchnie, zmywalnie, obieralnie, magazynki żywności, szatnie, biura itp.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt polega na adaptacji i remoncie istniejących pomieszczeń budynku Niepublicznego Żłobka i Przedszkola „Pajacyk” oraz rozbudowie budynku o dodatkowy moduł, w którym to znajdują się sala gimnastyczna, przynajmniej jedna dodatkowa grupa dziecięca oraz inne potrzebne do realizacji zamierzonych celów pomieszczenia. Remont i adaptacja budynku polegać będzie na renowacji dachu, kuchni i innych pomieszczeń w których przechowywana lub przetwarzana jest żywność, biur, łazienek, korytarzy, grup</p>			<p>funkcję sali teatralnej pozwoli dzieciom rozwijać umiejętności sportowe, dbać o zdrowie fizyczne, zwłaszcza w miesiącach jesiennych i zimowych. Ponadto realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy estetyki budynku, wymogów energooszczędności, podnoszenia jakości i komfortu pracy, podnoszenia jakości oferowanych posiłków, prowadzenia placówki w zgodzie z duchem ekologii.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba miejsc żłobkowych i / lub przedszkolnych – 12 Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów – 1 szt.</p>
--	--	--	------------------	---	--	--	---

				<p>dziecięcych, pomieszczeń gospodarczych. Planowane działania dotyczą również, instalacji poprawiającej bezpieczeństwo, termomodernizacji budynku, wyposażenia go w urządzenia do alternatywnego wytwarzania energii. Projekt zakłada remont dróg wewnętrznych, parkingów, chodników i terenów zielonych oraz placu zabaw i ogrodu. Wraz z rozwojem żłobka i przedszkola zwiększyła się, a docelowo zwiększy się jeszcze bardziej, liczba dzieci stale uczęszczających do placówki, stąd też powiększenia wymagają pomieszczenia gospodarcze, kuchnie, zmywalnie, obieralnie, magazynki żywności, szatnie, biura itp.</p>				
32	Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Częstocicach	<p>Utworzenie ścieżki edukacyjno-sportowej poprzez modernizację boiska sportowego, zakup urządzeń zabawowych, doposażenie klasopracowni matematycznej i przyrodniczej oraz zlikwidowanie bariery architektonicznej dla osób niepełnosprawnych przy głównym wejściu budynku szkoły w Częstocicach</p>	<p>3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej</p>	<p>Problem: Brak w okolicy Częstocice wystarczającej liczby ogólnodostępnych terenów rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży. Niewykorzystany i niezagospodarowany teren wokół budynku szkoły. Boisko sportowe o złej nawierzchni, brak urządzeń zabawowych dla dzieci. Ograniczone możliwości szkoły w stosunku do atrakcyjnej oferty edukacyjnej.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - modernizacja boiska szkolnego: wymiana nawierzchni z asfaltowej na nawierzchnię bezurazową, montaż elementów do gry w piłkę nożną, siatkową i ręczną, - wyposażenie placu przyszkolnego w urządzenia zabawowe dla dzieci,</p>	<p>Obszar C: ul. Górna 3</p>	542 000	2017-2018	<p>Efektom będzie nowe wielofunkcyjne boisko sportowe, plac zabaw dla dzieci oraz zagospodarowanie teren wokół budynku szkoły na potrzeby dzieci i młodzieży, co przyczyni się do wzbogacenia oferty edukacyjnej placówki. Powstanie ogólnodostępny dla uczestników dzielnicy Częstocice teren rekreacyjny gdzie rodziny z dziećmi oraz młodzież i dorośli będą mogły atrakcyjnie spędzić czas.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba przebudowanych obiektów rekreacyjno-sportowych – 1 szt. Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury – 600 osób</p>

				zjeżdżalnie, huśtawki, bujaczki, urządzenia równoważne, piaskownicę, Likwidacja barier architektonicznych - wyposażenie sal lekcyjnych				
33	Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Częstocicach	Edukacja szansą na lepszą przyszłość.	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Brak w dzielnicy Częstocice wsparcia ze strony rodziców w sferze edukacyjnej, deficyty intelektualne i rozwojowe uczniów, istnienie stereotypów płci w środowisku rodzinnym Szkoły Podstawowej w Częstocicach, ograniczone możliwości szkoły w stosunku do atrakcyjnej oferty edukacyjnej.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - dodatkowe zajęcia z języka angielskiego i informatyki - dodatkowe zajęcia z pedagogiem - zakup tablicy multimedialnej - zakup pomocy dydaktycznych - wycieczka edukacyjna</p>	Obszar C: ul. Górna 3	58 787,50	2016-2017	<p>Efektom projektu będzie nabycie kompetencji kluczowych przez 30 uczniów biorących udział w projekcie, integracja wewnątrz grup oraz rozwijanie kreatywności. Szkoła pozyska nowe pomoce dydaktyczne i tablicę multimedialną. Nauczyciele podniosą swoje kwalifikacje po zakończeniu programu.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba uczniów którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu – 30</p>
34	Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7	Sięgamy po sukces	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Trudne warunki rodzinne i materialne uniemożliwiające korzystanie z dodatkowych zajęć, możliwość rozwijania umiejętności i zainteresowań, zdobycie odpowiednich kwalifikacji. Słabe wyniki egzaminów szóstoklasistów. Brak możliwości wyrównania poziomu umiejętności podczas standardowych zajęć lekcyjnych.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - zwiększenie kompetencji matematycznych, - poprawa porozumiewania się w języku obcym, również u uczniów ze</p>	Obszar D: ul. Akademicka 20	350 000	2017-2019	<p>Zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie matematyki oraz języków obcych. Poszerzenie kompetencji nauczycieli w zakresie kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw, wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu.</p> <p>Wskaźniki produktu: Ilość osób uczestniczących w projekcie – 120</p>

				<p>specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - utworzenie kół zainteresowań - zakup nowoczesnej bazy dydaktycznej, - wycieczki edukacyjne - zwiększenie kompetencji zawodowych u nauczycieli 				
35	Fundacja Szkoła bez Barier	Budowa boiska wielofunkcyjnego z nawierzchnią trawiastą i poliuretanową wraz z ogrodzeniem i oświetleniem przy Zespole Edukacyjnym „Dwunastka”	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Na Osiedlu Koszary mimo, iż obserwuje się znaczny przyrost zabudowy jednorodzinnej oraz wzrost liczby nowych mieszkańców. brakuje obiektów rekreacyjno-sportowych, które mogłyby służyć integracji nowych oraz dotychczasowych jego mieszkańców. Jedyne boisko jest w złym stanie technicznym, nie spełnia wymogów bezpieczeństwa i stanowi zagrożenie dla jego użytkowników. Ogrodzenie wokół boiska jest niekompletne i w znacznym stopniu zniszczone.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Projekt przewiduje budowę boiska wielofunkcyjnego wraz z wyposażeniem (trawiastego do gry w piłkę nożną oraz z nawierzchnią syntetyczną do gry w piłkę ręczną, siatkówkę, koszykówkę) oraz: - rewitalizację zdewastowanego terenu boiska - powstanie szkolnego klubu sportowego, oraz pozaszkolnych młodzieżowych zespołów sportowych - prowadzenie dwóch dodatkowych pozalekcyjnych zajęć sportowych tygodniowo</p>	Obszar F: ul. Bałtowska 336 a	450 000	2017-2018	<p>Zwiększenie atrakcyjności osiedla Koszary. Integracja społeczna poprzez zwiększenie aktywności fizycznej. Wprowadzenie do kalendarza imprez gminnych rozgrywek sportowych propagujących aktywny zdrowy sposób spędzania wolnego czasu. Zminimalizowanie patologicznych zachowań wśród młodzieży poprzez angażowanie w zajęcia sportowo-rekreacyjne planowane do realizacji od 2017 r.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba wybudowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych – 1 szt.</p>

				- przeprowadzenie corocznej imprezy sportowo-rekreacyjnej - integrację z innymi osiedlami poprzez organizowanie wspólnych rozgrywek sportowych.				
36	Fundacja Szkoła bez Barrier	Utworzenie pracowni do nauki języków dla uczniów Zespołu Edukacyjnego „Dwunastka”	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>Problem: Dwie minuty - tyle średnio podczas lekcji poświęca nauczyciel jednemu uczniowi. Tradycyjna nauka, oparta na wykładach i ćwiczeniach, wymusza naukę uczniów w jednym tempie, a przecież nie wszyscy uczą się jednakowo. Pracownia językowa oraz zajęcia pozalekcyjne zapewni możliwość indywidualnego podejścia do każdego ucznia.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: W ramach projektu stworzona zostanie pracownia językowa oraz zorganizowane zostaną zajęcia dodatkowe z języka angielskiego i niemieckiego. Ponadto powstanie nowoczesna pracownia językowa z 20 stanowiskami komputerowymi, tablicą interaktywną. W ramach współpracy z Partnerem na zajęciach dodatkowych opracowana zostanie przez uczniów broszura informacyjna na temat Muzeum Historyczno-Archeologicznego "Krzemionki" w języku polskim, angielskim i niemieckim.</p>	Obszar F: ul. Bątkowska 336 a	40 000	2017	<p>W wyniku realizacji projektu zostaną rozwinięte umiejętności językowe uczniów, wyrównane braki w edukacji oraz poszerzona wiedza uczestników. Umożliwią one także uczniom uzyskanie pozytywnych doświadczeń, które będą sprzyjały dalszej nauce języka. Dzięki zainicjowaniu i rozwijaniu zainteresowania kulturą innych krajów udział w projekcie wpłynie na kształtowanie postawy tolerancji i otwartości wobec innych kultur. Dzięki posiadaniu profesjonalnej pracowni językowej, nauka będzie przynosiła dużo lepsze efekty w porównaniu do obecnie prowadzonych lekcji, a uczniowie dużo szybciej przyswoją materiał.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba osób uczestnicząca w projekcie – 30</p>
37	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój	<p>Problem: Wysoki poziom emisji dwutlenku węgla i pyłów oraz niski poziom efektywności energetycznej budynku.</p> <p>Zakres realizowanych zadań:</p>	Obszar A: ul. Górzysta	4 500 000	2020-2023	Projekt przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii końcowej do ogrzewania mieszkań i budynku, zmniejszenia energii elektrycznej do oświetlenia części wspólnych budynku, poprawy stanu technicznego budynku, poprawy komfortu cieplnego użytkowanych

			infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	- docieplenie ścian, stropu, dachu, piwnic - wymiana stolarki okiennej, drzwiowe - wymiana oświetlenia w częściach wspólnych budynku na energooszczędne - wymiana elementów metalowych, remont daszków, kominów				mieszkań. Wskaźniki produktu: Liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji – 2 szt.
38	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, wielorodzinnych wraz z wymianą pokrycia dachowego.	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	Problem: Wysoki poziom emisji dwutlenku węgla i pyłów oraz niski poziom efektywności energetycznej budynku. Zakres realizowanych zadań: - ocieplenie budynku - wymiana okien, drzwi zewnętrznych i oświetlenia w częściach wspólnych budynku - instalacja OZE, , wymiana pokrycia dachowego	Obszar A, B: ul. Rynek 9, ul. Sienkiewska 9 os. Ogrody 5 os. Rosochy 8, os. Rosochy 9, os. Rosochy 10, os. Rosochy 79, os. Rosochy 90, os. Rosochy 91, os. Rosochy 92, os. Rosochy 99, os. Rosochy 100	4 908 700	2016-2023	Projekt przyczyni się do: - zmniejszenia zużycia energii końcowej do ogrzewania mieszkań i budynku - zmniejszenia energii elektrycznej do oświetlenia części wspólnych budynku - poprawy stanu technicznego budynku - poprawy komfortu cieplnego użytkowanych mieszkań. Wskaźniki produktu: Liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji – 3 szt.

39	Zarządzanie i Administrowanie Nieruchomościami "TWÓJ DOM" Sp. z o.o.	Termomodernizacja budynków Wspólnot Mieszkaniowych	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	<p>Problem: Niski poziom efektywności ekologicznej budynków. Wysokie zużycie energii.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: Izolacja fundamentów, docieplenie ścian, docieplenie stropu, remont dachów, remont instalacji centralnego ogrzewania oraz wod.-kan.</p>	<p>Obszar A: Ul. Sienkiewicza 9A Ul. Rynek 38/40 Ul. Stodoła 11 Ul. Kilińskiego 12A</p>	2 000 000	2017-2023	<p>Zmniejszenie kosztów związanych z opłatami mieszkańców, a w szczególności za dostarczone ciepło dla ogrzewania mieszkań. Zmniejszenie dla emisji dwutlenku węgla i pyłów. Poprawa stanu środowiska</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba budynków wielorodzinnych poddanych termomodernizacji – 13 szt.</p>
40	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Poprawa efektywności energetycznej i zwiększenie udziału OZE – Urząd Miasta, Kino Etiuda, Środowiskowy Dom Samopomocy "Przystań", Ośrodek Interwencji Kryzysowej	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	<p>Problem: Obszar A, D: straty energii spowodowane złym stanem technicznym infrastruktury obiektów użyteczności publicznej / termomodernizacja budynków, instalacja OZE, montaż systemów zarządzania energią</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - opracowanie dokumentacji projektowej - docieplenie ścian, stropu, dachu, piwnic - wymiana stolarki okiennej, drzwiowej - wymiana elementów metalowych, remont daszków, kominów - wymiana rynien i rur spustowych - modernizacja instalacji c.w.u, c.o., wentylacji - montaż kolektorów słonecznych</p>	<p>Obszar A, D: ul. Jana Głogowskiego 3/5, ul. Hłzeczka 33, Aleja 3-go Maja 6, os. Pułanki 10</p>	7 112 515	2014-2021	<p>Zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej i zmniejszenie kosztów eksploatacji obiektów</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji – 4 szt.</p>

				- wymiana oświetlenia na energooszczędne				
41	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Termomodernizacja oraz remont Społecznego Domu Kultury „Malwa” w Ostrowcu Św.	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	<p>Problem: Wysoki poziom emisji dwutlenku węgla i pyłów oraz niski poziom efektywności energetycznej budynku.</p> <p>Zakres realizowanych zadań: ocieplenie budynku wymiana okien, drzwi zewnętrznych i oświetlenia w budynku, instalacja OZE- instalacja oświetlenia awaryjnego, wykonanie instalacji ciepłej wody i cyrkulacji wraz z podłączeniem do sieci miejskiej, remont łazienek, wymiana pokrycia dachowego, remont schodów zewnętrznych.</p>	Obszar B: Osiedlowy Dom Społeczny „Malwa” os. Stawki 45	410 000	2016-2023	<p>Projekt przyczyni się do zmniejszenia zużycia energii końcowej do ogrzewania mieszkań i budynku, zmniejszenia energii elektrycznej do oświetlenia części wspólnych budynku, poprawy stanu technicznego budynku, poprawy komfortu cieplnego użytkowanych mieszkań, poprawy bezpieczeństwa użytkowania budynku, pełniącego funkcję publiczną.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba budynków poddanych termomodernizacji – 1 szt.</p>
42	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o.	Ekologiczny transport miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	<p>Problem: Niewystarczająca ilość nowoczesnych i ekologicznych autobusów komunikacji miejskiej, zmniejszająca się ilość pasażerów, brak dostosowanej infrastruktury technicznej do funkcjonowania komunikacji publicznej</p> <p>Zakres realizowanych zadań: - zakup ekologicznych autobusów na potrzeby miejskiej komunikacji publicznej - modernizacja przystanków i zatok autobusowych na terenie miasta, - wdrożenie systemu zarządzania transportem miejskim - utworzenie Park & Ride</p>	Obszar A, B, C, D, E, F: Al. Jana Pawła II 45 (główna siedziba)	16 376 835	2016-2021	<p>Wzrost ilości pasażerów komunikacji publicznej, zwiększenie intensywności przejazdów komunikacji miejskiej, poprawa stanu infrastruktury przewozowej oraz drogowej.</p> <p>Wskaźniki produktu: Liczba zakupionego taboru – 6 szt. Liczba systemów komunikacji publicznej – 1 kpl.</p>

8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, które mogą być współfinansowane ze środków EFRR, EFS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego, lub technicznego, lub środowiskowego, związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowej interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014–2020 wskazują na następujące rodzaje komplementarności pomiędzy poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji:

- komplementarność przestrzenna,
- komplementarność problemowa,
- komplementarność proceduralno-instytucjonalna,
- komplementarność międzyokresowa,
- komplementarność źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna:

- Komplementarność przestrzenna to konieczność uwzględnienia podczas przygotowania i realizacji programu rewitalizacji różnych wzajemnych powiązań pomiędzy projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi podstawowymi i pozostałymi zarówno realizowanymi na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałującymi na obszar. Dzięki zapewnieniu komplementarności przestrzennej program ma efektywnie oddziaływać na cały obszar dotknięty kryzysem, a poszczególne projekty powinny się wzajemnie dopełniać oraz prowadzić do efektu synergii.
- Dla zapewnienia komplementarności przestrzennej ważne jest to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych. Ponadto, dla zachowania komplementarności przestrzennej, istotna jest nieustanna analiza następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy (np. przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę, tereny inwestycyjne, tereny użyteczności publicznej) tak aby nie zmniejszyć dla skuteczności programu.
- Działania rewitalizacyjne na obszarze Ostrowca Świętokrzyskiego realizowane będą na 6 podobszarach, które cechują się odmienną charakterystyką. Podobszary zurbanizowane A, B, C, D to obszary na rzecz których realizowanych będzie większość przedsięwzięć rewitalizacyjnych, także tych, które zakładają wzmocnienie potencjału gospodarczego miasta

w oparciu o tereny inwestycyjne zlokalizowane na podobszarach E i F. Głównym problemem społecznym poszczególnych podobszarów rewitalizacji, potwierdzonym w badaniach ilościowych z mieszkańcami, jest bezrobocie. Priorytetem działań rewitalizacyjnych będzie podniesienie aktywności gospodarczej. Ponadto wyzwaniem programu rewitalizacji będzie podniesienie aktywności społecznej. Program rewitalizacji zakłada realizację wybranych projektów, które wykorzystywać będą potencjał instytucjonalny oraz organizacyjny miasta do podnoszenia aktywności społecznej na obszarach A, B, C, D.

- Komplementarność przestrzenna dotyczy spójności problemów oraz wykorzystania wzajemnych potencjałów rozwoju w Obszarze funkcjonalnym miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze – Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice, Skarżysko-Kamienna w ramach porozumienia „Trójmiasto Nad Kamienną”.

Komplementarność problemowa:

- Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniać tematycznie, co spowoduje, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym). Komplementarność problemowa ma nie doprowadzić do punktowej fragmentyzacji działań koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu obszaru. Jej skuteczność zależy od powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi dokumentami oraz decyzjami podmiotu realizującego działania rewitalizacyjne, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań.
- W programie rewitalizacji zaplanowano szereg projektów o różnorodnym oddziaływaniu. Część pojedynczych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wykazuje się pozytywnym oddziaływaniem na różne sfery rozwoju miasta, tj. społeczną, gospodarczą, przestrzenną i środowiskową. Mając na uwadze wszystkie zaplanowane w programie rewitalizacji projekty i przedsięwzięcia oczekiwany jest wpływ na wszystkie istotne dla rozwoju obszarów rewitalizacji obszary tematyczne.
- Cele rewitalizacji wykazują się spójnością z celami polityki rozwoju miasta oraz jego otoczenia funkcjonalnego, stanowiąc odpowiedź na problemy miasta i jego otoczenia, bazując na endogennych potencjałach rozwoju oraz szansach pojawiających się w otoczeniu.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna:

- Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza takie zaprojektowanie systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie.
- Włączenie społeczności lokalnej, w tym interesariuszy programu rewitalizacji, w proces tworzenia i realizacji programu rewitalizacji, widoczne jest w liczbie i różnorodności zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych do realizacji przez podmioty publiczne i prywatne, Komplementarność proceduralno-instytucjonalna polega również na koordynacji działania Komitetu monitorującego rewitalizację przez Gminę Ostrowiec Świętokrzyski (zapewnienie obsługi), Bardzo ważnym elementem komplementarności proceduralno-instytucjonalnej jest prowadzenie działań monitorujących oraz ewaluacji wdrażania programu rewitalizacji przez Gminę, z udziałem Interesariuszy.

- Komplementarność proceduralno-instytucjonalna polega również na spójności celów rewitalizacji z celami ujętymi w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, które definiują zakres odpowiedzialności realizacji szeregu komplementarnych działań do rewitalizacji przez instytucje oraz organizacje działające w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Komplementarność międzyokresowa:

- Komplementarność międzyokresowa polega na kontynuacji działań rewitalizacyjnych na obszarze Ostrowca Świętokrzyskiego, w tym ujęcie w Programie rewitalizacji, problemów zdiagnozowanych i ujętych w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy.
- Komplementarność międzyokresowa to również spójność założonych celów rewitalizacji z polityką rozwoju miasta, jak również politykami sektorowymi.

Komplementarność źródeł finansowania:

- Komplementarność źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych wynika z zaangażowania w działania rewitalizacyjne środków prywatnych (organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy), publicznych (Gmina, Powiat, pozostałe instytucje publiczne) oraz środków UE (EFRR, EFS, FS) oraz ich umiejętnego połączenie celem realizacji działań rewitalizacyjnych wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów rewitalizacji.

W załączniku nr 8 Komplementarność pomiędzy projektami ujętymi w Programie Rewitalizacji – przedstawiono schemat powiązań poszczególnych projektów pomiędzy sobą.

Komplementarność w odniesieniu do podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 114. Komplementarność w odniesieniu do podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa wnioskodawcy	Podmiot	Tytuł projektu	Kierunki działań	Miejsce realizacji	Szczególne oddziaływanie	Efekt społeczny	Efekt gospodarczy	Efekt przestrzenny	Efekt środowiskowy
1	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa drogi łączącej ul. Furmańską z ul. Chrzanowskiego wraz z drogami bocznymi	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	A	A	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Umiarkowany
2	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa ul. bocznej od ul. Kilińskiego	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	A	A	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Umiarkowany
3	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Przebudowa ulicy Siennieńskiej od ul. Okólnej do ul. Polnej wraz z ulicami bocznymi	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub	A	A	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Umiarkowany

				zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej						
4	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Remont kładki pieszej przy ul. F. Focha i kładki pieszej nad torami kolejowymi	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych	A, B	A, B	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Brak
5	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Prywatny	Budowa parkingu na ok. 58 miejsc postojowych wraz z odwodnieniem, oświetleniem, drogą manewrową oraz poszerzeniem drogi dojazdowej w rejonie budynków nr: 35-37 i 41-44 na os. Rosochy w Ostrowcu Św. oraz remont parkingu, chodników i schodów zewnętrznych przy budynku nr 5 na os. Ogrody w Ostrowcu Św.	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych	B	B	Umiarkowany	Brak	Silny	Umiarkowany
6	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Przebudowa ulicy Stanisława Brody	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji	C	C	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Umiarkowany

				mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej						
7	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa otwarcia komunikacyjnego terenów inwestycyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	E	A, B, C, D	Umiarkowany	Silny	Silny	Umiarkowany
8	Powiat Ostrowiecki	Publiczny	Rozbudowa i przebudowa ulicy Samsonowicza w Ostrowcu Św. – II etap	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	F	A, B, C, D	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Umiarkowany
9	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Zagospodarowanie części dziedzica browaru na potrzeby aktywizacji mieszkańców i rad	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia	A	A	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Brak

			osiedlowych	<p>i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości</p> <p>2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców</p> <p>3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku</p>						
10	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Zagospodarowanie terenu oraz modernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Osadowej, Świętokrzyskiej i Parkowej	<p>1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia</p>	C	C	Umiarkowany	Brak	Silny	Brak

11	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Rozbudowa monitoringu miasta wraz z przeniesieniem centrum monitoringu	1.6 Poprawa bezpieczeństwa publicznego 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości	A, B, C, D	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Umiarkowany	Brak
12	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa zadania części placu targowego wraz z zagospodarowaniem	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych 4.1 Wdrażanie nowych technologii proekologicznych	A	A, B, C, D	Silny	Silny	Brak	Brak
13	Krajowa Spółka Cukrowa S.A. w Toruniu, ul. Kraszewskiego 40, 87-100 Toruń	Prywatny	Rewitalizacja, adaptacja i modernizacja terenów byłej Cukrowni „Częstocice” w celu nadania im nowej funkcji użytkowej i kulturalnej – Utworzenie Parku Przemysłowego z Izbą Pamięci Cukrownictwa.	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej	C	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Silny	Brak

				2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców						
14	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Modernizacja budynku wraz z zagospodarowaniem otoczenia Centrum Aktywności Obywatelskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	A, B, C, D	A, B, C, D	Silny	Brak	Umiarkowany	Brak
15	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych na osiedlu Stawki	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	B	B	Silny	Brak	Silny	Brak
16	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa strefy rekreacji i wypoczynku	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji	C	C	Silny	Brak	Silny	Brak

				<p>mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej</p> <p>3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku</p>						
17	Powiat Ostrowiecki	Publiczny	Rozbudowa infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim	<p>1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej</p> <p>3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku</p>	C	C	Silny	Brak	Umiarkowany	Brak
18	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Centrum Kultury	Publiczny	Modernizacja obiektów kultury – przebudowa budynku Kina Etiuda	<p>1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie</p>	A	A, B, C, D	Silny	Brak	Umiarkowany	Brak

				społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców						
19	Powiat Ostrowiecki / Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim	Publiczny	Renowacja i modernizacja Pałacu Wielopolskich w ramach projektu „Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich”.	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców	C	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Silny	Brak

20	Ostrowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Prywatny	Rewitalizacja parku w Osiedlu XXV-lecia	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	A	A	Silny	Brak	Silny	Brak
21	Towarzystwo Przyjaciół Denkowa Parafia Rzymsko Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim; Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ostrowieckiej	Prywatny	Budowa ścieżki rekreacyjno-edukacyjnej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz	A	A	Silny	Brak	Umiarkowany	Brak

				wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych						
22	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Zagospodarowanie terenów zielonych, sportowo-rekreacyjnych i centrów osiedli	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	A, B, C, D	A, B, C, D	Silny	Brak	Silny	Brak
23	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Prywatny	Budowa placu zabaw w rejonie budynków nr 31 - 34 na os. Rosochy oraz budowa siłowni	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji	B	B	Silny	Brak	Silny	Brak

			zewnątrznej pomiędzy budynkami nr 25 - 27 na os. Rosochy, a ul. Słoneczną w Ostrowcu Św.	mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych						
24	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Zagospodarowanie parku Fabrycznego oraz parku w Częstocicach	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	C	C	Silny	Brak	Silny	Brak

				4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych						
25	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Ogród Zdrowia na Osiedlu Ogrody	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	B	B	Silny	Umiarkowany	Silny	Silny
26	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim	Publiczny	Rozwój wysokiej jakości usług społecznych	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w	A, B, C, D	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Brak	Brak

				<p>kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości</p> <p>2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne</p> <p>2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców</p>						
27	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Publiczny	Rozwój i wsparcie przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie Targowisk Miejskich	<p>2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych</p> <p>2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p>	A	A, B, C, D	Silny	Silny	Brak	Brak
28	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych w Ostrowcu Świętokrzyskim	<p>2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych</p> <p>2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości</p>	A, B, C, D, E, F	A, B, C, D	Silny	Silny	Brak	Brak
29	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Gminne Centrum Informacji w Ostrowcu Świętokrzyskim	<p>1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności</p> <p>2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości</p> <p>2.5 Podniesienie aktywności</p>	A, B, C, D	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Brak	Brak

				społecznej obszarze oraz integracji wewnętrznej mieszkańców						
30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim	Publiczny	Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszarze oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	A, B, C, D	A, B, C, D	Silny	Silny	Brak	Brak
31	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Centrum Aktywności Obywatelskiej	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne	A, B, C, D, E, F	A, B, C, D	Silny	Brak	Brak	Brak

				2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców						
32	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących obszar rewitalizowany	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	A, B, C, D, E, F	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Brak	Brak

Komplementarność w odniesieniu do pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 115. Komplementarność w odniesieniu do pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa wnioskodawcy	Podmiot	Tytuł projektu	Kierunki rewitalizacji	Miejsce realizacji	Szczególne oddziaływanie	Efekt społeczny	Efekt gospodarczy	Efekt przestrzenny	Efekt środowiskowy
1	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Utworzenie i udostępnienie terenów inwestycyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim - etap I	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	E	A, B, C, D	Silny	Silny	Umiarkowany	Brak
2	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Utworzenie i udostępnienie terenów inwestycyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim -etap II	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	F	A, B, C, D	Silny	Silny	Umiarkowany	Brak
3	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa ulicy Nowotrzeciaków wraz z zagospodarowaniem Strugi Denkowskiej	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-	D	D	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Umiarkowany

				rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych						
4	„Fundacja Pomocna Dłoń”	Prywatny	„Ostrowiec pięknieje”	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	B	B	Umiarkowany	Umiarkowany	Silny	Umiarkowany
5	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami socjalnymi przy ul. Parkowej	1.7 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych	C	A, B, C, D	Silny	Brak	Brak	Brak
6	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Modernizacja budynku Ośrodka Interwencji Kryzysowej na potrzeby adaptacji	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia	D	A, B, C, D	Silny	Brak	Brak	Brak

			obiekta na mieszkania socjalne / wspomagane / chronione	1.7 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych 1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności						
7	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa hali targowej przy ul. J. Słowackiego, przeznaczonej na cele promocji lokalnych produktów wraz z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych 4.1 Wdrażanie nowych technologii proekologicznych	A	A, B, C, D	Silny	Silny	Umiarkowany	Brak
8	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Ostrowiecka Młodzież – Kreatywna Młodzież	2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	A, B, C, D	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Brak	Brak
9	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Świetlica środowiskowa przy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie	A	A	Silny	Brak	Brak	Brak

			Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości						
10	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi na rzecz prowadzonej Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom”	Prywatny	Wyrównajmy „pas startowy”- przygotowanie wychowanków Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Ostrowcu Świętokrzyskim do integracji ze środowiskiem i usamodzielnienia się.	2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości	A	A, B, C, D	Silny	Brak	Brak	Brak
11	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi	Prywatny	Przebudowa budynków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” Zgromadzenia Sióstr franciszkanek Rodziny Maryi	2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości	A	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Brak	Brak
12	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Prowadzenie zajęć integracyjno-profilaktycznych w świetlicy środowiskowej przy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w	2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu	A	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Brak	Brak

			Ostrowcu Świętokrzyskim	przestępczości						
13	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Prowadzenie Punktów Konsultacyjnych ds. Uzależnień w Ostrowcu Świętokrzyskim	2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	A, B, C, D, E	A, B, C, D	Silny	Brak	Brak	Brak
14	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Publiczny	"Aktywni na rynku pracy"	2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez bezrobotne	A	A, B, C, D	Silny	Silny	Brak	Brak
15	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Publiczny	"Aktywni bezrobotni!"	2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez bezrobotne	A	A, B, C, D	Silny	Silny	Brak	Brak
16	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prywatny	Aktywni seniorzy-aktywna społeczność	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	A, B, C, D	A, B, C, D	Silny	Brak	Brak	Brak

17	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Prywatny	Poprawa społeczno - gospodarczego wykorzystania Osiedlowego Domu Społecznego „Malwa” w Ostrowcu Św.	2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	B	B	Silny	Brak	Brak	Brak
18	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Przebudowa budynków dawnego browaru przy ul. Siennieńskiej 54 w Ostrowcu Świętokrzyskim na potrzeby instytucji kultury - Miejskiej Biblioteki Publicznej, Miejskiego Centrum Kultury oraz Biura Wystaw Artystycznych	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców	A	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Silny	Brak

19	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Centrum Kultury	Publiczny	Centrum Tradycji Hutnictwa	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców	C	A, B, C, D	Silny	Umiarkowany	Silny	Brak
20	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Ostrowcu Świętokrzyskim	Publiczny	„Rozbudowa Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia o salę koncertową wraz z instalacjami wod.-kan., gazu, c.o., wentylacji mechanicznej, klimatyzacji, energii elektrycznej, techniczną i niskoprądową – na działkach nr ew. 48/9, 49/2, 50 (obręb 36, arkusz 1) położonych przy ul. Łżeckiej w Ostrowcu Św.”	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	A	A, B, C, D	Silny	Brak	Umiarkowany	Brak

21	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa ścieżek rowerowych	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.4 Ograniczenie niskiej emisji	A, B, C, D, E, F	A, B, C, D	Silny	Brak	Umiarkowany	Umiarkowany
22	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / MOSiR Ostrowiec Św.	Publiczny	Remont i doposażenie Miejskiego Stadionu Sportowego KSZO	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	C	A, B, C, D	Silny	Brak	Umiarkowany	Brak
23	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego Stawki II	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	B	A, B, C, D	Umiarkowany	Brak	Silny	Silny
24	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Budowa placów zabaw przy gminnych placówkach oświatowych	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego	B, D	B, D	Silny	Brak	Silny	Brak

				wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych						
25	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4	Publiczny	Działamy- matematykę odkrywamy	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	A	A	Silny	Brak	Brak	Brak
26	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 9	Publiczny	Lepsza edukacja - lepsza przyszłość	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	A	A	Silny	Brak	Brak	Brak
27	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Nowoczesna Szkoła – modernizacja i wyposażenie w pomoce dydaktyczne publicznych szkół podstawowych w Ostrowcu Świętokrzyskim wraz z modernizacją infrastruktury sportowej	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	A, B, D	A, B, D	Silny	Brak	Umiarkowany	Brak
28	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Zespół Szkół i Placówek Publicznych Nr 3	Publiczny	„One Two Three – eksperymentujemy z matematyką i językiem angielskim - program rozwijania kompetencji kluczowych uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Ostrowcu Świętokrzyskim	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	B	B	Silny	Brak	Brak	Brak
29	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 14	Publiczny	Podniesienie jakości kształcenia w PSP nr 14 poprzez indywidualizację	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	B	B	Silny	Brak	Brak	Brak

			procesu nauczania uczniów oraz zwiększenie kompetencji zawodowych nauczycieli							
30	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole „Pajacyk” s.c.	Prywatny	Stworzenie warunków do lepszego rozwoju dzieci uczęszczających do Niepublicznego Żłobka i Przedszkola „Pajacyk”	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	B	A, B, C, D	Silny	Brak	Brak	Brak
31	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole „Pajacyk” s.c.	Prywatny	Rozbudowa i adaptacja budynku oraz przebudowa placu zabaw i ogrodu Niepublicznego Żłobka i Przedszkola „Pajacyk	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	B	A, B, C, D	Silny	Brak	Brak	Brak
32	Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Częstocicach	Prywatny	Utworzenie ścieżki edukacyjno-sortowej poprzez modernizację boiska sportowego, zakup urządzeń zabawowych, doposażenie klasopracowni matematycznej i przyrodniczej oraz zlikwidowanie bariery architektonicznej dla osób niepełnosprawnych przy głównym	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	C	C	Silny	Brak	Brak	Brak

			wejściu budynku szkoły w Częstocicach							
33	Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Częstocicach	Prywatny	Edukacja szansą na lepszą przyszłość.	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	C	C	Silny	Brak	Brak	Brak
34	Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7	Publiczny	Sięgamy po sukces	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	D	D	Silny	Brak	Brak	Brak
35	Fundacja Szkoła bez Barier	Prywatny	Budowa boiska wielofunkcyjnego z nawierzchnią trawiastą i poliuretanową wraz z ogrodzeniem i oświetleniem przy Zespole Edukacyjnym „Dwunastka”	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	F	A, B, F	Silny	Brak	Umiarkowany	Brak
36	Fundacja Szkoła bez Barier	Prywatny	Utworzenie pracowni do nauki języków dla uczniów Zespołu Edukacyjnego „Dwunastka”	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	F	A, B, F	Silny	Brak	Brak	Brak
37	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia 4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych	A	A	Umiarkowany	Brak	Brak	Silny

38	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Prywatny	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, wielorodzinnych wraz z wymianą pokrycia dachowego.	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia 4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych	A, B	A, B	Umiarkowany	Brak	Brak	Silny
39	Zarządzanie i Administrowanie Nieruchomościami "TWÓJ DOM" Sp. z o.o.	Prywatny	Termomodernizacja budynków Wspólnot Mieszkaniowych	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia 4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych	A	A	Umiarkowany	Brak	Brak	Silny
40	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Publiczny	Poprawa efektywności energetycznej i zwiększenie udziału OZE – Urząd Miasta, Kino Etiuda, Środowiskowy Dom Samopomocy "Przystań", Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia 4.1 Wdrażanie nowych technologii proekologicznych 4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	A, D	A, D	Umiarkowany	Brak	Brak	Silny

				4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych						
41	Spółdzielnia Mieszkaniowa 'Krzemionki' w Ostrowcu Św.	Prywatny	Termomodernizacja oraz remont Społecznego Domu Kultury „Malwa” w Ostrowcu Św.	4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	B	B	Umiarkowany	Brak	Umiarkowany	Silny
42	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o.	Publiczny	Ekologiczny transport miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców 4.4 Ograniczenie niskiej emisji	A, B, C, D, E, F	A, B, C, D, E, F	Umiarkowany	Brak	Brak	Silny

Budowa i realizacja programu rewitalizacji jest zabiegiem złożonym. Wymaga przeprowadzenia wielu działań o charakterze diagnostycznym, konsultacyjnym, negocjacyjnym, planistycznym, prawnym, wdrożeniowym i monitoringowym, tj. korygowania projektów i działań w trakcie ich realizacji oraz kompleksowej oceny po zakończeniu. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymaga utworzenia lub wyznaczenia przez podmiot rewitalizacji organu, któremu czynność ta zostanie powierzona.

Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji wskazuje, że jednym z najważniejszych narzędzi realizacji programu rewitalizacji, zapewniających jego uspołecznienie oraz komplementarność, jest Komitet Rewitalizacji.

Traktując zapisy Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji jako wykładnię dobrych praktyk, które warto wdrożyć lub naśladować również w przypadku działań rewitalizacyjnych prowadzonych w Ostrowcu Świętokrzyskim, powołany zostanie Komitet Monitorujący, który spełniać będzie podobną funkcję i rolę, jak opisany w tejże Ustawie Komitet Rewitalizacji.

Zgodnie z Ustawą⁸⁷ o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji (Komitet Monitorujący w Ostrowcu Świętokrzyskim) stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy. Ustawa, jak również analiza zakresu realizacji programu rewitalizacji, wskazują, że największy ciężar organizacyjny, zarządczy i finansowy będzie udziałem samorządu lokalnego i jego jednostek podległych.

Komitet Monitorujący realizować będzie wiele różnorodnych działań koncepcyjnych, organizacyjnych, koordynacyjnych, ewaluacyjnych i informacyjnych związanych z programem. Komitet realizować będzie także działania monitoringowe, w obszarze których mieści się pomiar efektów rewitalizacji.

Zakłada się cykliczność spotkań Komitetu Monitorującego, w trakcie których omawiane będą poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacji, ich stan wdrażania oraz rezultaty programu rewitalizacji.

Ponadto Komitet pełnić będzie funkcję multiplikatora, tj. jest zobowiązany do komunikowania się w sprawach istotnych dla rewitalizacji z interesariuszami, których reprezentuje.

Komitet jest również zobligowany do oceny aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w programie. Komitet powinien opiniować kwestie związane z uzupełnieniem i rozszerzaniem programu rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania miasta i gminy.

Istotnym zadaniem Komitetu będą działania Public Relations, bieżąca i stała komunikacja z mieszkańcami gminy nt. założeń rewitalizacji, postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów. Komitet będzie odpowiedzialny za analizowanie zgłaszanych przez społeczność miasta uwag, opinii, wniosków.

⁸⁷ Przep. w niniejszym opracowaniu rozwiązania dot. uspołecznienia procesu realizacji programu rewitalizacji zaproponowane w Ustawie o rewitalizacji traktowane są jako przykłady dobrych praktyk.

9. Indykatywne ramy finansowe

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m.in. ze środków Unii Europejskiej.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – m.in. fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Instrument „Łącząc Europę”,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych,
- kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

Wielkość planowych nakładów na realizację projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim, z podziałem na cele rewitalizacji (zł)

Cel	Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Program rewitalizacji – razem	%
1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	44 840 470,00	35 074 427,00	79 914 897,00	33,44%
2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	19 050 000,00	6 291 690,00	25 341 690,00	10,60%
3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	30 974 070,00	67 455 563,31	98 429 633,31	41,18%
4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	0,00	35 308 050,00	35 308 050,00	14,77%
RAZEM	94 864 540,00	144 129 730,31	238 994 270,31	100,00%

Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 116. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Cele	Kierunki działań rewitalizacyjnych	Podobszar rewitalizacji	Szacowana wartość (zł)	Termin realizacji	Możliwe źródła finansowania
1	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa drogi łączącej ul. Furmańską z ul. Chrzanowskiego wraz z drogami bocznymi	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	A	5 000 000	2016-2019	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki
2	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa ul. bocznej od ul. Kilińskiego	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych	A	1 600 000	2016-2018	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki

				2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych				
3	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Przebudowa ulicy Siennieńskiej od ul. Okólnej do ul. Polnej wraz z ulicami bocznymi	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej	A	4 500 000	2017-2021	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki
4	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Remont kładki pieszej przy ul. F. Focha i kładki pieszej nad torami kolejowymi	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych	A, B	2 400 000	2017-2020	środki UE, środki JST, kredyty, pożyczki, środki prywatne
5	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Budowa parkingu na ok. 58 miejsc postojowych wraz z odwodnieniem, oświetleniem, drogą manewrową oraz poszerzeniem drogi dojazdowej w rejonie budynków nr: 35-37 i 41-44 na os. Rosochy w Ostrowcu Św. oraz remont parkingu, chodników i schodów zewnętrznych przy budynku nr 5 na os. Ogrody w Ostrowcu Św.	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych	B	460 000	2016-2023	środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne

6	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Przebudowa ulicy Stanisława Brody	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej	C	2 500 000	2017-2021	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki
7	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa otwarcia komunikacyjnego terenów inwestycyjnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	E	1 181 980	2016-2018	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki

8	Powiat Ostrowiecki	Rozbudowa i przebudowa ulicy Samsonowicza w Ostrowcu Św. – II etap	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	F	13 800 000	2017-2020	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki
9	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie części dziedzica browaru na potrzeby aktywizacji mieszkańców i rad osiedlowych	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji,	A	2 200 000	2016-2020	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa

				<p>aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości</p> <p>2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców</p> <p>3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku</p>				
10	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie terenu oraz modernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Osadowej, Świętokrzyskiej i Parkowej	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia</p>	C	8 021 756	2016-2020	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki
11	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Rozbudowa monitoringu miasta wraz z przeniesieniem centrum monitoringu	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	<p>1.6 Poprawa bezpieczeństwa publicznego</p> <p>2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem</p>	A, B, C, D	1 203 224	2013-2018	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa

				poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości				
12	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa zadaszania części placu targowego wraz z zagospodarowaniem	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych 4.1 Wdrażanie nowych technologii proekologicznych	A	4 473 510	2016-2019	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
13	Krajowa Spółka Cukrowa S.A. w Toruniu, ul. Kraszewskiego 40, 87-100 Toruń	Rewitalizacja, adaptacja i modernizacja terenów byłej Cukrowni „Częstocice” w celu nadania im nowej funkcji użytkowej i kulturalnej – Utworzenie Parku Przemysłowego z Izbą Pamięci Cukrownictwa.	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności	C	5 000 000	2017-2020	środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne, kredyty, pożyczki

				kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców				
14	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Modernizacja budynku wraz z zagospodarowaniem otoczenia Centrum Aktywności Obywatelskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	A, B, C, D	2 000 000	2018-2020	środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne, kredyty, pożyczki
15	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-sportowych na osiedlu Stawki	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej	B	1 700 000	2019-2023	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki

				3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku				
16	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa strefy rekreacji i wypoczynku	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	C	1 040 070	2016-2019	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
17	Powiat Ostrowiecki	Rozbudowa infrastruktury sportowej przy Zespole Szkół Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej,	C	7 788 000	2018-2023	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki

				społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku				
18	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Centrum Kultury	Modernizacja obiektów kultury – przebudowa budynku Kina Etiuda	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców	A	9 594 000	2015-2019	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki
19	Powiat Ostrowiecki / Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Ostrowcu Świętokrzyskim	Renowacja i modernizacja Pałacu Wielopolskich w ramach projektu „Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na	C	3 000 000	2020 - 2023	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki

		Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich”.		<p>ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości</p> <p>3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców</p>				
20	Ostrowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa	Rewitalizacja parku w Osiedlu XXV-lecia	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej,</p>	A	1 000 000	2017-2023	środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne

				<p>turystycznej</p> <p>3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej</p> <p>3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku</p> <p>4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych</p>				
21	<p>Towarzystwo Przyjaciół Denkowa Parafia Rzymsko Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim; Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ostrowieckiej</p>	<p>Budowa ścieżki rekreacyjno-educacyjnej</p>	<p>3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej</p>	<p>1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej</p> <p>3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku</p> <p>4.3 Poprawa stanu efektywności</p>	A	1 700 000	2017-2023	<p>środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, środki prywatne, kredyty, pożyczki</p>

				energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych				
22	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie terenów zielonych, sportowo-rekreacyjnych i centrów osiedli	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	A, B, C, D	1 400 000	2017-2023	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki

23	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Budowa placu zabaw w rejonie budynków nr 31 - 34 na os. Rosochy oraz budowa siłowni zewnętrznej pomiędzy budynkami nr 25 - 27 na os. Rosochy, a ul. Słoneczną w Ostrowcu Św.	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	B	152 000	2016-2023	środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne
24	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Zagospodarowanie parku Fabrycznego oraz parku w Częstocicach	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym:	C	2 000 000	2017-2023	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa

				<p>rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej</p> <p>3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku</p> <p>4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych</p>				
25	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Ogród Zdrowia na Osiedlu Ogrody	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym:</p> <p>rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej</p> <p>3.3 Rozwój ofert</p>	B	1 600 000	2017-2019	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa

				spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych				
26	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim	Rozwój wysokiej jakości usług społecznych	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	A, B, C, D	2 000 000	2017-2020	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, inne środki publiczne
27	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Rozwój i wsparcie przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenie Targowisk Miejskich	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów	A	1 000 000	2017-2023	środki UE, środki budżetu

				gospodarczych 2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości				państwa, środki prywatne,
28	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych 2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	A, B, C, D, E, F	1 000 000	2017-2023	środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne, inne środki publiczne
29	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Gminne Centrum Informacji w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	A, B, C, D	210 000	2017-2023	środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne, inne środki publiczne
30	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aktywna integracja zwiększająca szanse na zatrudnienie	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia	A, B, C, D	2 000 000	2017-2020	środki UE, środki budżetu państwa, środki

				<p>mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości</p> <p>2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne</p> <p>2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców</p>				<p>prywatne, inne środki publiczne</p>
31	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Centrum Aktywności Obywatelskiej	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	<p>1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności</p> <p>2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości</p> <p>2.4 Realizacja programów wspierających</p>	A, B, C, D, E, F	840 000	2017-2023	<p>środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne, inne środki publiczne</p>

				nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców				
32	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących obszar rewitalizowany	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez osoby bezrobotne 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców	A, B, C, D, E, F	5 000 000	2017 - 2023	środki UE, środki budżetu państwa, środki prywatne, inne środki publiczne

Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 117. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Cele	Kierunki rewitalizacji	Podobszar rewitalizacji	Szacowana wartość (zł)	Termin realizacji	Możliwe źródła finansowania
1	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Utworzenie i udostępnienie terenów inwestycyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim -etap I	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	E	11 021 869	2015-2018	środki UE, środki JST, kredyty, pożyczki
2	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Utworzenie i udostępnienie terenów inwestycyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim -etap II	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych	F	10 000 000	2020-2023	środki UE, środki JST, kredyty, pożyczki

				2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych				
3	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa ulicy Nowotrzeciaków wraz z zagospodarowaniem Strugi Denkowskiej	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych	D	6 500 000	2020-2023	środki UE, środki JST, kredyty, pożyczki
4	„Fundacja Pomocna Dłoń”	„Ostrowiec pięknieje”	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków	B	150 000	2017-2018	środki UE, środki budżetu państwa, środki JST, środki prywatne

				użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych				
5	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami socjalnymi przy ul. Parkowej	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.7 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych	C	2 877 252	2015-2020	środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki
6	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Modernizacja budynku Ośrodka Interwencji Kryzysowej na potrzeby adaptacji obiektu na mieszkania socjalne / wspomagane / chronione	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia 1.7 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych 1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności	D	2 500 000	2018-2021	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki, inne środki publiczne
7	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa hali targowej przy ul. J. Słowackiego, przeznaczonej na cele promocji lokalnych produktów wraz z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu	1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i estetyki przestrzeni publicznej	1.1 Wspieranie rozwoju terenów inwestycyjnych i infrastruktury gospodarczej niezbędnej do funkcjonowania podmiotów produkcyjnych, usługowych i handlowych 1.3 Zagospodarowanie	A	2 025 306	2016-2017	środki UE, środki JST

				nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych 4.1 Wdrażanie nowych technologii proekologicznych				
8	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Ostrowiecka Młodzież – Kreatywna Młodzież	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	A, B, C, D	250 000	2017-2023	środki UE, środki prywatne, środki JST
9	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	Świetlica środowiskowa przy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę	A	120 000	2017 - 2023	środki UE, środki prywatne, inne środki publiczne

				zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości				
10	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi na rzecz prowadzonej Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom”	Wyrównajmy „pas startowy”- przygotowanie wychowanków Niepublicznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Ostrowcu Świętokrzyskim do integracji ze środowiskiem i usamodzielnienia się.	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości	A	100 000	2017	środki UE, środki prywatne, środki budżetu państwa, inne środki publiczne
11	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi	Przebudowa budynków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” Zgromadzenia Sióstr franciszkanek Rodziny Maryi	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości	A	3 500 000	2017-2018	środki UE, środki prywatne, inne środki publiczne
12	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prowadzenie zajęć integracyjno-profilaktycznych w świetlicy środowiskowej przy Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu	A	200 000	2018 - 2023	środki UE, środki prywatne, środki budżetu państwa, inne środki publiczne

13	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prowadzenie Punktów Konsultacyjnych ds. Uzależnień w Ostrowcu Świętokrzyskim	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	przestępczości 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	A, B, C, D, E	581 000	2017-2023	środki UE, środki prywatne, środki JST
14	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	"Aktywni na rynku pracy"	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez bezrobotne	A	565 720	2017-2019	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
15	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	"Aktywni bezrobotni!"	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	2.4 Realizacja programów wspierających nabywanie nowej wiedzy i umiejętności przez bezrobotne	A	574 970	2017-2019	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
16	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aktywni seniorzy- aktywna społeczność	2. Rozwój aktywności społeczno-gospodarczej	1.8 Rozwój infrastruktury usług społecznych i podniesienie jej dostępności 2.3 Poprawa jakości życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze	A, B, C, D	400 000	2017-2020	środki UE, środki prywatne, środki JST

				i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców				
17	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Poprawa społeczno - gospodarczego wykorzystania Osiedlowego Domu Społecznego „Malwa” w Ostrowcu Św.	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	2.2 Podniesienie aktywności gospodarczej mieszkańców miasta oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości 2.5 Podniesienie aktywności społecznej obszaru oraz integracji wewnętrznej mieszkańców 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	B	284 400	2016-2023	środki UE, środki prywatne
18	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Przebudowa budynków dawnego browaru przy ul. Siennieńskiej 54 w Ostrowcu Świętokrzyskim na potrzeby instytucji kultury - Miejskiej Biblioteki Publicznej, Miejskiego Centrum Kultury oraz Biura Wystaw Artystycznych	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 2.3 Poprawa jakości	A	21 125 250	2015-2018	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki

				<p>życia mieszkańców, wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem poprzez aktywną integrację, uczestnictwo w kulturze i rekreacji, aktywizację obywatelską i wolontariat, poprawę zatrudnienia i zmniejszenie poziomu przestępczości</p> <p>3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców</p>				
19	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Centrum Kultury	Centrum Tradycji Hutnictwa	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	<p>1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej</p> <p>3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej</p>	C	10 983 900	2018-2020	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa, kredyty, pożyczki

				dostępności dla mieszkańców				
20	Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Ostrowcu Świętokrzyskim	„Rozbudowa Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia o salę koncertową wraz z instalacjami wod.-kan., gazu, c.o., wentylacji mechanicznej, klimatyzacji, energii elektrycznej, techniczną i niskoprądową – na działkach nr ew. 48/9, 49/2, 50 (obręb 36, arkusz 1) położonych przy ul. Iłżeckiej w Ostrowcu Św.”	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury turystycznej i kulturalnej z zachowaniem dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie jej dostępności dla mieszkańców 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	A	15 629918,81	2018	środki UE, środki budżetu państwa
21	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa ścieżek rowerowych	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.4 Ograniczenie niskiej emisji	A, B, C, D, E, F	3 000 000	2017-2023	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
22	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / MOSiR	Remont i doposażenie Miejskiego Stadionu Sportowego KSZO	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej,	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-	C	1 980 000	2017-2023	środki UE, środki JST,

	Ostrowiec Św.		kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku				środki budżetu państwa
23	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego Stawki II	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku	B	5 600 000	2020-2023	środki UE, środki JST, inne środki publiczne
24	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Budowa placów zabaw przy gminnych placówkach oświatowych	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	1.3 Zagospodarowanie nieużytkowanych lub zaniedbanych przestrzeni publicznych celem integracji mieszkańców oraz przywrócenia i nadania im funkcji pozwalających na ożywienie społeczne i gospodarcze, w tym: rozwój działalności kulturalnej, edukacyjnej, społecznej, opiekuńczej, integracyjnej, turystycznej 3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej,	B, D	500 000	2018-2023	środki UE, środki JST, inne środki publiczne

				budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych				
25	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4	Działamy-matematykę odkrywamy	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	A	360 920	2016-2017	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
26	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 9	Lepsza edukacja - lepsza przyszłość	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	A	265 410	2016-2018	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
27	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Nowoczesna Szkoła – modernizacja i wyposażenie w pomoce dydaktyczne publicznych szkół podstawowych w Ostrowcu Świętokrzyskim wraz z modernizacją infrastruktury sportowej	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	A, B, D	4 257 186	2016-2018	środki UE, środki JST
28	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Zespół Szkół i Placówek Publicznych Nr 3	„One Two Three – eksperymentujemy z matematyką i językiem angielskim - program rozwijania kompetencji kluczowych uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Ostrowcu Świętokrzyskim	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	B	180 700	2016-2018	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
29	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 14	Podniesienie jakości kształcenia w PSP nr 14 poprzez indywidualizację procesu nauczania uczniów oraz zwiększenie kompetencji zawodowych nauczycieli	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	B	400 000	2017-2019	środki UE, środki JST, środki budżetu państwa
30	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole „Pajacyk” s.c.	Stworzenie warunków do lepszego rozwoju dzieci uczęszczających do Niepublicznego Żłobka i Przedszkola	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	B	500 000	2016 -2020	środki UE, środki prywatne,

		„Pajacyk”						środki budżetu państwa
31	Niepubliczny Żłobek i Przedszkole „Pajacyk” s.c.	Rozbudowa i adaptacja budynku oraz przebudowa placu zabaw i ogrodu Niepublicznego Żłobka i Przedszkola „Pajacyk	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	B	1 000 000	2016 – 2020	środki UE, środki prywatne
32	Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Częstocicach	Utworzenie ścieżki edukacyjno-sortowej poprzez modernizację boiska sportowego, zakup urządzeń zabawowych, doposażenie klasopracowni matematycznej i przyrodniczej oraz zlikwidowanie bariery architektonicznej dla osób niepełnosprawnych przy głównym wejściu budynku szkoły w Częstocicach	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej 3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	C	542 000	2017- 2018	środki UE, środki prywatne
33	Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Częstocicach	Edukacja szansą na lepszą przyszłość.	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	C	58 787,50	2016- 2017	środki UE, środki prywatne, środki budżetu państwa
34	Ostrowiec Świętokrzyski / Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7	Sięgamy po sukces	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	D	350 000	2017-2019	środki UE, środki prywatne, środki budżetu państwa
35	Fundacja Szkoła bez Barrier	Budowa boiska wielofunkcyjnego z nawierzchnią trawiastą i poliuretanową wraz z ogrodzeniem i oświetleniem	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.1 Wspieranie rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz wypoczynkowej	F	450 000	2017-2018	środki UE, środki prywatne

		przy Zespole Edukacyjnym „Dwunastka”		3.3 Rozwój ofert spędzania czasu wolnego i aktywnego wypoczynku 3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach				
36	Fundacja Szkoła bez Barier	Utworzenie pracowni do nauki języków dla uczniów Zespołu Edukacyjnego „Dwunastka”	3. Rozwój oraz zwiększenie dostępu do infrastruktury oraz ofert edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjno-sportowej	3.4 Rozwój szkolnictwa oraz edukacji na wszystkich poziomach	F	40 000	2017	środki UE, środki prywatne, środki budżetu państwa
37	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewitalizację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia 4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców 4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych	A	4 500 000	2020-2023	środki UE, środki JST, inne środki publiczne
38	Spółdzielnia Mieszkaniowa “Krzemionki” w Ostrowcu Św.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych, wielorodzinnych wraz z wymianą pokrycia dachowego	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewitalizację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia 4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie	A, B	4 908 700	2016-2023	środki UE, środki prywatne, inne środki publiczne

				<p>świadomości ekologicznej mieszkańców</p> <p>4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych</p>				
39	Zarządzanie i Administrowanie Nieruchomościami "TWÓJ DOM" Sp. z o.o.	Termomodernizacja budynków Wspólnot Mieszkaniowych	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	<p>1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia</p> <p>4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców</p> <p>4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych</p>	A	2 000 000	2017-2023	środki UE, środki prywatne, inne środki publiczne
40	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski	Poprawa efektywności energetycznej i zwiększenie udziału OZE – Urząd Miasta, Kino Etiuda, Środowiskowy Dom Samopomocy "Przystań", Ośrodek Interwencji Kryzysowej	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewaloryzację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	<p>1.4 Poprawa warunków zamieszkania w obszarze rewitalizowanym, w tym stanu technicznego budynków oraz estetyki ich otoczenia</p> <p>4.1 Wdrażanie nowych technologii proekologicznych</p> <p>4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie</p>	A, D	7 112 515	2014-2021	środki UE, środki JST, inne środki publiczne, kredyty, pożyczki

				<p>świadomości ekologicznej mieszkańców</p> <p>4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych</p>				
41	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Krzemionki" w Ostrowcu Św.	Termomodernizacja oraz remont Społecznego Domu Kultury „Malwa” w Ostrowcu Św.	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewitalizację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	<p>4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców</p> <p>4.3 Poprawa stanu efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, budynków wielorodzinnych i innych obiektów użytkowych oraz zagospodarowanie terenów zielonych</p>	B	410 000	2016-2023	środki UE, środki prywatne, inne środki publiczne
42	Gmina Ostrowiec Świętokrzyski / Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o.	Ekologiczny transport miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim	4. Poprawa stanu środowiska poprzez ochronę przed czynnikami szkodliwymi i zanieczyszczeniem poprzez rozwój infrastruktury technicznej i ekologicznej, termomodernizację obiektów, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz rewitalizację i utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	<p>1.2 Wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej poprzez budowę i przebudowę niezbędnych powiązań drogowych</p> <p>4.2 Wspieranie edukacji ekologicznej i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców</p> <p>4.4 Ograniczenie niskiej emisji</p>	A, B, C, D, E	16 376 835	2016-2021	środki UE, środki JST, inne środki publiczne, kredyty, pożyczki

10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji podkreśla znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji w procesie tworzenia i realizacji/wdrażania programu rewitalizacji.

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Monitorującego.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu skierowanych do interesariuszy działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym mówiących o istocie, celach i zasadach prowadzenia rewitalizacji wynikających z ustawy oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji stanowi fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest tutaj istotnym warunkiem sukcesu⁸⁸.

⁸⁸ Na podstawie: Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

10.1. Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji – Raport z konsultacji społecznych

Prace nad przygotowaniem Programu Rewitalizacji miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 oparte były na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

W trakcie procesu włączania mieszkańców i potencjalnych interesariuszy w prace nad opracowywaniem Programu Rewitalizacji wykorzystano różnorodne formy partycypacji społecznej, których zastosowanie spełniło wymóg skuteczności i adekwatności w kontekście aktywnego uczestnictwa jak najszerszej liczby odbiorców. Z grona licznych narzędzi i technik partycypacyjnych wykorzystano: warsztaty, badania ankietowe, składanie wniosków (fiszki projektowe), otwarte spotkania i konsultacje na obszarach.

Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji może zostać podzielona na:

- przeprowadzoną akcją informacyjną prowadzoną w celu promocji PR oraz zachęcania do udziału w konsultacjach społecznych;
- poszczególne formy konsultacji, jakie zostały przeprowadzone w ramach prac nad Programem Rewitalizacji z podziałem na:
 - badania ankietowe z mieszkańcami,
 - formularze konsultacyjne,
 - spotkania informacyjne (warsztaty, debaty),

10.1.1. Przebieg akcji informacyjnej i promocyjnej

Podczas konsultacji społecznych zastosowano poniższe formy promocji i informacji.

- 1) Zaproszenia do udziału w konsultacjach skierowane do interesariuszy w tym m.in. przewodniczących rad osiedli, przedstawicieli jednostek samorządowych i instytucji, stowarzyszeń, przedsiębiorców, spółdzielni, wspólnot, itp. Zaproszenia skierowano w sumie do 44 podmiotów.
- 2) Zaproszenie do udziału w konsultacjach skierowane do 23 radnych przekazane na posiedzeniu Rady Miasta.
- 3) Spotkanie z ekspertem wprowadzające w zagadnienia rewitalizacji i metodologię tworzenia programu rewitalizacji.
- 4) Materiały promocyjne i informujące o konsultacjach, w tym 350 szt. plakatów rozmieszczonych na słupach we wszystkich osiedlach miasta, szczególnie na osiedlach wchodzących w skład obszaru rewitalizowanego oraz autobusach komunikacji miejskiej, w spółkach gminnych i ważniejszych obiektach sportowych i kulturalnych, 2500 szt. ulotek rozdyskrebowanych podczas różnych spotkań z mieszkańcami i interesariuszami.

- 5) Przygotowano i wyemitowano 15 artykułów prasowych umieszczonych w trzech wiodących wydawnictwach na terenie miasta i około 10 dodatkowych ogłoszeń umieszczonych w Miejskim Informatorze Samorządowym w gazecie lokalnej.
- 6) Emisja 4 tygodniowych banerów reklamowych na portalu internetowym lokalnej telewizji.
- 7) Specjalna zakładka internetowa zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Miasta <http://www.um.ostrowiec.pl/pl/nasze-miasto/programy-i-strategie/rewitalizacja/aktualnosci>, z której można było pobierać materiały i zapoznać się z aktualnymi informacjami dotyczącymi opracowywania Programu Rewitalizacji.
- 8) Adres skrzynki mailowej rewitalizacja@um.ostrowiec.pl.
- 9) Zawiadomienia o naborze kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych do 34 różnych podmiotów.

10.1.2. Badania ankietowe z mieszkańcami

W ramach prac nad Programem Rewitalizacji miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 przeprowadzone zostały 2 badania ankietowe o charakterze ilościowym z udziałem mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego

Pierwsze badanie zostało przeprowadzone w czerwcu 2016 roku.

Badanie zostało wykonane metodą PAPI (Paper and Pen Personal Interview), która polega na bezpośrednim wywiadzie kwestionariuszowym z respondentem, podczas którego ankieter zapisuje odpowiedzi ankietowanego na wcześniej przygotowanym formularzu.

W badaniu wzięły udział **303 osoby** – dorośli mieszkańcy Ostrowca Świętokrzyskiego.

O potrzebie powstania Programu Rewitalizacji, a jednocześnie o potrzebie zaangażowania w jego tworzenie mieszkańców Miasta świadczy fakt, że zdecydowana większość, bo 98,5% ankietowanych, jest przekonana, iż problem rewitalizacji jest ważny dla miasta. Niewiele mniej liczna grupa (93,0%) twierdzi, że jest on też ważny dla nich osobiście.

Najczęściej podawanymi przez badanych obszarami, które powinny zostać poddane procesowi rewitalizacji były: Osiedle Stawki (ulice: Bałtowska, Hubalczyków, Słoneczna, Stawki, Sikorskiego) – 27,0%, Osiedle Ogrody (ulice: Radwana, Leona Chrzanowskiego, Polna) – 14,5%, Samsonowicza – 6,5%, Osiedle Rosochy (ulice: Ogrodowa, Pogodna, Sikorskiego) – 5,0%.

Na wskazanym przez siebie obszarze najwięcej badanych (76,5%) podało, iż wysokie zagrożenie stanowi przestępczość, ubóstwo (74,0%), bezrobocie (66,0%) oraz wykluczenie społeczne osób starszych (38,0%).

Najwięcej respondentów ocenę niską wystawiło stanowi i dostępności infrastruktury społecznej (75,5%), stanowi technicznemu obiektów budowlanych (63,0%), aktywności gospodarczej obszaru (51,0%), estetyce otoczenia (60,0%) oraz jakości i dostępności oferty edukacji i wychowaniu przedszkolnego/ żłobków (59,0%).

Do najważniejszych, zdaniem badanych, efektów, jakie powinien przynieść proces rewitalizacji na wskazywanych przez siebie obszarach zaliczono takie skutki, jak: poprawa stanu dróg i chodników oraz budowa ścieżek rowerowych (50,0%), stworzenie przestrzeni dla działań kulturalnych, artystycznych

i społecznych (41,0%), aktywizacja gospodarcza obszaru (30,0%), rozwój małej i średniej przedsiębiorczości (25,0%), remonty i renowacje budynków (24,0%), tworzenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji (24,0%).

Raport z badania znajduje się w **załączniku nr 1**.

Drugie badanie zrealizowane zostało w pierwszej połowie sierpnia 2016 roku, raport powstał 19.08.2016.

Badanie zostało wykonane metodą PAPI (Paper and Pen Personal Interview). Wzięło w nim udział **700 osób** – dorosłych mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego.

Wyniki badania wskazują, że największym problemem społecznym występującym w Ostrowcu Świętokrzyskim jest wysoki poziom bezrobocia, wskazany przez ponad połowę respondentów. Kolejnymi wskazaniami były: systematyczne zmniejszanie się liczby ludności miasta, niska aktywność społeczna i obywatelska, zmniejszanie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, edukacja niedopasowana do potrzeb rynku pracy, ubóstwo oraz brak wsparcia rozwoju uczniów.

Największym problemem gospodarczym występującym w Ostrowcu Świętokrzyskim jest zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych, którą wymieniła ponad jedna trzecia respondentów. Kolejnymi problemami są: brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa, niedostatek miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do potrzeb mieszkańców oraz niewykorzystane atuty inwestycyjne miasta.

Największym problemem środowiskowym jest niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców, którą deklaruje prawie jedna trzecia uczestników badania. Respondenci wspominali też często o nieczystościach w mieście („brud od pijaków”; „brudne podwórka”; „mało śmietników” „wyrzucanie śmieci w parku”; „zaśmiecanie ulic”) oraz o niezadbanych terenach zielonych („nieskoszone trawniki”; „niezadbana zieleń”; „nikt nie dba o skwery”).

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej największym problemem jest zbyt mała liczba terenów rekreacji i wypoczynku. Znaczna część badanych wskazała też na niską estetykę otoczenia, problemy komunikacyjne oraz niską aktywność kulturalną i sportową.

Największym problemem technicznym występującym w Ostrowcu Świętokrzyskim jest zły stan dróg wskazany przez 58,4% badanych. Kolejnymi często wskazywanymi problemami są zły stan techniczny obiektów budowlanych, nie dość rozwinięty system dróg lokalnych oraz mały udział odnawianych źródeł energii w jej produkcji.

W perspektywie całego miasta, pięcioma najczęściej wskazywanymi działaniami, które należy podjąć na terenach wskazanych do rewitalizacji, są: przyciągnięcie inwestorów, poprawa stanu dróg, stworzenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji, poprawa stanu chodników oraz remonty i renowacje budynków.

Snując wizję Miasta Ostrowiec Świętokrzyski w perspektywie 5-10 lat, a w szczególności obszaru wskazanego do rewitalizacji, respondenci często opisywali poprawę aktualnego stanu rzeczy, żywiąc nadzieję na pozytywne zmiany, jakie mogą nastąpić na skutek działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w obszarze infrastruktury miejskiej i estetyki przestrzeni.

Raport z badania znajduje się w **załączniku nr 2**.

10.1.3. Zbieranie uwag za pomocą formularza konsultacyjnego i karty projektu

Formularz konsultacyjny był narzędziem wykorzystywanym do zbierania uwag zarówno na etapie konsultacji projektu raportu diagnostycznego i dokumentów związanych z kształtem obszaru rewitalizacji, jak też na etapie opracowania Programu Rewitalizacji.

Na etapie konsultacji raportu diagnostycznego poprzez formularz uwagi zbierano w terminie od 19.07.2016 r. do 09.08.2016. W tym okresie formularz w wersji elektronicznej dostępny był na stronie Urzędu Miasta w zakładce „Rewitalizacja”. Ponadto formularz w wersji papierowej rozdawany był uczestnikom spotkań odbywających się w dniach 20 i 27 czerwca 2016 r.

Celem tego działania było zbieranie poprzez formularz konsultacyjny uwag i opinii do diagnozy umożliwiających omówienie i ocenę propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także wyrażenie opinii, propozycji i uwag oraz składanie ich do protokołu.

Wypełnione formularze konsultacyjne można było składać w następujący sposób:

- osobiście w trakcie spotkań konsultacyjnych 20 i 27 sierpnia 2016 r.
- osobiście lub listownie na adres: Wydział Planowania i Rozwoju, Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, ul. Jana Głogowskiego 3/5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, pok. 101,
- drogą elektroniczną na adres e-mail: rewitalizacja@um.ostrowiec.pl.

Na tym etapie konsultacji za pośrednictwem Formularza spłynęły uwagi od mieszkańców interesariuszy, które dotyczyły głównie kształtu obszarów rewitalizacji, w szczególności ich granic i nazewnictwa. Interesariusze w uwagach postulowali między innymi:

- zmiany nazewnictwa obszaru obejmującego teren osiedli Częstocice i Hutnicze,
- propozycję modyfikacji Obszaru D - Osiedle Pułanki oraz obszaru A,
- sugestię połączenia obszaru Śródmieścia z osiedlem Denków,
- sugestię włączenia do obszaru rewitalizacji ulic Bałtowskiej i Samsonowicza w związku z ich wskazaniem w badaniach ankietowych.

Na etapie konsultacji społecznych formularz uwag rozdawany był uczestnikom spotkań konsultacyjnych odbywających się na obszarach A-D w dniach 09-19 sierpnia 2016.

Na tym etapie za pośrednictwem formularza spłynęło uwagi, które dotyczyły głównie kształtu granic obszaru rewitalizacji, nazewnictwa poszczególnych części podobszarów, a także modyfikacji postulowanych działań i projektów, które miałyby na nich zostać przeprowadzone.

Formularz wraz z zestawieniem wszystkich zebranych uwag znajduje się w **załączniku nr 3**.

Inny typ formularza – formularz karty projektu – wykorzystywany był w trakcie korespondencyjnego zbierania wniosków (tzw. fiszek projektowych).

Przeprowadzone zostało korespondencyjne zbieranie pomysłów i projektów rewitalizacyjnych w oparciu o przygotowany i uzgodniony formularz projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych (tzw. fiszka projektowa).

Zgłaszanie przedsięwzięć dokonywane było na wspomnianej karcie projektu. Wypełnioną kartę projektu rewitalizacyjnego można było dostarczyć osobiście lub przesać pocztą na adres: Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, ul. Jan Głogowskiego 3/5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, pok. 101 oraz przesać w wersji elektronicznej (edytowalnej) na adres: rewitalizacja@um.ostrowiec.pl.

Większość zgłoszonych projektów i pomysłów zostało ujęte w programie rewitalizacji.

Formularz kart projektu znajduje się w **załączniku nr 4**.

Formularz dostępny był on-line na stronie Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim poświęconej prowadzonym przygotowaniom nad Programem Rewitalizacji pod adresem:

<http://www.um.ostrowiec.pl/pl/nasze-miasto/programy-i-strategie/rewitalizacja/>. Na stronie tej znajdują się między innymi wszelkie niezbędne informacje dotyczące przygotowywanego Programu Rewitalizacji, które mogą być konsultowane przez ww. formularz. Zamieszczono tam m.in. następujące dokumenty:

- Poprzedni program rewitalizacji (Program Rewitalizacji Śródmieścia Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego - załącznik do uchwały Nr XLV/586/2009 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 27 października 2009r.).
- Diagnoza do Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023, przygotowana w celu stworzenia PR.
- Prezentacja tejże diagnozy wykorzystywana na warsztatach dotyczących delimitacji obszarów zdegradowanych i rewitalizacji.
- Formularz konsultacyjny do diagnozy.
- Karty wstępnych obszarów rewitalizacji poddanych konsultacjom w ramach opracowanej Diagnozy do Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 – wraz z zestawieniem zbiorczym zawierającym także mapę wszystkich obszarów rewitalizacji.
- Kartę projektu – zarówno w wersji edytowalnej, jak też do odczytu.
- Na stronie w dziale „Aktualności” publikowane są również materiały poglądowe
- i informacje dotyczące wszelkich działań zrealizowanych w ramach prac nad Programem Rewitalizacji, w tym konsultacji społecznych.

Uwagi i postulaty dotyczące Programu Rewitalizacji złożone zostały również na ręce Prezydenta Ostrowca Świętokrzyskiego w formie pisemnych wniosków. Wpłynęły dwa pisma:

1. Wniosek złożony przez Towarzystwo Przyjaciół Denkowa a podpisany również przez Radę Osiedla Denków i proboszcza Parafii Rzymskokatolickiej św. Stanisława Biskupa i Męczennika, w którym sygnatariusze wyrażają zainteresowanie powstaniem Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 oraz zaangażowanie w prace nad jego powstawaniem. Równocześnie zgłaszają postulat włączenia do Obszaru Rewitalizacji tej części ulicy Samsonowicza, która leży na terenie osiedla Koszary i znajduje się w złym stanie technicznym.
2. Wniosek złożony przez Starostwo Powiatowe, w którym zgłoszono postulat przedsiębiorców o uwzględnienie ulicy Samsonowicza wraz z przyległymi terenami w opracowywanym Programie Rewitalizacji.

W ramach II etapu konsultacji społecznych projektu **Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023** zbierano uwagi w terminie od 3.11.2016 r. do 24.11.2016 r. na przygotowanym Formularzu Konsultacyjnym. W tym okresie formularz w wersji elektronicznej wraz

z projektem dokumentu dostępne były na stronie internetowej www.um.ostrowiec.pl w zakładce „Rewitalizacja” oraz w siedzibie Urzędu Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego - Wydział Planowania i Rozwoju, pok. 101.

Wypełnione formularze można było składać w następujący sposób:

- osobiście lub listownie na adres: Wydział Planowania i Rozwoju, Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, ul. Jana Głogowskiego 3/5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, pok. 101,
- drogą elektroniczną (bez konieczności opatrywania korespondencji elektronicznej bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym) na adres e-mail: rewitalizacja@um.ostrowiec.pl.

Na tym etapie konsultacji za pośrednictwem Formularza spłynęło 16 uwag, które dotyczyły głównie modyfikacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Interesariusze w uwagach postulowali między innymi o:

- zmianę nazewnictwa i uzupełnienie opisów projektów,
- weryfikację zakresu realizowanych zadań,
- modyfikację wskaźników i nakładów finansowych projektów,
- włączenie dodatkowych projektów do dokumentu.

Formularz wraz z zestawieniem wszystkich zebranych uwag znajduje się w **załączniku nr 3**.

10.1.4. Spotkania konsultacyjne

W trakcie prac nad Programem Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 przeprowadzono szereg spotkań konsultacyjnych i informacyjnych, które chronologicznie zostały opisane poniżej.

20.06.2016, godz. 13.30, Urząd Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim

Mające charakter warsztatów spotkanie otwarte z interesariuszami rewitalizacji umożliwiło omówienie i ocenę propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także wyrażenie opinii, propozycji i uwag oraz składanie ich do protokołu.

W trakcie spotkania:

- Zaprezentowano metodologię tworzenia programów rewitalizacji, kluczowe wytyczne istotne dla wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji w Ostrowcu Świętokrzyskim.
- Zaprezentowano wyniki analiz i diagnoz, w tym analizy wskaźników opisujących stany kryzysowe w mieście.
- Odbyła się dyskusja nad propozycjami obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji, w trakcie której zbierano opinie i propozycje interesariuszy rewitalizacji nt. obszarów rewitalizacji.
- Wypracowano wspólną opinię interesariuszy, obecnych na warsztatach, nt. wyznaczenia obszaru rewitalizacji.

Moderatorem spotkania był przedstawiciel Instytutu Badawczego IPC, Marek Karłowski. Spotkanie trwało 120 minut. Wzięło w nim udział 29 osób.

27.06.2016, godz. 16.00, Biuro Wystaw Artystycznych, ul. Siennieńska 54

Debata publiczna na temat obszarów do rewitalizacji była spotkaniem otwartym realizowanym częściowo w formie warsztatów z interesariuszami rewitalizacji, które miało na celu przedstawienie interesariuszom dotychczasowych wyników przeprowadzonych diagnoz i badań oraz omówienie i ocenę propozycji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

W trakcie spotkania:

1. Przedstawiono uzasadnienie, jakie przyjęto do wyboru obszaru zdegradowanego. Ustalono, że obszar zdegradowany obejmować będzie osiedla, dla których:

- wystandaryzowany wskaźnik negatywnych zjawisk społecznych osiągnął wartość powyżej średniej gminnej, tj. powyżej wartości 0,5;
- oraz odnotowano wystąpienie co najmniej jednego negatywnego zjawiska z pozostałych sferach (gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna)

2. W wyniku prowadzonych dyskusji z interesariuszami wskazano następujące osiedla miasta jako obszary zdegradowane: Śródmieście (wskaźnik 1,0), Rosochy (0,97), Denków (0,96), Ogrody (0,9), 25-lecia PRL (0,80), Hutnicze (0,76), Częstocice (0,72), Kamienna (0,64), Pułanki (0,63), Stawki (0,59).

3. Ponadto do obszaru zdegradowanego zaproponowano włączenie osiedla Koszary ze względu na potencjalne obszary inwestycyjne, mające istotne znaczenie dla miasta z punktu widzenia rozwiązywania problemu bezrobocia.

4. W związku z tym, że wskazany obszar zdegradowany przekraczał wskaźniki graniczne dla obszaru rewitalizacji podjęto decyzję, że obszary rewitalizacji określane będą w oparciu o kryteria:

- szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych,
- istotnego znaczenia dla rozwoju lokalnego.

5. Przedstawiono interesariuszom propozycję obszarów rewitalizacji (obszary A-E).

6. Poddano pod dyskusję, które z obszarów rewitalizowanych można modyfikować. Ustalono, że w toku dalszych prac Zamawiający prześle Wykonawcy dokładne informacje na temat liczby osób zamieszkujących zaproponowane obszary rewitalizacji celem ponownego określenia czy przekroczone wskaźnik 30%. Ponadto padły propozycje, aby niektóre obszary rewitalizacji powiększyć obszarowo (np. obszar E) a niektóre połączyć ze sobą w większą całość.

Moderatorem spotkania był przedstawiciel Instytutu Badawczego IPC, dr Przemysław Wołczek. Wsparcie analityczne oraz protokołowanie uwag interesariuszy rewitalizacji zapewniał drugi przedstawiciel Instytutu Badawczego IPC, Sławomir Cieśla. Spotkanie trwało 120 minut.

28.07.2016, godz. 16.00, Urząd Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim

Spotkanie otwarte z interesariuszami rewitalizacji prezentujące założenia projektu Programu Rewitalizacji prowadzone w formie warsztatów umożliwiającą omówienie i ocenę propozycji projektu programu, a także wyrażenie opinii, propozycji i uwag oraz składanie ich do protokołu.

Celem spotkania było wypracowanie założeń operacyjnych Programu, w tym wizji obszaru rewitalizacji, celów głównych i kierunków działań rewitalizacyjnych.

W trakcie spotkania:

1. Zatwierdzono obszary zdegradowane oraz obszary rewitalizacji.

2. Opracowano wizje obszarów rewitalizacji.
3. Opracowano cele główne rewitalizacji.
4. Uzgodniono kierunki działań rewitalizacyjnych.

Moderatorami spotkania byli przedstawiciele Instytutu Badawczego IPC – dr Przemysław Wołczek oraz Marek Karłowski. Spotkanie trwało 90 minut. W spotkaniu wzięły udział 24 osoby.

03.08.2016, godz. 16.00, Urząd Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim

Spotkanie informacyjne poświęcone było kwestiom naboru przedsięwzięć do Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023. Jego głównym celem było przybliżenie interesariuszom rewitalizacji tematyki dotyczącej przygotowania kart naboru projektów. Przedstawiono wzory kart oraz zaprezentowano zasady konstruowania projektów wraz z instrukcją przygotowania karty. Omówiono przy tym poszczególne elementy formularza zgłaszania projektu, wskazując na jakie elementy osoby składające wniosek powinny zwrócić uwagę.

Spotkanie, w dalszej części, miało też charakter indywidualnego doradztwa w zakresie przygotowywania kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Po przedstawieniu zasad wypełniania formularza rozpoczęła się część na dyskusję i pytania. Uczestnicy zadali kilka pytań dotyczących składania wniosków, terminów oraz możliwości składania przez różne podmioty.

Spotkanie trwało 1 godzinę. Moderował je przedstawiciel Instytutu Badawczego IPC, Jarosław Sawicki. Wzięło w nim udział 21 osób.

8 spotkań konsultacyjnych na obszarach rewitalizacji (po dwa na każdym obszarze) w terminach:

- Obszar A: **09.08.2016r.** godz. 10.00, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 9, ul. Niewiadoma 19 oraz **16.08.2016r.** godz. 16.00, Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, ul. Jana Głogowskiego 3/5.
- Obszar B: **10.08.2016r.** godz. 10.00 oraz **17.08.2016r.** godz. 16.00, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5, os. Ogrody 20.
- Obszar C: **11.08.2016r.** godz. 10.00 oraz **18.08.2016r.** godz. 16.00, Hala Widowiskowo-Sportowa MOSIR, ul. Świętokrzyska 11.
- Obszar D: **12.08.2016r.** godz. 10.00 oraz **19.08.2016r.** godz. 16.00, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7, ul. Akademicka 20.

Spotkania konsultacyjne na obszarach rewitalizacji miały na celu przedstawienie interesariuszom, w szczególności mieszkańcom obszaru, projektu Programu Rewitalizacji, a jednocześnie zebranie uwag, opinii i propozycji interesariuszy rewitalizacji odnośnie tego projektu PR. Debata poprzedzona była przedstawieniem uczestnikom ustaleń i wyników z poprzednich spotkań. Podczas tego etapu konsultacji zatwierdzono wizję, cele i kierunki rewitalizacji dla każdego z obszarów.

Ponadto, podczas drugiej tury spotkań konsultacyjnych (16-19 sierpnia) prezentowano uczestnikom wyniki badania ankietowego z mieszkańcami Ostrowca Świętokrzyskiego.

Spotkania te miały, po części, formę warsztatów, w trakcie których opracowano analizę SWOT każdego z obszarów, a także przyjmowano zgłaszane przez uczestników propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Uczestnicy zgłaszali również swoje uwagi do kształtu PR, granic obszaru rewitalizacji, a także celów i kierunków rewitalizacji. Uwagi miały zarówno charakter ustny i były notowane przez moderatora, jak też charakter pisemny – te zgłaszane były na formularzach uwag rozdawanym uczestnikom podczas każdego spotkania.

Na obszarze A:

- Podczas spotkania 09.08.2016 obecne były 23 osoby. Byli to mieszkańcy, przedstawiciele Towarzystwa Przyjaciół Denkowa, Rady Osiedla Denków, Radny Rady Miasta oraz przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju).
- Podczas spotkania 16.08.2016 obecnych było 14 osób. Byli to mieszkańcy, przedstawiciele Towarzystwa Przyjaciół Denkowa, Rady Osiedla Denków, Agencji Rozwoju Lokalnego, Spółdzielni Mieszkaniowej „Krzemionki” oraz przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju).
- Zgłoszono łącznie 39 propozycji działań rewitalizacyjnych.

Na obszarze B:

- Podczas spotkania 10.08.2016 obecnych było 7 osób. Byli to mieszkańcy, przedstawiciele Spółdzielni Mieszkaniowej „Krzemionki”, przedstawiciel „Gazety Ostrowieckiej” oraz przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju).
- Podczas spotkania 17.08.2016 obecnych było 7 osób. Byli to mieszkańcy, przedstawiciele Spółdzielni Mieszkaniowej „Krzemionki”, przedstawiciele Rady Osiedla „Ogrody” oraz przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju).
- Zgłoszono łącznie 19 propozycji działań rewitalizacyjnych.

Na obszarze C:

- Podczas spotkania 11.08.2016 obecnych było 9 osób. Byli to mieszkańcy, członkowie Rady Osiedla, Radny Rady Miasta oraz przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju).
- Podczas spotkania 18.08.2016 obecnych było 9 osób. Byli to mieszkańcy, przedstawiciele Rady Osiedla „Hutnik”, Spółdzielni Mieszkaniowej „Hutnik”, Agencji Rozwoju Lokalnego, Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Ostrowieckiej, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju).
- Zgłoszono łącznie 16 propozycji działań rewitalizacyjnych.

Na obszarze D:

- Podczas spotkania 12.08.2016 obecnych było 5 osób. Byli to mieszkańcy, członkowie Rady Osiedla „Pułanki”, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju).
- Podczas spotkania 19.08.2016 obecnych było 6 osób. Byli to mieszkańcy oraz przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju).
- Zgłoszono łącznie 20 propozycji działań rewitalizacyjnych.

Każde ze spotkań trwało od 90 do 180 minut. Moderatorem spotkań konsultacyjnych był Adam Paluch, przedstawiciel Instytutu Badawczego IPC. W każdym ze spotkań wzięło udział od kilku do dwudziestu kilku osób. Łącznie we wszystkich spotkaniach **udział wzięło 80 osób**. Do osób tych należeli mieszkańcy obszarów zdegradowanych, radni Rady Miasta, przedstawiciele Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim (Wydział Planowania i Rozwoju), przedsiębiorcy, przedstawiciele rad osiedli, mediów lokalnych, spółdzielni mieszkaniowych i organizacji pozarządowych.

08.11.2016, godz. 15.00, Urząd Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim

Debata publiczna na temat projektu Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego

Głównym celem debaty było przedstawienie interesariuszom, w szczególności mieszkańcom obszarów rewitalizacji, projektu Programu Rewitalizacji, a jednocześnie zebranie uwag, opinii i propozycji interesariuszy rewitalizacji odnośnie tego projektu PR.

Zaprezentowano uczestnikom wybrane wyniki analiz, diagnoz i badań, obszary rewitalizacji wraz z wizją, celami i kierunkami rewitalizacji dla każdego obszaru. Przedstawiono również proponowane projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz sposób finansowania i monitorowania Programu Rewitalizacji.

Po prezentacji rozpoczęła się część na dyskusję i pytania. Uczestnicy zadali kilka pytań dotyczących projektów, w szczególności szansy na ich finansowanie i realizację oraz dalszych prac i procesu uspołecznienia na etapie realizacji Programu, w tym możliwości i warunków zgłaszania kandydatów do Komitetu Monitorującego.

Spotkanie trwało 1 godzinę. Moderował je przedstawiciel Instytutu Badawczego IPC, Marek Karłowski. Wzięło w nim udział 11 osób.

17.11.2016, godz. 14.00, Biuro Wystaw Artystycznych, ul. Siennieńska 54

Prezentacja projektu Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2016-2023 na spotkaniu z Radnymi Rady Miasta

Celem spotkania było przedstawienie Radnym Rady Miasta projektu Programu Rewitalizacji, a jednocześnie zebranie uwag, opinii i propozycji odnośnie tego projektu PR.

Zaprezentowano uczestnikom wybrane wyniki analiz, diagnoz i badań oraz kluczowe elementy projektu dokumentu, tym wyznaczone obszary rewitalizacji, wizję obszarów wraz z celami i kierunkami rewitalizacji. Zaprezentowano także projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz finansowanie i monitorowanie Programu Rewitalizacji.

Po prezentacji rozpoczęła się część na dyskusję i pytania. Radni zainteresowani byli w szczególności tym w jaki sposób realizowane będą i finansowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Informacji na te pytanie udzielił Naczelnik Wydziału Planowania i Rozwoju Urzędu Miasta w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Spotkanie trwało 1 godz. Moderował je przedstawiciel Instytutu Badawczego IPC, Marek Karłowski. Wzięło w nim udział 12 osób.

10.1.5. Podsumowanie procedury uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji

Podsumowując, należy podkreślić, że wszelkie działania realizowane w ramach przygotowywania Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023 poddawane były konsultacjom z mieszkańcami i instytucjami w formie debat, spotkań i warsztatów na obszarach

rewitalizowanych. Dzięki takim formom partycypacji społecznej otworzona została możliwość uzyskania od mieszkańców i innych interesariuszy informacji nt. tego, z jakimi problemami spotykają się na co dzień oraz czego potrzebują. Tylko bowiem dzięki włączeniu szerokiego grona interesariuszy w proces budowania dokumentu, można otrzymać gwarancję sukcesu procesów rewitalizacji w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W ramach przygotowywania PR wykorzystano liczne formy konsultacji społecznych, aby zapewnić możliwie maksymalny poziom włączenia mieszkańców i innych interesariuszy w prace nad tworzeniem dokumentu. W tym celu wykorzystano łącznie:

- 2 szeroko zakrojone badania ankietowe z mieszkańcami Ostrowca Świętokrzyskiego, angażując ponad 1000 osób.
- 12 spotkań konsultacyjnych z interesariuszami rewitalizacji, w tym 8 spotkań na obszarach. W każdym z nich wzięło udział od kilku do kilkudziesięciu osób.
- Możliwość zgłaszania uwag na każdym etapie tworzenia Programu Rewitalizacji poprzez dedykowany formularz wypełniany drogą papierową lub elektroniczną.
- Zaproszenia do udziału w konsultacjach skierowane do 44 podmiotów oraz do 23 radnych.
- Dystrybucja 350 plakatów oraz 2500 ulotek.
- 15 artykułów prasowych, ok. 10 ogłoszeń w Miejskim Informatorze Samorządowym i 4 sztuki tygodniowych emisji banera reklamowego na portalu internetowym lokalnej telewizji.
- 16 uwag zebranych poprzez Formularz Konsultacyjny podczas trwania konsultacji diagnozy i spotkań z mieszkańcami obszarów rewitalizowanych oraz 16 uwag w części operacyjnej konsultacji dokumentu
- Uwagi i postulaty dotyczące Programu Rewitalizacji złożone zostały również na ręce Prezydenta Ostrowca Świętokrzyskiego w formie pisemnych wniosków. Wpłynęły dwa pisma.

Konkludując cały szereg działań mających na celu włączenie jak najszerszego grona interesariuszy w prace nad Programem Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023, należy stwierdzić, iż realizacja wyżej przytoczonych działań konsultacyjnych pozwoliła w wysokim stopniu wykorzystać założenie partycypacji społecznej w tworzeniu PR.

10.2. Procedura uspołecznienia na etapie wdrażania programu rewitalizacji

Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji, co oznacza, że nie tylko Gmina, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji, powinna informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szansę wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

Poniżej prezentowane są zasady, którymi kierować się będzie Gmina podczas realizacji procesu konsultacji społecznych na etapie wdrażania programu rewitalizacji.

Zasady partycypacji w projekcie:

1. Dwustronny przepływ informacji.
2. Rzetelne diagnozowanie i prezentowanie informacji.

3. Angażowanie społeczności na możliwie wielu etapach działań rewitalizacyjnych.
4. Wieloetapowość konsultacji społecznych.
5. Wieloaspektowość konsultacji społecznych.

W procesie rewitalizacji wykorzystywane zostaną bierne i czynne formy konsultacji społecznych:

1. Formy bierne, a więc takie, w których prowadzona komunikacja jest jednokierunkowa to m.in. artykuły w informatorach samorządowych oraz krótkie informacje na stronach internetowych Gminy, bądź też w lokalnych mediach. Komunikacja jednokierunkowa będzie miała głównie charakter informacyjny.
2. Formy czynne, tzn. komunikacja dwukierunkowa, przyjmą charakter informacyjno-konsultacyjny i prowadzone będą w sposób dedykowany.

Proces uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji realizowany będzie wśród interesariuszy programu rewitalizacji, a więc tych podmiotów (osób fizycznych i prawnych), na które rezultaty będą miały wpływ. W ramach procesu następować będzie komunikacja jedno- i dwukierunkowa z zespołami i osobami zarówno bezpośrednio biorącymi udział w projektach rewitalizacji, jak również pośrednio powiązanych z działaniami rewitalizacyjnymi. Wstępnie zidentyfikowane w niniejszym opracowaniu grupy interesariuszy (przedsiębiorcy, organizacje społeczne, lokalni liderzy, mieszkańcy poszczególnych osiedli, jednostki organizacyjne gminy, parafie/związki wyznaniowe) będą szczegółowo zweryfikowane na etapie prac realizacyjnych. Uspołecznienie będzie prowadzone w sposób bezpośredni, przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi i kanałów komunikacji. Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu uspołecznienia zostaną szczegółowo zweryfikowane po zapoznaniu się z oczekiwaniami, potrzebami i możliwościami uczestników procesu, w tym beneficjentów poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Komitet Monitorujący

W Ostrowcu Świętokrzyskim w celu monitorowania i uspołecznienia realizacji Programu rewitalizacji, powołany zostanie Komitet Monitorujący, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami gminy w sprawach przygotowania, prowadzenia i oceny programu rewitalizacji. Komitet będzie składał się m.in. z przedstawicieli interesariuszy, działających na obszarach rewitalizowanych, w tym: Rady Miasta, rad osiedlowych, spółdzielni, wspólnot, sektora społecznego i gospodarczego, pracowników UM i innych jednostek publicznych, mieszkańców.

Zgłoszenie do Komitetu (na podstawie deklaracji) będzie poprzedzone ogłoszeniem o naborze na stronie internetowej i konsultacjami społecznymi, a przy wyborze członków brane będą pod uwagę przede wszystkim: znajomość tematyki dotyczącej rewitalizacji, aktywność społeczna, miejsce zamieszkania lub prowadzenia działalności na obszarze rewitalizacji. W przypadku, gdy liczba zgłoszeń będzie większa od liczby miejsc, złożone deklaracje poddane zostaną ocenie punktowej.

Komitet będzie się zbierał co najmniej raz w roku. Ponadto, posiedzenia będą się odbywały w zależności od potrzeb, a będzie je zwoływał Prezydent lub Przewodniczący Komitetu. Posiedzenia będą protokołowane, a wnioski przedstawiane Prezydentowi i Radzie Miasta, co zagwarantuje prawidłową realizację programu rewitalizacji i jego odpowiednie wdrażanie. Dla prawidłowej realizacji procesu rewitalizacji raz na trzy lata Prezydent oceni aktualność i stopień realizacji programu rewitalizacji, i przekaze wyniki oceny do zaopiniowania Komitetowi.

Proponuje się aby Komitet liczył od 16 do 40 osób, w tym minimum po 4 reprezentantów z każdego zamieszkałego podobszaru rewitalizacji i składał się z minimum 50% reprezentantów sektora prywatnego (przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, mieszkańcy).

Istotne jest również to, aby procedura zakładała również możliwość zgłaszania i wyboru członków Komitetu także w trakcie trwania kadencji, o ile będzie to miało swoje uzasadnienie merytoryczne (np. włączenie lub zaktywizowanie się nowych Interesariuszy rewitalizacji).

Praca w Komitecie bazować będzie na aktywności społecznej, tj. członkowie za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu nie będą otrzymywać diet i wynagrodzeń.

Pierwsze posiedzenie Komitetu powinno zostać zwołane niezwłocznie po utworzeniu Komitetu. Inicjatorem pierwszego spotkania powinien być Prezydent, natomiast kolejne spotkania powinny być zwoływane, w zależności od potrzeb, już przez Przewodniczącego Komitetu. Należy dopuścić również możliwość zwoływania Komitetu na wniosek Prezydenta.

Należy dopuścić możliwość udziału w pracach Komitetu także osób spoza jego grona, w szczególności ekspertów lub specjalistów z wybranych dziedzin, którzy mogą wnieść istotną wiedzę nt. poruszanych przez Komitet spraw.

Zasadniczym celem działalności Komitetu jest zajmowanie stanowisk w formie opinii nt. wielu aspektów realizacji Programu rewitalizacji, związanych m. in. z zarządzaniem i organizacją prac nad programem rewitalizacji, z poszczególnymi projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, jak też z rezultatami, oceną stopnia realizacji programu i konieczności jego aktualizacji. Z każdego posiedzenia powinien być sporządzany protokół, do którego wpisuje się wszystkie ustalenia poczynione podczas posiedzenia Komitetu.

Należy podkreślić, że obsługę organizacyjną i techniczną Komitetu zapewnia Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, m. in. w zakresie przygotowania porządku obrad, przygotowanie oraz przekazywania członkom Komitetu materiałów i projektów dokumentów przeznaczonych do rozpatrzenia, zaopiniowania lub zatwierdzenia, sporządzania protokołów z posiedzeń, gromadzenia i przechowywania dokumentacji związanej z posiedzeniami Komitetu.

11. System realizacji programu rewitalizacji oraz monitoring

System realizacji

Opracowanie i przyjęcie programu rewitalizacji rozpoczyna pierwszy i najistotniejszy etap procesu wdrażania. Proces wdrażania zależy od podejmowanych działań, a proces realizacji programu – od procedur gwarantujących jej realizację oraz organizacji prac nad programem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację pomiędzy struktury/jednostki organizacyjne Gminy.

Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracy poszczególnych aktorów rozwoju (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców), oraz zasadę partycypacji społecznej, zakładającą prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy, w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju gminy, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym,
- tworzenia warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- wdrażania programu rewitalizacji.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Proces tworzenia oraz realizacji programu rewitalizacji można podzielić na kilka istotnych etapów:

- 1) Przygotowanie do sporządzania programu rewitalizacji.
- 2) Sporządzenie projektu programu rewitalizacji.
- 3) Konsultacje społeczne dot. programu rewitalizacji.
- 4) Opiniowanie projektu programu rewitalizacji.
- 5) Wprowadzenie zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych opinii oraz uchwalenie programu rewitalizacji.
- 6) Realizacja programu rewitalizacji.

Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji

L.p.	Działanie	Odpowiedzialność	Termin
1.	Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w programie rewitalizacji, stopniowo po uchwaleniu tego programu, do załącznika do wieloletniej prognozy finansowej gminy. Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające, by mogły zostać wpisane do wieloletniej prognozy finansowej, Rada Miasta wprowadza przedsięwzięcia do tej prognozy po ustaleniu niezbędnych danych.	Rada Miasta	Po uchwaleniu programu rewitalizacji
2	Powołanie i działalność Komitetu Monitorującego. Komitet Monitorujący stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą. Zakłada się cykliczność spotkań Komitetu monitorującego, w trakcie których omawiane będą poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacji, ich stan wdrażania oraz rezultaty programu rewitalizacji. Komitet Monitorujący pełnić będzie funkcję multiplikatora, tj. jest zobowiązany do komunikowania się w sprawach istotnych dla rewitalizacji z interesariuszami, których reprezentuje.	Komitet Monitorujący, Prezydent	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
3.	Opracowywanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do programu rewitalizacji, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich pozwoleń. Opracowanie studiów wykonalności i wniosków aplikacyjnych oraz niezbędnych załączników. Zgodnie z harmonogramami opracowywania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów na współfinansowanie zadań.	Podmioty realizujące zadania ujęte w programie rewitalizacji.	Lata 1 – n (okres realizacji programu)

4.	<p>Ocena aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji co najmniej raz na trzy lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.</p> <p>Ocena sporządzona przez Prezydenta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Monitorujący oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy.</p> <p>W przypadku stwierdzenia, że program rewitalizacji wymaga zmiany Prezydent występuje do Rady Miasta z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię.</p> <p>Zmiana programu rewitalizacji nie wymaga uzyskania opiniami przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, 2) nie wymaga zmiany uchwały. 	Prezydent , Komitet Monitorujący	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
5.	<p>Uzupełnienie i rozszerzanie programu rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania miasta i gminy.</p>	Prezydent, Komitet Monitorujący, podmioty zamierzające realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne w oparciu o zaktualizowany program rewitalizacji	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
6.	<p>Działania Public Relations, bieżąca i stała komunikacja z mieszkańcami miasta nt. założeń rewitalizacji, postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów.</p> <p>Zbieranie i analizowanie zgłaszanych przez społeczność miasta uwag, opinii, wniosków.</p> <p>Działania komunikacyjne realizowane za pośrednictwem narzędzi komunikacyjnych miasta, lokalnych mediów, Komitetu monitorującego oraz podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne.</p>	Prezydent, Komitet Monitorujący, podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne.	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
7.	<p>Uchylenie uchwały w sprawie programu rewitalizacji w całości albo w części, w przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji programu rewitalizacji, osiągnięcia celów w nim zawartych.</p>	Rada Miasta	Lata 1 – n (okres realizacji programu)

Monitoring

Monitoring procesu wdrażania programu rewitalizacji i jego efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym skuteczne zarządzanie procesem wdrażania programu.

Proces realizacji będzie monitorowany i oceniany przez zespół zadaniowy (Komitetu Monitorujący rewitalizacji).

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji są:

- Cele wytyczone w programie,

- Poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów (zarówno ekonomicznych, jak i społecznych).

Monitoring programu będzie odbywał się w dwóch etapach:

- Roczne sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy wg wskaźników rezultatu.

Ewaluacja

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji programu rewitalizacji oraz jego wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu program rozwiązuje realne problemy gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów programu, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji programu rewitalizacji (wskaźniki rezultatu),
- rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w programie),
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań – czy i w jaki sposób program, a w szczególności poszczególne działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wpłyną na grupy docelowe, przyczyniając się do poprawy sytuacji na terenie gminy,
- ocena w trakcie realizacji zadań (projektów) – odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji zadań – ocena długoterminowego wpływu programu rewitalizacji na grupy docelowe, dająca odpowiedź na pytanie, czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe.

WSKAŹNIKI REZULTATU (w odniesieniu do obszaru rewitalizacji)

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Oczekiwana zmiana w 2020 roku
Liczba mieszkańców	Liczba osób	UM	1 raz na rok	Zmiana lub zahamowanie negatywnego trendu spadku liczby mieszkańców
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Osoby	PUP	1 raz na rok	Zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób	MOPS	1 raz na rok	Spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej
Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą	Liczba osób	UM	1 raz na rok	Wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą

12. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pod nazwą: „Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016 – 2023”, wynika z art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353), o ile projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień strategii może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Projektowany dokument został poddany procedurze zapytania o konieczność i ewentualny zakres opracowywania prognozy oddziaływania na środowisko. Jako, że opracowywany dokument, nie jest dokumentem wymienionym w art. 46 pkt 1 i 2 ustawy OOŚ, stąd wobec tego dokumentu nie mają zastosowania przepisy art. 48 ustawy OOŚ.

Kierując się zasadą przezorności, w przedmiotowym przypadku wystąpiono do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) z wnioskiem o stwierdzenie, na podstawie Art. 47 Ustawy OOŚ, czy dla dokumentu, istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W wyniku analizy projektów i przedsięwzięć ujętych w Programie rewitalizacji stwierdzono, że:

- **Dokument pod nazwą „Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016 - 2023” nie wyznacza ram dla późniejszych realizacji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gdyż zaplanowane zadania, pomimo tego, że znajdują się na liście przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, zlokalizowane są w przestrzeni śródmiejskiej, a ich realizacja nie naruszy istniejącego stanu i układu środowiska. Są to przedsięwzięcia o mniejszej skali (np. budowa lub modernizacja pojedynczych ciągów komunikacyjnych o nieznacznej długości), a ewentualne oddziaływania ograniczają się do otaczającej je przestrzeni miejskiej. Należy również zaznaczyć, że obszar na którym prowadzone będą działania rewitalizacyjne położony jest poza obszarami chronionymi.**
- **Realizacja postanowień tego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, gdyż większość zadań, charakteryzuje się małym lub brakiem oddziaływania na środowisko.**

Spis map, wykresów i tabel

Mapa 1. Podział miasta Ostrowiec Świętokrzyski na osiedla	8
Mapa 2. Północno-zachodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedla Kolonia Robotnicza, Piaski-Henryków	10
Mapa 3. Północna część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedle Gutwin	12
Mapa 4. Centrum Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedla: Sienkiewiczowskie, 25-Lecia PRL, Trójkąt, Pułanki, Słoneczne, Śródmieście, Stawki, Ogrody, Złotej Jesieni, Rosochy	17
Mapa 5. Południowo-zachodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedla Kuźnia, Częstocice	19
Mapa 6. Południowo część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedla: Kamienna, Hutnicze, Ludwików, Denków	22
Mapa 7. Wschodnia część Ostrowca Świętokrzyskiego: Osiedle: Koszary	24
Mapa 8. Mapa polityki przestrzennej miasta Ostrowiec Świętokrzyski	38
Mapa 9. Graficzne przedstawienie obszaru rewitalizacji.	40
Mapa 10. Położenie Ostrowca Świętokrzyskiego na tle województwa świętokrzyskiego i kraju	53
Mapa 11. Lokalizacja miejsc popełnianych przestępstw w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku ...	87
Mapa 12. Obszar rewitalizacji w Ostrowcu Świętokrzyskim	229
Mapa 13. Podobszar A	231
Mapa 14. Podobszar B	240
Mapa 15. Podobszar C	248
Mapa 16. Podobszar D	260
Mapa 17. Podobszar E	266
Mapa 18. Podobszar F	269
Wykres 1. Ludność faktycznie zamieszkała w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2004-2015 .	54
Wykres 2. Struktura ludność według grup wiekowych w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w 2005 i 2015 roku	56
Wykres 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	58
Wykres 4. Małżeństwa zawarte w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	64
Wykres 5. Saldo migracji w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2014	65
Wykres 6. Bezrobotni ogółem w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	66
Wykres 7. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	78
Wykres 8. Interwencje podejmowane przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej w Ostrowcu Świętokrzyskim w latach 2010-2014	88
Wykres 9. Podmioty gospodarcze według podstawowych profili działalności – stan na 31.XII.2015 ..	99
Wykres 10. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem w 2015 roku	131
Wykres 11. Lesistość obszarów w 2015 roku	132
Wykres 12. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	146
Wykres 13. Uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	148
Wykres 14. Uczniowie i absolwenci liceów ogólnokształcących w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	150

Wykres 15. Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez specjalnych) w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	151
Wykres 16. Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez specjalnych) w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	153
Wykres 17. Płeć respondentów	444
Wykres 18. Wiek respondentów	445
Wykres 19. Wykształcenie respondentów	445
Wykres 20. Związek respondentów z terenem wskazanym jako priorytetowy pod kątem rewitalizacji	449
Wykres 21. Negatywne zjawiska społeczne występujące na wybranym przez respondenta obszarze rewitalizacji podziałe na natężenie problemu.....	450
Wykres 22. Ocena poszczególnych elementów związanych z jakością życia na wskazanych przez respondentów obszarach rewitalizacji.....	451
Wykres 23. Efekty, jakie zdaniem respondentów powinny zostać osiągnięte w procesie rewitalizacji wskazanych przez nich obszarów	452
Wykres 24. Czy uważa Pan(i) że problem rewitalizacji jest ważny dla Pana(i) miasta?	453
Wykres 25. Czy uważa Pan(i) że problem rewitalizacji jest ważny dla Pana(i) miasta? Podział ze względu na płeć.....	453
Wykres 26. Czy uważa Pan(i) że problem rewitalizacji jest ważny dla Pana(i) miasta? Podział ze względu na wiek.....	454
Wykres 27. Czy problem rewitalizacji jest dla Pana(i) ważny osobiście?	454
Wykres 28. Czy problem rewitalizacji jest dla Pana(i) ważny osobiście? Podział ze względu na płeć.....	455
Wykres 29. Czy problem rewitalizacji jest dla Pana(i) ważny osobiście? Podział ze względu na wiek.....	455
Wykres 30. Ocena jakości powietrza na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego	456
Wykres 31. Ocena jakości wody z kranu na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego.....	456
Wykres 32. Sposób ogrzewania domu/mieszkania przez respondenta.....	457
Tabela 1. Zestawienie podstawowych danych dot. osiedli miasta Ostrowiec Świętokrzyski	7
Tabela 2. Liczba mieszkańców wg osiedli w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku.....	54
Tabela 3. Ludność na 1 km ² w latach 2010-2015	57
Tabela 4. Odsetek kobiet w ludności faktycznie zamieszkałej w latach 2010-2015	57
Tabela 5. Współczynnik feminizacji ogółem w latach 2010-2015.....	58
Tabela 6. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015	59
Tabela 7. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015	60
Tabela 8. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015	60
Tabela 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 roku	61
Tabela 10. Ruch naturalny w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	62
Tabela 11. Urodzenia żywe na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	62
Tabela 12. Zgony na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	63
Tabela 13. Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	63
Tabela 14. Małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	64
Tabela 15. Saldo migracji na 1000 osób w latach 2010-2014	65
Tabela 16. Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w latach 2010-2014.....	66
Tabela 17. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015	67
Tabela 18. Wybrane kategorie bezrobotnych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku	68
Tabela 19. Wskaźniki dotyczące wybranych kategorii bezrobotnych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku	69

Tabela 20. Wybrane dane dotyczące korzystania z pomocy społecznej wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku	75
Tabela 21. Wybrane wskaźniki dotyczące korzystania z pomocy społecznej wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku	76
Tabela 22. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2010-2015.....	79
Tabela 23. Liczba „Niebieskich Kart” wg osiedli w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2015 roku.....	79
Tabela 24. Ilość wykroczeń wybranych kategorii wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku	85
Tabela 25. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w latach 2006, 2010 i 2014	89
Tabela 26. Frekwencja w wyborach samorządowych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2014 roku	89
Tabela 27. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015.....	94
Tabela 28. Frekwencja w głosowaniu na wnioski do Budżetu Obywatelskiego wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku	96
Tabela 29. Podmioty gospodarcze według liczby pracowników w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2014.....	97
Tabela 30. Podmioty gospodarcze wg sektora własności w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	98
Tabela 31. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015.....	100
Tabela 32. Struktura podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 w latach 2010-2015.....	101
Tabela 33. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	102
Tabela 34. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	102
Tabela 35. Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	103
Tabela 36. Saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	103
Tabela 37. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015	104
Tabela 38. Podmioty gospodarcze zatrudniające 0-9 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015	104
Tabela 39. Podmioty gospodarcze zatrudniające 10-49 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015	105
Tabela 40. Podmioty gospodarcze zatrudniające 50-249 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015	105
Tabela 41. Podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015	106
Tabela 42. Wybrane dane dotyczące działalności gospodarczych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku	107
Tabela 43. Liczba pracujących w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	108
Tabela 44. Pracujący na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	109
Tabela 45. Ilość dzikich wysypisk śmieci stwierdzonych wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego w 2015 roku	123
Tabela 46. Powierzchnia wg osiedli Ostrowca Świętokrzyskiego.....	128
Tabela 47. Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem w latach 2010-2014	128
Tabela 48. Odsetek terenów mieszkaniowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014.....	129

Tabela 49. Odsetek terenów przemysłowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014.....	130
Tabela 50. Odsetek terenów rekreacji i wypoczynku – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014.....	130
Tabela 51. Tereny zielone – udział w powierzchni ogółem wg stanu na 31.12.2015 roku.....	132
Tabela 52. Odpady zmieszane na 1 mieszkańca w kg w latach 2010-2015.....	133
Tabela 53. Liczba mieszkańców na 1 przychodnię w latach 2010-2015.....	140
Tabela 54. Porady lekarskie na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	140
Tabela 55. Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny w latach 2010-2015.....	142
Tabela 56. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2010-2015.....	143
Tabela 57. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2015.....	144
Tabela 58. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2010-2015.....	144
Tabela 59. Uczniowie szkoły podstawowej (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015.....	146
Tabela 60. Uczniowie gimnazjum (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015.....	148
Tabela 61. Uczniowie szkół ogólnokształcących dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015.....	150
Tabela 62. Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015.....	152
Tabela 63. Uczniowie techników dla młodzieży (bez specjalnych) przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015.....	153
Tabela 64. Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w latach 2011-2015.....	158
Tabela 65. Grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015.....	158
Tabela 66. Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015.....	159
Tabela 67. Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2010-2015.....	160
Tabela 68. Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	161
Tabela 69. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	161
Tabela 70. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2010-2015.....	162
Tabela 71. Kluby sportowe, członkowie oraz ćwiczący w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2014.....	166
Tabela 72. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	166
Tabela 73. Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	167
Tabela 74. Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	167
Tabela 75. Obiekty noclegowe na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	168
Tabela 76. Miejsca noclegowe na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	169
Tabela 77. Turyści w okresie I-XII na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	169
Tabela 78. Noclegi udzielone w okresie I-XII na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	170
Tabela 79. Ścieżki rowerowe na 10 tys. km ² i na 10 tys. ludności w latach 2011-2015.....	178
Tabela 80. Charakterystyka sieci wodociągowej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015.....	181
Tabela 81. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2015.....	182
Tabela 82. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015.....	182
Tabela 83. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2015.....	183
Tabela 84. Oczyszczalnie ścieków w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015.....	183

Tabela 85. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich w latach 2010-2015.....	184
Tabela 86. Charakterystyka sieci gazowej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015 .	185
Tabela 87. Korzystanie z sieci gazowej w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	186
Tabela 88. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2015	186
Tabela 89. Zużycie energii elektrycznej w miastach na 1 mieszkańca miast w latach 2010-2015.....	188
Tabela 90. Budynki mieszkalne i zasoby mieszkaniowe w mieście Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2010-2015	189
Tabela 91. Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	189
Tabela 92. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2015	190
Tabela 93. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2015	190
Tabela 94. Wskaźniki użyte do oceny współwystępowania i natężenia negatywnych zjawisk społecznych.	198
Tabela 95. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu ubóstwa w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1.....	199
Tabela 96. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu długotrwałego bezrobocia w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1	200
Tabela 97. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu niskiego poziomu edukacji na poziomie szkoły podstawowej w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1.....	202
Tabela 98. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu niskiego poziomu edukacji na poziomie gimnazjum w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1 ..	204
Tabela 99. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu przemocy w rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1	206
Tabela 100. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu niskiej aktywności obywatelskiej w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1.....	208
Tabela 101. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim ukazana za pomocą standaryzacji liniowej w przedziale 0-1.....	210
Tabela 102. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim ukazana za pomocą standaryzacji liniowej w przedziale 0-1, wraz z danymi ukazującymi natężenie wybranych zjawisk społecznych (wg danych wyjściowych z 2015 roku)	212
Tabela 103. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu niskiej przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1	213
Tabela 104. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu wykreślonych działalności gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1	215
Tabela 105. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu zanieczyszczenia powietrza w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1.....	217
Tabela 106. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu spalania śmieci w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1.....	219
Tabela 107. Wartości danych, które posłużyły do określenia koncentracji problemu złego stanu technicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez standaryzację liniową 0-1.....	221
Tabela 108. Koncentracja negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych oraz technicznych w Ostrowcu Świętokrzyskim ukazana za pomocą standaryzacji liniowej w przedziale 0-1.....	223
Tabela 109. Współwystępowanie i koncentracja problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych oraz technicznych w Ostrowcu Świętokrzyskim w podziale na osiedla	225
Tabela 110. Cele rewitalizacji oraz ich spójność z polityką rozwoju miasta zdefiniowaną w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2020 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021	281

Tabela 111. Schemat celów głównych oraz kierunków działań rewitalizacyjnych w Ostrowcu Świętokrzyskim.....	284
Tabela 112. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	289
Tabela 113. Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	316
Tabela 114. Komplementarność w odniesieniu do podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	352
Tabela 115. Komplementarność w odniesieniu do pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	367
Tabela 116. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	383
Tabela 117. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	401
Tabela 118. Miejsce zamieszkania (dzielnica).....	446
Tabela 119. Najczęściej wskazywane obszary, które powinny być poddane procesowi rewitalizacji	447
Tabela 120. Lista obszarów, które powinny być poddane procesowi rewitalizacji.....	447
Tabela 121. Najczęściej wskazywane obszary, które powinny być poddane procesowi rewitalizacji w pierwszej kolejności.....	449
Tabela 122. Problemy społeczne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji. N=700....	465
Tabela 123. Problemy gospodarcze występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji. N=700	466
Tabela 124. Problemy środowiskowe występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji. N=700.....	467
Tabela 125. Problemy przestrzenno-funkcjonalne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji. N=700.....	468
Tabela 126. Problemy techniczne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji. N=700 ..	469
Tabela 127. Mocne i słabe strony Osiedla Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt.....	470
Tabela 128. Mocne i słabe strony Osiedla Rosochy, Ogrody.....	471
Tabela 129. Mocne i słabe strony Osiedla Hutniczego, Częstocice.....	472
Tabela 130. Mocne i słabe strony Osiedla Pułanki.....	473
Tabela 131. Wizja zmian w perspektywie 5-10 lat na Osiedlu Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt. N=199.....	479
Tabela 132. Wizja zmian w perspektywie 5-10 lat na Osiedlu Rosochy, Ogrody. N=330.....	480
Tabela 133. Wizja zmian w perspektywie 5-10 lat na Osiedlu Hutniczym, Częstocice. N=72.....	481
Tabela 134. Wizja zmian w perspektywie 5-10 lat na Osiedlu Pułanki. N=99.....	481
Tabela 135. Wykaz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w Ostrowcu Świętokrzyskim (stan na 06.07.2016).....	501
Tabela 136. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery społecznej.....	510
Tabela 137. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery gospodarczej.....	511
Tabela 138. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery środowiskowej.....	512
Tabela 139. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery przestrzenno-funkcjonalnej.....	512
Tabela 140. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery technicznej.....	514
Rysunek 1. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – ubóstwo.....	200
Rysunek 2. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – długotrwałe bezrobocie.....	201
Rysunek 3. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – niski poziom edukacji na poziomie szkoły podstawowej.....	203

Rysunek 4. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – niski poziom edukacji na poziomie gimnazjum	205
Rysunek 5. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – przemoc w rodzinie	207
Rysunek 6. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – niska aktywność obywatelska.....	209
Rysunek 7. Koncentracja negatywnych zjawisk społecznych w Ostrowcu Świętokrzyskim – ukazana za pomocą transformacji liniowej w przedziale 0-1	211
Rysunek 8. Koncentracja negatywnych zjawisk gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim – niska przedsiębiorczość	214
Rysunek 9. Koncentracja negatywnych zjawisk gospodarczych w Ostrowcu Świętokrzyskim – wykreślone działalności gospodarcze.....	216
Rysunek 10. Koncentracja negatywnych zjawisk środowiskowych w Ostrowcu Świętokrzyskim – zanieczyszczenie powietrza	218
Rysunek 11. Koncentracja negatywnych zjawisk środowiskowych w Ostrowcu Świętokrzyskim – spalanie śmieci	220
Rysunek 12. Koncentracja negatywnych zjawisk środowiskowych w Ostrowcu Świętokrzyskim – zły stan techniczny budynków	222
Rysunek 13. Współwystępowanie oraz koncentracja negatywnych zjawisk społecznych (mapa z lewej) oraz gospodarczych, środowiskowych, technicznych (mapa z prawej) w Ostrowcu Świętokrzyskim w podziale na osiedla – ukazana za pomocą transformacji liniowej w przedziale 0-1	226
Rysunek 14. Płeć respondentów. N=700.....	458
Rysunek 15. Wiek respondentów. N=700	459
Rysunek 16. Wykształcenie respondentów. N=700	459
Rysunek 17. Obszary wskazane do rewitalizacji, z którymi identyfikują się respondenci. N=700	460
Rysunek 18. Problemy społeczne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji.....	461
Rysunek 19. Problemy gospodarcze występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji	461
Rysunek 20. Problemy środowiskowe występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji	462
Rysunek 21. Problemy przestrzenno-funkcjonalne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji	463
Rysunek 22. Problemy techniczne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji.....	464
Rysunek 23. Działalność wymagana do podjęcia na terenach wskazanych do rewitalizacji. N=700 ..	474
Rysunek 24. Działalność wymagana do podjęcia na terenie Osiedla Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt (fragmenty). N=199	475
Rysunek 25. Działalność wymagana do podjęcia na terenie Osiedla Rosochy, Ogrody (fragmenty). N=330	476
Rysunek 26. Działalność wymagana do podjęcia na terenie Osiedla Hutnicze, Częstocice (fragmenty). N=72	477
Rysunek 27. Działalność wymagana do podjęcia na terenie Osiedla Pułanki (fragment). N=99	478
Fot. 1. Rynek w Ostrowcu Św.	234
Fot. 2. Kościół pw. Św. Michała Archanioła	235
Fot. 3. Budynek Kina Etiuda.....	235
Fot. 4. Zabytkowy Budynek Komendy Powiatowej Policji.....	236

Fot. 5. Browar Saskich w Ostrowcu Świętokrzyskim	236
Fot. 6. Budynek Państwowej Szkoły Muzycznej	237
Fot. 7. Budynek Urzędu Miasta	237
Fot. 8. Targowisko miejskie przy ul. Słowackiego	238
Fot. 9. Kościół pw. pw. Świętego Stanisława Biskupa i Męczennika na osiedlu Denków	238
Fot. 10. Infrastruktura społeczna na Osiedlu Ogrody.....	243
Fot. 11. Zabudowa Wielorodzinną Osiedla Ogrody.....	243
Fot. 12. Estetyka otoczenia Osiedlowego Domu Społecznego Malwa.....	244
Fot. 13. Miejsce handlu na Osiedlu Ogrody	244
Fot. 14. Przedszkole nr 15 na Osiedlu Ogrody.....	245
Fot. 15. Zespół Szkół nr 2 na Osiedlu Stawki	245
Fot. 16. Przestrzeń pomiędzy blokami na Osiedlu Ogrody	246
Fot. 17. Hala MOSiR przy ul. Świętokrzyskiej	251
Fot. 18. Budynek MOPS przy ul. Świętokrzyskiej	251
Fot. 19. Muzeum Historyczno – Archeologiczne	252
Fot. 20. Obiekt dwora kolejowego	252
Fot. 21. Obiekt byłej Huty.....	253
Fot. 22. Obiekt byłej Huty.....	253
Fot. 23. Obiekty cukrowni Częstocice	254
Fot. 24. Nowe zakłady przemysłowe przy ul. Solidarności.....	254
Fot. 25. Zabudowa przemysłowa przy ul. Osadowej.....	255
Fot. 26. Park Fabryczny	255
Fot. 27. Park w Częstocicach	256
Fot. 28. Budynek mieszkalny przy ul. Osadowej 6 (dawne osiedle robotnicze przy cukrowni)	256
Fot. 29. Budynek mieszkalny przy ul. Osadowej 7 (dawne osiedle robotnicze przy cukrowni)	257
Fot. 30. Byłe Laboratorium zakładów ostrowieckich i szpital dla pracowników, planowany budynek Centrum Tradycji Hutnictwa	257
Fot. 31. Hala dawnej walcowni dużej wraz z zespołem urządzeń ciągu technologicznego w Zakładach Ostrowieckich.....	258
Fot. 32. Zabudowa wielomieszkaniowa na Osiedlu Pułanki.....	263
Fot. 33. Zabudowa usługowa przy Al. Jana Pawła II.....	263
Fot. 34. Baza MPK na Osiedlu Pułanki	264
Fot. 35. Budynek Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości	264
Fot. 36. Tereny inwestycyjne przy ul. Bałtowskiej	267
Fot. 37. Tereny inwestycyjne przy ul. Bałtowskiej	267
Fot. 38. Ulica Samsonowicza w okolicy skrzyżowania z ul. Tomaszów	270
Fot. 39. Północna część ul. Samsonowicza.....	270
Fot. 40. Tereny inwestycyjne przy ul. Samsonowicza	271

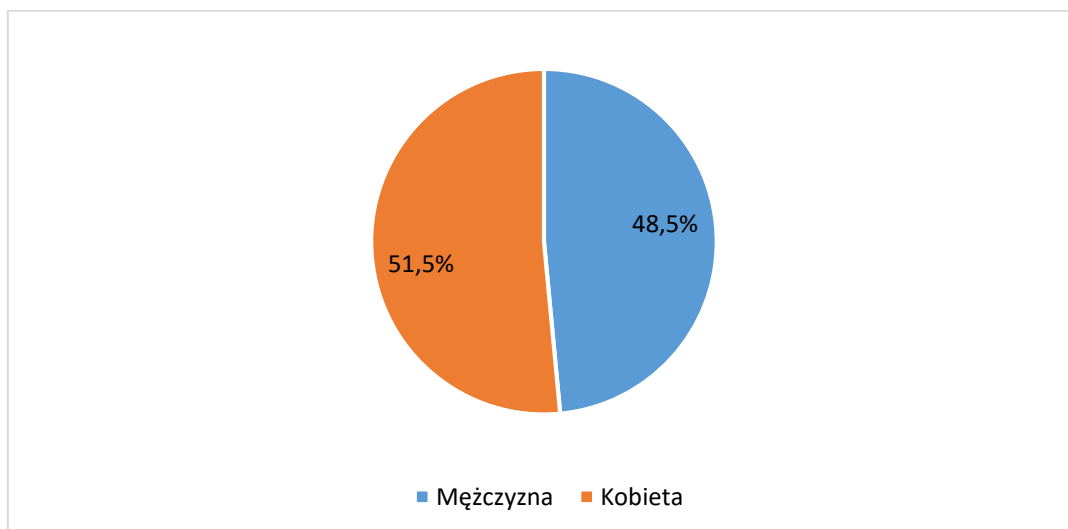
Załączniki

Załącznik nr 1. Raport z badania ilościowego na temat rewitalizacji terenów miejscowości Ostrowiec Świętokrzyski (próba 300)

Charakterystyka osób badanych

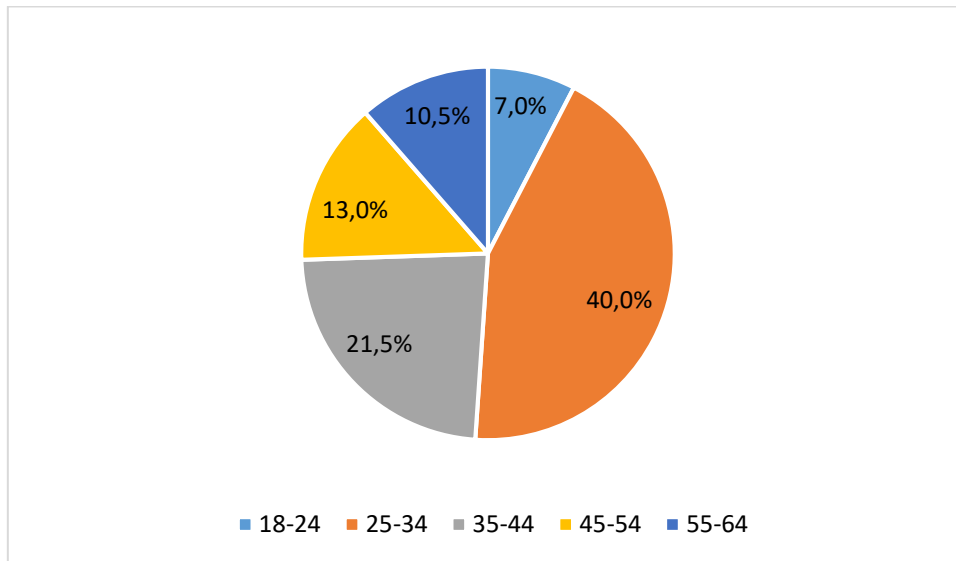
W badaniu na temat rewitalizacji miasta Ostrowiec Świętokrzyski wzięły udział 303 osoby. Wśród badanych 51,5% stanowiły kobiety, a pozostałe 48,5% stanowili mężczyźni.

Wykres 17. Płeć respondentów

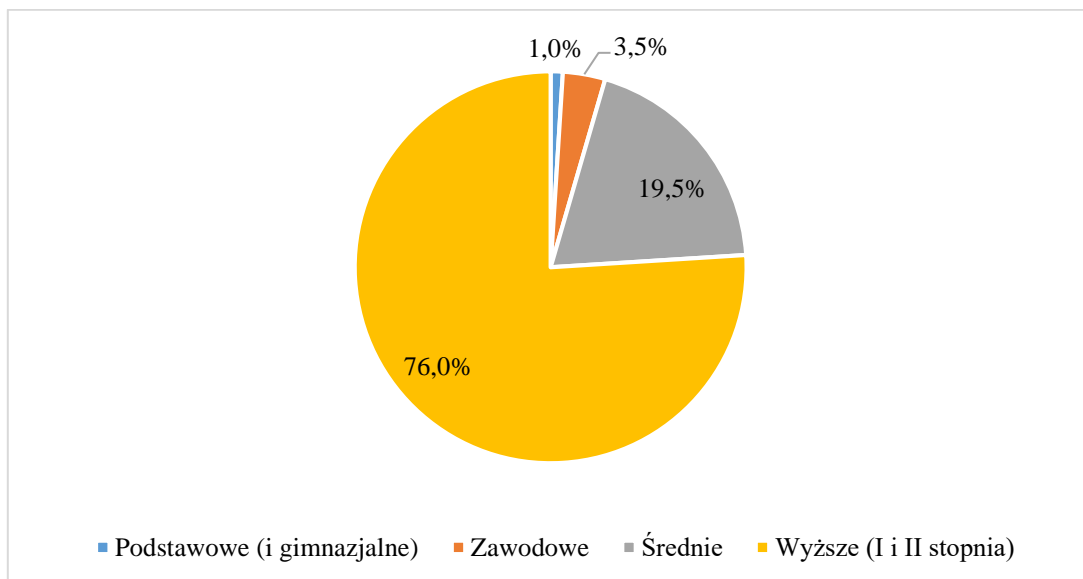
Struktura wieku wśród respondentów była zróżnicowana. W badaniu najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 45-54 lata. W tym przedziale wiekowym znalazło się 40,0% badanych. Najmniej liczną grupę respondentów stanowiły osoby najmłodsze – 7,0% oraz w przedziale wiekowym 55-64 lata - 10,5%.

Wykres 18. Wiek respondentów

Wśród osób biorących udział w badaniu 76,0% zadeklarowało, iż posiada wykształcenie wyższe. Ankieterzy z wykształceniem średnim stanowili 19,5% badanych. Wykształcenie zawodowe posiadało 3,5% ankietowanych. Osoby z wykształceniem podstawowym/ gimnazjalnym stanowiły 1,0% respondentów.

Wykres 19. Wykształcenie respondentów

Ankieterzy zamieszkują różnorodne ulice oraz dzielnice Ostrowca Świętokrzyskiego, najczęściej wskazywane są: Osiedle Ogrody (Ulice: Radwana, Leona Chrzanowskiego, Polna) -13,0%, Osiedle Stawki (Ulice: Bałtowska, Hubalczyków, Słoneczna, Stawki, Sikorskiego) – 11,5%, Osiedle Rosochy (Ulice: Ogrodowa, Pogodna, Sikorskiego) – 8,0%, Osiedle Słoneczne (Ulice: Iłżecka, Polna, Aleja Jana Pawła II) – 6,5%.

Tabela 118. Miejsce zamieszkania (dzielnica)

Lokalizacja	Procent
Osiedle Ogrody (Ulice: Radwana, Leona Chrzanowskiego, Polna)	13,0%
Osiedle Stawki (Ulice: Bałtowska, Hubalczyków, Słoneczna, Stawki, Sikorskiego)	11,5%
Osiedle Rosochy (Ulice: Ogrodowa, Pogodna, Sikorskiego)	8,0%
Osiedle Słoneczne (Ulice: Iłżecka, Polna, Aleja Jana Pawła II)	6,5%
Osiedle Kolonia Robotnicza (Ulice: Karłowicza, Bukowa, Jaśminowa)	5,5%
Osiedle Pułanki (Ulice: Akademicka, Armii Krajowej)	4,0%
Denkowska	3,5%
Sienkiewicza	3,5%
Centrum/Rynek	2,5%
Rzeczki	2,5%
Samsonowicza	2,5%
Szewna	2,0%
Śliska	2,0%
Osiedle Kuźnia (Ulica Żeromskiego)	2,0%
Kochanowskiego	1,5%
Mikołaja Reja	1,5%
Jasna	1,5%
Iłżecka	1,5%
Kopernika	1,5%
Mickiewicza	1,5%
Sadowa	1,5%
Korczaka	1,5%
Żytnia	1,5%
Aleja 3 Maja	1,0%
Częstocice	1,0%
Sandomierska	1,0%
Kolejowa	1,0%
Żytnia	1,0%
Chmielowska	1,0%
Iwaskiewicza	1,0%
Traugutta	1,0%
Leśna	1,0%
Akacyjowa	1,0%
Zbożowa	1,0%
Reymonta	1,0%
Słowackiego	1,0%
Wasilewskiej	1,0%
Osiedle Patronackie	0,5%
Prusa	0,5%

Konopnickiej	0,5%
Olszynowa	0,5%
Waryńskiego	0,5%
Wspólna	0,5%
Rosłońskiego	0,5%

Postulowane obszary rewitalizacji na terenie miejscowości Ostrowiec Świętokrzyski

Pierwsza część badania miała na celu ukazanie obszarów miasta, które zdaniem mieszkańców, powinny zostać zrewitalizowane. Respondenci mogli wskazać trzy obszary, które w ich opinii powinny zostać poddane procesowi rewitalizacji. Tabele poniżej przedstawiają łączną liczbę odpowiedzi badanych, wyrażoną w procentach. Zestawienie najczęściej podawanych obszarów przedstawione zostało w tabeli nr 2 uzupełnieniem tej tabeli jest tabela nr 3. Najczęściej podawanymi przez badanych obszarami były: Osiedle Stawki (Ulice: Bałtowska, Hubalczyków, Słoneczna, Stawki, Sikorskiego) – 27,0%, Osiedle Ogrody (Ulice: Radwana, Leona Chrzanowskiego, Polna) – 14,5%, Samsonowicza – 6,5%, Osiedle Rosochy (Ulice: Ogrodowa, Pogodna, Sikorskiego) – 5,0%.

Tabela 119. Najczęściej wskazywane obszary, które powinny być poddane procesowi rewitalizacji

Lokalizacja (ulica, osiedle)	Procent
Osiedle Stawki (Ulice: Bałtowska, Hubalczyków, Słoneczna, Stawki, Sikorskiego)	27,0%
Osiedle Ogrody (Ulice: Radwana, Leona Chrzanowskiego, Polna)	14,5%
Samsonowicza	6,5%
Osiedle Rosochy (Ulice: Ogrodowa, Pogodna, Sikorskiego)	5,0%
Osiedle Słoneczne (Ulice: Iłżecka, Polna, Aleja Jana Pawła II)	3,5%
Huta	3,5%

Tabela 120. Lista obszarów, które powinny być poddane procesowi rewitalizacji

Lp.	Obszar	Procent
1	Osiedle Stawki (Ulice: Bałtowska, Hubalczyków, Słoneczna, Stawki, Sikorskiego)	27,0%
2	Osiedle Ogrody (Ulice: Radwana, Leona Chrzanowskiego, Polna)	14,5%
3	Samsonowicza	6,5%
4	Osiedle Rosochy (Ulice: Ogrodowa, Pogodna, Sikorskiego)	5,0%
5	Osiedle Słoneczne (Ulice: Iłżecka, Polna, Aleja Jana Pawła II)	3,5%

6	Huta	3,5%
7	Sienkiewicza	3,5%
8	Śliska	3,5%
9	Osiedle Pułanki (Ulice: Akademicka, Armii Krajowej)	3,0%
10	Kolejowa	2,5%
11	Rzeczki	2,5%
12	Targowica	2,5%
13	Osiedle Kolonia Robotnicza (Ulice: Karłowicza, Bukowa, Jaśminowa)	2,0%
14	Osiedle Kuźnia	2,0%
15	Denkowska	2,0%
16	Koszary	1,5%
17	Aleja 3 Maja	1,5%
18	Częstocice	1,5%
19	Denków	1,5%
20	Centrum/Rynek	1,0%
21	Kopernika	1,0%
22	Jasna	1,0%
23	Iłżecka	1,0%
24	Orląt Lwowskich	1,0%
25	Traugutta	1,0%
26	Gutwin	1,0%
27	Mickiewicza	0,5%
28	Botaniczna	0,5%
29	Hutnicza	0,5%
30	Kilińskiego	0,5%
31	Spokojna	0,5%
32	Polna	0,5%

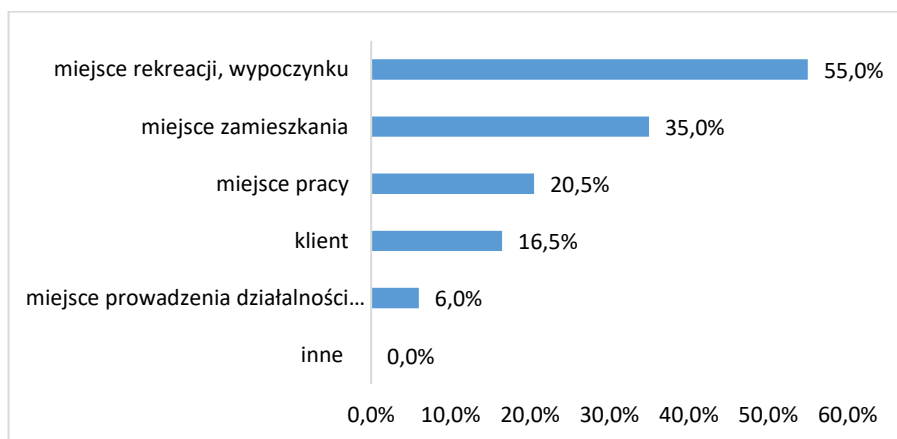
W następnym pytaniu respondenci zostali poproszeni o wskazanie jednego miejsca, które ich zdaniem w pierwszej kolejności należy poddać procesowi rewitalizacji. Obszary wskazane przez badanych w pierwszym jak i drugim pytaniu są do siebie zbliżone. Zdaniem ankietowanych obszarami wymagającymi rewitalizacji w pierwszej kolejności są: Osiedle Stawki (Ulice: Bałtowska, Hubalczyków, Słoneczna, Stawki, Sikorskiego) – 36,0%, ulica Samsonowicza – 7,5%, Osiedle Rosochy (Ulice: Ogrodowa, Pogodna, Sikorskiego) - 6,5%.

Tabela 121. Najczęściej wskazywane obszary, które powinny być poddane procesowi rewitalizacji w pierwszej kolejności

Obszar	Procent
Osiedle Stawki (Ulice: Bałtowska, Hubalczyków, Słoneczna, Stawki, Sikorskiego)	36,0%
Samsonowicza	7,5%
Osiedle Rosochy (Ulice: Ogrodowa, Pogodna, Sikorskiego)	6,5%
Osiedle Ogrody (Ulice: Radwana, Leona Chrzanowskiego, Polna, Aleja Jana Pawła II)	6,5%
Sienkiewicza	3,0%
Osiedle Słoneczne (Ulice: Hłżecka, Polna, Aleja Jana Pawła II)	3,0%
Osiedle Kuźnia (Ulica Żeromskiego)	3,0%

Respondenci określili także swój związek z terenem wskazanym jako priorytetowy pod kątem rewitalizacji. Ankietowani w 55,0% przypadków odpowiedzieli, iż jest to miejsce rekreacji/wypoczynku, dla 35,0% miejsce zamieszkania. Miejsce pracy stanowiło 20,5% odpowiedzi oraz bycie klientem 16,5%. Wśród pozostałych czynników znalazło się także miejsce prowadzenia własnej działalności gospodarczej 6,0%.

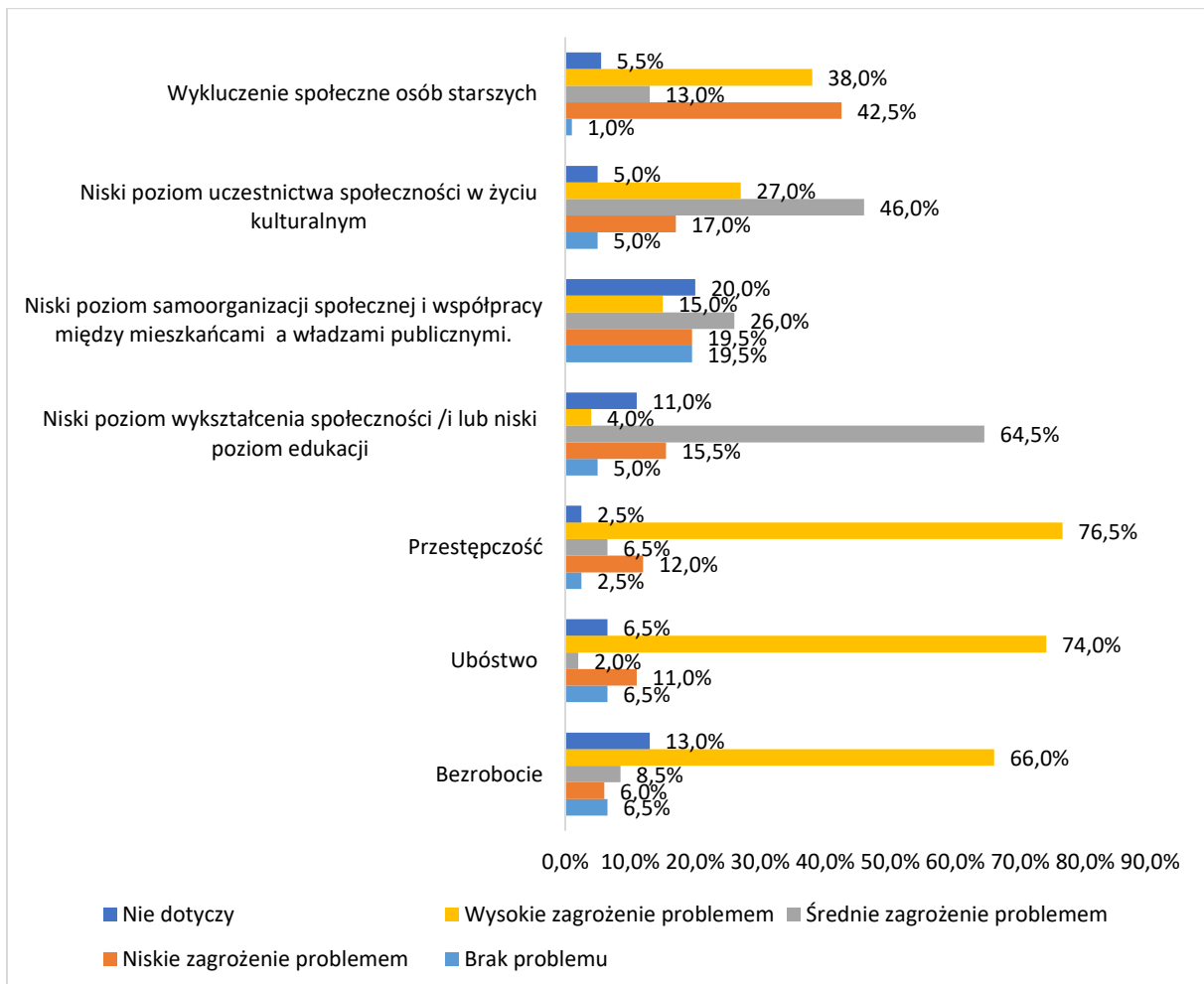
Wykres 20. Związek respondentów z terenem wskazanym jako priorytetowy pod kątem rewitalizacji

Negatywne zjawiska na obszarze rewitalizacji

W dalszej części badania respondenci zostali poproszeni o ocenę stopnia zagrożenia negatywnymi zjawiskami społecznymi na wskazanym przez nich obszarze rewitalizacji. Najwięcej badanych (76,5%) podało, iż wysokie zagrożenie stanowi przestępczość, ubóstwo (74,0%), bezrobocie (66,0%) oraz wykluczenie społeczne osób starszych (38,0%).

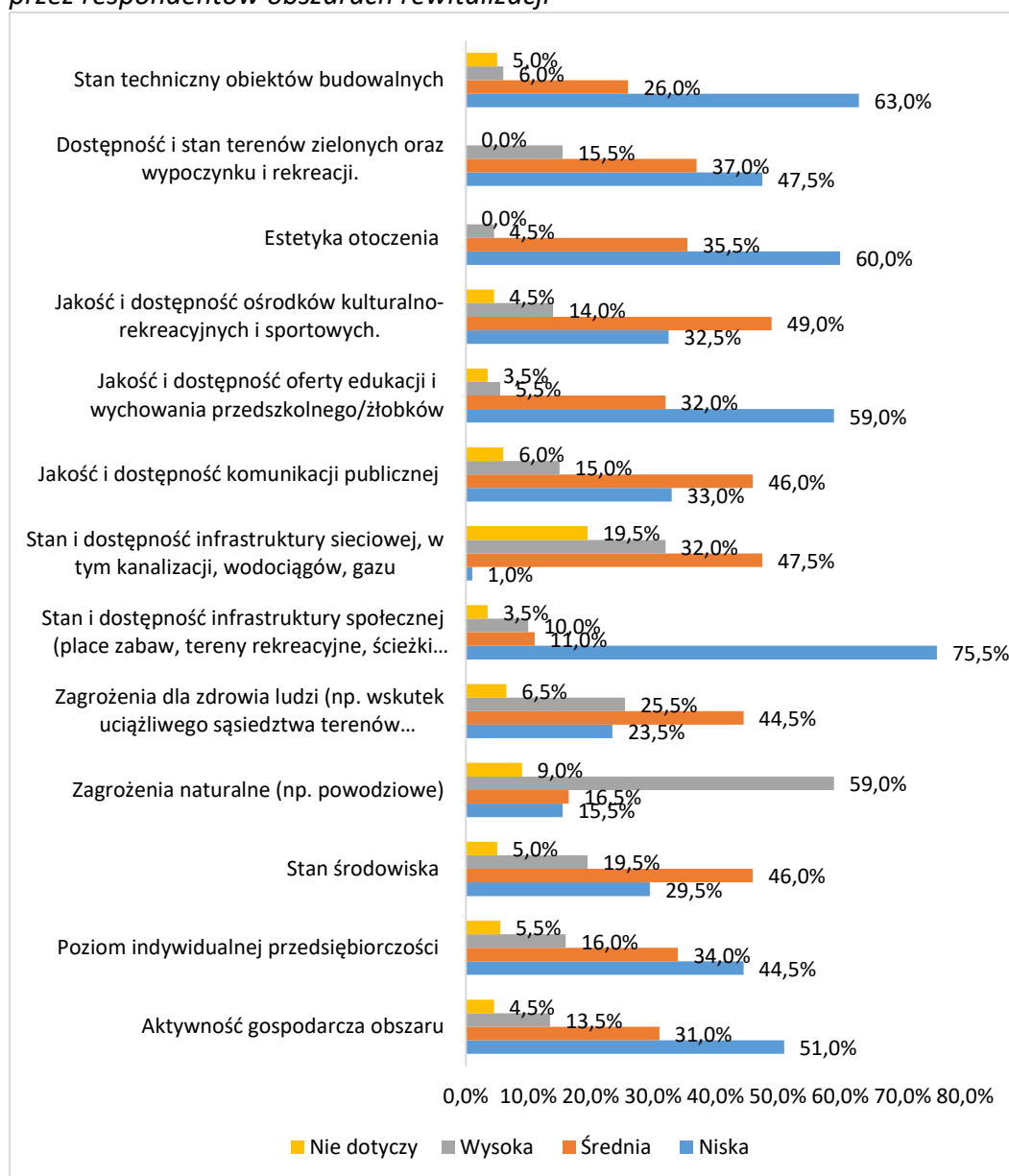
Wykres 21. Negatywne zjawiska społeczne występujące na wybranym przez respondentów obszarze rewitalizacji podziale na natężenie problemu

W kolejnej części badania respondenci zostali poproszeni o wypowiedzenie się na temat różnych elementów związanych z jakością życia na wskazanym przez nich obszarze rewitalizacji. Respondenci oceniali je na skali od 1 do 3, gdzie 1 oznaczało ocenę niską, 2 ocenę średnią, a 3 ocenę wysoką oraz możliwość odpowiedzi nie dotyczy. Wykres poniżej przedstawia pełny rozkład odpowiedzi dla każdego z analizowanych elementów. Najwięcej respondentów ocenę niską wystawiło stanowi i dostępności infrastruktury społecznej (75,5%), stanowi technicznemu obiektów budowlanych (63,0%), aktywności gospodarczej obszaru (51,0%), estetyce otoczenia (60,0%), jakości i dostępności oferty edukacji i wychowaniu przedszkolnego/ żłobków (59,0%).

Elementy związane z jakością życia na obszarze rewitalizacji

Wykres 22. Ocena poszczególnych elementów związanych z jakością życia na wskazanych przez respondentów obszarach rewitalizacji

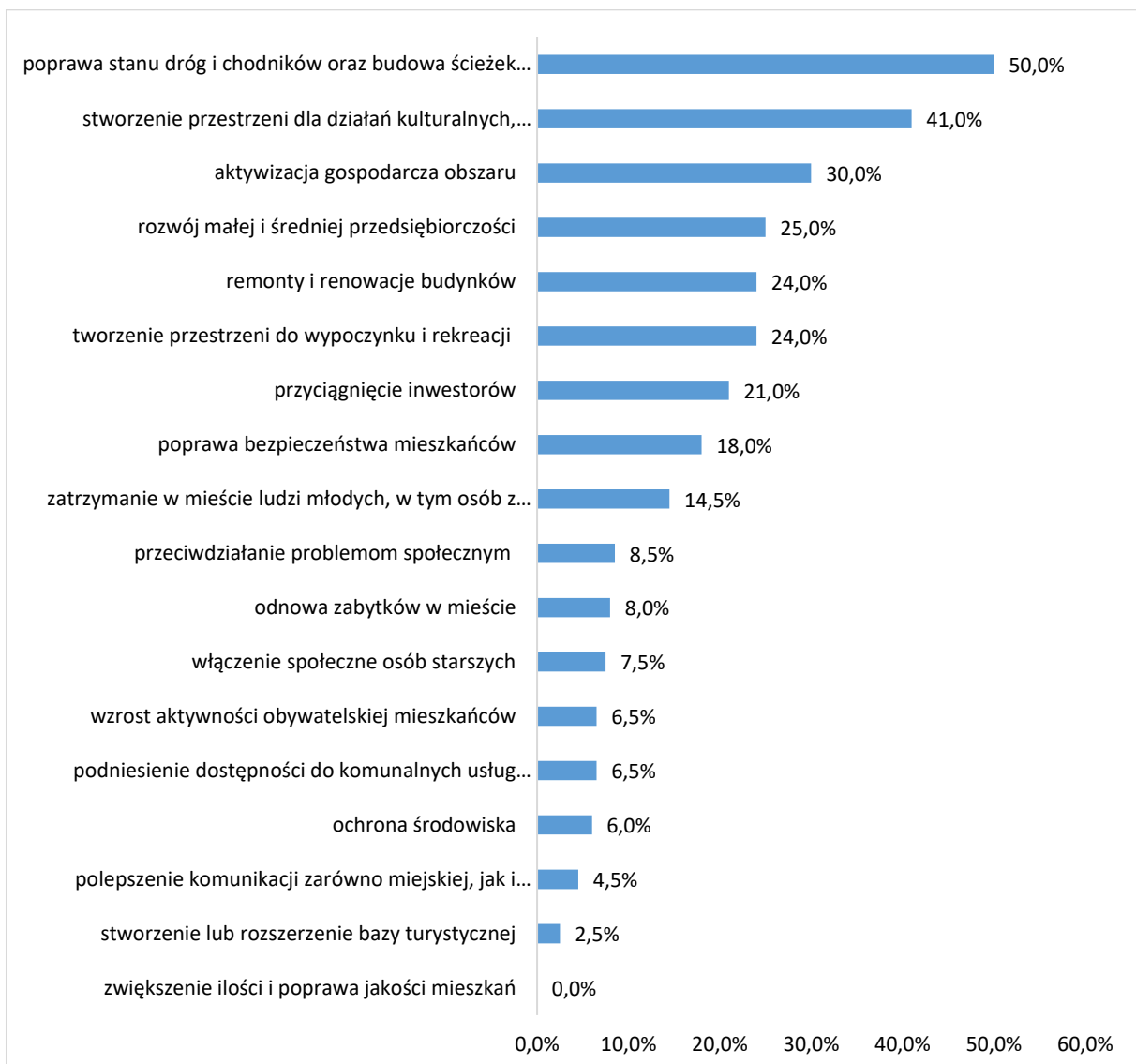

Pożądanane efekty rewitalizacji

W dalszej części badania respondenci zostali poproszeni o podanie działań jakie powinny zostać zrealizowane w procesie rewitalizacji wskazanych przez nich obszarów miasta. Każdy ankietowany mógł wskazać maksymalnie 3 odpowiedzi.

Najczęściej podawanymi przez badanych odpowiedziami były: poprawa stanu dróg i chodników oraz budowa ścieżek rowerowych (50,0%), stworzenie przestrzeni dla działań kulturalnych, artystycznych i społecznych (41,0%), aktywizacja gospodarcza obszaru (30,0%), rozwój małej i średniej przedsiębiorczości (25,0%), remonty i renowacje budynków (24,0%) tworzenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji (24,0%).

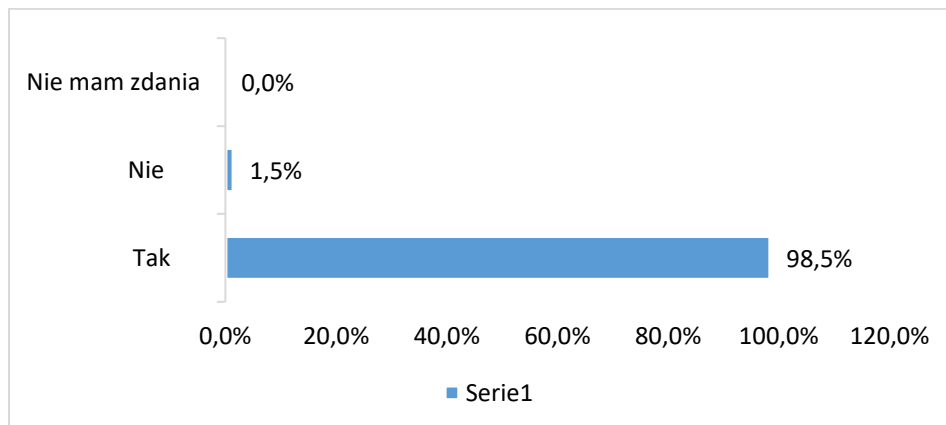
Wykres 23. Efekty, jakie zdaniem respondentów powinny zostać osiągnięte w procesie rewitalizacji wskazanych przez nich obszarów

Istotność problemu rewitalizacji

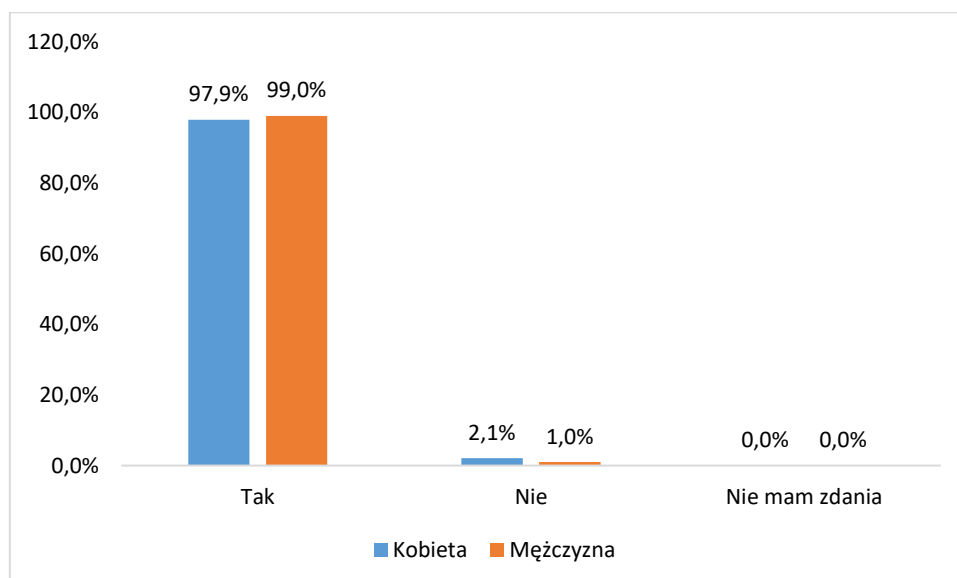
W końcowej części badania respondentów zapytano o to czy uważają, iż kwestia rewitalizacji jest ważna dla ich miasta. Zdecydowana większość, bo 98,5% ankieterów odpowiedziała, iż problem rewitalizacji ich zdaniem jest ważny dla miasta. Tylko 1,5% respondentów było przeciwnego zdania.

Wykres 24. Czy uważa Pan(i) że problem rewitalizacji jest ważny dla Pana(i) miasta?

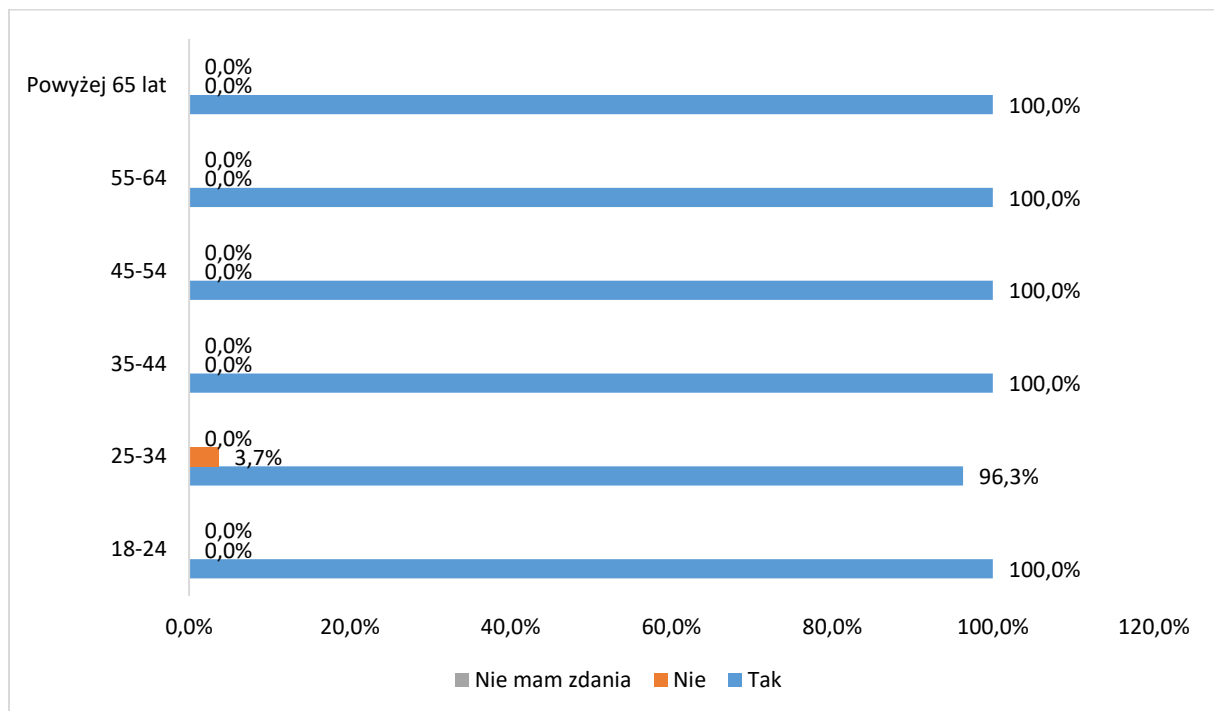
Jeżeli chodzi o rozkład tego pytania ze względu na płeć to można stwierdzić, iż o 1,1% więcej mężczyzn niż kobiet uważa, iż proces rewitalizacji jest potrzebny dla ich miasta. Można więc uznać, iż płeć w niewielkim stopniu wpływa na postrzeganie tego, czy problem rewitalizacji jest ważny dla miasta.

Wykres 25. Czy uważa Pan(i) że problem rewitalizacji jest ważny dla Pana(i) miasta? Podział ze względu na płeć.

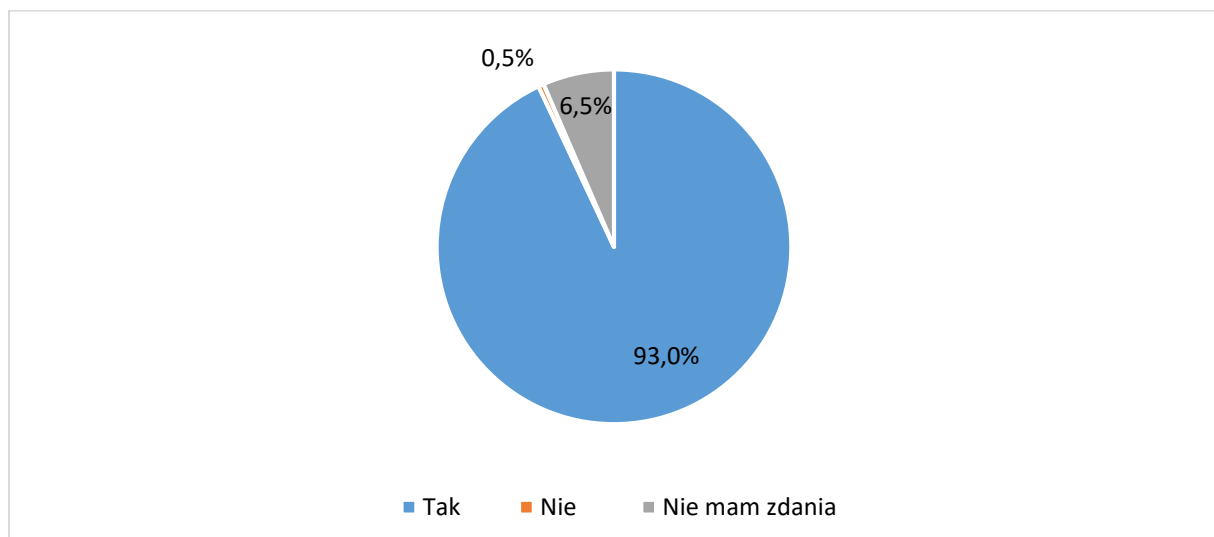
Analizując to pytanie pod kątem wieku można jednoznacznie stwierdzić, iż jedynie osoby w wieku 25-34 lata (3,7% odpowiedzi *nie*), miały wątpliwości co do tego, że problem rewitalizacji jest ważny dla ich miasta.

Wykres 26. Czy uważa Pan(i) że problem rewitalizacji jest ważny dla Pana(i) miasta? Podział ze względu na wiek.

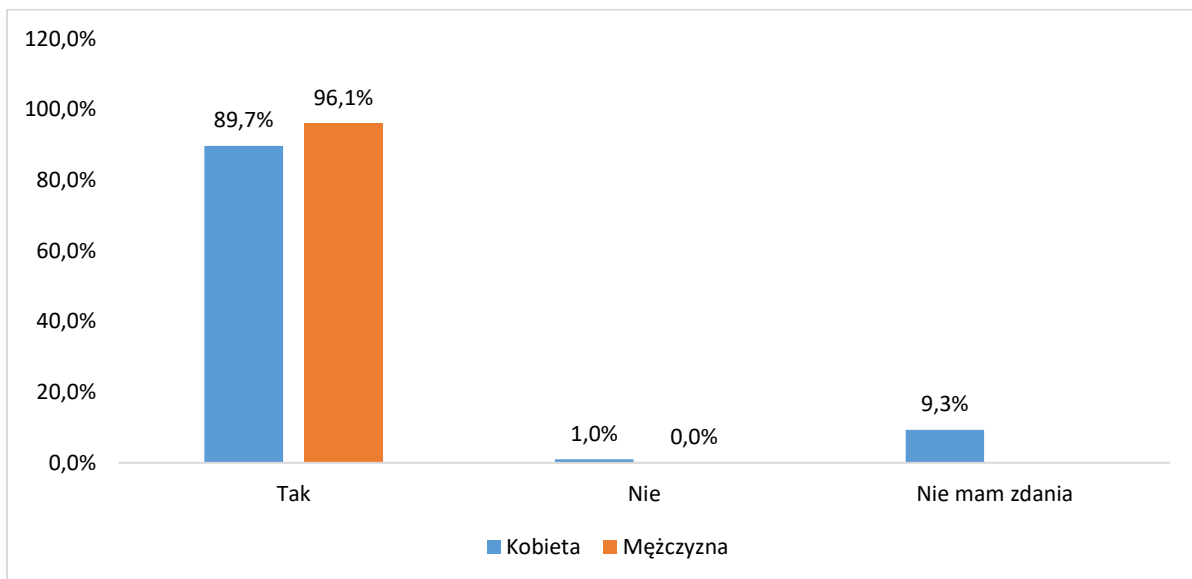
Ostatnie pytanie dotyczyło, tego czy problem rewitalizacji jest ważny dla mieszkańców osobiście. Na to pytanie 93,0% badanych odpowiedziało twierdząco. 6,5% nie miało zdania w tym zakresie.

Wykres 27. Czy problem rewitalizacji jest dla Pana(i) ważny osobiście?

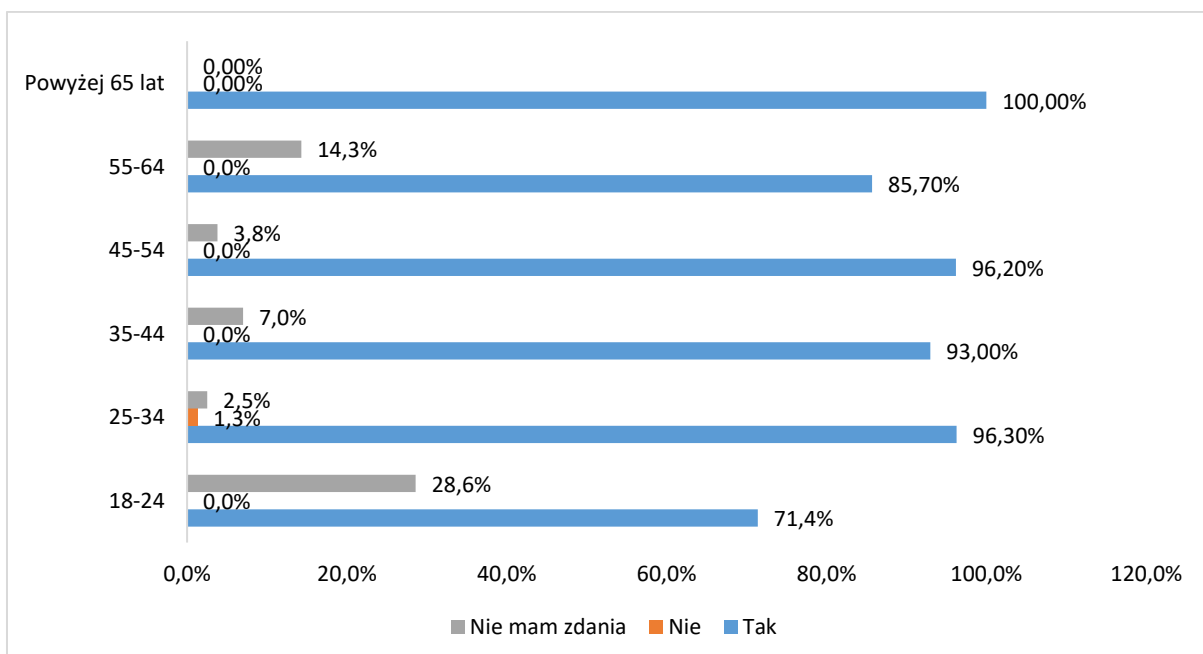
Jeżeli chodzi o rozkład tego pytania ze względu na płeć to można zauważyć, iż dla mężczyzn problem rewitalizacji osobiście jest nieco bardziej ważny niż dla kobiet.

Wykres 28. Czy problem rewitalizacji jest dla Pana(i) ważny osobiście? Podział ze względu na płeć.

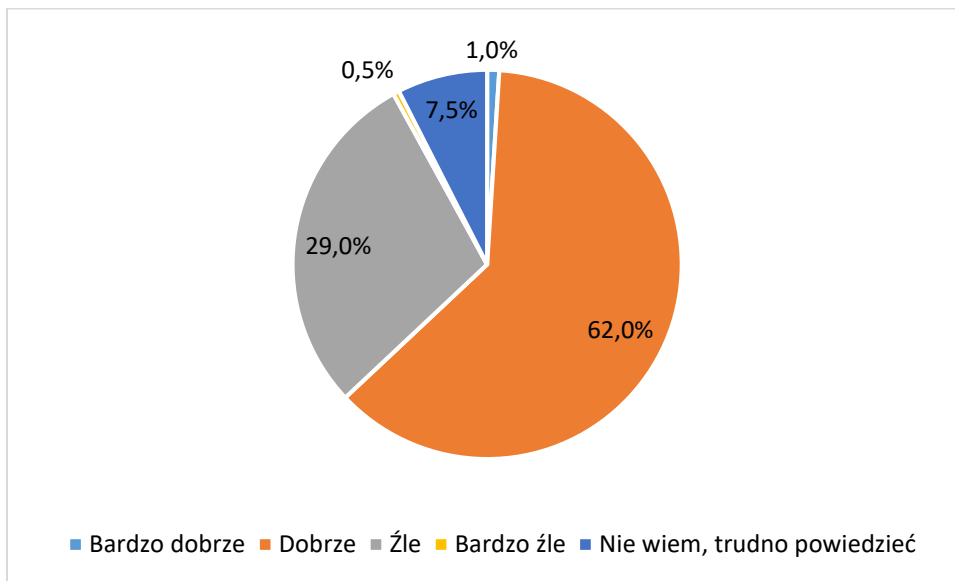
Analizując to pytanie pod kątem wieku można stwierdzić, iż w gronie najstarszych respondentów znalazło się najwięcej osób, dla których rewitalizacja jest osobiście ważna (100,0%). Najmniej istotne znaczenie ma rewitalizacja dla najmłodszych ludzi (71,4% odpowiedzi pozytywne, 28,6% odpowiedzi - nie mam zdania).

Wykres 29. Czy problem rewitalizacji jest dla Pana(i) ważny osobiście? Podział ze względu na wiek.

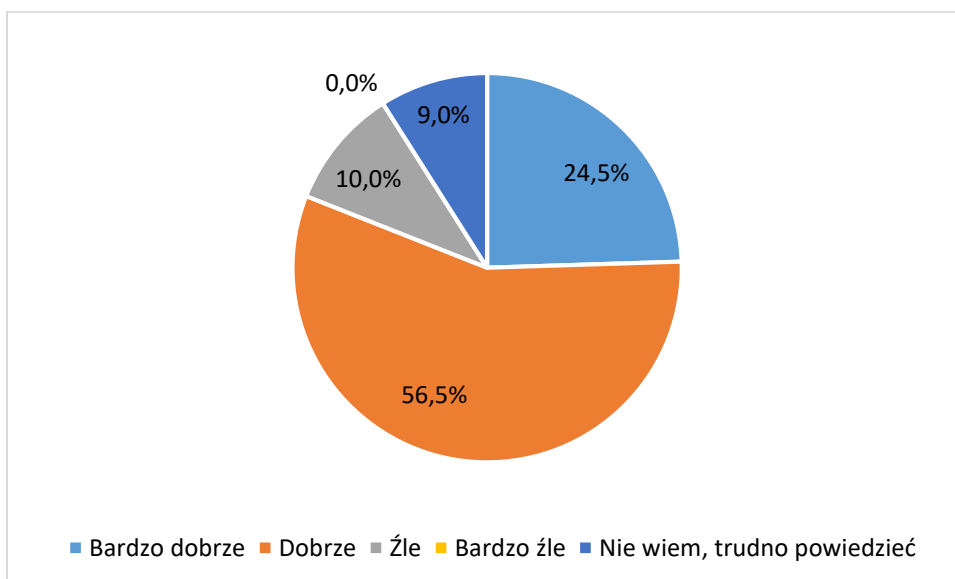
Jakość powietrza na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego została oceniona dobrze przez 62,0% ankietowanych a bardzo dobrze przez 1,0%, 29,0% oceniło ją źle a 0,5% bardzo źle.

Wykres 30. Ocena jakości powietrza na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego

24,5% ankietowanych oceniło jakość wody z kranu na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego bardzo dobrze, 56,5% dobrze, co dziesiąty respondent ocenił jakość wody źle a 9,0% nie miało zdania na ten temat.

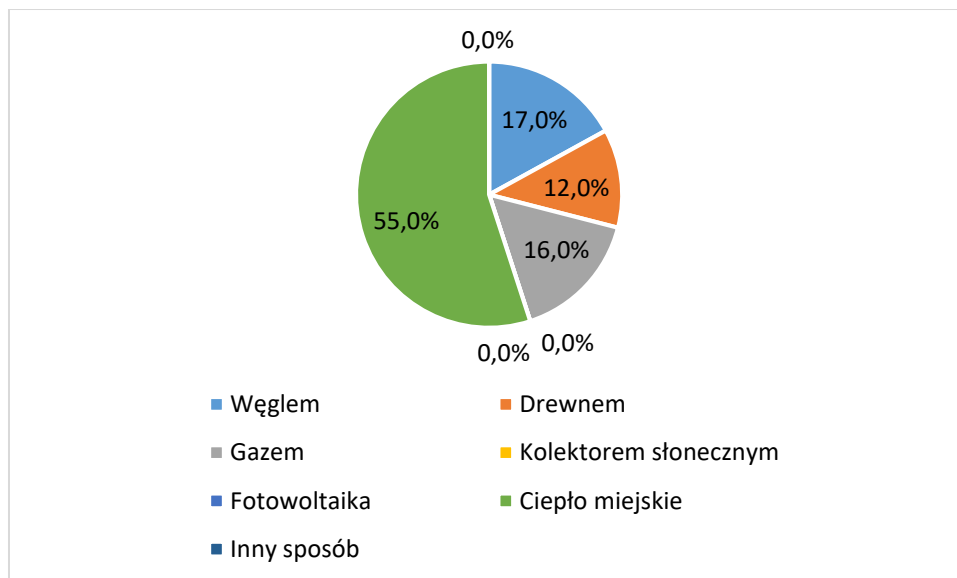
Wykres 31. Ocena jakości wody z kranu na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego

Do najczęstszych sposobu ogrzewania domu przez respondentów należało: miejskie – centralne ogrzewanie (55,0%), ogrzewanie węglem (17,0%), gazem (16,0%) oraz drewnem (12,0%).

Wykres 32. Sposób ogrzewania domu/mieszkania przez respondenta

Załącznik nr 2. Raport z badania ilościowego na temat rewitalizacji terenów miejscowości Ostrowiec Świętokrzyski (próba 700)

Wstęp

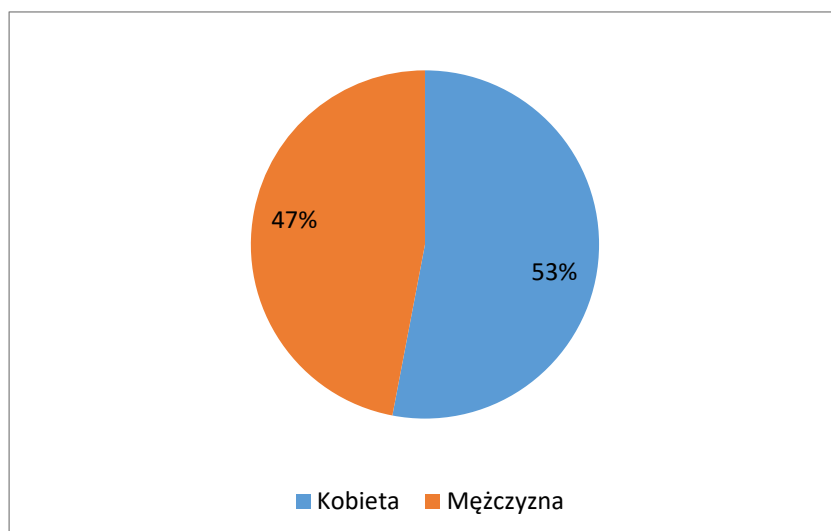
W sierpniu 2016 roku Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o. zrealizował badanie dotyczące rewitalizacji miasta Ostrowca Świętokrzyskiego. Wyniki badania mają posłużyć do opracowania lokalnego programu rewitalizacji, który pozwoli na podjęcie działań Miasta, aby pozyskać fundusze europejskie na realizację projektów. Celem rewitalizacji jest poprawa zdegradowanych obszarów Miasta, powiązana z ich aktywizacją społeczną.

Badanie zostało wykonane metodą PAPI (Paper and Pen Personal Interview), która polega na bezpośrednim wywiadzie kwestionariuszowym z respondentem, podczas którego ankieter zapisuje odpowiedzi ankietowanego na wcześniej przygotowanym formularzu.

Charakterystyka osób badanych

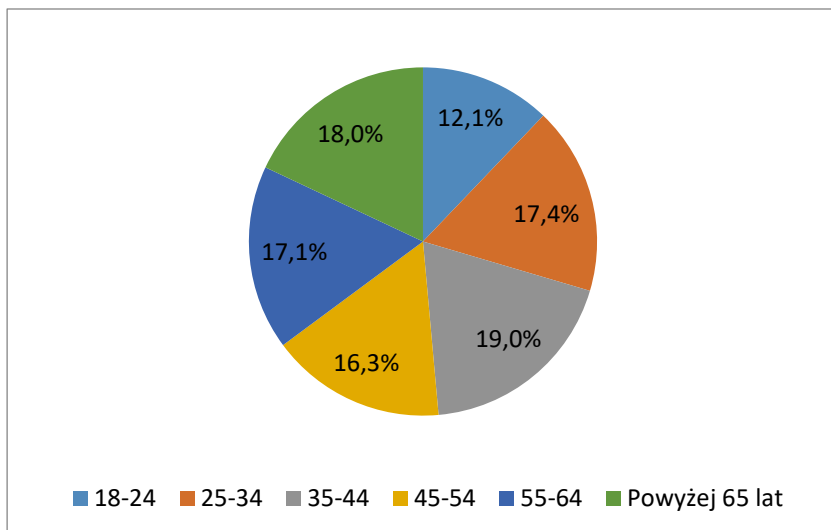
W badaniu wzięło udział łącznie $n=700$ respondentów.

Rysunek 14. Płeć respondentów. $N=700$

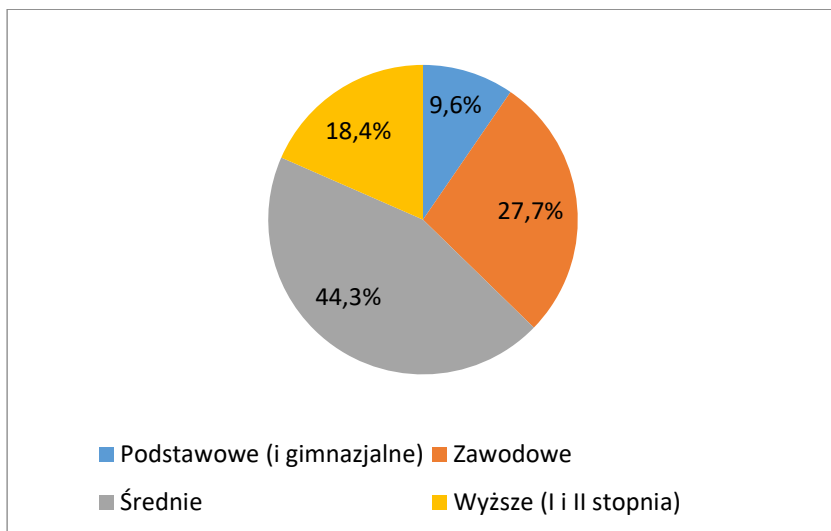
Wśród badanych 53% stanowiły kobiety, natomiast pozostałe 47% stanowili mężczyźni.

Rysunek 15. Wiek respondentów. N=700

Struktura wieku wśród respondentów była zróżnicowana. W badaniu najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata. W tym przedziale wiekowym znalazło się 19,0% badanych. Najmniej liczną grupę respondentów stanowiły osoby najmłodsze – 12,1%.

Rysunek 16. Wykształcenie respondentów. N=700

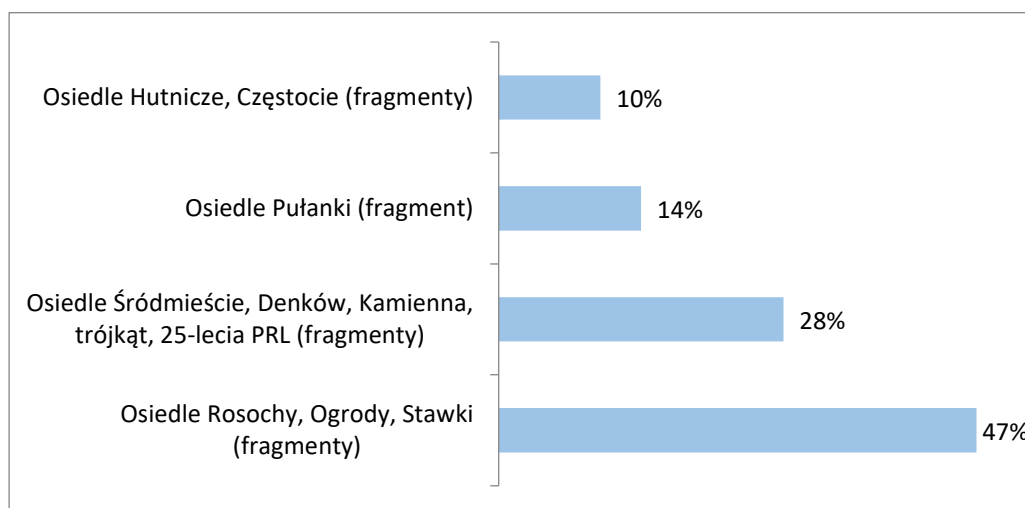

Wśród osób biorących udział w badaniu najwięcej osób zadeklarowało, iż posiada wykształcenie średnie (44,3%). Ankieterzy z wykształceniem wyższym stanowili 18,4% badanych, a wykształcenie zawodowe posiadało 27,7% ankietowanych. Najmniej osób zadeklarowało posiadanie wykształcenia podstawowego/ gimnazjalnego (9,6%).

Deklarowany związek respondenta z obszarami wskazanymi do rewitalizacji

Pierwsze pytanie miało na celu ukazanie obszarów miasta wskazanych do rewitalizacji, z którymi identyfikuje się najczęściej respondentów. Uczestnicy badania mogli wskazać tylko jeden obszar, który zamieszkują albo z którym czują się najbardziej związani.

Rysunek 17. Obszary wskazane do rewitalizacji, z którymi identyfikują się respondenci, N=700⁸⁹

Prawie połowa ankietowanych wskazała Osiedle Rosochy, Ogrody i Stawki jako obszar, w którym mieszka lub z którym czuje się najbardziej związana. Kolejnymi wskazaniami były: Osiedle Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL (28%), Osiedle Pułanki (14%) oraz Osiedle Hutnicze, Częstocice (10%).

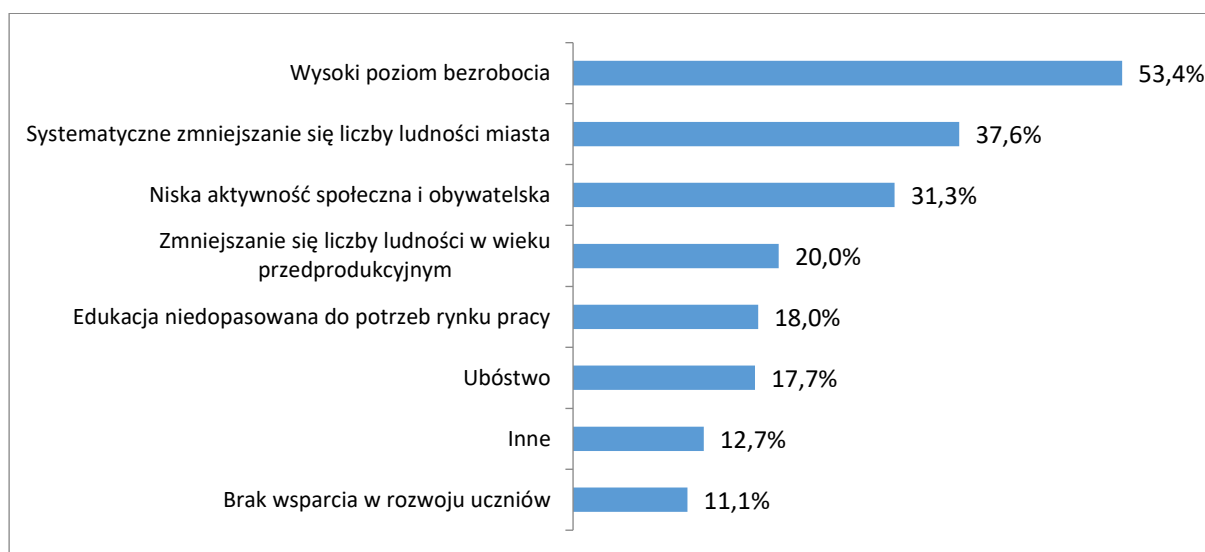
Problemy społeczne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Kolejne pytanie w kwestionariuszu polegało na wskazaniu przez respondenta maksymalnie trzech problemów dotyczących wskazanego przez niego obszaru do rewitalizacji, które są szczególnie uciążliwe. Rysunki 5 – 9 przedstawiają ogólne zestawienie najbardziej uciążliwych problemów społecznych dotyczących wszystkich obszarów wskazanych do rewitalizacji.

⁸⁹

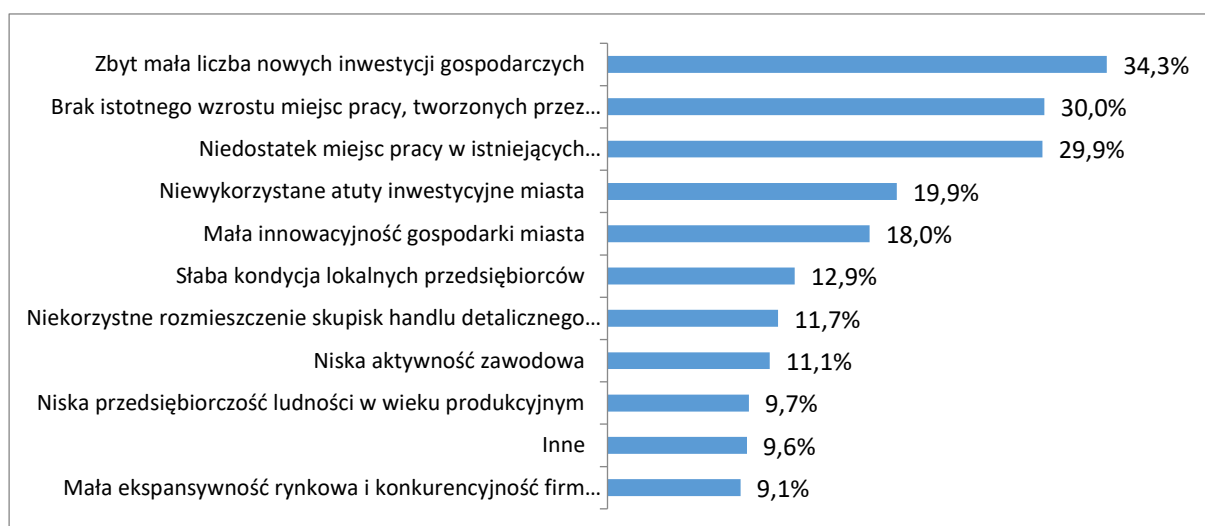
Osiedle Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL (fragmenty) – Podobszar A,
Osiedle Rosochy, Ogrody, Stawki – Podobszar B
Osiedle Hutnicze, Pułanki (fragment) – Podobszar C
Osiedle Pułanki (fragment) – Podobszar D

Rysunek 18. Problemy społeczne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Największym problemem społecznym występującymi w Ostrowcu Świętokrzyskim jest wysoki poziom bezrobocia, wskazany przez ponad połowę respondentów. Kolejnymi wskazaniami były: systematyczne zmniejszanie się liczby ludności miasta (37,6%), niska aktywność społeczna i obywatelska (31,3%), zmniejszanie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (20,0%), edukacja niedopasowana do potrzeb rynku pracy (18,0%), ubóstwo (17,7%), brak wsparcia rozwoju uczniów (11,1%). Innym problemem społecznym wymienianym przez respondentów był przede wszystkim problem alkoholizmu (51 wskazań).

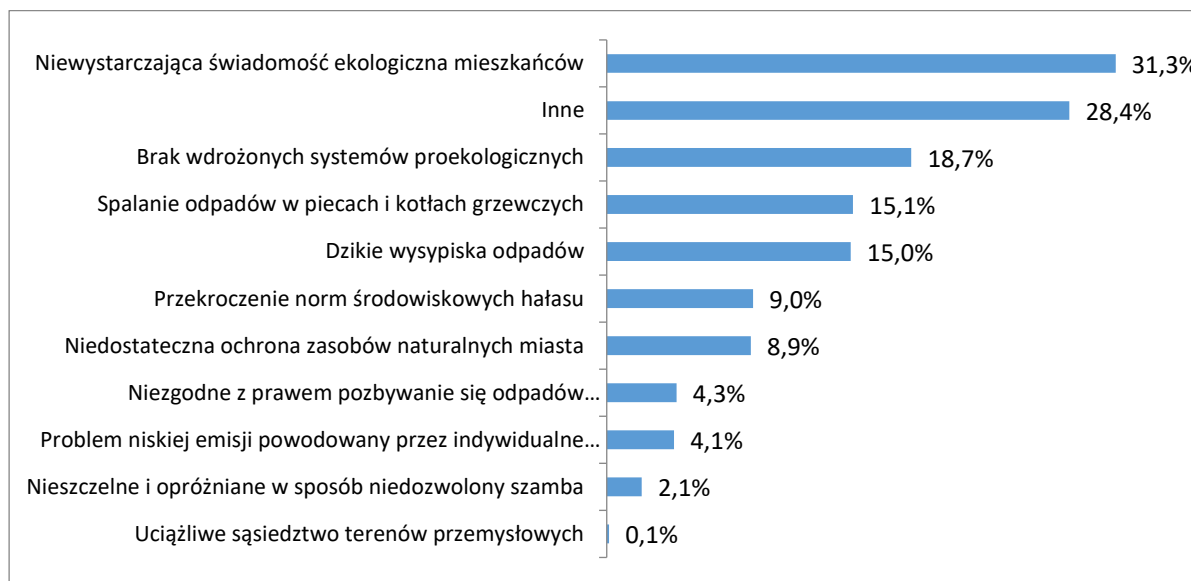
Rysunek 19. Problemy gospodarcze występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Największym problemem gospodarczym występującym w Ostrowcu Świętokrzyskim jest zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych, którą wymieniła ponad jedna trzecia respondentów. Kolejnymi problemami są: brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa (30,0%), niedostatek miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do

potrzeb mieszkańców (29,9%), niewykorzystane atuty inwestycyjne miasta (19,9%), mała innowacyjność gospodarki miasta (18,0%), słaba kondycja lokalnych przedsiębiorców (12,9%), niekorzystne rozmieszczenie skupisk handlu detalicznego i usług (11,7%), niska aktywność zawodowa (11,1%), niska przedsiębiorczość ludzi w wieku produkcyjnym (9,7%) oraz mała ekspansywność rynkowa i konkurencyjność firm lokalnych (9,1%). W kategorii „inne” respondenci wymieniali najczęściej ponownie brak pracy, a także wspominali o braku perspektyw i niskich wynagrodzeniach.

Rysunek 20. Problemy środowiskowe występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji

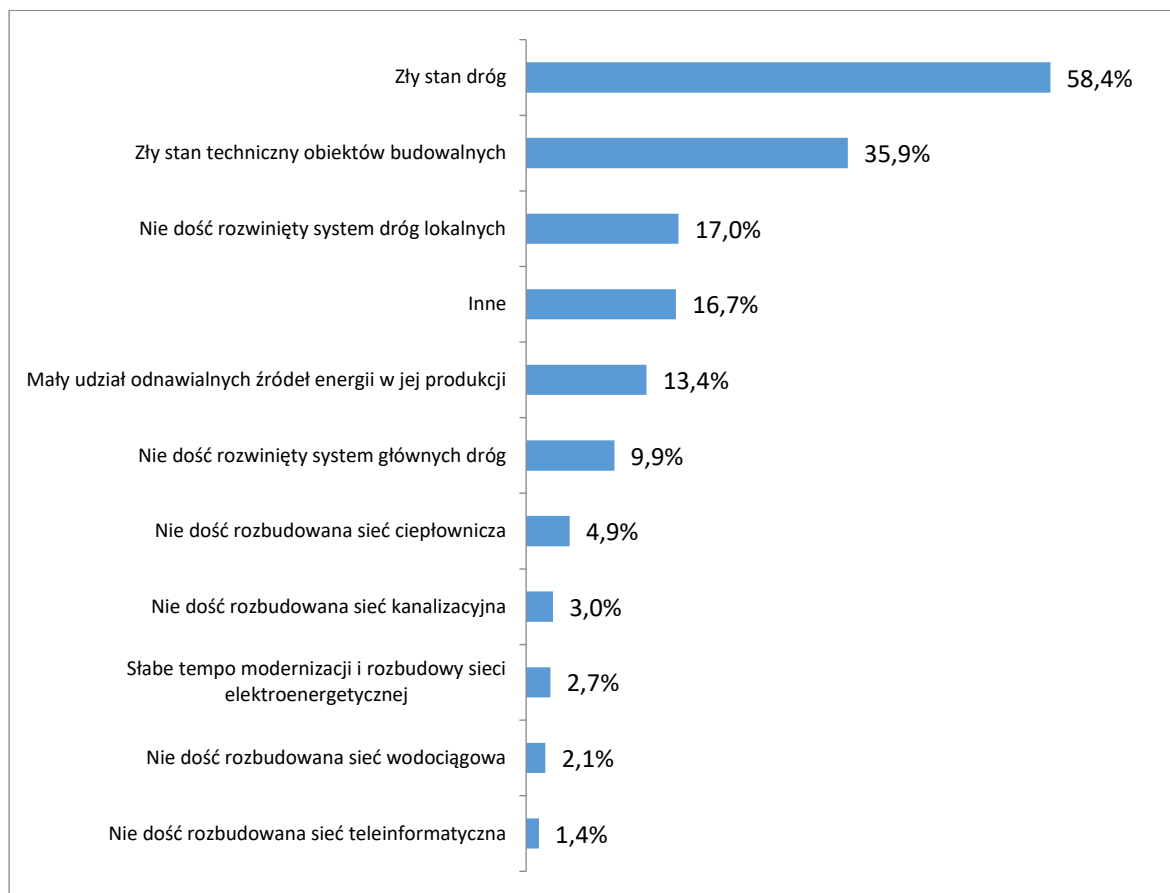
Największym problemem środowiskowym występującym w Ostrowcu Świętokrzyskim jest niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców, którą deklaruje prawie jedna trzecia uczestników badania. W kategorii inne (28,4%) respondenci wspominali najczęściej o brudzie w mieście („brud od pijaków”; „brudne podwórka”; „mało śmietników” „wyrzucanie śmieci w parku”; „zaśmiecanie ulic”) oraz o niezadbanych terenach zielonych („nieskoszone trawniki”; „niezadbana zieleń”; „nikt nie dba o skwery”). Kolejnymi problemami środowiskowymi w Ostrowcu Świętokrzyskim są: brak wdrożonych systemów proekologicznych (18,7%), spalanie odpadów w piecach i kotłach grzewczych (15,1%), dziki wysypiska odpadów (15,0%), przekroczenie norm środowiskowych hałasu (9,0%), niedostateczna ochrona zasobów naturalnych miasta (8,9%), niezgodne z prawem pozbywanie się odpadów przemysłowych (4,3%), problem niskiej emisji powodowany przez indywidualne źródła ciepła oraz transport (4,1%), nieszczelne i opróżniane w sposób niedozwolony szamba (2,1%) oraz uciążliwe sąsiedztwo terenów przemysłowych (0,1%).

Rysunek 21. Problemy przestrzenno-funkcjonalne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Największym problemem przestrzenno funkcjonalnym występującym w Ostrowcu Świętokrzyskim jest zbyt mała liczba terenów rekreacji i wypoczynku (38,6%). Jedna trzecia badanych wskazała na niską estetykę otoczenia, natomiast na problemy komunikacyjne zwróciło uwagę 23,4% uczestników badania. Kolejnymi problemami były: niska aktywność kulturalna i sportowa (22,7%), niedobór mieszkań socjalnych (17,7%), brak kompleksowej polityki ochrony zasobów kulturowych oraz brak działań zmierzających do dostosowania systemu oświaty do aktualnych potrzeb (po 8,3%), zbyt mało miejsc w przedszkolach (8,0%) oraz zbyt mało miejsc w żłobkach (6,1%). W kategorii „inne” (11,6%) pojedynczy respondenci wspominali o: złym zagospodarowaniu przestrzeni pomiędzy blokami, braku ławek, braku parkingów, braku basenu czy też braku opieki nad psami.

Rysunek 22. Problemy techniczne występujące w Ostrowcu Świętokrzyskim na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Największym problemem technicznym występującym w Ostrowcu Świętokrzyskim jest zły stan dróg wskazany przez 58,4% badanych. Ponad jedna trzecia respondentów wskazała zły stan techniczny obiektów budowlanych. Kolejnymi wskazaniem były: nie dość rozwinięty system dróg lokalnych (17,7%), mały udział odnawialnych źródeł energii w jej produkcji (13,4%), nie dość rozwinięty system głównych dróg (9,9%), nie dość rozbudowana sieć ciepłownicza (4,9%), nie dość rozbudowana sieć kanalizacyjna (3,0%), słabe tempo modernizacji i rozbudowy sieci elektroenergetycznej (2,7%), nie dość rozbudowana sieć wodociągowa (2,1%) oraz nie dość rozbudowana sieć teleinformatyczna (1,4%). W kategorii „inne” (16,7%) respondenci wymieniali takie problemy jak: zły stan chodników, brak ścieżek rowerowych, brak parkingów czy też niedostateczne oświetlenie ulic w mieście.

Problemy społeczne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Tabela poniżej przedstawia problemy społeczne w dekompozycji na poszczególne osiedla wskazane do rewitalizacji.

Tabela 122. Problemy społeczne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji.
N=700

	Osiedle Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt. 25-lecia PRL (fragmenty)	Osiedle Rosochy, Ogrody, Stawki (fragmenty)	Osiedle Hutnicze, Częstocice (fragmenty)	Osiedle Pułanki (fragment)
Systematyczne zmniejszanie się liczby ludności miasta	45,7%	33,6%	23,6%	44,4%
Zmniejszanie się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym	11,6%	27,0%	18,1%	15,2%
Wysoki poziom bezrobocia	72,4%	38,2%	48,6%	69,7%
Ubóstwo	20,6%	14,5%	30,6%	13,1%
Edukacja niedopasowana do potrzeb rynku pracy	20,1%	18,2%	11,1%	18,2%
Brak wsparcia w rozwoju uczniów	13,6%	11,5%	8,3%	7,1%
Niska aktywność społeczna i obywatelska	32,7%	33,3%	23,6%	27,3%
Inne	7,0%	15,5%	22,2%	8,1%

Na osiedlu Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-leciaPRL trzema największymi problemami są: wysoki poziom bezrobocia (72,4%), systematyczne zmniejszanie się liczby ludności miasta (45,7%) oraz niska aktywność społeczna i obywatelska (32,7%). Na Osiedlu Rosochy, Ogrody, Stawki te same problemy uzyskały największy odsetek wskazań (kolejno: 38,2%, 33,6%, 33,3%). Osiedle Hutnicze, Częstocice również boryka się z problemem wysokiego poziomu bezrobocia (48,6%), jednakże na drugim miejscu plasuje się problem ubóstwa (30,6%), a na trzecim – systematyczne zmniejszanie się liczby ludności miasta oraz niska aktywność społeczna i obywatelska (po 23,6%). Na osiedlu Pułanki największym problemem jest wysoki poziom bezrobocia (69,7%), a następnie: systematyczne zmniejszanie się liczby ludności miasta (44,4%) oraz niska aktywność społeczna i obywatelska (27,3%).

Problemy gospodarcze występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Tabela poniżej przedstawia problemy gospodarcze w dekompozycji na poszczególne osiedla wskazane do rewitalizacji.

Tabela 123. Problemy gospodarcze występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji.
N=700

	Osiedle Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL (fragmenty),	Osiedle Rosochy, Ogrody, Stawki (fragmenty)	Osiedle Hutnicze, Częstocice (fragmenty)	Osiedle Pułanki (fragment)
Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorców	27,6%	2,4%	1,4%	26,3%
Niska przedsiębiorczość ludności w wieku produkcyjnym	14,1%	7,6%	5,6%	11,1%
Niska aktywność zawodowa	17,1%	8,8%	8,3%	9,1%
Niedostatek miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do potrzeb mieszkańców	35,7%	27,6%	22,2%	31,3%
Brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa	32,7%	25,8%	31,9%	37,4%
Mała innowacyjność gospodarki miasta	16,6%	17,0%	25,0%	19,2%
Mała ekspansywność rynkowa i konkurencyjność firm lokalnych	2,5%	15,2%	11,1%	1,0%
Zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych	50,3%	22,4%	25,0%	48,5%
Niewykorzystane atuty inwestycyjne miasta	22,1%	19,1%	22,2%	16,2%
Niekorzystne rozmieszczenie skupisk handlu detalicznego i usług	7,5%	15,2%	9,7%	10,1%
Inne	1,5%	13,3%	27,8%	0,0%

Na osiedlu Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL trzema największymi problemami są: zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych (50,3%), niedostatek miejsc pracy

w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do potrzeb mieszkańców (35,7%) oraz brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa (32,7%). Osiedla Rosochy, Ogrody, Stawki dotyczą te same problemy, jednakże ich kolejność jest odmienna – na pierwszym miejscu znajduje się niedostatek miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do potrzeb mieszkańców (27,6%), a następnie są: brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa (25,8%) oraz zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych (22,4%). Na Osiedlu Hutniczym, Częstocice największym problemem jest brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa (31,9%), a następnie: inne problemy nie wymienione przez respondentów (27,8%) oraz mała innowacyjność gospodarki miasta i zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych (po 25,0%). Na Osiedlu Pułanki największymi problemami są: zbyt mała liczba nowych inwestycji gospodarczych (48,5%), brak istotnego wzrostu miejsc pracy, tworzonych przez istniejące przedsiębiorstwa (37,4%) oraz niedostatek miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach w stosunku do potrzeb mieszkańców (31,3%).

Problemy środowiskowe występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Tabela poniżej przedstawia problemy środowiskowe w dekompozycji na poszczególne osiedla wskazane do rewitalizacji.

Tabela 124. Problemy środowiskowe występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji. N=700

	Osiedle Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL (fragmenty)	Osiedle Rosochy, Ogrody, Stawki (fragmenty)	Osiedle Hutnicze, Częstocice (fragmenty)	Osiedle Pułanki (fragment)
Uciążliwe sąsiedztwo terenów przemysłowych	0,0%	0,0%	1,4%	0,0%
Przekroczenie norm środowiskowych hałasu	11,6%	8,2%	6,9%	8,1%
Problem niskiej emisji powodowany przez indywidualne źródła ciepła oraz transport	7,0%	1,5%	4,2%	7,1%
Dziki wysypiska odpadów	32,7%	3,6%	4,2%	25,3%
Nieszczelne i opróżniane w sposób niedozwolony szamba	4,0%	0,9%	1,4%	3,0%
Spalanie odpadów w piecach i kotłach grzewczych	33,7%	2,4%	12,5%	22,2%
Niezgodne z prawem pozbywanie się odpadów przemysłowych	8,0%	0,6%	1,4%	11,1%
Niedostateczna ochrona zasobów naturalnych miasta	13,6%	7,3%	4,2%	8,1%

Niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców	28,6%	35,8%	16,7%	32,3%
Brak wdrożonych systemów proekologicznych	17,6%	18,5%	23,6%	18,2%
Inne	5,0%	43,3%	45,8%	13,1%

Na osiedlu Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL trzema największymi problemami są: spalanie odpadów w piecach i kotłach grzewczych (33,7%), dzikie wysypiska odpadów (32,7%) oraz niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców (28,6%). Na Osiedlu Rosochy, Ogrody, Stawki największymi problemami są inne problemy, niewymienione w kafeterii (43,3%), m.in. takie jak: brud i niezadbane tereny zielone; a następnie: niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców (35,8%) oraz brak wdrożonych systemów proekologicznych (18,5%). Również inne problemy niewymienione w kafeterii są najczęściej wskazywane przez respondentów identyfikujących się z Osiedlem Hutniczym, Częstocicami, jednakże nie zostały one wyszczególnione (45,8%). Przymusjonalnie mogą to być jednak również te same problemy, które trapią Osiedle Rosochy i Ogrody. Kolejnymi problemami na tym osiedlu są: brak wdrożonych systemów proekologicznych (23,6%) oraz niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców (16,7%). Na Osiedlu Pułanki największymi problemami są: niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców (32,3%), dzikie wysypiska odpadów (25,3%) oraz spalanie odpadów w piecach i kotłach grzewczych (22,2%).

Problemy przestrzenno-funkcjonalne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Tabela poniżej przedstawia problemy przestrzenno-funkcjonalne w dekompozycji na poszczególne osiedla wskazane do rewitalizacji.

Tabela 125. Problemy przestrzenno-funkcjonalne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji. N=700

	Osiedle Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL (fragmenty)	Osiedle Rosochy, Ogrody, Stawki (fragmenty)	Osiedle Hutnicze, Częstocice (fragmenty)	Osiedle Pułanki (fragment)
Zbyt mało terenów rekreacji i wypoczynku	63,8%	24,8%	29,2%	40,4%
Zbyt mało miejsc w przedszkolach	12,6%	4,2%	2,8%	15,2%
Zbyt mało miejsc w żłobkach	9,0%	3,9%	2,8%	10,1%
Niedobór mieszkań socjalnych	26,1%	13,9%	13,9%	16,2%
Brak działań zmierzających do dostosowania systemu oświaty do aktualnych potrzeb	8,0%	6,1%	1,4%	21,2%
Niska aktywność kulturalna i sportowa	24,6%	23,6%	20,8%	17,2%
Brak kompleksowej polityki ochrony	4,5%	11,2%	12,5%	3,0%

zasobów kulturowych				
Niska estetyka otoczenia	48,2%	24,5%	38,9%	26,3%
Problemy komunikacyjne	19,1%	15,5%	58,3%	33,3%
Inne	0,5%	21,2%	8,3%	4,0%

Na osiedlu Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL trzema największymi problemami są: zbyt mało terenów rekreacji i wypoczynku (63,8%), niska estetyka otoczenia (48,2%) oraz niedobór mieszkań socjalnych (26,1%). Na Osiedlu Rosochy, Ogrody, Stawki trzy problemy przestrzenno-funkcjonalne były wskazywane przez respondentów na podobnym poziomie: zbyt mało terenów rekreacji i wypoczynku, niska estetyka otoczenia oraz niska aktywność kulturowa i sportowa (kolejno: 24,8%, 24,5%, 23,6%). Problemy komunikacyjne (58,3%), niska estetyka otoczenia (38,9%) oraz zbyt mało terenów rekreacji i wypoczynku (29,2%) są najczęściej wskazywanymi problemami przez respondentów, którzy identyfikują się z Osiedlem Hutniczym i Częstocice. Na Osiedlu Pułanki największymi problemami są: zbyt mało terenów rekreacji i wypoczynku (40,4%), problemy komunikacyjne (33,3%) oraz niska estetyka otoczenia (26,3%).

Problemy techniczne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji

Tabela poniżej przedstawia problemy techniczne w dekompozycji na poszczególne osiedla wskazane do rewitalizacji.

Tabela 126. Problemy techniczne występujące na obszarach wskazanych do rewitalizacji. N=700

	Osiedle Śródmieści, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL (fragment)	Osiedle Rosochy, Ogrody, Stawki (fragment)	Osiedle Hutnicze, Częstocice (fragment)	Osiedle Pułanki (fragment)
Nie dość rozwinięty system głównych dróg	10,6%	9,4%	5,6%	13,1%
Nie dość rozwinięty system dróg lokalnych	15,1%	20,0%	6,9%	18,2%
Zły stan dróg	75,9%	51,2%	41,7%	59,6%
Nie dość rozbudowana sieć wodociągowa	0,5%	2,7%	6,9%	0,0%
Nie dość rozbudowana sieć kanalizacyjna	3,5%	0,6%	13,9%	2,0%
Nie dość rozbudowana sieć ciepłownicza	13,1%	0,0%	9,7%	1,0%
Nie dość rozbudowana sieć teleinformatyczna	0,0%	0,0%	12,5%	1,0%
Słabe tempo modernizacji i rozbudowy sieci elektroenergetycznej	4,5%	1,8%	1,4%	3,0%
Mały udział odnawialnych źródeł energii w jej produkcji	21,1%	8,5%	6,9%	19,2%
Zły stan techniczny obiektów budowlanych	37,7%	32,1%	54,2%	31,3%
Inne	1,5%	28,2%	19,4%	7,1%

Na osiedlu Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL trzema największymi problemami są: zły stan dróg (75,9%), zły stan techniczny obiektów budowlanych (37,7%) oraz mały udział odnawialnych źródeł energii w jej produkcji (21,1%). Również na Osiedlu Rosochy, Ogrody, Stawki największymi problemami są zły stan dróg oraz obiektów budowlanych (kolejno: 51,2% oraz 32,1%). Kolejnym najczęstszym wskazaniem była kategoria „inne” (28,2%), w której wielu respondentów nie zadeklarowało określonych problemów, jednakże pojawiały się pojedyncze odpowiedzi dotyczące niedrożnych studzienek kanalizacyjnych oraz złego stanu chodników. Na Osiedlu Hutniczym, Częstocice, największymi problemami są: zły stan techniczny obiektów budowlanych (54,2%), zły stan dróg (41,7%) oraz inne problemy (19,4%), niewyszczególnione jednak przez respondentów. Mogą to być jednakże te same problemy, które występują na innych obszarach, takie jak zły stan chodników. Na Osiedlu Pułanki największym problemem technicznym jest zły stan dróg (59,6%), zły stan techniczny obiektów budowlanych (31,3%) oraz mały udział odnawialnych źródeł energii w jej produkcji (19,2%).

Mocne i słabe strony obszarów wskazanych do rewitalizacji

Kolejne pytanie było pytaniem otwartym i dotyczyło mocnych i słabych stron obszarów wskazanych do rewitalizacji. Uczestnicy badania mogli wskazać maksymalnie po 3 wady i zalety swojego osiedla.

Tabela 127. Mocne i słabe strony Osiedla Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL

Osiedle Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL			
Mocne strony	Liczba wskazań	Słabe strony	Liczba wskazań
Dobre położenie/blisko do ważnych obiektów	38	Bezrobocie, praca na czarno, brak inwestycji, bieda	35
Ładnie (ładny krajobraz, park, rynek, tereny zielone)	28	Pijaństwo, alkoholizm	23
Cisza i spokój	24	Zły stan dróg, brak chodników	21
Rozwój infrastruktury sportowej	10	Brak miejsc wypoczynkowych i rekreacyjnych	13
Zabytki/potencjał turystyczny	10	Brudno	12
Spółeczność lokalna	10	Brak parkingów	9
		Rynek (brzydki, wymarty)	8
		Komunikacja miejska (mała liczba połączeń)	7
		Brak lokali i miejsc rozrywki	6
		Niski poziom edukacji	6
		Mało skuteczna policja	4
		Wandalizm	3
		Starzenie się miasta	3
		Zaniedbana architektura (zły stan budynków i zabytków)	3
		Zaniedbana zieleń, brak zieleni	3

Najmocniejszą stroną Osiedla Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL jest dobra lokalizacja – mieszkańcy mają dobry dostęp do ważnych obiektów (38 wskazań). Kolejną mocną stroną wygląd osiedla, na który zwróciło uwagę 28 osób. Kolejnymi wskazaniem były: cisza i spokój

(24) oraz: rozwój infrastruktury sportowej, zabytki/potencjał turystyczny, społeczność lokalna (po 10 wskazań). Aż 48 osób nie potrafiło jednak powiedzieć, jakie zalety mają te osiedla lub nie dostrzegą żadnych jego zalet. Najstabszą stroną osiedla jest brak pracy oraz brak inwestycji (które mogłyby stworzyć nowe miejsca pracy), a co za tym idzie, bieda, na co wskazało 35 osób. Kolejnymi problemami są: alkoholizm (23 wskazania), zły stan dróg i chodników (21 wskazań), brak miejsc wypoczynkowych i rekreacyjnych (13 wskazań), brudne miejsca (12 wskazań), brak parkingów (9 wskazań), brzydki rynek (8 wskazań), komunikacja miejska (7 wskazań), brak miejsc służących rozrywce oraz niski poziom edukacji (po 6 wskazań), mało skuteczna policja (4 wskazania), a także: wandalizm, starzenie się miasta, zaniedbana architektura, zaniedbane tereny zielone (po 3 wskazania).

Tabela 128. Mocne i słabe strony Osiedla Rosochy, Ogrody, Stawki

Osiedle Rosochy, Ogrody, Stawki			
Mocne strony	Liczba wskazań	Słabe strony	Liczba wskazań
Tereny zielone	83	Zły stan dróg i chodników; brak oznaczeń na drogach	78
Dobra lokalizacja/blisko/dobry dojazd	65	Alkoholizm, zbyt długo otwarte sklepy monopolowe, za dużo sklepów monopolowych	76
Place zabaw dla dzieci, świetlice dla dzieci	62	Brudno, śmieci, psie odchody, brak koszy na śmieci	74
Przestrzeń, miejsce do odpoczynku i rekreacji	31	Bloki wymagają remontu/ocieplenia	53
Cisza i spokój	29	Zaniedbane tereny zielone	49
Dużo sklepów	20	Hałas, zakłócanie ciszy nocnej	42
Boiska, miejsca do ćwiczeń	18	Brak parkingów	42
Mili ludzie	16	Ławki (brak; w złym stanie; na słońcu)	31
Ścieżki rowerowe	14	Zła komunikacja z centrum i z innymi miejscowościami	26
Ładnie, estetycznie	11	Bezrobocie	25
Docieplone bloki	4	Brak rozrywki, wydarzeń kulturalnych, lokali, pubów, świetlic	22
Czysto	4	Brak ścieżek rowerowych i stojaków na rowery	21
		Brak monitoringu, brak patroli służb porządkowych	21
		Brak perspektyw, młodzi emigrują	18
		Place zabaw do remontu	17
		Wandalizm, awantury, problematyczna młodzież	15
		Brak przedszkoli i żłobków	11
		Słabe oświetlenie miasta, alejek	10
		Brak miejsc do rekreacji i	10

		uprawiania sportu	
		Niebezpiecznie	9
		Niedrożne studzienki kanalizacyjne	4
		Źle zagospodarowane tereny	4
		Brak kranów miejskich oraz toalet	3
		Brak mieszkań socjalnych	3
		Brak służby zdrowia	2

Najmocniejszą stroną Osiedla Rosochy oraz Ogrody i Stawki są tereny zielone (83 wskazania), chociaż aż 49 uczestników badania zwróciło uwagę na ich zaniedbanie. 65 osób wskazało jako zaletę dobrą lokalizację oraz dobry dojazd. 62 respondentów uważa za zaletę dużą ilość placów zabaw oraz świetlic, jednakże 17 ankietowanych zauważyło, że place zabaw wymagają remontu. 31 uczestników badania docenia dużą przestrzeń oraz miejsca do odpoczynku i rekreacji. Chociaż 29 respondentów wskazuje na ciszę i spokój osiedla, to aż 42 osoby skarżyły się na hałas i zakłócanie ciszy nocnej. Badani uważają za zaletę również: dużą ilość sklepów (20 wskazań), boiska i miejsca do ćwiczeń (18 wskazań), miłych ludzi (16 wskazań), ścieżki rowerowe (14 wskazań), estetykę osiedla (11 wskazań). Tylko 4 osoby zadeklarowały, że zaletą osiedla jest jego czystość. Aż 50 respondentów zadeklarowało, że to osiedle nie ma mocnych stron lub nie było w stanie ich podać. Najłabszą stroną wskazaną przez respondentów jest zły stan dróg i chodników (78). Kolejnymi wskazaniem są: alkoholizm (76); Brud, śmieci, psie odchody, brak koszy na śmieci (74); bloki wymagają remontu/ocieplenia (53); zaniedbane tereny zielone (49); hałas, zakłócanie ciszy nocnej (42); brak parkingów (42); ławki (brak; w złym stanie; na słońcu) (31); zła komunikacja z centrum i z innymi miejscowościami (26); bezrobocie (25); brak rozrywki, wydarzeń kulturalnych, lokali, pubów, świetlic (22); brak ścieżek rowerowych i stojaków na rowery (21); brak monitoringu, brak patroli służb porządkowych (21); brak perspektyw, emigracja młodych ludzi (18); place zabaw do remontu (17); wandalizm, awantury, problematyczna młodzież (15); brak przedszkoli i żłobków (11); słabe oświetlenie miasta, alejek (10); brak miejsc do rekreacji i uprawiania sportu (10); niebezpiecznie (9); niedrożne studzienki kanalizacyjne (4); źle zagospodarowane tereny (4); brak kranów miejskich oraz toalet (3); brak mieszkań socjalnych (3); brak służby zdrowia (2).

Tabela 129. Mocne i słabe strony Osiedla Hutniczego, Częstocice

Osiedle Hutnicze, Częstocice			
Mocne strony	Liczba wskazań	Słabe strony	Liczba wskazań
Cicho, spokojnie, bezpiecznie	20	Brzydkie budynki, bloki wymagają remontu	34
Tereny zielone	20	Komunikacja miejska (trudny dojazd do centrum)	22
Boiska i place zabaw	7	Brudno, brak kubków na śmieci	13
Ładna, miła, przytulna dzielnica	7	Alkoholizm	12
Blisko do sklepów	5	Brak pracy, bieda	11
Zadbana dzielnica, czysto	5	Zły stan dróg i chodników	9
Mili mieszkańcy	5	Brak miejsc do rekreacji i rozrywki, brak wydarzeń kulturalnych	9
Zabytki	4	Brak ławek	7
Miejsca parkingowe	2	Słaby dostęp do Internetu	3

	Zaniedbane tereny zielone	3
	Jest niebezpiecznie	3
	Brak ścieżek rowerowych	2

Najmocniejszą stroną Osiedla Hutniczego i Częstocice jest cisza, spokój i poczucie bezpieczeństwa a także tereny zielone (po 20 wskazań). Kolejnymi wskazaniami były: boiska i place zabaw oraz ładna/miła/przytulna dzielnica (po 7 wskazań), bliskość sklepów, czystość oraz mili mieszkańcy (po 5 wskazań) oraz miejsca parkingowe (2 wskazania). Aż 20 osób nie potrafiło jednak wskazać żadnych mocnych stron tych osiedli. Najłabszą stroną Osiedla Hutniczego i Częstocice są natomiast brzydkie budynki i bloki wymagające remontu (34 wskazania), a także: komunikacja miejska (22 wskazania), brud i brak kubłów na śmieci (13 wskazań), alkoholizm (12 wskazań), brak pracy (11 wskazań), zły stan dróg i chodników oraz brak miejsc do rekreacji i rozrywki (po 9 wskazań), brak ławek (7 wskazań) oraz: słaby dostęp do Internetu, zaniedbane tereny zielone, poczucie zagrożenia (po 3 wskazania) oraz brak ścieżek rowerowych (2 wskazania).

Tabela 130. Mocne i słabe strony Osiedla Pułanki

Osiedle Pułanki			
Mocne strony	Liczba wskazań	Słabe strony	Liczba wskazań
Cicho, spokojnie, bezpiecznie	21	Bezrobocie, niskie płace, bieda	11
Lokalizacja/bliskość do ważnych obiektów	20	Brak parkingów	8
Zieleń	20	Alkoholizm	7
Społeczność lokalna	5	Brud, zbyt mała ilość koszy na śmieci, ludzie niesprzątający po psach, problemy z psami	7
Dobry stan techniczny budynków i infrastruktury drogowej	5	Zaniedbane osiedla, brzydkie budynki	7
Jest ładnie/przyjemnie na osiedlu	4	Brak miejsc rozrywki i wydarzeń kulturalnych	6
Czysto	2	Brak terenów rekreacyjnych	6
		Brak placów zabaw, place zabawy wymagają remontu	6
		Zaniedbane tereny zielone, zniszczone ławki	6
		Komunikacja miejska (trudno gdzieś dojechać; zbyt mało kursów)	5
		Emigracja ludzi (zwłaszcza młodych), starzejące się miasto	4
		Słabe oświetlenie ulic	2

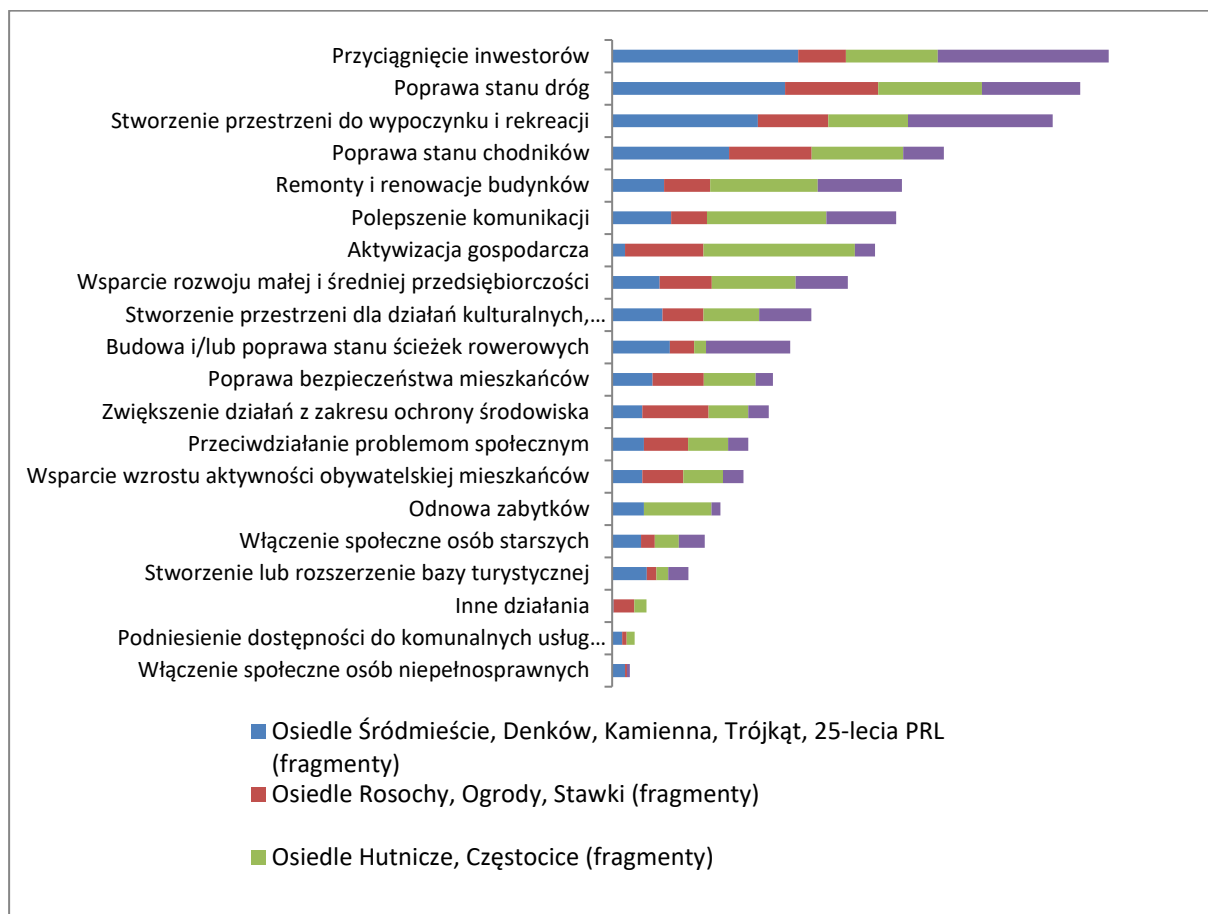
Najmocniejszą stroną Osiedla Pułanki jest cisza, spokój i poczucie bezpieczeństwa (21 wskazań), a następnie: dobra lokalizacja i bliskość do ważnych obiektów oraz zieleń (po 20 wskazań), społeczność lokalna i dobry stan techniczny dróg i budynków (5 wskazań), ładne/przyjemne osiedle (4 wskazania). Tylko 2 osoby wskazały na czystość osiedla jako jego zaletę, a 11 respondentów nie dostrzegło żadnych zalet tego osiedla. Najłabszą stroną tego osiedla jest bezrobocie, niskie płace

i bieda (11 wskazań). Kolejnymi wadami są: brak parkingów (8 wskazań), alkoholizm i zaniedbane budynki (po 7 wskazań), brak miejsc rozrywki, terenów rekreacyjnych, placów zabaw oraz zaniedbanie terenów zielonych (po 6 wskazań), komunikacja miejska (5 wskazań), emigracja ludzi (4 wskazania) oraz słabe oświetlenie ulic (2 wskazania). 13 osób nie potrafiło wskazać wad tego osiedla.

Działalność wymagana do podjęcia na terenach wskazanych do rewitalizacji

Kolejne pytanie dotyczyło działań, jakie powinny zostać podjęte na wybranym przez respondenta obszarze wskazanym do rewitalizacji. Respondent mógł wybrać wiele odpowiedzi.

Rysunek 23. Działalność wymagana do podjęcia na terenach wskazanych do rewitalizacji. N=700

W perspektywie całego miasta, pięcioma najczęściej wskazywanymi działaniami, które należy podjąć, są: przyciągnięcie inwestorów, poprawa stanu dróg, stworzenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji, poprawa stanu chodników oraz remonty i renowacje budynków. Najrzadziej wskazywanymi działaniami są natomiast: włączenie społeczne osób niepełnosprawnych, podniesienie dostępności do komunalnych usług sieciowych, inne działania niewymienione w kafeterii, stworzenie lub rozszerzenie bazy turystycznej oraz włączenie społeczne osób starszych.

Rysunek 24. Działalność wymagana do podjęcia na terenie Osiedla Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL(fragmenty). N=199

Prawie trzy czwarte respondentów uważa, że na Osiedlu Śródmieście, Denków, Kamienna, 25-lecia PRL oraz Trójkąt powinno skupić się na przyciągnięciu inwestorów. Niewiele mniej osób wskazało na poprawę stanu dróg (różnica 4,5 punktów procentowych). Na trzecim miejscu znalazło się stworzenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji (50,8%). Kolejnymi wskazaniami były: poprawa stanu chodników (40,7%), polepszenie komunikacji (20,6%), budowa i/lub poprawa stanu ścieżek rowerowych (20,1%), remonty i renowacje budynków (18,1%), stworzenie przestrzeni dla działań kulturalnych, artystycznych i społecznych (17,6%), wsparcie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości (16,6%), poprawa bezpieczeństwa mieszkańców (14,1%), stworzenie lub rozszerzenie bazy turystycznej (12,1%), odnowa zabytków i przeciwdziałanie problemom społecznym (po 11,1%), wsparcie wzrostu aktywności obywatelskiej mieszkańców i zwiększenie działań z zakresu ochrony środowiska (po 10,6%), włączenie społeczne osób starszych (10,1%), włączenie społeczne osób niepełnosprawnych i aktywizacja gospodarcza (po 4,5%), podniesienie dostępności do komunalnych usług sieciowych - kanalizacja, woda, gaz (3,5%) oraz inne działania (0,5%).

Rysunek 25. Działalność wymagana do podjęcia na terenie Osiedla Rosochy, Ogrody, Stawki (fragmenty). N=330

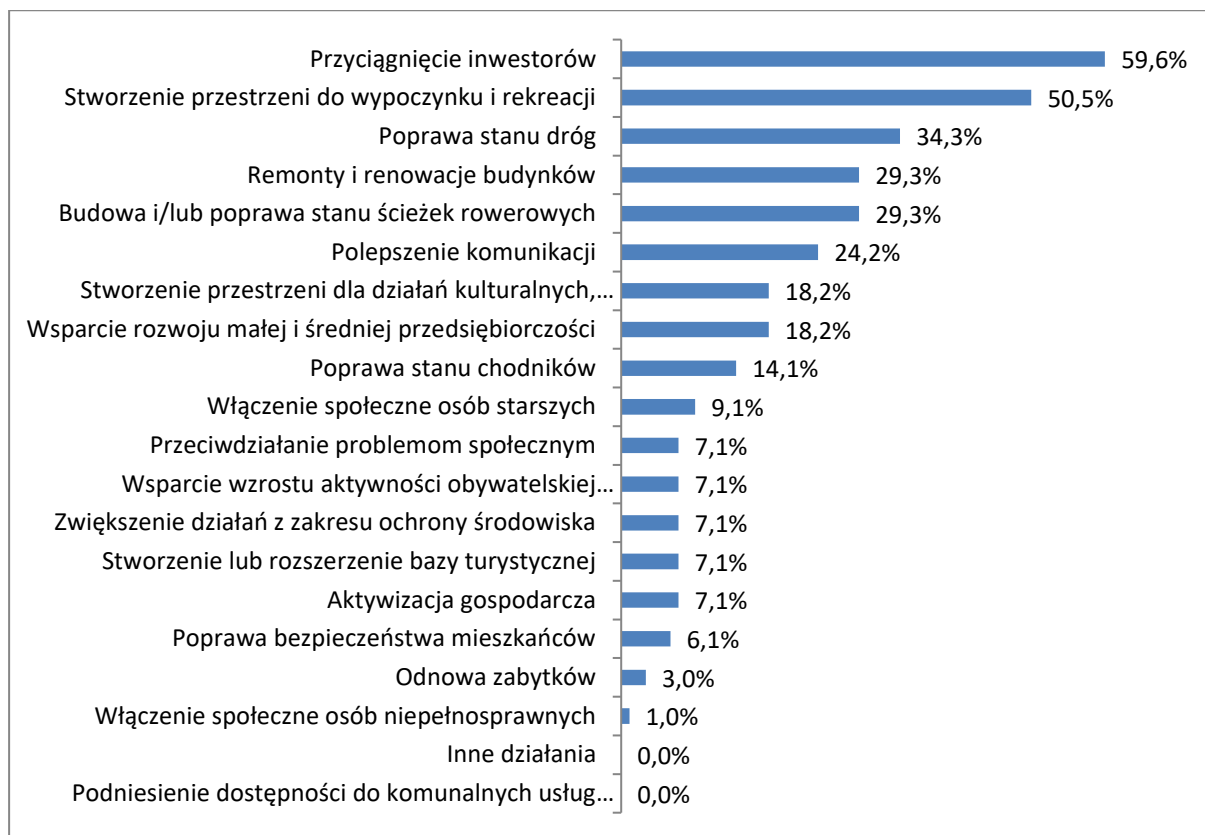
Prawie jedna trzecia respondentów wskazała na poprawę stanu dróg na Osiedlu Rosochy, Stawki i Ogrody. Kolejnym wskazaniem była poprawa stanu chodników (28,8%) oraz aktywizacja społeczna (27,3%). Stworzenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji zostało wskazane przez 24,5% badanych, a zwiększenie działań z zakresu ochrony środowiska - przez 23,0%. Kolejnymi wskazaniem były: wsparcie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości (18,2%), poprawa bezpieczeństwa mieszkańców (17,9%), przyciągnięcie inwestorów (16,7%), remonty i renowacje budynków (16,1%), przeciwdziałanie problemom społecznym (15,5%), wsparcie wzrostu aktywności obywatelskiej mieszkańców oraz stworzenie przestrzeni dla działań kulturalnych, artystycznych i społecznych (po 14,2%), polepszenie komunikacji (12,4%), budowa i/lub poprawa stanu ścieżek rowerowych (8,5%), inne działania takie jak: walka z alkoholizmem, zmniejszanie bezrobocia czy też częstsze patrole policji (7,3%), włączenie społeczne osób starszych (4,8%), stworzenie lub rozszerzenie bazy turystycznej (3,3%), podniesienie dostępności do komunalnych usług sieciowych - kanalizacja, woda, gaz (1,5%) oraz włączenie społeczne osób niepełnosprawnych (0,6%). Żaden z respondentów nie wskazał odnowy zabytków.

Rysunek 26. Działalność wymagana do podjęcia na terenie Osiedla Hutnicze, Częstocice (fragmenty). N=72

Ponad połowa respondentów wskazała, że na Osiedlu Hutniczym i Częstocice wymagana jest aktywizacja gospodarcza. Polepszenie komunikacji wskazało 41,7%, a remonty i renowacje budynków – 37,5%. Kolejnymi wskazaniami były: poprawa stanu dróg (36,1%), poprawa stanu chodników oraz przyciągnięcie inwestorów (po 31,9%), wsparcie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości (29,2%), stworzenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji (27,8%), odnowa zabytków (23,6%), stworzenie przestrzeni dla działań kulturalnych, artystycznych i społecznych (19,4%), poprawa bezpieczeństwa mieszkańców (18,1%), przeciwdziałanie problemom społecznym, wsparcie wzrostu aktywności obywatelskiej mieszkańców oraz zwiększenie działań z zakresu ochrony środowiska (po 13,9%), włączenie społeczne osób starszych (8,3%), inne działania np. przeciwdziałanie alkoholizmowi, budowa i/lub poprawa stanu ścieżek rowerowych oraz stworzenie lub rozszerzenie bazy turystycznej (po 4,2%), podniesienie dostępności do komunalnych usług sieciowych - kanalizacja, woda, gaz (2,8%). Żaden uczestnik badania nie wskazał włączenia społecznego osób niepełnosprawnych.

Rysunek 27. Działalność wymagana do podjęcia na terenie Osiedla Pułanki (fragment). N=99

Prawie 60% respondentów wskazało, że na Osiedlu Pułanki należy podjąć działania do przyciągnięcia inwestorów. Niewiele ponad połowę ankietowanych wskazało stworzenie przestrzeni do wypoczynku i rekreacji, natomiast poprawę stanu dróg wskazało niewiele ponad jedną trzecią uczestników badania. Kolejnymi wskazaniem były: remonty i renowacje budynków oraz budowa i/lub poprawa stanu ścieżek rowerowych (po 29,3%), polepszenie komunikacji (24,2%), stworzenie przestrzeni dla działań kulturalnych, artystycznych i społecznych oraz wsparcie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości (po 18,2%), poprawa stanu chodników (14,1%), włączenie społeczne osób starszych (9,1%), przeciwdziałanie problemom społecznym, wsparcie wzrostu aktywności obywatelskiej mieszkańców, zwiększenie działań z zakresu ochrony środowiska, Stworzenie lub rozszerzenie bazy turystycznej oraz aktywizacja gospodarcza (po 7,1%). Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców (6,1%), odnowa zabytków (3,0%), włączenie społeczne osób niepełnosprawnych (1,0%). Żaden z uczestników badania nie wskazał podniesienia dostępności do komunalnych usług sieciowych (kanalizacja, woda, gaz) ani żadnych innych działań.

Wizja miasta Ostrowiec Świętokrzyski w perspektywie 5-10 lat

Ostatnie pytanie w ankiecie było pytaniem otwartym i dotyczyło wizji obszaru wskazanego do rewitalizacji w perspektywie 5-10 lat. Respondenci często opisywali poprawę wybranego obszaru lub narzekali na obecne problemy występujące w mieście. Tabele 10 – 13 przedstawiają wizje zmian poszczególnych osiedli według respondentów.

Tabela 131. Wizja zmian w perspektywie 5-10 lat na Osiedlu Śródmieście, Denków, Kamienna, Trójkąt, 25-lecia PRL. N=199

Zmiany	Liczba wskazań
Infrastruktura drogowa i transportowa: wyremontowane drogi, stworzenie ścieżek rowerowych, usprawnienie komunikacji miejskiej	32
Miasto będzie: „czyste”; „spokojne”; „zadbane”; „ładne”; „piękne”; „będzie lepiej”	28
Więcej miejsc pracy, lepsza płaca	21
Więcej wydarzeń kulturalnych, imprez, miejsc służących do rekreacji	15
Zadbana architektura miasta (budynki i zabytki)	13
Zadbana miejska przestrzeń zielona	12
Miasto będzie bardziej nowoczesne, pojawią się inwestycje	9
Więcej atrakcji dla dzieci	9
Brak pijaków/pijaństwa	7
Lepsza edukacja	6
Będzie bezpieczniej	6
Miasto będzie atrakcyjne dla turystów	5
Nic się nie zmieni	5
Opuszczanie miasta przez młodych ludzi	4
Napływ ludzi do miasta	3

Zdecydowanie najczęściej respondenci widzą pozytywne zmiany, które mogą zajść w mieście. Najwięcej osób wskazało poprawę infrastruktury drogowej i transportowej (32 wskazania), a następnie: poprawę estetyki miasta (28 wskazań), więcej miejsc pracy (21 wskazań) Na brak zmian wskazuje natomiast 5 respondentów, a na opuszczanie miasta przez młodych ludzi – czterech.

Tabela 132. Wizja zmian w perspektywie 5-10 lat na Osiedlu Rosochy, Ogrody, Stawki. N=330

Zmiany	Liczba wskazań
Będzie czysto (porządek, segregowanie śmieci); zadbane tereny zielone	41
Poprawiona infrastruktura drogowa i komunikacyjna, więcej parkingów	33
Brak zmian	31
Będą patrole na ulicach, będzie bezpieczniej, nie będzie pijaków	29
Miasto się wyludni	21
Powstaną miejsca dla dzieci: place zabaw, żłobki, przedszkola, imprezy, świetlice	12
Remont bloków, nowe bloki	10
Bloki się rozpadną	6
Będzie więcej pracy	6
Rozwój służby zdrowia	2
Więcej wydarzeń kulturowych	2
Lepsze oświetlenie, więcej lamp	2
Miejsca do uprawiania sportu (obiekty sportowe)	2

Najwięcej respondentów wskazało na czystość i zadbane tereny zielone (41 wskazań). Kolejnym wskazaniem była poprawiona infrastruktura drogowa i komunikacyjna (33 wskazania). Aż 31 osób uznało, że nie nastąpią żadne zmiany. 29 uczestników badania wskazało na zwiększone patrole na ulicach, większe bezpieczeństwo i mniejszą ilość alkoholików. Zdaniem 21 respondentów miasto wyludni się. Najmniej osób wskazało rozwój służby zdrowia, więcej wydarzeń kulturowych, lepsze oświetlenie i stworzenie miejsc do uprawiania sportu (po 2 wskazania).

Tabela 133. Wizja zmian w perspektywie 5-10 lat na Osiedlu Hutniczym, Częstocice. N=72

Zmiany	Liczba wskazań
Pogłębianie się biedy i problemu alkoholików	6
Emigracja młodych ludzi	5
Odnowione kamienice, budynki	4
Lepsza komunikacja miejska i infrastruktura drogowa	4
Powiększanie się osiedla, przybywanie rodzin z dziećmi	3

Na osiedlu Hutniczym i Częstocice respondenci wykazali się bardziej pesymistycznym podejściem i najczęściej wskazywali na pogłębianie się biedy i problemu alkoholików (6 wskazań) oraz na emigrację młodych ludzi (5 wskazań). Kolejnymi wskazaniami były: odnowione kamienice i budynki oraz lepsza komunikacja miejska i infrastruktura drogowa (po 4 wskazania) oraz powiększanie się osiedla i przybywanie rodzin wraz z dziećmi (3 wskazania).

Tabela 134. Wizja zmian w perspektywie 5-10 lat na Osiedlu Pułanki. N=99

Zmiany	Liczba wskazań
Lepsza komunikacja miejska i Infrastruktura drogowa,	15
Więcej zieleni, zadbane tereny zielone, będzie czysto	13
Poprawa estetyki	8
Więcej zajęć, miejsc i atrakcji dla dzieci i młodzieży	7
Lepszy stan budynków	6
Więcej terenów rekreacyjnych, lepiej zagospodarowany teren	4

Respondenci wyobrażają sobie Osiedle Pułanki jako lepiej skomunikowane i mające lepszą infrastrukturę drogową (15 wskazań), a także „bardziej zielone” i czyste (13 wskazań). Kolejnymi wskazaniami były: poprawa estetyki (8), więcej zajęć, miejsc i atrakcji dla dzieci i młodzieży (7), lepszy stan budynków (6) oraz więcej terenów rekreacyjnych i lepiej zagospodarowany teren (4).

Załącznik nr 3. Formularz konsultacyjny wraz z zestawieniem wszystkich uwag

ZBIORCZE ZESTAWIENIE WSZYSTKICH UWAG ZŁOŻONYCH POPRZEZ FORMULARZ KONSULTACYJNY

Lp.	Zgłaszający uwagę			Miejsce (tekst) w dokumencie, do której zgłaszana jest uwaga (rozdział, strona, slajd)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Przyjęcie uwagi TAK/NIE	Uzasadnienie w przypadku odmowy uwzględnienia uwagi
	Imię, nazwisko (pełna nazwa w przypadku instytucji/przedsiębiorstwa/jednostki, itp.)	Adres zamieszkania (bądź siedziby, w przypadku instytucji/jednostki/przedsiębiorstwa, itp.)	Adres e-mail, telefon kontaktowy					
	1	2	3	4	5	6	7	8
Konsultacje diagnozy								
1.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.			Obszary do rewitalizacji	Należy poprawić zakres Obszaru D.	Obecnie jest „Osiedla Hutnicze i Ludwików”, a powinno być „Osiedla Częstocice i Hutnicze”.	Tak, Obszar skorygowano	
2.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.			Obszary do rewitalizacji	Zgłoszono propozycję dotyczącą modyfikacji Obszaru D - Osiedle Pułanki .	Zasugerowano dodanie północnej części, na której znajdują się obszary w niewielkim stopniu zamieszkałe, o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowych, które mogą mieć istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego	Tak. Obszar skorygowano	
3.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu			Obszary do rewitalizacji	Dyskusja dot. ulic Bałtowska i Samsonowicza – aby włączyć je do obszaru rewitalizacji wraz z terenami inwestycyjnymi i szkołą przy ul. Bałtowskiej.	Wskazanie tych ulic w badaniach ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców	Tak (ul. Samsonowicz, tereny, szkoła) Nie (ul. bałtowska)	Ul. Bałtowska należy do ŚZDW i jest poza obszarem zdegradowanym

4.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Rada Osiedla Denków	Slajd 10 (lista ulic obszaru A)	Prosimy o dołączenie do rewitalizacji terenu placu zabaw „pod wiatrakami” – ul. Samsonowicza/Zielona	Plac zabaw jest ujęty w granicach planu, ale nie jest wypisany na liście.	Tak. Teren placu zabaw jest w granicach obszaru obszarem	
5.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.	Niespójność granic obszaru w poszczególnych dokumentach. Plik „mapy obszarów.pdf” i „karta obszaru A.pdf” różnią się w zakresie granic. Ulica Denkowska 1-36 na jednej z map była włączona, na drugiej wyłączona	Jak kolumna nr 4	Potrzeba ujednoczenia granic w dokumentach	Tak. Nie. (osiedle Złotej Jesieni)	Osiedle Złota Jesieni jako obszar niezdegradowany i zostało wyłączone z obszaru A
6.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.	Slajd 10 (lista ulic obszaru A)	Rozważenie zmiany nazewnictwa obszaru	Ulica Denkowska to osiedle Złota jesień a nie Denków	Tak. Zmiana nazewnictwa Nie. (osiedle Złotej Jesieni)	Osiedle Złotej Jesieni jako obszar niezdegradowany i zostało wyłączone z obszaru A
7.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.	Slajd 15 (proponowane działania na obszarze rewitalizacji)	Wykonanie przejść dla pieszych w rejonie ul. Denkowskiej 22, 24, 26	Duże grupy ludzi przechodzą przez jezdnię w kierunku ul. Słowackiego	Tak. Rejon ul. Słowackiego i ul. Denkowskiej znajduje się w obszarze A. Planowana przebudowa obydwu ulic	

8.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.	jw.	Włączenie ulicy Słowackiego na odcinku Kilińskiego-Okólna do miejskiego i podziemskiego transportu zbiorowego z wykorzystaniem istniejących zatok przystankowych	Trudny dojazd do targowicy (targowiska miejskiego)	Tak. Rejon wskazanych ulic znajduje się w obszarze A.	
9.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Rada Osiedla Denków	jw.	Remont boiska wielofunkcyjnego przy PSP9	-	Tak. Teren boiska jest w granicach obszaru A	
10.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Rada Osiedla Denków	Slajd 10 (lista ulic obszaru A)	Lista stanowi: „ul. Rudzka (nr parzyste)”, a na mapie zaznaczone są tylko nr 2-16, nie wszystkie	-	Nie.	Teren znajduje się poza obszarem rewitalizowanym, skorygowano błąd w tekście
11.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Spółdzielnia Mieszkaniowa „Krzemionki” w Ostrowcu Św.	Slajd 11 (mapa obszaru B)	Włączenie do obszaru rewitalizacji dwóch budynków należących do SM Krzemionki: 1. Bud. ODS Malwa (os. Stawki 45 – osiedlowy dom Społeczny) 2. Budynek administracyjny spółdzielni (os. Stawki 45).	Dom kultury jest na obszarze niezamieszkałym i służy mieszkańcom obszaru B.	Tak (bud. ods. malwa) Nie (bud. administracyjny)	Teren budynku administracyjnego wykorzystywany na potrzeby spółdzielni znajduje się poza obszarem rewitalizacji
12.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Rada Osiedla „Hutnicze”	slajd 10 (lista ulic obszaru C)	Proszę o dołączenie do obszaru rewitalizacji pięciu domów jednorodzinnych przy ul. Moniuszki	Domki te są stare, pokryte azbestem, a jednocześnie są one zaliczone do zabytków. Spółdzielnia planuje remont, chce złożyć kartę projektu	Tak Zmiana została naniesiona jako korekta do obszarów	

13.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.	Dotyczy obszaru D.	<p>Analizując zaproponowany pod kątem rewitalizacji obszar D (os. Pułanki), rzuca się od razu pewna niespójność, w postaci nie uwzględnienia północnej części osiedla (tj. ul. Nowotrzeciaków oraz otoczenie tzw. Strugi Denkowskiej, oraz tereny należące do OSM – boisko). Teren ten powinien być uwzględniony i za pośrednictwem ciągu pieszego ul. Akademicka (dawniej tzw. „Księża Droga”)i dalej w głąb osiedla – otoczenie PSP7, bloki nr 24/25/26 włączony/ połączony z pozostałą częścią terenu przewidzianego w GPR. Północna część os. Pułanki to naturalne dla mieszkańców tereny rekreacyjne, które mają również ogromne znaczenie dla mieszkańców sąsiednich osiedli. Miejsce to poddane rewitalizacji, może spełniać w przyszłości liczne funkcje rekreacyjne oraz poznawcze/ edukacyjne m.in. ze względu na walory przyrodnicze. Ponadto dzięki rekultywacji Strugi Denkowskiej na odcinku ul. Nowotrzeciaków o długości około 1 km. może przeobrazić się w ciąg piesze, ścieżki spacerowe, biegowe czy rowerowe łączące już istniejącą sieć tj. ul. Siennieńską z ul. Iłżecką. Tak zaprojektowane miejsce może stać się przestrzenią do realizacji licznych projektów miękkich z zakresu integracji społecznej.</p>	<p>Włączenie terenów w północnej części osiedla, wpisuje się bezpośrednio we wnioski płynące z diagnozy, która zawiera kluczowe problemy miasta. W diagnozie zwrócono uwagę na niską dostępność terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych dla mieszkańców, co stanowi poważny problem w kształtowaniu tzw. przestrzeni wspólnych dla mieszkańców i generalnie, nowoczesnej sfery przestrzenno-funkcjonalnej.</p>	<p>Tak. Wnioskowany teren został włączony do obszaru D</p>	
-----	---	--------------------	--	---	--	--

13. cd.				<p>Ponadto, z udostępnionych materiałów merytorycznych odnośnie procesu powstawania GPR, wynika, że obszary wskazane do rewitalizacji obejmują w tym momencie 29,96 % populacji mieszkańców miasta, natomiast zaledwie 12,65% pow. miasta, w stosunku do wymaganych max. 20%. Proponowana część północna osiedla nie jest zamieszkała. A w przypadku konieczności włączenia bloków nr 24-26 lub sąsiednich, można z powodzeniem pokusić się o wyłączenie, niektórych obszarów z zach. lub wsch. części osiedla. Tak by nie przekroczyć kryterium 30 % mieszkańców. Pragnę nadmienić, że kwestia ta była dyskutowana przez członków Rady Osiedla, na dotychczasowych spotkaniach konsultacyjnych uwaga ta była 3 krotnie zgłaszana odpowiedzialnym urzędnikom oraz pracownikom firmy IPC z Wrocławia.</p>		
------------	--	--	--	--	--	--

14.	<p>Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.</p> <p>Ostrowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa</p>	punkt 3.2, s. 195	Dopisanie obszaru rewitalizacji: F) Park w Osiedlu XXV-Lecia	<p>Z diagnozy przeprowadzonej w programie Rewitalizacji wynika, że w Osiedlu XXV-lecia występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych. Zdiagnozowano występowanie 4 Problemów społecznych: bezrobocie długotrwałe, niski poziom edukacji na poziomie gimnazjum, przemoc w rodzinie, niska aktywność obywatelska. Rewitalizacja parku w osiedlu xxv-lecia wpłynie pozytywnie na rozwój aktywności obywatelskiej i integracji społecznej. Utworzenie miejsc do zabaw, rekreacji, sportu i wypoczynku na terenie parku wpłynie na rozwój dzieci i młodzieży, pozwoli rodzinom na wspólne spędzanie czasu, poprawi relacje rodzinne i społeczne.</p>	Tak. Obszar skorygowano	
15.	<p>Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu.</p>	3.2. obszar rewitalizacji, str. 182 - lokalizacja	Brak wpisu ulicy Rynek Denkowski od nr 18 do nr 24.	Ulica Rynek Denkowski jest zaznaczona graficznie jako część granicy terenu Denkowa w strefie obszaru A.	Tak. Skorygowano tekst	

16.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Towarzystwo Przyjaciół Denkowa	3.2. obszar rewitalizacji, str. 182 - lokalizacja	Do obszaru A należy dołączyć pozostałe ulice dzielnicy Denków, tj. Rynek Denkowski, Zielona, Topolowa, Wschodnia, Samsonowicza, Ostrowiecka, Tomaszów, Rudzka cała.	Nie uwzględnienie całości historycznej odrębności urbanistycznej Denkowa podzieli historycznie zintegrowaną społeczność mieszkańców tego osiedla, która jest bardzo aktywna społecznie i utożsamia się ze swoją dzielnicą.	Tak. Włączono wymienione ulice w obszar A	
17.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu	Dotyczy obszaru A	Dyskusja dotycząca zmiany granic obszaru A, w której uznano osiedle Trójkąt jako obszar niezdegradowany	Mieszkańcy wskazali osiedle Trójkąt jako obszar niezdegradowany	Tak Zmiana została naniesiona jako korekta do obszarów	
Konsultacje części operacyjnej dokumentu						
1.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.	Cały dokument	Brak informacji o złożonym do RDOŚ wniosku o wydanie opinii dotyczącej konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz jej odpowiedzi w tej sprawie.	Ponieważ wytyczne wg, których sporządzany jest PR nakazują uzyskanie opinii od RDOŚ odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny strategicznej oddziaływania na środowisko informacja o wystąpieniu o taką opinię oraz odpowiedź inwestycji powinny być zawarte w programie.	Tak	
2.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.	Str. 282 Cele główne i kierunki działań działanie 2.1 Tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych	Założony kierunek realizowany będzie również na obszarze E i F	Obszary E i F są terenami inwestycyjnymi, na których rozwijać się będzie działalność gospodarcza. Wpisują się zatem w kierunek działań rewitalizacyjnych jakim jest Tworzenie optymalnych warunków dla rozwoju podmiotów gospodarczych.	Tak	

3.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.	Tabela 113 lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, str. 331	Zmiana dotycząca nazwy projektu, opisu oraz szacowanej wartości przedsięwzięcia (opis w załączniku). Dotyczy ona również tabeli 112, 113, 114, 115, 116, 117	Zmiana tytułu, zakresu projektu i planowanych nakładów wynika ze zmiany planu rozwoju szkoły. (opis projektu w załączeniu)	Tak	
4.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.	Str. 260 (podobszar F)	Włączenie do podobszaru F działek o nr (obręb 23) 13/2,7/2,2/3,8,11/1,10,9,3,36/1,36/2,38,39,40, 41,42,43,	Działki będą stanowiły poszerzenie terenów inwestycyjnych gminy, które mają istotne znaczenie dla rozwiązywania Problemów społecznych oraz gospodarczych występujących w mieście tj. bezrobocie, niska aktywność zawodowa, brak nowych miejsc pracy	Tak	
5.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.	Str. 279 Tabela 112. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Dopisanie do listy podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych projektu pn. „Ogród Zdrowia na Osiedlu Ogrody” (opis przedsięwzięcia w załączeniu). Projekt należy ująć również w tabelach 114, 115, 116, 117	Projekt „Ogród Zdrowia na Osiedlu Ogrody” wpisuje się w cele rewitalizacji	Tak	
6.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.	Str. 37	Uzupełnienie tekstu o informacje o zrealizowanych zadaniach Programu Rewitalizacji Śródmieścia miasta Ostrowca Świętokrzyskiego	Tekst w załączeniu	Tak	

7.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.	Str. 288 tabela 113. Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Modyfikacja pozycja lp.16	„projekt dotyczy86” zastąpić wyrażeniem „projekt poza obszarem86”	Tak	
8.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.	Str. 297. Tabela 113 Lista pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Modyfikacja projektu nr 25 pod nazwą „Zagospodarowanie terenów zielonych, sportowo-rekreacyjnych i centrów osiedli” Zmiany należy ująć również w tabelach 114, 115, 116, 117	Z uwagi na wyodrębnienie projektu „Ogród Zdrowia na Osiedlu Ogrody” proponuje się zmienić zakres projektu zgodnie z przedłożonym (opis przedsięwzięcia rewitalizacyjnego w załączeniu)	Tak	
9.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Spółdzielnia „Krzemionki” w Ostrowcu Świętokrzyskiego.	Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, str.279, tabela 112	Wpisać przedsięwzięcie: Remont drogi, parkingu, chodników i schodów zewnętrznych przy budynku Nr 5 Na Os. Ogrody w Ostrowcu Św. Projekt należy ująć również w tabelach , 114, 115, 116, 117	Przedsięwzięcie zostało zgłoszone w formie karty w dn. 29.08.2016 r.	Tak	

10.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu. Starostwo Powiatowe	- Rozdział 6 - str. 291 - tabela 112. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (Lp. 20)	Proponowana zmiana dotyczy: -tytułu projektu; -zakresu realizowanego zadania; - wskaźnika produktu (liczby wybudowanych obiektów infrastruktury sportowej); - zwiększenia planowanych nakładów na projekcie;	Proponowane zmiany w projekcie wynikają z konieczności kompleksowego ujęcia infrastruktury sportowej planowanego przedsięwzięcia przy Zespole Szkół Nr 3 w Ostrowcu Św. Pierwotny zakres projektu stanowiłby jedynie niewielką część opracowanego projektu budowlanego i nie rozwiązywałby kompleksowo problem braku infrastruktury sportowej przy ZS Nr 3. Biorąc pod uwagę, rosnące z roku na rok zainteresowanie młodzieży kształceniem się w w/w placówce, konieczna jest rozbudowa bazy sportowej. (opis zmian w projekcie ujęty został w załączniku)	tak	
11.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Częstocicach	Tabela 113. Lista pozostałych projektów rewitalizacyjnych	Modyfikacja projektu pn. „Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej przy Szkole Podstawowej w dzielnicy Częstocice Zmiana nazwy projektu oraz uszczegółowienie zakresu projektu oraz szacowanej kwoty .	Modyfikacja nazwy, kwoty projektu i opisu wynika ze zmiany planu rozwoju szkoły. (opis projektu w załączeniu)	Tak	
12.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego	Tabele 112-117	Usystematyzowanie i modyfikacja tabel Zmiana numeracji projektów, przeszerogowanie projektów podstawowych i pozostałych, uzupełnienie źródeł finansowania w tab.116, doprecyzowanie kierunków działań rewitalizacyjnych w tabeli dot. Komplementarności projektów	Modyfikacja ma na celu doprecyzowanie treści.	tak	

13.	Zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.) dane kontaktowe osób zgłaszających uwagi nie podlegają upublicznieniu Urząd Miasta Ostrowca Świątokrzyskiego	Załączniki do treści dokumentu	Dołączenie załącznika nr 8 „Komplementarność” do dokumentu	Załącznik stanowi uzupełnienie treści dotyczącej komplementarności projektów.	tak	
-----	--	--------------------------------	--	---	-----	--

Załącznik nr 4. Formularz karty projektu

Za pomocą poniżej zaprezentowanego formularza karty projektów zbierane i gromadzone były projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zgłaszane przez Interesariuszy rewitalizacji w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Szanowni Państwo,

Trwają prace nad opracowaniem Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023. Istotną częścią Programu Rewitalizacji jest lista planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które zgłaszane są przez Interesariuszy tego programu.

W związku z powyższym, zwracam się do Wszystkich Interesariuszy, w tym zarówno do osób fizycznych, jak i prawnych, podmiotów publicznych, jak i prywatnych – począwszy od mieszkańców gminy poprzez przedsiębiorców, właścicieli, zarządców nieruchomości czy też lokalnych liderów, z prośbą o aktywny udział i zgłaszanie pomysłów, projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które powinny lub mogą być realizowane na wstępnie wskazanych obszarach rewitalizacji.

Jedno zgłoszenie może dotyczyć tylko JEDNEGO konkretnego, proponowanego przedsięwzięcia – np. miejsca, które wymaga zagospodarowania albo nieruchomości, która wymaga remontu, lub też powszechnego problemu społecznego do rozwiązania, itp. W razie potrzeby ta sama osoba może złożyć więcej niż jedną kartę. Zgłaszać można zarówno projekty dotyczące przestrzeni publicznych czy remontowo-budowlane, jak i projekty o charakterze społecznym, środowiskowym czy gospodarczym – pomysły na zagospodarowanie czy poprawę wizerunku przestrzeni, przeprowadzenie akcji sąsiedzkich, itp.

Przedmiotem propozycji mogą być zarówno gotowe projekty, które zgłaszający chciałby zaproponować do ujęcia w Programie Rewitalizacji, jak i wstępne propozycje lub postulaty co do konkretnych przedsięwzięć, które powinny zostać zrealizowane na wybranym obszarze miasta.

Wszystkie zgłaszane projekty zostaną zgromadzone i ocenione pod kątem możliwości ujęcia ich w tworzonym dokumencie.

Wypełnione formularze prosimy dostarczyć pocztą lub osobiście na adres: Urząd Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, ul. Jana Głogowskiego 3/5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski, pok. 101 oraz przesłać

w wersji elektronicznej edytowalnej na adres: rewitalizacja@um.ostrowiec.pl

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY ZNAJDUJE SIĘ POD FORMULARZEM KARTY.

Nr karty:

(nadaje pracownik

		UM)	
<i>data i pieczęć wpływu do UM</i>	KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO zgłaszanego do Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023		
UWAGA: Złożenie karty przedsięwzięcia w trakcie ogłoszonego naboru przedsięwzięć do PR nie oznacza automatycznego umieszczenia zadania w programie rewitalizacji, ani nie stanowi o otrzymaniu jakiegokolwiek formy dofinansowania na działania w ramach przedsięwzięcia.			
A. OGÓLNE DANE PRZEDSIĘWZIĘCIA / PROJEKTU			
<i>Tytuł przedsięwzięcia / projektu</i>			
<i>Imię, nazwisko lub Nazwa Inicjatora przedsięwzięcia / projektu</i>			
<i>Nazwa partnera/ów przedsięwzięcia / projektu</i>			
Typ Inicjatora przedsięwzięcia / projektu <i>(zaznaczyć właściwe)</i>	Mieszkaniec/mieszkańcy grupa nieformalna ☐	Wspólnota Mieszkaniowa, Spółdzielnia Mieszkaniowa ☐	Organizacja pozarządowa lub inne, zrównane z nimi ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie ☐
	Instytucja publiczna ☐	Przedsiębiorca – podmiot gospodarczy ☐	Inne: ☐
<i>Adres Inicjatora przedsięwzięcia / projektu</i>	<i>Należy wpisać pełny adres zamieszkania lub siedziby Inicjatora przedsięwzięcia: ulica, nr domu, lokalu, kod pocztowy, miejscowość, gmina, województwo.</i>		
Dane kontaktowe osoby lub osób upoważnionych do kontaktu w sprawie niniejszej karty przedsięwzięcia / projektu	Imię i nazwisko	Telefon	e-mail
B. CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA / PROJEKTU			
<i>Cel jaki ma osiągnąć przedsięwzięcie / projekt</i>			
<i>Opis problemu jaki ma zostać rozwiązany, w wyniku realizacji przedsięwzięcia /</i>			

projektu	
Miejsce realizacji przedsięwzięcia / projektu	Proszę podać pełny adres miejsca realizacji przedsięwzięcia np. ulica, numer budynku i lokalu; dla projektu inwestycyjnego – numery działek i powierzchnię
Krótką charakterystyką działań / zakres w ramach przedsięwzięcia / projektu	Proszę opisać na czym będzie polegał projekt, wymienić działania, kto jest odbiorcą Projektu
Terminy realizacji przedsięwzięcia / projektu	
Prognozowane produkty i rezultaty, powstałe w wyniku realizacji przedsięwzięcia / projektu	Proszę opisać najważniejsze efekty, jakie chce się osiągnąć realizując projekt. W jaki sposób projekt wpłynie na poprawę życia mieszkańców? Do rozwiązania jakich problemów przyczyni się projekt?
Sposób oceny i miary w odniesieniu do celów rewitalizacji	Proszę wpisać w jaki sposób zostanie zweryfikowane czy zakładane rezultaty zostały osiągnięte.
Beneficjenci ostateczni przedsięwzięcia / projektu	
C. PLANOWANE FINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĘCIA / PROJEKTU	
Ogólny (orientacyjny) koszt realizacji	KWOTA
	% UDZIAŁ W CAŁOŚCI KOSZTÓW
	100 %
W tym wysokość środków prywatnych:	
Środki finansowe	
Praca własna/wkład rzeczowy	
Wysokość środków publicznych:	
Fundusze Europejskie	EFRR
	EFZ
Budżet Gminy Ostrowiec Świętokrzyski: (np. dotacje, BO, inne)	

Dotacje z innych źródeł publicznych (budżet państwa, Samorząd Województwa)		
Inne (wymienić): • • •		
D. INNE INFORMACJE O PRZEDSIĘWZIĘCIU / PROJEKCIE		
Informacja o partnerstwie na rzecz realizacji przedsięwzięcia		
Stopień zaawansowania przygotowania przedsięwzięcia		
Czy projekt stanowi kontynuację przedsięwzięcia zrealizowanego wcześniej, a wpisującego się w obecne cele rewitalizacji?		
Tak ☐ Nie ☐		
Krótką charakterystyka przedsięwzięcia, o którym mowa powyżej:		
Czy przedsięwzięcie powiązane jest z innym, składanym do PR przez inny podmiot?		
Tak ☐ Nie ☐		
Nazwa wnioskodawcy oraz tytuł przedsięwzięcia, o którym mowa w powyżej:		

- Oświadczam, że wszystkie informacje zamieszczone w części A, B, C niniejszej karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego są zgodne z prawdą. Zapoznałem/am się również z zasadami składania Kart Przedsięwzięć Rewitalizacyjnych do Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023, zamieszczonymi pod formularzem karty oraz Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020” z dnia 3 lipca 2015r.
- Dane zbierane są dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu tworzenia i konsultacji Programu Rewitalizacji. Wszystkie pola formularza należy wypełnić (czytelnie/komputerowo) i przesłać w wersji elektronicznej (edytowalnej).
- Na kolejnym etapie tworzenia Programu Rewitalizacji zgłoszone projekty/ przedsięwzięcia zostaną zweryfikowane pod kątem zgodności z celami programu i możliwości ich wpływu na eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji oraz ich wykonalności.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, zamieszczonych w niniejszej karcie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, wyłącznie na potrzeby sporządzenia Programu Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023

Ostrowiec Świętokrzyski, dnia.....

.....

podpis Inicjatora Przedsięwzięcia

WERYFIKACJA WNIOSKU (wypełnia pracownik UM).

UWAGI

Sprawdzono:

Ostrowiec Świętokrzyski, dnia.....

.....

podpis/ y, pieczęć

osoba do kontaktu:

SŁOWNICZEK:

INICJATOR PRZEDSIĘWZIĘCIA – Interesariusz zamierzający realizować przedsięwzięcie rewitalizacyjne

PR – Program Rewitalizacji Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na lata 2016-2023

REWITALIZACJA – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)⁹⁰

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

⁹⁰ „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020”, Minister Infrastruktury i Rozwoju (ob. Ministerstwo Rozwoju), Warszawa, 3 lipca 2015 r.

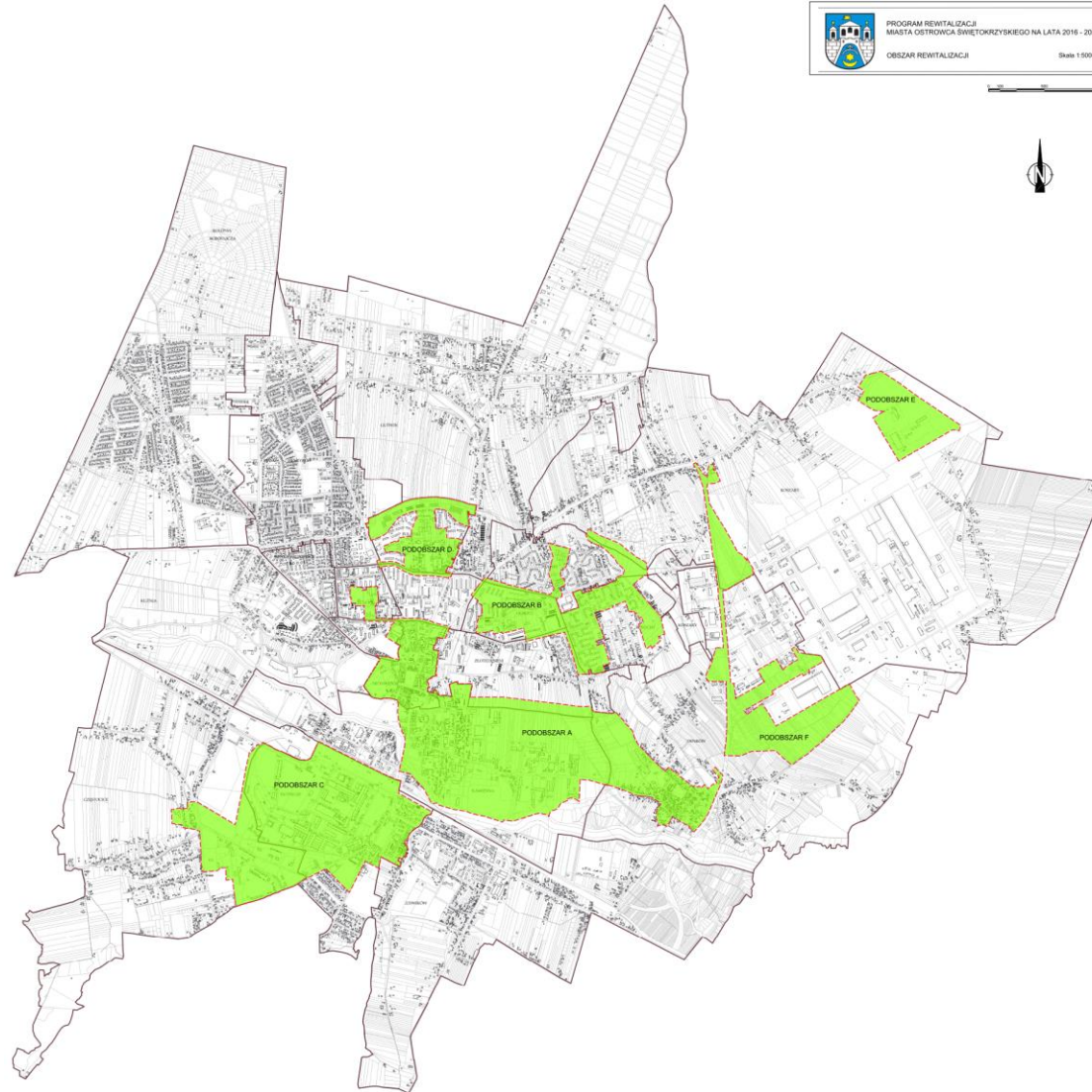
ZASADY SKŁADANIA KART PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

DO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA OSTROWCA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO NA LATA 2016-2023.

1. Przy opracowaniu karty przedsięwzięcia zaleca się korzystanie z dokumentu pn. „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020” wydanych przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju (ob. Ministerstwo Rozwoju), Warszawa, 3 lipca 2015 r., w szczególności w zakresie wyjaśnienia pojęć związanych z rewitalizacją oraz „Cech i elementów programów rewitalizacji” stanowiących załącznik do ww. Wytycznych. Dokument dostępny na stronie Ministerstwa Rozwoju:
<http://www.mr.gov.pl/rewitalizacja#Wytyczne%20w%20zakresie%20rewitalizacji%20w%20programach%20operacyjnych%20na%20lata%202014-2020>
2. Inicjatorem przedsięwzięcia, może być każdy, kto zamierza realizować przedsięwzięcie rewitalizacyjne na obszarze rewitalizacji i posiada pełną zdolność do czynności prawnych. Kartę przedsięwzięcia może złożyć w imieniu Inicjatora przedsięwzięcia pełnomocnik, działający na podstawie stosownego upoważnienia.
3. W przypadku gdy przedsięwzięcie obejmuje prace remontowe, konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane budynków lub zagospodarowanie terenu w rozumieniu przepisów prawa, Wnioskodawca musi posiadać tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, wynikający z prawa własności, stosunku zobowiązaniowego (umowy dzierżawy, najmu), zgody na korzystanie z budynku lub terenu udzielonej przez jego właściciela lub w innej formie przewidzianej przepisami prawa.
4. Co do zasady przedsięwzięcie musi być realizowane na obszarze rewitalizacji, stanowiącym załącznik do niniejszej instrukcji. Dopuszczana będzie jednak możliwość zgłaszania przedsięwzięć, które będą realizowane poza obszarem rewitalizacji, jeśli służyć one będą realizacji celów przypisanych obszarowi rewitalizacji, a beneficjentem ostatecznym projektu będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Dotyczy to zwłaszcza inicjatyw społecznych nakierowanych na aktywizację zawodową i społeczną, takie przypadki muszą być jednak szeroko i logicznie uzasadnione.
5. W przypadku zakwalifikowania przedsięwzięcia do ujęcia w Programie Rewitalizacji i konieczności uzupełnienia karty o dodatkowe informacje Wnioskodawca zostanie poproszony pisemnie o uzupełnienie danych w określonym terminie. Nie uzupełnienie danych we wskazanym terminie skutkować będzie nieujęciem projektu w Programie Rewitalizacji.

Załącznik nr 5. Mapa obszaru rewitalizacji

Załącznik nr 6. Wykaz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w Ostrowcu Świętokrzyskim

Tabela 135. Wykaz organizacji pozarządowych prowadzących działalność w Ostrowcu Świętokrzyskim (stan na 06.07.2016)

Lp.	Nazwa	Adres	Forma prawna	Rok powstania	OPP
1	Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.	Sandomierska 26a	spółka non for profit	2000	
2	Biuro Porad Obywatelskich	Sandomierska 26A	Jednostka podlega pod: Stowarzyszenie na Rzecz Osób Bezrobotnych w Ostrowcu Świętokrzyskim		
3	Centrum Wspierania Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych w Ostrowcu Świętokrzyskim	Sandomierska 26a	Jednostka podlega pod: Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.	2012	
4	Europejskie Stowarzyszenie Młodych w Ostrowcu Świętokrzyskim	Radwana 14	stowarzyszenie zwykłe	2000	
5	Federacja Organizacji Pozarządowych "Pryzmat"	Kuźnia 75	federacja, związek stowarzyszeń	2002	
6	Fundacja "Nigdy Nie Będziesz Sam"	Aleja 3 Maja 13	fundacja	2004	
7	Fundacja "Pomocna Dłoń"	Aleja 3 Maja 73	fundacja	2010	
8	Fundacja Każdy Człowiek	Rynek 42 lok. 5	fundacja	2013	
9	Fundacja Mediatorów - Consens	Jasna 57 lok. 28	fundacja	2009	
10	Fundacja na rzecz Aktywizacji i Rozwoju Środowisk Osób Niepełnosprawnych "Active"	Osiedle Stawki 10	fundacja	2012	
11	Fundacja na rzecz Wspierania Rozwoju Zespołu Szkół nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim	Sandomierska 2	fundacja	2005	
12	Fundacja na rzecz Zespołu Opieki Zdrowotnej w Ostrowcu Św. "Daj Szansę Innym"	Aleja 3 Maja 13a	fundacja	2002	
13	Fundacja Pomocy Dzieciom "Uśmiech"	11 Listopada 3h	stowarzyszenie	1992	
14	Fundacja Promyk	Słowackiego 19	fundacja	2015	
15	Fundacja Przyjaciół Wychowania Chrześcijańskiego "Feliks"	Grabowiecka 15	fundacja	2015	
16	Fundacja Rady Lokalnej Nr 15142 im. Matki Bożej Saletyńskiej	Trzeciaków 8	fundacja	2013	
17	Fundacja Rozwoju Rynku Pracy "Perspektywa"	Osiedle Słoneczne 14	fundacja	2010	

18	Fundacja Szczęśliwe Dzieci	Trawna 52	fundacja	2012	
19	Fundacja Szkoła Bez Barrier	Bałtowska 378a	fundacja	2015	
20	Fundacja Wspierania Inicjatyw Społecznych "Uśmiech Dziecka"	Sienkiewicza 65/10a lok. 21	fundacja	2004	
21	Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Bodzechowie	Reja 10	stowarzyszenie kultury fizycznej	2005	
22	Integracyjny Międzyszkolny Uczniowski Klub Szachowy Debiut	Osiedle Rosochy 15 lok. 21	stowarzyszenie kultury fizycznej	2013	
23	Jacht Klub "Ostrowiec"	Osiedle Stawki 18 lok. 39	stowarzyszenie	1998	OPP
24	Katolicki Uczniowski Klub Sportowy Michael Ostrowiec Świętokrzyski	Okólna 19	stowarzyszenie kultury fizycznej	2005	
25	Klub "Reaktywacja"	Jasna 27a	stowarzyszenie	2004	
26	Klub Miłośników Samochodów Terenowych K.A.T.	Kolonia Robotnicza 102b	stowarzyszenie	2012	
27	Klub Piłkarski KSZO 1929 Ostrowiec Świętokrzyski	Świętokrzyska 11	stowarzyszenie	2014	
28	Klub Piłki Siatkowej Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim	Gulińskiego 28	stowarzyszenie kultury fizycznej	2001	
29	Klub Przyjaciół Pojazdów Dawnych - SINGIEL	Paulinowska 52	stowarzyszenie	2010	
30	Klub Sportowy "Gump"	Sienkiewicza 67	stowarzyszenie kultury fizycznej	2003	
31	Klub Sportowy "KSZO" w Ostrowcu Św.	Świętokrzyska 11	stowarzyszenie kultury fizycznej	2001	
32	Klub Sportowy "Super Fighter" Ostrowiec Św.	Osiedle Rosochy 29 lok. 10	stowarzyszenie kultury fizycznej	2000	
33	Klub Sportów Siłowych i Rehabilitacji Ruchowej "Black and White"	Osiedle Słoneczne 23/25	stowarzyszenie kultury fizycznej	1995	
34	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości	Siennieńska 6 lok. 6	stowarzyszenie kultury fizycznej	2000	
35	Krajowa Izba Mediatorów i Arbitrów	Słodowa 24A	stowarzyszenie	2013	
36	Krajowa Organizacja Wspierania Inicjatyw Bezrobotnych	Siennieńska 6	stowarzyszenie zwykłe	1996	
37	Miejski Klub Sportowy "KSZO - Junior"	Świętokrzyska 11	stowarzyszenie kultury fizycznej	2004	
38	Międzynarodowe Stowarzyszenie Policji - Sekcja Polska - Świętokrzyska Grupa Wojewódzka Region Ostrowiec Świętokrzyski	Aleja 3 Maja 9	stowarzyszenie zwykłe	2003	
39	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1	Trzeciaków 35	stowarzyszenie kultury fizycznej	1997	
40	Niepełnosprawność Bez Barrier "Opiekunek"	Targowa 21	stowarzyszenie	2012	

41	Obywatelska Grupa Odrodzenia i Rozwoju Powiatu i Gminy Ostrowiec Świętokrzyski Wreszcie Nowi	Sienkiewicza 65/12 lok. 3	stowarzyszenie	2001	
42	Ochotnicza Straż Pożarna "Zryw" w Ostrowcu Św.	Długa 10	stowarzyszenie	2007	
43	Oddział Ludowego Uczniowskiego Katolickiego Klubu Sportowego LUKKS Ostrowiec Świętokrzyski	Sienkiewicza 70	stowarzyszenie kultury fizycznej	2011	
44	Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Ostrowcu Świętokrzyskim	Stodolna 30	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej	0	
45	Ostrowiecka Liga Halowa Piłkarskich Piątek	Paulinowska 38a	stowarzyszenie kultury fizycznej	2005	
46	Ostrowiecka Spółdzielnia Socjalna w Ostrowcu Świętokrzyskim	Łżecka 1 lok. 5	spółdzielnia socjalna	2012	
47	Ostrowiecki Klub Amazonka	Osiedle Ogrody 16	stowarzyszenie	1998	OPP
48	Ostrowiecki Klub Koszykówki	Osiedle Słoneczne 33	stowarzyszenie kultury fizycznej	1999	
49	Ostrowiecki Klub Sportów Motorowych "Endurorana"	Osiedle Słoneczne 35 lok. 94	stowarzyszenie kultury fizycznej	2013	
50	Ostrowiecki Klub Sportów Walki	Świętokrzyska 8	stowarzyszenie	2010	
51	Ostrowieckie Stowarzyszenie Głuchych "Nad Kamienną"	Sienkiewicza 65/4 lok. 35	stowarzyszenie	2015	
52	Ostrowieckie Stowarzyszenie Historyczne "Solidarność i Pamięć"	Osiedle Ogrody 20	stowarzyszenie	2009	
53	Ostrowieckie Stowarzyszenie Producentów Rolnictwa Ekologicznego "Ekotel" w Ostrowcu Św.	Staffa 1	stowarzyszenie	2008	
54	Ostrowieckie Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt "Animals"	Osiedle Słoneczne 25 lok. 22	stowarzyszenie	2011	OPP
55	Ostrowieckie Stowarzyszenie Tenisowe "Winner"	Sienkiewicza 63	stowarzyszenie	2014	
56	Ostrowieckie Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości Ulicy Kolonia Robotnicza	Kolonia Robotnicza 31a	stowarzyszenie	2001	
57	Ostrowieckie Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Sportu	Reja 16 lok. 38	stowarzyszenie	2012	
58	Ostrowieckie Towarzystwo Naukowe	Akademicka 12	stowarzyszenie	2009	
59	Polsk Związek Niewidomych - Okręg Świętokrzyski Koło w Ostrowcu Świętokrzyskim	Sienkiewicza 70	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej		
60	Polski Komitet Pomocy Społecznej - Zarząd Miejski	Samsonowicza 17A	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej	1989	
61	Polski Związek Głuchych - Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niesłyszących	Targowa 21	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej		
62	Polskie Stowarzyszenie Dalton	Osiedle Pułanki 6	stowarzyszenie	2011	

63	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków - Zarząd Powiatowy	Sienkiewicza 70	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej		
64	Polskie Towarzystwo Stomijne „POLILKO” Oddział Regionalny w Ostrowcu Świętokrzyskim	Sienkiewicza 70	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej		
65	Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze Oddział im. Mieczysława Radwana w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aleja 3 Maja 8	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	2001	
66	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Świętokrzyski im. Stanisława Jeżewskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aleja 3 Maja 5	jednostka terenowa stowarzyszenia posiadająca osobowość prawną	2001	
67	Stowarzyszenie "Aviator"	Czerwińskiego 11	stowarzyszenie zwykłe	2011	
68	Stowarzyszenie "Bez Dna"	Sandomierska 8 lok. 22	stowarzyszenie	2013	
69	Stowarzyszenie "Forum Młodego Ostrowca"	Sienkiewicza 63	stowarzyszenie	2006	
70	Stowarzyszenie "Jałłodajnia"	Traugutta 4	stowarzyszenie	2002	
71	Stowarzyszenie "Jedenastka w Ostrowcu Świętokrzyskim"	Focha 3	stowarzyszenie	2001	
72	Stowarzyszenie "Mieszkańcy Osiedla Ogrody"	Osiedle Ogrody 69	stowarzyszenie	2001	
73	Stowarzyszenie "Nasz Ostrowiec"	Zygmuntówka 166	stowarzyszenie	2013	
74	Stowarzyszenie "Nasza Szkoła" na rzecz Zespołu Szkół Nr 2 w Ostrowcu Świętokrzyskim	Osiedle Słoneczne 45	stowarzyszenie	2008	
75	Stowarzyszenie "Nauka, Edukacja, Rozwój"	Akademicka 12	stowarzyszenie	1998	
76	Stowarzyszenie "Nowe Horyzonty"	Mickiewicza 1	stowarzyszenie	2010	
77	Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń" w Ostrowcu Świętokrzyskim w likwidacji	Sienkiewicza 69	stowarzyszenie	2001	
78	Stowarzyszenie "Promyk"	Osiedle Słoneczne 5	stowarzyszenie	2000	
79	Stowarzyszenie "Przyjazna Gmina"	Waryńskiego 19	stowarzyszenie	2005	
80	Stowarzyszenie "Razem" Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Umysłowo	Rzeczki 18	stowarzyszenie	2008	OPP
81	Stowarzyszenie "Sama Mama"	Jasna 61 lok. 27	stowarzyszenie	2002	
82	Stowarzyszenie "Serce"	Polna 3	stowarzyszenie	1999	
83	Stowarzyszenie "Szkoła Mistrzów" Na Rzecz Rozwoju Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Ostrowcu Świętokrzyskim	Żeromskiego 5	stowarzyszenie	2015	

84	Stowarzyszenie "Tacy Sami" na rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	Osiedle Stawki	stowarzyszenie	1991	
85	Stowarzyszenie "Troska" na rzecz Domu Pomocy Społecznej ul. Grabowiecka 7 w Ostrowcu Św.	Grabowiecka 7	stowarzyszenie	2004	OPP
86	Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół III Liceum Ogólnokształcącego Imieniem Władysława Broniewskiego w Ostrowcu Św.	Ostrowiec Świętokrzyski 67	stowarzyszenie	2002	
87	Stowarzyszenie Absolwentów, Nauczycieli i Sympatyków Zespołu Szkół Hutniczych i Zespołu Szkół Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim	Sandomierska 2	stowarzyszenie	2008	
88	Stowarzyszenie Abstynenckie "Krzemionki" w Ostrowcu Świętokrzyskim	Osiedle Ogrody 16	stowarzyszenie	2001	
89	Stowarzyszenie Aktywności Kulturalnej "Karuzela"	Osiedle Stawki 45	stowarzyszenie	2015	
90	Stowarzyszenie Bez Pardonu	11 Listopada 20	stowarzyszenie	2004	OPP
91	Stowarzyszenie Charytatywne im. Księdza Infułata Marcina Popiela	Kościelna 2	stowarzyszenie zwykłe	2000	
92	Stowarzyszenie Cywilizacja Miłości	Szkolna 23 lok. 1	stowarzyszenie	2006	
93	Stowarzyszenie Czternastka	Osiedle Stawki 35	stowarzyszenie	2006	OPP
94	Stowarzyszenie Delta	Sandomierska 4	stowarzyszenie	1998	
95	Stowarzyszenie Działaczy NSZZ "Solidarność" 1980 - 1989 w Ostrowcu Świętokrzyskim	Aleja Jana Pawła II 65e	stowarzyszenie	2007	
96	Stowarzyszenie Inicjatyw Pozornie Niemożliwych "HORYZONT"	Rynek Denkowski 10	stowarzyszenie	2006	
97	Stowarzyszenie Integracja i Aktywizacja "Intrakt"	Rzeczki 8a	stowarzyszenie	2007	
98	Stowarzyszenie Kibiców KSZO Ostrowiec Świętokrzyski	Świętokrzyska 11	stowarzyszenie	2007	
99	Stowarzyszenie Kobiet i Matek Samotnych "Sonya" w Ostrowcu Świętokrzyskim	Osiedle Rosochy 102 lok. 3	stowarzyszenie	2000	
100	Stowarzyszenie Krzywa Kultury	Rynek 42 lok. 5	stowarzyszenie	2011	
101	Stowarzyszenie KSZO-maniacy	Świętokrzyska 11	stowarzyszenie	2014	
102	Stowarzyszenie Kulturotwórcze Nie z tej Bajki	Osiedle Słoneczne 32 lok. 33	stowarzyszenie	2007	
103	Stowarzyszenie Lewicy Ostrowieckiej w Ostrowcu Świętokrzyskim	Samsonowicza 18a	stowarzyszenie zwykłe	1999	

104	Stowarzyszenie Liga Miejska	Osiedle Rosochy 41 lok. 20	stowarzyszenie zwykłe	1994	
105	Stowarzyszenie Miast Partnerskich	11 Listopada 31	stowarzyszenie	2000	
106	Stowarzyszenie Miasto Od Nowa	Rynek 38 lok. 40/6	stowarzyszenie	2015	
107	Stowarzyszenie Motocyklowe Huzar	11 Listopada 3F	stowarzyszenie	2011	
108	Stowarzyszenie na rzecz 6 Niezależnej Środowiskowej Drużyny Harcerzy Starszych "Szarotki"	Osiedle Pułanki 28	stowarzyszenie zwykłe	1999	
109	Stowarzyszenie na rzecz Bezpieczeństwa Społeczności Ostrowca Świętokrzyskiego i Powiatu Ostrowieckiego "Porozumienie"	Sienkiewicza 66	stowarzyszenie zwykłe	1999	
110	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Wybitnie Uzdolnionej	Wardyńskiego 26	stowarzyszenie zwykłe	1994	
111	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Ostrowcu Św.	Trzeciaków 35	stowarzyszenie	1995	OPP
112	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci z Alergią i Astmą	Osiedle Pułanki 48 lok. 48	stowarzyszenie	2009	
113	Stowarzyszenie na rzecz Edukacji Osób Potrzebujących Wsparcia Edu Partner	Kochanowskiego 7	stowarzyszenie	2005	
114	Stowarzyszenie na rzecz Integracji Osób Bezrobotnych po 45 Roku Życia "Nasz Sukces"	Radwana 14 lok. 34	stowarzyszenie	2009	
115	Stowarzyszenie na rzecz Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii "Od - Nowa"	Sienkiewicza 67	stowarzyszenie	2011	
116	Stowarzyszenie na rzecz Młodzieży Bursy Szkolnej w Ostrowcu Świętokrzyskim	Osiedle Słoneczne 48	stowarzyszenie	2005	
117	Stowarzyszenie na rzecz Osób Bezrobotnych w Ostrowcu Świętokrzyskim	Sandomierska 26A	stowarzyszenie	2000	OPP
118	Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych Ruchowo "Saron" w Ostrowcu Świętokrzyskim	Świętokrzyska 22	stowarzyszenie	1998	OPP
119	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Niepełnosprawnościami "Niebieski Jeżyk"	Gulińskiego 8	stowarzyszenie	2015	
120	Stowarzyszenie na rzecz Poprawy Warunków Pracy na Oddziale Ginekologicznym Szpitala Miejskiego w Ostrowcu Św.	Szymanowskiego 11	stowarzyszenie	1998	
121	Stowarzyszenie na rzecz Postępu Demokracji "ERWIN" w Ostrowcu Świętokrzyskim	Osiedle Ogrody 11 lok. 12	stowarzyszenie	2000	
122	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Oddziału Kardiologii Szpitala Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim "Cordial"	Szymanowskiego 11	stowarzyszenie	2004	

123	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Opieki Zdrowotnej im. Andrzeja Górniewicza	Szymanowskiego 11	stowarzyszenie	2006	OPP
124	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju PSP nr 7	Akademicka 20	stowarzyszenie	2002	
125	Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Publicznego Gimnazjum Nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim "Gimnazjum Na Miarę XXI Wieku"	Osiedle Słoneczne 37	stowarzyszenie	2007	
126	Stowarzyszenie na rzecz Samorządowych Rad Osiedlowych i Gminnych	Zygmuntówka 168	stowarzyszenie	2005	
127	Stowarzyszenie Na Rzecz Szkoły w Częstocicach	Górna 3	stowarzyszenie	2015	
128	Stowarzyszenie na rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej "Szansa"	Żabia 31	stowarzyszenie	2004	
129	Stowarzyszenie na rzecz Wspierania Hospicjum im. Jana Pawła II w Ostrowcu Świętokrzyskim	Okólna 19	stowarzyszenie	2005	
130	Stowarzyszenie na rzecz Wychowanków Zespołu Szkół Specjalnych w Ostrowcu Świętokrzyskim "Źródło"	Iłżecka 31	stowarzyszenie	2008	OPP
131	Stowarzyszenie Nauczycieli Innowatorów	Osiedle Pułanki 45 lok. 68	stowarzyszenie	1995	
132	Stowarzyszenie NIGDY WIĘCEJ na Rzecz Osób Dotkniętych Przemocą	Świętokrzyska 22	stowarzyszenie	2013	
133	Stowarzyszenie Omega	11 Listopada 20	stowarzyszenie	2008	
134	Stowarzyszenie Operatorów Maszyn Roboczych "Operator"	Sandomierska 26a	stowarzyszenie	2014	
135	Stowarzyszenie Osób z Niewydolnością Nerek "Sztuczna Nerka"	Radwana 13 lok. 27	stowarzyszenie	1994	
136	Stowarzyszenie Ostrowiecka Akademia Piłkarska "Galacticos"	Iłżecka 199 lok. 2	stowarzyszenie	2014	
137	Stowarzyszenie Ostrowiecka Akademia Piłkarska Kadet	Osiedle Patronackie 25 lok. 17	stowarzyszenie kultury fizycznej	2013	
138	Stowarzyszenie Ostrowiecki Ruch Humanitarny +	Osiedle Stawki 95 lok. 13	stowarzyszenie	2007	
139	Stowarzyszenie Ostrowiecki Ruch Społeczny	Wspólna 5	stowarzyszenie zwykłe	2010	
140	Stowarzyszenie Ostrowieckich Handlowców	Kopernika 26 lok. 13	stowarzyszenie zwykłe	2008	
141	Stowarzyszenie Ostrowieckich Przedsiębiorców	Targowa 9	stowarzyszenie zwykłe	2006	
142	Stowarzyszenie Piłki Nożnej "KSZO" w likwidacji	Świętokrzyska 11	stowarzyszenie kultury fizycznej	2001	
143	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom "Pomocna Dłoń"	Mickiewicza 1	stowarzyszenie	2005	
144	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom ze Środowisk Społecznie Zagrożonych i Ludziom Starszym w Trudnej Sytuacji Materialnej "Agnus"	Żeromskiego 86	stowarzyszenie zwykłe	1999	

145	Stowarzyszenie Przedsiębiorców Województwa Świętokrzyskiego i Ościennych	Graniczna 16	stowarzyszenie	2005	
146	Stowarzyszenie Przyjaciół "Dwójki"	Polna 56	stowarzyszenie	2009	
147	Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych i Psychicznie Chorych "Barka"	Osiedle Słoneczne 49	stowarzyszenie	2005	OPP
148	Stowarzyszenie Przyjaciół Państwowej Szkoły Muzycznej i Stopnia w Ostrowcu Świętokrzyskim	Łżecka 47	stowarzyszenie	2010	
149	Stowarzyszenie Przyjaciół Trójki	Niska 9	stowarzyszenie	2008	
150	Stowarzyszenie Przyjaciół Związku Strzeleckiego "Strzelec" Organizacji Społeczno-Wychowawczej Jednostki Strzeleckiej 2013	Paulinowska 52	stowarzyszenie	2009	
151	Stowarzyszenie Psychotroniczne "Nada" w Ostrowcu Świętokrzyskim	Kopernika 24/55	stowarzyszenie	2000	
152	Stowarzyszenie Rodziców Przedszkola "Wesoły Skrzat" w Chmielowie	Spacerowa 2	stowarzyszenie	2012	
153	Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Oddział Miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim	Okólna 19	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej	2000	
154	Stowarzyszenie Rodzinnej Opieki Zastępczej	Świętokrzyskie 72	stowarzyszenie	2008	
155	Stowarzyszenie Samorządność i Przedsiębiorczość	Sienkiewicza 63	stowarzyszenie	2003	
156	Stowarzyszenie Sportu i Rekreacji "Ring"	Jasna 14 lok. 4	stowarzyszenie	2007	
157	Stowarzyszenie Szachowe "Hetman"	Aleja 3 Maja 6	stowarzyszenie	2014	
158	Stowarzyszenie Szkolnych Klubów Europejskich Integracja	Polna 56	stowarzyszenie	2003	
159	Stowarzyszenie Tactical	Sandomierska 26A	stowarzyszenie	2010	
160	Stowarzyszenie Twój Ostrowiecki Samorząd	Aleja 3 Maja 13	stowarzyszenie	2007	
161	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości	Akademia 12	stowarzyszenie	2008	
162	Stowarzyszenie Wagabunda	Sienkiewicza 69A	stowarzyszenie	2014	
163	Stowarzyszenie Wsparcia Szkoły i Dzielnicy Częstocice "Ósemeczka"	Górna 3	stowarzyszenie	2008	
164	Światowe Centrum Ekorozwoju	Osiedle Ogrody 17a lok. 9	fundacja	2004	
165	Świętokrzyski Bank Żywności	Aleja 3 Maja 73	stowarzyszenie	1998	OPP

166	Świętokrzyski Klub Taekwondo w Ostrowcu Świętokrzyskim	Ogrody 17a lok. 9	stowarzyszenie kultury fizycznej	2001	
167	Świętokrzyski Okręgowy Związek Kick-Boxingu	Świętokrzyska 8	stowarzyszenie	2012	
168	Świętokrzyski Ośrodek Karate-Do "Tsunami"	11 Listopada 20	stowarzyszenie kultury fizycznej	2001	
169	Świętokrzyskie Stowarzyszenie Instruktorów Szkolenia Kierowców	Targowa 9	stowarzyszenie	2011	
170	Świętokrzyskie Towarzystwo Hodowców Gołębi Rasowych, Drobiu i Ptaków Ozdobnych	Osiedle Ogrody 37 lok. 26	stowarzyszenie	1979	
171	Świętokrzyskie Towarzystwo Zapobiegania Patologiom Społecznym "Kuźnia"	Sienkiewicza 66	stowarzyszenie	1993	
172	Towarzystwo Absolwentów, Wychowanków i Przyjaciół Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Joachima Chreptowicza	Rosłońskiego 1	stowarzyszenie	1990	
173	Towarzystwo Centrum Wolontariatu "Sigma"	Kuźnia 75	stowarzyszenie	1995	
174	Towarzystwo Przyjaciół Denkowa	Niewiadoma 19	stowarzyszenie	2005	
175	Towarzystwo Przyjaciół I Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Ostrowcu Świętokrzyskim	Kilińskiego 19	stowarzyszenie zwykłe	1990	
176	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Ostrowieckiej	Iłżecka 37	stowarzyszenie	2006	
177	Uczniowski Klub Sportowy "Black & White"	Akademicka 20	stowarzyszenie kultury fizycznej	2010	
178	Uczniowski Klub Sportowy "Czwórka"	Osiedle Stawki 35	stowarzyszenie kultury fizycznej	2004	
179	Uczniowski Klub Sportowy "Sprinter"	Świętokrzyska 11	stowarzyszenie kultury fizycznej	2003	
180	Uczniowski Klub Sportowy "Trzynastka"	Sienkiewicza 69	stowarzyszenie kultury fizycznej	2003	
181	Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy "Ostrowia"	Świętokrzyska 11	stowarzyszenie kultury fizycznej	1997	
182	Wspólnota Świętokrzyska	Słoneczna 40	stowarzyszenie	1999	
183	Związek Inwalidów Wojennych RP - Zarząd Oddziału	Iłżecka 31a	jednostka terenowa stowarzyszenia nie posiadająca osobowości prawnej	1990	
184	Związek Ochrony Lokatorów - Ostrowiec Świętokrzyski	Czysta 3	stowarzyszenie zwykłe	1993	

Źródło: <http://bazy.ngo.pl/> (06.07.2016)

Załącznik nr 7. Zbiorcze tabele ocen wskaźników

Tabela 136. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery społecznej

Lp.	wskaźnik	jednostka terytorialna JST	zmiana Ostrowiec Św. 2014/2010	ocena w odniesieniu do zmiany 2014/2010 w:			wartość Ostrowiec Św. 2014	ocena w odniesieniu do wartości w 2014:			trend Ostrowiec Św.	OCENA OGÓLNA
				POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki*		POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki		
1	Ludność wg miejsca zamieszkania	gmina	-2,9%	-0,1%	-1,5%	-2,4%	71 728	38 478 602	1 263 176	113 678	spadkowy	
		MIASTO		-0,9%	-2,6%	-1,6%		23 216 352	563 842	77 904		
2	Odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności	gmina	-5,0%	-4,3%	-7,1%	-6,5%	15,1	18,0	17,0	15,9	spadkowy	
		MIASTO		-2,3%	-4,9%	-3,2%		16,7	15,5	15,2		
3	Odsetek osób w wieku produkcyjnym do ogółu ludności	gmina	-4,6%	-2,2%	-1,6%	-3,0%	62,7	63,0	62,6	62,4	spadkowy	
		MIASTO		-3,8%	-4,4%	-2,3%		62,8	62,4	62,6		
4	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu ludności	gmina	21,2%	13,1%	12,7%	16,1%	22,3	19,0	20,4	21,6	wzrostowy	
		MIASTO		17,0%	19,5%	9,9%		20,6	22,1	22,2		
5	Przyrost naturalny na 1000 ludności	gmina	-58,1%	-100,0%	-86,7%	-26,9%	-3,54	0,00	-2,27	-3,60	spadkowy	
		MIASTO		-183,6%	-368,4%	-12,0%		-0,52	-2,29	-3,57		
6	Saldo migracji na 1000 ludności	gmina	-10,1%	-645,6%	2,5%	-25,1%	-4,90	-0,41	-2,03	-3,35	spadkowy	
		MIASTO		14,4%	9,4%	-44,8%		-1,76	-4,97	-5,01		
7	Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej	gmina	-35,3%	-4,8%	-1,6%	-24,8%	1 403	1 145 794	33 058	2 789	spadkowy	
		MIASTO		-1,7%	0,2%	0,2%		635 132	13 534	1 683		
8	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ogółu ludności (dynamika 2014/2012)	gmina	-34,5%	-11,4%	-8,8%	-25,4%	4,44%	7,68%	6,89%	6,26%	spadkowy	
		MIASTO		-3,3%	-4,1%	-4,3%		5,98%	5,00%	4,98%		
9	Bezrobotni zarejestrowani	gmina	-15,3%	-6,6%	-8,2%	-13,2%	4 557	1 825 180	75 434	7 560	spadkowy	
		MIASTO										
10	Odsetek bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	gmina	-8,52%	-4,31%	-5,18%	-8,31%	10,1	7,5	9,5	10,6	spadkowy	
		MIASTO										

*dynamika 2014/2012

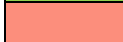

skala oceny: pozytywna
 negatywna
 neutralna

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS/BDL

Tabela 137. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery gospodarczej

Lp.	wskaźnik	jednostka terytorialna JST	zmiana Ostrowiec Św. 2014/2010	ocena w odniesieniu do zmiany 2014/2010 w:			wartość Ostrowiec Św. 2014	ocena w odniesieniu do wartości w 2014:			trend Ostrowiec Św.	OCENA OGÓLNA
				POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki*		POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki		
1	Podmioty wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	gmina	-17,4%	28,3%	14,0%	-10,5%	93,2	79,2	65,9	81,0	spadkowy	
		MIASTO		25,8%	6,1%	19,0%		93,7	88,5	89,2		
2	Saldo nowo wpisanych i wykreślonych podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	gmina	-681%	-68%	-81%	-448%	-23,2	13,7	4,6	-15,2	spadkowy	
		MIASTO		-74%	-115%	-416%		12,4	-3,8	-20,7		
3	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	gmina	-4,41%	3,12%	0,93%	-3,68%	13,7	12,2	10,7	11,7	spadkowy	
		MIASTO		2,20%	-0,33%	-1,19%		14,2	14,2	13,3		
4	Pracujący na 1000 ludności	gmina	-10,0%	3,1%	-0,2%	-4,4%	207,6	230,4	181,9	164,5	spadkowy	
		MIASTO		2,2%	-1,3%	-0,5%		310,3	308,4	216,4		

*dynamika 2014/2012

skala oceny: pozytywna
 negatywna
 neutralna

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS/BDL

Tabela 138. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery środowiskowej

Lp.	wskaźnik	jednostka terytorialna JST	zmiana Ostrowiec Św. 2014/2010	ocena w odniesieniu do zmiany 2014/2010 w:			wartość Ostrowiec Św. 2014	ocena w odniesieniu do wartości w 2014:			trend Ostrowiec Św.	OCENA OGÓLNA
				POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki*		POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki		
1	Tereny rekreacji i wypoczynku - udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych	gmina	-15,28%	-5,98%	-3,37%	-8,27%	3,81%	3,97%	2,89%	3,38%	spadkowy	
		MIASTO				-13,76%		6,09%	4,85%	3,84%		
2	Udział powierzchni parków, zielenic i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem	gmina	20,03%	-0,39%	7,97%	20,49%	2,91%	0,18%	0,10%	0,23%	wzrostowy	
		MIASTO		-1,76%	4,85%	-7,11%		2,21%	1,53%	2,07%		
3	Odpady zmieszane na 1 mieszkańca	gmina	-18,8%	-9,7%	-19,4%	-14,7%	189	215	117	148	spadkowy	
		MIASTO		-16,0%	-21,8%	-13,0%		266	185	187		

*dynamika 2014/2012

skala oceny:

	pozytywna
	negatywna
	neutralna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS/BDL

Tabela 139. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Lp.	wskaźnik	jednostka terytorialna JST	zmiana Ostrowiec Św. 2014/2010	ocena w odniesieniu do zmiany 2014/2010 w:			wartość Ostrowiec Św. 2014	ocena w odniesieniu do wartości w 2014:			trend Ostrowiec Św.	OCENA OGÓLNA
				POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki*		POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki		
1	Porady lekarskie ogółem na 1000 mieszkańców	gmina	-13,48%	5,07%	2,25%	-14,06%	5 194	4 151	4 127	4 445	spadkowy	
		MIASTO		6,92%	7,09%	-8,52%		5 202	5 623	5 345		
2	Ludność na 1 aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny	gmina	7,18%	-9,50%	-4,80%	7,57%	2 473	2 799	2 637	2 915	wzrostowy	
		MIASTO		-9,84%	-7,45%	16,80%		2 227	1 751	2 435		
3	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	gmina	42,3%	124,2%	186,7%	38,1%	6,09	5,90	3,86	3,61	wzrostowy	
		MIASTO		109,7%	172,6%	-1,9%		9,50	8,53	5,65		
4	Odsetek dzieci 3-5 lat objętych opieką w przedszkolu	gmina	25,9%	26,9%	32,9%	32,0%	77,7	79,4	76,4	72,8	wzrostowy	

		MIASTO		18,0%	18,7%	18,0%		92,9	94,6	81,0		
5	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	gmina	0,34%	-0,75%	6,12%	-2,72%	19,3	18,3	20,3	19,6	boczny	
		MIASTO		0,20%	13,22%	0,82%		18,0	20,9	19,6		
6	Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców	gmina	41,6%	5,6%	-8,2%	31,8%	1,53	3,64	2,68	1,58	wzrostowy	
		MIASTO		8,2%	-0,7%	17,3%		3,32	3,12	1,93		
7	Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców	gmina	11,5%	6,9%	-10,3%	1,1%	147,2	238,9	162,7	122,5	wzrostowy	
		MIASTO		10,3%	2,0%	13,6%		268,7	241,1	173,7		
8	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	gmina	21,0%	21,9%	21,0%	20,3%	26,2	33,1	30,4	24,4	wzrostowy	
		MIASTO		23,7%	21,2%	11,0%		36,8	34,8	26,1		
9	Mieszkańcy na 1 dom, ośrodek kultury, klub, świetlicę (2014/2011)	gmina	-2,1%	-7,9%	-16,5%	-1,9%	17 932	9 574	9 357	18 946	spadkowy	
		MIASTO		-1,9%	-0,1%	-1,6%		15 592	11 056	15 581		
10	Grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców (2014/2011)	gmina	-51,3%	11,3%	13,3%	-9,7%	1,4	4,1	4,1	2,7	spadkowy	
		MIASTO		7,3%	10,7%	-13,4%		4,1	6,3	3,0		
11	Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców (2014/2011)	gmina	-30,1%	19,3%	10,1%	-21,6%	29,8	57,5	65,5	23,5	spadkowy	
		MIASTO		16,7%	-8,4%	-7,2%		62,3	82,1	32,3		

**dynamika 2014/2012

skala oceny:

	pozytywna
	negatywna
	neutralna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS/BDL

Tabela 140. Zbiorcza tabela ocen wskaźników sfery technicznej

Lp.	wskaźnik	jednostka terytorialna JST	zmiana Ostrowiec Św. 2014/2010	ocena w odniesieniu do zmiany 2014/2010 w:			wartość Ostrowiec Św. 2014	ocena w odniesieniu do wartości w 2014:			trend Ostrowiec Św.	OCENA OGÓLNA
				POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki*		POLSKA	ŚWIĘTOKRZYSKIE	powiat ostrowiecki		
1	Odsetek ludności korzystający z sieci wodociągowej	gmina	1,8%	4,8%	8,6%	5,0%	98,7	91,6	91,1	95,1	wzrostowy	
		MIASTO		1,2%	1,3%	1,7%		96,4	96,2	98,0		
2	Odsetek ludności korzystający z sieci kanalizacyjnej	gmina	2,2%	10,8%	18,4%	9,9%	89,4	68,7	56,1	64,5	wzrostowy	
		MIASTO		3,7%	3,2%	1,8%		89,3	86,6	86,6		
3	Odsetek ludności korzystający z sieci gazowej	gmina	0,0%	-0,6%	0,0%	0,2%	79,6	52,2	36,5	59,0	boczny	
		MIASTO		-1,6%	-0,4%	-0,5%		71,7	68,6	78,2		
4	Odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków	gmina	9,30%	10,47%	19,60%	16,89%	95,7%	71,5%	58,5%	69,2%	wzrostowy	
		MIASTO		6,62%	9,28%	4,76%		93,9%	94,2%	92,8%		
5	Ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności	gmina	34,9%	61,9%	67,9%	20,5%	4,60	2,43	1,28	3,08	wzrostowy	
		MIASTO										

*dynamika 2014/2012

skala oceny:

	pozytywna
	negatywna
	neutralna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS/BDL

Załącznik nr 8. Komplementarność pomiędzy projektami ujętymi w Programie Rewitalizacji

